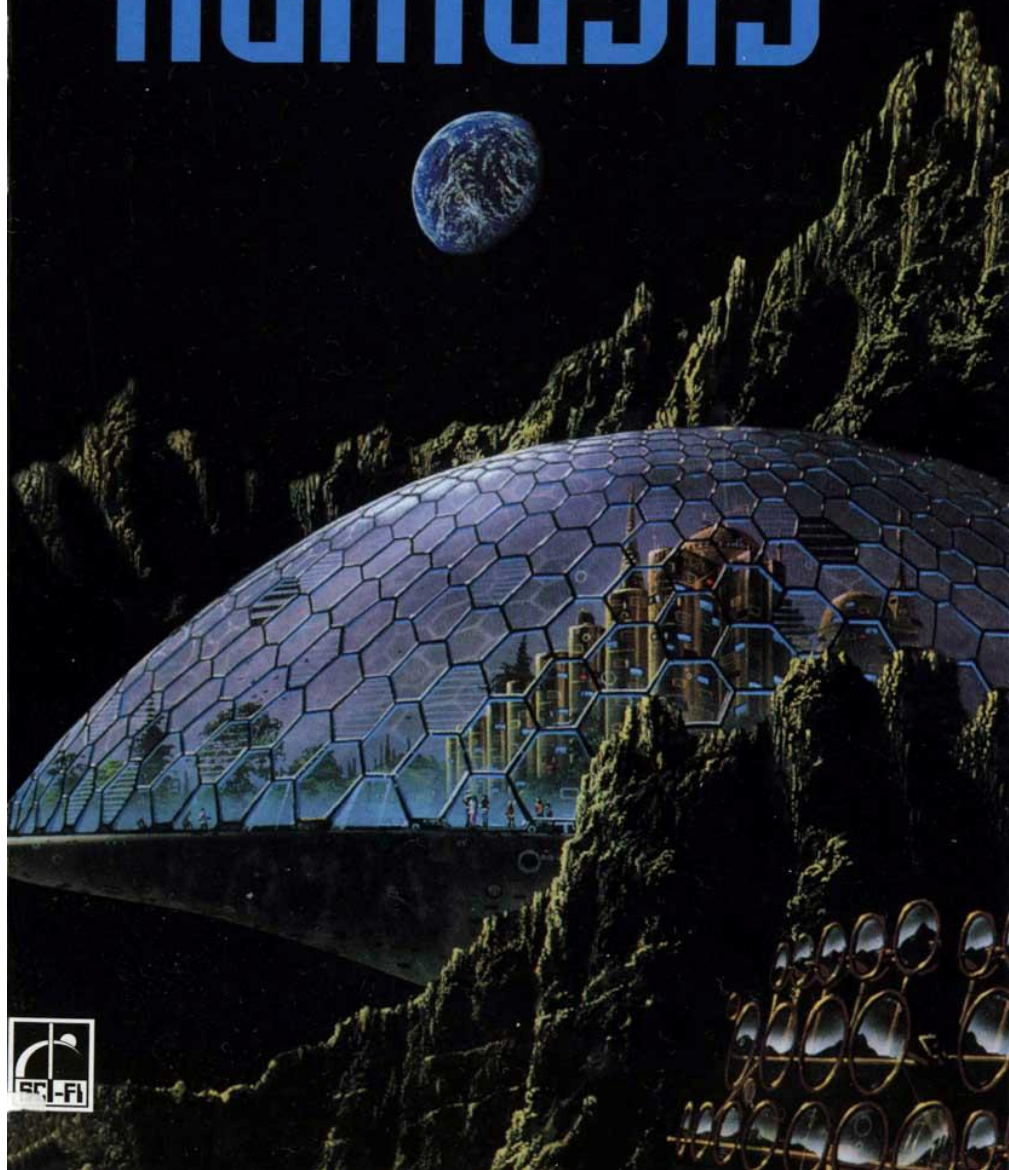

ISAAC ASIMOV

NEMESIS

Název originálu: NEMESIS

Ilustrace na obálce: Tim White

Grafická úprava obálky: Petr Bauer

Překlad: Vladimír Lackovič

Redakce: Helena Šebestová, Magda Novotná

Copyright © 1989 by Nightfall, Inc.

All Rights Reserved

Copyright © 1994 for the Czech translation by V.Lackovič

Copyright © 1994 for Cover by T. White via Agentur Schlück

Copyright © 1994 for the Czech edition by Laser

ISBN 80-85601-83-4

AUTOROVA POZNÁMKA

Tato kniha není součástí cyklu Nadace, cyklu o robotech ani cyklu Říše. Je to samostatná kniha. Jen mě napadlo, že na to upozorním, abych předešel případnému nedorozumění. Jistě, jednoho dne ji mohu jiným románem včlenit mezi ostatní, ale, znovu podotýkám, také nemusím. Koneckonců, jak dlouho si můžu lámat hlavu tím, aby do sebe zapadaly všechny spletitosti historie budoucnosti?

Další věc. Už je to dlouho, co jsem se rozhodl držet se jednoho zásadního pravidla – být srozumitelný. Vzdal jsem se veškerých myšlenek na poetický, symbolický, experimentální či jakýkoli jiný způsob vyjadřování, který by mi mohl (kdybych byl dost dobrý) zajistit Pulitzerovu cenu. Chci psát výhradně srozumitelně a nastolit tak vřelý vztah mezi mnou, čtenáři a profesionálními kritiky – vlastně, ti si mohou myslet, co chtějí.

Nicméně se obávám, že mé příběhy se tvoří samy, a já se zděšením shledal, že píšu ve dvou časových rovinách. Jeden sled událostí se odehrává v současnosti příběhu a druhý v jeho minulosti; ten se ovšem současnosti neustále přibližuje. Jsem si jist, že jejich sledování vám nebude činit problémy, ale jelikož jsme přece staří přátelé, napadlo mě, že vás na to upozorním.

Marku Hurstovi
mému neocenitelnému editorovi,
který má, podle mého,
s mými rukopisy více práce
než já sám.

PROLOG

Seděl sám, obklíčený.

Venku svítily hvězdy, zvláště pak jedna s malou soustavou světů kolem. Viděl ji před svým vnitřním zrakem stejně zřetelně, jako by ji viděl ve skutečnosti, kdyby odtemnil okno.

Malá hvězdička, narůžověle rudá – barva krve a zkázy, s příznačným jménem.

Nemesis!

Nemesis, bohyně pomsty a boží spravedlnosti.

Znovu si připomněl příběh, který zaslechl v mládí – legendu, mýtus, pověst o Potopě světa, která smetla hříšné a zdegenerované lidstvo a ponechala naživu jedinou rodinu, se kterou začalo vše od začátku.

Tentokrát žádná potopa. Jen Nemesis.

Lidstvo znovu degenerovalo a Nemesis, jež se k němu blížila, byla spravedlivým trestem. Žádná Potopa. Nic tak jednoduchého jako Potopa.

I kdyby se některým přece jen podařilo uprchnout – kam by se poděli?

Proč necítil žádnou lítost? Lidstvo takto nemohlo dále existovat. Pomalu umíralo na vlastní zločiny. Byla výměna pomalé mučivé smrti za mnohem rychlejší příčinou ke smutku?

Zde byla planeta obíhající kolem Nemesis. Satelit obíhající kolem planety. Rotor obíhající kolem satelitu.

Starověká Potopa odnesla do bezpečí hrstku lidí v arše. Měl jenom mlhavou představu o tom, jak archa vypadala, ale Rotor byl její paralela. Odnášel vzorky lidstva, které zůstanou v bezpečí, a z nich vzejde nový a neskonale lepší svět.

Avšak pro ten starý – zbývá jen Nemesis!

Znovu si ji představil. Rudý trpaslík šinoucí se po své stezce neúprosně vpřed. On sám a jeho světy byly v bezpečí. Země nikoli.

Nemesis je na cestě, Země!

A rozsévá Boží trest!

JEDNA

MARLENE

1.

Marlene viděla naposledy sluneční soustavu, když jí bylo něco málo přes rok. Samozřejmě si to nepamatovala.

Hodně o ní přečetla, ale nikdy při tom neměla pocit, že by někdy byla částí sluneční soustavy, nebo že by sluneční soustava měla jakkoliv obsahovat ji samu.

Celých patnáct let svého života si pamatovala jen Rotor. Vždycky o něm přemýšlela jako o světě. Koneckonců, měl osm kilometrů v průměru. Od svých deseti let ho čas od času – přibližně jednou za měsíc, když to šlo – aby nevyšla ze cviku, obešla kolem dokola a příležitostně se sklouzla po nízkogravitačních chodnících. Pokaždé to byla legrace. Ať už klouzala nebo kráčela, Rotor, spolu se svými budovami, parky, farmami, a hlavně lidmi, letěl stále dál a dál.

Zabralo jí to celý den, ale matce to nevadilo. Říkala, že Rotor je naprosto bezpečný. „Ne jako Země,“ dodávala obvykle. Proč ale nebyla Země bezpečná, se už nezmínila. „A vůbec,“ skončila vždycky.

Co se Marlene zamlouvalo nejméně, byli lidé. Nové sčítání, jak tvrdili, ukázalo, že jich je na Rotoru šedesát tisíc. Příliš. Přespříliš. A všichni s maskou pokrytectví na tváři. Marlene se nemohla dívat na ty falešné obličejy s vědomím, že se pod nimi skrývá něco docela jiného. Také o tom nemohla mluvit. Když byla mladší, několikrát to zkusila, ale matka se vždycky rozhněvala a přikázala jí, že takové věci nesmí nikdy říkat.

Čím byla starší, tím zřetelněji faleš rozeznávala, ale už jí tak nevadila. Naučila se ji brát jako fakt a snažila se trávit co nejvíce času sama, jen se svými myšlenkami.

Poslední dobou se jí myšlenky často zatoulávaly k Erythro, planetě, kolem které obíhali po většinu Marlenina života. Nevěděla, proč ji tolik přitahuje, ale jak měla chvilku čas, nechala se vyvézt na pozorovací plošinu a upírala na planetu toužebný pohled. Přála si být tam – přímo na povrchu Erythro.

Matka se jí podrážděně a netrpělivě ptávala, proč by chtěla být na prázdné a pusté planetě, ale ona na to nikdy nedokázala odpovědět. Nevěděla to. „Prostě chci,“ odpovídala.

Dnes opět stála sama na pozorovací plošině, planetu před sebou, sama. Rotořané sem zabloudili jen zřídkakdy. Už ji znali, vysvětlovala si to Marlene a z nějakého důvodu je Erythro víc nezajímala.

Tady byla; polovina ve světle, polovina ve tmě. Mlhavě si vzpomněla na to, jak ji někdo zdvihá, planeta se přehoupne do jejího zorného pole, vždycky jednou za čas, a pokaždé je větší, to jak se k ní Rotor po celá ta léta pomalu přibližoval.

Byla to skutečná vzpomínka? Vlastně jí tehdy už byly skoro čtyři, tak proč ne.

Ať už byla vzpomínka skutečná či nikoli, teď ji překrývaly jiné myšlenky – Marlene si postupně uvědomovala, jak velká vlastně planeta je. Erythro neměla v průměru osm kilometrů, ale dvanáct tisíc. Nemohla takovou velikost pochopit. Na obrazovce se tak velká nezdála a Marlene si nedokázala představit, že stojí na jejím povrchu a vidí na stovky – nebo dokonce tisíce – kilometrů daleko. Ale věděla, že to chce. Moc.

Aurinela Erythro nezajímala a to ji mrzelo. Říkal, že má jiné starosti, jako třeba přípravu na vysokou. Bylo mu sedmnáct a půl.

Marlene bylo nedávno teprve patnáct. Když vezmeme v úvahu, že dívky dospívají rychleji, nebyl to tak velký rozdíl, pomyslela si umíněně.

Přínejmenším by měly. Pohled se jí svezl po vlastním těle a s obvyklým pocitem roztrpčení si uvědomila, že ona přesto vypadá stále jako dítě, malé a podsadité.

Pohlédla znovu na Erythro, velikou, krásnou a na osvětlené straně matně červenou. Byla dost velká na to, aby mohla být planetou, ale Marlene věděla, že ve skutečnosti je to měsíc. Obíhala kolem Megas, to Megas (ta byla ještě větší), byla planetou, i když tak všichni nazývali Erythro. Obě, Megas i Erythro, a také Rotor, obíhaly kolem Nemesis.

„Marlene!“

Marlene za sebou zaslechla něčí hlas a poznala, že patří Aurinelovi. V poslední době měla před ním stále víc a víc svázaný jazyk a příčina ji uváděla do rozpaků. Hrozně se jí totiž líbilo, jak vyslovoval její jméno. Vyslovoval ho správně, trojslabičně – Mar-LE-ne – s malým trylkem na „r“. Lahodilo to sluchu.

Otočila se a špitla: „Ahoj, Aurinele,“ a snažila se přitom nezrudnout.

Usmál se na ni. „Koukáš na Erythro, že jo?“

Neodpověděla. Samozřejmě, že koukala na Erythro. Všichni věděli, co cítí k Erythro. „Kde ses tu vzal?“ (Řekni, že jsi mě hledal, zatoužila.)

Aurinel odpověděl: „Poslala mě tvá matka.“

(Aha.) „Proč?“

„Říkala, že máš špatnou náladu a že pokaždé, když jsi smutná, jdeš sem nahoru. A já tě mám dovést zpátky, protože když tu zůstaneš, tak prý budeš ještě mrzutější. Tak co, proč máš špatnou náladu?“

„Nemám. A jestli mám, tak k tomu mám důvod.“

„Jaký? No tak, ven s tím, už nejsi malé dítě a měla by ses umět vyjádřit.“

Marlene zdvihla obočí. „Výmluvnost mi nechybí, neměj strach. Důvod je prostý – chtěla bych cestovat.“

Aurinel se rozesmál. „Vždyť jsi cestovala. Procestovala jsi víc než dva světelné roky. Za celou historii sluneční soustavy nikdo neprocesťoval ani zlomek světelného roku. – Kromě nás. Takže nemáš důvod si stěžovat. Ty, Marlene Insignová Fisherová, Galaktický poutník.“

Marlene potlačila výbuch smíchu. Insignová bylo matčino dívčí příjmení. Kdykoli Aurinel vyslovil její jméno v plném znění, zasalutoval a udělal přitom grimasu. A to už se dlouho nestalo. Předpokládala, že je to proto, že už byl skoro dospělý, a musel se učit zachovávat důstojnost.

„Já si tu cestu ale nemohu pamatovat,“ řekla. „To dobře víš. A když si na něco nevzpomínám, tak je to, jako by to ani neexistovalo. Jsme teď tady, více než dva světelné roky od sluneční soustavy, a nikdy se tam nevrátíme.“

„Jak to můžeš vědět?“

„Nedělej se. Už jsi někdy někoho slyšel mluvit o tom, že bychom se měli vrátit?“

„I kdybychom se neměli vrátit, komu by to vadilo? Země je přelidněný svět, a stejně tak přelidněná a obnošená začínala být celá sluneční soustava. Není nám tu lépe – nejsme snad pány všeho, co je na dohled?“

„Ne. Erythro je na dohled, ale abychom se stali jejími pány, museli bychom na ni sestoupit.“

„A neudělali jsme to snad? Máme na Erythro skvěle fungující Kopuli, to dobře víš.“

„Ta není pro nás, ale pro pár vědců. Já mluvím o nás. A nám sejít dolů nedovolí.“

„Časem,“ řekl povzbudivě Aurinel.

„Jistě, až ze mě bude stará bába. Nebo mrtvola.“

„Tak zlé to nebude. Ať je to, jak chce, teď polez ven a udělej matce radost. Nemůžu tu zůstat. Mám něco na práci. Musím Dolorette –“

Marlene zahučelo v uších a už konec věty nezaslechla. Stačilo říct – Dolorette!

Marlene Dolorette *nesnášela*. Byla vysoká a – a *tupá*.

Ale jaký to mělo smysl? Aurinel se kolem ní točil a Marlene přesně věděla (stačilo se na něj podívat) co ho k Dolorette táhne.

A teď ho někdo pošle, aby hledal ji a ztrácel tím čas. Poznala, že právě tak to cítil. Také poznala, jak už se nemohl dočkat, aby byl zpátky u té své – Dolorette. (Proč musela vždycky všechno poznat? Bylo to někdy tak nesnesitelné.)

Náhle zatoužila ho nějak zranit, najít slova, která mu způsobí bolest. A přitom aby byla pravdivá. Nedokázala by mu lhát.

„Nikdy se nevrátíme do sluneční soustavy,“ řekla. „A já vím proč.“

„Ááá, tak proč tedy?“ Když Marlene váhavě mlčela, dodal: „Tajemství?“

Marlene byla v pasti. Neměla to říkat. „Vlastně bych to neměla vědět,“ zabručela. „Neměla bych to vědět.“ Ale chtěla o tom mluvit. V tu chvíli si přála, aby se všichni cítili mizerně.

„Ale mně to řekneš, že? Jsme přece kamarádi?“

„Že by? Dobrá, řeknu ti to. Nikdy se nevrátíme, protože Země bude zničena.“

Aurinelova reakce byla jiná, než očekávala. Začal se hlasitě řeh-tat. Chvilku mu trvalo, než se uklidnil. Nasupeně na něj hleděla.

„Marlene,“ řekl, „kam na to chodíš? Že ses dívala na nějakou de-
tektivku?“

„Ne!“

„Tak jak můžeš něco takového říct?“

„Protože to vím. Poznám to. Z toho, co lidé říkají, ale neřeknou a
z toho, co dělají, když neví, že to dělají. A z toho, co mi řekne počí-
tač, když mu dám správné otázky.“

„Jako třeba co?“

„Tobě to neřeknu.“

„Nebude to náhodou, jen čirou náhodou, tak,“ – a zdvihl dva prs-
ty těsně u sebe – „že máš bujnou fantazii?“

„Ne, ani náhodou. Země nebude zničena hned – možná ani za ti-
síce let – ale zničena bude.“ S napjatým výrazem vážně pokývala
hlavou. „A nic tomu nezabrání.“

Nato se otočila a odešla, rozezlená, že jí Aurinel nevěří. Ne – ne,
že jí nevěří. Bylo to něco víc. Myslel si, že se pomátla. Dobře mi tak.
Řekla příliš mnoho a ničeho tím nedosáhla. *Všechno* špatně.

Aurinel za ní hleděl udiveně. Z jeho pohledné chlapecké tváře
vyprchal úsměv a kůži mezi obočím mu zbrázdil neurčitý pocit úz-
kosti.

2.

Eugenie Insignová se během cesty k Nemesis a po dlouhém po-
bytu v její soustavě dostala do středních let. Celá ta léta se pravidelně
ujišťovala: Děláme to pro život sám a pro životy našich dětí ve vzdá-
lené budoucnosti.

Tížilo ji to jako kámen.

Jak to? Přece znala nevyhnutelné důsledky jejich počínání už ve
chvíli, kdy Rotor opustil hranice sluneční soustavy. Všichni na Roto-
ru – všichni dobrovolníci – je museli znát. Ti, kteří nenašli odvahu k
věčnému odloučení, opustili Rotor ještě před startem a mezi těmi,
kdo odešli, byl –

Eugenie myšlenku nedokončila. Napadala ji často a ona se jejímu
ukončení vždycky bránila.

Ted' jsou zde, na Rotoru, ale byl Rotor „domov“? Pro Marlene ano; nikdy nepoznala nic jiného. Ale pro ni, pro Eugenii? Domov – to byla Země a Měsíc a Slunce a Mars a všechny ostatní světy, které lidstvo doprovázely celou jeho historií a prehistorií. Tvořily neoddělitelnou součást života všude tam, kde život existoval. Pocit, že „domov“ nebyl zde, na Rotoru, ji neopouštěl dokonce ani ted'.

Vždyť také strávila prvních osmadvacet let svého života ve sluneční soustavě a od jednadvaceti do třiadvaceti, když psala diplomovou práci, pracovala na samotné Zemi.

Zvláštní, jak jí čas od času bleskla hlavou myšlenka na Zemi a nějaký čas ji zaměstnávala. Neměla Zemi ráda. Neměla ráda její lidské masy, její chatrnou organizaci, zálibu v anarchii při jednání o důležitých otázkách a politické násilí při bezvýznamných sporech. Neměla ráda rozmary zemského počasí, její zjizvený povrch, znečištěné oceány. Vrátila se tehdy na Rotor s pocitem nesmírné úlevy a s manželem, kterému se pokusila nabídnout svůj malý, milovaný, otáčející se svět – chtěla, aby se jeho ustálené pohodlí stalo pro něj stejně příjemným jako pro ni, která se v něm narodila.

Jenže on si všímal pouze jeho velikosti. „Po půl roce tu člověka nemůže už nic překvapit,“ prohlásil tehdy.

O moc déle ani ona neudržela jeho zájem. Co se dalo dělat –

Vyřešilo se to samo. I když ne pro ni. Eugenie Insignová už byla navždy ztracena mezi světy. Zato děti měly naději. Eugenie se narodila k životu na Rotoru a dokázala žít bez Země. Marlene se narodila, dá se říci, výhradně k životu na Rotoru a dokázala žít bez sluneční soustavy, zbyl jí jen nejasný pocit, že z ní pochází. Její děti nebudou vědět ani to a ani je to nebude zajímat. Pro ně bude Země a sluneční soustava něco jako mýtus, a z Erythro se stane rychle se rozvíjející svět.

Alespoň v to doufala. Marlene měla už nyní zvláštní posedlost, co se týče Erythro, přestože se u ní projevovala teprve v posledních několika měsících a mohla pominout stejně rychle, jako začala.

Vcelku vzato, stěžovat si by byl vrchol nevděku. Nikoho nemohlo ani ve snu napadnout, že by na oběžné dráze kolem Nemesis mohl existovat obyvatelný svět. Podmínky, které tuto obyvatelnost umožňovaly, byly neuvěřitelné. Když si uvědomíme úvahy pravděpodobnost výskytu něčeho takového, co se nacházelo v blízkosti Nemesis, bylo to z pozemského hlediska téměř nepochopitelné.

Obrátila se k počítači, který s bezbřehou trpělivostí vlastní jeho „plemeni“ čekal, až si prohlédne denní hlášení.

Ale než mohla začít, ohlásila se sekretářka a z miniaturního knoflíkového reproduktoru připíchnutého na levém ramínku jejích šatů se ozval tlumený hlas: „Aurinel Pampas chce s vámi hovořit. Není objednan.“

Insignová zavrtěla hlavou, ale potom si vzpomněla, že ho poslala za Marlene. „Ať jde dál,“ řekla.

Vrhla letmý pohled do zrcadla. Její vzhled byl v pořádku. Osobně se jí zdálo, že vypadá mladší než na čtyřicet dva let. Doufala, že tak připadá i ostatním.

Vypadalo to jako hloupost, dělat si starosti s vizáží kvůli sedmnáctiletému chlapci, ale Insignová si všimla, jak se na chlapce vždycky dívala ubohá Marlene a dobře věděla, co ten pohled znamenal. Nemyslela si, že by si Aurinel, který tak pečoval o svůj vzhled, někdy na Marlene, ještě dětské a neohrabané, byť i jen pomyslel v jiných souvislostech než jako na zábavné dítě. A když už se Marlene musela v tomto ohledu dočkat zklamání, ať si aspoň nemyslí, že k němu její matka přispěla tím, že se k chlapci chovala jinak než mile.

I tak mi to bude klást za vinu, pomyslela si s povzdechem Insignová, zatímco chlapec, s úsměvem, který ještě nedokázal zastřít mladickou nesmělost, vešel dovnitř.

„Tak co, Aurinele,“ řekla. „Našel jsi Marlene?“

„Ano, madam. Přesně tam, kde jste říkala, že bude, a řekl jsem jí, že chcete, aby šla odtamtud pryč.“

„A jak se cítí?“

„Víte, paní doktorko – nevím, jestli je to deprese nebo něco jiného, ale řekla mi takovou divnou ... věc. Asi by se jí nelíbilo, kdybych vám to řekl.“

„Mně se také nelíbí, že ji musím dávat špehovat, ale mívá někdy tak podivné nápady. Dělá mi starosti. Pověš mi, co ti řekla?“

Aurinel pokýval hlavou. „Dobře, ale neříkejte jí, že jsem vám to řekl. Tentokrát je to *opravdu* něco. Řekla, že Země bude zničena.“

Čekal, že se Insignová začne smát.

Nezačala. Namísto toho vybuchla. „Cože? Proč by něco takového říkala?“

„Nevím, paní doktorko. Je to moc chytrá holka, vždyť víte, ale mívá někdy tak ztřeštěné nápady. Anebo to možná na mě jen hrála.“

Insignová ho přerušila. „Vůbec bych se nedivila, kdyby to tak bylo. Má moc zvláštní smysl pro humor. Poslouchej mě, Aurinele, nechci, aby ses o tom někde zmiňoval. Nechci, aby vznikly nějaké hloupé povídky. Rozumíš?“

„Jistě, madam.“

„Myslím to vážně. Ani slovo.“

Aurinel energicky přikývl.

„Musím ti poděkovat, že jsi mi to řekl, Aurinele. Dobře jsi udělal. Promluvím si s Marlene a zjistím, co ji trápí – nedozví se, žes mi něco řekl, neboj se.“

„Díky,“ řekl Aurinel. „Jenom ještě jedna věc, madam.“

„A to?“

„*Bude Země zničena?*“

Insignová na něj civěla a potom se přinutila ke smíchu. „Ovšemže ne! Teď můžeš jít.“

Dívala se za ním a přála si, aby se byla dokázala zasmát přesvědčivěji.

3.

Janus Pitt vypadal působivě, což mu kdysi pomohlo na cestě vzhůru do úřadu komisaře Rotoru. V počátcích vzniku kolonií se volalo po lidech, kteří měli nanejvýš průměrnou výšku. Chtěli tím dosáhnout zmenšení potřeb na ubytovací prostory a celkovou spotřebu v průměru na jednoho kolonistu. Časem se to ukázalo jako nepotřebná malichernost a upustilo se od toho. Avšak v genech prvních kolonistů tato tendence přetrvávala a průměrný Rotořan zůstal o centimetr, dva menší, než byla průměrná výška obyvatel pozdějších kolonií.

Pitt byl však vysoký, s ocelově šedými vlasy, podlouhlým obličejem a hlubokýma modrýma očima, a přestože mu už bylo padesát šest, byl stále v dobré kondici.

Když Eugenie Insignová vešla, Pitt vzhlédl od stolu a usmál se, ale obvyklý pocit neklidu ho neopustil. Na Eugenii bylo vždycky něco zneklidňujícího, snad až unavujícího. S těmi jejími Důvody (s velkým D) bylo pokaždé těžké pořízení.

„Musím ti poděkovat, že jsi mě tak rychle přijal, Janusi,“ řekla.

Pitt odložil klávesnici počítače a opřel se v křesle. Úmyslně si povzdechl.

„No tak,“ řekl, „my dva si nemusíme na nic hrát. Ušli jsme spolu hodný kus cesty.“

„A sdíleli mnohé,“ dodala Insignová.

„Tak tak,“ přikývl. „Jak se má tvá dcera?“

„Právě o ní chci s tebou mluvit. Jsme pod clonou?“

Pitt svraštil obočí. „K čemu? Co je tady třeba tajit a před kým?“

Jeho vlastní otázka mu připomněla, v jak neobvyklé situaci se Rotor nacházel. Prakticky vzato byl ve vesmíru sám. Sluneční soustava byla více než dva světelné roky daleko a v okruhu stovek, a, pokud bylo známo, miliard světelných let neexistovala žádná jiná civilizace.

Rotořané možná mohli pociťovat záchvaty obav a nejistoty, ale určitě nemuseli mít žádný strach z intervence zvenčí. Vlastně ani z čehokoli jiného, napadlo ho.

Insignová řekla: „Dobře víš, co je třeba tajit. Byl jsi to přece ty, kdo vždycky trval na zachování mlčenlivosti.“

Pitt aktivoval zvukovou clonu a poznamenal: „Musíme o tom znovu začínat? Eugenie, prosím tě, tohle už je jednou provždy za námi. Bylo to za námi, už když jsme před čtrnácti lety odešli. Chápu, že ti to občas nedá spát –“

„Nedá spát? Samozřejmě, že mi to nedá spát. Je to *moje* hvězda,“ a udělala gesto, jakoby ukazovala k Nemesis. „*Moje* zodpovědnost.“

Pitt sevřel rty. Musíme s tím vším znovu začínat? povzdechl si v duchu.

Nahlas řekl: „Jsme pod clonou. Tak, co tě trápí?“

„Marlene. Moje dcera. Nějak se to dozvěděla.“

„Co se dozvěděla?“

„To o Nemesis a sluneční soustavě.“

„Jak by se to mohla dozvědět? Pokud jsi jí to ovšem sama neřekla?“

Insignová bezmocně rozhodila ruce. „Ovšem, že jsem jí to neřekla, nebylo to totiž zapotřebí. Nevím, jak je to možné, ale vypadá to, že Marlene slyší a vidí všechno. A z maličkostí, které zaslechne nebo kterých si všimne, si poskládá zbytek. Měla tuhle schopnost vždycky, ale během posledního roku je to k nevydržení.“

„Takže jen hádá a občas se prostě trefí do černého. Pověz jí, že se mylí a dohlédni na to, ať si to nechá pro sebe.“

„Jenže ona už to sdělila jednomu mladíkovi, který s tím přišel za mnou. Tak jsem se to dozvěděla. Aurinel Pampas. Rodinný přítel.“

„Ááá, ano. To jméno mi něco říká. Jednoduše mu řekni, aby neposlouchal výmysly nějaké malé holky.“

„Ona už není malá holka. Je jí patnáct.“

„Pro něj je, to tě mohu ujistit. Jak říkám, už jsem o něm slyšel. Mám takový pocit, že se nemůže dočkat dospělosti, a taky si vzpomínám, že když jsem byl v jeho letech, byla patnáctiletá děvčata pod moji úroveň, zvláště když byla –“

„Chápu,“ řekla trpce Insignová. „Zvláště když byla malá, zavalitá a nezajímavá. A že je vysoce inteligentní, to nic neznamená?“

„Pro mě a pro tebe jistě ano. Pro Aurinela určitě ne. Když bude třeba, tak s chlapcem promluví. A ty si promluv s Marlene. Vysvětlí jí, že je to nesmysl, že to není pravda, a že nesmí svými výmysly dělat zbytečný rozruch.“

„A co když to je pravda?“

„To sem nepatří. Podívej se, Eugenie, ty a já jsme po léta tuto možnost tajili, a bude nejlépe, když v tom budeme pokračovat. Kdyby se to dostalo mezi lidi, určitě by se celá věc zvětčila a mohla by vyvolat sentimentální nálady – zbytečně sentimentální nálady. Jenom by to odvedlo naši pozornost od úkolu, který nás zaměstnává od chvíle, co jsme opustili sluneční soustavu a který nás bude zaměstnávat možná po celé generace.“

Podívala se na něj – otřeseně, nevěřícně.

„Copak v tobě opravdu není ani trochu citu ke sluneční soustavě, k Zemi – ke světu, ze kterého vzešla lidská civilizace?“

„Ale ano, Eugenie, je a ne málo. Ale city jsou pudová záležitost, a já si nemohu dovolit, aby mě ovládly. Opustili jsme sluneční soustavu, protože jsme se domnívali, že je načase, aby se lidská civilizace rozšířila dál. Jiní, jsem si jistý, nás budou následovat; možná už to právě dělají. Udělali jsme z člověka galaktický fenomén a už nemůžeme uvažovat v rámci jediné planetární soustavy. Naše práce je zde.“

Chvíli si upřeně hleděli do očí, potom Eugenie odevzdaně řekla: „Zase jsi mě přemluvil. Tolik let a vždycky mě přemluvíš.“

„Ano a příští rok budu muset zase, přes příští rok stejně tak. Ty toho nikdy nenecháš, Eugenie, a mě to už začíná zmáhat. Mělo ti to stačit hned napoprvé.“ A položil si na klín klávesnici počítače.

DVĚ

NEMESIS

4.

Poprvé ji přemluvil před šestnácti lety, v roce 2220, v tom vzrušujícím roce, kdy se před nimi otevřely brány Galaxie dokořán.

Janus Pitt měl tehdy tmavě hnědé vlasy a ještě nebyl komisařem Rotoru, ačkoli o něm všichni mluvili jako o muži stoupajícím vzhůru. Už tehdy stál v čele Výzkumného a Obchodního oddělení, a projekt Dálková Sonda spadl pod jeho zodpovědnost a byl do značné míry výsledkem jeho snažení.

Šlo o první pokus o překonání vesmírného prostoru pomocí hyperposilovaného pohonu.

Pokud jim bylo tehdy známo, jediný Rotor vyvinul hyperposilovací technologii, a Pitt byl nejsilnějším zastáncem návrhu, aby vynález zůstal v tajnosti.

Na schůzi Rady tehdy řekl. „Sluneční soustava je přelidněná. Nové vesmírné kolonie pro sebe stále obtížněji nacházejí dostatečný prostor. Nebude trvat dlouho a všude bude nepříjemně těsno. A co víc, každá kolonie má svou ekologickou rovnováhu a ta se nám začíná vymykat z rukou. Omezujeme obchod ze strachu, aby se k nám nedostaly zástupy něčích parazitů či patogenů.

Zbývá nám jediné řešení, vážení pánové, a to opustit sluneční soustavu – bez fanfár, bez ohlášení. Odejít a najít si nový domov, kde budeme moci založit nový svět s vlastním lidstvem, vlastní společností, vlastním způsobem života. A toho nejde docílit bez hyperposilovaného pohonu – který my máme. Ostatní kolonie ho dříve či později také vyvinou a vydají se do vesmíru. Sluneční soustava bude jako odkvetlá pampeliška, jejíž chmýří je rozeseť po celém vesmíru.

Když vyrazíme jako první, najdeme možná vhodný svět dřív, než se ostatní rozhodnou následovat nás. Mezitím už můžeme být pevně usídlení, takže když po nás přijdou další a což se může stát, narazí na náš nový svět, budeme dost silní na to, abychom je poslali jinam. Galaxie je velká a vhodné světy musí být i jinde.“

Ozvaly se tehdy námitky, jak by ne, velmi ostré námitky. Někteří protestovali ze strachu – strachu před neznámem. Někteří protestovali ze sentimentality – sentimentality vůči domovské planetě. Někteří protestovali z idealismu – z touhy předat získané vědomosti, aby mohli s nimi jít i druzí.

Pitt mohl sotva čekat, že zvítězí. Odvážil se prosazovat svůj názor jen proto, že mu Eugenie Insignová dodala vítězný argument. Bylo neuvěřitelné štěstí, že s tím tehdy přišla nejprve za ním.

V té době byla ještě mladá, šestadvacetiletá, vdaná, ale prozatím bezdětná. Vešla celá vzrušená, s ruměncem ve tváři a s náručí počítačových sestav.

Vzpomněl si, že se tehdy zamračil, rozladěný její opovázlivostí. Byl sekretářem oddělení a ona – ona nebyla nikdo, i když, jak se dál ukázalo, byl to ten úplně poslední okamžik, kdy nebyla nikdo.

V tu chvíli si to samozřejmě neuvědomoval a byl pobouřený, že bez ohlášení vtrhla dovnitř. Její zjevné rozrušení v něm vzbuzovalo odpor. Chystala se ho seznámit s nekonečnou složitostí něčeho, co držela v rukou, a udělat to navíc s takovým nadšením, že ho to muselo ve chvílce odrovnat.

Správně měla vypracovat krátké shrnutí a předat ho jednomu z jeho asistentů. To se jí také chystal říci. „Vidím, že máte s sebou nějaké údaje, paní doktorko, kterými chcete upoutat moji pozornost. Rád se na ně v patřičném čase podívám. Co kdybyste je nechala u jednoho z mých asistentů?“ A ukázal ke dveřím. Toužebně si přál, aby udělala čelem vzad a odkráčela naznačeným směrem. (Někdy, v zahálčivých chvílích pozdějších let, přemítal, co by se asi stalo, kdyby to tenkrát opravdu udělala. Tuhla mu při té myšlence krev v žilách.)

Ona ale řekla: „Ne ne, pane sekretáři. Musím mluvit s vámi a s nikým jiným.“ Hlas se jí přitom chvěl, jako by nemohla ovládnout své rozrušení. „Jde o největší objev, který kdo učinil, od doby – od doby –“ Nenašla slova. „Prostě ten *největší*.“

Pitt pochybovačně pohlédl na archy papírů. Třásl se jí v rukou, zatímco on na sobě nezaregistroval žádnou odezvu odpovídající jejímu vzrušení. Tihle specialisté si vždycky myslí, že nějaký mikropokrok v jejich mikrooboru může rozmetat celý dosavadní systém.

„Tak dobrá, doktorko, můžete mi to nějak laicky vysvětlit?“ rezignoval.

„Jsme pod clonou, pane?“

„Proč bychom měli být pod clonou?“

„Nechci, aby to kdokoli slyšel, dokud si nebudu jistá, že – že – musím všechno znova projít a dvakrát zkontrolovat, až nebudu mít nejmenší pochybnosti. Ale, abych řekla pravdu, žádné pochybnosti nemám. Asi se nevyjadřuji moc srozumitelně, že?“

„Ne,“ odpověděl mrazivě Pitt a položil ruku na kontaktní tlačítko. „Jsme pod clonou. Tak spust'te.“

„Všechno je tady. Ukážu vám to.“

„Ne. Nejdřív mi to vysvětlíte. Slovy. Stručně.“

Zhluboka se nadechla. „Pane sekretáři, objevila jsem nejbližší hvězdu.“ Oči měla rozšířené a prudce dýchala.

Pitt řekl: „Nejbližší hvězda je Alfa Centauri a ví se to čtyři staletí.“

„Nejbližší, o které víme, ale ne nejbližší, o které můžeme vědět. Objevila jsem hvězdu, která je ještě blíž. Naše Slunce má vzdáleného průvodce. Věřil byste tomu?“

Pitt si ji pozorně prohlížel. Nebylo to nic neobvyklého. Stačilo, aby byli dostatečně mladí a nezkušení a měli dostatek elánu, a stávalo se každou chvíli, že předčasně explodovali.

„Jste si tím jistá?“ zeptal se.

„Jsem. Opravdu. Podívejte se na moje údaje. Je to nejfantastičtější objev v astronomii od doby –“

„Pokud je to ovšem pravda. A neukazujte mi žádné údaje. Podívám se na ně později. Vysvětlíte mi to. Jestli existuje hvězda bližší než Alfa Centauri, proč ji doposud nikdo neobjevil? Proč to muselo čekat až na vás, paní doktorko?“ Věděl, že to znělo jízlivě, ale nezdálo se, že by tomu věnovala pozornost. Byla příliš rozrušená.

„Z jednoho prostého důvodu. Je za mračenem, hustým mračenem hvězdného prachu, které se shodou okolností nachází mezi tímto průvodcem a námi. Kdyby prach netlumil její záři, byla by to hvězda osmé velikosti a bezpochyby by neušla pozornosti. Prach zeslabuje

její viditelnost a činí z ní hvězdu devatenácté velikosti, ztracenou mezi miliony ostatních slabých hvězd. Nebylo proč si jí všimnout. Nikdo se jí nezaobíral. Je na konci jižní oblohy, takže většina teleskopů na prakoloniích na ni ani nešla nasměrovat.“

„Když je to tak, jak to, že jste si jí všimla vy?“

„Díky Dálkové Sondě. Abyste pochopil, tato Sousední hvězda a Slunce vzájemně střídají svá postavení, relativně, samozřejmě. Předpokládám, že se tato hvězda a Slunce otáčejí kolem společného gravitačního centra, a to velmi pomalu, v periodě několika milionů let. Je možné, že před pár staletími bylo jejich vzájemné postavení takové, že hvězdu bylo na jedné straně mračna vidět v plném svitu, ale bez teleskopu byste ji i tak nezpozoroval. A teleskopy jsou staré jen šest set let – tedy mladší než místa na zeměkouli, ze kterých byla Sousední hvězda viditelná. Za pár století bude znovu jasně viditelná a bude zářit na druhé straně prachového mračna. My na to ale nemusíme čekat. Dálková Sonda nám ta staletí ukrátila.“

Pitt cítil, jak se mu zrychluje tep, takový vzdálený pocit, jako by se v něm něco rozhořívalo. Řekl:

„Chcete tím naznačit, že Dálková Sonda pořídila snímek právě toho úseku oblohy, ve kterém se Sousední hvězda nachází, a že byla dostatečně daleko ve vesmíru, aby viděla za mračno a vyfotila ji v plném svitu?“

„Přesně tak. Máme hvězdu osmé velikosti tam, kde by žádná hvězda osmé velikosti neměla existovat a její spektrum je spektrum rudého trpaslíka. A rudého trpaslíka nejde pozorovat na příliš velkou vzdálenost, takže musí být velmi blízko.“

„Dobrá, ale proč blíž než Alfa Centauri?“

„Přirozeně jsem prostudovala daný výsek oblohy, jak je vidět z Rotoru, a žádná hvězda osmé velikosti tam nebyla. Zato jsem kousek vedle našla hvězdu devatenácté velikosti, která nebyla na snímku pořízeném z Dálkové Sondy. Domyslela jsem si, že hvězda devatenácté velikosti je ve skutečnosti utlumená hvězda osmé velikosti, a fakt, že se nenacházely *přesně* v tomtéž místě, musel být výsledkem paralaxního posunu.“

„Ano, tomu bych rozuměl. Blízké objekty pozorované z různých míst se na vzdáleném pozadí zdají jakoby posunuté.“

„To je pravda, ale hvězdy jsou tak daleko, že i kdyby se Dálková Sonda vzdálila na kus světelného roku, nezpůsobila by změna její

polohy významnější změnu postavení vzdálených hvězd. Těch blízkých ovšem ano. A tato Sousední hvězda se posunula o ohromný kus, samozřejmě v poměrném měřítku. Zkoumala jsem oblohu z různých bodů, ve kterých se nacházela Dálková Sonda při své cestě do vesmíru. Během té doby byly pořízeny tři snímky a Sousední hvězda na nich byla stále jasnější, v závislosti na tom, jak ji Dálková Sonda monitorovala stále blíže a blíže k okraji mračna. Podle velikosti paralaxního posunu vychází, že Sousední hvězda musí být ve vzdálenosti jen něco málo větší než dva světelné roky. To je poloviční vzdálenost Alfy Centauri.“

Pitt se na ni zkoumavě díval. Dlouhé mlčení, které následovalo, jen přidalo na její nervozitě a nejistotě.

„Pane sekretáři,“ řekla, „podíváte se teď na ty údaje?“

„Ne,“ řekl. „Stačí, co jste mi řekla. Teď vám musím položit několik otázek. Takže, pokud vás dobře chápu, pravděpodobnost, že by se někdo soustředil na hvězdu devatenácté velikosti a snažil se získat její paralaxu, aby určil její vzdálenost, je zanedbatelná.“

„Prakticky nulová.“

„Existuje nějaký další způsob, jak si všimnout, že nějaká matná hvězda musí být velmi blízko?“

„Může mít velký vlastní pohyb – jako hvězda. To znamená, že kdybyste ji neustále pozorovali, změnila by vlastním pohybem, víceméně po přímce, své postavení na obloze.“

„Šlo by ji v tom případě zpozorovat?“

„Mohlo by, ale ne všechny hvězdy mají velký vlastní pohyb, přestože jsou blízko nás. Pohybují se v trojrozměrném prostoru a my jejich vlastní pohyb vidíme ve dvojrozměrné projekci. Vysvětlím vám –“

„Ne, hodlám vás i nadále držet za slovo. Má tato hvězda velký vlastní pohyb?“

„To by se muselo spočítat, a chvíli by to trvalo. Mám několik starších snímků dané části oblohy a pokud má nějaký větší vlastní pohyb, mohla bych ho určit. Musela bych na tom nějakou dobu pracovat.“

„Ale myslíte si, že má takový vlastní pohyb, který by upoutal pozornost astronomů, kdyby si hvězdy náhodou všimli?“

„Ne, to ne.“

„Takže je možné, že my na Rotoru jsme jediní, kteří o Sousední hvězdě vědí, protože jsme jako jediní vyslali Dálkovou Sondu. Je to váš obor, doktorko. Souhlasíte s tím, že jsme jediní, kteří vyslali Dálkovou Sondu?“

„Dálková Sonda není tak docela tajný projekt, pane sekretáři. Přijali jsme od ostatních kolonií do jeho programu několik experimentů a se všemi je diskutovali, dokonce i se Zemí, která se o astronomii poslední dobou příliš nezajímá.“

„Ano, přenechává ji koloniím, což je chvályhodné. Ale *nevyslala* nějaká kolonie vlastní Dálkovou Sondu, aniž bychom si toho všimli?“

„O tom silně pochybuji, pane. K tomu by potřebovali hyperposilovaný pohon, a technologii hyperposilování jsme drželi v *na-prosté* tajnosti. Kdyby ji měli, tak bychom to věděli. Museli by provádět experimenty ve vesmíru, které by nás na to upozornily.“

„Podle Smlouvy o výměně vědeckých informací mají být všechny údaje získané Dálkovou Sondou veřejně publikovány. Znamená to, že jste již informovala –“

Insignová ho rozhořčeně přerušila. „Ovšem, že ne. Než něco zveřejním, musím toho zjistit mnohem víc. Prozatím mám pouze předběžný výsledek, který vám zde důvěrně předkládám.“

„Ale nejste jediný astronom, který pracuje na projektu Dálková Sonda. Předpokládám, že jste své výsledky už ukázala kolegům.“

Insignová se začervenala a odvrátila zrak. Potom omluvně dodala. „Ne, neukázala. Já ten údaj postřehla. Já za ním šla. Já rozpracovala jeho význam. Já. A chci mít jistotu, že zásluha za to připadne mně. Jen jedna hvězda může být nejbližší Slunci, a já chci být zapsána ve vědeckých análech jako její objevitelka.“

„A co když se najde ještě bližší,“ Pitt si dovolil první úsměv během jejich rozhovoru.

„Dávno by se o ní vědělo. I o té mé by se vědělo, nebýt nezvyklé existence toho nepatrného mračna. Další – ještě bližší – hvězda nepřichází vůbec v úvahu.“

„Takže si to shrneme, doktorko. Vy a já jsme jediní, kdo ví o Sousední hvězdě. Mám pravdu? Nikdo jiný?“

„Ano, pane. Jen vy a já, prozatím.“

„Žádné prozatím. Musí to zůstat v tajnosti, dokud nebudu připraven seznámit s tím několik určitých osob.“

„Ale Smlouva o výměně vědeckých informací –“

„Tu musíme ignorovat. Každé pravidlo má svoji výjimku. Na váš objev se vztahuje Bezpečnostní předpis kolonie. A jakmile dojde k aplikaci Bezpečnostního předpisu, nemůžeme váš objev zveřejnit. Hyperposilovací technologii také nezveřejňujeme.“

„Ale existence Sousední hvězdy nemá nic společného s bezpečností kolonie.“

„Právě naopak, paní doktorko. Možná si to neuvědomujete, ale přišla jste na něco, co může změnit osud lidské rasy.“

5.

Stála a strnule na něj zírala.

„Sedněte si. Vy a já jsme teď něco jako spiklenci a musíme si důvěřovat. Od této chvíle, když budeme sami, jste pro mě Eugenie a já pro vás Janus.“

„Nemyslím, že by to bylo vhodné,“ namítla Insignová.

„Bude muset, Eugenie. Kspirace založená na chladných, formálních vztazích je nemožná.“

„Jenže já nechci s nikým a o ničem konspirovat, to je všechno. Nechápu, proč by měla fakta týkající se Sousední hvězdy zůstat utajena.“

„Máte strach o své prvenství, je to tak?“

Insignová na vteřinku zaváhala, potom řekla:

„Mám. Na to můžete vzít jed, Janusi. Svoje prvenství mít musím.“

„Ted' na chvílku zapomeňte,“ řekl, „že nějaká Sousední hvězda existuje. Víte, že už hodnou dobu prosazuji, že by měl Rotor opustit sluneční soustavu. Co si o tom myslíte vy? Opustila byste sluneční soustavu?“

Pokrčila rameny. „Nejsem si jistá. Bylo by to pěkné, vidět poprvé zblízka pár astronomických objektů – ale taky z toho jde trochu strach, ne?“

„Myslíte opustit domov?“

„Ano.“

„Ale ten byste neopustila. Váš domov je Rotor,“ rozpráhl paže. „Měla byste ho s sebou.“

„Ale i tak, pane sek – Janusi, Rotor není všechno, co znamená slovo domov. Co naše sousedství, ostatní kolonie, planeta Země, celá sluneční soustava?“

„Přelidněné sousedství. Nakonec bude stejně muset někdo odejít, chtě nechtě. Na Zemi byla kdysi doba, kdy museli někteří lidé překonat hřebeny hor, přeplout oceány. Před dvěma staletími museli Pozemšťané opustit svoji planetu a založit kolonie. Toto je pouze další kapitola téhož prastarého příběhu.“

„Chápu, ale jsou lidé, kteří to nikdy neudělali. Jsou lidé, kteří stále zůstávají na Zemi. Jsou lidé, kteří už nekonečné generace žijí v jednom malém pozemském regionu.“

„A ty chceš být jednou z těch soch.“

„Myslím, že to je to, co chce můj muž, Crile. O vašich názorech se vyjadřuje zcela otevřeně.“

„Proč ne, máme na Rotoru svobodu projevu i myšlení, takže se mnou nemusí souhlasit, to jak má chuť. Ale chci se zeptat na něco jiného. Když lidé, obecně – ať už na Rotoru nebo jinde, uvažují o opuštění sluneční soustavy, kterou oblast mají na mysli?“

„Alfu Centauri, samozřejmě. To je hvězda, o které si všichni myslí, že je nejbližší. I s hyperposilovaným pohonem nedosáhnete průměrné rychlosti vyšší, než je rychlost světla, takže by vám to zabralo čtyři roky. Kamkoli jinam by to trvalo mnohem déle, a čtyři roky je už i tak dost dlouhá doba na cestování.“

„A řekněme, že bychom mohli cestovat ještě rychleji, a že bychom mohli dorazit mnohem dál než jen k Alfě Centauri, kam bychom pak šli?“

Insignová chvílku uvažovala a potom řekla: „Myslím – stále k Alfě Centauri. Bylo by to pořád v našem nejbližším sousedství. Hvězdy by v noci vypadaly skoro stejně a to by uklidňovalo. A nacházeli bychom se blízko domova, pro případ, že bychom se chtěli vrátit. Kromě toho, Alfa Centauri A, což je největší ze tří hvězd soustavy, je prakticky dvojníkem našeho Slunce. Alfa Centauri B je sice menší, ale ne příliš. A i kdybychom vyškrtli Alfu Centauri C, rudého trpaslíka, stále by to byly dvě hvězdy za jednu, jinak řečeno, dvě planetární soustavy.“

„Řekněme, že by nějaká kolonie odletěla k Alfě Centauri, našla poměrně vhodnou obyvatelnou planetu, založila tam nový svět a ve

sluneční soustavě by se o tom vědělo. Kdyby se další kolonie *rozhodla* opustit sluneční soustavu, kam by se vydala?“

„K Alfě Centauri, samozřejmě,“ odvětila bez váhání Insignová.

„Lidská rasa by tedy stále směřovala na 'vyzkoušená' místa a kdyby měla některá kolonie úspěch, ostatní by ji velmi brzy následovali, až by byl nový svět stejně přelidněný jako ten starý, až by i tam existoval nespočet menšin s nespočtem kultur a nakonec nespočet kolonií s nespočtem ekologií.“

„Tak by nastal čas vyrazit k další hvězdě.“

„Jenže úspěch na jednom místě, Eugenie, by vždycky přitáhl další kolonie. Zdravá dobrá planeta přiláká zástupy dalších.“

„Asi máte pravdu.“

„Ale když se vydáme ke hvězdě, která je pouhé dva světelné roky vzdálená, pouze poloviční vzdálenost k Alfě Centauri, a nikdo kromě nás o tom nebude vědět, kdo za námi půjde?“

„Nikdo, dokud nenajdou Sousední hvězdu.“

„Ale to může trvat dlouho. Mezitím se všichni nahnou k Alfě Centauri nebo k některé z mála hvězd, které přicházejí v úvahu. Nikdy si nevšimnou rudého trpaslíka, kterého budou mít prakticky pod nosem, a kdyby si ho přece jen všimli, zavrhnou ho jako nevhodné místo ke kolonizaci – pokud ovšem nebudou vědět, že z něj už lidé učinili 'prosperující podnik'.“

Insignová na něj nejistě hleděla. „Ale o čem to vlastně mluvíme? Řekněme, že se vydáme k Sousední hvězdě, aniž by se to někdo dozvěděl. Jaký z toho pro nás plyne užitek?“

„Budeme ten svět moci zalidnit. Jestli tam najdeme obyvatelnou planetu –“

„Nenajdeme. Ne kolem rudého trpaslíka.“

„Potom musíme využít všechny suroviny, které tam existují, k vybudování neomezeného počtu kolonií.“

„Myslíte, abychom měli pro sebe větší možnosti?“

„Ano. Mnohem větší možnosti, než kdyby se hned za námi přihnali ostatní.“

„Tím tedy získáme trochu víc času. Ale i když budeme sami, nakonec stejně zaplníme všechny vhodný prostor okolo Sousední hvězdy. Jen nám to místo dvou set let bude trvat pět set. Jaký v tom bude rozdíl?“

„Všechno, jaký si jen dokážeš představit. Když tam necháš přiletět ostatní kolonie, budou tam tisíce odlišných kultur, které si s sebou přinesou všechnu zlobu a úpadek celé pozemské historie. Ale když nám dáš čas, abychom tam mohli být sami, vybudujeme si systém kolonií jednotné kultury a ekologie. Bude to neporovnatelně lepší situace – méně chaotická, méně anarchistická.“

„Méně zajímavá. Méně rozmanitá. Méně živá.“

„Vůbec ne. Časem se odlišíme, tím jsem si jistý. Každá kolonie bude mít svoje specifika, ale všechna vystavěná na společném základě, ze kterého budou tato specifika pocházet. Už jenom proto se naše kolonie stanou neporovnatelně lepšími. A i kdybych se mýlil, musí ti být přece jasné, že experiment tohoto druhu se musí jednou uskutečnit. Je to logický vývoj, tak proč ho nevyzkoušet na jedné určité hvězdě? Vybrat jednu hvězdu, rudého trpaslíka, o kterého by se normálně nikdo nezajímal a zkusit, jestli dokážeme vybudovat společnost nového typu a pokud možno lepší.“

„Ať se ukáže, co dokážeme,“ pokračoval, „když nebudeme muset vybíjet svou energii na zbytečných kulturních odlišnostech a když se naše biosféra nebude muset bránit neustálým útokům cizích ekologií.“

Insignová cítila, jak se v ní něco pohnulo. I kdyby to nefungovalo, lidstvo by se aspoň něco naučilo – to, že by to nefungovalo. A kdyby to *přece* fungovalo?

Ale potom zavrtěla hlavou. „To je marný sen. Sousední hvězda bude stejně objevena, bez ohledu na to, jak moc se budeme snažit udržet ji v tajnosti.“

„Ruku na srdce, Eugenie, z jak velké části vděčíte za svůj objev náhodě? Prostě jste si náhodou všimla jedné hvězdy. Prostě jste ji náhodou srovnala s tím, co jste viděla na jiné mapě. Taky jste si jí nemusela vůbec všimnout. Stejně jako by si jí za podobných okolností nemuseli všimnout ostatní.“

Insignová neodpověděla, ale výraz na její tváři dával Pittovi za pravdu.

Ztišil hlas, skoro jako by ji chtěl hypnotizovat. „Když budeme mít pouhých sto let náskok, pouhých sto let, abychom mohli vytvořit novou společnost, staneme se dost velcí a silní na to, abychom zajistili vlastní obranu a přinutili ostatní, aby nás minuli a pokračovali dál. Potom už se nebudeme muset schovávat.“

Insignová znovu neodpověděla.

„Přesvědčil jsem vás?“

Otřásla se. „Ne docela.“

„Tak o tom přemýšlejte. Žádám vás pouze o jednu laskavost. Mezitím, co o tom budete přemýšlet, neříkejte nikomu ani slovo. Zatím uschovám všechna data týkající se Sousední hvězdy. Nezničím je, slibuji. Jestli se vydáme k Sousední hvězdě, budeme je potřebovat. Uděláte pro mě aspoň tohle, Eugenie?“

„Ano,“ hlesla nakonec. Nato vypálila: „Ještě jedna věc. Pojmenovat ji musím já. Když jí dám jméno, tak to bude moje hvězda.“

Pitt se malinko usmál. „A jak byste ji chtěla pojmenovat? Hvězda Insignové? Eugenina hvězda?“

„Ne. Zas tak pošetilá nejsem. Chci, aby se jmenovala Nemesis.“

„Nemesis? N-E-M-E-S-I-S?“

„Ano.“

„Ale proč?“

„Na konci dvacátého století si pár vědců nějaký čas pohrávalo s myšlenkou o existenci sousední hvězdy Slunce. Nakonec z toho nic nebylo. Žádná sousední hvězda se nenašla, ale dali jí tehdy pracovní název 'Nemesis'. Chtěla bych vzdát čest oněm dávným myslitelům.“

„Nemesis? Nejmenovala se tak jedna řecká bohyně? Jedna z těch nesympatických?“

„Bohyně pomsty, spravedlivé odplaty a božího trestu. Slovo samo proniklo do jazyka spíše jako taková květnatost. Když jsem se na ně zeptala počítače, definoval je jako 'archaismus'.“

„A proč ji tehdy tak nazvali?“

„Mělo to co dělat s ohonem nějaké komety. Nemesis, jak se zdá, při svém oběhu kolem Slunce procházela jejím ohonem a způsobovala kosmický déšť, který každých dvacet šest milionů let zahubil velkou část života na Zemi.“

Pitt vypadal překvapeně. „Vážně?“

„Ne, vážně ne. Tahle hypotéza nevydržela, ale i tak ji chci pojmenovat Nemesis. A chci, abych v análech figurovala jako ten, kdo jí dal jméno.“

„To vám slibuji, Eugenie. Je to váš objev a jako takový vejde do našich záznamů. Až zbytek lidstva objeví Nemesis, dozví se, kdo ji objevil a jak k tomu došlo. Vaše hvězda, vaše Nemesis, bude první hvězdou, jinou než Slunce, jež bude svítit nad lidskou civilizací; a

první vůbec, jež bude svítit nad lidskou civilizací, která vznikla někde jinde.“

Pitt ji pozoroval, jak odchází. Mohl být spokojený. Zapadne do řady. To, že ji nechal hvězdu pojmenovat, byl od něho mistrovský tah. Bezpochyby bude chtít vidět svou vlastní hvězdu. Bezpochyby ji bude přitahovat představa o vybudování logické, spořádané civilizace kolem *její* hvězdy, která se může stát kolébkou civilizace rozeseté po celé galaxii.

A potom, když už se vlastně měl oddávat blažené vidině zářivé budoucnosti, jím otřásl slabý závan nevysvětlitelného strachu, pocitu, který mu byl naprosto cizí.

Proč Nemesis? Proč ji napadlo dát jí jméno bohyně pomsty a boží spravedlnosti?

Byl málem ochoten věřit, že je to zlověstné znamení osudu.

Tři

MATKA

6.

Byl čas oběda a Insignová měla jednu z těch nálad, kdy se tak trochu bála své vlastní dcery.

Nechápala proč, ale v poslední době měla tyhle nálady stále častěji. Možná to byl Marlenin narůstající sklon k mlčenlivosti, ke stahování se do ústraní, jako by se bez přestání zaobírala myšlenkami příliš hlubokými na to, aby se daly vyjádřit slovy.

A někdy byl ten strach smíšený s pocitem viny; viny za nedostatek mateřské trpělivosti; viny za to, že si příliš brala dívčino zaostávání ve fyzickém vývoji. Marlene určitě nezdědila nic z matčiny konvenční krásy ani z otcova prudce nekonvenčního, podmanivého vzhledu.

Marlene byla malá a – *neohrabaná*. Žádné slovo, které by ubohou Marlene vystihovalo lépe, Eugenii nenapadalo.

A *ubohá*, přirozeně. Tenhle přívlastek používala během svých vnitřních monologů téměř neustále a jen málokdy ho nepoužila při řeči.

Malá. Neohrabaná. Podsaditá, i když ne tlustá, taková byla Marlene. Nebylo na ní nic půvabného. Vlasy měla tmavě hnědé, delší a docela rovné. Zakulacený nos, ústa v koutcích trošičku svěšená, malou bradu; postoj ke světu naprosto pasivní a obrácený směrem dovnitř.

Ještě tu, přirozeně, byly její oči, velké a zářivě temné, nad nimiž se klenula podezíravá tmavá obočí, dlouhé řasy, které vypadaly skoro jako umělé. Jenže samotné oči, jakkoli mohly být chvílemi nádherné, nemohly vynahradit všechno.

Už když bylo Marlene pět let, Insignová věděla, že po tělesné stránce sotvakdy upoutá mužskou pozornost, a rok od roku to bylo patrnější.

Aurinel se stal vlažným ochráncem jejích dětských let, upoután její předčasnou inteligencí a téměř bezbřehou mírou porozumění. Marlene bývala v jeho přítomnosti plachá a šťastná, jako by mlhavě tušila, že na objektu zvaném „kluk“ je něco zvláště příjemného, aniž by věděla co.

V posledních několika letech, jak se Eugenii zdálo, si Marlene konečně vyjasnila, co slovo „kluk“ znamená. Její bezedné hltání knih a sledování filmů příliš 'velkých' na její tělo, když ne na její rozum, jí při tom bezpochyby napomohlo, ale Aurinel rostl také, a hormony na něm začaly uplatňovat svá práva. Už to nebylo škádlení, co hledal.

Dnes se Insignová při jídle zeptala: „Jaký jsi dnes měla den, drahoušku?“

„Klidný. Hledal mě Aurinel, předpokládám, že ti nahlásil, že mě našel.“

Insignová si povzdechla:

„Když já nevím, co mám s tebou dělat. Zdáš se mi někdy tak smutná. Copak to není přirozené, že mám o tebe strach? Jsi příliš často sama.“

„Jsem ráda sama.“

„Nevypadáš na to. Nejevíš známky spokojenosti, když jsi sama. Je mnoho lidí, kteří by se s tebou rádi spřátelili a ty bys také byla šťastnější, kdybys jim to dovolila. Aurinel je tvůj přítel.“

„Byl. Má poslední dobou plnou hlavu jiných přátel, dnes to bylo úplně zřejmé. Rozzuřilo mě to. Mělas vidět, jak se tetelil, jen co pomyslel na Dolorette.“

Insignová řekla: „Víš přece, že to není tak docela jeho vina. Dolorette je stejně stará jako on.“

„Fyzicky,“ odsekla Marlene. „Taková vypatlaná lebka.“

„Jenže v jeho věku si chlapci všímají hlavně fyzické stránky.“

„Taky to je na něm vidět. Je teď z něj stejný vypatlanec jako ona. Čím víc nad ní slintá, tím víc mu to nadlehčuje hlavu. To vidím.“

„On z toho vyroste, Marlene, a až bude trochu starší, možná zjistí, že záleží docela na něčem jiném. A ty budeš taky starší, víš, že-“

Marlene Eugenii pobaveně pozorovala. Potom pronesla: „No tak, máti, vždyť sama nevěříš tomu, co se mi tu snažíš naznačit. Nevěříš tomu ani za mák.“

Insignová zrudla. Najednou ji napadlo, že Marlene se nic *nedohaduje*. Ona to *věděla* – jenže jak to mohla vědět? Insignová ji přesvědčovala, jak nejupřímněji dovedla. Tak, že se to snažila opravdu cítit. Ale Marlene ji bez námahy prokoukla. Nestalo se to poprvé. Insignová začínala mít dojem, že Marlene zvažuje modulaci hlasu, rozpaky, pohyby, a vždycky pozná to, co člověk nechce, aby poznala. Musela to být tato schopnost, proč začínala mít Insignová z Marlene stále větší strach. Komu by se líbilo být kouskem čirého skla pro něčí opovrhlivý pohled?

Tak třeba, co z toho, co jsem řekla, vedlo Marlene k tomu, aby si myslela, že Země je odsouzena k záhubě? O tom si s ní budu muset promluvit.

Najednou na Insignovou dolehla únava. Jestli Marlene nemůže obelstít, nač to zkoušet? „Tak dobrá,“ řekla, „pojdme k věci, drahoušku. Co chceš?“

„Vidím, že to opravdu chceš vědět, tak ti to tedy povím,“ řekla Marlene. „Chci pryč.“

„Pryč?“ Insignová udiveně zjistila, že nemůže pochopit význam dvou prostých slov, která její dcera vyslovila. „Jak pryč. Kam pryč?“

„Neexistuje pouze Rotor, mami.“

„Jistě, že ne. Ale všechno ostatní je více než dva světelné roky daleko.“

„Ne, mami, to není pravda. Erythro je od nás necelých dva tisíce kilometrů.“

„Ta se nepočítá. Tam se nedá žít.“

„Někteří lidé tam žijí.“

„Ano, ale v Kopuli. Žije tam skupina vědců a inženýrů, protože provádějí nezbytné vědecké práce. Kopule je mnohem menší než Rotor. Když ti je těsně tady, jak se asi budeš cítit tam?“

„Venku okolo Kopule je celý svět. Jednoho dne ho lidé zabydlí.“

„Možná. Není to vůbec nic jistého.“

„A já jsem si jistá, že je.“

„I kdyby, potrvá to staletí.“

„Ale začít se s tím musí. Proč bych nemohla být kouskem toho začátku?“

„Marlene, mluvíš nesmysly. Máš tady všechno, nač si vzpome-
neš. Jak tě to vůbec napadlo?“

Marlene sevřela rty, potom řekla: „Ani nevím. Začalo to před pár
měsíci a je to stále silnější. Prostě na Rotoru zůstat nemůžu.“

Insignová se na dceru zamračeně podívala. Myslí si, že přišla o
Aurinelu, že má navždy zlomené srdce, a tak chce odejít a tím ho
potrestat – tím, že dobrovolně odejde do vyhnanství na pustou plane-
tu a on si to bude vyčítat –

Ano, bylo velmi pravděpodobné, že právě takto uvažovala.
Vzpomněla si sama na sebe, když jí bylo patnáct. Lidská srdce jsou v
tomhle věku tak křehká, že pukají i po lehkém úderu. Srdce –
náctiletých se nicméně hojí rychle, ale žádný patnáctiletý člověk vám
to nikdy neuvěří. V patnácti! To až později, až *později* se –

Nemá smysl o tom přemýšlet!

Řekla: „Co tě na Erythro přitahuje, Marlene?“

„Nevím přesně. Je to velký svět. Není to snad přirozené, chtít
velký svět –“ než dodala poslední tři slova, zarazila se, ale nakonec
je ze sebe nějak vysoukala, „- jako je Země?“

„Jako je Země!“ vyrazila ze sebe Insignová. „Nikdy jsi na Zemi
nebyla. Vůbec nic o Zemi nevíš!“

„Vím o ní dost. Knihovny jsou plné filmů o Zemi.“

(Ano, to byly. Pitt jeden čas zastával názor, že by měly být
všechny vyřazeny – nebo dokonce zničeny. Tvrdil, že opustit sluneč-
ní soustavu znamená opravdu ji opustit; že není dobré žít v sobě
nějaký umělý romantismus vůči Zemi. Insignová mu tehdy vehe-
mentně oponovala, ale teď ji najednou napadlo, že chápe, o co mu
tehdy šlo.)

„Marlene, nemůžeš se podle těch filmů řídit. Všechno idealizují.
Jsou většinou o vzdálené minulosti, kdy to bylo na Zemi lepší, i když
nikdy zas ne tak, jak se to snaží podat.“

„Ale stejně.“

„Ne, žádné 'ale stejně'. Víš, co je to Země? Stoka, kde se nedá
žít. Proto ji taky lidé opustili a postavili si kolonie. Odešli z děsivého
a velkého pozemského světa do malých a civilizovaných kolonií.
Nikoho ani nenapadne udělat to naopak.“

„Existují miliardy lidí, kteří stále žijí na Zemi.“

„Proto z ní je také stoka. Ti, co tam jsou, ji opouštějí při první příležitosti. Proto se postavilo tolik kolonií, a proto jsou přelidněné. A proto jsme opustili sluneční soustavu a vydali se sem, miláčku.“

Marlene tiše namítla: „Otec byl Pozemšťan a neopustil Zemi, přestože mohl.“

„Ne, neopustil. Zůstal tam,“ zamračila se, ve snaze, aby ji nezradil hlas.

„Proč?“

„Ale jdi, Marlene. Už jsme o tom mluvily. Hodně lidí zůstalo doma. Nechtěli opustit známá místa. Téměř každá rotorská rodina má na Zemi někoho z příbuzných. Vždyť to dobře víš. Chceš se vrátit na Zemi? To tě trápí?“

„Ne, mami. Vůbec ne.“

„I kdybys chtěla, jsi od ní dva světelné roky daleko a nejde to. To snad chápeš.“

„Ovšem, že to chápu. Jenom jsem se ti pokoušela naznačit, že máme jinou Zemi, přímo tady. Erythro. Tam chci být. Po té *toužím*.“

Insignová se neovládla. Skoro vyděšeně se slyšela, jak říká:

„Takže mě chceš opustit. Stejně, jako mě opustil tvůj otec.“

Marlene sebou trhla ale hned se vzpamatovala. „Bylo to opravdu tak, že on tě opustil? Třeba mohlo být všechno jiné, kdyby ses ty tehdy zachovala jinak.“ A klidně, nevzrušeně, jako kdyby říkala, že je naobědvaná poznamenala: „To ty jsi *ho* odehnala, vid’ mami?“

ČTYŘI

OTEC

7.

Zvláštní – nebo snad hloupé – že se ještě po čtrnácti letech dokázala tak nesnesitelně trápit takovými vzpomínkami.

Crile byl metr osmdesát vysoký a průměrná výška mužů na Rotoru byla něco málo pod metr sedmdesát. Už jen to (stejně jako v Janusově případě) mu propůjčovalo impozantní aureolu síly, která mu spolehlivě vydržela až do chvíle, kdy poznala, aniž by si to chtěla sama připustit, že se na ni nemůže spoléhat.

Jeho tvář byla také impozantní; vystoupilý nos a lícni kosti, mohutná brada – takový hladový, nezkrotný výraz. Mužnost z něj přímo čísel. Mohla ji skoro cítit, když ho poprvé potkala. Okamžitě jí podlehla.

Insignová byla tehdy ještě studentkou astronomické fakulty, dokončovala na Zemi studijní praxi. Už se nemohla dočkat návratu na Rotor, aby se kvalifikovala na místo v projektu Dálková Sonda. Představovala si, jak velký krok vpřed bude projekt Dálková Sonda znamenat (a nikdy ji ani ve snu nenapadlo, že právě ona učiní ten nejfantastičtější).

A potom potkala Crila. Ke svému překvapení zjistila, že se bezhlavě zamilovala do Pozemšťana – do *Pozemšťana*. Ze dne na den se rozhodla zapomenout na Dálkovou Sondu a raději zůstat na Zemi, jen aby mohla být s ním.

Ještě si pamatovala, jak se na ni tenkrát užasle podíval a řekl: „Zůstat tady? To raději půjdu s tebou na Rotor.“ Nedokázala si představit, že by on mohl chtít opustit svůj svět kvůli ní.

Jak se mu podařilo získat povolení k cestě na Rotor, Insignová nevěděla a nikdy to nezjistila.

Přistěhovalecké zákony byly přísné. Jakmile dosáhla populace některé kolonie určité hranice, brány Přistěhovaleckého úřadu se uzavřely – za prvé proto, že kolonie mohla zajistit pohodlný životní standard jen ohraničenému počtu osob, a za druhé proto, že se zoufale snažila o stabilizaci své ekologické rovnováhy. Lidé ze Země, přijíždějící na důležitá obchodní jednání – nebo dokonce lidé z ostatních kolonií – se museli podrobit zdlouhavé dekontaminační proceduře, potom určitému stupni izolace a nakonec vynucenému odjezdu v nejbližším termínu.

A přesto tam Crile byl. Jednou si jí postěžoval na týdny čekání, které byly součástí dekontaminační procedury, a jí v duchu lichotilo, jak to všechno hrdinně snášel. Musel po ní nepochybně hodně toužit, když se tomu všemu podrobil.

Přesto bývaly dny, kdy se vypadal zasmušile a nevšimavě, a ona si kladla otázku, co ho vlastně na Rotor lákalo. Možná to, co ho pohánělo, nebyla ona, ale potřeba dostat se ze Země. Spáchal zločin? Udělal si nepřítel na život a na smrt? Utekl od ženy, která ho omrzela? Nikdy se ho neodvážila zeptat.

A on se jí nikdy nesvěřil.

Dokonce i tehdy, co mu dovolili vstoupit na Rotor, zůstávalo nadále otázkou, jak dlouho bude moci zůstat. Aby se stal plnoprávným obyvatelem Rotoru, musel by mu Přistěhovalecký úřad udělit zvláštní povolení, a to se zpravidla nestávalo.

Insignová zjistila, že existuje celá řada věcí, které Crila Fishera činily nepřijatelným pro představy Rotořanů o sobě samých. Zjistila, že jeho pozemský původ mu propůjčuje jakýsi nádech cizokrajnosti a tajemství. Rození Rotořané jím určitě jako cizincem pohrdali – občan neobčan – ale také zjistila, že to může být příčinou erotického zájmu. Musela za něj bojovat, a vítězně, proti nepřátelskému světu.

Když si hledal práci, aby měl nějaký příjem a aby si zasloužil své místo v nové společnosti, byla to ona, kdo se zmínil, že kdyby se oženil s Rotořankou – Rotořankou přes tři generace – znamenalo by to pro Přistěhovalecký úřad silný impuls k tomu, aby mu udělil plné občanství.

Crile se tvářil překvapeně, jako by něco podobného jeho samotného nenapadlo, později potěšené. Insignová tím byla trochu rozčarovaná. Vdát se z lásky by jí lichotilo mnohem víc než kvůli udělení občanství, ale potom si řekla: No co, když to má být cena za –

A tak byli po typicky dlouhém rotorském zásrubním období odání.

Život šel dál bez větších změn. Vášnivý milenec z něj nebyl, ale to nebyl ani před svatbou. Poskytoval jí roztržitou lásku, občasné hřejivé teplo, které ji neustále udržovalo v pocitu blízkém štěstí, ne-li docela v jeho centru. Nikdy k ní nebyl úmyslně zlý ani nevlídný, vzdal se kvůli ní domova a prošel značnými nepříjemnostmi, aby byl s ní. To vše mu mohlo být připočteno k dobru a Insignová na to tak pohlížela.

I s plným občanstvím, jež mu bylo uděleno vzápětí po svatbě, v něm zůstal zbytek jakéhosi znechucení, nespokojenosti. Insignová si to uvědomovala a nemohla mu to mít za zlé. Možná byl plnoprávným občanem, ale nebyl rozený Rotořan a mnohé ze zajímavých činností, které kolonie nabízela, byly pro něj nedostupné. Nikdy se jí nezmínil, jaké má vzdělání, a tak ani nevěděla, co předtím dělal. Jako nevzdělanec se *nevyjadřoval* a na sebevzdělání nebylo nic zahanbujícího, ale Insignová věděla, že lidé na Zemi, na rozdíl od obyvatel kolonií, se zpravidla spokojovali s povinným, základním vzděláním.

To ji zneklidňovalo. Že byl Crile Fisher Pozemšťan a její přítel a kolegové museli zaklánět hlavu, aby mu viděli do očí, jí nevadilo. Nevěděla však, jak by se vypořádala s faktem, že je *nevzdělaný* Pozemšťan.

Naštěstí to nikdo z nich nikdy nenaznačil. Crile jí s trpělivostí naslouchal, když mu vyprávěla o své práci na Dálkové Sondě. Nikdy ji samozřejmě nenapadlo prověřovat si jeho vzdělání probíráním technických detailů. Přesto, když se sám někdy na něco takového zeptal nebo něco poznamenal, měla z toho radost, protože se vždycky dokázala přesvědčit, že to byly inteligentní otázky a poznámky.

Fisher pracoval na farmě. Práce to byla naprosto přijatelná, dokonce velmi důležitá, ale nefigurovala příliš vysoko na společenském žebříčku. Nestěžoval si ani se kvůli tomu zbytečně nerozčiloval – to musela uznat – ale nikdy o své práci nemluvil ani nedal najevo, že by ho nějak těšila. A nade vším stále zůstával ten pocit nespokojenosti.

Insignová se tedy naučila nepokoušet se o zdvořilosti typu „Co bylo dnes v práci, Crile?“

Několikrát se ho takto zeptala, pouze několikrát, a vždycky se jí dostalo mdlého „Nic zvláštního.“ To bylo, kromě krátkého znechuceného pohledu, všechno.

Nakonec se mu bála vyprávět i o kancelářských pletichách a přehmatech. Mohl by si to vyložit jako nemístné srovnávání její práce s jeho.

Insignová si musela přiznat, že její obavy byly tehdy neopodstatněné, vzniklé spíše vlastní nejistotou. Fisher nejevil netrpělivost ani tehdy, když, a kupodivu to nebylo z jejího podnětu, došlo na probírání jejího pracovního dne. Někdy se Eugenie dokonce s chabým zájmem vyptával na hyperposilování, ale ona o něm věděla jen málo nebo vůbec nic.

Zajímal se o rotorskou politiku a neskrýval svou 'pozemskou' neolibost s omezeností jejího zájmu o ni. Musela se přemáhat, aby nedala najevo, jak ji to rozčilovalo.

A tak nakonec uvízli v krajině ticha, přerušovaného jen neutrálními diskuzemi o filmech, které shlédli, o společenských událostech, jichž se zúčastnili, o malých zpestřeních života.

Ne, nevedlo to k aktivnímu nedorozumění mezi nimi. Z koláče se brzy stal denní chléb a na světě existovaly horší věci než chléb.

Dokonce to mělo malou výhodu. Pracovat za přísných bezpečnostních opatření znamenalo také nemluvit s *nikým* o vlastní práci. Kolik však bylo těch, kteří svým ženám nebo manželům nezašeptali do ucha pár drobných tajemství? O Insignové to neplatilo, pokušení nemělo proč ji svádět, její práce žádná zvláštní bezpečnostní opatření nevyžadovala.

Ovšem, když se objevení Sousední hvězdy dostalo najednou bez varování pod pokličku, co měla dělat? Jistě, byla by nejpřirozenější věc na světě povědět vlastnímu muži o ohromujícím objevu, který na věčné časy zapíše její jméno do astronomických příruček. Mohla mu to dokonce povědět dřív než Pittovi. Mohla se přirůčit domů slovy: „Hádej, co je nového! Hádej! Nebudeš tomu věřit –“

Jenže to neudělala. Nenapadlo ji, že by to Fishera mohlo zajímat. S jinými si možná o práci vykládal, třeba s farmáři nebo s dělníky ve válcovnách, ale s ní ne.

Nemělo tedy smysl se mu o Nemesis zmiňovat. Toto téma bylo pro ně mrtvé, nepotřebné, nikdy neexistovalo, a to až do onoho strašného dne, kdy se jejich manželství rozpadlo.

8.

Kdy tak oddaně přešla na Pittovu stranu?

Pomyšlení na to, že musí existenci Sousední hvězdy držet v tajnosti, ji děsilo. Vyhledka na odchod ze sluneční soustavy na místo, o kterém věděli pouze to, kde se nachází, jí naháněla strach. Z etického hlediska jí připadalo nesprávné, ba až vrcholně nemorální, vydat se pokradmu založit novou civilizaci, ve které pro zbytek lidstva nemělo být místo.

Kapitulovala na základě Bezpečnostního předpisu kolonie, ale hodlala Pittovi nadále vzdorovat argumenty, které si na něj přichystala. V hlavě je vybrušovala tak dlouho, až byly naprosto logické a nevyvratitelné. A potom – nikdy na ně nějak nedošlo.

Vždycky – vždycky – převzal iniciativu on.

Hned na začátku jí řekl: „Pamatuj, Eugenie, že jsi našla průvodce víceméně náhodou a stejně tak se to může podařit někomu z tvých kolegů.“

„Nemyslím, že –“ začala.

„Ne ne, Eugenie, nesmíme se spoléhat na domněnky. Musíme si být jistí. Musíš dohlédnout na to, aby tím směrem nikdo nepohlédl, aby nikoho nenapadlo prostudovat si počítačové sestavy, které by prozradily polohu Nemesis.“

„A to mám udělat jak?“

„Velmi snadno. Hovořil jsem s komisařem a od této chvíle přebíráš veškerou kontrolu nad výzkumnou činností Dálkové Sondy.“

„Ale to by znamenalo, že jsem přeskočila šéfa –“

„Ano, to znamená větší odpovědnost, větší plat, vyšší sociální status. Máš proti tomu nějaké námitky?“

„Ne,“ řekla Insignová a srdce se jí divoce rozbušilo.

„Jsem si jistý, že funkci hlavního astronoma hravě zvládneš. Tvým hlavním úkolem bude dohlédnout na to, aby vaše práce byla co nejkvalitnější a nejvýznamnější, s podmínkou, že nebude mít nic společného s Nemesis.“

„Ale Janusi, přece ti musí být jasné, že to neudržíme věčně v tajnosti.“

„To ani nechci. Jakmile opustíme sluneční soustavu, tak už budeme všichni vědět, kam máme namířeno. Ale do té doby se to dozví jen pár lidí, a to až na poslední chvíli.“

Insignová s trochou zahanbení zaregistrovala, že povýšení zadusilo všechny její námitky.

Při jiné příležitosti se jí Pitt zeptal: „Co tvůj manžel?“

„Co můj manžel?“ Insignová se okamžitě ocitla v defenzivě.

„Je to Pozemšťan, pokud vím.“

Rty se jí sevřely.

„Má pozemský původ, ale rotorské občanství.“

„Rozumím. Mám zato, že jsi mu o Nemesis neřekla nic.“

„Ani slovo.“

„Řekl ti vůbec manžel někdy, proč opustil Zemi a proč se tolik snažil, aby se stal rotorským občanem?“

„Ne, neřekl, ani jsem se ho na to neptala.“

„A nevrátí ti to někdy hlavou?“

Insignová zaváhala a potom řekla pravdu. „Ano, někdy ano.“

Pitt se usmál. „Možná bych ti to měl tedy povědět.“ A také jí to řekl. Kousek po kousku. Žádným příliš drastickým způsobem. Žádné neomalenosti, spíše to nadávkoval po troškách při každém jejich rozhovoru. Donutilo ji to vystrčit hlavu ze své intelektuální ulity. Koneckonců, když žijete na Rotoru, velmi snadno se může stát, že se na všechno díváte 'rotorsky'.

Ale díky Pittovi a tomu, co jí řekl, díky filmům, které jí doporučil shlédnout, začala chápat, jak je to se Zemí, s jejími miliardami obyvatel, endemickými hladomory a násilím, drogami a úchylkami. Začala se na ni dívat jako na bezednou propast plnou strádání, jako na něco, od čeho se utíká. Už se nedivila, proč ji Crile Fisher opustil. Divila se, proč jeho příkladu následovalo tak málo Pozemšťanů.

Ne, že by kolonie na tom byly o moc lépe. Začala si uvědomovat, jak jsou do sebe uzavřené, jak je lidem zabráňováno ve volném pohybu mezi jednotlivými koloniemi. Žádná nechtěla mikroskopickou flóru a faunu jiné kolonie. Obchod pozvolna skomíral a uskutečňoval se nejčastěji pomocí automatizovaných lodí s pečlivě sterilizovaným nákladem.

Kolonie se dohadovaly a nenáviděly mezi sebou. Ty, které obíhaly kolem Marsu, na tom byly skoro stejně. Pouze v pásnu asteroi-

dů se mohly kolonie množit bez zábran, ale ty byly zase stále podezíravější vůči koloniím vnitřního okruhu.

Insignová cítila, jak začíná dávat Pittovi za pravdu. Únik z nesnesitelné bídy a založení systému světů, kde se zárodek strádání vykoření hned na samém začátku, v ní dokonce probouzel nadšení. Nový začátek, nová naděje.

A v té době zjistila, že čeká dítě. Její euforie pozvolna opadávala. Dát na dlouhé cestě v sázku život svůj i Crilův možná stálo za to. Ale riskovat život nemluvněte, dítěte –

Pitt nepohnul ani brvou. Blahopřál jí. „Narodí se tady, nebudeš mít mnoho času zvyknout si na novou situaci. Potrvá přinejmenším rok a půl, než budeme připraveni vyrazit. Mezitím si uvědomíš, jaké máš štěstí, že nemusíš čekat déle. Tvé dítě nebude mít žádnou vzpomínku na zbídačenou, zdevastovanou planetu a beznadějně rozdělené lidstvo. Bude znát jen nový svět s kulturním porozuměním jeho jednotlivých příslušníků. Šťastné dítě. Můj syn a dcera jsou už velcí – a tedy poznamenaní.“

A Insignová se na to opět začala dívat z této stránky a než se Marlene narodila, téměř se hrozila zpoždění. Toho, že dřív, než se vydají na cestu, stačí ten přelidněný krach, který sluneční soustava představovala, její dítě poznamenat.

V té době už byla zcela na Pittově straně.

Fisher, k její velké úlevě, byl Marlene fascinován. Nemyslela si, že z něj bude kdovíjaký otec. A zatím se nad Marlene jen rozplýval a svědomitě plnil svůj díl její výchovy. Vlastně z ní byl celý pryč.

A zatímco se schylovalo k Marleniným prvním narozeninám, po sluneční soustavě se rozkřiklo, že Rotor se chystá na cestu. Způsobilo to něco, co by se dalo skoro nazvat 'celosoustavní krizí', a Pitt, který zjevně směřoval rovnou do komisařského křesla, se nad tím jen ušklíbal.

„Co můžou dělat?“ řekl. „Zastavit nás nijak nedovedou a všechno to láteření o zradě spolu s jejich vlastními ukázkami solárního šovinismu bude mít za následek jen to, že se zpomalí tempo výzkumu hyperposilovacího pohonu, což nám může být jen k užtku.“

Insignová poznamenala: „Stejně nechápu, jak se to dostalo ven.“

„Dohlédl jsem na to.“ Usmál se. „Pokud nebudou vědět, jaký je cíl naší cesty, nemám už v současné situaci nic proti tomu, aby znali *fakta* – to, že odjíždíme. Koneckonců, tajit to dál by bylo nemožné.“

Musíme o tom dát hlasovat, to víš sama, a jakmile se o našem odjezdu dozvědí všichni Rotořané, tak se to stejně dozví i zbytek soustavy.“

„Hlasovat?“

„No ovšem. Uvažuj. Nemůžeme přece odletět s palubou plnou lidí, co jsou buď příliš vystrašení nebo náchylní ke stesku po rodném Slunci. Nikdy by to nefungovalo. Potřebujeme jen takové, kteří půjdou z vlastní vůle a rádi.“

Měl naprostou pravdu. Kampaň na podporu návrhu na opuštění sluneční soustavy začala vzápětí, a to, že se zpráva už předtím dostala ven, sloužilo k tomu, aby se zmírily reakce vně Rotoru – stejně jako uvnitř.

Někteří Rotořané byli nadšení, jiní vystrašení.

U Fishera se to projevovalo zlověstným pohledem a jednoho dne poznamenal: „To je šílenství.“

„Nevyhnutelnost,“ namítla pečlivě neutrálním tónem Insignová.

„Proč? Proč bychom se měli potulovat mezi hvězdami? Kam bychom šli? Nic tam není.“

„Jsou tam miliardy hvězd.“

„A kolik planet? Neznáme jedinou obyvatelnou planetu a těch ostatních jen pár. Sluneční soustava je jediný domov, který známe.“

„Cesty za poznáním má lidstvo v krvi.“ To byla jedna z Pittoových frází.

„To je romantický nesmysl. Copak si někdo opravdu myslí, že si člověk zvolí odloučení od lidstva a zmizí někde ve vesmíru?“

Insignová řekla: „Pokud vím, Crile, tak na Rotoru převládá názor, že ano.“

„To je jen propaganda Rady. Myslíš, že lidé budou hlasovat pro to, aby opustili Zemi? Aby opustili Slunce? Nikdy. Kdyby k tomu došlo, tak se vracím na Zemi.“

Ucítila, jak jí něco sevřelo srdce. „To tedy ne. Chybí ti ten váš samum, blizzard, mistral nebo jak je všechny nazýváte? Chybí ti hroudy ledu, lijáky, vichřice a skučení větru?“

Pozdvihl obočí. „Není to tak hrozné. K bouřím sice někdy dochází, ale dají se předpovídat. Vlastně jsou zajímavé – pokud nejsou příliš silné. Je to spíše fascinující – teplo, zima, srážky. Vítaná změna. Drží tě to při životě. A co teprve rozmanitost ve stravování.“

„Stravování? Jak tohle můžeš říct? Většina lidí na Zemi hladoví. Neustále pořádáme sbírky na zásilky potravin na Zemi.“

„Někteří lidé hladoví. Neplatí to pro všechny.“

„Na tom nezáleží, určitě nechceš, aby Marlene žila v takových podmínkách.“

„Miliardy dětí tak žijí.“

„Ale mé dítě nebude jedno z nich,“ vybuchla Insignová.

Všechny její naděje teď spočívaly v Marlene. Táhllo jí na desátý měsíc, měla dva zoubky v horní dásni a dva v dolní, dokázala se vrávoravě přidržovat za příčky ohrádky a pozorovala svět těma svýma nádhernýma, inteligentníma očima.

Fisher svou nehezkou dceru zbožňoval. Když ji houpal na kole-nou, užasle zíral do těch úžasných očí. Vypadalo to, jako kdyby mu to jediné, co na ní bylo rozkošné, vynahradilo všechno ostatní, co Marlene postrádala.

Fisher by se určitě nevrátil na Zemi, kdyby to mělo znamenat, že svou dceru už nikdy neuvidí. Insignová už jaksi nevěřila, že by dal přednost jí, ženě, kterou kdysi miloval a se kterou se oženil, před Zemí, ale Marlene bude to rozhodující pojítko.

Určitě?

9.

Den po hlasování našla Eugenie Fishera rudého vztekem. Řekl, nebo spíše zasípal: „Museli zfalšovat hlasování.“

„Psst, probudíš dítě,“ sykla.

Ušklíbl se a na okamžik zadržel dech.

Insignová se trochu uklidnila a potichu řekla: „Není pochyb o tom, že je to přání lidu.“

„Ty jsi hlasovala pro?“

Zaváhala. Nemělo smysl snažit se ho uklidnit lhaním. Její názory mu byly dostatečně známé. „Ano.“

„Předpokládám, že ti to nařídil Pitt.“

To ji překvapilo. „Ne! Mám svůj vlastní mozek.“

„Ano, ale ty a on –“ nedopověděl.

Ucítila, jak se jí najednou valí krev do hlavy. „Co tím chceš říct?“ vyprskla, vzteklá byla teď ona. Měl snad v úmyslu nařknout ji z nevěry?

„Ten-ten kariérista. Jede po komisařství přes mrtvolky. To vědí všichni. A ty se chceš svézt s ním. Politická loajalita tě dostane taky nahoru, že?“

„Kam mě dostane? Já nikam nahoru nechci. Já jsem astronom a ne politik.“

„A nebyla jsi náhodou povýšená? Obešla jsi starší, zkušenější lidi.“

„Myslím, že jsem si to zasloužila svou prací.“ (Jak se má bránit, když mu ani nemůže říct pravdu?)

„To věřím, že by sis to ráda myslela. Ale měl v tom prsty Pitt.“

Insignová se zhluboka nadechla. „Kam vlastně míříš?“

„Poslouchej mě!“ procedil mezi zuby, jako by měl stále na paměti, že nesmí vzbudit Marlene. „Nemůžu uvěřit tomu, že by celá kolonie chtěla riskovat svoje životy cestováním, založeném na hyperposilovací technologii. Jak můžete vědět, co se stane? Jak můžete vědět, že to bude fungovat? Může nás to všechny zabít.“

„Dálková Sonda fungovala bez závad.“

„A byly na té vaší Dálkové Sondě živé bytosti? Jestli ne, tak jak můžeš vědět, jak budou na hyperposilování reagovat lidé? Co o něm vlastně víš?“

„Vůbec nic.“

„Jak to? Děláš přímo v té vaší laboratoři. Neděláš na farmě jako já.“

(On žárí, pomyslela si Insignová) A nahlas řekla: „Když říkáš v té vaší laboratoři, tak si asi představuješ, že jsme namačkaní všichni v jedné místnosti. Už jsem ti říkala – já jsem astronom a o hyperposilování nic nevím.“

„To ti o tom Pitt nikdy nic neřekl?“

„O hyperposilování? Sám o tom nic neví.“

„Takže o tom nikdo nic neví, že?“

„Ale ovšem, že ví. Rozumí tomu odborníci na hyperprostor. No tak, Crile. Ti, kdo o tom mají vědět, o tom vědí. Ti, kdo nemají, nevědí.“

„Takže je to pro všechny, kromě hrstky odborníků, tajemstvím. „
„Přesně tak.“

„Potom nemůžeš vědět, jestli je hyperposilování bezpečné. To vědí jen oni. Ale jak víš, že se nemýlíš?“

„Předpokládám, že prováděli experimenty.“

„Předpokládáš.“

„Logicky předpokládám. Ujišťovali nás, že je to bezpečné.“

„A nikdy nelžou, řekl bych.“

„Půjdou přece s námi. A kromě toho, já to vím jistě, že experimentovali.“

Podíval se na ni zpod přimhouřených víček. „Teď si jsi jistá. Dálková Sonda byla tvoje hračka. Byly na palubě nějaké životní formy?“

„S vlastními pokusy jsem nepřišla do styku. Já jsem se zabývala jen dodanými astronomickými údaji.“

„Neodpovídáš na moji otázku o životních formách.“

Insignová ztratila trpělivost. „Podívej se, nemám chuť nechat se do nekonečna vyslýchat, Marlene začíná být neklidná. Mám na tebe také pár otázek. Co hodláš udělat ty? Přidáš se k nám?“

„To snad nemusím. Podmínky hlasování říkají, že ti, kdo nechtějí, jít nemusí.“

„Já vím, že nemusíš, ale *půjdeš*? Přece nechceš, aby se rodina rozpadla.“

Při těch slovech se pokusila o úsměv, ale moc se jí to nepovedlo.

Fisher pomalu jakoby nerozhodně odpověděl: „Nechci opustit sluneční soustavu.“

„Tak raději opustíš mě? A Marlene?“

„Proč bych měl opouštět Marlene? Když chceš mermomocí riskovat svůj život při tomhle bláznivém podniku, prosím, ale riskovat život dítěte?“

„Když půjdu já, půjde i Marlene,“ zasyčela. „Na to můžeš vzít jed, Crile. Kam bys s ní šel? Na nějakou rozestavěnou asteroidní kolonii?“

„Jistě, že ne. Jsem ze Země a můžu se tam kdykoli vrátit.“

„Vrátit se na umírající planetu? Skvělé.“

„Ujišťuji tě, že jí ještě nějaký ten rok zbývá.“

„Tak proč jsi ji opustil?“

„Myslel jsem, že si polepším. Kdo mohl tušit, že přijít na Rotor znamená koupit si jízdenku do nekonečna.“

„Do žádného nekonečna,“ vybuchla Insignová, v duši rozervaná na cáry. „Kdybys věděl, kam máme namířeno, tak by ses tak rychle nehnal nazpátek.“

„Ale? A kam má Rotor namířeno?“

„Ke hvězdám.“

„K zapomnění.“

Zírali na sebe, zatímco Marlene otevřela a oči a začala rozespale kňourat. Fisher se na dítě podíval a tišeji dodal: „Eugenie, nemusíme se rozcházet. Ty víš, že nechci opustit Marlene. Nebo tebe. Pojd' se mnou.“

„Na Zemi?“

„Ano. Proč ne? Mám tam přátele. Dokonce i ted'. Jako má žena a dítě nebudete mít žádné potíže s úřady. Země si s ekologickou rovnováhou hlavu moc neláme. Budeme na obyčejné, obrovské planetě; ne na malé, páchnoucí bublině ve vesmíru.“

„Na obyčejné, obrovské, páchnoucí bublině ve vesmíru. Ne, nikdy.“

„Tak mi aspoň dovol si vzít Marlene. Když myslíš, že se ti jako astronomovi vyplatí riskovat, abys mohla provádět pozorování vesmíru, je to tvoje věc, ale dítě by mělo zůstat tady, v bezpečí sluneční soustavy.“

„Bezpečí na Zemi? Nebud' směšný. Takhle sis to tedy naplánoval? Připravit mě o mé dítě?“

„Naše dítě.“

„Mé dítě. Ty odcházíš. A já *chci*, abys odešel, ale mého dítěte se ani nedotkneš. Říkáš, že jsem zadobře s Pittem, a máš pravdu, jsem s ním za dobře. To znamená, že to můžu zařídit tak, aby tě vyexpedovali na asteroidy, ať se ti to bude líbit nebo ne, a pak si můžeš najít vlastní způsob, jak se dostat na tu tvou zahrňavající Zemi. A ted' vypadni z mého bytu a najdi si nějakou jinou noclehárnu, než tě pošlou pryč. Když mi dáš vědět; kde budeš, pošlu ti tvé osobní věci. A nemysli si, že se můžeš vrátit. Dám to tu hlídat.“

V tu chvíli, kdy to vyslovila, se srdcem přetékajícím hořkostí, to myslela vážně. Mohla naléhat, přemlouvat ho, prosit, hádat se. Ale neudělala to. Neznala v tu chvíli slitování a nesmiřitelným pohledem ho vyprovodila ke dveřím.

A Fisher *opravdu* odešel. A ona mu *opravdu* poslala jeho věci. A on *opravdu* odmítl odletět s Rotorem. A tak ho *opravdu* poslali pryč. A on se *opravdu*, jak předpokládala, vrátil na Zemi.

Ztratila ho navždy, ona i Marlene.

Odehnala ho a byl navždy pryč.

PĚT

DAR

10.

Insignová tam seděla, ušaslá sama nad sebou. Nikdy to nikomu nevyprávěla, přestože ji za posledních čtrnáct let události těch dní v duchu provázely téměř každý den. V životě by ji nenapadlo, že je bude někomu vyprávět. Vždycky si myslela, že si je vezme do hrobu.

Ne, že by se za své chování nějak styděla, to ne – jen to bylo všechno příliš osobní.

A najednou to vypráví – dopodrobna a bez příkras – své dospívající dceři, někomu, koho až doposud považovala za dítě –zvláštní, beznadějně dítě.

A to dítě na ni teď vážně pohlédlo zhloubi svých hlubokých očí – které nemrkaly, jen se upřeně dívaly – a řeklo: „Takže jsi ho přece jen odehnala, vid?“

„Svým způsobem ano. Měla jsem hrozný vztek. Chtěl si tě vzít s sebou. Na *Zemi*.“

Odmlčela se a po chvíli se nejistě zeptala: „Chápeš?“

„Tak moc jsi mě chtěla?“

„Samozřejmě!“ vyhrkla Insignová rozhořčeně. A potom, pod nehybným pohledem těch očí, ji napadlo něco nemyslitelného. Opravdu ji tolik chtěla?

Ale za okamžik, už klidně dodala: „Ovšem. Proč bych tě neměla chtít?“

Marlene zavrtěla hlavou a na okamžik se jí ve tváři objevil výraz roztrpčení. „Myslím, že jsem nebyla žádné rozkošné děťátko. On mě možná opravdu chtěl. Byla jsi nešťastná, že mě chtěl víc než tebe? Nechala sis mě jenom proto, že on mě chtěl víc?“

„Co to vykládáš za hrozné věci? Tak to vůbec nebylo,“ protestovala Insignová a sama si přitom vůbec nebyla jistá, zda tomu věří. Mluvit o těchto věcech s Marlene začínalo být stále nepříjemnější. Čím dál tím víc se u ní projevovala ta zvláštní schopnost dostat se člověku pod kůži. Insignová si toho všimla už dřív a připisovala to nahodilým šťastným 'trefám' nešťastného dítěte. Jenže k tomu docházelo čím dál častěji a nyní se zdálo, že Marlene ví naprosto přesně, co říká.

„Marlene, jak tě napadlo, že jsem tvého otce odehnala? Nikdy jsem nic takového neřekla, to vím jistě, ani ti nezavdala příčinu si to myslet, nebo ano?“

„Já opravdu nevím, mami, jak tyhle věci poznám. Někdy, když se přede mnou nebo před někým jiným zmíníš o otci, zní mi to, jako bys něčeho litovala, jako bys něco chtěla 'předělat'.“

„Vážně? Takové pocity ale nemám.“

„A kousek po kousku se ten dojem vyjasňuje. Tím, jak mluvíš, jak se díváš –“

Insignová upřeně hleděla na svou dceru. Znenadání vyhrkla: „Na co myslím?“

Marlene sebou trošku trhla, ale potom slabě vyprskla. Nebyl to smích, nikdy to nebylo víc než právě takové vyprsknutí – zpravidla. „To je lehké,“ řekla. „Myslíš si, že vím, na co myslíš. Jenže se pleteš. Neumím číst myšlenky. Jenom vím, co znamenají slova, zvuky, výrazy a pohyby. Lidé prostě nedovedou ukrýt své myšlenky, i když si myslí, že ano. A já lidi pozoruju už dlouho.“

„Proč? Chci říct, proč ti připadá, že bys je měla pozorovat?“

„Protože když jsem byla dítě, tak mi všichni lhali. Říkali mi, jaká jsem roztomilá. Nebo to říkali tobě, když jsem vás poslouchala. A přitom celý jejich výraz hlásal: 'Vůbec si to nemyslím,' a ani si neuvědomovali, jak je to na nich vidět. Nejdřív jsem myslela, že to musí vědět. Ale potom jsem si řekla: 'Nejspíš je pro ně pohodlnější věřit, že říkají pravdu.'“

Marlene na chvíli zmlkla, potom se matky neočekávaně zeptala: „Proč jsi otci neřekla, kam letíme?“

„Nemohla jsem. Nebylo to mé tajemství.“

„Třeba by šel s námi, kdybys to tehdy udělala.“

Insignová rezolutně zavrtěla hlavou. „Nešel. Byl už rozhodnutý vrátit se na Zemi.“

„Ale kdybys mu to řekla, tak by mu komisař Pitt nedovolil odejít, že? Věděl by příliš mnoho.“

„Pitt ještě nebyl komisařem,“ poznamenala nesmyslně Insignová. Náhle důrazně dodala: „Takovým způsobem bych ho stejně nechtěla získat. Ty ano?“

„Nevím. Nemůžu vědět, jaký by byl, kdyby zůstal.“

„Ale já ano.“ Insignovou znovu přemohl pocit trýznivé bolesti. Vrátila se v mysli k jejich poslednímu rozhovoru a ke svému poslednímu zuřivému výkřiku, kterým mu sdělila, že musí pryč. Ne, nebyla to chyba. Nechtěla by ho jako vězně, kterého přinutili zůstat na Rotoru. Tak moc ho zas nemilovala. A aby ho tak moc nenáviděla, to také ne.

Přešla rychle na jiné téma, aby ji výraz tváře neměl čas prozradit. „Dnes jsi poplašila Aurinela. Proč jsi mu řekla, že Země bude zničena? Přišel s tím za mnou a vypadal dost rozrušen.“

„Stačilo, abys mu řekla, že jsem ještě dítě a že z dětských řečí si nikdo hlavu nedělá. Určitě by se hned uklidnil.“

Insignová na to nereagovala. Třeba je lepší mlčet a tím se vyhnout pravdě. „Vážně si myslíš, že Země bude zničena?“

„Ano. Když o ní někdy mluvíš, říkáš vždycky: 'Ubohá Země.' To říkáš skoro pokaždé: 'Ubohá Země.'“

Insignová ucítila, jak se červená. Opravdu o ní tak mluví?

„A proč ne?“ nadhodila. „Je přelidněná, vyčerpaná, plná nenávisti, hladu a bídy. Je mi jí líto. Ubohá Země.“

„Ne, mami. Takhle to neříkáš. Když o ní mluvíš –“ Marlene zdvihla ruce, jako by se snažila něco zachytit, něco vysvětlit, ale to něco jí proklouzávalo mezi prsty.

„Marlene?“

„Tady,“ ukázala si prstem na hlavu, „je mi to jasné, ale neumím to vyjádřit slovy.“

„Zkus to. Musím to vědět.“

„Když to říkáš, nemůžu si pomoci a musím si myslet, že se cítíš provinile – jako by to byla tvoje vina.“

„Proč? Co si myslíš, že jsem provedla?“

„Jednou jsi to řekla v promítárně. Podívala ses na Nemesis a v tu chvíli se mi zdálo, že s tím má Nemesis něco společného. Tak jsem se počítače zeptala, co Nemesis znamená, a on mi to sdělil. Něco, co bez milosti ničí a trestá.“

„Ale podle toho jméno nedostala,“ vykřikla Insignová.

„Tys ji pojmenovala,“ řekla Marlene tiše, neúprosně.

Od chvíle, kdy za sebou nechali sluneční soustavu to nebylo žádné tajemství. Insignové se tehdy dostalo plného uznání za její objev a mohla hvězdu pojmenovat.

„Právě proto, že jsem ji pojmenovala já, tak vím, že to nebylo podle toho.“

„Tak proč se cítíš provinile, mami?“

(Mlčet – nechceš-li povědět pravdu.)

Nakonec řekla: „A jak si myslíš, že bude Země zničena?“

„Nevím, ale řekla bych, že ty ano.“

„Mluvíme každá o něčem jiném, Marlene, necháme toho. Chci se však ujistit, že chápeš, že o tom nemáš nikomu vykládat – o tvém otci ani ten nesmysl o zničení Země.“

„Když si to přeješ, prosím, ale zničení Země není nesmysl.“

„Já říkám, že je. Budeme to definovat jako nesmysl.“

Marlene přikývla. „Jdu ještě na chvíli do promítárny,“ řekla se zdánlivou lhostejností. „Pak půjdu spát.“

„Dobře.“ Insignová se dívala, jak dcera odchází.

Provinile, pomyslela si. Cítím se provinile. Mám to napsané na čele jako na transparentu. Může si to přečíst každý, kdo se na mě podívá.

Ne, každý ne. Jen Marlene. Má zvláštní dar, kterým to dokáže.

Marlene musela dostat něco náhradou za všechno, čeho se jí nedostávalo. Inteligence nestačila a tak ji příroda obdařila darem rozumět výrazu tváře, intonaci a jiným těžko postřehnutelným tělesným projevům, takže před ní žádné tajemství neobstálo.

Jak dlouho si už tuhle nebezpečnou vlastnost nechávala pro sebe? Jak dlouho už o ní věděla? Bylo to něco, co se věkem rozvíjí? Proč s tím vyšla na světlo až teď – poodhrnula závoj, kterým svou schopnost celou tu dobu zřejmě halila, a použila ji, aby zdeптala matku?

Bylo to proto, že ji Aurinel, podle toho, co na něm 'přečetla', konečně a definitivně zavrhl? Byl to následek? Mlátila kolem sebe z bolesti?

Provinilá, pomyslela si Insignová. Proč bych se neměla cítit provinilá? Je to moje chyba. Měla jsem to vědět od samého začátku, hned jak jsem to zjistila – ale nechtěla jsem. Bránila jsem se.

ŠEST

PŘIBLÍŽENÍ

11.

Odkdy to věděla? Ve chvíli, kdy dala hvězdě jméno Nemesis? Tušila už tehdy, co představuje a co znamená, a dala jí tak případné jméno, aniž by tušila pravdu?

Když ji poprvé zpozorovala – v tu chvíli záleželo jen na samotném objevu. Nedokázala myslet na nic jiného než na vlastní nesmrtelnost. *Její hvězda, hvězda Insignové*. Měla nutkání ji tak pojmenovat. Jak nádherně to znělo, přestože ji falešná skromnost nutila v duchu se nad tím ušklíbnout. A jak hrozné by to bylo teď, kdyby se tehdy nechala zlákat.

Po objevu přišel šok z Pittova požadavku na utajení a vzápětí divoké přípravy k Odchodu. (Bude se to jednou takto nazývat v učebnicích historie? Odchod? S velkým O?)

Potom, po Odchodu, následovaly dva roky, kdy satelitní město neustále letmo přecházelo do hyperprostoru a zpátky – hyperposilování s sebou přinášelo nekonečné výpočty, které nepřetržitě požíraly kvanta astronomických údajů, a to byla její zodpovědnost. Jen sama hustota a složení mezihvězdné hmoty –

Během těch čtyř let neměla vůbec čas zabývat se Nemesis nějak podrobněji; ani jednou nemohla zaměřit přístroje jejím směrem.

Bylo to tak? Nebo se prostě otočila zády k tomu, co nechtěla vidět? Hledala úmyslně útočiště ve všem tom tajnůstkářství, shonu a vzrušené atmosféře, která se jí nabízela?

Ale přišel čas, kdy byl za nimi poslední hyperprostorový skok; kdy měli celý měsíc zpomalovat a plout počátečním krupobitím vodíkových atomů, do kterých narazili takovou rychlostí, že se proměnily v částice kosmického záření.

Běžné kosmické plavidlo by to nevydrželo, ale Rotor měl na sobě vrstvu zeminy, kterou před Odchodem ještě zesílili, a jež částice pohlcovala.

V té době jí jeden z hyperprostorových specialistů vysvětloval, princip přecházení při podsvětelných rychlostech do hyperprostoru a zpátky.

„Vyřešit hádanku hyperprostoru,“ řekl, „a není třeba žádných dalších velkolepých objevů. Ostatní je jen rutina.“

Možná! Ostatní hyperspecialisté nicméně jeho poznámku považovali za pouhé rozdmýchávání hvězdného prachu.

Hned, jak se Insignové vyjevila hrozná pravda, rozběhla se za Pittem. Poslední rok na ni neměl téměř čas a ona to chápala. Mezi lidmi zavládlo určité napětí, které bylo tím zřetelnější, čím víc opadávalo počáteční nadšení a lidé si začínali uvědomovat, že se během několika měsíců ocitnou v sousedství jiné, podivné rudé hvězdy, v jejíž blízkosti budou muset neustále zápasit o přežití, a to bez jakékoli záruky existence vhodného planetárního materiálu, který by jim sloužil jako zdroj surovin; o existenci obyvatelného světa nemluvě.

Janus Pitt už nevypadal jako mladík, přestože vlasy měl stále stejně tmavé a obličej bez vrásek. Uběhly pouhé čtyři roku od chvíle, kdy za ním přišla se zprávou o existenci Nemesis. Z jeho očí vyzařoval pohled štvance, který smazal dřívější nadšení a strhl před světem masku bezstarostnosti.

V té době už byl komisařem. Zvoleným komisařem. Možná právě to bylo příčinou velké části jeho starostí, ale kdo ví? Insignová nikdy nepoznala opravdovou moc – či odpovědnost, jež ji doprovázela – ale něco jí říkalo, že toho, kdo ji měl, by to mohlo poznamenat právě takto.

Pitt se na ni nepřítomně usmál. Okolnosti je kdysi donutily chovat se k sobě jako dva dobří známí, protože sdíleli tajemství, o kterém zpočátku nikdo – a později téměř nikdo – nevěděl. Spolu mohli svobodně diskutovat, s druhými nikoli. Když však po Odchodu přestalo být tajemství tajemstvím, znovu se odcizili.

„Janusi,“ řekla, „přišla jsem si s tebou promluvit o něčem, co mi nedá spát. O Nemesis.“

„Je na ní snad něco nového? Říct, že není tam, kde jsi ji čekala, mi nemůžeš. Je přesně na tom správném místě, necelých šestnáct miliard kilometrů od nás. A je viditelná.“

„Ano, vím. Jenže když jsem ji ve vzdálenosti dvou světelných let objevila, automaticky jsem ji považovala za průvodce Slunce, dvě hvězdy, které obíhají kolem společného gravitačního centra. Co jiného jsem si měla myslet o dvou hvězdách, které jsou tak blízko? Připadalo mi to tak vzrušující.“

„Proč ne? Proč by se nemohlo sem tam objevit něco vzrušujícího?“

„Protože, i když je tak blízko, je zjevně přece jen příliš daleko na to, aby to mohl být průvodce. Gravitační přitažlivost mezi Nemesis a Sluncem je hrozně slabá, tak slabá, že by gravitační perturbace blízkých hvězd narušovaly jejich orbity.“

„Jenže Nemesis tam přesto je.“

„Ano, přibližně mezi námi a Alfou Centauri.“

„Co s tím má společného Alfa Centauri?“

„To, že Nemesis není od Alfy Centauri o moc dál než od Slunce. Stejně tak by mohla být jejím průvodcem. Anebo, což je ještě pravděpodobnější, ať už náleží ke kterékoli soustavě, přítomnost té druhé ji musí rozvrátit, nebo ji už rozvrátila.“

Pitt na Insignovou zkoumavě pohlédl a lehce poklepal prsty o opěradlo křesla. „Jak dlouho trvá Nemesis, než oběhne kolem Slunce – za předpokladu, že je jeho průvodce?“

„Nevím. Musela bych vypočítat její orbitu. Měla jsem to udělat už před Odchodem, ale měla jsem plnou hlavu jiných starostí – to ale není žádná omluva.“

„Tak to odhadni.“

„Po kruhové orbitě by jí oběh kolem Slunce, či přesněji, kolem gravitačního středu soustavy, trval něco přes padesát milionů let s tím, že Slunce by obíhalo podobně. Spojnice mezi nimi by tento gravitační střed vždycky protínala. Naproti tomu, pokud by se Nemesis pohybovala po protáhlé eliptické dráze a nyní by byla v jejím nejvzdálenějším bodě – a to být musí, protože kdyby postoupila ještě dál, nemohla by to být v žádném případě doprovodná hvězda, tak by jí to trvalo přibližně dvacet pět milionů let.“

„Takže naposledy, když byla Nemesis v tomto postavení, tedy víceméně mezi Alfou Centauri a Sluncem, musela být Alfa Centauri ve zcela odlišném postavení, než je teď. Rozdíl dvaceti pěti až padesáti milionů let muselo Alfu Centauri nějak posunout, že? O kolik?“

„O notný kus světelného roku.“

„Znamená to tedy, že tohle je poprvé, kdy se Nemesis nachází mezi dvěma hvězdami? Že si až doposud obíhala 'v poklidu'?“

„To ani náhodou, Janusi. I kdybys zapomněl na Alfu Centauri. Jsou tu další hvězdy. Teď se přiblížila jedna, ale v minulosti se musela do interferenční vzdálenosti její oběžné dráhy přiblížit jiná hvězda. Její oběžná dráha je prostě nestabilní.“

„Tak co potom dělá v této části vesmíru, když neobíhá kolem Slunce?“

„Právě,“ řekla Insignová.

„Jak 'právě'?“

„Kdyby obíhala kolem Slunce, pohybovala by se rychlostí relativní ke Slunci, něco mezi osmdesáti až sty metry za sekundu, podle hmotnosti Nemesis. To je na hvězdu velmi pomalá rychlost, takže by to vypadalo, že dlouho stojí na stejném místě. Tak by zůstala velmi dlouho za mračenem, zvláště pokud se mračno pohybuje ve stejném směru, relativně ke Slunci. Při tak pomalém pohybu a tak nevýrazném jasu není divné, že si jí až dosud nikdo nevšiml. Jenomže –“ udělala dramatickou pauzu.

Pitt, který se ani nenamáhal dát najevo zvědavost, si povzdechl a řekl:

„Tak co? Přejdeš konečně k věci?“

„Pokud by nebyla na orbitě kolem Slunce, tak by šlo o nezávislý pohyb a v tom případě by se měla pohybovat, relativně ke Slunci, rychlostí okolo sta kilometrů za sekundu, tedy tisíckrát rychleji než po orbitě. V této části vesmíru se může nacházet jen náhodou, poletí dál, mine Slunce a už se nikdy nevrátí. Jenže ona zůstává za mračenem, aniž by viditelně změnila svoji polohu.“

„Což si vysvětluješ čím?“

„Existuje způsob, jak by se mohla hnát takovým tempem a přitom *vypadat*, jako že nemění své postavení na obloze.“

„Že by vibrovala tam a zpátky?“

Insignová sevřela rty. „Janusi, teď není vhodný čas na žertování. Nemesis se může pohybovat víceméně přímo ke Slunci. Tím by se nevychylovala doprava ani doleva, takže by to vypadalo, jako by neměnila postavení a přitom by se řítila rovnou na nás; tedy na sluneční soustavu.“

Pitt na ni udiveně zíral. „Máš pro tohle tvrzení nějaký důkaz?“

„Zatím ne. Když jsem Nemesis objevila, nebyl důvod provádět spektrální analýzu. Potom, co jsem si všimla její paralaxy, mě sice napadlo, že bych mohla udělat ještě spektrální analýzu, ale nějak jsem se už k tomu nedostala. Pokud si vzpomínáš, postavil jsi mě do čela projektu Dálková Sonda a přikázal mi, abych zaměřila pozornost svých podřízených *mimo* Nemesis. Podrobnou spektrální analýzu jsem si objednat nemohla a po Odchodu – hm, prostě jsem ji neudělala. Ovšem teď ji udělám, tím si můžeš být jistý.“

„Dovol mi jednu otázku. Nevyvolalo by stejný efekt 'nehybnosti', kdyby se Nemesis pohybovala od Slunce? Pravděpodobnost, že se pohybuje opačným směrem, je padesát na padesát, že?“

„To nám řekne spektrální analýza. Posun v červeném spektru bude znamenat regresi; ve fialovém přiblížení.“

„Ale na to už je pozdě. Spektrograf ti ukáže, že se k nám přibližuje, protože se my přibližujeme k ní.“

„V tuhle chvíli bych neprovedla spektrální analýzu Nemesis, ale Slunce. Pokud se Nemesis přibližuje ke Slunci, potom se Slunce přibližuje k Nemesis, a náš pohyb se do toho dá zakalkulovat. Kromě toho už brzdíme a tak za měsíc se budeme pohybovat tak pomalu, že naše rychlost spektroskopické výsledky nijak významně neovlivní.“

Trvalo celou půl minutu než Pitt, zahlobbaný v myšlenkách, s pohledem sklopeným na vyklizenou desku stolu a s rukou na počítačovém terminálu, aniž by se namáhal na ni pohlédnout, řekl: „Ne. Není třeba provádět podobná pozorování. Nechci, aby ses tím dál zabývala, Eugenie. Je to zcela nepodstatný problém, zapomeň na to.“

Pokynem ruky jí dal jasně najevo, že má odejít.

12.

Eugenie staženým hrdlem pobouřeně zasípala. Tichým, nakrápľým hlasem se ohradila: „Jak se opovažuješ, Janusi? Jak se opovažuješ?“

„Co, jak se opovažuji?“ zamračil se Pitt.

„Jak se opovažuješ chtít mě vykázat jako nějakého počítačového technika? Kdybych neobjevila Nemesis, tak bychom tu nebyli. A tebe by nezvolili komisařem. Nemesis je moje. Mám do toho co mluvit.“

„Nemesis není tvoje. Patří Rotoru. Takže laskavě odejdi, ať se můžu věnovat své práci.“

„Janusi,“ zvýšila hlas. „Znovu ti opakuji, že Nemesis se se vši pravděpodobností pohybuje směrem k naší sluneční soustavě.“

„A já ti znovu opakuji, že je to jen padesátiprocentní pravděpodobnost, nic víc. A i kdyby směřovala ke sluneční soustavě – mimochodem, ne naší sluneční soustavě, ale jejich sluneční soustavě – snad mi nechceš tvrdit, že narazí do Slunce? Ani bych ti to nevěřil. Za celou existenci, za celých téměř pět miliard let do Slunce žádná hvězda nenarazila, ba ani se k němu nepřiblížila. Pravděpodobnost hvězdné kolize, i v relativně přeplněných oblastech Galaxie, je prakticky nulová. Možná nejsem astronom, ale tohle vím.“

„Pravděpodobnost je zase jen pravděpodobnost, Janusi, ne jistota. Že by se Nemesis a Slunce mohly srazit je sice *teoreticky možné*, ale připouštím, že tomu sama nevěřím. Problém je v tom, že tak těsné přiblížení, i když se obejde bez srážky, může být pro Zemi osudné.“

„Jak těsné je podle tebe těsné přiblížení?“

„Nevím. Než všechno spočítám, nějakou chvilku to potrvá.“

„Tak dobře. Takže podle tebe se máme zatěžovat všemi těmi nezbytnými pozorováními a propočty a když zjistíme, že situace je pro sluneční soustavu opravdu tak hrůzostrašná, tak potom co? Varovat ji?“

„No ovšem. Co jiného by nám zbývalo?“

„A jak bychom je varovali? Žádné prostředky k hyperkomunikaci nemáme, a i kdybychom je měli, oni nemají síť, kterou by hyperslání zachytili. Kdybychom zprávu vyslali luminální cestou – světlem, mikrovlnami, modulovanými neutrinami – trvalo by dva roky, než by dorazila na Zemi, za předpokladu, že náš paprsek bude dostatečně silný a koherentní. A i potom, jak bychom se dozvěděli, jestli zprávu přijali? Pokud by se obtěžovali odpovědět, odpověď by šla zpátky další dva roky. A jaký by byl konečný efekt našeho varování? Museli bychom je informovat, kde se Nemesis nachází a oni by poznali, že vyslání k nim přichází právě odtud. Celý smysl utajení, celý plán o vybudování homogenní civilizace kolem Nemesis bez vnějších intervencí by šel k čertu.“

„Ať by byla cena, kterou bychom museli zaplatit jakákoli, Janusi, jak můžeš vůbec uvažovat o tom, že bychom je *nevarovali*?“

„O co ti jde? I kdyby Nemesis mířila ke Slunci, jak dlouho jí potrvá, než dorazí ke sluneční soustavě?“

„K hranicím sluneční soustavy může dorazit během pěti tisíc let.“

Pitt se opřel do křesla a měřil si Insignovou pobaveným pohledem. „Pět tisíc let. Pouhých pět tisíc let? Podívej se, Eugenie, před dvěma sty padesáti lety stál na Měsíci první Pozemšťan. Dvě a půl století uplynulo a jsme u sousední hvězdy. Když to půjde dál takovým tempem, kde budeme za další dvě a půl století? U kterékoli hvězdy. Za pět tisíc let, za *padesát* století budeme rozptýleni po celé galaxii a ostatní formy inteligentního života nám budou muset vyklidit pole. Budeme se rozpínat k sousedním galaxiím. Za pět tisíc let bude technologie na takové úrovni, že kdyby se sluneční soustava opravdu ocitla v nesnázích, všechny její kolonie a veškerá planetární populace se prostě sebere a přestěhuje jinam, k jiným hvězdám.“

Insignová zavrtěla hlavou.

„Nemysli si, že technologický pokrok znamená, že můžeš mávnutím proutku vyklidit celou sluneční soustavu. Na to, aby se evakovaly miliardy lidí bez chaosu a bez obrovských ztrát na životech, bude potřeba dlouhých příprav. Jestli se mají za pět tisíc let ocitnout ve smrtelném nebezpečí, musí to vědět už teď. Mají nejvyšší čas začít s přípravami.“

„Máš příliš dobré srdce, Eugenie. Nabídnu ti kompromis,“ řekl Pitt. „Vezměme v úvahu, že budeme mít k dispozici sto let na to, abychom se zde usadili, rozrostli a vybudovali prstenec kolonií, které budou dostatečně silné a stabilizované, aby si zajistily vlastní bezpečnost. *Potom* můžeme zjistit, kam má Nemesis namířeno a –když to bude nutné – varovat sluneční soustavu. Budou mít skoro celých pět tisíc let na to, aby se přichystali. Zdržení o jedno hloupé století určitě nebude osudné.“

Insignová si povzdechla. „Tak tohle je tvá představa budoucnosti? Lidstvo se má nekonečně handrkovat po celém vesmíru? Každá mrňavá skupinka se bude snažit svrchovaně vládnout té či oné hvězdě? Neustálá nenávisť, podezírání a spory, stejně jako tomu bylo tisíce let na Zemi, jenom přenesené do vesmíru v tisíckrát větším měřítku?“

„Žádnou představu nemám, Eugenie. Lidstvo si udělá, co bude chtít. Bude se handrkovat, jak říkáš, nebo dokonce založí galaktické

impérium, nebo udělá něco jiného. Nemohu lidstvu diktovat, co má udělat, ani nemám v úmyslu ho převychovat. Já mám na starosti pouze tuto jedinou kolonii a toto století k tomu, abychom se usídlili kolem Nemesis. Potom budeme oba spolehlivě po smrti a naši následovníci vyřeší problém varování sluneční soustavy – když to bude nutné. Snažím se uvažovat rozumně, bez emocí, Eugenie. Ty jsi také rozumná osoba. Zamysli se nad tím.“

Insignová to udělala. Seděla, mračila se na Pitta, zatímco on až s přehnanou trpělivostí čekal, co řekne.

Konečně promluvila:

„Dobrá. Chápu, co máš na mysli. Pustím se do analýzy pohybu Nemesis. Možná budeme moci na celou věc zapomenout.“

„Ne.“ Pitt zdvihl varovně ukazováček. „Už jsem to řekl jednou. Žádná pozorování se provádět nebudou. Kdyby se ukázalo, že sluneční soustavě nebezpečí nehrozí, tak tím nic nezískáme. Pouze uděláme to, co musíme, a na tom trvám, – strávíme příští století upevňováním civilizace Rotoru. Kdybys totiž zjistila, že nebezpečí přece jen *existuje*, začalo by tě hryzat svědomí a poddala by ses obavám, strachu a pocitu viny. Nakonec by se to nějak dostalo mezi lidi a oslabilo odhodlání těch Rotořanů, kteří mohou být stejně sentimentální jako ty. Příliš by nás to oslabilo. Rozumíš mi?“

mlčela a on dodal: „Výborně. Vidím, že ano.“ Pokynem ruky jí opět dal najevo, že má odejít.

Tentokrát odešla. Pitt, který se za ní díval, si pomyslel: Začíná být opravdu nesnesitelná.

SEDM

ZKÁZA?

13.

Marlene matku upřeně pozorovala. Dávala si pozor, aby měla výraz vyrovnaný a nic neříkající, ale v duchu se cítila potěšená a překvapená zároveň. Matka jí konečně vyprávěla o událostech týkajících se otce a komisaře Pitta. Jednalo se s ní jako s dospělým.

„Já bych stejně prověřila dráhu Nemesis, bez ohledu na to, co by mi nařídil komisař Pitt,“ řekla Marlene. „Ale vidím, že ty jsi to neudělala. Tvůj pocit viny mi dává za pravdu.“

„Nemůžu si zvyknout na představu, že svou vinu nosím na čele jako nálepku,“ řekla Insignová.

„Nikdo nemůže zcela ukrýt své pocity,“ řekla Marlene. „Když se pozorně díváš, vždycky to poznáš.“

(Jiní ne. Trvalo dlouho, než Marlene konečně uvěřila, že lidé se nedokáží dívat, vnímat, že jim to je lhostejné. Nepozorovali lidské obličej, pohyby, zvuky, postoje a nepatrné návyky.)

„Neměla by sis lidi tak prohlížet, Marlene,“ řekla Insignová, jako kdyby se jejich myšlenkové pochody ubíraly stejnými cestami. Položila ruku na dívčino rameno, aby její slova nevyzněla jako kárání. „Jsou nervózní, když na ně upřeš ty svoje kukadla. Musíš respektovat jejich soukromí.“

„Ano, mami,“ řekla Marlene a bez námahy postřehla, že matka se snaží chránit sama sebe. Byla nesvá, protože netušila, jak moc toho na sebe každým okamžikem prozrazovala.

Marlene se zeptala: „Jak je možné, že jsi navzdory pocitu provinění vůči sluneční soustavě nic neudělala?“

„Z mnoha důvodů, Molly.“

(„Molly“ ne, zasténala v duchu Marlene. Marlene! Marlene! Marlene! Tři slabiky. Přízvuk na druhé. Dospělá!)

„Jako třeba?“ zeptala se Marlene nakvašeně. (Copak si matka nevšimla, jak jí projela vlna nepřátelství pokaždé, když ji oslovila jejím dětským jménem? Určitě jí to zkrivilo obličej, zlostně zúžilo obočí, křečovitě stáhlo rty. Proč jsou lidé tak nevšímaví? Proč se nedívají?)

„Třeba proto, že Janus Pitt umí být velmi přesvědčivý. Jakkoli odtažitě se ti zdají jeho argumenty, jakkoli k nim pociťuješ odpor, nakonec tě vždycky přesvědčí o tom, že má ke svým názorům pádné důvody.“

„Jestli je to pravda, tak potom je nesmírně nebezpečný.“

Insignová jakoby se odtrhla od svých myšlenek a udiveně na dceru pohlédla. „Proč si to myslíš?“

„Pro každé tvrzení může existovat několik pádných důvodů. Když je někdo dokáže rychle rozpoznat a přesvědčivým způsobem podat, může kohokoli přesvědčit o čemkoli, a to je nebezpečné.“

„Janus Pitt takové schopnosti má, to připouštím. A jsem překvapená, že rozumíš takovým věcem.“

(Marlene si pomyslela: Protože mi je jenom patnáct a ty jsi zvyklá o mně přemýšlet jako o dítěti.)

Nahlas řekla: „Pozorování lidí tě hodně naučí.“

„Ano, jenom pamatuj na to, co jsem ti řekla. Nepřeháněj to.“

(Nikdy.) „Takže tě pan Pitt přesvědčil.“

„Přesvědčil mě o tom, že chvilkový odklad nemůže nikomu uškodit.“

„A ty jsi ani nebyla zvědavá, kam Nemesis směřuje? Muselas přece být.“

„Byla, ale není to tak snadné, jak si myslíš. Observatoř je v nepřetržitém provozu. Na použití jejího vybavení existuje pořadník. A přestože jsem v jejím čele, nemohu ji používat, jak mě napadne. O všem se ví. Já také vím, proč a kdy ji kdo používá. Je velmi nepravděpodobné, že bych mohla zhotovit opravdu podrobné spektrum Nemesis a Slunce nebo provést potřebné výpočty na hlavním počítači tak, aby se o tom okamžitě někdo nedozvěděl. Navíc mám podezření, že Pitt měl v observatoři pár svých lidí, kteří na mě měli dávat pozor. Kdybych udělala jediný krok proti, úmluvě, okamžitě by se o tom dozvěděl.“

„Přece by ti za to nemohl nic udělat, nebo snad ano?“

„Jestli máš na mysli, že by mě mohl dát zastřelit za velezradu, tak ne – něco takového ho určitě nikdy ani ve snu nenapadlo – ale mohl by mě zbavit funkce a přeložit na práci na farmách. A to bych nechtěla. Bylo to tehdy krátce poté, co jsme měli s Pittem menší rozhovor týkající se objevu planety – nebo průvodce – Nemesis. Až do onoho dne jsme nevěděli, jak ji máme nazývat. Nemesis je od ní vzdálena pouhé čtyři miliony kilometrů a objekt nevyzařoval nic ve viditelném spektru.“

„Mluvíš o Megas, že, mami?“

„Ano. Má to být nějaké archaické slovo znamenající 'velký'. Na planetu je opravdu velká, podstatně větší než největší planeta sluneční soustavy, Jupiter. Ale na druhou stranu je velmi malá na hvězdu. Někteří Megas považují za hnědého trpaslíka.“ Zarazila se a kradmo pohlédla na dceru, jako by si náhle nebyla jistá, zda je schopná ji sledovat. „Víš, co je to hnědý trpaslík, Molly?“

„Jmenuji se Marlene, matko.“

Insignová malinko zčervenala. „Jistě. Promiň, čas od času na to zapomenou. Nemůžu si pomoci, víš. Měla jsem kdysi roztomilé malé děvčátko, které se tak jmenovalo.“

„Já vím. Až mi bude příště šest, můžeš mi říkat Molly jak se ti líbí.“

Insignová se zasmála. „Víš, co je to hnědý trpaslík, Marlene?“

„Ano, vím. Hnědý trpaslík je vesmírné těleso podobné malé hvězdě, jehož hmota je příliš malá na to, aby na něm vznikla teplota a tlak potřebný ke vzniku vodíkové fúze v jeho nitru, ale dostatečně velké na to, aby na něm vznikly druhotné reakce, které udržují teplotu.“

„Správně. To nebylo špatné. Megas je na rozmezí. Buď je to velmi horká planeta nebo velmi matný hnědý trpaslík. Nevydává žádné viditelné světlo, zato má bohatou infračervenou emisi. Nepodobá se ničemu, co jsme měli doposud možnost studovat. Bylo to první extrasolární planetární těleso – tedy první planeta vně sluneční soustavy – které jsme mohli podrobně zkoumat a observatoř tím byla naprosto vytížená. I kdybych chtěla, nemohla bych se dostat k výpočtům dráhy Nemesis a abych řekla pravdu, na čas jsem na to došla zapoměla. Megas mě zajímala stejně jako ostatní, chápeš?“

„Hm,“ řekla Marlene.

„Ukázalo se, že je to jediné větší planetární těleso kroužící kolem Nemesis, ale nám úplně stačilo. Byla pětkrát větší –“

„Já vím, mami. Pětkrát větší než Jupiter a třicetkrát menší než Nemesis. Tohle mně počítač prozradil už dávno.“

„Ovšem, drahoušku. A není o nic víc obyvatelnější než Jupiter; když, tak méně. Bylo to zprvu tak trochu zklamání, přestože nikdo z nás ani v nejmenším nepředpokládal, že bychom u rudého trpaslíka našli obyvatelnou planetu. I kdyby se u Nemesis nacházela planeta dostatečně blízko, aby se její voda udržela v tekutém stavu, slapové vlivy by ji donutily mít jednu stranu neustále přivrácenou k Nemesis.“

„To je to, co dělá Megas? Že má jednu stranu pořád obrácenou k Nemesis?“

„Ano. Znamená to, že má teplou a studenou stranu, přičemž ta teplá je teplá až příliš. Byla by dokonce žhavá, nebýt cirkulace husté atmosféry, která poněkud obě teploty vyrovnává. Proto, a také kvůli vnitřnímu teplu planety, je i studená strana poměrně teplá. Na Megas je toho více, co je z astronomického hlediska jedinečné. A potom jsme zjistili, že Megas má měsíc, nebo chceš-li Megas považovat za velmi malou hvězdu, tedy že má planetu – Erythro.“

„Kolem které obíhá Rotor, já vím. Ale to už je víc než jedenáct let, co se kolem Megas a Erythro dělal takový rozruch. Za celou tu dobu jsi nenašla čas, abys ses nějak dostala ke spektru Nemesis a Slunce? Abys vypočítala její dráhu?“

„No-“

Marlene chvatně dodala: „Já vím, že ano.“

„Podle mého výrazu?“

„Podle všeho.“

„Mít tě nablízku může být někdy velmi nepříjemné, Marlene. Ano, udělala jsem to.“

„A?“

„Ano, míří ke sluneční soustavě.“

Odmlčela se. Marlene se potichu zeptala: „Zasáhne ji?“

„Ne, podle mých výpočtů ne. Jsem si celkem jistá, že nezasáhne ani Slunce ani Zemi ani žádnou jinou významnější součást sluneční soustavy. Není totiž třeba. Pravděpodobné Zemi zničí, i když ji mine.“

14.

Marlene bylo jasné, že matka o zničení Země mluvila nerada, byl v ní jakýsi vnitřní rozpor, který jí v tom bránil. Kdyby to bylo na ní, zmlkla by nadobro. Její výraz – to, jak se od Marlene malinko odtáhla, jako by chtěla raději odejít; to, jak si opatrně přejela jazykem rty, jako by se snažila odstranit pachut' svých slov – byl pro Marlene otevřená kniha.

Nechtěla, aby matka přestala mluvit. Musela se dozvědět víc.

„Když Zemi mine, jak ji může zničit?“ nadhodila opatrně.

„Vysvětlím ti to. Země obíhá kolem Slunce tak jako Rotor kolem Erythro. Kdyby sluneční soustavu tvořila jen Země se Sluncem, obíhala by Země navěky po téměř stejné dráze. Říkám 'téměř', protože při každém oběhu vyzařuje gravitační vlny, které oslabují její pohybovou energii, čímž se její dráha pomalu, nepředstavitelně pomalu stáčí do Slunce. To můžeme pominout.

Existují další komplikující faktory, protože Země není sama. Měsíc, Mars, Venuše, Jupiter; působí na ni každý blízký objekt. Ve srovnání se Sluncem jsou jejich vlivy vedlejší a tak si Země udržuje víceméně stále tutéž orbitu. Nicméně tyto vedlejší vlivy, značně se různící směrem a intenzitou, způsobují drobné změny její oběžné dráhy. Země se nepatrně vychyluje, stejně tak se mírně mění její axiální sklon otáčení, excentricita a tak dále.

Jde dokázat – *bylo* dokázáno – že všechny tyto drobné výchylky jsou cyklické. Nepůsobí v jednom směru, ale střídavě na jednu a na druhou stranu. Důsledkem toho je, že se Země při svém oběhu kolem Slunce nesčetněkrát slabě zachvívá. Dělalí to všechna tělesa sluneční soustavy. Pozemské chvění nebrání zachování života. Přínejhorším může dojít k době ledové nebo naopak k rozehřátí ledovců a zvýšení mořské hladiny, ale za více než tři miliardy let život na Zemi vždycy nějak přetrval.

Řekněme, že Nemesis se přibližuje, proletí kolem a nepřiblíží se víc než na jeden světelný měsíc. To by bylo něco méně než bilion kilometrů. Při svém průletu – a ten potrvá léta – udělí celé soustavě gravitační impulz. Tím se zvýší intenzita chvění, ale to se potom, až bude Nemesis pryč, ustálí.“

„Působíš dojmem, že je to mnohem vážnější, než z tvého popisu vyplývá,“ řekla Marlene. „Co je tak hrozného na tom, že Nemesis způsobí sluneční soustavě pár větších zachvění, když se to stejně nakonec srovná?“

„Ano, ale srovná se to na původní stav? V tom je problém. Když se stabilizovaná poloha Země mírně posune – o něco dále od Slunce, o něco blíže, když bude její oběžná dráha excentričtější nebo její osa získá o něco odlišný sklon – jak to ovlivní pozemské klima? I nepatrná změna z ní může udělat neobyvatelný svět.“

„Mohla bys to dopředu vypočítat?“

„Ne. Rotor na to není vhodné místo. Také se chvěje, a to značně. Než bych ze zdejších pozorování *přesně* vypočítala trajektorii Nemesis, zabralo by mi to *podstatně* víc času a musela bych provést *podstatně* víc výpočtů – a stejně bychom si nemohli být jisti dřív, než se dostane *podstatně* blíž ke sluneční soustavě – a to už budu dávno po smrti.“

„Takže nemůžeš přesně určit, v jaké vzdálenosti Nemesis mine sluneční soustavu.“

„Ne. Je třeba vzít v úvahu gravitační pole všech okolních hvězd v okruhu tak dvanácti světelných let. I ten nejnepatrnější nezapočítaný vliv může způsobit během dvou světelných let takovou odchylku, že z průchodu, spočítaného téměř na kontakt, může být něco, co se ani průchodem nedá nazvat. Nebo naopak.“

„Komisař Pitt tvrdil, že do příchodu Nemesis bude celá sluneční soustava schopná evakuace. Má pravdu?“

„Může mít. Ale jak můžeme vědět, co bude za pět tisíc let, k jakým historickým obrátům dojde a jak to ovlivní vývoj událostí? Můžeme jen doufat, že to všichni přežijí.“

„I kdyby je nikdo nevaroval,“ řekla Marlene, pociťujíc trochu rozpaky nad tím, že právě matce říká takové astronomické banality, „přijdou na to sami. Musí. Nemesis bude stále blíž a blíž a po čase bude nepřehlédnutelná, takže budou moci vypočítat její dráhu mnohem přesněji.“

„Ale budou mít mnohem méně času na evakuaci – bude-li jí zapotřebí.“

Marlene se dívala do země. „Mami, nezlob se, ale mám dojem, že bys nebyla spokojená, i kdyby se všem podařilo ze sluneční soustavy šťastně uniknout. Je v tom něco jiného. Pověz mi to, prosím.“

Insignová zvolna odpověděla: „Nelíbí se mi představa, že by měli všichni Zemi opustit. I kdyby se to provedlo systematicky, beze spěchu, bez obětí, stejně se mi ta představa nezamlouvá. Nechci, aby byla Země pustá.“

„Řekněme, že je to nutné.“

„Tedy ať se stane, co se má stát. Dokážu se smířit s nutností, ale líbit se mi to nemusí.“

„Ty jsi sentimentální vůči Zemi? Protože jsi tam studovala?“

„Dělala jsem tam svou astronomickou praxi. Země se mi nelíbila, ale na tom nezáleží. Je to místo, odkud vzešel lidský rod. Chápeš, co tím myslím, Marlene? Přestože se mi tehdy nezamlouvala, přesto je to svět, na kterém se celé věky vyvíjel život. Pro mě to není jen planeta, ale princip, abstraktní pojem. Chci, aby existovala kvůli minulosti. Nevím, jestli to dokážu vysvětlit.“

„Otec byl Pozemšťan,“ řekla Marlene.

Insignová mírně sevřela rty. „Ano, byl.“

„A vrátil se na Zemi.“

„Tak je to v záznamech. Předpokládám, že to udělal.“

„Já jsem potom napůl Pozemšťanka. Je to tak?“

Insignová se zamračila. „Všichni jsme Pozemšťané, Marlene. Moji pra-pra-prarodiče žili celý život na Zemi. Má pra-prababička se na Zemi narodila. Všichni bez výjimky pocházíme z Pozemšťanů. A neplatí to jen o lidech. Každé snítka života na všech koloniích, od virů po stromy, vzešlo z pozemského života.“

„Ale jen lidé to vědí,“ řekla Marlene. „A někteří jsou blíží než druzí. Myslíš někdy na otce? Třeba teď?“ Marlene na matku vrhla kradmý pohled a rychle dodala: „To není moje věc. To jsi mi chtěla říct.“

„To mě právě napadlo, ale nesmím se nechat vést svými pocity. Koneckonců, jsi jeho dcera. Ano, čas od času na něj myslívám.“ Plaše pokrčila rameny.

„Ty na něj myslíš, Marlene?“

„Nemám na co myslet. Nepamatuju si ho. Nikdy jsem neviděla žádný jeho hologram, nic.“

„Ne, tak jsem to –“ hlas se jí zlomil.

„Když jsem byla menší, divila jsem se, proč někteří otcové se svými dětmi zůstali, když došlo k Odchodu, a někteří ne. Myslela jsem si, že je třeba neměli rádi, a že otec neměl rád mě.“

Insignová hleděla na svou dceru užasle. „Tohle jsi mi nikdy neřekla.“

„Byla to má soukromá dětská představa. Když jsem povyrostla, pochopila jsem, že to bylo trochu složitější.“

„Nikdy sis to neměla myslet. Není to pravda. Kdybych to jen tušila, tak bych tě o jeho lásce k tobě ubezpečila.“

„Nerada o té době mluvíš, mami, chápu.“

„Mluvila bych, kdybych tušila, co se ti honí hlavou, kdybych si mohla přečíst tvůj obličej jako ty můj. *Opravdu* tě miloval. Vzal by si tě sebou, kdybych to jen dovolila. Je to moje vina, že nejste spolu.“

„Taky jeho. Mohl zůstat s námi.“

„Ano, mohl, ale teď, s odstupem času, chápu jeho problémy poněkud lépe než tehdy. Já jsem neopouštěla svůj domov; můj svět šel se mnou. Mohu být dva světelné roky od Země, ale stále jsem doma, na Rotoru, kde jsem se narodila. Tvůj otec byl jiný. Narodil se na Zemi a ne na Rotoru a řekla bych, že se nemohl smířit s myšlenkou, že by Zemi nenávratně a navždy opustil. Na to také někdy myslívám. Pomyšlení, že by Země měla zůstat opuštěná, mi nahání hrůzu. Musí tam být miliardy lidí, kterým by to zlomilo srdce.“

Nějakou chvíli mlčely, potom Marlene řekla: „Co asi otec právě teď na Zemi dělá?“

„Jak bychom to mohly vědět, Marlene? Dvacet bilionů kilometrů je dlouhá, předlouhá cesta a čtrnáct let dlouhá, předlouhá doba.“

„Myslíš, že je ještě naživu?“

„Co já vím,“ odvětila Insignová. „Na Zemi může být život velmi krátký.“ Potom, jako by si najednou uvědomila, že není sama, rychle doplnila: „Určitě je naživu, Marlene. Když odešel, byl ve výtečné kondici a touto dobou mu bude teprve padesát.“ Pak tiše: „Stýská se ti po něm, Marlene?“

Marlene vrtěla hlavou. „Nemůže se ti stýskat po něčem, co jsi nikdy nepoznala.“

(Ale ty jsi ho znala, mami, pomyslela si. *Tobě* se po něm stýská.)

OSM

AGENT

15.

Crile Fisher ke svému údivu zjistil, že se musí adaptovat – či readaptovat na pozemské podmínky. Nenapadlo ho, že se Rotor, během necelých čtyř let, stal tak interní součástí jeho osoby. Byl to nejdelší časový úsek, po který byl mimo Zemi, ale bezpochyby ne dost dlouhý na to, aby mu Země připadala cizí.

Její nezměrná velikost a vzdálený horizont, který se ostře rýsoval proti obloze, namísto aby se neurčitě vytrácel. Davy, stálá přitažlivost, v ovzduší pocit divokosti a svéhlavosti, stoupající a klesající teplota, příroda, jež se nedala zkrotit.

Ne, že by něco z toho musel skutečně zažít. Dokonce i když byl zde, ve svém bytě, věděl, že to všechno čeká venku a měl pocit, jako by jím ta nezkrotná atmosféra pronikala a zmocňovala se jeho vědomí. Nebo to možná bylo tím, že pokoj byl příliš malý, příliš přeplněný, že zvuky přicházející zvenku byly příliš nezaměnitelné, jako by na něj doléhal přelidněný, rozpadající se svět.

Zvláštní, Země mu ty čtyři roky na Rotoru tak silně chyběla; a teď, když byl zpátky, mu chyběl Rotor. Má být jeho život naplněn touhou po místech, kde není?

Rozsvítilo se signální světlo a uslyšel zabzučení. Světlo blikalo – pozemské věci rády blikaly, zatímco na Rotoru bylo všechno neměnné a až vtíravě úslušné. „Vstupte,“ řekl slabě, ale přitom dostatečně hlasitě, aby aktivoval odemykací mechanismus.

Garand Wyler vstoupil dovnitř (Fisher věděl, že to bude on) a pobaveně se na něj podíval. „Hnul ses vůbec z místa, co jsem odešel, Crile?“

„Občas. Jedl jsem. Koupal jsem se. Nějaký čas jsem strávil i na záchodě.“

„Fajn, tak to jsi ještě naživu, i když na to nevypadáš.“ Zubil se od ucha k uchu, pokožku snědou a hladkou, oči tmavé, zuby bílé a vlasy husté a kudrnaté. „Dumáš o Rotoru?“

„Sem tam si na něj vzpomenu.“

„Už dlouho se tě chci na něco zeptat, ale nikdy jsem se k tomu nedostal. Byla to Sněhurka bez sedmi trpaslíků, že jo?“

„Sněhurka,“ řekl Fisher. „Neviděl jsem tam jediného černocho.“

„V tom případě je dobře, že je máme z krku. Víš o tom, že už odjeli?“

Fisherovy svaly se napnuly a málem neodolal nutkání vyskočit. Přikývl. „Říkali, že to udělají.“

„Nekecali. Jsou fuč. Sledovali jsme je, jak nejdál to šlo; poslouchali jsme jejich vysílání. Příjem byl pěkně hlasitý a čistý, ale potom, ve zlomku sekundy, nabrali tím svým hyperposilováním parádní kvalitu a byli titam. A všechno ztichlo.“

„Zachytili jste je, když se vrátili do normálního vesmíru?“

„Několikrát. Pokaždé slaběji. Jen co se trochu rozcvičili, nabrali rychlost světla a po třech přechodech do hyperprostoru a zpátky už byli příliš daleko, než abychom je mohli zachytit.“

Fisher trpce pronesl:

„Sami se rozhodli. Oponenty – jako jsem byl já – vykopli.“

„Škoda, že jsi tam nebyl. Měl jsi to vidět. Bylo zajímavé to sledovat. Víš, že pár skalních trvalo až do poslední vteřiny na tom, že hyperposilování je výmysl, že je to všechno podvod a kdo ví, co ještě?“

„Rotor měl Dálkovou Sondu. Bez hyperposilování by ho nemohli poslat tak daleko, jak ho poslali.“

„Podvod! To tvrdili ti skalní.“

„Nebyl.“

„Ano, teď už to ví. Všichni. Neexistovalo jiné vysvětlení, když jim Rotor zčistajasna zmizel z obrazovek. Sledovaly to všechny kolonie. Už nikdo nemohl pochybovat. Zmizel ze všech obrazovek zároveň. Zneklidňující na tom je, že nevíme kam.“

„K Alfě Centauri, kam jinam?“

„Úřad si myslí, že to nemusí být nutně Alfa Centauri, a ty, že o tom můžeš něco vědět.“

Fisher vypadal pobouřeně. „Už jsem řekl všechno, stokrát, i pozpátku. Nic jsem nezatajil.“

„Jistě. To víme. Nic, o čem víš. Chtějí, abych si s tebou promluvil jako přítel s přítelem a zjistil, jestli nevíš něco, o čem nevíš, že to víš. Třeba si vzpomeneš na něco, co tě vůbec nenapadlo. Strávil jsi tam čtyři roky, oženil ses, měl jsi dítě. Nemohlo ti uniknout úplně všechno.“

„Nešlo to. Kdyby pojali sebemenší podezření, že za něčím jdu, vyrazili by mě. Už jenom pozemský původ z tebe dělal vrcholně podezřelého. Kdybych se neoženil – nedal jim důkaz, že se chci stát jedním z nich – vyrazili by mě bez rozmyšlení. Od všeho důležitějšího a choulostivějšího mě drželi pěkně daleko.“

Fisher pohlédl stranou. „A vycházelo jim to. Moje žena pracovala pouze jako astronom. Neměl jsem možnost si vybrat, vždyť víš. Ledaže bych si dal do holovize inzerát: 'Hledám mladou ženu, značka – hyperspecialistka.' To víš, že kdybych takovou potkal, tak bych udělal všechno, co je v mých silách, abych ji zaháknul, i kdyby vypadala jako hyena, jenže jsem žádnou takovou za celou dobu nepotkal. Mám za to, že nad hypertechnologií uzavřeli takový poklop, klíčové lidi si drželi v totální izolaci. Taky si myslím, že museli v laboratoři nosit masky a používat nepravá jména. Čtyři roky – a já za celou dobu nenarazil na jedinou stopu, nezjistil jediný fakt. Bylo mi jasné, že tím u Úřadu končím.“

Obrátil se vztekle ke Garandovi. „Došlo to tak daleko, že se ze mě stal normální hulvát. Pocit prohry byl prostě nad mé síly.“

Wyler seděl proti Fisherovi uprostřed nábytkem přecpané místnosti a houpal se na židli, přičemž se ale neustále přidržoval stolu, v obavě, aby nespadl.

„Crile, Úřad si nemůže dovolit žádné změkčilosti, ale úplně bezcitný taky není. Je nám líto, že s tebou musíme takhle jednat, ale musíme. A mně osobně je zase líto, že to přidělili zrovna mně, ale udělat to musím. Dělá nám starosti, že jsi zklamal a nic nepřinesl. Kdyby Rotor neodletěl, mohli bychom si myslet, že nebylo co. Jenže oni odletěli. Opravdu vyvinuli hyperposilování a ty jsi nám nepřinesl nic.“

„Já vím.“

„To ovšem neznamená, že tě propustíme nebo že se tě zbavíme. Doufáme, že nám můžeš být i nadále užitečný. A já se mám ujistit, že tvůj neúspěch byl poctivý.“

„Což znamená?“

„Musím být schopen jim sdělit, že tvé fiasko nezpůsobila žádná osobní slabost. Přece jen sis vzal Rotořanku. Byla hezká? Měls ji rád?“

Fisher zavrčel:

„Ach tak, takže se mě vlastně ptáš, jestli jsem z lásky k Rotořance úmyslně nechránil zájmy Rotoru a nepomohl jim zachovat jejich tajemství.“

„No a?“ opáčil nevzrušeně Wyler. „Nepomohl?“

„Jak se takhle můžeš ptát? Kdybych se rozhodl stát se Rotořanem, tak bych odletěl s nimi. Touhle dobou bych někde bloudil vesmírem a vy byste mě už nikdy nemuseli najít. Jenže jsem to neudělal. 'Vystoupil' jsem z Rotoru a vrátil se na Zemi, přestože jsem věděl, že neúspěch bude pravděpodobně znamenat konec mé kariéry.“

„Tvoji loajalitu oceňujeme.“

„Je v tom víc loajality, než si vůbec dokážeš představit.“

„Uznáváme, že jsi ze služební povinnosti musel opustit ženu, kterou jsi možná miloval. To by se ti samozřejmě připočetlo k dobru, jen kdybychom si mohli být jistí, že –“

„Ani ne tak ženu jako dceru.“

Wyler si Fishera zamyšleně prohlížel. „Víme, že máš roční dceru, Crile. Vzhledem k okolnostem od tebe možná nebylo chytré dovolit si takové 'rukojmy'.“

„Souhlasím. Ale jsem taky jenom člověk, ne robot. Věci se občas přihodí proti naší vůli. Ale jakmile se dcera narodila a já s ní potom rok byl –“

„To chápu, ale byl to přece jenom rok. Dost krátká doba na vybudování vztahu –“

Fisher se ušklíbl: „Klidně si mysl, že to chápeš, ale nechápeš nic.“

„Tak mi to vysvětl. Pokusím se to pochopit.“

„Moje sestra. Moje mladší sestra.“

Wyler přikývl. „Ano, viděl jsem to v tvém záznamu. Rose, tak se tuším jmenovala.“

„Roseanne. Zemřela před osmi lety při nepokojích v San Franciscu. Bylo jí teprve sedmnáct.“

„To je mi líto.“

„Nepatřila ani k jedněm ani k druhým. Byla jedním z těch nevinných přihlížejících, kteří na sebe přitahují pozornost a odnesou to namísto vůdců demonstrantů nebo náčelníků policie. Aspoň že jsme našli její tělo, abych měl co zpopelnit.“

Wyler zachovával polorozpačité mlčení.

Nakonec Fisher řekl: „Bylo jí teprve sedmnáct. Naši rodiče zemřeli, – škrábal se za řeči na hřbetě ruky, jako by dával najevo, že o tom nerad hovoří – „když jí byly čtyři roky a mně čtrnáct. Začal jsem po škole vydělávat a staral jsem se, aby měla co do úst i na sebe, aby měla všechno, co potřebuje, přestože já neměl. Naučil jsem se programování – ne, že by se z toho dalo bůhvíjak vyžít – a potom jí bylo sedmnáct a nikdy neublížila živé duši, ani nevěděla, co mají všechny ty bitky a hulákání znamenat, prostě to odnesla –“

„Ted' chápu, proč ses dobrovolně přihlásil na Rotor,“ řekl Wyler.

„Hm. Pár let jsem nebyl k ničemu. Vstoupil jsem do Úřadu částečně proto, abych se měl v duchu čím zabývat a částečně proto, že jsem si myslel, že v tom bude riziko. Dá se říct, že jsem se těšil na smrt – zvláště, když 'cestou' budu moci udělat něco užitečného. Při projednávání otázky umístění agenta na Rotoru jsem se přihlásil jako dobrovolník. Chtěl jsem vypadnout ze Země.“

„A teď jsi zpátky. Lituješ toho?“

„Trochu ano, ale Rotor mě dusil. Přes všechny nedostatky má Země aspoň *prostor*. Kdybys jen znal Roseanne, Garande. Nedovedeš si ji vůbec představit. Nebyla hezká, ale měla takové zvláštní oči.“ Fisherovy vlastní oči hleděly někam do minulosti, mezi obočím se mu udělala malá vráska, jako kdyby se usilovně pokoušel na něco zaostřit pohled. „Nádherné oči, ale zároveň děsivé. Připadalo mi, že do nich nikdy nemůžu pohlédnout bez obav. Její pohled tebou pronikl skrz naskrz – jestli víš, jak to myslím.“

„Abych řekl pravdu, tak ne,“ řekl Wyler.

Fisher mu nevěnoval pozornost. „Vždycky poznala, když jsi lhal nebo se snažil zatajit pravdu. Nemohl jsi promluvit, aniž aby nepoznala pravdu.“

„Chceš mi snad naznačit, že byla telepatka?“

„Cože? Ale ne. Tvrdila, že 'čte' výraz tváře a naslouchá intonaci hlasu. Tvrdila, že nikdo nemůže ukrýt, co si myslí. Můžeš se prý smát, jak chceš, vnitřní pocit smutku neutajíš; žádná veselost nezakryje hořkost v duši. Pokoušela se mi to vysvětlit, ale já jsem nikdy nebyl s to pochopit, jak to dělala. Byla to výjimečná bytost, Garande. Pociťoval jsem před ní bázeň. A potom se narodila moje dcera, Marlene.“

„No a?“

„A měla tytéž oči.“

„Tvé dítě mělo oči tvé sestry?“

„Ne hned, ale pozoroval jsem, jak se jimi stávají. Když jí bylo šest měsíců, už mi z těch očí běhal mráz po zádech.“

„Tvé ženě taky?“

„Nevím, nevšiml jsem si, jestli to na ni působilo, jenže nezapomeň, že ona neměla sestru, která se jmenovala Roseanne. Marlene skoro nikdy neplakala; byla *pokojná*. Pamatuji si, že Roseanne byla jako dítě stejná. Navíc, Marlene také nevypadala, že by z ní měla být bůhvíjaká krasavice. Bylo to, jako by se mi Roseanne vrátila. Teď chápeš, jak těžké to pro mě muselo být.“

„Myslíš vrátit se na Zemi?“

„A opustit je. Jako bych ztratil Roseanne podruhé. Už ji nikdy neuvidím. Nikdy!“

„Jenže ses vrátil.“

„Loajálnost! Povinnost! Ale jestli chceš vědět pravdu, málem jsem tam zůstal. Stál jsem tam, rozervaný, *rozervaný* vejpůl. *Zoufale* jsem chtěl zůstat s Roseanne – Marlene. Vidiš, pletu si i jejich jména. A Eugenie – moje žena – mi srdcervoucím hlasem sdělila: 'Kdybys věděl, kam máme namířeno, tak by ses nehnal tak rychle nazpátek.' A v tu chvíli jsem nechtěl odejít. Prosil jsem ji, ať jde se mnou. Nechtěla. Prosil jsem ji, ať mě nechá vzít s sebou aspoň Ro – Marlene. Nechtěla. A potom, když už jsem to chtěl vzdát a zůstat, popadl ji amok a řekla mi, abych táhl. A já šel.“

Wyler na Fishera tázavě pohlédl. „Kdybys věděl, kam máme namířeno, tak by ses nehnal tak rychle nazpátek.' Takhle to řekla?“

„Ano, přesně takhle. A když jsem se jí zeptal: 'Ale? A kam má Rotor namířeno?', tak mi odpověděla: 'Ke hvězdám.'“

„To nedává smysl, Crile. Ty jsi přece věděl, že se chystají ke hvězdám, ale když řekla, 'Kdybys věděl, kam máme namířeno –' tak

muselo existovat něco, o čem jsi nevěděl. Co to bylo, Crile? O čem jsi nevěděl?“

„Co to blábolíš? Jak mám vědět, o čem nevím?“

Wyler nevšimavě pokrčil rameny. „Vykládal jsi o tomhle Úřadu, když jsi podával hlášení?“

Fisher se zamyslel. „Myslím, že ne. Vůbec jsem si na to nevzpomněl, až teď, když jsem ti začal vykládat, jak jsem tam málem zůstal.“ Zavřel oči a potom rozvážně řekl:

„Ne, tohle je poprvé, co o tom mluvím. Poprvé, co jsem si na to odvážil vzpomenout.“

„Dobrá. Takže, když se teď nad tím zamyslíš – kam měl Rotor namířeno? Nezaslechl jsi na Rotoru nějaké spekulace na toto téma? Řeči? Dohady?“

„Předpokládalo se, že to bude Alfa Centauri. Kam jinam? Je to nejbližší hvězda.“

„Tvoje žena byla astronom. Co říkala?“

„Nic. Nikdy jsme o tom nemluvili.“

„Rotor vyslal Dálkovou Sondu.“

„To vím.“

„Tvoje žena na projektu pracovala – jako astronom.“

„To ano, ale i tak jsme o tom nikdy nemluvili – sám jsem na to dával pozor. Prozradil bych se, třeba by mě strčili za mříže –nebo popravili, co já vím – kdybych otevřeně projevil přílišnou zvědavost.“

„Ale jako astronom musela znát cíl cesty. Vždyť ti to i řekla. 'Kdybys věděl –' Chápeš? Ona to věděla, a ty, kdybys to věděl taky-“

Crile zůstával netečný. „Jenže když mi ona neřekla, co ví, tak ti to nemůžu říct ani já.“

„Víš to jistě? Žádné bezděčné poznámky, jejichž význam jsi v danou chvíli nepostřehl? Koneckonců, ty astronom nejsi, a ona mohla říct něco, co jsi nepochopil úplně. Nepamatuješ si na něco, co ti řekla a co tě nějak zmátlo?“

„Na nic takového si nevzpomínám.“

„Vzpomeň si! Je možné, že by Dálková Sonda lokalizovala v Alfe Centauri kolem jedné, nebo obou hvězd, které se podobají Slunci, planetární soustavu?“

„Nemám tušení.“

„Nebo kolem kterékoli jiné hvězdy?“

Fisher pokrčil rameny.

„Vzpomeň si!“ naléhal Wyler. „Existuje nějaký důvod, proč by sis měl myslet, že to myslela takhle: 'Myslíš si, že letíme k Alfě Centauri, ale my letíme k planetám, o kterých víme, že kolem ní krouží.' Nebo takhle: 'Myslíš si, že letíme k Alfě Centauri, ale letíme k jiné hvězdě, o které víme, že kolem ní krouží vhodná planeta.' Tak něco?“

„Nemám nejmenší tušení.“

Wyler na okamžik pevně stiskl plné rty, potom se znovu ozval:

„Crile, kamaráde, poslouchej, co ti řeknu. Teď se stanou tři věci. Za první – čeká tě ještě jeden raport. Za druhé – budeme muset přesvědčit kolonii Ceres, aby nám umožnila přístup na jejich asteroid s teleskopem, a s jeho pomocí velmi pečlivě přezkoumáme každou hvězdu v okruhu sto světelných let od sluneční soustavy. A za třetí – budeme muset trochu zatopit našim hyperspecialistům. Sleduj a uvidíš.“

DEVĚT

ERYTHRO

16.

Jednou za čas, za velmi dlouhý čas (tak se mu to aspoň zdálo) si Janus Pitt během těch let našel chvílku, aby se, sám a nikým nerušený, uvelebil v křesle a dopřál mysli chvílku klidu. Byly to chvíle, kdy nemusel vydávat žádné příkazy, studovat žádné informace, přijímat žádná okamžitá rozhodnutí, navštěvovat žádné farmy, provádět žádné inspekce výrobních závodů, pronikat do žádných oblastí vesmíru, nikoho přijímat, nikomu naslouchat, nikomu v ničem bránit, nikomu dodávat odvalu –

A pokaždé, když taková chvíle přišla, Pitt si dopřál toho nejposlednějšího a nejobtížnější vyčerpatelného luxusu – sebelítosti.

Ne proto, že by se snad jeho život ubíral špatným směrem. Od doby, kdy dosáhl dospělosti, vždycky toužil být jen komisařem, protože byl přesvědčen, že nikdo nemůže řídit Rotor lépe než on; a teď, když se jím stal, si to myslel nadále.

Ale proč se mezi všemi těmi rotorskými omezení nenašel aspoň jeden člověk, který by dokázal uvažovat stejně perspektivně jako on? Od Odchodu už uplynulo čtrnáct let a přesto nikdo nechápal skutečnou podstatu nevyhnutelné budoucnosti; ani když jim to pečlivě vysvětlil.

Jednoho dne, dříve či později, ve sluneční soustavě někdo vyvine hyperposilování, stejně jako to udělali rotorští hyperspecialisté – a možná v dokonalejší podobě. Jednoho dne se lidstvo na stovkách a tisících koloniích vydá kolonizovat Galaxii a bude to drsná doba.

Ano, Galaxie byla obrovská. Kolikrát už to slyšel? A za ní čekaly další galaxie. Jenže lidstvo se nebude rozpínat rovnoměrně. Vždycky, vždycky se najde nějaká hvězdná soustava, která bude, ať

už z toho či onoho důvodu, lepší než ostatní a tak se stane příčinou sporů a srážek. Kdyby bylo na deset hvězdných systémů deset kolonizačních skupin, všech deset bez rozdílu by se vrhlo právě na tu jednu jedinou.

Dříve či později lidé Nemesis objeví a přijdou ji kolonizovat. Přežije to Rotor?

Jen když bude mít co největší časový náskok, aby vybudoval silnou civilizaci a přiměřeně se rozrostl. Když budou mít dostatek času, může jejich vliv obsáhnout i několik sousedních hvězd. Když ne, bude jim stačit Nemesis – ale ta musí být nedobytná.

Pitt nesnil o ovládnutí vesmíru ani o ovládnutí čehokoli jiného. Chtěl jen ostrůvek klidu a bezpečí pro dobu, kdy se Galaxie ocitne v plamenech a chaosu, jako následku střetávajících se zájmů.

Jenže byl sám, kdo to chápal. Sám, kdo nesl tíhu zodpovědnosti. Mohl žít další čtvrtstoletí a po celou dobu zůstat u moci, ať už přímo jako komisař nebo jako šedá eminence s rozhodujícím slovem. Ale jednou zemřít musí – a komu potom odkáže svůj perspektivní rozhled?

Pocítil bodavý osten sebelítosti. Tolik let se lopotil, tolik let se ještě bude lopotit, a kdo to ocení – skutečně ocení? Nikdo. Všechno nakonec přijde vniveč, velkou myšlenku utopí moře průměrnosti neustále šplouchající kolem kotníků těch, jejichž zření se klene nad propastí času.

Od Odchodu uběhlo čtrnáct let a kdy, za celou tu dobu, se cítil opravdu spokojeně? Každou noc usínal se strachem, že ho nad ránem probudí zpráva o přiletu další kolonie – o tom, že našli Nemesis.

Byla v něm skrytá část jeho bytosti, která si vůbec nevšímalá toho, co se děje kolem něj, každodenní pracovní náplně, a jen napjatě naslouchala – v očekávání osudné zvěsti.

Čtrnáct let, a stále se nemohli cítit bezpečně. Postavili jednu další kolonii – Nový Rotor. Žili na ní lidé, ale byl to přece jen nový svět. Jak se říkalo – ještě páchl novotou. Tri další kolonie byly v různých fázích výstavby.

Počet rozestavěných kolonií se brzy – rozhodně do deseti let – zvětší a lidé se začnou řídit nejstarším ze všech příkázání – milujte se a množte se!

Se Zemí jako s výstražným příkladem a s faktem, že každá kolonie má omezenou a 'neroztažitelnou' kapacitu, bylo rozmnožování ve

vesmíru vždycky pod přísnou kontrolou. Docházelo ke střetu mezi neotřesitelnou logikou matematiky, a řekněme, „nezvládnutelným“ instinktem, ze kterého vycházela vítězně matematika. Ale s rostoucím počtem kolonií přijde doba, kdy bude zapotřebí více lidí – mnohem více lidí – a spoutaný pud, který je produkuje, bude možno pustit z řetězu.

Dočasně, samozřejmě. Bez ohledu na počet kolonií není žádný problém je brzy zcela zaplnit. Populace se snadno zdvojnásobí každých třicet pět let, možná dříve. A když nastane den, kdy rychlost vytváření nových kolonií překročí inflexní bod a začne klesat, může být mnohem těžší dostat džina zpátky do láhve, než ho vypustit.

Kdo si to včas uvědomí a připraví se na to, když už tu Pitt nebude?

Dále Erythro, planeta, kolem které Rotor obíhal tak, že obrovská Megas i brunátná Nemesis vycházely a zapadaly wskutku podivuhodným způsobem. Erythro! To byla otázka od samého začátku.

Pitt si dobře pamatoval na první dny vstupu do Nemesijské soustavy. Spletité příbuzenské svazky Nemesiiny planetární rodinky se kousek po kousku, jak se Rotor řítíl vstříc rudému trpaslíkovi, objasňovaly.

Megas objevili ve vzdálenosti čtyř milionů kilometrů od Nemesis, pouhou patnáctinu vzdálenosti, která dělí Merkur od Slunce. Dostávala od Nemesis přibližně stejné množství energie, jaké dostávala Země od Slunce, jen s menší intenzitou viditelného světla a větší intenzitou infračerveného.

Už na první pohled bylo však jasné, že Megas je neobyvatelná. Patřila mezi plynné obry a jednu stranu měla neustále přivrácenou k Nemesis. Její oběh i rotace trvaly dvacet dní. Věčná noc, panující na jedné polovině Megas, jen mírně zchlazovala teplo stoupající z nitra k povrchu. Věčný den na opačné polovině byl nesnesitelně horký. Ze si Megas dokázala v takovém žáru udržet atmosféru, za to vděčila pouze přitažlivosti na jejím povrchu, jež byla patnáctkrát větší než na Jupiteru, který měl proti ní větší průměr a přitom menší hmotnost, a čtyřicetkrát větší než na Zemi.

Žádnou další větší planetu Nemesis neměla.

Jenže potom, jak se Rotor přibližoval a Megas bylo vidět stále zřetelněji, se situace opět změnila.

Zprávu mu přinesla Eugenie Insignová. Ne proto, že by se o ten objev sama zasloužila, prostě jí jako hlavnímu astronomovi přinesli počítačově zvětšené snímky Megas, to bylo vše. Značně rozrušená je přinesla ukázat Pittovi do jeho komisařské kanceláře.

Snažila se ovládnout hlas, který se jí třásl vzrušením.

„Megas má měsíc,“ vyhrkla na něj.

Pitt jako vždycky nepatrně pozdvihl obočí, ale potom řekl: „To se přece dalo očekávat. Všichni plynní obři ve sluneční soustavě mají měsíce, někteří celou dvacítku.“

„Jistě, ale tohle není obyčejný měsíc. Je veliký.“

Pitt zůstal chladný. „Jupiter má čtyři velké měsíce.“

„Já mám na mysli opravdovou velikost. Skoro tak velký jako Země.“

„Chápu. Zajímavé.“

„Víc než to. Mnohem víc než jen to, Janusi. Kdyby tento měsíc kroužil přímo kolem Nemesis, slapové vlivy by způsobily, že by měl jednu stranu neustále přivracenou k Nemesis a byl by neobyvatelný. Jenže se otáčí kolem Megas, a ta je mnohem chladnější než Nemesis. A co víc, jeho oběžná dráha je značně odchýlená od roviny megaského rovníku. To znamená, že na jeho obloze je Megas vidět pouze z jedné hemisféry a pohybuje se neustále ve směru sever – jih, v cyklu délky přibližně jednoho dne, zatímco Nemesis po obloze přechází, tedy vychází a zapadá, opět v přibližně jednodenním cyklu. Na jedné polokouli je dvanáct hodin tmy a dvanáct hodin světla. Na druhé sice také, ale během dne je Nemesis mnohokrát, celkového času až třicet minut, v zatmění Megas, která měsíc svou mírnou teplotou ochlazuje. Na této hemisféře je noční temnota zmírňována světlem odraženým od Megas.“

„Měsíc má tedy zajímavou oblohu. Astronomové jsou určitě štěstím bez sebe.“

„Není to jen astronomický bonbónek, Janusi. Je možné, že na měsíci panuje teplota odpovídající lidským požadavkům. Může to být obyvatelný svět.“

Pitt se usmál. „Čím dál zajímavější. Jenže tam asi nebude pro nás to správné osvětlení, že?“

Insignová přikývla. „To je pravda. Bude tam rudé slunce a temné nebe, bude tam chybět krátkovlnné světlo, které by se rozptýlilo v atmosféře. A krajina bude narudlá, předpokládám.“

„V tom případě, když ty jsi pojmenovala slunce a někdo z tvých lidí planetu, já si přivlastním výsadu pojmenovat měsíc. Říkejme mu Erythro, což je, pokud si dobře vzpomínám, řecký výraz pro červenou.“

Potom byl načas klid. Za orbitou systému Megas-Erythro byl lokalizován pás asteroidů dostatečně velkých, aby se staly ideální surovinovou základnou pro výstavbu dalších kolonií.

Jak se přibližovali k Erythro, vyhlídky na možnou obyvatelnost byly čím dál slibnější. Planeta měla moře i pevniny, přestože moře, podle předběžného odhadu mrakového pokryvu vyhotoveného jak ve viditelném tak v infračerveném spektru, se zdála být mělkší než pozemská a opravdu mohutné horstvo bylo výjimkou. Insignová, na základě dalších výpočtů, trvala na tom, že klima planety bude pro lidský organismus naprosto příhodné.

Mezitím se dostali na takovou vzdálenost, že mohli atmosféru Erythro prozkoumat podrobně spektroskopem. Insignová mu přišla sdělit:

„Atmosféra Erythro je o něco hustější než pozemská a obsahuje volný kyslík – šestnáct procent, plus pět procent argonu, zbytek tvoří dusík. Musí tam být ještě něco málo oxidu uhličitého, ale zatím jsme ho nezjistili. V podstatě jde o to, že je to dýchatelná atmosféra.“

„Čím dál tím lépe,“ řekl Pitt. „Kdo by si to byl pomyslel, když jsi poprvé zpozorovala Nemesis?“

„Čím dál tím lépe pro biology. Pro Rotor už možná ne tak docela. Značný obsah volného kyslíku v atmosféře je neomylným vodítkem poukazujícím na přítomnost života.“

„Života?“ Pitt byl naprosto vyvedený z míry.

„Života,“ přikývla Insignová a se zjevnou zvráceností a radostí, se kterou se vyžívala v jeho zděšení, zdůraznila následující větu. „A když života, potom pravděpodobně inteligentního, možná dokonce vyspělé civilizace.“

17.

To, co následovalo, bylo pro Pitta totéž co příšerná noční můra. Nejenže musel žít ve strašlivé obavě před tím, že se za nimi vydají Pozemšťané, předběhnou je, a dozajista i převýší v počtu a možná i v

technologii – ale teď se k jeho strachu navíc přidal další, možná ještě horší. Strach z toho, že se mohou blížit k výsostnému území staré a vyspělé civilizace, která je v mžiku vteřiny, jakoby mimochodem, zlikviduje stejně, jako když člověk bez rozmyšlení zabije dotěrného komára, který mu zabzučel příliš blízko ucha.

Zatímco se stále blížili k Nemesis, Pitt se s hlubokým znepokojením Insignové vyptával:

„Musí kyslík opravdu znamenat existenci života?“

„To je termodynamická nevyhnutelnost, Janusi. Na planetě pozemského typu – a tak můžeme Erythro podle všech známek směle nazývat – nemůže existovat volný kyslík, stejně jako se v jakémkoli gravitačním poli pozemského typu nemůže ve vzduchu volně vznášet kus skály. Tak především, kyslík přítomný v atmosféře se samovolně váže s jinými prvky, obsaženými v půdě, a uvolňuje přitom energii. Kdyby neexistoval nějaký chemický proces, který by dodával energii k opětovné regeneraci volného kyslíku, tak by se všechno vyvázalo.“

„Tomu rozumím, ale proč musí existence tohoto zpětného energetického procesu nutně znamenat přítomnost života?“

„Protože kromě fotosyntézy zelených tkání, která pomocí solární energie uvolňuje kyslík, se v přírodě doposud nenašlo nic, co by ho dokázalo vytvořit.“

„Když říkáš 'doposud se v přírodě nenašlo nic', máš na mysli sluneční soustavu. Tohle je jiná soustava s jiným sluncem a s jinou planetou, v jiných podmínkách. Termodynamické zákony mohou platit i v případě, že existuje nějaký chemický proces, na který jsme dosud ve sluneční soustavě nenarazili a který tady může vytvářet kyslík, ne?“

„Jestli se spoléháš na tohle.“ usmála se Insignová, „tak hodně štěstí.“

Bylo zapotřebí důkazů a Pitt si na ně musel počkat.

Především se ukázalo, že Nemesis a Megas mají nesmírně slabá magnetická pole. To se očekávalo a tak to nevyvolalo žádný zvláštní rozruch, jelikož jak slunce, tak planeta rotovaly velmi pomalu. Erythro, s rotační periodou dvaceti tří hodin a šestnácti minut (stejně dlouhou jako její oběh kolem Megas), měla magnetické pole intenzitou podobné pozemskému.

Insignová dávala najevo svou spokojenost:

„Aspoň nemusíme mít strach z nebezpečných následků radiace intenzivních magnetických polí, zvláště když Nemesisin hvězdný vítr musí být mnohem slabší než hvězdný vítr našeho Slunce. To je dobře, protože to znamená, že přítomnost či nepřítomnost života na Erythro budeme moci zjistit na dálku. Tedy technologického života.“

„To je co?“ zeptal se Pitt.

„Je velmi nepravděpodobné, že by se vyspělá technická civilizace obešla bez vydatné rádiové emise, která by se od Erythro šířila všemi směry. Měli bychom ji umět rozeznat od náhodné rádiové emise vydávané samotnou planetou, zvláště je-li magnetické pole tak slabé a taková přirozená emise tedy nepravděpodobná.“

„Napadlo mě, že to možná nebude třeba,“ řekl Pitt, „že nepřítomnost inteligentního života na Erythro lze zdůvodnit i přes její kyslíkovou atmosféru.“

„Ale? To jsem opravdu zvědavá.“

„Přemýšlel jsem o tom. Poslouchej! Neříkala jsi sama, že slapové vlivy zpomalují rotaci Nemesis, Megas i Erythro? A neříkala jsi také, že důsledkem toho se Megas oddálila od Nemesis a Erythro zase od Megas?“

„Říkala.“

„Takže, když se podíváme zpátky do minulosti, byla kdysi Megas blíže Nemesis a Erythro byla blíže Megas a tedy i Nemesis. Což nutně znamená, že Erythro byla pro život příliš žhavá a mohla se stát obyvatelnou až teprve v poslední době. Takže technicky vyspělá civilizace neměla možnost se na ní vyvinout.“

Insignová se decentně zasmála. „Skvělý postřeh – nesmím podceňovat tvůj astronomický důvtip, Janusi – ale mýlíš se. Rudí trpaslíci mají dlouhý život a Nemesis klidně mohla vzniknout už v raných počátcích vesmíru – řekněme před patnácti miliardami let. Když byla vesmírná tělesa blízko sebe, byl slapový vliv zpočátku velmi silný a velká část jejich oddalování se odehrála během prvních tří nebo čtyř miliard let. Slapový vliv se zmenšuje se čtvercem vzdálenosti a za posledních deset miliard let nebo tak nějak se toho už moc nezměnilo. To znamená spoustu času k vývoji hned několika technických civilizací po sobě. Ne, Janusi, nechme spekulací. Počkáme a uvidíme, zachytíme-li rádiové vysílání či nikoli.“

- Ještě blíže Nemesis.

Pro lidské oko malá červená kulička, do jejíž matného světla se dalo bez obtíží dívat. Vedle ní malá, načervenalá tečka – Megas. V teleskopu byla vidět necelá polovina fáze – následkem úhlu, který svírala s Rotorem a Nemesis. Erythro byla teleskopem vidět také – jako ještě tmavší karmínová tečka.

Časem se postupně vyjasňovala. „Nesu ti dobrou zprávu, Janusi,“ sdělila Insignová. „Prozatím jsme nezaznamenali žádné podezřelé rádiové emise technického původu.“

„Výborně.“ Pitt ucítil, jak se mu ulevilo, jako by ho zalila vlna hřejivého tepla.

„Ještě se neraduj,“ varovala ho Insignová. „Mohou používat méně rádiového vysílání, než bychom mohli očekávat. Mohou mít nějaký účinný štít. Dokonce mohou místo rádiových vln používat něco docela jiného.“

Pittova ústa se zkroutila do slabého úsměšku. „To myslíš vážně?“

Insignová nejistě pokrčila rameny.

„Protože jestli se spoléháš na tohle, tak hodně štěstí.“

- Ještě blíže Nemesis.

Pro lidské oko teď byla Erythro velká červená koule, vedle které visela opuchlá Megas. Nemesis nechali za sebou. Rotor přizpůsobil svoji rychlost Erythro, na které byly teleskopem vidět známé spirálovité útvary potrhaných, uhánějících mračen, typických pro teplotní a atmosférické podmínky pozemského typu, což svědčilo o tom, že na ní panuje přinejmenším podobné klima jako na Zemi.

„Myslím, že tě to potěší, Janusi,“ přišla mu sdělit Insignová. „Na noční straně nejsou žádné známky umělého osvětlení.“

„Počítám, že umělé osvětlení není nutným průvodním jevem technické civilizace.“

„Ovšem, že ne.“

„V tom případě si zahraju na d'áblova advokáta,“ řekl Pitt. „Nevyvinula by civilizace žijící při červeném slunci a tlumeném světle rovněž tlumené umělé osvětlení?“

„Tlumené je možná ve viditelném spektru, ale Nemesis má silné infračervené spektrum a umělé osvětlení by mělo být obdobně silné.“

Avšak všechno infračervené světlo, které zaznamenáváme, je planetárního původu. Navíc je, dá se říci, rovnoměrně rozptýlené po celé souši, zatímco umělé osvětlení by se hromadilo v oblastech koncentrace populace.“

„Takže na to zapomeň, Eugenie,“ řekl žoviálně Pitt. „Žádná technická civilizace tam není. Možná to Erythro trochu ubírá na výjimečnosti, ale přece bys nechtěla, abychom museli čelit jiné civilizaci, možná i vyspělejší. Museli bychom jinam a přitom není kam. Nemusely by nám vystačit zásoby energie. Jak to teď vypadá, můžeme zůstat.“

„Nicméně hojnost atmosférického kyslíku zůstává faktem, takže na Erythro existuje život. Co postrádá, je pouze technická civilizace. To znamená, že musíme sestoupit na povrch a prostudovat její životní formy.“

„Proč?“

„Jak se tak můžeš ptát, Janusi? Leží před námi vzorky života, které jsou absolutně nezávislé na životních formách, které se vyvinuly na Zemi. Hotový biologický poklad!“

„Aha. Asi mluvíš o badatelské zvědavosti. Řekl bych, že životní formy neutěchou. Na to bude dost času později. Nejdříve to nejdůležitější.“

„Co může být důležitějšího než studium naprosto neznámých forem života?“

„Eugenie, buď rozumná. Musíme se nejprve usadit. Musíme vybudovat nové kolonie. Vytvořit rozsáhlou a disciplinovanou společnost, mnohem homogennější, mnohem lépe sebechápující, mnohem mírumilovnější, než jaká kdy existovala ve sluneční soustavě.“

„Na to budeme potřebovat zásoby surovin, což nás přivádí zpátky k Erythro, jejíž životní formy –“

„Ne, Eugenie. Přistávání a startování v gravitačním poli planety by pro nás bylo v současné době příliš nákladné. A intenzita gravitačního pole Erythro a Megas – na tu nezapomínej – je značná, dokonce i tady ve vesmíru. Jeden z našich lidí to pro mě spočítal. Dostat suroviny z asteroidního pásma bude sice problém, ale určitě menší než z Erythro. Vlastně pro nás bude 'nejlacinější', když zakotvíme přímo v prstenci. Ano, naše kolonie postavíme v pásmu asteroidů.“

„To jako budeme ignorovat Erythro?“

„Dočasně, Eugenie. Až budeme silní a až budeme mít mnohem větší zásoby energie, až se naše společnost ustálí a rozroste, pak budeme mít dost času k průzkumu erythrejských životních forem nebo jiných jejích tajemství.“

Pitt se na Insignovou smířlivě, chápavě usmál. Otázka Erythro byla vedlejší záležitost, o tom nepochyboval, a musela být odložena na co nejpozději. Pokud na Erythro nežila žádná technická společnost, potom mohly všechny ostatní životní formy a jiná bohatství počkat. Opravdoví nepřátelé byly pronásledovatelské hordy ze sluneční soustavy.

Proč ostatní nechápali, co je nutné učinit? Proč se nechávali tak snadno svést vedlejšími chodníčky?

Jak si vůbec bude moci dovolit někdy zemřít a nechat ty hlupáky bez dohledu?

DESET

VYJEDNÁVÁNÍ

18.

A tak, dvanáct let po zjištění, že na Erythro neexistuje žádná technická civilizace, dvanáct let, během kterých se znenadání neobjevila žádná pozemská kolonie, aby zničila jejich postupně se rozvíjející svět, si Pitt mohl vychutnat těch pár řídkých chvil klidu. A i během nich v něm hlodaly pochybnosti. Přemítal, jestli by na tom nebyli lépe, kdyby se drželi svého původního předsevzetí – kdyby zůstali na orbitě okolo Erythro a nikdy nepostavili Kopuli.

Seděl v měkkém křesle, nadlehčován jeho tlumivými magnetickými poli, uspáván pocitem míru a bezpečí, když zaslechl slabé zabzučení, které ho proti jeho vůli vrátilo zpět do reality.

Otevřel oči (ani nevěděl, že je měl zavřené), aby se podíval na malou videokontrolku na protější zdi. Dotykovým spínačem zvětšil obraz do holovize.

Byl to Semyon Akorat, kdo jiný.

Přesněji – jeho kulatá, holá hlava. (Akorat si oholil zbytek tmavých vlasů kolem lysiny, protože si myslel, a právem, že těch pár osamocených vlasů by jen zvýrazňovalo holou pláň uprostřed, zatímco dobře tvarovaná lebka bez rušivých elementů může vypadat téměř majestátně.) Stejně starostlivý výraz v očích, který tam byl i tehdy, když k žádným starostem nebyl důvod.

Pittovi se protivil, ne že by ho kdy zklamal nebo projevil nedostatek usilovnosti (v tom už ke zlepšení dojít nemohlo), ale jednoduše kvůli neměnnosti jeho funkce. Akorat vždycky znamenal vpád do Pittova soukromí, přetržení myšlenek, nezbytnost udělat něco, na co právě neměl náladu. Zkrátka, Akorat vládl nad Pittovým časem a rozhodoval o tom, koho přijme a koho ne.

Pitt se zamračil. Nevzpomínal si, že by měl nějakou schůzku, ale častokrát zapomínal a právě od toho měl Akorata.

„Kdo je to?“ zeptal se rezignovaně. „Nikdo důležitý, doufám.“

„To ani v nejmenším,“ odvětil Akorat, „ale asi by bylo lépe, kdybyste ji přijal.“

„Může nás slyšet?“

„Pane komisaři,“ ohradil se vyčítavě Akorat, jako kdyby byl obviňován ze zanedbání služebních povinností. „Ovšem, že ne. Je na druhé straně linky.“ Jeho výslovnost byla tak dokonalá, až to Pitta zneklidňovalo. Nemohlo být nikdy ani řeči o tom, že by mu člověk špatně porozuměl.

„Říkáte 'ji'? Předpokládám, že máte na mysli doktorku Insignovou. Držte se mých instrukcí. Pouze na objednání. Užil jsem si jí poslední dobou až nad hlavu, Akorate. Vlastně za posledních dvanáct let. Něco si vymyslete. Řekněte jí, že medituji – ne, tomu by nevěřila – řekněte –“

„Pane komisaři, nejedná se o doktorku Insignovou. Tím bych vás nevyrušoval. Jde o – jde o její dceru.“

„Její dceru?“ Pitt na okamžik zatápal v paměti po jméně. „Myslíte Marlene Fisherovou?“

„Ano. Přirozeně jsem jí řekl, že jste zaneprázdněn, ale ona mi odpověděla, že bych se měl stydět takhle lhát a že celý můj výraz svědčí o tom, že je to naprostá lež. Prý mám příliš intenzivní hlas na to, abych mluvil pravdu,“ odrecitoval barytonem své rozhořčení. „A v žádném případě prý neodejde. Tvrdí, že ji přijmete, když se dozvíte, že s vámi chce hovořit. Přijmete ji, pane komisaři? Abych se přiznal, ty její oči mi nahánějí hrůzu.“

„Zdá se, že už jsem o těch očích něco slyšel. Dobře, pošlete ji dovnitř, ať se na ně podívám. Když nad tím tak přemýšlím, musí mi vlastně něco vysvětlit.“

Vstoupila. (Pozoruhodně vyrovnaná, pomyslel si Pitt, zachovávala slušnost a přitom nevykazovala známky vzdoru.)

Posadila se, ruce svésila do klína a zjevně čekala, že Pitt promluví jako první. Nechal ji chvíli čekat, zatímco si ji, spíše bezmyšlenkovitě, prohlížel. Viděl ji několikrát, když byla mladší, ale v poslední době ne. Nebyla tehdy moc hezké dítě a to se od té doby nezměnilo. Měla široké lícni kosti a působila jaksi nemotorným dojmem, zato

však měla opravdu pozoruhodné oči, krásně tvarované obočí a dlouhé řasy.

Pitt spustil: „Tak, slečno Fisherová, bylo mi řečeno, že se mnou chcete mluvit. Mohu se zeptat o čem?“

Marlene k němu zdvihla hlavu, pohled nevzrušený, zdálo se, že nepocituje nejmenší rozpaky. „Komisaři Pitte, počítám, že vám má matka nahlásila, že jsem jednomu svému příteli řekla, že Země bude zničena.“

Pitt nakrčil obočí nad svými nezajímavými očima. „Ano, řekla. A doufám, že vám také řekla, že takové hlouposti už nemáte víckrát opakovat.“

„Ano, komisaři, ale když se o něčem nemluví, neznamená to, že tomu tak není; a nazývat něco hloupostí z toho také hloupost neudělá.“

„Já jsem komisař Rotoru, slečno Fisherová a mou povinností je starat se právě o záležitosti podobného druhu, takže to budete muset nechat na mně, ať už to tak je nebo není, ať už je to nesmysl nebo nikoli. Jak jste přišla na nápad, že Země bude zničena? Řekla vám snad matka něco takového?“

„Ne přímo, komisaři.“

„Tedy nepřímě. Tak to myslíte?“

„Nemohla tomu zabránit, komisaři. Je mnoho způsobů, jak se vyjadřovat. Mnoho slov na výběr. Intonace, výraz obličeje, pohyb oka nebo mrknutí, způsob, jakým si kdo odkašlá. Tisíce maličkostí. Chápete, co tím myslím?“

„Chápu přesně, co tím myslíte. Sám si na tyhle věci dávám pozor.“

„A jste na to velmi pyšný, komisaři. Zdá se vám, že jste v tomto umění velmi dobrý a že je to jeden z důvodů, že jste se stal komisařem.“

Pitt vypadal šokovaný. „Nic takového jsem neřekl, mladá dámo.“

„Slovy ne, komisaři. To ani nemusíte.“ Upřeně na něj hleděla. Na tváři neměla nejmenší stopy po úsměvu, ale její oči vypadaly pobaveně.

„Tak tedy, slečno Fisherová, kvůli tomu jste za mnou přišla?“

„Ne, komisaři. Přišla jsem, protože se matce v poslední době nějak nedařilo se s vámi zkontaktovat. Ne, nic takového mi neřekla.“

Domyslela jsem si to. Řekla jsem si, že byste možná přijal místo toho mě.“

„V pořádku, tak jste tady. Povíte mi konečně, co jste mi přišla sdělit?“

„Matka se trápí tím, že Země může být zničena. Je na ní můj otec, však víte.“

Pitt pocítil nával zlosti. Jak může někdo dopustit, aby čistě osobní záležitost kolidovala se zájmy Rotoru a všeho, co se z něj může v budoucnosti vyvinout? Z téhle Insignové, přes všechny její zásluhy, v první řadě té, že objevila Nemesis, byl už dlouhou dobu albatros poletující kolem jeho hlavy, který s neomylnou přesností sledoval každou slepou uličku. A teď, když už se k němu nemohla dostat, za ním pošle svou pomatenou dceru.

„Máte dojem, že ono zničení, o kterém hovoříte, nastane zítra nebo za rok?“

„Ne, komisaři. Já vím, že to bude necelých pět tisíc let.“

„V tom případě víte, že váš otec už bude dávno po smrti, stejně jako vaše matka, já i vy. A po naší smrti bude ke zkáze Země, případně dalších planet sluneční soustavy zbývat stále skoro pět tisíc let – pokud k ní vůbec dojde, jako že nedojde.“

„O to právě jde, komisaři, až k ní dojde.“

„Matka vám musela povědět, že mnohem dříve, než k tomu dojde, budou si všichni obyvatelé sluneční soustavy vědomi toho, co je očekává – ať už si pod tím představujete cokoli – a budou se s tím umět vypořádat. Kromě toho, co se vám nelíbí na planetární destrukci? Ta čeká nakonec každý svět. I když nedojde k žádné kosmické kolizi, musí každá hvězda projít stadiem rudého obra a zahubit své planety. Tak jako jednou zemřou všichni lidé, zemřou i planety. Jediný rozdíl je v tom, že žijí trochu déle. Rozumíte tomu, co vám říkám, mladá dámo?“

„Ano, rozumím.“ řekla vážně Marlene. „Se svým počítačem si dobře rozumím.“

(O tom nepochybuji, pomyslel si Pitt, načež – příliš pozdě – se pokusil vyhladit jízlivý úsměv, který se mu vloudil na rty. Pravděpodobně s jeho pomocí rozšifrovala jeho pocity.)

Tónem, který nepřipouštěl námitek, řekl: „Tím naše debata končí. Řeči o zničení jsou nesmyslné, a i kdyby nebyly, tak vás se to

netýká a už o tom nesmíte vícekrát hovořit, jinak se nejen vy, ale i vaše matka můžete dostat do značných potíží.“

„Naše debata ještě neskončila, komisaři.“

Pitt ucítil, že ztrácí trpělivost, přesto celkem klidně poznamenal:

„Drahá slečno Fisherová, když vám váš komisař říká, že je debata u konce, tak je u konce – bez ohledu na to, co si myslíte vy–“

Začal se zvedat, ale Marlene zůstávala dál sedět na svém místě.

„Chci vám navrhnout něco, po čem neskonale toužíte.“

„A to?“

„Způsob, jak se zbavit mé matky.“

Pitt, dokonale zmatený, klesl zpátky do křesla. „Co tím myslíte?“

„Když mě vyslechnete, komisaři, tak vám to řeknu. Matka nemůže takto žít. Trápí se kvůli Zemi a sluneční soustavě – a myslím, že si i občas vzpomene na otce. Domnívá se, že Nemesis může být osudnou pro sluneční soustavu, a protože ji sama tak pojmenovala, cítí se za to zodpovědná. Je to citově založená osoba, komisaři.“

„Nepovídejte? Také jste si toho všimla?“

„A leze vám na nervy. Vždycky jednou za čas vám připomene něco, co jí leží na srdci a o čem vy nechcete slyšet a tak ji přestanete přijímat a byl byste nejraději, kdyby někam zmizela. *Můžete se jí zbavit*, komisaři.“

„Opravdu? Máme ještě jednu kolonii. Mám ji poslat na Nový Rotor?“

„Ne, komisaři. Pošlete ji na Erythro.“

„Erythro? Proč bych ji tam měl posílat? Jenom proto, že se jí chci zbavit?“

„Ano, komisaři. To by byl váš důvod. Můj důvod je však jiný. Chci, aby odešla na Erythro, protože na zdejší observatoři nemůže pořádně pracovat. Zdá se, že přístroje jsou v nepřetržitém provozu, navíc má matka pocit, že ji neustále někdo sleduje. Cítí na sobě důsledky vaší nelibosti. Kromě toho Rotor není vhodné místo pro přesná měření. Otáčí se příliš rychle a pro taková měření je příliš nestabilní.“

„Myslela jste na všechno, že? Tohle vám vysvětlila matka? Ne, nemusíte nic říkat. Neřekla to přímo, pouze nepřímou, že?“

„Ano, komisaři. Navíc je tu můj počítač.“

„Ten, se kterým si tak rozumíte?“

„Ano, komisaři.“

„Takže se domníváte, že na Erythro se jí bude pracovat lépe.“

„Ano, komisaři. Jako základna je stabilnější, bude na ní moci provést patřičná pozorování, která ji přesvědčí, že se sluneční soustava nic nestane. A i kdyby zjistila opak, potrvá dlouho, než si tím bude moci být jistá a do té doby, přinejmenším, ji budete mít z krku.“

„Vidím, že ty ji chceš mít z krku také, že?“

„Ani v nejmenším, komisaři,“ odvětila Marlene bez zaváhání.

„Já bych šla totiž s ní. Tím pádem byste se zbavil i mě, což by vás potěšilo ještě víc než to, že byste se zbavil jí.“

„Proč si myslíš, že bych se tě chtěl zbavit?“

Marlene na něj upřela temný, neuhýbavý pohled. „Chcete, komisaři, protože teď už víte, že mi interpretace vašich vnitřních pocitů nedělá žádné potíže.“

Pitta náhle přepadla zoufalá touha zbavit se toho malého netvora. „Musím si to rozmyslet,“ řekl a otočil hlavu. Věděl, že to muselo vypadat dětinsky, ale nechtěl, aby mu to příšerné mládě četlo z tváře, jako by to byla nějaká otevřená kniha.

Koneckonců měla pravdu. Teď už se *opravdu* chtěl zbavit jak matky, tak dcery. Co se matky týkalo, opravdu ho už několikrát napadla myšlenka poslat ji do exilu na Erythro. Ale jelikož bylo velmi nepravděpodobné, že by s tím souhlasila, vyvstal by kolem toho nechutný rozruch a na to on neměl žaludek. Teď mu však její dcera dodala důvod, kvůli kterému by se vskutku mohla podvolit odejít na Erythro. Tím se všechno měnilo.

Váhavě pronesl: „Jestli si to tvá matka opravdu přeje –“

„Opravdu si to přeje, komisaři. Nezmínila se mi o tom, možná o tom dokonce ještě ani neuvažovala, ale bude souhlasit. Vím to. Důvěřujte mi.“

„Zbývá mi něco jiného? A ty budeš souhlasit?“

„Velmi ráda, komisaři.“

„Tak to hned zařídím. Spokojena?“

„Ano, komisaři.“

„Můžeme *ted'* považovat naši debatu za ukončenou?“

Marlene se zvedla a nemotorně kývla hlavou na pozdrav, který měl pravděpodobně vyjadřovat úctu. „Děkuji vám, komisaři.“

Otočila se a odešla. Trvalo ještě několik minut, než se Pitt odvážil povolit křečovitou grimasu, která mu bolestivě stáhla rysy.

Neodvážil se riskovat, aby z něčeho, co řekl, udělal nebo jak se zatvářil, vydedukovala, jaká byla jeho poslední myšlenka, týkající se Erythro, o níž věděl pouze on a ještě jedna osoba.

JEDENÁCT

ORBITA

19.

Pittovo rozjímání skončilo, ale on se s tím nechtěl smířit. Zcela svévolně odvolal všechny odpolední návštěvy. Potřeboval přemýšlet.

Zvláště potreboval přemýšlet o Marlene.

Její matka, Eugenie Insignová-Fisherová, pro něj představovala problém, který během posledních dvanácti let stále vzrůstal. Byla emotivní a nepředstavitelně si libovala v předbíhání událostí. Přesto byla jen člověk, dala se usměrňovat a řídit, zadržet pohodlnými zdmi logiky a přestože mezi nimi mohla být časem neklidná, dala se v nich udržet.

O Marlene se to nedalo říci. Pitt neměl nejmenší pochybnosti o tom, že je hotový netvor a mohl pouze děkovat náhodě, že byla tak hloupá a kvůli tak bezvýznamné záležitosti odhalila své schopnosti. Byla přece jen nezkušená a chyběla jí prozíravost, aby své schopnosti držela v tajnosti až do okamžiku, kdy by je mohla použít vskutku zdrcujícím způsobem.

Přesto bude s přibývajícimi roky čím dál nebezpečnější, takže bylo zapotřebí zastavit ji hned teď. A to zařídí druhý netvor – Erythro.

Pitt se musel pochválit. Že byla Erythro stvůra, poznal hned od začátku. Měla svůj osobitý výraz – krvavý odraz světla své hvězdy – zlověstný a hrozivý.

Když dosáhli pásu asteroidů, sto milionů mil od orbity, po které Megas s Erythro obíhaly Nemesis, řekl Pitt s naprostou jistotou: „To-to je to místo.“

Neočekával žádné problémy. Z racionálního hlediska nebylo lepší řešení. Světlo a teplo, které Nemesis vyzařovala, bylo mezi astero-

idy slabé. Ztráta přirozeného tepla a světla nic neznamenal, protože Rotor měl dokonale funkční mikrofúzi. Vlastně to byla výhoda. Rudé světlo, ztlumené prakticky na nulu, nemohlo navodit ponuru náladu, černé myšlenky a strach.

Navíc by jim základna v pásu asteroidů zaručila slabé důsledky přitažlivosti Nemesis a Megas; důsledkem toho by se snížila nákladnost manévrování. Asteroidy byly snadno přístupné pro těžbu a při tak slabém světle Nemesis musely jejich nepatrné rozměry znamenat přítomnost velkého množství těkavých látek.

Dokonalé!

A přesto dala většina obyvatel Rotoru jasně najevo, že se chtějí přemístit na orbitu kolem Erythro. Pitt se jim zoufale snažil vysvětlit, že se budou koupat v agresivním a depresivním rudém světle, že se ocitnou v těsném gravitačním sevření Megas i Erythro a i přesto možná budou muset dojíždět na asteroidy pro suroviny.

Pitt o tom divoce polemizoval s Tamborem Brossenem, bývalým komisařem, jehož místo zaujal. Unaveným dojmem působící Brossen si otevřeně liboval v nové roli šedé eminence mnohem víc než v dřívější roli komisaře. (Dal se slyšet, že postrádal Pittovo potěšení z rozhodování.)

Brossen se vysmíval Pittově znepokojení ohledně umístění kolonie – ne otevřeně, samozřejmě, náznaky, očima. Řekl mu: „Nechápu, Janusi, proč si myslíš, že musíš Rotor vychovat tak, aby s tebou ve všem bezvýhradně souhlasil. Čas od času si kolonie musí něco rozhodnout sama; tím pohotověji ti při příští příležitosti ustoupí. Když chtějí obíhat kolem Erythro, ať si obíhají kolem Erythro.“

„Ale vždyť to je úplný nesmysl, Tambore. Copak to nechápeš?“

„Ovšem, že to chápu. Jenže také chápu, že Rotor po celou svou existenci obíhal okolo světa. Tak se to Rotořanům zdá správné a tak to chtějí mít znovu.“

„Obíhali jsme kolem Země a Erythro není Země; ani v nejmenším to není Země.“

„Je to svět přibližně stejně velký jako Země. Má pevniny a moře. Má atmosféru obsahující kyslík. Mohli bychom cestovat tisíce světelných let, než bychom našli svět, který by se Zemi tak podobal. Říkám ti znovu, dopřej jim to.“

Pitt se řídil Brossenovou radou, i když se v něm proti tomu všechno vzpouzelo. Kolem Erythro obíhal i Nový Rotor a stejně tak i

ostatní rozestavěné kolonie. Plány kolonií umístěných v asteroidním prstenci samozřejmě na výkresech existovaly, ale veřejnost je zjevně odmítala vzít na vědomí.

Právě umístění Rotoru na oběžnou dráhu kolem Erythro považoval Pitt za největší chybu od doby objevení Nemesis. Nemělo se to stát. Ale – mohl vůbec něco Rotoru vnutit? Mohl snad cokoli dělat? Nevedlo by to pouze k novým volbám a k jeho nahrazení někým jiným?

Nostalgie, tak se ten problém jmenoval. Lidé měli tendenci ohlížet se nazpět a Pittovi se ne vždycky podařilo donutit je obrátit hlavy tak, aby se dívali vpřed. A co se Brossena týče –

Zemřel před sedmi lety, Pitt stál u jeho smrtelného lože. Jen jemu se podařilo zaslechnout poslední slova umírajícího. Brossen mu pokynul a on se k němu sklonil. Brossen k němu natáhl chvějící se, jako křída bílou ruku. Chabě se Pitta přidržel a zašeptal:

„Jak zářivé bylo Slunce,“ a zemřel.

Proto se Rotořané, kteří nedokázali zapomenout na to, jak zářivé bývalo Slunce a jak zelená bývala Země, tehdy tak podrážděně vzbouřili proti Pittově logice a požadovali, aby Rotor obíhal kolem světa, který nebyl ani zelený, ani neobíhal kolem zářivého slunce.

Z hlediska pokroku to znamenalo ztrátu deseti let. Kdyby zůstali v pásnu asteroidů, mohli být o deset let napřed. O tom byl Pitt přesvědčený.

Už jen to stačilo, aby Pitt na Erythro zanevřel. Existovalo však ještě něco dalšího, něco horšího – něco daleko horšího.

DVANÁCT

VZTEK

20.

Jak už to chodí, byl to znovu Crile Fisher, který po tom, co se z jeho podnětu přišlo na nesrovnalosti ohledně cílového určení Rotoru, přivedl Zemi na další stopu.

Byl už dva roky zpátky na Zemi a vzpomínky na Rotor mu v mysli pomalu začínaly šednout. Z Eugenie Insignové se stala jen zmatená vzpomínka (co k ní tehdy vlastně cítil?), ale po Marlene zůstal pocit trpkosti. Zjistil, že mu v duchu stále splývá s Roseanne. Vzpomínka na roční dceru splynula se vzpomínkou na sedmnáctiletou sestru a vytvořily jedinou osobu.

Život nebyl těžký. Pobíral štědrou penzi. Dokonce se pro něj našla i práce, místo v kanceláři, kde se po něm chtěla rozhodnutí, která zaručeně nemohla ovlivnit nic důležitého. Odpustili mu, alespoň částečně, říkal si, protože si vzpomněl na tu Eugeniinu poznámku: „Kdybys věděl, kam máme namířeno –“

Přesto měl pocit, že je pod dozorem, a začínalo ho to otravovat.

Garand Wyler se jednou za čas objevil, vždycky přátelský, zvědavý a neustále se, nápadně či nenápadně, vracel k tématu Rotoru.

Nejinak tomu bylo i teď, a jak Fisher předpokládal, přišla řeč na Rotor.

Zamračil se: „Už to budou skoro dva roky. Co po mně, sakra, pořád chcete?“

Wyler zavrtěl hlavou. „Nemám tušení, Crile. Všechno, co máme, je ta poznámka tvé ženy. A jak to vypadá, sama o sobě nestačí. Za ta léta, co jste spolu strávili, musela říct ještě něco. Když si připomenes vaše rozhovory, vaše vzájemné výměny názorů, nenapadá tě nic?“

„Tohle je už popáté, co se mě na to ptáš, Garande. Vyslýchali mě. Podrobili mě hypnóze. Dávali mi psychosondy. Vymačkali mě do poslední kapičky. Nenašli ve mně nic. Buď mě nechte na pokoji, nebo mě vezte zpátky. Venku lítají stovky kolonií a na nich lidé, přátelé, kteří si navzájem důvěřují, a nepřátelé, kteří se navzájem špehují. Kdo ví, co někdo z nich může vědět – a třeba ani nevědět, že to ví.“

„Abych byl upřímný, kamaráde, už jsme v tomhle směru začali podnikat určité kroky, taky jsme se soustředili na Dálkovou Sondu. Je nasnadě, že Rotor musel přijít na něco, o čem my ostatní nevíme. Nikdy jsme nevyslali žádnou Dálkovou Sondu. Stejně jako ji nevyslala žádná jiná kolonie. Jen Rotor si to mohl dovolit. Ať už našel cokoli, musí to být mezi údaji z Dálkové Sondy.“

„Fajn. Tak je projděte. Určitě je toho dost na celá léta práce. A mě nechtě na pokoji. Všichni.“

„Náhodou je toho opravdu na léta práce,“ řekl Wyler. „Rotor, v souladu se Smlouvou o výměně vědeckých informací, poskytl úctyhodné množství materiálu. Zejména snímky všech vlnových délek. Fotopřístroje na Sondě dokázaly obsáhnout skoro celou oblohu. Podrobně jsme je prostudovali a nenašli na nich nic zajímavého.“

„Nic?“

„Zatím nic, ale, jak říkáš, může to trvat ještě léta. Jistě, dozvěděli jsme se nespočet informací, nad kterými astronomům plesá srdíčko a které je stačí zaměstnávat, ale ani náznak toho, co by nám mohlo pomoci odpovědět na otázku, kam šli. Zatím ne. Například si myslím, že v nich není absolutně nic, co by nás dovedlo k přesvědčení, že kolem jedné z větších hvězd Alfy Centauri obíhají planety. Stejně tak, že v blízkém vesmíru neexistují žádné neznámé hvězdy typu Slunce. Osobně si stejně myslím, že tam nic zas tak důležitého nebude. Co mohlo být ze Sondy vidět a ze sluneční soustavy ne? Byla jen pár světelných měsíců odtud. Neměl by v tom být žádný rozdíl. Přesto mají někteří kolegové dojem, že Rotor musel něco zaznamenat, a to nejspíš velmi krátce. Což nás přivádí zpátky k tobě.“

„Proč ke mně?“

„Protože tvá žena byla vedoucí projektu Dálková Sonda.“

„Ne tak docela. Tou se stala až když byly všechny údaje pohromadě.“

„Byla vedoucí potom, ale i po značnou část samotného projektu. Nepovídala ti nikdy o tom, co Dálková Sonda posbírala?“

„Ani slovo. Moment, říkal jsi, že kamery na Dálkové Sondě mohly obsáhnout skoro celou oblohu?“

„Ano.“

„Co znamená 'skoro celou'?“

„Nemůžu ti to říct tak přesně jako ti, co se tím zabývají, ale počítám, přinejmenším, takových devadesát procent.“

„Nebo víc?“

„Nebo víc.“

„Jsem zvědavý –“

„Na co jsi zvědavý?“

„Na Rotoru to měl pod palcem chlápek, který se jmenoval Pitt.“

„To víme.“

„Myslím, že vím, jak to mohl udělat. Mohl posílat údaje z Dálkové Sondy po troškách. Dodržoval by tak Smlouvu o výměně vědeckých informací – aby se neřeklo. Tak, aby v momentě jejich odchodu zbývalo takových deset procent – které neměl čas předat. A to by bylo právě těch důležitých deset procent.“

„Myslíš ty, co by nám prozradily, kam Rotor odletěl.“

„Možná.“

„Jenže je nemáme.“

„Ovšem, že je máte.“

„Jak jsi na to přišel?“

„Ještě před chvilkou ses pozastavil nad tím, že by měly snímky z Dálkové Sondy ukazovat něco jiného než údaje ze sluneční soustavy. Proč teda ztrácíte čas nad tím, co vám poslali? Vyčleňte z mapy tu část oblohy, kterou vám nedodali a prostudujte ji podle vlastních map. Položte si otázku, jestli na nich může něco vypadat jinak, než by to viděla Dálková Sonda – a proč. Tak bych to udělal já.“ Najednou zvýšil hlas téměř do výhružného řevu. „Vrať se a řekni jim, aby si prohlédli tu část oblohy, kterou nedostali.“

Wyler zadumaně pronesl: „Trochu divoké.“

„Ani v nejmenším. Dokonale prosté. Jenom by se musel v Úřadě najít někdo, kdo sem tam používá mozek. Pak byste se možná někam dostali.“

„Uvidíme,“ řekl Wyler a podal Fisherovi ruku. Fisher se zamračil a nechal ji viset ve vzduchu.

Uběhly celé měsíce, než se Wyler znovu objevil. Fisher nebyl jeho návštěvou dvakrát nadšený. Měl volno, dobrou náladu a četl si.

Fisher nepatřil mezi ty, kteří považovali knihy za barbarský zlozvyk dvacátého století a uznávali videočetbu jako jediný civilizovaný způsob vstřebávání informací. Mělo něco do sebe držet knihu v ruce, vlastními prsty otáčet stránky, umět se vcítit do toho, co jste četli, nebo se dokonce umět tak pohroužit do děje, že jste ztratil pojem o čase a procitl o sto stránek dál nebo dokonce na samém konci. Fisher považoval za civilizovanější způsob vstřebávání informací naopak knihy.

Tím víc mu nebylo po chuti, že ho někdo ruší z tak příjemné činnosti.

„Co zase chceš, Garande?“ řekl neomaleně.

Wyler se nepřestával zdvořile usmívat. Skoro se stisknutými čelistmi mu sdělil:

„Našli jsme to, bylo to přesně tak, jak jsi říkal.“

„Našli co?“ zeptal se Fisher nechápavě. Potom, když mu došlo, o čem musí být řeč, rychle dodal: „Neříkej mi nic, co nemám vědět. S Úřadem nechci mít už nic společného.“

„Pozdě, Crile. Chtějí s tebou mluvit. Sám Tanayama tě chce vidět.“

„Kdy?“

„Hned, jak tě tam dostanu.“

„V tom případě mi řekni, co se děje. Nerad bych před něj šel naslepo.“

„To jsem taky chtěl udělat. Prostudovali jsme každíčkou část oblohy, která chyběla v údajích z Dálkové Sondy. Ti, co to dostali na starost, si položili otázku přesně jak jsi radil. Co mohly kamery Dálkové Sondy zachytit jinak než kamery ve sluneční soustavě. Jako první se samozřejmě nabízelo posunutí blízkých hvězd. Toto měli naši astronomové neustále na paměti a zjistili něco naprosto úžasného, něco, co by je ani ve snu nenapadlo.“

„Poslouchám.“

„Našli velmi matnou hvězdu s paralaxou přes vteřinu oblouku.“

„Nejsem astronom. Je na tom něco neobvyklého?“

„To znamená, že hvězda je pouze v poloviční vzdálenosti Alfy Centauri.“

„Řekl jsi 'velmi matnou'.“

„Říkají, že je za malým mračnem hvězdného prachu. Hele, ty astronom nejsi, ale tvá žena na Rotoru byla. Možná ji objevila. Řekla ti někdy o tom něco?“

Fisher zavrtěl hlavou. „Ani slovo. Sice –“

„Ano?“

„V posledních měsících bylo kolem ní nějak moc vzruchu. Řekl bych až přespříliš.“

„Nebylo ti divné proč?“

„Připisoval jsem to nadcházejícímu odletu Rotoru. Nemohla se ho dočkat a mě to dohánělo k zuřivosti.“

„Kvůli dceři?“

Fisher přikývl.

„Třeba byla tak rozrušená i kvůli té nové hvězdě. Všechno by do sebe zapadalo. Přirozeně by se vydali k ní. A jestli ji objevila tvá žena, byla by to pro ni cesta k její hvězdě. Tím by se dala částečně vysvětlit i její nedočkavost. Dává to smysl, ne?“

„Možná. Nemůžu říct, že ne.“

„Tak jo. Teď víš, proč tě chce Tanayama vidět. Má vztek. Ne na tebe, samozřejmě, ale má vztek.“

21.

Ještě téhož dne o něco později, protože takovéto záležitosti se neodkládaly, se Crile Fisher ocitl v kanceláři Pozemského ministerstva bezpečnosti, nebo, jak ho znali jeho zaměstnanci, zkráceně Úřadu.

Kattimoro Tanayama, který stál v čele Úřadu přes třicet let, začínal znatelně stárnout. Léta staré holografie (nebylo jich mnoho) jej ukazovaly ještě s hladkými, černými vlasy, vzpřímenou postavou a s odhodlaným výrazem ve tváři.

Nyní byly jeho vlasy šedivé, postava (nikdy nebývala vysoká) mírně shrbená. Budil dojem celkové vetchosti. Možná se dostával do stadia, kdy člověk začíná myslet na penzi, bylo-li ovšem vůbec myslitelné, že by měl v úmyslu něco jiného než zemřít uprostřed práce. Jeho oči mezi přivřenými víčky, všiml si Fisher, byly pronikavé a pichlavé jako vždycky.

Fisher měl mírné potíže, aby mu rozuměl. Angličtina byla víceméně univerzálním pozemským jazykem, univerzálním tak, jak určitý jazyk vůbec může být, ale měla své varianty a ta, kterou mluvil Tanayama, nebyla severoamerická varianta, na kterou byl Fisher zvyklý.

Tanayama mrazivě pronesl: „Na Rotoru jste zklamal, Fishere.“

Fisher věděl, že nemá smysl odpovídat, a už vůbec ne Tanayamovi.

„Ano, řediteli,“ řekl bezvýrazně.

„Přesto nám můžeš poskytnout důležitou informaci.“

Fisher si slabě povzdechl: „Vyslýchali mě už stokrát.“

„O tom jsem byl informován, to vím. Nicméně se vás nezeptali na všechno, a já – já – mám pro vás jednu otázku, kterou chci, abyste mi zodpověděl.“

„Ano, řediteli?“

„Všiml jste si během vašeho pobytu na Rotoru něčeho, co by vás vedlo k závěru, že rotorské vedení nenávidělo Zemi?“

Fisher povytáhl obočí. „Nenávidělo? Myslím si, že bylo jasné, že obyvatelé Rotoru, stejně jako ostatních kolonií, se na Zemi dívali skrz prsty, pohrdali její dekadencí, brutalitou a násilím. Ale nenáviděli? Abych řekl pravdu, nemyslím si, že by si nás vážili natolik, aby k nám mohli pociťovat nenávist.“

„Mluvím o vedení, ne o masách.“

„Já také, řediteli. Ne, nenávist ne.“

„Neexistuje pro to jiné vysvětlení.“

„Pro co, řediteli? Pokud se mohu zeptat?“

Tanayama do něj zabodl pohled (člověk si pod dojmem síly jeho osobnosti vůbec neuvědomil, jak byl maličký). „Víte, že ta nová hvězda letí naším směrem? Přímo na nás?“

Fisher vrhl rychlý, polekaný pohled na Wylera, ale ten seděl víceméně ve stínu, vzdálený od slunečních paprsků pronikajících oknem, a nezdálo se, že by se na něj díval.

Tanayama, který stál, řekl: „Tak se přece posad'te, Fishere, jestli vám to pomůže v přemýšlení. Já si taky sednu.“ Posadil se na okraj svého stolu a začal pohupovat krátkýma nožkama ve vzduchu.

„Věděl jste, kam hvězda směřuje?“

„Ne, řediteli. Nevěděl jsem ani o její existenci, dokud mi o ní neřekl agent Wyler.“

„Opravdu? Na Rotoru to určitě věděli.“

„Pokud ano, nikdo mi to neřekl.“

„V době předcházející odletu Rotoru byla vaše žena rozrušená a šťastná. Tak jste to řekl agentovi Wylerovi. Z jakého to bylo důvodu?“

„Agent Wyler myslel, že to mohlo být proto, že objevila tu hvězdu.“

„A mohla také vědět, kam směřuje, a mít radost z toho, co Zemi čeká.“

„Nechápu, proč by jí to mělo dělat radost, řediteli. Ale musím vám říci, že já osobně nevím, zda o jejím pohybu věděla, či dokonce o její samotné existenci. Ze své vlastní zkušenosti nevím o žádném Rotořanovi, který by tenkrát věděl, že hvězda existuje.“

Tanayama ho zamyšleně pozoroval a škrábal se přitom zlehka na bradě, jako by ho něco svédilo.

Podotkl: „Pokud vím, na Rotoru byli všichni Eurové, že?“

Fisher úžasem rozevřel oči. Tuhle nadávku neslyšel už hodně dlouho – a od vládního funkcionáře nikdy. Vzpomněl si na Wylerovu poznámku o Zemi jako o 'Sněhurce', kterou pronesl poté, co se vrátil z Rotoru. Pustil ji druhým uchem ven jako nevinnou legráčku, které nevěnoval žádnou pozornost.

Zareagoval podrážděně: „Nevím, řediteli. Nestudoval jsem podrobně jejich rodokmeny.“

„Ale no tak, Fishere. Na to nemusíte studovat rodokmeny. Stačí vám vzhled. Narazil jste během celého vašeho pobytu na Rotoru někdy na tvář, která by nesla Afro, Mongo či Hindo rysy? Narazil jste někdy na někoho s temnou pletí? Nějakou národnostní menšinu?“

Fisher vybuchl:

„Řediteli, připadám si jako ve dvacátém století.“ (Kdyby znal nějaký silnější výraz, byl by ho použil.) „Takových věcí si vůbec nevšímám, stejně jako by si jich neměl všímat nikdo na Zemi. Jsem překvapený, že vy ano a nemyslím, že by vám prospělo, kdyby se to o vás vědělo.“

„Nevěřte pohádkám, agente Fishere,“ řekl ředitel a káravě zahrozil ukazováčkem. „Mluvím o faktech. Víím, že na Zemi všechny etnické rozdíly přehlízíme, alespoň navenek.“

„Jen navenek?“ zeptal se rozhořčeně Fisher.

„Jen navenek,“ odpověděl mrazivě Tanayama. „Když se Pozemšťané stěhují na kolonie, rozeberou si je podle národností. Proč by to dělali, kdyby všechny etnické rozdíly přehlíželi? Na každé kolonii jsou všichni lidé stejní a když přece jen dojde k nějakému promísení, tak jsou ti, co jsou v menšině, celí nesví, nebo je jim pomoheno, aby byli celí nesví a přesunou se na jinou kolonii, kde v menšině nebudou. Není to tak?“

Fisher v duchu shledal, že to nemůže popřít. Bylo to tak a on to podvědomě považoval za samozřejmost, aniž by se mu to zdálo divné. „Lidská povaha. Lidé tíhnou k sobě podobným. Vytváří to – sounáležitost.“

„Lidská povaha, jistě. Lidé tíhnou k sobě podobným, protože nenávidí a opovrhují sobě nepodobnými.“

„Existují i M – Mongo kolonie.“ Fisher se chvilku potýkal s vyslovením toho slova, neboť si plně uvědomoval, že právě může smrtelně urážet ředitele, člověka, který se dal snadno urazit a navíc byl nebezpečný.

Tanayama ani nemrkl. „To vím, ale nejsou to snad Eurové, kdo v poslední době ovládli planetu a nechtějí na to zapomenout?“

„Ostatní možná také nechtějí zapomenout a mají více důvodů k nenávisti.“

„Jenomže to byl právě Rotor, který tak chvatně zmizel ze sluneční soustavy.“

„Někdo musel vynalézt hyperposilování jako první.“

„A odletět k blízké hvězdě, o které věděli jen oni. a která míří přímo na sluneční soustavu a může proletět dostatečně blízko na to, aby ji celou rozvrátila?“

„Nevíme, jestli to vědí, a jestli vůbec vědí o té hvězdě.“

„Ovšemže to vědí,“ skoro zavrčel Tanayama. „A odletěli, aniž by nás varovali.“

„Řediteli – se vši úctou – to nedává smysl. Přece neodletí, aby se usadili na hvězdě, která na své cestě rozvrátí sluneční soustavu a tím pádem i svoji vlastní.“

„Oni mohou snadno uniknout, i kdyby mezitím postavili další kolonie. My máme k evakuaci celý svět čítající osm miliard lidí – a to je mnohem obtížnější úkol.“

„Kolik nám zbývá času?“

Tanayama pokrčil rameny. „Tvrdí mi, že pár tisíc let.“

„To je dlouhá doba. Je možné, čistě teoreticky, že je nenapadlo, že je nutné nás varovat. Jak se bude hvězda přibližovat, musíme ji objevit i bez upozornění.“

„A tou dobou budeme mít ještě méně času k evakuaci. Oni hvězdu objevili náhodou. My bychom ji nemuseli objevit hodně dlouho, nebýt jedné nediskrétní poznámky vaší ženy a vašeho podnětu – velmi bystrého podnětu – abychom se podívali zblízka na vynechanou část oblohy. Rotor *chtěl*, abychom ji objevili co nejpозději.“

„Ale, řediteli, proč by měli něco takového chtít? Z čiré, bezdůvodné nenávisti?“

„Nikoli bezdůvodné. Proto, aby mohla být sluneční soustava se svým těžkým nákladem ne-Eurů zničena. Aby mohlo lidstvo začít znova na čistě Euro základech. Ha? Co vy na to?“

Fisher zavrtěl bezmocně hlavou. „Nemožné. Nemyslitelné.“

„Proč by nás jinak nevarovali?“

„A nemohlo to být přece jen tak, že nevěděli, kam míří?“

„Nemožné,“ řekl Tanayama ironicky. „Nemyslitelné. Neexistuje žádný jiný důvod pro to, co udělali, než jejich přání vidět naši záhubu. Ale my vyvineme vlastní hyperprostorový pohon a najdeme si je u té jejich nové hvězdy. A vyrovnáme účet.“

TŘINÁCT

KOPULE

22.

Eugenie Insignová přivítala zprávu dcery s nevěřícím, rozpačitým smíchem. Co má člověk dělat, pochybovat o zdravém rozumu vlastní dcery nebo funkčnosti svého sluchového ústrojí?

„Cos to řekla, Marlene? Jak to myslíš – jedu na Erythro?“

„Požádala jsem o to komisaře Pitta a on slíbil, že to zařídí.“

Insignová vypadala zaraženě. „Ale proč?“

Marlene odpověděla, mírně podrážděně:

„Protože sama říkáš, že potřebuješ uskutečnit podrobná astronomická pozorování, která nelze provádět na Rotoru. Můžeš to udělat na Erythro. Ale vidím, že ve skutečnosti se ptáš na něco jiného.“

„Správně. Proč by komisař Pitt sliboval, že to zařídí? Žádala jsem ho o to sama už několikrát a vždycky odmítl. Nikoho nechce pustit na Erythro – kromě několika odborníků.“

„Stačilo mu to nastínit z trochu jiné stránky, mami.“ Marlene na okamžik zaváhala. „Řekla jsem mu, že vím, že se tě chce zbavit a že tohle je jeho šance.“

Insignová se nadechla tak prudce, že se zakuckala a musela si odkašlat. Potom se slzícíma očima vyhrkla: „Jak jsi mohla říct něco takového?“

„Protože je to pravda. Kdyby to pravda nebyla, neřekla bych to. Slyšela jsem ho, jak s tebou mluví a slyšela jsem tebe, jak mluvíš o něm. Je to tak do očí bijící, že to musíš vědět i ty, neříkej, že ne. Má na tebe zlost a chce, abys ho přestala obtěžovat – tím, čím ho obtěžuješ. Však víš.“

Insignová sevřela rty. „Víš, miláčku, budu z tebe muset udělat svého zpovědníka. Opravdu mě přivádí do rozpaků, když vytahuješ na denní světlo takovéhle věci.“

„Já vím, mami.“ Marlene sklopila oči. „Odpusť.“

„Ale stejně to nechápu. Že má na mě zlost musí vědět sám, na to přece nepotřebuje tebe, abys mu to vysvětlila. Proč mi nedovolil odejít na Erythro, když jsem ho o to sama v minulosti žádala?“

„Protože nenávidí všechno, co s Erythro souvisí, a fakt, že by se tě mohl zbavit, nestačil, aby překonal svůj odpor k planetě. Jenomže tentokrát se nezabývá jen tebe. Zbaví se i mě. Nás obou.“

Insignová se naklonila dopředu a položila dlaně na stůl mezi sebe a Marlene. „Ne, Molly – Marlene. Erythro není místo pro tebe. Nebudu tam navěky. Provedu nutná pozorování a vrátím se. Ty tu zůstaneš a počkáš na mě.“

„To bohužel nepůjde. Nemůže být totiž pochyb o tom, že tě pustí jen proto, že to je jediný způsob, jak se zároveň zbavit i mě. Souhlasil proto, že jsem ho požádala, aby nás pustil obě, kdyby šlo jen o tebe, tak by nesouhlasil. Chápeš?“

Insignová se zamračila. „Ne, nechápu. Ani trochu. Co s tím máš ty společného?“

„Když jsme spolu rozmlouvali a já jsem mu řekla, že vím, že by se nás chtěl obou zbavit, ztuhl mu obličej – chápeš, aby na něm neměl žádný výraz. Věděl, že bych jeho výraz a jiné drobnosti uměla rozšifrovat a asi nechtěl, abych uhádla, na co myslí. Ale to je taky určitý způsob výpovědi a řekne ti o člověku hodně. Kromě toho, všechno se zakrýt nedá. Mihněš okem a mně to stačí.“

„Takže jsi věděla, že se tě chce také zbavit.“

„Nejen to. On se mě *bál*.“

„Proč by se tě měl bát?“

„Nejspíš proto, že se nemohl smířit s tím, že vím to, co nechce, abych věděla.“ Jakoby uraženě si odfrkla: „Hodně lidí to dráždí.“

Insignová přikývla. „Tomu se nedivím. Lidé se před tebou cítí – jako nazí, duševně nazí, jako by se jim duší přehnala smrt.“

Přimhouřenýma očima se zadívala na svou dceru. „Někdy si tak připadám i já. Když se dívám do minulosti, myslím, že jsi mě 'zneklidňovala' už jako malé dítě. Často jsem si říkala, že jsi prostě jen neobyčejně inteli –“

Marlene ji rychle doplnila:

„Myslím, že jsem.“

„Ano, to taky, ale muselo v tom být i něco dalšího, i když jsem tomu moc nerozuměla. Pověz mi – nevadí ti, že se o tom bavíme?“

„S tebou ne, mami,“ odpověděla Marlene, ale v jejím hlase byla patrná jistá ostražitost.

„Tak mi řekni, když jsi byla menší a zjistila jsi, že tohle dokážeš a jiné děti ne – dokonce ani dospělí ne – proč jsi za mnou nepřišla a neřekla mi to?“

„Jednou jsem se o to i pokusila, ale ty jsi byla celá netrpělivá. Si- ce jsi mi to neřekla, ale poznala jsem, že nemáš čas a náladu zabývat se dětskými hloupostmi.“

Insignová vylekaně rozšířila oči. „Tohle jsem *řekla*, 'dětské hlouposti'?“

„Ne, *neřekla*, ale řekl to způsob, jakým ses na mě podívala a jak jsi přitom měla ruce.“

„Měla ses dožadovat mé pozornosti.“

„Byla jsem ještě dítě. A tys byla skoro pořád zarmoucená – kvůli komisaři Pittovi, kvůli otci.“

„Teď už s tím nic nenadělám. Chceš mi ještě něco říct?“

„Už jen jednu věc. Když komisař Pitt řekl, že můžeme odletět, měla jsem z toho, jak to řekl, pocit, že něco vynechal – že něco zamlčel.“

„Co?“

„To je právě to. Neumím číst *myšlenky*, takže nevím. Můžu se řídit jen vnějšími znaky a ty ti někdy vykreslí jen mlhavý obraz. Ale stejně –“

„Ano?“

„Mám pocit, že ať už zatajil cokoli, bylo to něco spíše nepříjemného – možná dokonce 'zlého'.“

23.

Přípravy k odchodu na Erythro Insignové zabraly trochu času, jak jinak. Šlo o záležitosti, které nešlo nechat nevyřízené. Opatření v astronomickém oddělení, dočasné jmenování zástupce do funkce hlavního astronoma a posledních pár konzultací s Pittem, který byl na toto téma nějak nezvykle málomluvný.

Nakonec všechno úspěšně vyřídila a před odjezdem za ním přišla se závěrečnou zprávou.

Insignová řekla:

„Zítra odjíždím na Erythro.“

„Prosím?“ Vzhlédl od závěrečné zprávy, kterou mu donesla a do které upřeně hleděl, přestože, a o tom byla přesvědčená, ji nečetl. (Že by od Marlene pochytila pár jejích triků a nevěděla, jak s nimi správně naložit? Nesměla si začít myslet, že proniká do podstaty věcí, neboť ve skutečnosti tomu tak nebylo.)

Trpělivě zopakovala: „Zítra odjíždím na Erythro.“

„Už zítra? No co, nakonec se stejně vrátíš, takže se nevidíme naposledy. Dávej na sebe pozor. Ber to jako prázdniny.“

„Hodlám tam pracovat na trajektorii Nemesis.“

„Tak je to tedy? Hm –“ Udělal rukou ledabylé gesto, jako by odkládal stranou něco nepodstatného. „Jak myslíš. Změna prostředí jsou také prázdniny, i když nepřestaneš pracovat.“

„Chci ti poděkovat, že jsi k tomu svolil, Janusi.“

„Tvá dcera mě o to požádala. Věděla jsi to?“

„Ano. Sdělila mi to téhož dne. Řekla jsem jí, že neměla právo tě obtěžovat. Musel jsi k ní být velmi shovívavý.“

„Je to pozoruhodné děvče,“ zamručel. „Proč bych jí nevyhověl. Je to jen na čas. Dokonči své výpočty a vrať se.“

Pomyslela si: Už podruhé se zmínil o mém návratu. Co by z toho vyvodila Marlene, kdyby tu byla? Něco 'zlého', jak řekla? Ale co?

Vyrovnaným hlasem odpověděla: „Vrátíme se, buď klidný.“

„S dobrou zprávou, doufám. O tom, že Nemesis se za pět tisíc let ukáže neškodnou.“

„O tom rozhodnou fakta,“ odpověděla vážně a odešla.

24.

Zvláštní, pomyslela si Eugenie Insignová. Byla víc než dva světelné roky od místa, kde se narodila, a za celý život se pouze dvakrát ocitla v kosmické lodi a to ještě na nejkratší možný let – z Rotoru na Zemi a zase zpátky.

Přesto necítila žádnou zvláštní touhu po vesmírném cestování. To Marlene byla hnací silou jejich cesty. To ona, sama od sebe, na-

vstúpila Pitta a donutila ho podlehnout té její zvláštní formě vydírání. A byla to ona, kdo teď neuměl ovládnout své vzrušení, tu podivnou touhu navštívit Erythro. Insignové to připadalo nepochopitelné a považovala to za další projev spleť mentální a emocionální stránky dceřiny osobnosti. Přesto to bylo právě Marlenino nadšení, které jí vždycky, když znejistěla při myšlence, že má vyměnit bezpečný, malý a pohodlný Rotor za obrovský, prázdný svět Erythro, cizí a nepřátelský a celých šest set padesát tisíc kilometrů vzdálený (skoro dvojnásobná vzdálenost, než jaká kdysi dělila Rotor od Země), znovu dodalo odvahy.

Lod', která je měla vzít na Erythro, nebyla ani zajímavá, ani hezká. Jen funkční. Byl to jeden z přepravních člunů flotily, vzpínající se neochvějně, jednou vzhůru, jednou dolů, proti tíživému ramenu erythrejské přitažlivosti a prodírající se její proměnlivou, větrnou, nepředvídatelnou a nezkracenou atmosférou.

Insignová nečekala, že by cesta mohla být příjemná. Většinu času stráví v beztížném stavu a dva dny v beztížném stavu nemohou dozajista znamenat nic jiného než nudu.

Její přemítání přerušil Marlenin hlas.

„Pojď, mami, čekají na nás. Zavazadla a všechno ostatní už máme uvnitř.“

Insignová vykročila. Její poslední úzkostlivá myšlenka, když procházela přetlakovou komorou, byla – jak jinak – Proč nás Janus nechal tak lehce odejít?

25.

Siever Genarr vládl světu velkému jako Země. Či snad přesněji, přímo vládl zastřešenému, pomalu se rozrůstajícímu prostoru, čítajícímu skoro tři čtvereční kilometry. Zbytek světa, skoro pět set milionů čtverečních kilometrů souše a moří, byl lidmi neobydlený. Stejně tak nebyl obydlý žádnými jinými tvory překračujícími svými rozměry hranice mikrosvěta. A tak, byly-li mnohobuněčné životní formy, které tento svět obývaly, jeho vládci, potom těch pár stovek lidí, kteří žili a pracovali pod Kopulí, vládlo jim, a Siever Genarr vládl zase lidem.

Genarr nebyl vysoký člověk, ale výrazné rysy mu dodávaly působivého vzhledu. V mládí ho to dělalo starším – ale teď, když už mu táhlo na padesát, se to srovnalo. Měl dlouhý nos a jakoby napuchlé oči. Ve vlasech se mu začínaly objevovat první šediny. Naproti tomu měl melodický a zvučný baryton. (Kdysi koketoval s myšlenkou na divadelní kariéru, ale jeho vzhled ho odsuzoval k příležitostným vedlejším rolím, a tak jeho organizační nadání nabylo vrchu.)

A právě toto nadání ho – částečnou měrou – udrželo deset let v erythrejské Kopuli, kde se stával svědkem, jak z chabé konstrukce čítající tři místnosti postupně vyrostla těžná a výzkumná stanice.

Kopule měla své nevýhody. Málokdo v ní zůstal delší dobu. Víceméně neustále docházelo k výměně personálu, protože všichni, kdo tam přišli, brali svůj pobyt jako vyhnanství a chtěli se vrátit na Rotor. Většině z nich připadalo narůžovělé světlo Nemesis výhrůžné nebo ponuré, přestože uvnitř Kopule bylo světlo stejně zářivé a známé jako na Rotoru.

Měla však i své výhody. Genarr unikl z džungle rotorské politiky, která byla, jak se zdálo, každým rokem zamotanější a nesmyslnější. Co víc, unikl i před Janusem Pittem, jehož názorům tradičně – a marně – odporoval.

Pitt byl od samého začátku silně proti výstavbě jakéhokoli objektu na Erythro – dokonce i proti tomu, aby kolem ní Rotor obíhal. Alespoň v této otázce byl Pitt poražen drtivým tlakem veřejného mínění. Zato dohlédl na to, aby se Kopuli stabilně nedostávalo prostředků a její rozvoj se zpomaloval. Kdyby se Genarrovi nepodařilo udělat z Kopule zdroj vody pro Rotor – mnohem levnější, než na kolik by je přišla voda z asteroidů – Pitt by ji možná zlikvidoval.

Obecně to znamenalo, že Pitt, zásadně a do krajnosti ignorující existenci Kopule, se jen zřídkakdy pokusil zasahovat do Genarroových správních postupů – což Genarrovi více než nadmíru vyhovovalo.

Tudíž pro něj bylo tak trochu překvapením, že se Pitt obtěžoval osobně ho informovat o příchodu dvou osob, namísto toho, aby se to jednoduše objevilo v denním hlášení. Pitt ho ale tentokrát s celou záležitostí podrobně seznámil – svým obvyklým strohým a despotickým monologem nepřipouštějícím námitek, ba ani poznámek, jejich konverzace byla navíc cloněna.

Ještě větším překvapením pro něj bylo, že jedním z příchozích byla Eugenie Insignová.

Kdysi, léta před Odchodem, byli přátelé, ale po šťastných vysokoškolských letech (Genarr na ně vzpomínal s romantickou nostalgií), odešla Eugenie na praxi na Zemi a vrátila se na Rotor s Pozemšťanem. Potom, když si vzala Crila Fishera, už ji Genarr vídal jen zřídka. Když se pak s Fisherem těsně před Odchodem rozešli, měl už Genarr svou vlastní práci a ona také. Nikoho z nich nenapadlo obnovovat dávná pouta.

Genarr na to možná sem tam pomyslel, ale Eugenie se zcela zjevně soužila smutkem, musela se starat o výchovu dítěte a byla nepřístupná k venkovnímu světu. Potom ho poslali na Erythro a tím možnost jejich opětovného sblížení skončila. Trávil pravidelně na Rotoru dovolenou, ale už se tam nějak cítil nesvůj. Pár starých přátelství zbylo, ale už jen ve vlažné podobě.

Nyní tedy přicházela do Kopule Eugenie se svou dcerou. Genarr si okamžitě nevzpomněl na její jméno – pokud ho vůbec kdy znal. Dozajista ji nikdy předtím neviděl. Teď by jí mělo být patnáct, přemítal, a s podivným vnitřním rozechvěním ho napadlo, jestli se nezačíná podobat mladé Eugenie.

Genarr se skoro s obavami rozhlédl po své kanceláři. Zvykl si na erythrejskou Kopuli natolik, že se na ni přestal dívat kritickým okem. Byl to domov pracovníků obou pohlaví – výhradně dospělých. Lidé podepisovali pracovní smlouvy na několik týdnů, výjimečně i měsíců, někdy přišli i podruhé, někdy ne. Kromě něho a dalších čtyř lidí, kteří se z toho či onoho důvodu naučili dávat přednost Kopuli, zde neexistovali jiní stálí obyvatelé.

Opravdový domov v Kopuli ale neviděl nikdo. Čistota a pořádek, která v ní panovala, byla spíše nezbytnost, ale také působila dojmem něčeho umělého, nepřírozeného. Všude bylo příliš mnoho přímek a oblouků, rovin a kruhů. Postrádalo to nepravdivost, chyběl tomu chaos neutuchajícího života, kde se místnosti, nebo dokonce i stolky přizpůsobovaly zvyklostem a proporcím svých majitelů.

Potom tu byl ještě on. Jeho vlastní stůl a pokoj odrážející jeho 'hranatou' a dvojrozměrnou osobu. To byl možná další důvod, proč byl v Kopuli doma. Tvar jeho ducha odpovídal její skrovné geometrii.

Co si o tom ale pomyslí Eugenie Insignová? (Zjistil, že je rád, že si nechala své dívčí jméno.) Jestli zůstala taková, jakou si ji pamatoval, tak si bude celým svým astronomickým srdcem libovat v nepravdivelnosti a v nečekaných marnivostech.

Nebo se změnila? Mohou se lidé vůbec nějak podstatně změnit? Že by po manželově odchodu zatrpkla, pokřivila se –

Genarr se poškrábal na spánku, kde byly jeho šediny nejvýraznější a pomyslel si, že podobné spekulace jsou nesmyslnou ztrátou času. Už za chvíli Eugenii uvidí na vlastní oči, dal totiž příkaz, aby ji k němu hned po příletu přivedli.

Neměl by ji raději přivítat osobně?

Ne! Tuto otázku si už v duchu položil několikrát. Nesmí vypadat moc horlivě, neodpovídalo by to vážnosti jeho postavení.

Potom si však v duchu přiznal, že to vůbec nebyl ten pravý důvod. Nechtěl ji vyplašit; nechtěl, aby si myslela, že je stále ten stejný, nepohodlný a zaražený ctitel, který tak pokorně vycouval před vysokým a skvěle vyhlízejícím Pozemšťanem. Eugenie, potom, co poznala Crila, na něj už nikdy doopravdy 'vážně' nepohlédla.

Genarr proletěl zprávu od Januse Pitta – suchou, strohou, takovou, jaké bývaly jeho zprávy vždycky. Ukrývaly v sobě nedefinovatelnou autoritativní pečeť, jako by byl případný nesouhlas předem nejenže nevyslyšený – ale prakticky nemyslitelný.

Ted' si všiml, že o děvčeti se Pitt zmiňuje důrazněji než o její matce. Zvláště ho zaujala věta, že děvče vyjádřilo hluboký zájem o Erythro a pokud by si přála prozkoumat její povrch, nemá jí v tom být bráněno.

Co mělo tohle znamenat?

26.

Tady ji měl. O čtrnáct let starší než v době Odchodu. O dvacet let starší, než měla ve svých před-Crilových letech, v den, kdy spolu odešli do zemědělské zóny C a vystoupili až do úrovně nízké gravitace a ona se smála, když se pokusil o salto, které přetočil a dopadl na břicho. (Vlastně se mohl tehdy snadno zranit, protože i když má člověk pocit snížené hmotnosti, samotná hmota a setrvačnost se ne-

mění a dochází ke zranění. *Takového* ponížení se mu ale naštěstí nedostalo.)

Nejen on, i Eugenie *vypadala* starší, ale výrazněji nepřibrala, a její vlasy – nyní kratší a rovné – byly tak nějak přirozenější a stále stejně temně hnědé.

Když k němu s úsměvem vykročila, ucítil, jak se mu jeho zrádné srdce rozbušilo. Natáhla k němu ruce. Uchopil je.

„Sievere,“ řekla, „zradila jsem tě, moc se stydím.“

„Zradila? O čem to mluvíš, Eugenie?“ O čem to mluví? Přece ne o svém manželství s Crilem.

„Měla jsem na tebe každý den myslet,“ řekla. „Měla jsem se ti ozvat, říct ti, co je nového, trvat na tom, abys mě navštívil.“

„A přitom jsi na mě ani jednou nepomyslela!“

„Tak špatná zase nejsem. Jednou za čas jsem si na tebe vždycky vzpomněla. Vlastně jsem na tebe nikdy *nezapomněla*, nemysli si. Prostě mě moje myšlenky nikdy k ničemu nevyprovokovaly.“

Genarr přikývl. Co se na tohle dá říct? „Vím, že jsi měla hodně práce. A já jsem byl tady – z očí a tedy i z mysli.“

„Z mysli ne. Skoro vůbec ses nezměnil, Sievere.“

„To je výhoda těch, co už ve dvaceti vypadají staře. Zato ty ses vůbec nezměnila, Eugenie. Čas ubíhá, a vypadáš jen drobet starší. Člověk si toho ani nevšimne.“

„Nech toho, stal se z tebe profesionální mučedník, aby se ti všechny útlocitnější ženy mohly vrhat na pomoc. V tom ses vůbec nezměnil.“

„Kde máš dceru, Eugenie? Řekli mi, že přiletí s tebou.“

„Je tady. O tom nepochybuji. Erythro je její představa ráje, proč, to mi je záhadou. Šla se podívat na naše pokoje a vybalit věci. Je to taková mladá dáma. Vážná. Odpovědná. Praktická. Poslušná. Jak to někdo kdysi označil – má všechny nekouzelné kladý.“

Genarr se rozesmál. „Ty bych u sebe docela bral. Kdybys jen věděla, jak jsem se kdysi snažil zkultivovat aspoň jednu kouzelnou neřest. Vždycky bezúspěšně.“

„Bude to asi tak, že čím je člověk starší, tím víc potřebuje nekouzelných kladů a tím méně kouzelných neřestí. Proč jsi se ale na Erythro usadil nadobro, Sievere? Chápu, že Kopuli musí někdo spravovat, ale určitě nejsi na Rotoru jediný, kdo to dokáže.“

„Abych řekl pravdu, rád si namlouvám, že jsem,“ řekl Genarr. „Svým způsobem se mi tu líbí a na Rotor se sem tam dostanu na krátkou dovolenou.“

„A za mnou se nikdy nepodíváš.“

„Že mám dovolenou já neznamená, že ji máš i ty. Mám za to, že od doby, co jsi objevila Nemesis, máš mnohem víc práce než já. Ale jsem zklamaný, chtěl jsem poznat tvou dceru.“

„Buď klidný. Jmenuje se Marlene. Pro mě vlastně Molly, ale to nesnese. V patnácti letech je pozoruhodně netolerantní a trvá na tom, aby se jí říkalo Marlene. Však ji poznáš, neměj strach. Vlastně jsem nechtěla, aby sem se mnou hned napoprvé přišla. Jak bychom si mohli v její přítomnosti zavzpomínat?“

„Máš chuť vzpomínat, Eugenie?“

„Na některé věci ano.“

Genarr zaváhal.

„Je mi líto, že Crile neodjel s námi.“

Insignové strnul úsměv na rtech. „Na některé věci, Sievere.“ Otočila se a přistoupila k oknu. „Mimochodem, nemáš to tu vůbec špatné. Jen ten kousek, co jsem viděla, na mě udělal dojem. Zářivá světla. Opravdové ulice. Velké budovy. A přitom se na Rotoru o Kopuli skoro ani neví. Kolik lidí tu žije a pracuje?“

„Jak kdy. Máme tu klidné a někdy zase rušné období. Bývá tu tak necelých devět set lidí. V současné chvíli je jich tu pět set šestnáct. Víme o každém jednotlivci. Není to snadné. Každý den někteří přicházejí, jiní odcházejí.“

„Kromě tebe.“

„A pár dalších.“

„Proč vůbec Kopule, Sievere? Vždyť atmosféra Erythro je dýchatelná.“

Genarr vysunul spodní ret a poprvé se jí nepodíval do očí. „Dýchatelná ano, ale skutečně vhodná ne. Úroveň světla je špatná. Když vyjdeš z Kopule, ocitneš se v narůžovělém osvětlení, které, když je Nemesis v zenitu, přechází do oranžového. Jasně je dost. Dá se při něm i číst. Ale i tak je nepřirozené. Stejně tak Nemesis. Je příliš velká, většina lidí má pocit, že vypadá hrozivě a její načervenalé světlo jí dodává na hrůzostrašnosti – a to je deprimuje. Samotná Nemesis je v podstatě také nebezpečná, alespoň částečně. Jelikož její zář neoslňuje, mají lidé tendenci pozorovat sluneční skvrny. Infračervené

světlo může snadno poškodit sítnici. Lidé, kteří chodí ven, mají na hlavě speciální přilbu – a nejen proto.“

„Takže, dá-li se to tak říct, Kopule slouží spíš k tomu, aby držela uvnitř normální světlo a ne aby chránila před něčím zvenku.“

„Tak nějak. Nechráníme se dokonce ani před vzduchem. Vzduch i vodu, co cirkuluje v Kopuli, čerpáme z planetárních zdrojů Erythro. Přirozeně, před jednou věcí se chráníme velmi pečlivě,“ řekl Genarr. „Před prokaryoty. Takovými malinkými zelenomodrými bezjadernými buňkami, o těch víš, ne?“

Insignová zamyšleně přikývla. Ukázalo se, že to byla právě prokaryota, co vysvětlovalo přítomnost kyslíku v atmosféře. Ano, na Erythro byl život, dokonce všudypřítomný život, jenže pouze v mikroskopickém měřítku a odpovídal nejjednodušším formám buněčného života sluneční soustavy.

„Jsou to doopravdy prokaryota? Vím, že se jim tak říká, ale to je název pro naše bakterie. Jsou tohle bakterie?“

„Jestli mají v historii sluneční soustavy nějaké protějšky, tak to jsou kyanobakterie, ty, které jsou schopné fotosyntézy. Ale máš pravdu, ne, nejsou to naše kyanobakterie. Obsahují nukleoprotein, jehož struktura je však diametrálně odlišná od struktury nukleoproteinů převládajících v našem živočišstvu. Obsahují rovněž chlorofyl, který neobsahuje hořčík a reaguje i na infračervené světlo, takže buňky bývají spíše bezbarvé než zelené. Odlišné enzymy, odlišný poměr stopových minerálů. Navenek však připomínají pozemské buňky natolik, abychom je mohli nazývat prokaryota. Slyšel jsem, že biologové propagují slovo 'erythryota', ale pro nebiology jako jsme my prokaryota bohatě stačí.“

„A stačí i na to, aby se jimi vysvětlila přítomnost kyslíku v atmosféře Erythro?“

„Naprosto. Nic jiného ji ani vysvětlit nemůže. Mimochodem, Eugenie, ty jsi astronom, takže jaké jsou poslední názory na stáří Nemesis?“

Insignová pokrčila rameny. „Rudí trpaslíci jsou hned druzí za nesmrtelnými. Nemesis může být klidně stejně stará jako vesmír a existovat ještě dalších sto miliard let bez viditelných změn. Nejlépe se to dá posoudit podle obsahu menšinových prvků v její struktuře. Za předpokladu, že je to hvězda první generace a nezačala prozatím s

ničím jiným než s vodíkem a heliem, bude jí něco přes deset miliard let – o něco víc než je dvojnásobný věk našeho Slunce.“

„Erythro je tedy stará také deset miliard let.“

„Bezpochyby. Hvězdné systémy se formují najednou a ne postupně. Proč se ptáš?“

„Jenom se mi zdá zarážející, že se tu život nedostal za deset miliard let dál než k prvokům.“

„Nemyslím, že by na tom bylo něco překvapujícího, Sievere. Na Zemi, asi tak dvě až tři miliardy let po tom, co se na ní objevily první známky života, existovali výhradně prvoci. Tady na Erythro je sluneční energie mnohem slabší než na Zemi a ke složitějším životním formám je potřeba energie. O těchto věcech se mezi Rotořany přece hodně mluvilo.“

„O tom nepochybuji,“ řekl Genarr, „ale k nám na Kopuli to patrně nedorazilo. Nejspíš máme plnou hlavu vlastních starostí a povinností – i když by sis třeba myslela, že všechno, co souvisí s prokaryoty, k nám musí přijít v palcových titulcích.“

„Když jsme u toho,“ poznamenala Insignová, „na Rotoru toho o Kopuli taky není moc slyšet.“

„Ano, chápu, některé věci se zdají být vůči ostatním nedůležité. Na druhé straně, na Kopuli není vlastně nic zajímavého, Eugenie. Je to jen továrna, takže mě nepřekvapuje, že se ztrácí mezi ostatními událostmi v rotorském tisku. Všechna pozornost se teď soustřeďuje na rozestavěné kolonie. Přestěhuješ se na některou z nich?“

„Nikdy. Jsem Rotořanka a tou také hodlám zůstat. Nepřišla bych ani sem – snad mi má slova promineš – kdyby to nebyla astronomická nezbytnost. Musím udělat nějaká pozorování a zdejší základna je stabilnější než rotorská.“

„Totéž mi řekl i Pitt. Dostal jsem instrukce, abych ti poskytl veškerou možnou pomoc.“

„Skvělé. Jsem si jistá, že to uděláš. Mimochodem, před chvílí ses zmínil, že se Kopule snaží držet prokaryota venku. Daří se vám to? Je zdejší pitná voda nezávadná?“

„Ovšem, vždyť ji pijeme. V Kopuli prokaryota nejsou. Voda, která přichází dovnitř – vůbec všechno, co přichází dovnitř – se osvítlí ultrafialovými paprsky, které vmžiku zničí všechna prokaryota. Krátkovlnné fotony jsou pro tahle malá zvířátka příliš energeticky náročné a rozloží jejich hlavní buněčné složky. A i kdyby se některá

z nich dostala dovnitř – pokud je nám známo, nejsou ani jedovatá ani nijak jinak nebezpečná. Vyzkoušeli jsme je na zvířatech.“

„To se mi ulevilo.“

„Stejně tak to funguje obráceně. Naše vlastní mikroorganismy nemohou v erythrejských podmínkách soutěžit se zdejšími prokaryoty. Když je vysadíme do erythrejské půdy, přestanou růst a rozmnožovat se.“

„A co mnohobuněčné rostliny?“

„Zkusili jsme to, ale s velmi ubohými výsledky. Musí to být kvůli Nemesiinu světlu, protože uvnitř Kopule se rostlinám zasazeným v erythrejské půdě a zalévaným erythrejskou vodou daří skvěle. Samozřejmě o těchto věcech podáváme hlášení zpátky na Rotor, ale pochybuji, že se to dostane mezi širokou veřejnost. Jak už jsem řekl, Rotor se o Kopuli nezajímá a zcela jistě se o nás nezajímá 'strašlivý' pan Pitt. Je přece on ten jediný, na kom na Rotoru záleží, ne?“

Genarr se při tom usmíval, ale byl to nucený úsměv. (Co by na něj řekla Marlene? napadlo Insignovou)

„Pitt není tak strašný,“ řekla. „Někdy je sice nesnesitelný, ale to už je druhá věc. Víš, Sievere, když jsme byli mladí, tak jsem si vždycky myslela, že by z tebe mohl být jednou komisař. Byl jsi tak hrozně chytrý.“

„Byl?“

„Stále jsi, bezpochyby, ale tehdy jsi byl tak politicky orientovaný, mělš takové nápady. Poslouchávala jsem tě celá unesená. Svým způsobem by z tebe byl lepší komisař než je Janus. Naslouchal bys lidem. Netrval bys tolik na svých představách.“

„Což je přesně to, proč by ze mě byl prachmizerný komisař. Víš, nemám v životě žádné přesně vymezené cíle. Chci jen dělat to, co se mi v daném okamžiku zdá správné a *doufat*, že to vyústí v něco nesitelného. Zatímco Pitt přesně ví, co chce. A je odhodlaný dosáhnout toho všemi prostředky.“

„Mýlíš se, Sievere. Má sice silné vlastní představy, ale je to velmi racionálně uvažující člověk.“

„Jistě, Eugenie. To je velký dar, ta jeho racionalita. Ať sleduje jakýkoli cíl, vždycky si k tomu najde nějaký naprosto nezávadný, naprosto logický, naprosto humánní důvod. Dokáže si ho vymyslet, kdy si jen zamane, a předloží ti ho tak upřímně, že o něm přesvědčí i sám sebe. Vsadím se, že pokud jsi s ním měla někdy nějaké jednání,

tak se ti podařilo nechat se od něj přemluvit o něčem, s čím jsi zpočátku nesouhlasila, a že toho nedosáhl příkazy a hrozbami, ale velmi trpělivými, racionálními argumenty.“

Insignová chabě namítla: „No –“

A Genarr jízlivě dodal: „Vidím, že se ti také dostalo lekce jeho 'racionálnosti'. Takže víš sama, jak dobrý komisař to je. Ne dobrý člověk, ale dobrý komisař.“

„Tak daleko bych nikdy nešla, abych tvrdila, že je dobrý člověk, Sievere,“ ujistila ho Insignová a slabě zavrtěla hlavou.

„Raději toho necháme. Chci poznat tvoji dceru.“ Vstal. „Co kdybych vás po obědě přišel navštívit?“

„Budu jen ráda,“ odvětila Insignová.

Genarr se díval, jak odchází, a úsměv mu pomalu pohasínal. Eugenie měla chuť vzpomínat a jeho první reakce byla zmínit se o jejím muži – načež celá ztuhla.

V duchu zasténal. Stále měl ten neobvyklý dar mařit vlastní nádeje.

27.

Eugenie Insignová své dceři řekla: „Jmenuje se Siever Genarr a správně se má oslovovat 'veliteli', protože je velitelem Kopule.“

„Jistě, mami. Když je to jeho titul, tak mu tak budu říkat.“

„A ne, abys ho přivedla do rozpaků –“

„To bych neudělala,“

„Ale ano, velmi snadno, Marlene, to víš dobře sama. Prostě ber jeho sdělení taková, jaká jsou, aniž bys je musela na základě mluvy jeho těla korigovat. Prosím tě o to! Je to můj dobrý přítel, znali jsme se na škole a i chvíli potom. A i když je v Kopuli už deset let a já ho celou tu dobu neviděla, je to stále můj dobrý přítel.“

„Myslím, že jsi s ním musela chodit.“

„Tak přesně tohle mám na mysli,“ řekla Insignová. „Nechci, abys ho pozorovala a říkala mu, co si doopravdy myslí nebo cítí. A jen pro tvou informaci, *nechodili* jsme spolu, to se nedá říct, a už vůbec jsme nebyli milenci. Byli jsme přátelé a měli jsme se rádi – jako přátelé. Ale potom, co tvůj otec –“ Zavrtěla hlavou a udělala neurčité gesto. „A dávej si pozor na to, co říkáš o komisaři Pittovi –“

jestli na něj přijde řeč. Mám pocit, že velitel Genarr komisaři Pittovi moc nedůvěřuje –“

Marlene matku obdařila jedním ze svých vzácných úsměvů. „Ty sis všímala jeho podvědomého chování? Protože to, co říkáš, není jen pocit.“

Insignová potřásla hlavou. „Vidíš? Ani na chvílku s tím nepřestaneš. Dobrá, není to jen pocit. Vlastně se tak o komisaři Pittovi vyjádřil i slovně. Možná má k tomu důvod –“ dodala napůl pro sebe.

Obrátila se k Marlene a spěšně řekla: „Znova opakuji, Marlene. Můžeš si velitele pozorovat a domýšlet si, co jen chceš, ale jemu o tom neříkej ani slovo. Řekni to mně! Rozuměla jsi?“

„Ty myslíš, že nám hrozí nějaké nebezpečí, mami?“

„Nevím.“

„Já ano,“ řekla Marlene suše. „Věděla jsem to od okamžiku, kdy komisař Pitt řekl, že můžeme letět na Erythro. Jenom nevím, o jaký druh nebezpečí jde.“

28.

První pohled na Marlene byl pro Sievera Genarra šok, tím větší, že dívčin zatvřelý výraz v něm vyvolával pocit, jako by zcela bezpečně věděla, že zažívá šok, a stejně tak proč.

Faktem zůstávalo, že na ní nebylo vůbec nic, co by svědčilo o tom, že je Eugeniina dcera, nic z její krásy, nic z jejího půvabu, nic z jejího kouzla. Jenom ty veliké zářivé oči, které se teď do něj zavrtávaly, a ty zase nebyly Eugeniiny. Dalo by se říct, že právě v tomto jediném ohledu matku převyšovala.

Postupně si však svůj první dojem začal opravovat. Vzal si s nimi čaj a zákusek. Marlene zachovávala dokonalou zdvořilost. Dokonalá dáma, navíc zjevně inteligentní. Jak to řekla Eugenie? Všechny nekouzelné ctností? Tak zlé to nebylo. Zdálo se mu, že si toužebně přeje, aby ji někdo miloval – přání, které obyčejní lidé občas mívají. Jaké měl i on. Zaplavil ho náhlý pocit spřízněnosti.

Po nějaké chvíli se zeptal: „Eugenie, vadilo by ti, kdybych si mohl s Marlene promluvit o samotě?“

Insignová odvětila s hranou lehkostí: „Nějaký konkrétní důvod, Sievere?“

Genarr zamyšleně odpověděl: „Byla to Marlene, kdo promluvil s komisařem Pittem a ona, která ho přesvědčila, aby vám dvěma dovolil odejít na Kopuli. Jako velitel Kopule jsem poměrně dost závislý na tom, co komisař Pitt řekne nebo udělá, a rád bych se o jejich rozhovoru dozvěděl od Marlene něco víc. Myslím, že mezi čtyřma očima se jí bude povídat líp.“

Genarr se díval, jak Insignová odchází, a potom se obrátil k Marlene, která teď seděla ve velkém křesle v rohu pokoje a téměř se ztrácela v jeho měkké rozložitosti. Ruce měla volně sepnuté v klíně a její nádherné tmavé oči velitele upřeně pozorovaly.

Genarr se na ni obrátil s úsměvem: „Tvoji matku, zdá se, zneklidňuje, když nás tu má nechat o samotě. Jsi také neklidná?“

„Vůbec ne,“ odpověděla Marlene. „A jestli byla matka neklidná, tak to nebylo kvůli mně, ale kvůli vám.“

„Kvůli mně? Jak to?“

„Myslí si, že mohu říct něco, co vás urazí.“

„A můžeš, Marlene?“

„Úmyslně ne, veliteli. Pokusím se.“

„Nepochybuji, že to zvládneš. Víš, proč jsem chtěl být s tebou o samotě?“

„Matce jste řekl, že se chcete dozvědět něco bližšího o mém rozhovoru s komisařem Pittem. To je pravda, ale také chcete vědět, co jsem zač.“

Genarr malinko povytáhl obočí. „Přirozeně, chtěl bych tě lépe poznat.“

„V tom to není,“ řekla rychle Marlene.

„V čem tedy?“

Marlene odvrátila pohled. „Lituji, veliteli.“

„Čeho lituješ?“

Marlene udělala nešťastný obličej a neodpovídala.

Genarr konejšivě řekl:

„No tak, Marlene, copak je to? Musíš mi to povědět. Je důležité, abychom byli vůči sobě upřímní. Jestli ti matka přikázala, aby sis dávala pozor na jazyk, tak na to prosím, zapomeň. Jestli ti naznačila, že jsem citlivý a můžu se snadno urazit, tak na to taky zapomeň. Naopak, já ti příkazuji mluvit otevřeně a ani trochu se nestarat o to, jestli mě urazíš, jsem přece velitelem Kopule a ty mě musíš poslouchat.“

Marlene se najednou rozesmála. „Vy se o mně vážně chcete za každou cenu něco dozvědět, že jo?“

„Jistě.“

„Protože nechápete, že můžu vypadat tak, jak vypadám, když jsem matčina dcera.“

Genarr na ni vytřeštil oči. „Nic podobného jsem nikdy neřekl.“

„Ani jste nemusel. Jste matčin starý přítel. Aspoň tolik mi řekla. Ale vy jste ji miloval a ještě stále jste se z toho docela nevzpamatoval a čekal jste, že budu vypadat tak jako ona, když byla mladá, takže když jste mě spatřil, tak jste se zarazil a trochu sebou trhl.“

„Vážně? Bylo to poznat?“

„Byl to jen nepatrný pohyb, protože jste zdvořilý člověk a snažil jste se to nedat najevo, ale bylo to tam. Hned jsem si toho všimla. A potom se vaše oči obrátily na mou matku a zase zpátky na mě. Bylo to všechno velmi průhledné. Myslel jste na to, že se ani trochu matce nepodobám. Zklamalo vás to.“

Genarr se opřel do křesla: „Ale to je úžasné.“

Marlenina tvář se rozzářila nevýslovnou radostí. „Vy si to myslíte, veliteli. Vy si to *opravdu* myslíte. Nejste uražený. Není vám to trapné. Máte z toho radost. Jste první, *úplně první*. Ani matce se to nelíbí.“

„Líbí nebo nelíbí, na tom nezáleží. To je úplně vedlejší, když člověk narazí na něco tak výjimečného. Jak dlouho už dokážeš takto interpretovat jazyk těla, Marlene?“

„Stále, ale v poslední době jsem se v tom zlepšila. Myslím, že to musí umět každý, jen kdyby se díval – a myslel.“

„To ne, Marlene. Tak to není, nemysli si. Tedy říkáš, že miluji tvou matku.“

„O tom není pochyb, veliteli. Když jste blízko ní, mluví o tom každý váš pohled, každé slovo, každý pohyb.“

„Myslíš, že to ví?“

„Tuší to, ale nechce to vědět.“

Genarr pohlédl stranou. „Nikdy nechtěla.“

„Můj otec, víte.“

„Vím.“

Marlene zaváhala. „Ale mám dojem, že se mýlí. Kdyby vám rozuměla, jako já teď –“

„Jenže bohužel nerozumí. Jsem ale šťastný, že ty ano. Jsi krásná.“

Marlene se začervenala. Potom řekla: „Vy si to opravdu myslíte!“

„Ovšem, že ano.“

„Ale –“

„Mohl bych ti snad lhát? Tobě? Tak proč bych to zkoušel? Tvá tvář není krásná. Tvé tělo není krásné. Ale ty jsi krásná a to je hlavní. Přece poznáš, že si to opravdu myslím.“

„Ano, poznám,“ řekla Marlene. Tvář měla tak rozzářenou nefalšovaným štěstím, že se v ní v tu chvíli zračila vzdálená, nepoznaná krása.

Genarr se také usmál: „Promluvíme si teď o komisaři Pittovi? Zvláště teď, když vím, jak neobyčejně bystrá mladá žena z tebe je. Souhlasíš?“

Marlene volně sepjala ruce položené do klína a zdrženlivě se usmála: „Ano, strýčku Sievere. Nebude vám vadit, když vám tak budu říkat, že ne?“

„Vůbec ne. Naopak, jsem poctěn. A teď mi pověz něco o komisaři Pittovi. Nechal mi instrukce, abych tvé matce poskytl veškerou dostupnou pomoc a veškeré naše astronomické vybavení. Co si o tom myslíš?“

„Matka chce provést podrobné proměření Nemesiiny dráhy vzhledem k ostatním hvězdám a Rotor je pro taková měření příliš nestabilní. Na rozdíl od Erythro.“

„Je tenhle její projekt z poslední doby?“

„Ne, strýčku Sievere. Pokoušela se o tyto nezbytné údaje už velmi dlouho, to mi sama řekla.“

„Tak proč ho už dávno nepožádala, aby sem mohla přijet?“

„Požádala, ale komisař Pitt to zamítl.“

„Tak proč souhlasil teď?“

„Protože se jí chtěl zbavit.“

„O tom nepochybuji – zvláště když měl pocit, že ho neustále obtěžuje svými astronomickými problémy. Ale ten musel mít už dlouho. Proč ji pustil *ted*?“

Marlenina odpověď byla tichá. „Protože se chtěl zbavit *mě*.“

ČTRNÁCT

RYBOLOV

29.

Od Odchodu uběhlo pět let. Crile Fisher tomu mohl jen stěží uvěřit, zdálo se to tak dávno, tak nekonečně dávno. Rotor nebyl jeho minulostí, ale životem cizího člověka, na který nešlo pohlížet jinak než se vzrůstajícími pochybami. Opravdu tam žil? Opravdu měl ženu?

Jen na dceru si pamatoval jasně, ale i vzpomínka na ni byla poněkud zmatená, protože se mu občas zdálo, že si ji pamatuje jako dospívající dívku.

Ovšem, nesměl zapomínat na to, že poslední tři roky jeho života, od chvíle, kdy Země objevila Sousední hvězdu, proběhly v horečnatém tempu. Pobýval mezitím na sedmi různých koloniích.

Na všech bydleli kolonisté stejné pleti jako on, kteří hovořili víceméně stejným jazykem a sdíleli s ním víceméně stejné kulturní zázemí. (V tom spočívala výhoda pozemské rozmanitosti. Země si mohla opatřit agenta podobného vzhledem i kulturním zázemím populaci kterékoli kolonie.)

Jistě, existovala jistá hranice 'zapadnutí' do určité kolonie. Mohl se snažit jak chtěl ztotožnit se s obyvatelstvem vzhledově, vždycky mu ale zůstal odlišný přízvuk, nedokázal se pohybovat tak přirozeně ve změněných gravitačních podmínkách, nedokázal tak klouzat v nízké gravitaci. Na každé kolonii, kterou navštívil, ho prozrazovaly desítky drobností. Vždycky se od něj malinko odtáhli, přestože se pokaždé podrobil karanténě a lékařskému vyšetření, aby vůbec mohl na kolonii vstoupit.

Jistě, pobyl na každé kolonii jen několik dnů či týdnů. Nikdy se po něm nevyžadovalo, aby někde zůstával tak permanentně, nebo

aby si založil rodinu, jak tomu bylo v případě Rotoru. Rotor měl tehdy ovšem hyperposilování a Země od té doby pátrala už po něčem specifičtějším, alespoň ho posílali na mise tohoto druhu.

Byl zpátky tři měsíce. O žádném novém úkolu nebylo slechu a on ani po žádném netoužil. Měl už dost neustálého přivykání si novému prostředí, na svou ponížující odlišnost, na hraní si na turistu.

A teď tu stál Garand Wyler, starý kamarád a kolega, jenž se právě vrátil z jedné kolonie a hleděl na něj unavenýma očima. Temná kůže jeho ruky se zaleskla ve světle, jak si na chvíli přiložil rukáv k nosu a potom nechal paži klesnout.

Fisher se pousmál. To gesto dobře znal. Každá kolonie měla své vlastní charakteristické aroma, jež záviselo na plodinách, které se na ní pěstovaly, koření, které se na ní používalo, parfémů, složení průmyslu a typech používaných olejů. Člověk si toho zanedlouho ani nevšiml, ale po návratu na Zemi bylo aroma, jež na vás ulpělo, snadno postřehnutelné. Člověk se mohl vykoupat a vyprat své oblečení tak, že si toho ostatní nevšimli, ale on sám ho cítit nepřestal.

„Vítej doma,“ řekl Fisher. „Jak vypadají tvoje kolonie?“

„Jako vždycky – hrůza. Starý Tanayama má pravdu. Čeho se všechny kolonie obávají a co nejvíc nenávidí, je různorodost. Nepřejí si rozdílnosti ve vzhledu, vkusu, zvycích, v životě. Zajímá je jen vlastní uniformita a vším ostatním pohrdají.“

„Máš pravdu. Je to mrzuté.“

„To je tedy velmi mírně a velmi nepřiléhavě řečeno. 'Mrzuté.' 'Ach, zašpinil jsem ubrus. To je mrzuté.' 'Probůh, rozvázala se mi tkanička. To je mrzuté.' Tady jde o lidstvo, člověče. O dlouho trvající lidský zápas, jak najít způsob spoluzití pro všechny kultury, pro všechny rasy. Ještě to není dokonalé, ale srovnej to s tím, jak to tu vypadalo ještě před sto lety – nebe a dudy. A pak, když se konečně dostaneme do vesmíru, to všechno hodíme za hlavu a vrátíme se přímo do temného středověku. A tobě se to zdá 'mrzuté'. Opravdu přiléhavá reakce na tak obrovskou tragédii.“

„Souhlasím,“ řekl Fisher, „ale dokud mi neřekneš konkrétně, co s tím můžu udělat, co pomůže jakkoli výmluvné pranýřování? Byl jsi na Akrumě, že jo?“

„Jo,“ řekl Wyler.

„Vědí o Sousední hvězdě?“

„Bezpochyby. Pokud vím, vědí o tom už všechny kolonie.“

„Byli znepokojeni?“

„Ani v nejmenším. Proč taky? Mají na to tisíce let. Dlouho předtím, než se Sousední hvězda přiblíží a bude-li vůbec nebezpečná, což není tak stoprocentně jisté, vždyť víš, můžou se prostě sebrat a odletět. Všechny kolonie se můžou sebrat a odletět. Rotor je jejich vzor a sami jen čekají na to, až budou moci vypadnout.“ Wyler se mračil, hlas měl zahořklý.

„Odejdou všichni a my tu zůstaneme trčet,“ pokračoval. „Jak máme postavit dostatek kolonií pro osm miliard lidí a dostat je všechny odtud pryč?“

„Mluviš přesně jako Tanayama. Co nám pomůže, když se je vydáme pronásledovat, abychom je za to potrestali nebo dokonce zničili? Stejně tu pořád budeme trčet. Kdyby tu všichni jako poslušné dětičky zůstali s námi, abychom společně přivítali Sousední hvězdu, v čem by nám to pomohlo?“

„Jak můžeš být tak netečný, Crile? Tanayamou lomcuje hněv a já jsem na jeho straně. Je tak vzteklý, že by roztrhl galaxii vejprů, jen abychom měli vlastní hyperposilování. Potřebuje ho, abychom mohli dohnat Rotor a vyhodit ho do vzduchoprázdna. Hyperposilování budeme ale potřebovat i tak – abychom ze Země dostali co nejvíc lidí, když se ukáže, že nás k tomu Sousední hvězda donutí. Takže to, co Tanayama dělá, je správné, i když to dělá z nesprávných pohnutek.“

„Představ si, že máme hyperposilování a potom zjistíme, že máme čas a prostředky na evakuaci jen jedné miliardy lidí. Která miliarda to bude? A co se stane, když ti, kteří o tom budou rozhodovat, začnou zachraňovat 'své' lidi?“

Wyler zavrčel: „Na to raději ani nemyslet.“

„Správně,“ souhlasil Fisher. „Buďme rádi, že než to všechno vůbec začne, bude už dávno po nás.“

„Co se toho týče,“ Wyler najednou ztlumil hlas. „První kroky už byly možná učiněny. Mám podezření, že už máme hyperposilování. nebo ho budeme mít co nevidět.“

Fisherův výraz vyjadřoval hluboký cynismus. „K čemuž tě vede co? Sny? Intuice?“

„Ne. Znáám holku, jejíž sestra zná někoho ze starochových lidí. Stačí?“

„Ovšem, že ne. Musel bys mi prozradit trochu víc než jen tohle.“

„To bohužel nemůžu. Hele, Crile, jsem přece tvůj přítel. Víš, že jsem ti pomohl získat zpátky tvé postavení v Úřadu.“

Crile přikývl. „Vím. A cením si toho. Čas od času jsem se ti to snažil odpovídacím způsobem vrátit.“

„To je pravda a já si toho taky cením. Chci ti teď říct něco, co ber jako velmi důvěrnou informaci, která, myslím, může být pro tebe užitečná a důležitá. Jsi připravený ji vyslechnout a nechat si ji pro sebe?“

„Jako vždycky.“

„Tak tedy – asi víš, co jsme vlastně celou tu dobu dělali.“

„Jistě,“ řekl Fisher. Byla to zbytečná, řečnická otázka, která nevyžadovala odpověď.

Agenti Úřadu se už pět let (samotný Fisher tři roky) prohrabávali skládkami informačního smetí kolonií. Mrchožroutství.

Stejně jako Země, pracovaly všechny kolonie na vlastním hyperposilování. Už od té doby, co se přeslechlo, že ho Rotor vyvinul, a *zcela určitě* od té doby, kdy to potvrdil tím, že opustil sluneční soustavu.

Většina kolonií, možná všechny, podle všeho získala nějaké útržky informací o tom, co Rotor vyvinul. Kdyby dodržovali Dohodu o výměně vědeckých informací a poskládali všechny tyto útržky dohromady, znamenalo by to funkční hyperposilování pro všechny. To bylo však v tomto konkrétním případě jen zbožné přání. Kdoví, jaké užitečné vedlejší poznatky s sebou nová technologie přinese. Žádná kolonie se nechtěla vzdát naděje, že se to podaří právě jí a získá tak důležitý náskok, ať už v kterékoli oblasti, před ostatními. A tak si každá schovávala to, co měla – pokud vůbec něco měla – a žádná z nich neměla dost.

Samotná Země, se svým hojně rozvětveným Pozemským ministerstvem bezpečnosti čenichala, bez rozdílu po všech koloniích. Země lovila ryby, a Fisher – jak příhodné – byl jedním z jejích rybářů.

Wyler zvolna pokračoval: „Poskládali jsme všechno co máme dohromady a myslím, že to stačí na to, abychom sestrojili hyperposilovaný pohon. Taky si myslím, že se vydáme k Sousední hvězdě. Nechtěl bys být na palubě, až k tomu výletu dojde?“

„Proč bych tam měl chtít být? Jestli k takovému výletu vůbec dojde, o čemž pochybuji.“

„Já jsem si celkem jistý, že k němu dojde. Nemůžu ti prozradit svůj zdroj, ale je spolehlivý, dej na má slova. A co se tebe týče, určitě se ho budeš chtít zúčastnit. Mohl bys možná znovu spatřit svoji ženu. A když ne ji – tak své dítě.“

Fisher se nepokojně zavrtil. Připadalo mu, že strávil polovinu svého současného života tím, že se na ty oči pokoušel zapomenout. Marlene teď bude šest let a bude mluvit stejně tiše a rozvážně – jako Roseanne. Vidět skrz lidi – jako Roseanne.

„Vykládáš nesmysly, Garande,“ řekl. „I kdyby se takový let uskutečnil, proč by mě na něj pouštěli. Poslali by odborníky z té či oné oblasti. Krom toho, jestli existuje někdo, koho bude staroch držet od všeho dál, tak jsem to já. Možná dovolil, abych se vrátil do Úřadu a přidělil mi práci, ale víš sám, jaký je jeho postoj k neúspěchu. A můj pobyt na Rotoru nic jiného nepřinesl.“

„Ano, ale právě o to jde. Právě to z tebe dělá odborníka. Jestli chce pronásledovat Rotor, jak by si mohl dovolit vyčlenit z výpravy Pozemšťana, který žil na Rotoru čtyři roky? Kdo zná Rotor lépe a kdo může vědět lépe, jak se s nimi vypořádat? Požádej ho o rozhovor a tohle mu zdůrazni, ale pamatuj – nemáš vědět o tom, že máme hyperposilování. Mluv pouze o eventualitách, v podmiňovacím způsobu. A v žádném případě mě do toho netahej. Já o tom taky nemám vědět.“

Fisherovo čelo se zbrázdilo usilovným přemýšlením. Bylo to možné? Neodvažoval se doufat.

30.

Den nato, zatímco Fisher stále uvažoval, má-li to risknout a požádat Tanayamu o rozhovor, padlo rozhodnutí za něj. Dostal předvolání.

Ředitel zřídka kdy předvolával obyčejného agenta. Na to měl dostatek náměstků, aby se na nich vyřídili. Pokud staroch sám agenta předvolal, tak to pro něj skoro nikdy nevěstilo nic dobrého. A tak se Crile Fisher s pochmurnou odevzdaností připravil na úlohu inspektora vyslaného do závodu na výrobu umělých hnojiv.

Tanayama na něj vzhledl od stolu. Fisher ho za ty tři roky, co uběhly od objevení Sousední hvězdy, viděl jen zřídka a vždycky

krátce. Zdál se mu stále stejný. Malinký a scvrklý už byl tak dlouho, že nějaká další fyzická změna, jak se zdálo, nepřicházela v úvahu. Stejně tak nebylo jeho očím nic na pichlavosti a úšklebku usazenému na rtech na sžíravosti. Možná měl na sobě dokonce i tytéž šaty jako před třemi lety. Nedalo se to poznat.

Ale přestože i strohý hlas zůstal beze změny, překvapil ho jeho tón. Staroch ho očividně, navzdory astronomické nepravděpodobnosti, předvolal, aby ho pochválil.

Tanayama spustil svou podivnou, sice ne tak docela odpudivou, ale přesto lámanou planetární angličtinou: „Vyznamenal jste se, Fishere. Chci, abyste to slyšel ode mě.“

Stojící Fisher (nikdo ho nevybídl, aby usedl) se snažil zakrýt překvapení.

Ředitel řekl: „Nemůžeme kvůli tomu uspořádat žádné veřejné oslavy, laserové přehlídky a holografické průvody. Chybí k tomu tradice. Ale říkám vám to osobně.“

„To úplně stačí, řediteli,“ řekl Fisher. „Děkuji vám.“

Tanayama ho zpod přivřených víček upřeně pozoroval. „To je všechno, co řeknete? Žádné otázky?“

„Předpokládám, že mi sám sdělíte to, co potřebuji vědět.“

„Jste tajný agent, schopný muž. Sám jste na nic nepřišel?“

„Ne, řediteli. Starám se jen o to, o co je mi nařízeno se starat.“

Tanayamova malá hlava mírně přikývla. „Přiměřená odpověď, ale já čekám na jinou. Co jste vytušil?“

„Vypadá to, že jste se mnou spokojený, řediteli. Může to být proto, že jsem vám dodal nějakou informaci, jež se ukázala užitečnou.“

„V jakém ohledu?“

„Myslím, že nic není pro vás užitečnější, než kdybyste získal technologii hyperposilování.“

Tanayamova ústa vydala nezvučné: 'Á-á-á-h.' „Co dál?“ řekl. „Předpokládejme, že máte pravdu, co uděláme dál?“

„Vydáme se k Sousední hvězdě. Lokalizujeme Rotor.“

„Nic víc? To je všechno? Dál váš pohled nesahá?“

V tu chvíli se Fisher rozhodl, že by byla hloupost nehrát vabank. Další podobná příležitost se mu už nemusí naskytnout. „A ještě tohle; až ze sluneční soustavy vyletí první hyperposilované plavidlo, já budu na jeho palubě.“

Ještě to ani nestačil doříct a už věděl, že prohrál – nebo přinejmenším nevyhrál. Tanayamovi ztvrdly rysy. Úsečným, imperativním tónem vyštěkl: „Sednout!“

Fisher za sebou zaslechl slabé zašelestění křesla, které se k němu na Tanayamova slova přisunulo – slova, kterým jeho jednoduchý komputerizovaný motor dokázal porozumět.

Fisher si sedl, aniž by se ujistil, že má křeslo pod sebou. Tanayama by to mohl chápat jako urážku a to si Fisher v tuto chvíli nemohl dovolit.

Tanayama se zeptal: „Proč chcete být na jeho palubě?“

Fisher s námahou ovládal hlas. „Řediteli, mám na Rotoru ženu.“

„Kterou jste před pěti lety opustil. Myslíte, že o vás bude ještě stát?“

„Řediteli, mám tam dceru.“

„Které byl rok, když jste odešel. Myslíte si, že ví, že má otce? Nebo, že ji to zajímá?“

Fisher mlčel. Tyto otázky si kladl nesčetněkrát.

Tanayama okamžik vyčkával a potom dodal: „K žádnému letu k Sousední hvězdě nedojde. A žádné plavidlo, na kterém by se pro vás našlo místo, nebude.“

Fisher byl podruhé donucen zakrýt své překvapení. „Promiňte mi, řediteli.“ řekl. „Neřekl jste, že máme hyperposilování. Řekl jste: 'Předpokládejme, že máte pravdu –' Měl jsem dávat lepší pozor, jak jste to formuloval.“

„To jste měl. A vždycky musíte. Nicméně, hyperposilování opravdu máme. Můžeme se pohybovat vesmírem stejně jako Rotor; nebo přinejmenším budeme moci, až postavíme plavidlo přiměřeného typu a bezchybně fungující – což může trvat rok nebo dva. Ale co potom? Skutečně navrhuje, abychom s ním odletěli k Sousední hvězdě?“

Fisher opatrně odpověděl: „Určitě je to jedna z možností, řediteli.“

„Jedna z těch stupidních. Zamyslete se nad tím, chlape. Sousední hvězda je přes dva světelné roky daleko. Ať už bude náš hyperposilovaný pohon jakkoli dokonalý, potrvá nám přes dva roky, než tam dorazíme. Naši teoretikové mi teď tvrdí, že hyperposilování umožňuje lodi na krátké okamžiky cestovat nadsvětelnou rychlostí – čím rychleji, tím kratší časový úsek – důsledkem čehož se nikdy nikam

nemůže dostat rychleji než světelný paprsek vyslaný z téhož místa jako loď.“

„Ale to znamená –“

„To znamená, že byste byl nucen přebývat dva roky v těsných prostorách s ostatními členy posádky. Myslíte si, že byste to dokázal? Víte moc dobře, že malá plavidla se nikdy nevydávají na dlouhou cestu. Potřebujeme kolonii, konstrukci dostatečně velkou k zajištění přiměřených podmínek – jako je Rotor. Jak dlouho nám to potrvá?“

„Nemám zdání, řediteli.“

„Snad deset let, když bude všechno klapat – když nedojde k žádným závadám a nedopatřením. Pamatujte na to, že už jsme skoro celé jedno století nepostavili jedinou kolonii. Všechny poslední kolonie postavily jiné kolonie. Kdybychom najednou začali nějakou stavět, připoutali bychom na sebe pozornost všech existujících kolonií a to nesmíme dopustit. A i když bychom takovou kolonii mohli postavit, vybavit ji hyperposilováním a poslat na dvouletý let k Sousední hvězdě, co se stane, až tam dorazí? Jako kolonie bude zranitelná a snadno zničitelná, pokud má Rotor bitevní lodě – a to určitě mít bude. A bude jich mít beze vší pochybnosti víc, než by se jich mohlo případně naložit na naši putující kolonii. Koneckonců už tam jsou tři roky a než se tam dostaneme, tak tam mohou být dalších dvanáct let. Odstřelí celou naši kolonii ještě v otevřeném vesmíru.“

„V tom případě, řediteli –“

„Žádné další dohady, agente Fishere. V tom případě musíme mít skutečný hyper pohon, abychom mohli překonat libovolně dlouhou vzdálenost v libovolně krátkém čase.“

„Promiňte, řediteli, ale je to vůbec možné? Byť i teoreticky?“

„Na to my dva neodpovíme. Potřebujeme, aby se tím problémem zabývali vědci a nemáme je. Celé století nebo i víc trpěla Země přetahováním mozků na kolonie. Teď to obrátíme. Musíme kolonie patřičným způsobem pročesat a nejlepší fyziky a inženýry přesvědčit, aby přišli na Zemi. Můžeme jim nabídnout nezanedbatelnou částku, ale musí se to provést opatrně. Nesmíme jednat příliš otevřeně, chápete, protože jinak by nám to kolonie určitě překazily. A teď –“

Odmklčel se a hloubavě si Fishera prohlížel.

Fisher se znepokojeně pohnul a otázal se: „Ano, řediteli?“

„Fyzik, o kterého mi jde, se jmenuje T. A. Wendel a je to, jak mi bylo řečeno, nejlepší hyperspecialista ve sluneční soustavě –“

„Ale byli to rotorští hyperspecialisté, kteří přišli na hyperposilování.“ Fisher nedokázal zabránit tomu, aby se mu do hlasu nevloudily jisté obavy.

Tanayama to ignoroval. „K objevům někdy dochází šťastnou náhodou a nižší intelekt může na krátkou chvíli předhonit vyšší, který si mezitím dává načas a buduje pevné základy. K tomu došlo v dějinách už několikrát. Kromě toho, to, co má Rotor, je pouhý hyperposilovaný pohon nepřekračující rychlost světla. Já chci superluminální pohon, který rychlost světla daleko překračuje. A chci toho fyzika.“

„A po mně chcete, abych vám ho přivedl?“

„Jo. Je to žena. Tessa Anita Wendelová z Adelie.“

„Uh?“

„Proto potřebujeme právě vás. Podle všeho“ – z Tanayamy jako by okamžik vyzařovalo mlčenlivé pobavení, přestože v jeho tváři tomu nic nenasvědčovalo – „jste pro ženy neodolatelný.“

Fisherovi ztuhly rysy. „Promiňte, řediteli, že vám odporuji, ale tak si vůbec nepřipadám. Nikdy jsem si tak nepřipadal.“

„To nic nemění na přesvědčivosti mých podkladů. Wendelová je zralá čtyřicátnice, dvakrát rozvedená. Nemělo by být těžké ji přesvědčit.“

„Abych byl upřímný, řediteli, tento úkol mi připadá nechutný a vzhledem k daným podmínkám bych se přimlouval, aby byl přidělen jinému agentovi, který by se na takový úkol hodil lépe.“

„Jenže já chci vás. Jestli máte strach, že ztratíte své neodolatelně přitažlivé já, až se k ní se štitivým výrazem a ohrnutým nosem přiblížíte, můžu vám celou záležitost usnadnit, agente Fishere. Na Rotoru jste zklamal, ale vaše pozdější služby tento neúspěch částečně odčinily. Teď máte příležitost odčinit ho totálně. Pokud ovšem tu ženu nepřivedete, bude to znamenat mnohem větší neúspěch než na Rotoru, takový, který už nebudete moci odčinit nikdy. Nicméně nechci, aby vás poháněla pouze negativní motivace. Dám vám nádavkem i z druhého soudku. Přiveďte mi Wendelovou a až postavíme superluminální loď a vyšleme ji k Sousední hvězdě, budete na její palubě, když si to tak přejete.“

„Udělám, co je v mých silách,“ řekl Fisher, „a udělal bych to i bez záporné či kladné motivace.“

„Skvělá odpověď,“ liboval si Tanayama a dovolil si slabý náznak úsměvu, „a bezpochyby pečlivě připravená.“

Fisher odcházel a plně si přitom uvědomoval, že byl vyslán na svou dosud nejdůležitější rybářskou výpravu.

PATNÁCT

NÁKAZA

31.

Eugenie Insignová se na Genarra nad moučníkem usmála. „Zdá se, že tu žiješ příjemně.“

Genarr se také usmál: „Příjemně, ale klaustrofobicky. Bydlíme na obrovském světě, ale omezuje nás Kopule. Lidé se tu uzavírají do sebe. A když už opravdu potkám někoho zajímavého, tak mi za pár měsíců, v nejlepším případě, uteče. Dá se říct, že mě současné osazenstvo nudí, i když pravděpodobně já je víc. Proto příchod tebe a tvé dcery byl pro mě taková 'holovizní' událost. Možná bych uvítal i někoho jiného, ale samozřejmě – když jsi přijela právě ty –“

„Lichotníku,“ prohodila Insignová smutně.

Genarr se nadechl. „Marlene mě varovala, pro mé vlastní dobro, abys chápala, že ses docela nevzpamatovala z –“

Insignová ho najednou předběhla. „Nemohu říct, že bych pozorovala nějakou 'holovizní' pozornost.“

Genarr to vzdal. „To se jen tak říká. Na zítřek plánujeme menší večírek, na kterém tě formálně představím, aby tě všichni poznali.“

„A podívali se, jak vypadám a co mám na sobě a přetřásli všechno, co se o mně ví.“

„To bezpochyby. Ale Marlene bude pozvaná také a to znamená, jak předpokládám, že ty se o nás dozvíš podstatně víc než my o tobě. Tvůj zdroj informací bude spolehlivější.“

Insignová vypadala znepokojeně: „Marlene se předváděla, že?“

„Myslíš, jestli četla mluvu mého těla? Ano, madam.“

„Zakázala jsem jí to.“

„Nemyslím, že to může ovlivnit.“

„Máš pravdu. Nemůže. Ale chtěla jsem po ní, aby ti to nedávala najevo. Takže mě neposlechla.“

„Chtěla, ale já jí to zakázal. Vlastně jsem jí to zakázal z mé velitelské pozice.“

„Je mi to líto. Chápu, že to může být nepříjemné.“

„Ale nebylo. Ne pro mě. Eugenie, snaž se to pochopit. Mám tvoji dceru rád. Moc rád. Řekl bych, že jako někdo, kdo ví příliš moc a koho nikdy nikdo nemiloval. Neměla moc šťastný život. Že ještě dokáže projevovat to, čemu ty říkáš nekouzelné ctnosti, je skoro zážrak.“

„Varuji tě. Neunesesh to. A je jí teprve patnáct.“

Genarr řekl:

„Zřejmě existuje zákon, který matkám brání vrátit se do svého mládí a vzpomenout si, jak jim bylo patnáct. Bezděčně se zmínila o nějakém chlapci. Možná sama víš, že neopětovaná láska bolí stejně hluboce v patnácti jako v pětadvaceti, možná i později. I když, vezme-li se v úvahu tvůj vzhled, období *dospívání* jsi měla asi radostnější. Také nezapomínej, že Marlene na tom není nijak zvlášť zle. Ví, že není hezká, a ví, že je inteligentní. Má pocit, že intelligence by měla nedostatek krásy víc než vynahradit a také ví, že tomu tak není, a tak má bezmocný vztek, o kterém zase ví, že jí stejně není nic platný.“

„Podívejme,“ řekla Insignová, se snahou o ledabylý tón, „jaký je z tebe psycholog.“

„Ani v nejmenším. Je to totiž právě to jediné, co dokážu pochopit. Sám jsem tím prošel.“

„Ach –“ Insignová upadla do rozpaků.

„To je v pořádku, Eugenie. Nemám v úmyslu začít se litovat a ani u tebe nechci vyvolat soucit s ubohou, zlomenou dušičkou – protože jí nejsem. Je mi čtyřicet devět, ne patnáct, a jsem se sebou smířený. Kdybych byl hezký a tupý v patnácti nebo v jedadvaceti, jako že jsem si to tehdy přál, teď už bych bezpochyby hezký nebyl – ale hloupost by mi zůstala. Takže jsem z toho nakonec vyšel vítězně, jako z toho, a o tom jsem přesvědčený, vyjde i Marlene – pokud bude mít kdy.“

„Co tím chceš říct?“

„Marlene říká, že mluvila s naším starým dobrým přítelem Pittem a že si ho úmyslně zneprátelila, aby tě poslal na Erythro a tím se také zbavil jí.“

„Můj nápad to nebyl,“ řekla Insignová. „Nemyslím manipulovat Pittem, protože ten se tak lehce manipulovat nedá. Myslím vůbec to zkoušet. Marlene si pomalu začíná myslet, že může tahat za provázky, jak se jí zlíbí, a to ji může dostat do pěkné bryndy.“

„Nechci tě strašit, Eugenie, ale myslím si, že Marlene už v pěkné bryndě je. Přinejmenším mám dojem, že v to Pitt doufá.“

„To už přeháníš, Sievere. Pitt může být dogmatický a arogantní, ale ne zlomyslný. Nebude pronásledovat patnáctiletou holku jenom proto, že si s ním hloupě pohrávala.“

Bylo už po obědě, ale světla v Genarrově vkusně vybaveném příbytku zářila tlumeně a Insignová reagovala slabým zamračením, když se Genarr předklonil ke kontaktu aktivujícímu clonu.

„Tajnosti, Sievere?“ nuceně se zasmála.

„Ano, vlastně ano, Eugenie. Budu si znovu hrát na psychologa. Neznáš Pitta tak jako já. *Konkuroval* jsem mu a proto jsem se ocitl tady. Chtěl se mě zbavit. V mém případě ovšem separace stačí. V Marlenině případě to může být jinak.“

Další nucené zasmání. „Sievere. Co to povídáš?“

„Poslouchej a pochopíš. Pitt je tajnůstkář. Nesnáší, když někdo zná jeho záměry. Utajení informace mu dávají pocit moci a všechny ostatní, nic netušící, přitom táhne za sebou.“

„Můžeš mít pravdu. Nemesis držel v tajnosti a donutil k tomu i mě.“

„Má mnoho tajemství, víc než o kterých my dva víme, tím jsem si jistý. Jenže teď se najednou objeví Marlene, pro kterou jsou něčí skryté motivy a myšlenky průzračné jako letní obloha. To se nelíbí nikomu – a Pittovi nejméně ze všech. Tak ji pošle sem – a tebe s ní, když ji nemůže poslat samotnou.“

„Dobře. A co z toho?“

„Ty si myslíš, že chce, aby se vrátila? Někdy?“

„To je paranoidní, Sievere. Ty mi vážně chceš naznačit, že by ji Pitt chtěl držet v permanentním exilu?“

„Svým způsobem to může udělat. Abys věděla, Eugenie, neznáš ranou historii Kopule tak, jako ji znám já a Pitt a už stěží kdo další. Pittova záliba v zatajování fungovala i v tomto případě. Musíš pochopit, proč zůstáváme v Kopuli a vůbec se nepokoušíme Erythro kolonizovat.“

„To jsi mi vysvětlil. Povaha světla –“

„To je oficiální vysvětlení, Eugenie. Světlo vynech – na to si můžeme časem zvyknout. Co dalšího: svět s normální gravitací, dýchatelná atmosféra, příjemný rozsah teplot, povětrnostní cykly podobné pozemským, žádné životní formy převyšující fázi prokaryotů, kteří jsou navíc prokazatelně neškodní. Přesto všechno se ani omezeným způsobem nepokoušíme takový svět kolonizovat.“

„Tak dobře, proč tedy?“

„V začátcích Kopule vycházeli lidé volně na povrch. Nedělala se žádná zvláštní bezpečnostní opatření, dýchali vzduch, pili vodu.“

„A?“

„A někteří onemocněli. Mentálně. Trvale. Ne, že by se z nich stali nebezpeční blázni – ale ztratili kontakt s realitou. U některých se to časem zlepšilo, ale nikdo se z toho, pokud vím, nedostal úplně. Zjevně to není nic nakažlivého, starají se o ně na Rotoru – pěkně v tichosti.“

Insignová se zamračila. „Děláš si legraci, Sievere. O ničem takovém jsem nikdy neslyšela.“

„Znovu připomínám Pittovu zálibu v zatajování. Nebylo to něco, o čem bys musela vědět. Nespadalo to do tvého oboru. Ale musel jsem to vědět já, protože mě poslali se s tím vypořádat. Kdybych selhal, možná bychom se museli z Erythro stáhnout úplně a propadnout pocitu strachu a znepokojení.“

Na chvíli se odmlčel, potom řekl:

„Neměl bych ti to říkat. Svým způsobem jsem porušil služební přísahu. Ale pro Marlenino dobro –“

Eugenin obličej vyjadřoval nejhlubší obavy. „Co tím chceš říct? Že Pitt –“

„Chci tím říct, že Pitta mohlo napadnout, že Marlene podlehne tomu, čemu říkáme 'erythrejská Nákaza'. Nezabil by ji, z fyzické stránky by vlastně ani neonemocněla, ale poškození mozku by možná stačilo, aby vyřadilo z činnosti její zvláštní dar. Na to se Pitt pravděpodobně spoléhá.“

„Ale to je příšerné, Sievere. Nemyslitelné. Vystavit dítě –“

„Netvrdím, že k tomu dojde, Eugenie. Pitt nemusí vždy dosáhnout svého. Hned, jak jsem zde nastoupil, zavedl jsem drastická bezpečnostní opatření. Ven nevycházíme a když tak jen v upravených ochranných oblecích, a zůstáváme jen tak dlouho jak je nezbytně

nutné. Upravili jsme také filtraci vzduchu. Co jsem přijal tato opatření, vyskytly se jen dva případy, oba spíše mírné.“

„Ale co to způsobuje, Sievere?“

Genarr se krátce, bezmocně zasmál. „Nevíme. To je na tom to nejhorší. Víc už pro naši bezpečnost udělat nemůžeme. Pečlivě prováděné experimenty ukazují, že ve vzduchu ani ve vodě není nic, čím by se to dalo vysvětlit. Stejně tak v půdě – tu máme, koneckonců, i tady, uvnitř Kopule, od té se oddělit nemůžeme. Vzduch i vodu důkladně filtrujeme. Přesto se našlo mnoho lidí, kteří dýchali čistý erythrejský vzduch a pili erythrejskou vodu a obešlo se to bez jakýchkoli následků.“

„Potom připadají v úvahu prokaryota.“

„Ne. Předtím jsme je přece všichni neuvědoměle vstřebávali, navíc jsme je vyzkoušeli na zvířatech. Nic. Kromě toho, kdyby to způsobovali prokaryoti, musela by být Nákaza nesmírně nakažlivá, což, jak už jsem řekl, není. Dělalí jsme pokusy i s Nemesijným zářením a vypadá to, že je neškodné. Co víc, jednou jedinkrát se stalo, že onemocněl člověk, který nikdy nebyl venku. Záhada.“

„Nemáš žádnou teorii?“

„Já? Ne. Mně stačí, že to fakticky ustalo. Přesto, dokud nebudeme znát povahu a příčinu Nákazy, nikdy nemáme jistotu, že znovu nepropukne. Objevila se teorie –“

„Jaká?“

„Přišel s ní jeden psycholog a já to předal dál, Pittovi. Tvrdil, že všichni, u koho mozková porucha nastala, byli, po mentální stránce, nadprůměrně imaginativnější, inteligentnější, víc tvůrčí a víc výjimeční. Trval na tom, že ať už je příčina jakákoli, čím pozoruhodnější mozek, tím méně odolnější, náchylnější k porušení.“

„Myslíš, že je to možné?“

„Nevím. Potíž je v tom, že Nákaza si nevybírala. Zasáhla v přibližně stejném poměru obě pohlaví bez rozdílu věku, vzdělání nebo celkové tělesné konstituce. Samozřejmě, obětí Nákazy je příliš málo, aby utvořili dostatečný statistický vzorek. Pitt se domníval, že by šlo tuhle teorii 'výjimečnosti' brát jako fakt a tak v posledních letech na Erythro nepřišel nikdo, kdo nebyl uplácáný z nemastného, neslaného těsta – ne vyloženě hloupý, abys rozuměla, ale prostě moudla. Jako já. Ideální jedinec imunní vůči Nákaze, průměrný mozek. Nemám pravdu?“

„Přestaň Sievere, ty nejsi –“

„Zato musím říct,“ pokračoval Genarr přes její protesty, „že Marlenin mozek má obzvlášť daleko do průměrnosti.“

„Ach tak,“ začala Insignová, „ted’ chápu, kam míříš.“

„Je možné, že když Pitt zjistil, jaké má Marlene schopnosti a že po něm chce, aby ji pustil na Erythro, ihned ho napadlo, že by se mohl pouhým svolením zbavit mozku, ve kterém okamžitě rozpoznal nebezpečí.“

„V tom případě ale musíme hned odejít – vrátit se na Rotor.“

„Ano, ale vím s určitostí, že Pitt se bude snažit váš návrat nějaký čas pozdržet. Může trvat na tom, že měření, která se chystáš provést, jsou životně důležitá a tedy je musíš dokončit. Potom ti Nákaza jako důvod nepostačí. Můžeš se o to jen pokusit, a nechá tě podrobit psychologickému vyšetření. Doporučuji ti měření co nejrychleji dokončit a co se týče Marlene, dostane se jí veškeré možné ochrany. Nákaza se *zastavila* a teorie o tom, že napadá nadprůměrně inteligentní jedince, je stále jen teorie a nic víc. Není žádný důvod považovat naši situaci za bezvýchodnou. Můžeme Marlene držet v bezpečí a vytříit Pittovi zrak. Uvidíš.“

Insignová na Genarra hleděla, aniž by ho vlastně vnímala. Začínal se jí stahovat žaludek.

ŠESTNÁCT

HYPERPROSTOR

32.

Adelia byla příjemná kolonie. Mnohem příjemnější než Rotor.

Když nepočítal Rotor, byl Crile Fisher na šesti koloniích a všechny byly příjemnější než on. (Rychle si v duchu zopakoval jejich jména a povzdechl si. Bylo jich sedm, ne šest. Začínal ztrácet přehled. Třeba toho na něj už začínalo být příliš.)

Ať jich bylo, kolik chtělo, Adelia byla nejpříjemnější kolonie, kterou Fisher navštívil. Vzhledem možná ne. Rotor byl starší, žil už vlastními tradicemi, dá-li se to tak říct. Sálala z něj činorodost, jako by každý znal přesně své místo, byl s ním spokojen a se vší zodpovědností ho zastával.

Tessa žila ovšem zde, na Adelii – Tessa Anita Wendelová. Crile se ještě nepustil do 'práce', snad proto, že jím otrásl Tanayamovo tvrzení o jeho neodolatelnosti. Jakkoli to mohlo být myšleno v žertu (nebo z jízlivosti), donutilo ho to, téměř proti jeho vůli, postupovat obezřetně. V očích někoho, kdo věřil, (jakkoli neupřímně), že to se ženami umí, by se případné fiasko ještě zdvojnásobilo.

Dva týdny potom, co se Fisher dostal na kolonii, se mu ji podařilo poprvé spatřit. Nikdy nepřestal vycházet z úžasu nad tím, jak lehce se dalo na kterékoli kolonii zaranžovat, aby potkal kohokoli. Přes všechny zkušenosti si stále nemohl zvyknout na malé rozměry kolonií, nepočetnou populaci, na to, jak se příslušníci jednotlivých sociálních vrstev navzájem všichni, naprosto všichni znali – a ostatní obyvatelstvo vlastně také.

Ukázalo se, že Tessa Wendelová je úplně jiná, než si ji představoval. Z Tanayamova popisu zralé a dvakrát rozvedené ženy – a jak přitom sešpulil stařecké rty, jako by mu vědomě zadával nepříjemný

úkol – si Fisher v duchu utvořil obrázek nevlídné ženy se strohými rysy, nervózními pohyby, jejíž vztah k mužům byl buď cynický nebo nenasytný.

Tessa, z nevelké vzdálenosti, ze které ji teď poprvé zahlédl, tak vůbec nevypadala. Byla skoro stejně vysoká jako on, svěží bruneta s rovnými vlasy. Nenuceně se smála. Šaty nosila neotřele prosté, jako by touha po různých ozdobách u ní patřila dávno minulosti. Měla štíhlou a překvapivě mladistvě vyhlížející postavu.

Fisher zjistil, že přemýšlí, proč se dvakrát rozvedla. Byl ochoten spíš uvěřit, že ji muži omrzeli, než že tomu bylo naopak, přestože mu zdravý rozum napovídal, že muselo jít o vzájemnou nekompatibilitu.

Musel by se dostat do takové sociální skupiny, kde se bude pohybovat i ona. Jeho pozemský původ představoval malou překážku, ale na každé kolonii se našli lidé, kteří byli, do té či oné míry, v pozemských službách. Některý z nich už jistě dohlédne na to, aby Fishera 'připustili' – což byl termín zavedený na většině kolonií.

Podařilo se. Ted' stáli vedle sebe a dívali se jeden na druhého. Zamyšleně si ho prohlížela a pohledem přejížděla po jeho těle. Potom řekla, co říct musela: „Vy jste ze Země, že, pane Fishere?“

„Ano, doktorko Wendelová. A je mi nesmírně líto pokud vám to vadí.“

„Nevadí. Předpokládám, že jste byl dekontaminován.“

„To ano. Možná víc než je zdrávo.“

„A přes takové útrapy jste se sem vydal. Proč?“

A Fisher, aniž by se jí díval přímo do očí, ale přece zvědavý, jakou to vyvolá odezvu, odpověděl:

„Protože jsem se doslechl, že Adeliánky jsou výjimečně krásné.“

„Takže se teď, předpokládám, vrátíte domů, abyste ty báchorky vyvrátil.“

„Naopak, právě se potvrdily.“

„Jste krmič, víte to?“

Fisher nevěděl, co znamená slovo 'krmič' v adeliánském slangu, ale Wendelová se usmívala, a tak si Fisher připsal první kolo k dobru.

Bylo to proto, že byl neodolatelný? Najednou si vzpomněl, že vůči Eugenii se nikdy nesnažil být neodolatelný. Chtěl se jen dostat do složité rotorské společnosti.

Adeliánská společnost nebyla tak komplikovaná, konstatoval Fisher, ale raději by se neměl na svou neodolatelnost spoléhat, usmál se v duchu posmutněle.

33.

O měsíc později se Fisher a Wendelová znali natolik, aby spolu mohli strávit trochu času v nízkogravitační tělocvičně. Fisher měl ze cvičení skoro požitek – ale jenom skoro, protože se nikdy dostatečně neaklimatizoval na cvičení v nízké gravitaci, aniž by se docela zbavil nevolnosti. Na Rotoru se takovým věcem nevěnovalo tolik pozornosti a obvykle se ho ani netýkaly, protože jako nerodilý Rotořan na ně neměl nárok. (Což bylo vlastně protiprávní, ale obyčej býval zpravidla silnější než zákon.)

Výtahem sjeli do silnějšího G patra. Fisher ucítil, jak se mu žaludek zklidňuje. Oba na sobě měli jen minimální ošacení. Cítil, že Wendelová vnímá jeho tělo stejně jako on její.

Po sprše se oblékli a odešli do jedné z odpočívacích kójí, kde si mohli objednat něco k jídlu.

Wendelová řekla: „Na Pozemšťana jste v nízkém G celkem dobrý, Crile. Baví vás pobyt na Adelii?“

„Vy víte, že ano, Tesso. Pozemšťan si nikdy nemůže docela zvyknout na malý svět, ale vaše přítomnost vyváží všechny strasti.“

„Ano. Přesně to by řekl krmič. A když srovnáte Adelii s Rotorem?“

„S Rotorem?“

„Nebo s jinou z kolonií, na kterých jste byl? Chcete, abych vám je všechny vyjmenovala, Crile?“

Fisher zneklidněl. „Vy jste si o mně něco zjišťovala?“

„Ovšem.“

„Až tak jsem zajímavý?“

„Každý, kdo se trmácí takový kus cesty, aby se potom o mě zajímal tak okatě, je pro mě zajímavý. A chci vědět proč. Sex pomíne. To je samozřejmost.“

„Tak proč mě teda tak zajímáte?“

„Neřeknete mi to sám? Co jste dělal na Rotoru? Zůstal jste tam dost dlouho, abyste se oženil a měl dítě, a potom jste z něj ve spěchu

utekl dřív, než si to odhasili pryč. Báł jste se, že tam zůstanete trčet do konce života? Nelíbilo se vám tam?“

Pocit zneklidnění vystřídál pocit ohrožení. Řekl: „Vlastně se mi na Rotoru moc nelíbilo, protože mě tam neměli v lásce – myslím jako Pozemšťana. A máte pravdu. Nechtěl jsem tam zůstat trčet do konce života jako druhořadý občan. Jiné kolonie jsou k nám vlídnější. Třeba Adelia.“

„Neměl Rotor náhodou nějaké tajemství, které se snažil před Zemí zatajit?“ V Tessiných očích hrály šibalské plamínky.

„Tajemství? Předpokládám, že máte na mysli hyperposilování.“

„Ano. Předpokládám, že to je to, co mám na mysli. A také předpokládám, že právě kvůli tomu jste tam přišel.“

„Já?“

„Ano, vy. Kdo jiný? Získal jste ho? Chci říct – proto jste se přece oženil s rotorskou specialistkou, nebo ne?“ S lokty na stole si oběma pěstmi nevinně podepřela bradu a naklonila se k němu.

Fisher zavrtěl hlavou a opatrně odpověděl: „Nikdy mi o hyperposilování neřekla jediné slovo. Máte o mně úplně mylnou představu.“

Wendelová jeho poznámku ignorovala: „A teď ho chcete získat ode mě. Jak to plánujete provést? Oženit se se mnou?“

„A získal bych od vás něco, kdybych se s vámi oženil?“

„Ne.“

„Takže svatba patrně nepřipadá v úvahu, že?“

„Smůla,“ usmívala se Wendelová.

„Dáváte mi tyhle otázky, protože jste hyperspecialistka?“

„Odkud víte, co jsem? Ze Země, ještě než jste sem přiletěl?“

„Vaše jméno je uvedeno v *Adeliánském věstníku*.“

„Ale podívejme se, vy jste se na mě také informoval? My jsme ale prazvláštní dvojice. A všiml jste si, že jsem tam uvedena jako teoretický fyzik?“

„Taky tam jsou uvedeny vaše studie, a když má každá druhá v titulu slovo 'hyperprostorový', tak to z vás dělá v mých očích hyperspecialistku.“

„Ano, ale i tak zůstávám teoretickým fyzikem, takže k celé záležitosti přistupuji z teoretické stránky. Nikdy jsem to nezkoušela uvést do praxe.“

„Ale Rotor ano. Mrzí vás to? Nedivil bych se. Koneckonců, někdo z Rotoru vás předběhl.“

„Proč by mě to mělo mrzet? Teorie je zajímavá, ale aplikace ne. Kdybyste nečetl jen tituly mých prací, zjistil byste, že tam zcela otevřeně říkám, že hyperposilování nestojí za námahu.“

„Rotořané dokázali poslat své plavidlo daleko do vesmíru a studovat hvězdy.“

„Mluvíte o Dálkové Sondě. Umožnila Rotoru získat paralaxy velkého počtu poměrně vzdálených hvězd, ale vyplatí se takové náklady? Jak daleko se Dálková Sonda dostala? Jen na pár světelných měsíců. To opravdu není daleko. V galaktickém měřítku by pomyslná spojnice mezi krajní polohou Dálkové Sondy a Zemí neznamenalala víc než tečku.“

„Dokázali víc, než jen vyslat Dálkovou Sondu,“ namítl Fisher. „Odletěla celá kolonie.“

„To jistě. To bylo ve dvaadvacátém, takže už jsou pryč šest let. A všechno, co víme, je jen to, že odletěli.“

„To nestačí?“

„Jistěže ne. Kam odletěli? Jsou ještě naživu? Mohou být ještě naživu? Lidé se nikdy neocitli v izolaci jediné kolonie. Vždycky měli poblíž Zemi a jiné kolonie. Může pár desítek tisíc lidských bytostí přežít – samy ve vesmíru na jedné malé kolonii? Nikdo nemá představu, zda je to z psychologické stránky možné. Já bych řekla, že ne.“

„Já bych řekl, že budou chtít najít svět, na kterém by se mohli usadit. Na kolonii nezůstanou.“

„Jaký svět, prosím vás? Jsou pryč šest let. Existují jen dvě hvězdy, ke kterým by mohli mezitím dorazit, protože hyperposilovaný motor letí pouze průměrnou rychlostí rovnající se rychlosti světla. A to je Alfa Centauri, tříhvězdná soustava, čtyři celé tři světelných roků daleko. Jedna z těch tří hvězd je navíc rudý trpaslík, a potom Barnardova hvězda, rudý trpaslík pět celých devět světelných let daleko. Celkem čtyři hvězdy: jedna slunečního typu, jedna blízká slunečnímu typu a dva rudí trpaslíci. Ty dvě hvězdy slunečního typu tvoří středně blízkou dvojhvězdu, a tedy je nepravděpodobné, že by měly planety pozemského typu se stabilní orbitou. Kam půjdou dál? Nevyjde jim to, Crile, je mi líto. Víím, že na Rotoru byla vaše žena a dítě, ale nevyjde jim to.“

Fisher mlčel. Věděl něco, co ona nevěděla. Věděl o Sousední hvězdě – ale to byl také rudý trpaslík.

Řekl: „Takže si myslíte, že mezihvězdné lety jsou neuskutečnitelné?“

„V praktickém slova smyslu ano, pokud je hyperposilování to jediné, co přichází v úvahu.“

„Mluvíte, jako kdyby hyperposilování *nebylo* to jediné, co přichází v úvahu, Tesso.“

„Možná, že je. Není to dlouho, co jsme si mysleli, že i to je nemožné, a jít ještě dál – přesto nám zbývá alespoň snít o opravdovém hyperprostorovém letu a opravdové superluminální rychlosti. Kdybychom mohli cestovat tak rychle a tak dlouho, jak se nám zachce, potom by se z galaxie, možná z celého vesmíru stala jedna velká sluneční soustava, mám-li to tak říct, a celá by byla naše.“

„Sen je to hezký, ale je uskutečnitelný?“

„Co Rotor odletěl, pořádaly se na toto téma už tři všekoloniální konference.“

„Všekoloniální? A co Země?“

„Ze Země tam byli přítomni pozorovatelé, není to v poslední době pro fyziky žádný ráj.“

„K jakým závěrům konference dospěly?“

Wendelová se usmála.

„Nejste fyzik.“

„Zajímá mě to. To nesrozumitelné vynechte.“

Nepřestávala se usmívat.

Sevěl pěst položenou na stole. „Zapomeňte na svou teorii o tajemném agentovi, který se pídí po vašich informacích. Mám tam někde venku dceru, Tesso. Vy říkáte, že je pravděpodobně mrtvá. A co když je naživu? Jestli je nějaká naděje –“

Tessin úsměv se vytratil. „Promiňte. Na to jsem nepomyslela. Ale buďte rozumný. Najít v části vesmíru, kterou představuje v současné chvíli oblast o poloměru šesti světelných let a která se neustále zvětšuje, jednu malou kolonii, je neproveditelný úkol. Trvalo nám víc jak století, než jsme našli desátou planetu, a ta byla nesrovnatelně větší než Rotor a museli jsme přitom pročesat mnohem menší oblast.“

„Vždycky je nějaká naděje. Je opravdový hyperprostorový let možný? Můžete odpovédět ano nebo ne.“

„Většina odpovídá ne – když chcete znát pravdu. Možná je pár takových, kdo říkají, že neví, ale hrozně přitom mumlají.“

„Říká někdo srozumitelně a nahlas ano?“

„Jednoho takového člověka znám. Mě.“

„Vy si myslíte, že je to *možné*?“ zeptal se Fisher s nepředstíraným úžasem. „Říkáte to veřejně, nebo je to něco, co šeptáte v noci do peřiny?“

„Už jsem na to téma publikovala. Jeden z těch článků, u kterých jste četl pouze nadpisy. Nikdo se se mnou, samozřejmě, neodvažuje nahlas souhlasit, v minulosti jsem se párkrát zmýlila, ale teď mám, myslím, pravdu.“

„Proč si všichni ostatní myslí, že nemáte?“

„To je trochu složitější. Je to záležitost interpretace. Hyperposilování rotorského typu, mimochodem typu, na kterém se teď pracuje na všech koloniích, závisí na faktu, že součin poměru rychlosti lodi a rychlosti světla násobeného časem je konstanta, kde poměr rychlosti lodi a světla je větší než jedna.“

„Co to znamená?“

„To znamená, že při nadsvětelných rychlostech čím rychleji se pohybujete, tím kratší dobu můžete tuto rychlost udržet, a tím déle se potom musíte pohybovat pomaleji než světlo, abyste ho mohl znovu překročit. Výsledkem je nakonec to, že vaše průměrná rychlost není při dané vzdálenosti vyšší než rychlost světla.“

„Takže?“

„Takže to vypadá, jako kdyby se nám v tom motal princip neurčitosti, a s principem neurčitosti, jak jsme všichni přesvědčeni, si není radno zahrávat. Pokud opravdu *dochází* k principu neurčitosti, potom je patrně opravdový hyperprostorový let teoreticky nemožný. Většina fyziků se přiklání právě k tomuto názoru, zatímco zbytek nejistě rozhazuje rukama. Nicméně můj názor je ten, že to, k čemu dochází, se nám pouze jeví jako princip neurčitosti, ale přitom jím není a možnost opravdového hyperprostorového letu tím pádem nemůžeme vyloučit.“

„Dá se to nějak dokázat?“

„Pravděpodobně ne,“ zavrtěla Wendelová hlavou. „Kolonie nemají zájem někde s hyperposilovaným pohonem bloudit, o tom není sporu. Nikdo nehodlá rotorský experiment opakovat, roky někam cestovat a nakonec stejně pravděpodobně zemřít. Na druhé straně

ovšem žádná kolonie rovněž nehodlá investovat nepředstavitelné množství peněz, prostředků a námahy na pouhý pokus o vypracování technologie, kterou obrovská většina expertů v daném oboru pokládá za teoreticky nemožnou.“

Fisher se naklonil dopředu: „Mrzí vás to?“

„Ovšem, že mě to mrzí. Jsem fyzik a chtěla bych dokázat, že mé představy o vesmíru jsou správné. Jenže se musím smířit s tím, co je. Zhlitlo by to nesmírné množství peněz a kolonie mi nic nedají.“

„Když vám je nedají kolonie, Tesso, dá vám je Země – jakoukoli sumu.“

„Vážně?“ Tessa se jakoby pobaveně usmála a nataženou rukou prohrábla Fisherovi vlasy, pomalu a smyslně. „Věděla jsem, že na konec na Zemi dojde.“

34.

Fisher ji uchopil za zápěstí a zlehka jí ruku odtáhl. Řekl: „To, co jste mi tvrdila o vašich názorech na hyperprostorový let, byla, doufám, pravda?“

„Ovšem.“

„Potom vás Země potřebuje.“

„Proč?“

„Protože Země potřebuje hyperprostorový let a vy jste jediný významnější fyzik, který ho považuje za možný.“

„Když jste tohle věděl, Crile, nač ten výsledek?“

„Nevěděl jsem nic, dokud jste mi to sama neřekla. Jediná informace, kterou jsem dostal, byla, že jste nejlepší žijící fyzik.“

„Ach ano, to jsem,“ posmívala se Wendelová. „A vás poslali, abyste mě dostal?“

„Poslali mě, abych vás *přesvědčil*.“

„O čem? K čemu? Abych přišla na Zemi? Přelidněnou, špinavou, zbídačenou, zničenou nekontrolovatelným podnebím? Velmi lákavá myšlenka.“

„Poslouchejte mě, Tesso. Země taková není. Může mít všechny tyto nedostatky, ale jsou na ní i místa, kde je krásně a klid, a právě jenom ta vy uvidíte. Nemůžete vědět, jaká Země je. Nikdy jste na ní nebyla, nebo snad ano?“

„Ne, nikdy. Jsem Adeliánka, tady jsem se narodila a vyrostla. Byla jsem i na jiných koloniích, ale na Zemi nikdy, díky bohu.“

„Potom *nemůžete* vědět, jaká Země je. Nemůžete vědět, jak velký je to svět. Skutečný svět. Žijete tu zavřená v krabici od hraček s několika čtverečnými kilometry povrchu a s hrstkou lidí kolem. Žijete v miniatuře, kterou jste kdysi dávno prozkoumala a která vám už nemá co nabídnout. Země má naproti tomu šest set milionů čtverečních kilometrů povrchu. Osm miliard lidských bytostí. Neohraničená rozmanitost – v ní mnoho špatného, ale i mnoho dobrého.“

„Ale vždycky nuzného. A nemáte žádnou vědu.“

„Protože vědci – a s nimi i věda – emigrovali na kolonie. Proto potřebujeme vás a další. Vraťte se se mnou na Zemi.“

„Stále mi není jasné proč.“

„Protože my máme cíle, ambice, touhy. Kolonie mají jen sebeuspokojení.“

„A na co jsou vám všechny ty cíle, ambice a touhy? Fyzika je drahý špás.“

„Světový produkt na osobu je nízký, připouštím. Jako jednotlivci jsme chudí, ale osm miliard lidí, když každý přispěje malou částkou ze své chudoby, dokáže nashromáždit obrovskou sumu. Naše zdroje, ať už jsou či byly vynakládány jakkoli špatným směrem, jsou stále obrovské a peněz i práce se u nás najde víc než na všech koloniích dohromady – pokud se jedná o něco, co považujeme za absolutně prvořadé. A já vás ujišťuji, že hyperprostorovou technologii Země považuje za absolutně prvořadý úkol. Pojd'te na Zemi, Tesso, a bude se s vámi zacházet jako s naší poslední nadějí, nenahraditelným mozkiem – tím jediným, co si nemůžeme opatřit sami.“

„Vůbec si nejsem jistá, že mě bude Adelia chtít pustit. Možná je to sebeuspokojená kolonie, ale cenu mozků zná taky.“

„Nemůžou namítat nic proti tomu, že se chcete zúčastnit vědeckého semináře na Zemi.“

„A když už tam jednou budu, proč bych se vracela, že?“

„Nebudete mít vůbec žádný důvod k nespokojenosti. Bude vám tam lépe než tady. Co si jen zamanete, každé vaše přání – víc než to, můžete vést celý hyper projekt, disponovat neomezeným rozpočtem na provádění testů jakéhokoli druhu, provádění experimentů, výzkumu –“

„Podívejme, jaký pohádkový úplatek!“

Fisher nedočkavě vyhrkl, „Můžete chtít něco víc?“

„Pročpak poslali zrovna vás, říkám si. Muže atraktivního, tak jako jste vy. Očekávali od vás, že jim přivedete starou – snadno dostupnou – frustrovanou fyzičku, která se chytne na vaše tělo jako ryba na návnadu?“

„Nevím, co se odehrávalo v hlavách těch, co mě poslali, Tesso, ale v mé hlavě se nic takového neodehrávalo. Ne potom, co jsem vás spatřil. Nejste stará, jak sama dobře víte. A už vůbec nevěříte tomu, že jste snadno dostupná nebo frustrovaná. Země vám nabízí sen všech fyziků. Nemá to nic společného s tím, jestli jste muž nebo žena, stará nebo mladá.“

„Jaká škoda! A co kdyby se ukázalo, že jsem paličatá a na Zemi nechci? Co jste měl použít jako poslední přesvědčovací prostředek? Potlačit svůj odpor a pomilovat se se mnou?“

Wendelová zkřížila ruce na svých velkolepých prsou a tázavě pohodila hlavou.

Fisher opatrně, vážil slova: „Opakuji, nemůžu vědět, co se odehrávalo v hlavách těch, co mě poslali. Sex nebyl součástí instrukcí jež jsem dostal, stejně jako ani mých záměrů a kdyby byl, tak vás ujišťuji, že při té představě žádným odpor nepociťuji. Měl jsem, nicméně, za to, že pochopíte, jaké výhody by vám to přineslo z profesionálního hlediska. Zároveň bych vás nemusel ponížovat předpokladem, že potřebujete něco víc.“

„Jak hrozně se mýlíte,“ řekla Wendelová. „Chápu výhody, které s sebou přináší cesta na Zemi z profesionálního hlediska a moc ráda přijmu nabídku na lov motýla s hyperprostorovými křídly po úbočích reálna – ale také se nechci vzdát těch ostatních přesvědčovacích metod. Chci všechno.“

„Ale –“

„Zkrátíme to. Když chceš mě, musíš zaplatit. Přesvědčit mě, jako bych byla paličatá, a jak nejlépe to dokážeš, jinak nejdu nikam. No tak, proč si myslíš, že jsme tady, v odpočívadle? Na co myslíš, že jsou? Teď, když jsme si zacvičili, osprchovali se, trochu pojedli, něco vypili, poklábosili, prostě okusili ze všeho trochu, je čas okusit něco dalšího. Trvám na tom. Přesvědč mě, abych šla na Zemi.“

Světlo v odpočívadle se dotykem jejího prstu intimně ztlumilo.

SEDMNÁCT

BEZPEČÍ?

35.

Insignová se cítila nesvá. To Siever Genarr trval na tom, aby Marlene s celou záležitostí seznámili.

Vysvětloval: „Ty jsi její matka, Eugenie, a nedokážeš o ní přemýšlet jinak než jako o malé holce. Chvilku to trvá, než si matky uvědomí, že nejsou neomezenými vládci a že dcery nejsou jejich majetek.“

Eugenie Insignová se vyhnula jeho pokornému pohledu. „Nepoučuj mě, Sievere,“ bránila se. „Sám žádné děti nemáš. Není těžké důležitě řečnit o cizích dětech.“

„Znělo to důležitě? To se omlouvám. Řekněme, že já nejsem tak emocionálně vázaný vzpomínkou na malé dítě. Mám ji moc rád, ale v mých představách je pouze obraz dospívající mladé ženy s pozoruhodnými duševními schopnostmi. Ona je *důležitá*, Eugenie. Mám takový zvláštní pocit, že je daleko důležitější než ty nebo já. Je třeba se s ní dohodnout –“

„Musí se dostat do *bezpečí*,“ odporovala Insignová.

„Souhlasím, ale musíme se s ní domluvit o co možná nejlepším postupu. Je mladá, nezkušená, ale možná ví sama lépe, co je zapotřebí udělat. Prodiskutujeme to jako tři dospělí lidé. Slib mi, Eugenie, že nezneužiješ své mateřské autority.“

Insignová trpce odpověděla: „Jak ti to můžu slíbit? Ale dobrá, promluvíme si s ní.“

Takže teď všichni tři seděli v Genarrově kanceláři, clonění zapnuté. Marlene přeskakovala pohledem z jednoho na druhého. Sevřenými rty pronesla: „Tohle se mi nelíbí.“

Insignová odpověděla: „Obávám se, že máme pro tebe špatné zprávy. Nebudu to protahovat. Přemýšlíme o návratu na Rotor.“

Marlene užasle vzhlédla. „Ale co tvá práce, mami? Nemůžeš to jen tak nechat plavat. Vidím, že ani nechceš. V tom případě nechápu.“

„Marlene,“ Insignová mluvila pomalu a důrazně. „Uvažujeme o tvém návratu na Rotor. Pouze o *tvém*.“

Nastala chvíle ticha, během které Marlene upřeně pozorovala jejich obličej. Potom, skoro šeptem, řekla: „Vy to myslíte vážně. Ne, tomu nevěřím. Já se *nevrátím* na Rotor. Nechci. Nikdy. Můj svět je Erythro. Chci zůstat tady.“

„Marlene –“ spustila Insignová, hlas jí pomalu přecházel v jekot.

Genarr mírně zavrtěl hlavou a zdviženou rukou ji zastavil. Ztichla a Genarr se jemně zeptal: „Proč tolik toužíš po tom, abys tu mohla zůstat, Marlene?“

Marlene úsečně odpověděla: „Protože prostě chci. Člověk může mít bez nějakých zvláštních důvodů chuť na určité jídlo – prostě má na to chuť. Nevím proč. Prostě to chci. Já mám chuť na Erythro. Nevím proč, ale chci to. A nepotřebuju nikomu nic vysvětlovat.“

„Matka ti poví, co víme.“

Insignová uchopila Marleninu chladnou, odmítavou ruku a spustila: „Pamatuješ si, Marlene, jak jsi mi, než jsme odjeli na Erythro, vyprávěla o tvém rozhovoru s komisařem Pittem a –“

„Ano?“

„Jak ses zmínila, že když řekl, že můžeme odejít na Erythro, tak něco zatajil. Nevěděla jsi co, ale říkala jsi, že je to spíše něco nepřijemného – jakoby zlého.“

„Ano, pamatuju.“

Insigniová zaváhala a Marleniny napjaté rysy ještě víc ztvrdly. Začala šeptat, jako kdyby v duchu rozmlouvala sama se sebou a docela si přitom neuvědomovala, že své myšlenky říká nahlas. „Kmitnutí oka. Ruka u spánku. Pomalu klesá.“ Hlas utichl, přestože rty se nepřestávaly pohybovat.

Nato pobouřeně vybuchla: „Ty máš dojem, že to nemám v hlavě v pořádku?“

„Ne,“ pospíšila si Insignová. „Právě naopak, drahoušku. Víme, že tvůj mozek pracuje bezvadně a chceme, aby to tak zůstalo i nadále. Je to takhle –“

Marlene si, s výrazem, který měl nejspíš vyjadřovat nejhlubší pochybnosti, vyslechla historii o erythrejské Nákaze. „Vidím, že tomu věříš, matko, ale co když ti někdo prostě lhal?“

„Slyšela to ode mě,“ řekl Genarr, „a ze své osobní zkušenosti ti můžu potvrdit, že je to všechno pravda. Myslíš, že lžu? Mluvím pravdu.“

Marlene to prostě vzala jako fakt a pokračovala dál. „A proč by právě mně mělo hrozit nějaké nebezpečí? Větší než tobě nebo matce?“

„Jak ti už matka řekla, Marlene – Máme za to, že Nákaza působí účinněji na lidi s bohatší duševní sférou, s větší představivostí. Existují důkazy, podle kterých jsou někteří lidé přesvědčeni, že zvlášť schopné mozky podléhají Nákaze snáze, a jelikož ten tvůj je ten nejpozoruhodnější, jaký jsem kdy poznal, zdá se mi možné, že budeš k Nákaze nebezpečně náchylná. Komisař poslal instrukce, že máš mít na Erythro volnou ruku, že ti máme všechno umožnit, dokonce že ti máme dovolit prozkoumat povrch vně Kopule – pokud si to budeš přát. Zní to od něj velmi ušlechtilé, ale není to náhodou proto, že chce, že doufá, že se tím zvýší pravděpodobnost tvé infekce?“

Marlene nedávala najevo, co si o tom myslí.

„Copak to nechápeš, Marlene? Komisař tě nechce zabít. Z toho ho neobviňujeme. Jen chce vyřadit z činnosti tvůj rozum. Nehodí se mu do krámu. To, že snadno rozpoznáš jeho záměry, o kterých nechce, abys věděla – to prostě nestrpí. Libuje si v tom, když může něco utajit.“

„Jestli se mi komisař Pitt pokouší ublížit,“ protáhla Marlene, „proč se potom pokoušíte poslat mě zpátky k němu?“

Genarr pozdvihl obočí. „To už jsme ti vysvětlili. V nebezpečí jsi tady.“

„V nebezpečí budu tam, v jeho blízkosti. Co udělá – jestli se mě chce opravdu zbavit? Jestli si myslí, že budu zničena tady, tak mě pustí z hlavy. Nechá mě tu na pokoji, aspoň tak dlouho, co tady zůstanu, není to tak?“

„Ale co Nákaza, Marlene? *Nákaza!*“ Natáhla se, aby ji objala. Marlene se jejímu objetí vyhnula. „Ta mi nedělá starosti.“

„Vždyť jsme ti vysvětlili –“

„Na tom nezáleží, co jste mi vysvětlili. Tady mi nic nehrozí. Vůbec nic. Své nitro znám. Žiju s ním celý život. Rozumím mu. Nic mu nehrozí.“

Genarr řekl: „Bud' rozumná, Marlene. Nehledě na to, jak vyrovnaná si připadáš, tvůj mozek je vystavený různým nemocím a poruchám. Člověk může dostat meningitidu, epilepsii, mozkový nádor, nakonec i stárnutí není nic jiného než mozková záležitost. Myslíš, že něčemu takovému se dá zabránit jednoduše tím, že si budeš jistá, že tobě to nehrozí?“

„O žádné z těchto věcí nemluví. Mluví o Nákaze. Ta mi nemůže nic udělat.“

„Ale drahoušku, tím si nemůžeš být jistá. Ani nevíme, co vlastně Nákaza je.“

„Ať je to, co chce, mně to nic neudělá.“

„Jak to můžeš vědět, Marlene?“ zeptal se Genarr.

„Prostě to vím.“

Insignová cítila, jak jí dochází trpělivost. Uchopila Marlene za lokty. „Marlene, *uděláš*, co ti říkám.“

„Ne, matko. Nechápeš to. Na Rotoru mě něco táhlo na Erythro. Teď, když jsem na ní, mě to táhne ještě víc než kdy jindy. Chci tu zůstat. Budu tady v bezpečí. Nechci se vrátit na Rotor. Tam tak v bezpečí nebudu.“

Genarr zdvižením ruky zastavil Eugeniin výbuch. „Navrhuji kompromis, Marlene. Tvá matka tu má provést jistá astronomická pozorování. Nějaký čas jí to potrvá. Slib nám, že zatímco bude pracovat, spokojíš se s vnitřkem Kopule a podrobíš se takovým bezpečnostním opatřením, jaká já uznám za vhodné, a také pravidelným vyšetřením. Pokud nezjistíme žádné poruchy tvého duševního stavu, můžeš zůstat v Kopuli, dokud nebude tvá matka hotová, a potom si o celé věci můžeme znovu promluvit. Platí?“

Marlene zamyšleně sklonila hlavu. „Dobře. Ale mamí, nesnaž se předstírat, že jsi hotová dřív, než to bude pravda. Poznám to. A taky se nesnaž raději to co nejrychleji odbýt, než abys to udělala pořádně. To poznám taky.“

Insignová se zamračila:

„Neboj se, Marlene, nic takového na tebe zkoušet nebudu. A nemyslím si, že bych si kdy mohla dovolit odbýt svou práci – ani kvůli tobě ne.“

„Odpusť, mami. Víím, že ti někdy lezu na nervy.“

Insignová si zhluboka povzdechla. „To nepopírám, ale na tom nezáleží. Jsi moje dcera, Marlene. Miluju tě a nechci, aby se ti něco stalo. Je na tom snad něco zlého?“

„Ne, mami, jistě, že není, ale prosím, věř mi, když říkám, že tu jsem v bezpečí. Co jsem na Erythro, cítím se šťastná. Na Rotoru jsem nikdy šťastná nebyla.“

Genarr se zeptal: „A proč jsi šťastná?“

„Nevím, strýčku Sievere. Být šťastný stačí, i když nevíš proč, ne?“

36.

„Vypadáš unaveně, Eugenie,“ řekl Genarr.

„Fyzicky ne, Sievere. Jenom mě zmohly ty dva měsíce propočtů. Nechápu jak mohli astronomové předkosmického věku dokázat to, co dokázali a jenom s primitivními počítači. Když se to tak vezme, Kepler vypracoval zákony planetárního pohybu jen za pomoci logaritmů a to ještě mohl být rád, že je zrovna objevili.“

„Odpusť laikovi, ale vždycky jsem žil v domnění, že současným astronomům stačí nastavit přístroje, zalézt do postele, po několika hodinách se probudit a najít všechno úhledně vytištěné a seřazené na stole.“

„Kéž by. Bohužel je to jinak. Víš, jak přesně musím propočítat průběžnou rychlost Nemesis a Slunce relativně vůči sobě, abych mohla s určitostí zjistit kdy a kde se k sobě nejvíc přiblíží? Víš, jak nepatrná chybička stačí na to, aby to vypadalo, že Nemesis Zemi nijak neohrozí, zatímco ji ve skutečnosti třeba zničí – anebo naopak?“

Docela by stačilo,“ pokračovala zaujatě, „kdyby byla Nemesis a Slunce jedinými vesmírnými tělesy, jenže jsou tu ještě blízké hvězdy – a všechny v pohybu. Přinejmenším deset jich je dost velkých na to, aby se jejich vliv alespoň nepatrně projevil na Nemesis, Slunci nebo na obou. Nepatrně, ale přitom dostatečně na to, aby to z jediné opomenuté chybičky udělalo chyby představující miliony kilometrů. Aby k ní nedošlo, musíš znát se značnou přesností hmotnost, pozici a rychlost každé hvězdy.“

Je to patnáctitělesový problém, Sievere, nesmírně komplikovaný. Nemesis vletí přímo do sluneční soustavy a znatelně ovlivní několik jejích planet. Hodně samozřejmě záleží na průběžné poloze, ve které se bude na své orbitě každá jednotlivá planeta nacházet při Nemesiině průletu, na tom, jak velké posunutí jí Nemesiina přitažlivost způsobí, a jak toto posunutí ovlivní její gravitační vztahy s ostatními planetami. Přitažlivost Megas se, mimochodem, do toho musí započítat také.“

Genarr jí zasmušile naslouchal. „Podtrženo, sečteno?“

„Vypadá to, jak jsem přesvědčena, že výsledkem bude poznatek, že pozemská orbita bude o něco excentričtější, a její polohlavní osa o něco kratší, než je teď.“

„Což znamená?“

„Což znamená, že teplota Země stoupne nad hranici obyvatelnosti.“

„A co se stane Megas a Erythro?“

„Nic zvláštního. Nemesiánská soustava je mnohem menší než sluneční a tedy i kompaktnější. Tady k žádným významnějším změnám nedojde. Což se o Zemi říct nedá.“

„Kdy se to stane?“

„Za pět tisíc dvacet čtyři let, plus minus patnáct, dosáhne Nemesis maximálního přiblížení. Jeho následky se rozšíří během dvaceti nebo třiceti let, po které potrvá Nemesiino přiblížení a vzdálení se od Slunce.“

„Dojde k nějakým kolizím nebo něčemu podobnému?“

„Pravděpodobnost něčeho takového je nulová. Žádné kolize mezi důležitějšími tělesy. Jistě, nějaký sluneční asteroid se může srazit s Erythro, nebo naopak nemesijský asteroid se Zemí. Není to sice pravděpodobné, i když pro Zemi by to mělo katastrofické následky. Něco takového se spočítat nedá, možná až se obě hvězdy ocitnou velmi blízko.“

„Ale Země bude muset být v každém případě evakuována, je to tak?“

„To ano.“

„Ale mají na to pět tisíc let.“

„Pět tisíc let není vůbec mnoho na přípravy evakuace osmi miliard lidí. Měli bychom je varovat.“

„Nepřijdou na to sami, i kdybychom je nevarovali?“

„Jenže kdy? I kdyby to zjistili brzy, měli bychom jim aspoň poskytnout technologii hyperposilování. Bez ní se neobejdou.“

„Jsem si jistý, že vyvinou vlastní a možná to ani nebude trvat tak dlouho.“

„A co když ne?“

„I tak jsem si jistý, že nejpozději do sta let se mezi Rotorem a Zemí zavede stálé spojení. Koneckonců, když máme hyperposilování na dopravu, budeme je mít nakonec i na komunikaci. Nebo pošleme zpátky na Zemi kolonii, stále bude ještě dost času.“

„Mluvíš jako Pitt.“

Genarr se zašklebil. „Nemůže se přece stále mýlit.“

„Bude proti komunikaci. Vím to.“

„Stejně tak nemůže být stále po jeho. Máme na Erythro Kopuli, přestože byl proti. A i kdyby přece jen prosadil svou, jednoho dne zemře. Vážně, Eugenie, teď není čas příliš se zaměstnávat Zemí. Máme důležitější starosti. Ví už Marlene, že budeš co nevidět hotová?“

„Jak by to mohla nevědět? Zdá se, že přesný stav postupu mé práce se projevuje ve způsobu, jakým si vyhrnuju rukáv nebo češu vlasy.“

„Je čím dál vnímavější, že?“

„Ano. Taky sis toho všiml?“

„Hm. A to ji znám jen krátce.“

„Předpokládám, že částečně to má na svědomí dospívání. Třeba se u ní vnímání rozvíjí stejně rychle jako jí rostou prsa. Také nezapomeň, že strávila většinu života tím, že se své schopnosti pokoušela zakrýt, protože nevěděla, co si o nich má myslet a měla z toho jen potíže. Teď, když už se nebojí, jsou najednou venku a jsou čím dál větší, abych tak řekla.“

„Nebo protože z nějakého neznámého důvodu, jak tvrdí, je ráda na Erythro a radost zvyšuje její vnímavost.“

„Přemýšlela jsem o tom, Sievere,“ řekla Insignová. „Nechci tě obtěžovat svými starostmi. Mám sklon dělat si zbytečné obavy o Marlene, o Zemi, o všechno – ale myslíš, že je to Erythro, co na ni působí? Myslím nepříznivě? Myslíš, že nějaká slabší forma Náказы na ni působí tak, že se stává ještě vnímavější?“

„Nevím, jestli se na tohle dá vůbec odpovědět, Eugenie, ale je-li zvýšená vnímavost důsledkem Náказы, tak se nezdá, že by to nějak

narušovalo její duševní vyrovnanost. Můžu ti říct jen tohle – během celého našeho pobytu zde nikdo z těch, kteří Nákazu dostali, nevykázal symptomy ani vzdáleně podobné Marleniným 'vlohám'."

Insignová si s úlevou oddechla:

„Díky. Dokážeš člověka potěšit. A díky i za to, jak jsi hodný a přívětivý k Marlene.“

Genarrova ústa se protáhla do pokřiveného úsměvu. „Nic snadnějšího. Mám ji moc rád.“

„Říkáš to tak přirozeně. Není to typ sympatické dívky. Vím to, přestože jsem její matka.“

„Pro mě ano. Vždycky jsem dával přednost ženské inteligenci před krásou – pokud jsem ovšem nemohl mít obojí jako v tvém případě, Eugenie –“

„Před dvaceti lety možná,“ povzdychla si znovu Eugenie.

„Mé oči zestárlý s tvým tělem, Eugenie. Žádnou změnu nevidí. Nezáleží na tom, že Marlene není krásná. I když si odmyslíme její vnímavost, je přesto až hrozivě inteligentní.“

„Ano, to je. Právě to mě utěšuje ve chvílích, kdy je nejvíc nesnesitelná.“

„Když o tom mluvíme, obávám se, že nesnesitelná zůstane i nadále, Eugenie.“

Insignová zbystřila pozornost. „Jak to myslíš?“

„Dala mi jasně najevo, že pobyt v Kopuli jí nestačí. Chce ven, chce vyjít na povrch tohoto světa hned, jak budeš hotová se svou prací. Trvá na tom!“

Insignová hrůzou vytřeštila oči.

OSMNÁCT

SUPERLUMINÁLNÍ

37.

Tři roky na Zemi Tessu Wendelovou poznamenaly. Pleť jí mírně zdrsňela. Trochu přibrala. Kolem očí se jí začínaly dělat lalůčky a tmavé skvrnky. Prsa už měla malinko ovislejší a pas širší.

Crile Fisher věděl, že čtyřicátníci už dlouho nezůstane, že je o pět let starší než on. Ne že by vypadala starší, než byla. Byl to stále skvostný kus zralé ženské (jak o ní někdo někde prohlásil), ale už se nemohlo stát, že by ji někdo považoval za třicátnici, což se v době, kdy ji poprvé spatřil na Adelii, stávalo často.

Tessa si to také uvědomovala a právě před týdnem se mu o tom s hořkostí v hlase zmínila.

„Je to kvůli tobě, Crile,“ řekla mu jednou v noci, když leželi v posteli (místě, kde si své stárnutí uvědomovala nejsilněji). „Je to tvoje vina. Zlákal jsi mě Zemí. 'Úchvatná,' tvrdil jsi. 'Nezměrná. Rozmanitá. Pořád něco nového. Nevyčerpatelná.'“

„A není?“ namítl, přestože věděl, co asi má na mysli, ale chtěl ji nechat, aby si mu zase jednou vylila srdce.

„Ne, když si k tomu přimyslíš přitažlivost. Všude na téhle nadmuté, nemožné planetě je totiž stejná. Ve vzduchu, v podzemí, tady, všude, jedno g – jedno g – jedno g. Divím se, že jste už dávno všichni nepomřeli nudou.“

„Nic jiného neznáme, Tesso.“

„Ty ano. Ty jsi na koloniích byl. Tam si můžeš vybrat přitažlivost, jaká ti vyhovuje. Zacvičit si v nízké gravitaci. Čas od času odlehčit namáhaným tkáním. Jak bez toho můžete žít?“

„Taky tu cvičíme.“

„Nech toho, prosím tě – při hrozném, věčném závaží, které vás táhne k zemi? Polovinu času strávíte tím, že mu vzdorujete, místo aby si s ním vaše svaly pohrávaly. Nemůžete skákat, nemůžete létat, nemůžete se vznášet. Nemůžete přecházet z menší přitažlivosti do větší a zase nazpátek. A tahle vaše přitažlivost, přitažlivost, přitažlivost vás každým coulem drtí k zemi, takže se začínáte hrbít, pokrývat vráskami a stárnout. Podívej se na mě! *Podívej se na mě!*“

„Dívám se na tebe, jak často to jen jde,“ řekl Fisher vážně.

„Tak se na mě raději nedívej. Protože bys mě musel opustit. A kdybys to *udělal*, tak se vrátím na Adelii.“

„Ne, nevrátíš. Co bys tam dělala, po tom, až by sis zacvičila v nízké gravitaci? Tvůj výzkum, laboratoře, tým, všechno je tady.“

„Začnu znovu a postavím nový tým.“

„A bude tě Adelia podporovat takovým způsobem, na jaký jsi zvyklá tady? Ne. Musíš uznat, že Země neskrblí, máš všechno, na co si vzpomeneš. Neměl jsem v tom pravdu?“

„Jestli jsi neměl pravdu? Zrádče! Neřekl jsi mi, že Země už má hyperposilování. Taky jsi mi neřekl, že jste objevili Sousední hvězdu. Vlastně jsi mě nechal v tom, že rotorská Dálková Sonda byl zbytečný projekt a nikdy ses ani slůvkem nezmínil o tom, že objevili něco víc než jen pár nových paralax. Seděl jsi a smál ses mi za zády do očí, bídáku.“

„Řekl bych ti to, Tesso, ale co kdyby ses rozhodla zůstat na Adelii? Nebylo to jen mé tajemství.“

„A když jsem přišla na Zemi?“

„Hned jak ses pustila do práce, do opravdové práce, tak jsme ti to řekli.“

„Oni mi to řekli a nechali mě tam stát s otevřenou pusou jako nějakého blázna. Mohl jsi mi alespoň něco naznačit, abych potom nevypadala jako naprostý idiot. Nejraději bych tě tehdy zabila, ale co jsem mohla dělat? Jsi jako droga. Musel jsi to vědět, když jsi mě tak bezcitně svedl, abych přišla na Zemi.“

Byla to hra, kterou s ním hrála neustále a Fisher už svou roli znal. „Svedl? Tys na tom trvala. Na nic jiného jsi ani nemyslela.“

„Lháři. Donutil jsi mě k tomu. Nebylo to nic než znásilnění – mrzké, obyčejné znásilnění. A chceš to udělat znovu. Vidím to v těch tvých děsivých, chlípných očích.“

Už měsíce s ním hrála tuhle zvláštní hru a Fisher věděl, že na ni dojde vždycky, když je spokojená se svou prací. Když skončili, zeptal se: „Udělala jsi nějaký pokrok?“

„Pokrok? Ano, řekla bych, že by se to tak dalo říct.“ Prudce od-
dychovala. „Mám pro tvého rozpadajícího se a starobylého Pozemšť-
ána Tanayamu na zítřek připravenou jednu demonstraci. Vlastně si
ji vynutil on a to dost nevybíravým způsobem.“

„Je to drsný chlapík.“

„Je to hlupák. Člověk by myslel, že když společnost neumí dělat
vědu, bude aspoň *něco* o vědě vědět, o tom, jak funguje. Nemůžou
přece očekávat, že když někomu ráno poskytnou všechny možné
výsady, že se ještě téhož večera dočkají něčeho určitého. Měli by
aspoň počkat do rána a nechat tě celou noc pracovat. Víš, co mi na-
posledy řekl, když jsem mu oznámila, že mám možná něco, co ho
bude zajímat?“

„Ne, to jsi mi nevyprávěla. Co řekl?“

„Možná by sis myslel, že řekl něco jako: 'To je úžasné, za pouhé
čtyři roky jste vypracovala něco tak ohromujícího a nového. Musíme
vás za to patřičně odměnit, naše díky za to, co jste pro nás udělala,
jsou nevýslovné.' Tohle by sis *myslel*, že řekne.“

„Ne, že by Tanayama někdy řekl něco podobného, by mě nena-
padlo, i kdybych žil ještě milión let. Co teda řekl?“

„Řekl: 'Takže konečně něco máte – po třech letech. Taký bylo
načase. Jak dlouho si myslíte, že musím žít? Myslíte si, že vás pod-
poruju, platím a krmím armádu vašich asistentů a dělníků proto,
abyste s tím přišla, až já budu po smrti a nebudu se na to moci dívat?'
Tohle mi řekl, a já měla takový vztek, že bych nejraději s tou demon-
strací počkala, až bude po smrti, ale vypadá to, že práce je předněj-
ší.“

„Opravdu máš něco, co ho uspokojí?“

„Jenom superluminální let. *Opravný* superluminální let, žádný
hyperposilovaný nesmysl. Teď máme něco, co nám otevře bránu do
vesmíru.“

Laboratoře, ve kterých Tessa Wendelová pracovala s výzkumným týmem na tom, jak otrást vesmírnými základy, byly pro ni připraveny dávno předtím, než se ji podařilo naverbovat na Zemi. Nacházely se v nitru obrovské skalní pevnosti, která byla zcela mimo dosah překypující zemské populace a kde vzniklo opravdové výzkumné městečko.

V jeho středu teď seděl na pojízdném křesle Tanayama. Živé se na něm zdály jen oči, skryté za přivřenými víčky – pichlavé a přeskakující z místa na místo.

Tanayama v žádném případě nebyl nejvyšší představitel pozemské vlády, dokonce ani nejvyšší představitel přítomný na demonstraci, ale byl, a stále zůstával, hnací silou celého projektu a všichni mu automaticky ustupovali z cesty.

Pouze Wendelová působila 'nebojácným' dojmem.

Jeho hlas byl spíše chrčivým šeptáním. „Co uvidím, doktorko? Vesmírnou loď?“

Žádná loď samozřejmě v dohledu nebyla.

Wendelová odpověděla: „Žádné lodě, řediteli. Ty jsou ještě roky daleko. Mám zde jen demonstraci, zato velmi zajímavou. Uvidíte první veřejnou demonstraci opravdového superluminálního letu, něčeho, co daleko přesahuje jakékoli hyperposilování.“

„Jak to proběhne?“

„Pokud vím, řediteli, byl jste již informován.“

Tanayama zachrchlal a chvíli trvalo, než znovu popadl dech. „Pokoušeli se mi něco vysvětlovat,“ řekl, „ale já to chci od vás.“ Upíral na ni uhrančivé a ocelové oči. „Vy to celé řídíte,“ řekl. „Jsou to vaše čáry. Vy mi to také objasníte.“

„Nemohu vám objasňovat teorii. To by trvalo příliš dlouho, řediteli. Unavilo by vás to.“

„Nestojím o teorii. Co uvidím?“

„Uvidíte dvě skleněné krychle. Obě obsahují čisté vakuum.“

„Proč?“

„Superluminální let lze uskutečnit pouze ve vakuu, řediteli. Jinak by předmět, který se má pohybovat rychleji než světlo, za sebou táhl další hmotu, čímž by se zvýšily energetické výdaje a snížila ovlada-

telnost. Také musí být ve vakuu ukončen, jinak by to mohlo mít katastrofické následky, protože –“

„Na 'protože' teď zapomeňte. Jestli superluminální let musí začít a skončit ve vakuu, jak ho potom budeme moci využít?“

„Nejdříve se musíme standardními prostředky dostat do otevřeného vesmíru a potom přejít do hyperprostoru a zůstat v něm. Až se přiblížíme cílovému bodu, přejít do běžného prostoru a zbytek cesty překonat opět standardními prostředky.“

„To zabere hodně času.“

„Ani superluminální let nelze provést v mžiku, ale reptat na ztrátu času, když se můžete dostat ze sluneční soustavy ke hvězdě vzdálené čtyřicet světelných let za čtyřicet dní místo za čtyřicet let, se mi zdá trochu zvláštní.“

„Dobrá tedy. Říkáte dvě skleněné krychle. K čemu slouží?“

„Jsou to holografické projekce. Ve skutečnosti je od sebe dělí tři tisíce kilometrů pozemské hmoty. Skalnaté hmoty. Kdyby je od sebe dělilo tři tisíce kilometrů ničím nepřerušovaného vakua, trvala by světlu tato vzdálenost jednu tisícinu sekundy – jednu milisekundu. My, samozřejmě, nebudeme používat světlo. Uprostřed levé krychle visí v mohutném magnetickém poli malá koule, jež je vlastně miniaturní hyperatomový motor. Vidíte ji, řediteli?“

„Něco tam vidím,“ řekl Tanayama. „To je všechno, co máte?“

„Když se budete pozorně dívat, uvidíte, jak zmizí. Odpočítávání už začalo.“

Všichni si něco šeptali do ucha a když se na ciferníku objevila nula, koule zmizela a objevila se v druhé krychli.

„Nezapomeňte,“ řekla Wendelová, „že ty krychle jsou ve skutečnosti tři tisíce kilometrů od sebe. Čas ukazuje, že zpoždění mezi vysláním a příjmem je něco málo přes deset mikrosekund, což znamená, že přenos byl téměř stokrát rychlejší než světlo.“

Tanayama vzhlédl. „Jak to můžu vědět? Všechno to klidně mohl být jen trik k obelhání někoho, koho považujete za naivního starce.“

„Řediteli,“ ohradila se Wendelová upjatě, „jsou tu stovky vědeckých kapacit, z nich mnoho Pozemšťanů. Ukáží vám všechno, co budete chtít, vysvětlí, co a jak funguje. Nenajdete tu nic, než svědomitě uskutečněný vědecký experiment.“

„I kdyby to bylo, jak říkáte, co by to znamenalo? Nějaká kulička. Pingpongový míček, co doletí na pár tisíc kilometrů. To má být všechno, co po třech letech máte?“

„Řediteli, se vši úctou, to, co jste shlédli, je možná víc, než by měl kdokoli právo očekávat. Ano, může to být velikosti pingpongového míčku a může to letět na vzdálenost pouhých tří tisíc kilometrů, ale jedná se o skutečný superluminální let téhož druhu, jako kdybychom stonásobnou rychlostí světla přenesli nějakou vesmírnou loď k Arkturu. To, co jste viděl, je první veřejná demonstrace opravdového superluminálního letu v lidských dějinách.“

„Ale já chci vidět loď.“

„Na tu si budete muset počkat.“

„Nemůžu. Nemůžu,“ zachrčel Tanayama hlasem, který nebyl ničím jiným než sípavým šepotem. Otrásal se novým záchvatem kašle.

Načež Wendelová potichu pronesla slova, která kromě Tanayamy pravděpodobně nikdo jiný nezaslechl: „Ani vaše vůle nepohne vesmírem.“

39.

Tři dny v Hyper City, tak se městečku mezi lidmi říkalo, určené pro oficiální pozorovatele uběhly v těžkopádném tempu. Nyní už byli všichni vetřelci pryč.

„I tak,“ svěřila se Tessa Wendelová Crilovi Fisherovi, „to člověku trvá ještě další dva tři dny, než se vzpamatuje a může se znovu pustit pořádně do práce.“

Působila ztrhaným dojmem. Znechuceně dodala:

„Odporný dědek.“

Fisher ihned uhádl, o kom je řeč.

„Je nemocný.“

Wendelová jej probodla zlostným pohledem. „Chceš se ho snad zastávat?“

„Pouze konstatuju.“

Zdvihla ruku a pokývala ukazováčkem: „Jsem si docela jistá, že ta mizerná troska byla stejně iracionální a namyšlená i v době, kdy jí nic nebylo, nebo, což vyjde nastejno, kdy nebyla stará. Jak dlouho je ředitelem Úřadu?“

„Je součástí inventáře. Přes třicet let. A předtím byl skoro stejně dlouho hlavním náměstkem a nejspíš i opravdovým ředitelem tak tři nebo čtyři loutek, co se vystřídal v ředitelském křesle. A nehledě na to, jak starý a nemocný ještě bude, zůstane ředitelem až do smrti – možná ještě tři dny potom, dokud si všichni nebudou jistí, že už nevstane z mrtvých.“

„Myslím, že ti to připadá komické.“

„Ne, ale co ti zbývá, než se smát – při pohledu na člověka, který bez zjevné moci, aniž by ho znala široká veřejnost, držel téměř půl století všechny členy vlády ve strachu a poddanství, a to jednoduše jen proto, že držel pevně v rukou jejich malá nechutná tajemství a nezaváhal by je použít.“

„A oni ho trpí?“

„Ale ano. Ve vládě nenajdeš jediného člověka, který by dobrovolně zaměnil jisté zničení vlastní kariéry za nejistou naději, že se mu podaří Tanayamu zničit.“

„I teď, když už musí jeho vláda nad věcmi ochabovat?“

„Mýlíš se. Jeho sevření možná povolí smrt – ale dokud k ní skutečně nedojde, tak to vůbec nepřichází v úvahu. To bude až to poslední, nějaký čas potom, co mu přestane bouchat srdce.“

„Co může lidi takto pohánět?“ kroutila Wendelová znechuceně hlavou. „Copak v něm není ani trošku touhy nechat to všechno plavat a v klidu se připravit na smrt?“

„Ne v Tanayamovi. Nikdy. Nemůžu říct, že bych ho důvěrně znal, ale v průběhu patnácti let, nebo tak nějak, jsem s ním čas od času přišel do styku a vždycky jsem z toho vyšel zle pošramocený. Znal jsem ho, když byl ještě plný energie a vždycky jsem věděl, že toho nikdy nenechá. Abych odpověděl na tvou otázku, různé lidi pohánějí různé motivy, ale v Tanayamově případě je to nenávisť.“

„To se dalo čekat,“ řekla Wendelová. „Poznala jsem to. Nikdo, kdo je tak nenáviděný, nemůže sám být bez nenávisti. Ale koho nenávidí Tanayama?“

„Kolonie.“

„Ale?“ Wendelová si zjevně připomněla, že kdysi byla osadníkem Adelie. „Vlastně jsem nikdy nezaslechla říct osadníka o Zemi dobré slovo. Sám znáš mé názory na místa bez proměnlivé přitažlivosti.“

„Já nemluvíím o nechuti, Tesso, odporu nebo pohrdání. Já mluvím o slepé, čiré nenávisti. Skoro všichni Pozemšťané nemají rádi kolonie. Mají všechno prvotřídní. Jsou poklidné, nepřelidněné, pohodlné, místa pro střední vrstvy s dostatkem potravin, volného času, žádné špatné počasí, žádnou chudinu. Mají roboty, o kterých ani nemusí vědět, že jsou. Je jen přirozené, že lidé, kteří jsou o to všechno ochuzeni, cítí vůči těm, kteří mají všeho, jak se zdá, dostatek, nelihost. Jenže u Tanayamy je to aktivní, spalující nenávist. Myslím, že by všechny kolonie nejraději viděl v troskách.“

„Ale proč?“

„Mám takovou teorii, že to není kvůli žádné z věcí, které jsem jmenoval. Co nemůže snést, je kulturní jednoditost kolonií. Chápeš, co mám na mysli?“

„Ne.“

„Kolonisté si sami sebe navzájem vybírají. Vybírají si lidi, jako jsou sami. Na každé kolonii sdílejí všichni stejnou kulturu, dokonce do jisté míry i stejný fyzický vzhled. Země naproti tomu je, a po celou svou historii byla, divokou směsicí různých kultur, navzájem se obohacujících, navzájem si konkurujících a navzájem se podezírajících. Tanayama a mnoho dalších Pozemšťanů – třeba já sám – pokládáme právě tuto směsicí za zdroj síly a myslíme si, že kulturní jednoditost kolonie oslabuje a v dlouhodobém měřítku zkracuje jejich potenciální životaschopnost.“

„Dobře, tak proč tedy nenávidět kolonie za něco, co považujete za jejich nevýhodu? Nenávidí nás Tanayama proto, že se máme lépe a zároveň hůře? To nedává smysl.“

„Ani nemusí. Kdo by se namáhal někoho nenávidět, kdyby si to musel napřed rozumně zdůvodnit? Možná – čistě teoreticky – se Tanayama bojí, že kolonie v blahobytu přetrvají a dokáží, že kulturní jednoditost je přece jen k něčemu. Nebo si možná myslí, že kolonie touží po zničení Země, stejně jako on touží po zničení kolonií. Ta věc se Sousední hvězdou ho rozzuřila.“

„To, že Rotor objevil Sousední hvězdou a že nás o tom neinformoval?“

„Nejen to. Neobtěžovali se nás ani varovat, že se žene přímo na sluneční soustavu.“

„Třeba to ani nevěděli.“

„Tomu Tanayama nikdy neuvěří. Jsem si jistý, že si myslí, že to věděli, a že nás úmyslně odmítli varovat, v naději, že nás hvězda zastihne nepřipravené, a že Země, přinejmenším pozemská civilizace, bude zničena.“

„Už se potvrdilo, že se Sousední hvězda přiblíží natolik, aby nám ublížila? O tom jsem nic neslyšela. Pokud vím, většina astronomů si myslí, že proletí v dostatečné vzdálenosti, aby nás nechala v podstatě na pokoji. Slyšel jsi snad něco jiného?“

Fisher pokrčil rameny. „Ne, neslyšel, ale myslím, že Tanayama už jen kvůli své nenávisti potřebuje věřit, že nějaké nebezpečí existuje. Z toho potom člověk logicky vyvodí závěr, že nezbyvá nic jiného, než vypracovat superluminální technologii, abychom mohli ve vesmíru lokalizovat jiné planety pozemského typu. Jen tak budeme schopni přesunout na jiný svět co největší množství zemské populace – kdyby došlo k nejhoršímu. Musíš uznat, že to dává smysl.“

„To ano, ale k tomu není třeba vymýšlet si nějakou katastrofu, Crile. To je přece přirozený názor, že lidstvo musí expandovat, i kdyby Zemi nehrozilo nejmenší nebezpečí. Přesunuli jsme se na kolonie a cesta ke hvězdám je jen další logický krok a pro tento krok musíme mít superluminální způsob cestování.“

„Ano, ale to by Tanayama považoval za příliš racionální vysvětlení. Kolonizace galaxie, to je něco, co rád přenechá generacím, které přijdou po nás. On chce pouze najít Rotor a potrestat ho za to, že opustil sluneční soustavu, aniž by bral ohled na zbytek lidstva. Toho se chce dožít a proto na tebe tak tlačí.“

„Může si tlačit, jak chce, stejně mu to nepomůže. Už je skoro mrtvý.“

„Kdo ví. Moderní medicína dokáže divy a pro Tanayamu doktoři udělají bezpochyby všechno možné.“

„Ani moderní medicína nemůže dělat zázraky. Ptala jsem se doktorů.“

„A oni ti odpověděli? Člověk by si myslel, že otázka Tanayamova zdraví je státním tajemstvím.“

„Ne pro mě, taky nezapomeň na okolnosti. Přišla jsem za lékařským týmem, který starocha ošetřuje, a řekla jsem jim, že bych chtěla postavit opravdové kosmické plavidlo pro lidskou posádku a že musím spěchat, abych to stihla dřív, než Tanayama zemře. Zeptala jsem se jich, kolik mám času.“

„A co ti řekli?“

„Že tak asi rok, to mi řekli. Nejvýš. Pobízeli mě, ať si pospíším.“

„Dokážeš to stihnout zajeden rok?“

„Za jediný rok? Ovšem, že ne, a taky jsem ráda. Dělá mi dobře pomyslení, že se toho ten jedovatý had nedožije. Co se šklebíš? Vadí ti, že jsem k němu tak bezcitná?“

„Nezáleží na tom, co si o něm myslíš, Tesso. Tohle všechno se totiž mohlo uskutečnit jen díky starochovi. Jen díky jeho zásluze vzniklo Hyper City.“

„Ano, ale jen z jeho osobních důvodů, ne z mých. Ani kvůli Zemi či lidstvu. Já můžu mít taky svoje vrtochy. Jsem si jistá, že ředitel Tanayama se ani jedinkrát neslitoval nad nikým, koho považoval za svého nepřítele, nebo že by jen o píd' povolil tlak, když někoho takového drtil nohou k zemi. Řekla bych, že stejně tak ani on neočekává od nikoho soucit nebo milosrdenství. Nejspíš by každého, kdo by mu něco podobného nabídl, považoval za slabocha.“

Fisher vypadal nešťastně. „Jak dlouho to bude trvat, Tesso?“

„Kdo ví? Možná věčně. I kdyby všechno šlapalo tak, jak by mělo, nevidím možnost, jak to stihnout dřív než za pět let.“

„Jak to? Vždyť superluminální pohon už máte.“

Wendelová se napřímila. „Nemáme, neboť naivní. Crile. Všechno, co máme, je laboratorní demonstrace vhodná pro lehké předměty – pingpongový míček – jehož miniaturní hyperatomový motor činí až devadesát procent jeho hmotnosti a uděluje mu superluminální zrychlení. Ovšem kosmická loď s lidskou posádkou je něco docela jiného. Něčím takovým si musíme být naprosto jistí, takže pět let je optimistická předpověď. V době, kdy ještě nebyly takové počítače, jako máme dnes, a tedy ani simulace, které na nich můžeme provádět, by pět let bylo jen neuskutečnitelným snem. Možná i padesát.“

Crile Fisher mlčky zavrtěl hlavou.

Tessa Wendelová ho zamyšleně pozorovala. Potom se, téměř opatrně, zeptala: „Co je to s tebou? Ty máš taky tak naspěch?“

Fisher uklidňujícím tónem odpověděl: „Jsem si jistý, že se stejně jako ostatní nemůžeš dočkat, až to bude na světě, ale po pravdě řečeno, já po fungujícím superluminálním pohonu toužím ještě víc.“

„Ty víc než kdokoli ostatní?“

„Ano, já, už to tak bude.“

„Proč?“

„Chtěl bych letět k Sousední hvězdě.“

Sežehla ho pohledem. „Proč? Sníš o tom, že se dáš znovu dohromady s ženou, kterou jsi opustil?“

Fisher se s Tessou Wendelovou nikdy nepustil pořádně do řeči o Eugenii a neměl v úmyslu nechat se polapit ani teď.

„Mám tam někde dceru. To bys mohla pochopit, Tesso. Máš přece syna.“

Měla. Bylo mu něco málo přes dvacet, chodil na Adelijskou univerzitu a čas od času matce psal.

Wendelové změkly rysy. „Crile,“ řekla, „nesmíš se oddávat marným nadějím. Ujišťuji tě, že pokud věděli o Sousední hvězdě, tak odletěli právě k ní. S obyčejným hyperposilovaným pohonem jim, nicméně, musela cesta zabrat přes dva roky. Nemůžeme vědět, zda Rotor takovou cestu vydržel. A i kdyby vydržel, pravděpodobnost nalezení obyvatelné planety v okolí rudého trpaslíka je prakticky nulová. A kdyby to vydrželi až tak daleko, možná by se vydali hledat jinou vhodnou planetu. Ale kam? Jak bychom je mohli najít?“

„Řekl bych, že věděli, že vedle Sousední hvězdy nemůžou najít obyvatelný svět. Nebyli by tím pádem předem připraveni jednoduše usadit Rotor na vhodnou oběžnou dráhu kolem hvězdy?“

„I kdyby přežili let a i kdyby zůstali na oběžné dráze kolem hvězdy, byl by to jen sterilní život bez vyhlídek na budoucnost a ve formě, která by se v žádném případě nedala nazvat civilizovaná. Crile, musíš se obrnit. Co když se nám podaří zorganizovat expedici k Sousední hvězdě a vůbec nic tam nenajdeme, nebo nanejvýš tak prázdné trosky Rotoru?“

„Tak nám nezbude, než se s tím smířit. Ale určitě existuje nějaká naděje, že přežili.“

„A že najdeš své dítě? Drahý Crile, do toho chceš vkládat své naděje? I kdyby Rotor přežil a s ním i tvá dcera, byl jí přece jen rok, když odletěli, a to bylo v dvaadvacátém. Kdyby se teď před tebou objevila, byla by o deset let starší. Kdybychom se vydali k Sousední hvězdě v nejbližším možném termínu, tak jí bude patnáct let. Nepozná tě. A co víc, ty nepoznáš ji.“

„Deset, patnáct nebo padesát let. Kdybych ji spatřil, Tesso, poznal bych ji, to vím.“

DEVATENÁCT

ZŮSTAT

40.

Marlene se na Sievera Genarra váhavě usmála. Zvykla si vpadnout do jeho kanceláře, kdy se jí zlíbilo.

„Ruším tě v něčem důležitém, strýčku Sievere?“

„Ne, drahoušku, tohle vlastně není příliš důležité zaměstnání. Sloužilo původně k tomu, aby se mě Pitt mohl zbavit a já se ho rád chytil, abych se zase mohl zbavit jeho. Neřekl bych to každému, ale tobě by žádná lež neunikla a tak jsem nucen mluvit pravdu.“

„Děsí tě to, strýčku Sievere? Komisaře Pitta to děsilo a Aurinela by to také poděsilo, kdybych mu někdy prozradila, co umím.“

„Neděsí, Marlene, protože jsem se s tím už smířil, abys věděla. Rozhodl jsem se, že pro tebe budu tabulka čirého skla. Vlastně je to takový uklidňující pocit. Lhaní je složitá věc, člověk musí neustále pamatovat na všechno. Kdyby byli lidé doopravdy líní, nikdy by nehlali.“

Marlene se znovu usmála. „Proto mě máš rád? Protože ti umožňuju, abys byl líný?“

„To taky poznáš?“

„Ne, poznám, že mě máš rád, ale nepoznám proč. Tvé držení těla říká, že mě máš rád, ale *důvod* je ukrytý na dně tvé duše a všechno, co se o něm dokážu dozvědět, jsou jen občasné nezřetelné pocity. Nemůžu tam 'dosáhnout'.“ Na chvíli se zamyslela. „Někdy si přeju, abych to dokázala.“

„Buď ráda, že nemůžeš. Duše jsou špinavá, zatuchlá a nepříjemná místa.“

„Proč to říkáš, strýčku Sievere?“

„Zkušenost. Nemám tvoji přirozenou schopnost, ale pobýval jsem mezi lidmi mnohem déle než ty. Tobě se líbí vlastní duše, Marlene?“

Marlene vypadala překvapeně. „Nevím. Proč by se mi neměla líbit?“

„Líbí se ti všechny tvé myšlenky? Všechny představy? Všechny pohnutky? Ruku na srdce. Nemůžeš si tě 'přečíst', ale ruku na srdce.“

„No, někdy mě napadají hlouposti nebo zlomyslnosti. Někdy mám zlost a napadají mě věci, které bych doopravdy neudělala. Ale ne často, vážně.“

„Ne? Nezapomínej, že jsi na svou duši zvyklá. Sotva ji vnímáš. Jako šaty, co máš na sobě. Necítíš jejich dotyk, protože jsi na ně zvyklá. Vlasy se ti vzadu na krku točí, ale ty si toho nevšímáš. Kdyby se tvého krku dotkly cizí vlasy, svědilo by to a nedalo by se to vydržet. Myšlenky někoho *druhého* by nemusely být o nic horší než tvoje, ale byly by to myšlenky někoho *druhého* a nelíbily by se ti. Například by se ti nemuselo líbit, že tě mám rád – kdybys věděla, proč tě mám rád. Je mnohem lepší a klidnější přijmout moji náklonnost jako fakt a nepídit se v mé duši po důvodech.“

Následovala nevyhnutelná Marlenina otázka:

„Proč? Jaké jsou to důvody?“

„Mám tě rád, protože jsem *byl* kdysi tebou.“

„Co tím myslíš?“

„To, že jsem byl dívenkou s krásnýma očima a darem vnímavosti, to ne. Ale to, že jsem byl mladý a myslel si o sobě, že jsem nehezký a že mě kvůli tomu nikdo nemá rád, ano. Věděl jsem, že jsem chytrý a nechápal jsem, proč mě pro to nikdo neměl rád. Připadalo mi nespravedlivé, že na to špatné se hledí a na to dobré ne.“

Trápilo mě to a zároveň jsem měl vztek, Marlene. A řekl jsem si, že se k druhým nikdy nebudu chovat tak, jako oni ke mně, ale neměl jsem moc příležitostí své rozhodnutí realizovat. Potom jsem poznal tebe. Nevypadáš zdaleka tak bídě, jako jsem vypadal já a jsi *daleko* inteligentnější, než jsem já kdy byl, ale mně ani trochu nevadí, že mě převyšuješ.“ Roztáhl ústa do širokého úsměvu. „Je to, jako bych si dával druhou šanci – tentokrát znatelně zvýhodněnou. Ale dost, proto jsi za mnou asi nepřišla. Možná nejsem tak vnímavý jako ty, ale tolik ještě poznám.“

„No, přišla jsem kvůli mámě.“

„Eh?“ Genarr se s náhlým a téměř bolestným zvýšením zájmu zachmuřil. „Co je s ní?“

„Už je skoro hotová se svým projektem, vždyť víš. Jestli se vrátí na Rotor, bude chtít, abych šla s ní. Musím?“

„Asi ano. Ty nechceš?“

„Ne, nechci, strýčku Sievere. Cítím, že je *důležité*, abych zůstala tady. A tak bych chtěla, abys řekl komisaři Pittovi, že by sis nás tu rád nechal. Nějakou dobře znějící záminku si určitě najdeš. A komisař Pitt bude docela rád, když tu zůstaneme, tím jsem si jistá, zvláště, když mu vysvětlíš, že matka zjistila, že Nemesis Zemi zničí.“

„To ti řekla?“

„Ne, neřekla. Ani nemusela. Můžeš mu říct, že ho matka bude pravděpodobně neustále obtěžovat naléháním, aby Zemi varoval.“

„A nenapadlo tě, že Pitt mi třeba nebude chtít udělat radost? Když uvidí, že chci, abyste zůstaly v erythrejské Kopuli, tím spíš vám přikáže, abyste se vrátily na Rotor, jen aby mi udělal naschvál.“

Marlene klidně řekla:

„Jsem si docela jistá, že komisař Pitt mnohem raději udělá radost sám sobě a nechá nás tady, než aby ji nechtěl udělat tobě a vzal si nás zpátky. A kromě toho, ty chceš, aby matka zůstala zde, protože – protože ji máš rád.“

„Moc rád. Celý život, jak to tak vypadá. Ale tvá matka *mě* nemá ráda. Sama jsi mi nedávno řekla, že ještě stále myslí na tvého otce.“

„Má tě ráda stále víc a víc, strýčku Sievere. Má tě ráda hodně.“

„Mít rád neznamená milovat, Marlene. Jsem si jistý, že na to jsi už přišla.“

Marlene zrudla. „Já mluvím o *starých* lidech.“

„Jako jsem já,“ Genarr zaklonil hlavu a rozesmál se. Potom se omluvil: „Promiň, Marlene. Jenom mě baví, jak si staří myslí, že mladí vlastně nechápou, co je láska; a mladí si zase myslí, že staří už na lásku zapomněli; a přitom, abys věděla, se jak jedni tak i druhí mýlí. Proč si myslíš, že je *důležité*, abys zůstala v erythrejské Kopuli, Marlene? Určitě ne proto, že mě máš ráda.“

„Ovšem, že tě mám ráda,“ odvětila vážně Marlene. „Moc. Ale zůstat chci proto, že mám ráda Erythro.“

„Vysvětlil jsem ti přece, jak nebezpečný je to svět.“

„Ne pro mě.“

„Jsi si stále jistá, že tě Nákaza nemůže postihnout?“

„Ovšem, že nemůže.“

„Ale jak to můžeš vědět?“

„Prostě to vím. Vždycky jsem to věděla, i když jsem byla ještě na Rotoru. Nebylo proč si to nemyslet.“

„To máš pravdu. Ale teď, když ses dozvěděla o Nákaze?“

„To na mém přesvědčení nic nemění. Cítím se tu naprosto v bezpečí. Dokonce víc než na Rotoru.“

Genarr pomalu zavrtěl hlavou. „Musím přiznat, že tohle nechápu.“ Studoval její vážný obličej, tmavé oči zcela zakryté nádhernými řasami. „Víš co, teď zkusím já číst mluvu tvého těla – jestli to svedu. Máš v úmyslu prosadit svou za jakoukoli cenu a zůstat na Erythro.“

„Ano,“ přikývla prostě Marlene. „A čekám, že mi v tom pomůžeš.“

41.

Eugenie Insignová mlčky plála hněvem. Nemluvila hlasitě, ale zato důrazně. „To nemůže udělat, Sievere.“

„Ovšem, že může, Eugenie,“ řekl Genarr stejně tiše. „Je komisařem.“

„Ale neomezeným vládcem. Mám svá občanská práva a jedno z nich je svoboda pohybu.“

„Když si komisař usmyslí, že vyhlásí stav ohrožení, ať už všeobecný či vztahující se pouze na jedinou osobu, pak jdou občanská práva stranou. Takový je aspoň přibližně smysl zmocňovacího zákona z dvacátého čtvrtého.“

„Ale to je výsměch všem zákonům a tradicím od samého založení Rotoru.“

„Souhlasím.“

„Když budeme veřejně protestovat, Pitt se ocitne –“

„Eugenie, poslechni mě, prosím tě, a nechej to být. Proč byste nemohly s Marlene prozatím jednoduše zůstat tady? Jste tu víc než vítány.“

„Co to vykládáš? Vždyť se to rovná uvěznění bez obvinění, bez soudu a bez rozsudku. Nějaký svévolný arbitrážní příkaz nám nařizuje, abychom zůstaly po neurčitou dobu na Erythro –“

„Udělej to bez námitek, prosím tě o to. Bude to tak lepší.“

Insignová odporovala s nesmírným opovržením:

„Jak lepší?“

„Protože Marlene, tvá dcera, si moc přeje, abys to udělala.“

Insignová vypadala zaraženě. „Marlene?“

„Minulý týden za mnou přišla s tím, abych manévroval Pittem tak, aby vám dvěma přikázal zůstat na Erythro.“

Insignová, planoucí rozhořčením, téměř povstala křesla: „A tys to skutečně udělal?“

Genarr odhodlaně zavrtěl hlavou. „Ne. Poslouchej mě. Všechno, co jsem udělal, bylo to, že jsem Pitta informoval, že tvá práce zde je hotová, a že nevím, zda si přeje, aby ses vrátila s Marlene na Rotor nebo abys zůstala tady. Byl to naprosto neutrální dotaz, Eugenie. Ukázal jsem ho Marlene předtím, než jsem ho odeslal, a ona s ním byla spokojená. Řekla, cituji: 'Když mu dáš možnost volby, nechá nás tu.' Což, jak se zdá, také udělal.“

Insignová klesla zpátky do křesla. „Sievere, ty se vážně řídíš radami patnáctileté holky?“

„Já Marlene neberu jen jako patnáctiletou holku. Ale řekni mi, proč tolik toužíš vrátit se na Rotor?“

„Moje práce –“

„Žádnou tam nemáš. Žádnou mít nebudeš, když si to Pitt bude přát. A kdyby ti přece jen dovolil se vrátit, našla bys na svém místě někoho jiného. Naproti tomu tady najdeš veškeré vybavení, které potřebuješ – to už jsi snad zjistila. Když se to tak vezme, tak jsi sem přišla přece udělat něco, co se nedalo udělat na Rotoru.“

„Na mé práci nesejde!“ vykřikla Insignová a rozhodila bezmocně rukama. „Copak nechápeš, že se chci vrátit z téhož důvodu, kvůli kterému on chce, abych tu zůstala? Chce zničit Marlene. Kdybych o té erythrejské Nákaze věděla před naším odjezdem, nikdy bychom sem nepřišly. Nemůžu riskovat Marleninu duši.“

„Její duše je to poslední, co bych chtěl riskovat,“ řekl Genarr. „To bych spíš riskoval vlastní život.“

„Ale zůstat tady je pro ni riskantní.“

„Marlene si to nemyslí.“

„Marlene! Marlene! Mluvíš o ní, jako o bohyni. Co ta může vědět?“

„Poslouchej mě, Eugenie. Pojd'me si o tom rozumně promluvit. Kdyby to opravdu vypadalo, že Marlene hrozí nějaké nebezpečí, tak

vás už nějakým způsobem zpátky na Rotor dostanu, ale nejprve mě vyslechni. Je na Marlene něco megalomaniického?“

Insignová se celá třásla. Její rozrušení neustupovalo. „Nevím, co tím myslíš.“

„Má sklon k nějakým vymyšleným, přehnaným prohlášením, která jsou na první pohled nesmyslná?“

„Jistěže ne. Má velmi střizlivé – Proč mi dáváš takové divné otázky? Vždyť víš, že neprohlašuje nic, co –“

„Není podstatné. Já vím. Nikdy se svou vnímavostí nechlubila. Vlastně i ta vyšla najevo pod tlakem okolností.“

„Ano, ale řekneš mi konečně, kam tím vším směřuješ?“

Genarr tiše pokračoval. „Tvrdila někdy, že má zvláštní intuitivní schopnosti? Vyjádřila se snad někdy v tom smyslu, že jistě ví, že se něco určitého stane či nestane, aniž by k tomu měla jiný důvod než svoji jistotu?“

„Ne, ovšem, že ne. Drží se důkazů. Nedělá žádné ukvapené závěry bez důkazů.“

„A přesto v jednom případě, možná právě v tomto jediném případě, ano. Je si jistá, že jí Nákaza nemůže ublížit. Tvrdí, že si je naprosto jistá tím, že jí Erythro nemůže ublížit, dokonce už na Rotoru si tím byla jistá, a že se tento pocit, co přišla do Kopule, jen umocnil. Je rozhodnutá – *pevně* rozhodnutá – zůstat.“

Insignová rozšířila údivem oči a ruka jí vystřelila k ústům. Vyдалa neartikulovaný zvuk a zašeptala: „V tom případě –“ nedokončila, jen na něj dál zírala.

„Ano?“ vyhrkl Genarr s náhlým znepokojením.

„Copak nic nechápeš? Není to důsledek Nákazy? Její osobnost se mění. Postihuje ji to mozek.“

Genarr na okamžik ztuhl, ale potom řekl: „Ne, to není možné. Žádný dosud zjištěný případ takto neprobíhal. Tohle není Nákaza.“

„Její vědomí je odlišné. Proto to taky na ni bude působit odlišně.“

„Ne,“ řekl zoufale Genarr. „Nevěřím. Tomu nikdy neuvěřím. Věřím, že když Marlene říká, že si je jistá, že je imunní, tak taky imunní je. Její imunita nám pomůže vyřešit hádanku Nákazy.“

Z Eugenina obličej vyprchala barva. „Tak proto ty ji tady chceš, Sievere? Abys ji použil jako klíč k Nákaze?“

„Ne. Nechci ji tady, jen abych ji využil. Nicméně chce zůstat a může se takovým klíčem *stát*, možná bezděky, aniž bychom po ní něco takového žádali.“

„A jenom proto, že ona chce zůstat na Erythro, tak jí to ty hodláš dovolit? Jenom proto, že chce z nějaké zvrácené příčiny, kterou nedokáže vysvětlit, kterou si ani já ani ty nedokážeme nijak logicky vysvětlit, zůstat? Skutečně vážně uvažuješ o tom, že se jí to má dovolit jenom proto, že si to přeje? Tohle se mi odvažuješ říct?“

Genarr s přemáháním odpověděl: „Abych řekl pravdu, právě o něčem takovém uvažuju.“

„Pro tebe je jednoduché o něčem takovém uvažovat. Není to tvoje dítě. Je to *moje* dítě. Je to jediná –“

„Já vím,“ přerušil ji Genarr. „Jediná připomínka toho, co ti zůstalo po Crilovi. Co se na mě tak díváš? Víím, že ses s tou ztrátou nikdy nevyrovnala. Víím, jak ti je.“ Poslední slova pronesl tiše, jemně, vypadalo to, jako kdyby se chtěl natáhnout a pohladit Eugenii po skloněné hlavě.

„Ale ať je to, jak chce, Eugenie, jestli chce Marlene opravdu vyjít ven na povrch Erythro, tak si myslím, že jí v tom nakonec nic nezabrání. A jestli je absolutně přesvědčená, že jí Nákaza neublíží, třeba právě její přesvědčení v tom Nákaze zabrání. Marlenina agresivní rozvaha a sebejistota mohou být jejím duševním imunitním mechanismem.“

Insignová trhla hlavou, oči jí planuly. „Mluvíš nesmysly. Je to ještě dítě a nemáš právo poddávat se jejímu chvilkovému závanu romantismu. Je pro tebe cizím člověkem. Nemiluješ ji.“

„Není pro mě cizí a miluju ji. A co víc, já ji obdivuji. Láska by mi nedala odvahu riskovat, ale obdiv ano. Přemýšlej o tom.“

A tak tam seděli a hleděli na sebe.

DVACET

DŮKAZ

42.

Kattimoro Tanayama se s navykou úporností dožil konce roku, který mu byl přidělen, a trvalo ještě hodnou část roku následujícího, než dlouhou bitvu vzdal. Když se tak stalo, opustil bojiště beze slov a bez upozornění, takže příchod smrti zaznamenaly pouze přístroje, oči náhodných přihlížejících nikoli.

Na Zemi to způsobilo jen nepatrný rozruch, na koloniích vůbec žádný, protože staroch dělal svou práci mimo dosah veřejnosti; ostatně mu na ní vlastně nezáleželo. Jeho odchodem se nejvíc ulevilo pouze těm, kteří s ním měli co do činění, kteří znali jeho moc a byli nejvíc závislí na jeho politice a síle.

Zpráva dorazila k Tesse Wendelové brzy; díky speciálnímu kanálu propojujícímu její štáb s World City. Zvláštní – fakt, že se to už měsíce očekávalo, nijak neoslabil její šok.

Co bude teď? Kdo nastoupí po Tanayamovi a k jakým změnám dojde? Spekulovala nad tím už delší dobu, ale teprve nyní se zdálo, že tyto otázky mají skutečné opodstatnění. Wendelová (a možná všichni ostatní, kterých se to týkalo) zřejmě, navzdory sama sobě, vlastně nepředpokládala, že by staroch mohl skutečně zemřít.

Útěchu hledala u Crila Fishera. Uvažovala dostatečně reálně, aby si uvědomovala, že teď už to nemůže být její tělo (za necelé dva měsíce jí bude neuvěřitelných padesát), které ho u ní drželo. Jemu teď bylo třiačtyřicet, mládí z něj také pomalu vyprchávalo, ale u muže to nebylo tak patrné. Buď jak buď, zůstával a ona se stále dokázala přesvědčovat, že to byla ona, co ho drželo, obrazně řečeno, zvláště pak tehdy, když ho držela doslova.

Zeptala se: „Tak, a co teď?“

„Není to žádné překvapení, Tesso. Mělo se to stát už dávno.“

„Uznávám, ale stalo se to teď. Bylo to jeho slepé odhodlání, co udržovalo projekt v chodu. Teď co?“

Fisher řekl, „Dokud žil, chtěla jsi ho vidět nejráději mrtvého. A teď máš strach. Ale nemyslím, že k němu máš důvod. Projekt bude pokračovat. Něco tak velkého už žije vlastním životem a nedá se zastavit.“

„Zkoušel jsi někdy vypočítat, kolik to všechno stálo, Crile? Přejde nový ředitel Pozemského ministerstva bezpečnosti. Světový kongres si jistě vybere někoho, kdo se nechá ovládat. Druhý Tanayama, před kterým by se museli krčit strachy, už nebude – alespoň v dohledné budoucnosti ne. Budou si hlídat kapsu a bez Tanayamovy ochranné ruky se budou snažit limitovat rozpočet na nejmenší možnou míru.“

„To nemůžou. Vložili do toho už příliš mnoho. Mají to zastavit a nic za to? To by znamenalo opravdové fiasko.“

„Shodili by to na Tanayamu. 'Byl to šílenec,' řeknou, 'posedlý egocentrický maniak' – a ti, kdo za nic z toho nenesou zodpovědnost, budou moci navrátit Zemi zdravý rozum a zanechat něčeho, co si planeta vlastně nemůže dovolit.“

Fisher se usmál. „Tesso, lásko, tvé chápání věcí jež se týkají politiky, pravděpodobně odpovídá myšlení prvotřídního hyperspecialisty, ale ředitel Úřadu je – teoreticky a v očích veřejnosti – jmenovaný úředník omezené pravomoci, který má být pod úplnou kontrolou prezidenta a Celosvětového kongresu. Tito zvolení úředníci, v jejichž rukou by měla spočívat vláda, nemohou dát tak okatě najevo, že jim Tanayama všem vládl a že je zahnal do kouta, kde se krčili ve strachu, aby je neprozradil tlukot vlastního srdce. Odhalili by se jako zbabělci a neschopní slaboši a dali by v sázku své pozice v příštích volbách. Budou muset v projektu pokračovat. Udělají jen pár kosmetických úprav.“

„Jak si tím můžeš být tak jistý?“ zabručela Wendelová.

„Dlouholetá zkušenost a pozorování voleného úřednictva, Tesso. Kromě toho, kdybychom to teď zastavili, bylo by to jako popostrčit všechny kolonie, aby nás předběhly – aby se vydaly do otevřeného vesmíru a nás nechaly za sebou, jako to udělal Rotor.“

„Ale? A to by dokázali jak?“

„Neříkala jsi sama, že když mají k dispozici technologii hyperposilování, je přechod k superluminálnímu letu nevyhnutný?“

Wendelová na Fishera upřela jízlivý pohled. „Crile, lásko, tvé chápání věcí týkajících se hyperprostorové teorie pravděpodobně odpovídá myšlení prvotřídního mámitelů tajemství, ale vážně si o mé práci myslíš tohle? Že je to nevyhnutelné vyústění hyperposilování? Copak ti ušel fakt, že hyperposilování je přirozené vyústění relativistického myšlení, které přesto neumožňuje cestovat rychleji než rychlostí světla? Přechod k superluminálním rychlostem vyžaduje opravdový skok jak v myšlení, tak v praxi. Nedojde k němu přirozenou cestou, což jsem už vysvětlila několika lidem ve vládě. Naříkali si na pomalé tempo a výdaje a já jim musela vysvětlovat, v čem tkví naše potíže. Teď si na to vzpomenu a nebudou se nás bát ani v této fázi zastavit. Nemůžu je popohnat tím, že jim najednou řeknu, že nás druzí mohou předhonit.“

Fisher zavrtěl hlavou. „Ovšem, že jim to můžeš říct. A oni ti to také uvěří, protože to bude pravda. Můžou nás předejít velmi snadno.“

„Ty jsi neslyšel, co jsem ti teď řekla?“

„Slyšel, ale na něco jsi zapomněla. Dovol trochu střízlivého uvažování, zvláště od někoho, koho jsi nazvala prvotřídním mámitelů tajemství.“

„O čem to mluvíš, Crile?“

„Tento velký skok od hyperposilování k superluminálnímu letu je velký skok jen pro toho, kdo začíná od úplného začátku jako ty. Kolonie však od začátku nezačínají. Vážně si myslíš, že o projektu nic neví, že neví o Hyper City? Vážně si myslíš, že já a mí pozemští kolegové jsme jediní mámitelů tajemství ve sluneční soustavě? Kolonie mají také své mámitelů, kteří pracují stejně usilovně a stejně účinně jako my. Tak například, o *tvém* příjezdu na Zemi věděli hned od prvního dne.“

„A co má být?“

„Nic, jen to, že to věděli. Myslíš si, že nemají počítače, které jim řeknou, že jsi psala a publikovala v daném oboru? Myslíš si, že k těm článkům nemají přístup? Myslíš si, že je nestudovali slovo od slova, a že nepochopili, že věříš, že superluminální rychlosti jsou teoreticky možné?“

Wendelová se kousla do rtu a řekla: „No –“

„Ano, jen se nad tím zamysli. Když jsi psala své názory na superluminální rychlost, byly to pouhé spekulace. Jediná jsi to považovala za možné. Nikdo tě nebral vážně. A najednou přijdeš na Zemi a zůstaneš na ní. Zmizíš z dohledu a nevrátíš se na Adelii. Možná, že neví o všech detailech tvé práce, protože zabezpečení tohoto projektu odpovídalo míře Tanayamova stihomamu. Přesto však už jen pouhý fakt, že jsi zmizela, o mnohém svědčí, a ve světle toho, co jsi publikovala, nemohou být žádné případné pochybnosti o tom, nad čím pracuješ.

Něco jako Hyper City se nedá udržet v naprosté tajnosti. Obrovské sumy, které se do projektu investují, musí zanechat viditelnou stopu. A tak se všechny kolonie pídí, po čem se dá, protože jednotlivé zlomky informací mohou v konečném součtu poskládat smysluplný celek. A každý takový zlomek jim umožní postupovat rychleji, než jsi mohla ty. Tohle všechno jim řekni, Tesso, kdyby náhodou vyvstala otázka o případném ukončení projektu. Můžeme být a taky budeme předešnání, jestli se zastavíme. Tahle představa udrží nové lidi ve stejné nedočkavé obavě, v jaké byl Tanayama. Navíc to má tu výhodu, že je to pravda.“

Wendelová hodnou chvíli mlčela, zatímco Fisher ji pozorně sledoval.

„Máš pravdu, můj drahý mámiteli,“ řekla nakonec. „Udělala jsem chybu, když jsem tě tak bezmyšlenkovitě považovala víc za svého milence než rádce.“

„Proč by se to muselo vylučovat?“ zeptal se Fisher.

„Ačkoli,“ řekla Wendelová, „moc dobře vím, že tě ženou vlastní zájmy.“

„I kdyby to byla pravda,“ namítl Fisher, „co na tom záleží? Hlavně, že se naše zájmy ubírají stejným směrem.“

43.

Konečně dorazila poslanecká delegace spolu s Igorem Koropatským, novým ředitelem Pozemského ministerstva bezpečnosti. Léta zastával v Úřadě různé vedlejší funkce, takže nebyl Tesse Wendelové zcela neznámý.

Byl to tichý člověk s hladkými, řídnuocími, šedivými vlasy a poněkud baňatým nosem, usedlou dvojitou bradou, napohled dobře živený a vyrovnané povahy. Bezpochyby bystrý člověk, ale postrádal onu Tanayamovu až chorobnou činorodost. To člověk poznal už z dálky.

Senátoři přišli samozřejmě s ním, jako by chtěli dát najevo, že tento nástupce je jejich majetkem, že je pod jejich kontrolou. Určitě si mysleli, že už to tak zůstane. Tanayama byl dlouhá a trpká lekce.

Nikdo se ani nezmnínil o tom, že by se měl projekt ukončit. Naopak, chtěli, aby se urychlil – je-li to možné. Tessiny opatrné pokusy zdůraznit možnost toho, že by je kolonie mohly předejnat nebo se alespoň dostat do jejich těsného závěsu, byly přijaty bez připomínek jako fakt, o kterém není potřeba diskutovat.

Koropatský, kterému dovolili být jejich mluvčím a převzít na sebe odpovědnost, řekl: „Doktorko Wendelová, nechci po vás žádnou dlouhou, formální prohlídku Hyper City. Už jsem tu byl, a je pro mě v současné době důležitější strávit nějaký čas reorganizací Úřadu. Není to v žádném případě projev neúcty vůči mému váženému předchůdci, ale předání každého významnějšího administrativního tělesa z jedné ruky do druhé vyžaduje značnou reorganizaci, zvláště bylo-li funkční období mého předchůdce tak dlouhé. Já sám od přírody nejsem žádný formalista. Promluvíme si proto otevřeně a neformálně. Položím vám několik otázek, na které mi, doufám, odpovíte tak, aby tomu člověk skromných znalostí z daného vědního oboru, jako jsem já, bez potíží porozuměl.“

Wendeiová přikývla. „Udělám, co bude v mých silách, řediteli.“

„Dobrá. Kdy myslíte, že budete mít fungující superluminální vesmírné plavidlo?“

„Musíte si uvědomit, řediteli, že tato otázka je v podstatě nezodpověditelná. Jsme vydáni na milost a nemilost nepředvídatelným obtížím a závadám.“

„Počítejme s přiměřenými obtížemi a s žádnými závadami.“

„V tom případě, jelikož teoretickou stránku už máme zvládnutou a chybí už jen technická, když přispěje trochu štěstí, budeme mít superluminální plavidlo do tří let. Možná.“

„Jinými slovy, budete hotovi v roce 2236.“

„Určitě ne dřív.“

„Kolik osob unese?“

„Pět až sedm. Možná.“

„Jak daleko se dostane?“

„Jak daleko budeme chtít, řediteli. V tom spočívá kouzlo superluminální rychlosti. Je to cesta hyperprostorem, kde neplatí zákony běžné fyziky, dokonce ani zákon zachování energie a tak přesun o tisíc světelných let nestojí víc úsilí než přesun o jediný světelný rok.“

Ředitel se znepokojeně pohnul. „Nejsem fyzik, ale dělá mi potíže smířit se s představou prostředí bez jakýchkoli omezení. Copak tam neexistuje něco nemožného?“

„Omezení existují. Je zapotřebí vakua a gravitační síly, jež nedosahuje jisté hranice, abychom mohli uskutečnit přechod do hyperprostoru a zase zpátky. Jistě narazíme i na další omezení, která bude možná nutno prozkoumat pomocí zkušebních letů. Jejich výsledky si zřejmě vyžádají další odklad.“

„Až budete mít loď, kam bude směřovat váš první let?“

„Možná by bylo rozumné nejít napoprvé dál než, řekněme, k Plutu, jenže to by se mohlo považovat za neodpuštělnou ztrátu času. Jakmile budeme mít jednou v rukou technologii, umožňující nám putovat ke hvězdám, pokušení navštívit jednu z nich bude neodolatelné.“

„Řekněme Sousední hvězdu?“

„To by byl první logický cíl. Bývalý ředitel Tanayama chtěl zamířit právě tam, ale já si vás dovolím upozornit na další, daleko zajímavější hvězdy. Sírius je pouze čtyřikrát tak daleko. Měli bychom navíc možnost pozorovat bílého trpaslíka z těsné blízkosti.“

„Doktorko Wendeiová, domnívám se, že naším cílem musí být Sousední hvězda, i když ne nutně z důvodů, které poháněly ředitele Tanayamu. Řekněme, že poletíte k nějaké vzdálenější hvězdě – jakékoli jiné hvězdě – a vrátíte se. Jak dokážete, že jste vskutku byla v blízkosti jiné hvězdy?“

Wendelová vypadala překvapeně. „Dokázat? Slyším dobře?“

„Ano, jak byste vyvrátila tvrzení, že let byl ve skutečnosti fingo-
vaný.“

„Fingovaný?“ Wendeiová se pobouřeně zvedla ze židle. „To si vyprošuji.“

Koropatského hlas najednou nabyl na důraznosti. „Posaďte se, doktorko Wendeiová. Nikdo vás z ničeho neobviňuje. Pokouším se jen vyvarovat možného konfliktu v budoucnosti. Lidstvo vstoupilo

do vesmíru téměř před třemi staletími. Není to tak zcela zapomenutá historická epizoda a má světová podoblast si ji pamatuje zvlášť dobře. Když byly v těch šerých dobách pozemského 'šestinedělí' vypuštěny první satelity, objevili se takoví, kteří tvrdili, že všechno, co satelity vysílaly, byl podvod. První fotografie odvrácené strany Měsíce byly prohlášeny za padělky. Dokonce i o prvních snímcích Země pořízených z vesmíru tvrdili ti, kteří věřili, že Země je plochá, že to jsou podvrhy. Když teď Země vyhlásí, že má superluminální pohon, může se dostat do podobných nesnází.“

„Z jakého důvodu, řediteli? Proč by se měl někdo domnívat, že jsme si něco takového vymysleli?“

„Jste naivní, drahá doktorko. Albert Einstein je už přes tři staletí považován za poloboha, který objevil kosmologii. Lidé si generaci za generací zvykali na myšlenku, že rychlost světla představuje konečnou a nepřekonatelnou mez a nebudou se jí chtít vzdát tak snadno. Dokonce i princip kauzality – a co už je pro člověka základnějšího než to, že příčina musí předcházet následku – se zdá být ohrožen. To je jedna věc.

Druhá věc, doktorko Wendeiová, je, že kolonie mohou shledat jako politicky výhodné přesvědčit své lidi a zároveň i Pozemšťany, že lžeme. Zmate nás to, vtáhne do polemik, promarní náš čas a jim poskytne možnost nás dostihnout. Takže se vás ptám: existuje jednoduchý důkaz o tom, že let, který byste v budoucnu podnikli, by byl opravdu legální?“

Wendelová mrazivě odpověděla: „Řediteli, po návratu můžeme nechat loď prohlédnout odborníky. Vysvětlíme jim použité technologie –“

„Ne, ne, ne, prosím vás. To stačí. To by přesvědčilo pouze kapacity stejně znalé jako jste vy.“

„Dobrá tedy. Když se vrátíme, přivezeme snímky vesmíru, na kterých bude vzájemná poloha nejbližších hvězd mírně odlišná. Podle změny jejich relativní polohy bude možné přesně vypočítat, kde jsme se relativně ke Slunci nacházeli.“

„Rovněž pro odborníky. Pro průměrného člověka naprosto nepřesvědčivé.“

„Budeme mít podrobné snímky hvězdy, kterou jsme navštívili. V každém ohledu zcela odlišné od snímků našeho Slunce.“

„Takovéhle věci se dělají v každém triviálním holovizním programu zabývajícím se mezihvězdnými lety. Malá obměna vědecko-fantastické epiky. Nic víc než epizoda ze seriálu 'Kapitán Galaxie'.“

„V tom případě,“ řekla, či spíše podrážděně zasyčela Wendelová, „mě nic nenapadá. Když lidé neuvěří, tak tedy neuvěří. Tento problém budete muset zvládnout sami. Já jsem jen vědec.“

„No tak, doktorko. Ovládejte se, prosím. Když se Kolumbus před sedmi a půl stoletími vrátil ze své první plavby za oceán, nikdo ho z podvodu nenařkl. Proč? Protože si z nových břehů, které navštívil, přivezl domorodce.“

„Výborně. Jenže pravděpodobnost, že bychom někde narazili na život a přivezli s sebou jeho vzorky, je mizivá.“

„Třeba ne. Rotor, jak se obecně předpokládá, objevil pomocí své Dálkové Sondy Sousední hvězdu a zanedlouho poté opustil sluneční soustavu. A jelikož se nikdy nevrátil, je možné, že dorazil až k Sousední hvězdě a zůstal tam.“

„Tomu věřil i ředitel Tanayama. Ovšem taková cesta by jim s hyperposilováním zabrala přes dva roky. Je možné, že kvůli nějaké nehodě, poruše nebo psychologickým problémům cestu nikdy nedokončili. Tím by se také dalo vysvětlit, že se nevrátili.“

„Nicméně,“ řekl Koropatský s tichou umíněností, „dorazit mohli.“

„I kdyby dorazili, pravděpodobně zůstali na oběžné dráze kolem hvězdy, protože naděje, že by v jejím okolí našli obyvatelnou planetu, je nulová. Izolace, psychické napětí, které je nezdolalo během cesty, by je zdolalo tam, a v této chvíli už je z nich nejspíš jen mrtvá kolonie navěky kroužící kolem Sousední hvězdy.“

„Potom tedy chápete, že musí být naším cílem, protože jakmile tam dorazíte, musíte Rotor najít, mrtvý nebo živý, na tom nezáleží, a přivést zpátky něco neklamně rotorského, aby všichni uvěřili, že jste opravdu podnikli cestu ke hvězdám a zpět.“ Široce se usmál. „I já bych tomu uvěřil a tím je zodpovězena má otázka, jak byste dokázala, že jste opravdu uskutečnili superluminální let. Teď víte, jaký bude váš úkol. Nemusíte mít žádné obavy, Země pro vás i nadále najde další finance, prostředky i pracovníky.“

Po obědě, během kterého nepřišla řeč na žádné technické detaily, Koropatský řekl Wendelové tím nejpřátelštějším tónem, ale přitom s

více než mrazivým podtónem: „Ať je tomu jakkoli, nezapomeňte, že na to máte jen tři roky. *Nanejvýš*.“

44.

„Takže mé rady ani nebylo zapotřebí,“ řekl Crile Fisher s mírným náznakem lítosti.

„Ne. Byli rozhodnuti pokračovat bez ohledu na hrozbu, že by nás někdo mohl předejnat. Jediné, co jim nedalo spát a čím by se Tanayama asi vůbec nezatežoval, bylo to, aby je někdo neobvinil z podvodu. Předpokládám, že Tanayama chtěl pouze zničit Rotor. Až by toho docílil, mohl by si svět křičet: 'Podvod! Podvod!' do ochraptění.“

„K tomu by nedošlo. Ujistil by se, aby mu loď přivezla zpátky něco, co by mu dokázalo, že je Rotor zničený. To by zároveň posloužilo za důkaz i světu. Co je vůbec ten nový ředitel zač?“

„Pravý opak Tanayamy. Vypadá povolně, skoro až zakřiknutě, ale mám takový pocit, že Světový kongres brzy zjistí, že je stejně těžce manipulovatelný jako byl Tanayama. Musí se jen trochu rozkoukat, nic víc.“

„Z toho, cos mi řekla o vašem rozhovoru, mi připadá rozumnější než Tanayama.“

„Ano, ale ta jeho poznámka o podvodu – ještě teď mnou lomcuje vztek. Představ si, jak někoho napadne fingovat vesmírný let. Bude to asi proto, že Pozemšťané nemají smysl pro prostor. A to ani ten nejmenší. Je to tím, že máte celý nedozírný svět, který nikdy, až na pár nepatrných výjimek, neopouštíte.“

Fisher se usmál. „Já jsem zrovna jedna taková výjimka, která to udělala. A často. A ty jsi kolonista. Takže zarytá planetární krysa není ani jeden z nás.“

„To je pravda,“ řekla Wendelová a vrhla na něj postranní pohled. „Někdy mě napadne, že už ani nevím, že jsem vlastně kolonista.“

„Zato já na to nezapomínám nikdy, to si piš. Sice si bez přestání nehuhlám: 'Tessa je kolonista! Tessa je kolonista!' ale pamatuji si to stále moc dobře.“

„A myslíš, že kromě tebe ještě někdo?“ Máchla rukou kolem dokola, jako by tím chtěla zahrnout veškerý prostor kolem sebe. „Zde –

celé Hyper City pod nepředstavitelně přísným utajením – a proč? Kvůli kolonistům. Jenom proto, aby Země mohla přijít s fungujícím superluminálním plavidlem dřív, než s tím kolonisté vůbec začnou. A kdo má celý projekt pod palcem? Kolonista!“

„Tohle tě napadlo poprvé za těch pět let, co děláš na projektu?“

„Ne, napadne mě to vždycky jednou za čas. Nemůžu to pochopit. To nemají strach?“

Fisher se rozesmál. „Vždyť jsi vědec.“

„No a?“

„No a vědci jsou vlastně žoldáci bez závazků vůči jakékoli společnosti. Dej vědci nějaký fascinující problém, hodně peněz, vybavení a pomoc, a on po tom skočí a nebude ho zajímat, kdo to platí. Ruku na srdce – tobě vůbec nezáleží na Zemi nebo na Adelii či jakékoli jiné kolonii, dokonce ani na lidstvu jako takovém. Ty chceš pouze rozpracovat detaily superluminálního přesunu a nějaká loajalita je ti ukradená.“

Wendelová nakrčila nos:

„To je předsudek, který nepasuje na každého vědce. Možná ani na mě ne.“

„Jsem si jist, že oni si to uvědomují taky, takže jsi pravděpodobně pod neustálým dohledem. Některý z tvých nejbližších asistentů bude mít nejspíš jako důležitou součást své pracovní náplně neustálé sledování tvé činnosti a pravidelné podávání hlášení vládě.“

„Doufám, že nemluvíš o sobě.“

„Neříkej, že tě nikdy nenapadlo, že bych se tě mohl držet právě jako 'mámitel tajemství.'“

„Abych řekla pravdu, tak napadlo – sem tam.“

„Jenže to *není moje práce*. Mám podezření, že naše vztahy jsou příliš intimní, než aby mi mohli důvěřovat. Vlastně jsem si celkem jistý, že sledují i mě, a že pečlivě hodnotí všechno, co udělám. Hlavně, že tě udržuju v blaženosti –“

„Jsi hnusný, Crile. Jak si můžeš dělat legraci z něčeho takového?“

„To vůbec není legrace. Jen se snažím být realistický. Až tě omrzím, ztratím své postavení. A nešťastná Tessa může být neproduktivní Tessa, takže mě rychle odsunou z cesty a udělají místo pro mého nástupce. Koneckonců, tvá spokojenost je mnohem důleži-

tější než moje a já uznávám, že je to jen správné. Chápeš můj realismus?“

Wendelová najednou natáhla ruku a pohladila Crila po tváři.

„Neboj se. Myslím, že na to, abys mě teď omrzel, jsem si na tebe už příliš zvykla. Za mého horkokrevného mládí mě možná muži mohli omrzet tak, abych se jich zbavovala, ale teď –“

„To nestojí za tu námahu, eh?“

„Když myslíš. Třeba jsem se nakonec zamilovala ~ svým způsobem.“

„Chápu, jak to myslíš. Střízlivá láska může být uklidňující. Ale řekl bych, že teď není vhodná chvíle to dokazovat. Nejdříve musíš strávit tu malou výměnu názorů s Koropatským a zbavit se žluče z těch řečí o podvodu.“

„To časem přejde. Ale je tu ještě něco. Jak už jsem ti řekla. Pozemšťané nemají vůbec žádný smysl pro prostor.“

„Ano, pamatuju se.“

„Tady máš příklad. Koropatský nemá ani ten nejzákladnější smysl pro prostor. Mluvil o cestě k Sousední hvězdě a nalezení Rotoru. Teď mi pověz, jak si to představuje? Kolikrát se stane, že objevíme nějaký asteroid a ztratíme ho dříve, než stačíme propočítat jeho dráhu? Víš, jak dlouho trvá, než se takový ztracený asteroid podaří znovu lokalizovat? A to přes všechno moderní vybavení a přístroje, co máme k dispozici? Někdy celá léta. Vesmír je veliký, i když jde o blízké okolí jedné hvězdy, a Rotor je malý.“

„Ano, ale asteroid musíme hledat mezi stovkami tisíc jiných asteroidů, kdežto Rotor je jediný objekt svého druhu v blízkosti Sousední hvězdy.“

„To ti napovídal kdo? I kdyby Sousední hvězda neměla planetární systém našeho typu, je krajně nepravděpodobné, že by ji neobklopoval nějaký planetární odpad.“

„Ale bude to mrtvý odpad, stejně mrtvý jako asteroidy. A Rotor je fungující kolonie a tedy vydávají široké spektrum záření, které půjde snadno lokalizovat.“

„Pokud Rotor bude fungující kolonie. Co když ne? Tak by to byl jen další asteroid, jehož nalezení by mohlo znamenat nadlidský úkol. Vůbec bychom to nemuseli do nějakého rozumného časového limitu zvládnout.“

Fisher nedokázal zakrýt svůj nemohoucí odpor.

Wendelová něco konejšivě zašeptala, přistoupila k němu a položila mu ruku na rameno. Nereagoval. „Ach, miláčku, přece víš, jak situace vypadá. Musíš se s ní vyrovnat.“

Fisher přidušeně řekl: „Já vím. Ale přežít *mohli*. Je to tak?“

„Mohli,“ odpověděla Wendelová s mírnou strojeností v hlase, „a pokud přežili, tím lépe pro nás. Jak už jsi řekl, bude mnohem snazší lokalizovat je podle jejich rádiového vysílání. A co víc –“

„Ano?“

„Koropatský chce, abychom přinesli zpátky důkaz toho, že jsme byli na Rotoru, myslí si, že tím nejlépe dokážeme, že jsme podnikli cestu do vzdáleného vesmíru a zpátky, cestu dlouhou celé světelné měsíce, popřípadě i roky. Až na to, že nevíme, co přesně bude dostatečně přesvědčivé? Řekněme, že najdeme nějaké bludné kusy kovu nebo betonu. Co myslíš, že by řekli? Kus železa, na kterém není nic typicky rotorského, a který jsme stejně dobře mohli už mít s sebou cestou tam. I kdybychom našli nějaký kousek očividně rotorského původu – nějaký artefakt, který mohl pocházet pouze z Rotoru – mohli by ho považovat za padělek.“

Kdyby však Rotor žil a fungoval, možná bychom mohli přesvědčit některého Rotořana, aby se vrátil s námi. Rotořana už identifikovat lze. Otisky prstů, struktura sítnice, analýza DNA. Možná se i najdou kolonisté nebo Pozemšťané, kteří by toho určitého Rotořana, kterého bychom přivezli s sebou, znali. Koropatský bez ustání naznačoval, abychom udělali právě tohle. Oháněl se tím, že Kolumbus si ze své první cesty za oceán přivezl domorodé Američany.

Ovšem –“ Wendelová si zhluboka povzdechla a pokračovala, „existuje určitý limit, kolik toho můžeme s sebou vzít zpátky, živého nebo neživého. Jednou možná postavíme plavidla velká jako kolonie, ale naše první loď bude malá a (podle pozdějších měřítek) primitivní věčička, o tom nepochybuji. Možná vezmeme jednoho Rotořana, víc bychom nezvládli, a tak si budeme muset vybrat toho pravého.“

„Mou dceru Marlene,“ řekl Fisher.

„Třeba nebude chtít. Můžeme vzít jen toho, kdo si to bude přát. Mezi tolika tisíci se určitě někdo najde, možná i víc, ale jestli nebude chtít jít s námi ona –“

„Marlene bude chtít jít. Necháš mě s ní promluvit. Nějak ji přesvědčím.“

„Její matka bude třeba proti.“

„Nějak ji přesvědčím,“ opakoval Fisher umíněně. „Nějak to už udělám.“

Wendelová si znovu povzdechla. „Nemůžu tě nechat žít se touhle myšlenkou, Crile. Copak nechápeš, že tvou dceru s sebou vzít nemůžeme, i kdyby chtěla?“

„Proč ne. *Proč ne?*“

„Byl jí rok, když odešli. Nemá na sluneční soustavu žádné vzpomínky. Nikdo ve sluneční soustavě by ji nemohl identifikovat. Je velmi nepravděpodobné, že by tu o ní existovaly záznamy, které by se daly nezávisle ověřit. Ne, musí to být někdo přinejmenším ve středních letech, a zároveň někdo, kdo byl na jiných koloniích, nebo ještě lépe, na Zemi.“

Chvilíčku se odmlčela a nejistě pokračovala: „Například tvoje žena. Neříkal jsi jednou, že nějaký čas studovala na Zemi? Budou tam o ní záznamy a bude možno ji identifikovat. I když, abych řekla pravdu, mnohem raději bych vybrala někoho jiného.“

Fisher mlčel.

Wendelová, skoro plaše, dodala: „Je mi líto, Crile. Já si to tak nepřála.“

„Jen ať je Marlene naživu,“ dodal hořce Fisher. „Uvidíme, co se dá dělat.“

DVACET JEDNA

SNÍMEK

45.

„Omlouvám se,“ řekl Siever Genarr, a podíval se přes svůj velký nos na matku a dceru takovým stylem, že by mu musely prominout, i kdyby nic neřekl. „Tvrdil jsem Marlene, že to není moc rušná práce a téměř vzápětí jsme měli menší krizi s dodávkou energie a já zjistil, že musím naši malou poradu odložit. Krize, vlastně to ani nebylo nic mimořádného, když se na to tak zpětně dívám, je v tuto chvíli za námi. Odpouštíte mi?“

„Zajisté, Sievere,“ řekla Eugenie Insignová značně nervózně. „I když netvrdím, že to byly veselé tři dny. Mám pocit, že každá hodina našeho pobytu zde zvyšuje Marlenino ohrožení.“

„Já z Erythro nemám nejmenší strach, strýčku Sievere.“

Insignová podotkla: „A nemyslím si, že proti nám může Pitt na Rotoru něco podniknout. Uvědomuje si to, jinak by nás neposlal sem.“

„A já se pokusím sehrát roli poctivého smířčího soudce a vyhovět vám oběma. Ať už Pitt může nebo nemůže provést něco přímo, zbývá hodně toho, co může udělat nepřímo, takže je, Eugenie, nebezpečné ze strachu z Erythro podceňovat Pittovo odhodlání a důvtip. Tak například, když se vrátíš na Rotor, porušíš tím jeho příkaz stran výjimečného stavu, a může tě strčit do vězení nebo poslat do exilu na Nový Rotor, nebo dokonce zpátky sem,“ řekl Gennar.

„Co se týče Erythro, nebezpečí Nákazy nepodceňujeme, přestože se zdá, že ve své prvotní virové podobě zanikla. Nechtěl bych Marlene vystavit nějakému riziku stejně jako ty, Eugenie.“

Marlene podrážděně zašeptala: „Žádné riziko neexistuje.“

„Sievere, nemyslím si, že bychom měli v tomto rozhovoru pokračovat za přítomnosti Marlene.“

„Mýlíš se. Chci, aby při tom byla. Mám dojem, že ví lépe než my oba, co by měla udělat. Ona je správcem své duše a naším úkolem je míchat se jí do toho co nejméně.“

Insignová vydala neartikulovaný zvuk. Genarr, jehož hlas o poznání ztvrdl, pokračoval: „Chci, aby Marlene u toho byla. Chci znát její názor.“

Insignová namítla: „Ale ty její názor přece znáš. Chce vyjít ven a ty tvrdíš, že jí musíme dovolit všechno, co si zamane, protože v ní vidíš něco magického.“

„O ničem magickém nepadlo jediné slovo, ani o tom, že bychom ji měli jen tak pustit ven. Navrhuji experiment. Se všemi patřičnými bezpečnostními opatřeními, samozřejmě.“

„Jakého druhu?“

„Tak za prvé bych chtěl mít snímek jejího mozku.“ Otočil se k Marlene. „Snad chápeš, Marlene, že je to nezbytné? Máš nějaké námítky?“

Marlene se mírně zakabonila. „Už mi dělali mozkové snímky. Každému kdysi dělali mozkový snímek. Než člověka pustí do školy, musí mu udělat mozkový snímek. Pokaždé, když ti dělají podrobné lékařské vyšetření, tak –“

„Já vím,“ přerušil ji chápavě Genarr. „Tak docela jsem zase ty tři dny nepromarnil. Mám tu“ – jeho ruka spočinula na stolu počítačových sestav na levém okraji stolu – „komputerizaci všech mozkových snímků, které ti kdy udělali.“

„Ale něco zamlčuješ, strýčku Sievere,“ řekla Marlene klidně.

„Ach,“ protáhla triumfálně Insignová. „Co skrývá, Marlene?“

„Je neklidný. Nevěří tak docela mému pocitu bezpečí. Je na rozpacích.“

„To snad ne, Marlene. O tvém bezpečí jsem si naprosto jistý.“

Ale Marlene, v zápalu náhlého prozření, namítla: „Myslím, že proto jsi čekal ty tři dny, strýčku Sievere. Přesvědčoval jsi sám sebe, abych nepostřehla tvoji nejistotu. Jenže to nezabralo. Postřehla jsem ji stejně.“

„Když se to dá postřehnout, Marlene, tak jen proto, že mi na tobě tak záleží, že i nejmenší riziko považuji za nepřijatelné.“

Insignová vzplanula: „Když považuješ i to nejmenší riziko za nepříjemné, jak si myslíš, že se asi cítím já jako matka? Takže, abys ulevil své nejistotě, porušíš lékařské tajemství a seženeš si Marleniny mozkové snímky.“

„Musel jsem se něco dozvědět. Taky jsem se dozvěděl. Jsou totiž nevyhovující.“

„V jakém směru?“

„V počátcích Kopule, kdy neustávaly případy Nákazy, jsme se zaměřili na vývoj detailnějšího mozkového snímkování a výkonnějšího programu pro počítač, který interpretuje údaje. Na Rotor se nikdy neposlal. Pittova přehnaná touha utajit Nákazu ho dovedla až k tomu, že odmítl vylepšený mozkový snímkoč, který jsme vyvinuli. Mohlo by to zavdat příčinu k nežádoucím otázkám a řečem. Z mého pohledu nesmysl, ale v tomto případě, jako i v mnoha dalších, Pitt prosadil svou. Proto tvrdím, že Marlene nikdy neudělali pořádný snímek mozku a chci, aby jí ho udělali na našem zařízení.“

Marlene ucouvla: „Ne.“

V Eugeniině obličeji kmitl plamínek naděje. „Proč ne, Marlene?“

„Protože když strýček Siever řekl, že – tak si najednou přestal být jistý.“

Ohradil se: „Ne, to není –“ Zmlkl, zdvihl ruce a nechal je bezdějně klesnout. „O co se to snažím? Marlene, drahoušku, když se ti najednou zdám nejistý, tak je to proto, že potřebujeme co nejpodrobnější mozkový snímek, aby nám posloužil jako standard tvého normálního mentálního stavu. Aby nám další mozkový snímek porovnáním řekl, že došlo k nějaké změně, v případě, že bys po styku s Erythro utrpěla třeba jen nejnepatrnější mentální poruchu, takovou, že by ji pouhým pohledem či rozhovorem nešlo postihnout. No a v momentě, kdy se zmíním o detailním mozkovém snímku, mě napadne možnost zjištění mentální změny jinak nezjistitelné – a sama myšlenka ve mně automaticky vyvolá znepokojení. To je to, co ty registruješ. No tak, Marlene, jak velké znepokojení ve mně registruješ? Jak velké?“

„Moc velké ne, ale je tam,“ řekla Marlene. „Vím jen to, že jsi znepokojený, ale nevím proč. Třeba je tenhle speciální mozkový snímkoč nebezpečný.“

„Jak by mohl? Použili jsme ho už tolikrát – Marlene, ty víš, že ti Erythro neublíží, a to, že ti mozkový snímek neublíží, nevíš?“

„Ne.“

„A víš, že ti *ublíží*?“

„Ne,“ připustila po nějaké chvilce neochotně Marlene.

„Jak si můžeš být jistá o Erythro a nejistá o mozkovém snímku?“

„Nevím. Prostě vím, že mi Erythro neublíží, ale jestli mi neublíží nebo ublíží mozkový snímek, nevím.“

Genarr se usmál. Nebylo zapotřebí žádných zvláštních schopností, aby člověk viděl, jak moc se mu ulevilo.

„Proč tě to tak těší, strýčku Sievere?“

„Protože, kdyby sis své intuitivní pocity vymýšlela – abys byla důležitá nebo jen tak z romantiky či z nějakého sebeklamu – aplikovala bys je na všechno. Ale to ty neděláš. Ty si vybíráš. Některé věci víš a některé věci nevíš. To mě daleko více utvrzuje v přesvědčení, že když tvrdíš, že víš bezpečně, že ti Erythro neublíží, je to fakt a už se ani trochu nebojím, že by mozkový snímek mohl ukázat něco zneklidňujícího.“

Marlene se obrátila k matce. „Má pravdu, mami. Cítí se teď o moc lépe a já se taky cítím líp. Je to jasné. Chápeš to, ne?“

„Nezáleží na tom, jestli to chápu,“ řekla Insignová. „Já se lépe necítím.“

„Ach, mami,“ zabručela Marlene. A hlasitěji ke Genarrovi: „Nechám se snímkovat.“

46.

„To se dalo čekat,“ mumlal si Siever Genarr.

Pozoroval, jak se pomalu objevovaly a zase vytrácely barvy podivuhodných, téměř květnatých obrazců počítačové grafiky. Po jeho boku Eugenie Insignová pozorně sledovala monitor, ale nerozuměla ničemu.

„Co se dalo čekat, Sievere?“ zeptala se.

„Neumím ti to vysvětlit, protože tu jejich hantýrku neovládám. A kdyby ti to ozřejmila Ranay D'Aubissonová, která je v tomhle místní specialista, nerozuměl bych jí ani já, ani ty. Nicméně tohleto mi vysvětlila –“

„Vypadá to jako hlemýžďí ulita.“

„To dělá to vybarvení. Ranay tvrdí, že je to víc znamení složitosti než nějakého konkrétního fyzického útvaru. Tahle část je atypická. Normálně ji v mozku nenajdeme.“

Eugenii se roztřásl rty: „Chceš říct, že už to dostala?“

„Ne, jistěže ne. Říkám atypická, ne abnormální. To přece nemusím zkušenému vědci, jako jsi ty, vysvětlovat. Musíš uznat, že Marlene opravdu je jiná. Svým způsobem jsem rád, že tam ta ulita je. Kdyby měla naprosto standardní mozek, nezbyvalo by nám, než žasnout nad tím, proč je taková; odkud se bere ta její vnímavost. Umí to na nás tak šikovně zahrát, nebo jsme prostě hlupáci?“

„Ale jak víš, že to není něco – něco –“

„Zhoubného? Jak by mohlo? Shromáždili jsme všechny její mozkové snímky počínaje dětstvím. Tahle atypičnost tam byla vždycky.“

„To mi nikdo nikdy neřekl. Ani slovem mi to nikdo nikdy nenařčil.“

„Ovšem, že ne. První mozkové snímky byly celkem primitivní a tohle neukázaly, alespoň ne tak, aby tě to udeřilo do očí. Ale když teď máme k dispozici nové mozkové snímkočce citlivé na každičký detail, můžeme se vrátit k těm starým a najít to na nich. Ranay to už taky udělala. Tahle vyspělá snímkováčie technologie se už dávno měla stát rotorským standardem. Že to Pitt zarazil, byl jeden z jeho nejhloupějších tahů. Jistě, levný není.“

Insignová zamumlala:

„Zaplatím.“

„Neblázni. Její mozkové snímky jdou na účet Kopule. Konec-konců nám to může pomoci s vyřešením záhady Náказы. Přinejmenším tohle budu tvrdit, jestli se mě na to někdy budou ptát. Tak vidíš, teď máme Marlenin mozek zaznamenaný tak komplexně jako nikdy předtím. Seběmenší případná změna se objeví na obrazovce.“

„Nemáš vůbec představu, jakou mi to nahání hrůzu,“ řekla Insignová.

„Chápu tě, vždyť víš. Ale ona si je tak sebejistá, že si nemohu pomoci a musím stát při ní. Jsem přesvědčený, že takový nezlomný pocit bezpečí z něčeho pramení.“

„A nevíš z čeho?“

Genarr ukázal na hlemýžďí ulitu. „Ty to nemáš, já to nemám, takže nám nepřísluší říkat, odkud se ten její pocit bezpečí bere. Ale ona ano a tak jí musíme dovolit vyjít na povrch.“

„Proč ale riskovat její zdraví? Nechtěl bys mi vysvětlit, proč musíme riskovat její zdraví?“

„Ze dvou důvodů. Za prvé, působí dojmem, že je už rozhodnutá a já mám pocit, že dříve či později dosáhne všeho, k čemu se jednou rozhodne. V tom případě vyjde nastejno, jestli to uděláme dobrovolně nebo ne, protože bychom ji stejně dlouho nezadrželi. Za druhé, je možné, že se tím dozvíme něco víc o Nákaze. Co, nemám tušení, ale cokoli, i ta nejmenší drobnost, která by nám poskytla dodatečnou informaci o Nákaze, je k nezaplacení.“

„Ne na úkor rozumu mé dcery.“

„K tomu nedorazí. Kvůli tobě, přestože Marlene důvěřuju a věřím, že v tom není žádné riziko, udělám všechno, abychom ho minimalizovali. Předně ji nepustíme na povrch hned. Například bych ji mohl vzít na vyhlídkový let po Erythro. Uvidí jezera, roviny, hory, kaňony. Můžeme letět dokonce až k moři. Má takovou zvláštní chladnou krásu – jednou jsem ho viděl – ale je pusté. Nikde nespátíš žádný život – až na prokaryoty ve vodě a ti jsou samozřejmě neviditelní. Je možné, že ji taková uniformní pustota odradí a přestane se o povrch Erythro zajímat.“

A kdyby se přece jen chtěla podívat ven, ucítit erythrejskou půdu pod vlastníma nohama, dohlédneme na to, aby měla na sobě E-oblek.“

„Co je E-oblek?“

„Erythrejský oblek. Nic složitějšího – běžný skafandr, až na to, že se v něm nemusí držet přetlak proti vakuu. Je to nepropustná kombinace plastiku a textilu, která je velmi lehká a nebrání v pohybu. Helma s filtrem proti infračervenému záření už není tak běžná, navíc má přídatnou zásobu vzduchu a ventilaci. Výsledek je ten, že člověk v E-obleku není vlastně vystaven erythrejskému prostředí. Navíc s ní někdo bude.“

„Kdo? Nesvěřila bych to nikomu kromě sebe.“

Genarr se usmál. „Nikoho vhodnějšího si už ani nedokážu představit. Nic o Erythro nevíš a navíc se jí bojíš. Tebe bych se ven neodvážil pustit. Podívej se, jediný člověk, kterému to můžeme svěřit, jsem já a ne ty.“

„Ty?“ Insignová na něj civěla s otevřenou pusou.

„Proč ne? Nikdo nezná Erythro lépe než já, a jestli je Marlene k Nákaze imunní, tak já také. Za celých deset let se u mě nic neobjevilo. Co víc, umím řídit letadlo, což znamená, že nebudeme potřebovat pilota. A taky nezapomeň, že když budu s ní, budu ji mít víc na očích. A kdyby udělala něco nezvyklého, ať už by to byla jakákoli maličkost, tak ji bleskově dovezu nazpátek.“

„Což už bude, samozřejmě, stejně pozdě.“

„Ne. Nemusí být. Nesmíš se na Nákazu dívat jako na záležitost typu buď-anebo. Měli jsme i lehké případy, dokonce velmi lehké případy, a lidé, kteří jsou postiženi jen lehce, mohou vést víceméně normální život. Nic se jí nestane. Na to dám krk.“

Insignová seděla tiše v křesle, zdála se malá a bezbranná.

Genarr ji impulzivně položil ruku kolem ramen. „No tak, Eugenie, nemysli na to. Slibuji ti, že se ještě přinejmenším týden ven nedostane – možná i déle, když se mi podaří oslabit její odhodlání tím, že jí ukážu Erythro ze vzduchu. Během letu bude uvnitř letadla, kde bude stejně bezpečná, jako je tady. Teď se tě na něco zeptám – jsi astronom?“

Podívala se na něj a chabě odvětila:

„Víš, že jsem.“

„Tak to znamená, že se nikdy nedíváš na hvězdy. Astronomové se na ně nikdy nedívají. Hledí jen do těch svých přístrojů. Nad Kopulí je teď noc; nechceš jít se mnou nahoru na pozorovací plošinu? Obloha je bez jediného mráčku a není nad to dívat se jen tak na hvězdy, tiše a pokorně. Věř mi.“

47.

Byla to pravda. Astronomové se na hvězdy nedívali. Nemuseli. Stačilo vydat teleskopům, kamerám a spektroskopům přes počítač, který přijímal naprogramované příkazy, příslušný povel.

A přístroje pracovaly, analyzovaly, prováděly grafické simulace. Astronom pouze zadal otázky a potom si prostudoval odpovědi. A k tomu nebylo třeba dívat se na hvězdy.

Jenže jak se má někdo dívat nečinně na hvězdy, napadlo ji. Může si něco takového astronom vůbec dovolit? Už jen ten pohled by ve

vás měl vyvolat neklid. Čekala na vás práce, kterou bylo třeba udělat, otázky, které bylo třeba položit, záhady, které bylo třeba rozřešit, a po nějaké chvíli strávené četbou románu či sledováním nějakého holovizního představení se člověk stejně vrátil do laboratoře, aby se do něčeho pustil.

Právě cosi v tomto smyslu bručela směrem k Sieveru Genarrovi, který chodil po kanceláři a před odchodem kontroloval všechny 'nedodělky'. (Byl nevyléčitelným 'ověřovatelem nedodělků', vzpomněla si Insignová na dávné časy, když byli ještě mladí. Tehdy ji to rozčilovalo, ale možná to měla obdivovat. Siever měl tolik ctností, napadlo ji, Crile, na druhou stranu –)

Nemilosrdně odehnala myšlenky, které ji napadly, a namířila je jiným směrem.

Genarr jí právě říkal:

„Já sám na pozorovací plošinu vlastně taky moc nechodím. Vždycky jako by se našlo na práci něco důležitějšího. A když už se tam přece jen vydám, skoro pokaždé jsem tam sám. Bude milé mít tam jednu společnost. Pojd'!“

Dovedl ji k malému výtahu. Bylo to poprvé, co se Insignová ocitla v Kopuli ve výtahu, a na malou chvíli se jí zazdalo, že je zpátky na Rotoru – až na to, že nepocítila žádnou změnu pseudo-gravitace, která by ji důsledkem Coriolisova efektu jemně přitiskla k jedné ze stěn, jak by tomu bylo na Rotoru.

„Jsme tady,“ řekl Genarr a pokynul, aby vystoupila. Učinila to se zvědavostí a stanula jakoby v prázdné prostore. Téměř okamžitě zacouvala zpátky. „Nejsme venku?“ vyhrkla.

„Venku?“ zeptal se nechápavě Genarr. „Ach, myslíš jako venku, v erythrejské atmosféře? Ne, ne. Nemusíš mít strach. Jsme pod skleněnou polokoulí potaženou diamantovým povlakem, který nic nepoškrábe. Jistě, meteorit by ji rozbil, ale sousedství Erythro je bez meteoritů. Máte takové sklo i na Rotoru, však víš, ale“ – v hlase mu zazněla hrdost – „ne takové kvality a takových rozměrů.“

„Nějak ti tu dole dopřávají,“ řekla Insignová a zlehka natáhla ruku, aby se dotkla skleněné kupole a ujistila se o její existenci.

„Musí, aby sem dostali lidi.“ Stočil řeč zpátky ke kupoli: „Sem tam, samozřejmě, zmokne, ale to bývá stejně zamračeno. Když se vyjasní, rychle oschne. To, co po dešti na kupoli zůstane, se potom přes den očistí speciální saponátovou směsí. Posad' se, Eugenie.“

Insignová usedla do měkkého, pohodlného křesla, které se samočinně sklopilo, takže najednou zjistila, že hledí vzhůru. Zaslechla, jak pod Genarrovou váhou tiše zašumělo další křeslo. Nato v místnosti zhasly i lampičky, které osvětlovaly jednotlivé stolky a křesla. Ocitli se v temnotě neobydleného světa, na jehož nebi, bezmračném a tmavém jak černý samet, plápolaly zářivé jiskry.

Insignová zatajila dech. Teoreticky věděla, jak místní nebe vypadalo. Zнала ho ze schémat, map, simulací a fotografií – znala ho z každické stránky, kromě reality. Shledala, že si nevybírám zajímavé, něčím zvláštní objekty, záhady, které ji nutily pustit se do práce. Nedívala se na žádný objekt, ale na obrazce, které vytvářely.

V dávné prehistorii, napadlo ji, to bylo právě studium obrazců, jež si staré národy představovaly, a ne jednotlivých hvězd, co položilo základy astronomii.

Genarr měl pravdu. Mír se na ni snesl jako lehoučká, hebká pavučina.

Po chvíli téměř ospale pronesla:

„Děkuji ti, Genarre.“

„Za co?“

„Za to, že jsi se nabídl, že půjdeš s Marlene. Za to, že chceš pro mou dceru riskovat svůj rozum.“

„Ten neriskuju. Žádnému z nás se nic nestane. A kromě toho, mám k ní – takový otcovský vztah. Koneckonců, myslím, že jsme spolu kdysi ušli hodný kus cesty, Eugenie, ty a já, a já tě – vždycky jsem si tě moc vážil.“

„Já vím,“ řekla Insignová a cítila provinilé bodání na plicích. Vždycky věděla, co k ní Genarr cítil – nikdy to nedokázal skrýt. Než potkala Crila, byla s jeho city smířená, potom jí už jen vadily.

„Jestli jsem tě někdy, Sievere, zranila, tak je mi to opravdu líto,“ řekla.

„Není třeba se omlouvat,“ řekl tiše Genarr a potom následovalo dlouhé ticho – mír se ještě více prohloubil – a Insignová si najednou toužebně přála, aby nikdo nevstoupil a nezlomil to zvláštní kouzlo vyrovnanosti, které ji pevně drželo v objetí.

Po chvíli Genarr podotkl:

„Mám takovou teorii, proč lidé nechodí na pozorovací plošinu. Stejně tak na Rotoru. Všimla sis někdy, že pozorovací plošina na Rotoru také většinou zeje prázdnotou?“

„Marlene tam občas chodila,“ řekla Insignová. „Říkala, že tam bývala obvykle sama. Poslední rok nebo tak nějak, říkala, že se ráda dívá na Erythro. Měla jsem ji poslouchat pozorněji – dávat pozor –“

„Marlene je výjimka. Myslím si, že to, co lidem nejvíce zabraňuje sem chodit, je tamto.“

„Co?“

„Tamto,“ řekl Genarr. Ukazoval na nějaký bod na obloze, ale ve tmě nebylo jeho ruku vidět. „Ta jasná hvězda; nejjasnější na obloze.“

„Myslíš Slunce – naše Slunce – Slunce sluneční soustavy.“

„Ano. To je ten vetřelec. Nebýt téhle jasné hvězdy, vypadalo by nebe skoro stejně, jako je vidět ze Země. Alfa Centauri je sice dost posunutá a Sirius je mírně vychýlený, ale to bychom si ani nevšimli. Když to přehlédneme, je obloha, na kterou se díváš, stejná, jakou ji viděli Sumeřané před pěti tisíci lety. Až na Slunce.“

„A ty si myslíš, že Slunce je to, co lidi odrazuje od návštěvy pozorovací plošiny?“

„Ano, možná ne vědomě, ale myslím, že ten pohled je dráždí. Převládá podvědomá představa, že Slunce je daleko, nedosažitelně daleko, někde v úplně jiném vesmíru. A zatím visí na obloze, září a domáhá se naší pozornosti, a vyvolává v nás pocit viny, že jsme od něj utekli.“

„Když je to tak, jak potom vysvětlíš, že na plošinu nechodí ani mládež a děti. kteří vědí o Slunci a sluneční soustavě buď jen málo nebo vůbec nic?“

„Dáváme jim špatný příklad. Až tu nebudeme, až na Rotoru nebude jediný člověk, pro kterého by byla sluneční soustava něco víc než pouhé slovo, tak si myslím, že obloha začne znovu patřit Rotoru a tohle místo se zaplní – pokud bude ještě existovat.“

„Myslíš, že by nemuselo existovat?“

„Nikdo neví, co nás čeká, Eugenie.“

„Zatím se zdá, že se nám daří a že se rozrůstáme.“

„Ano, to je pravda, ale ta jasná hvězda – vetřelec – ta mi dělá starosti.“

„Naše staré Slunce. Co nám může udělat. K nám se nemůže dostat.“

„Ovšem, že může.“ Genarr hleděl na pronikavou hvězdu na západní obloze. „Lidé, které jsme nechali za sebou na Zemi a na kolo-

ních musí nakonec Nemesis objevit. Možná ji už objevili. A možná už vyvinuli hyperposilování. Mám za to, že ho museli vyvinout krátce po našem odchodu. Naše zmizení je určitě muselo řádně popohnat.“

„Odešli jsme před čtrnácti lety. Proč tu tedy ještě nejsou?“

„Třeba je děsí pomyšlení na let, který by měl trvat dva roky. Znají skutečnost, že Rotor se o to pokusil, ale nevědí, že se nám to povedlo. Můžou si myslet, že naše trosky jsou rozesety po celé dráze mezi Sluncem a Nemesis.“

„My jsme našli sílu se toho odvážit.“

„Jistě. Ty si myslíš, že by se o to Rotor pokusil, kdybychom neměli Pitta? To Pitt nás všechny udolal a já pochybuji, že se na ostatních koloniích nebo na Zemi najde druhý takový Pitt. Nesouhlasím s jeho metodami, s jeho morálkou či s jejím nedostatkem, jeho scestnými zásadami, s jeho chladnokrevnou schopností poslat děvče, jako je Marlene, někam – na něco, v čem zcela zjevně vidí její záhubu, ale když se to vezme podle výsledků, může se zapsat do historie jako velký muž.“

„Jako velký vůdce,“ řekla Insignová. „Ty jsi velký muž, Sievere. V tom je jasný rozdíl.“

Znovu následovala chvíle ticha, dokud Genarr tiše nepřenesl: „Stále jen čekám, kdy nás dopadnou. Toho se bojím nejvíc a zejména, když na mě svítí tamten vetřelec. Je to čtrnáct let, co jsme opustili sluneční soustavu. Co těch čtrnáct let lidi dělali? Přemýšlela jsi nad tím někdy, Eugenie?“

„Nikdy,“ odpověděla Insignová v polospánku. „Mám důležitější starosti.“

DVACET DVA

ASTEROID

48.

Dvacátého druhého srpna 2235! To datum pro Crila Fishera něco znamenalo, protože to byl den Tessiných narozenin. Přesněji řečeno, jejích padesátých třetích narozenin. Nijak se o tom dni nezmínila, ani o tom, co znamenal – snad proto, že bývala tak pyšná na svůj adelij-ský mladistvý vzhled, či snad proto, že si byla až příliš vědoma roz-dílu pěti let, jež ji od Crila dělily.

Jenže na jejich relativním věkovém rozdílu Fisherovi nezáleželo.

I kdyby Fishera nepřitahovala k Tesse její inteligence a sexuální vitalita, představovala pro něj klíč k Rotoru a on si to uvědomoval.

U očí už měla vějířky drobných vrásek a zřetelně ochablé svalstvo na pažích, ale den jejích neohlášených narozenin pro ni byl triumfem. Vřítela se do jejich apartmá, které se léty stávalo stále luxus-nějším, a se spokojeným úsměvem na tváři se propadla do svého mohutného silového křesla.

„Šlo to tak hladce jako obyčejný mezihvězdný let. Absolutní do-konalost.“

„Škoda, že jsem u toho nebyl,“ řekl Crile.

„Také je mi to líto, Crile, ale naše práce spadá pod přísné utajení a už tak jsem tě zasvětila do víc věcí, než jsem měla.“

Cílem byla Hypermnestra, jinak nevýznamný asteroid, momen-tálně se nacházející ve vhodném postavení, v daném okamžiku ve správné vzdálenosti od ostatních asteroidů a, což bylo hlavní, ne moc blízko Jupitera. Žádná kolonie si na něj nečinila nárok a žádná ho také nikdy nepoužila. A ještě navíc to korunovaly první dvě slabiky jeho názvu, které, jakkoli triviální, přece napovídaly případný cíl superluminálního letu napříč hyperprostorem.

„To znamená, že loď v pořádku přistála?“

„Ve vzdálenosti deseti tisíc kilometrů. Mohli jsme ji snadno dopravit blíž, ale nechťeli jsme riskovat intenzifikaci jejího gravitačního pole, přestože bylo tak slabé. A potom zpátky do předem stanoveného bodu. Nazpět ji dovedla dvě klasická plavidla.“

„Předpokládám, že kolonie všechno bedlivě sledovaly.“

„Jistě, ale jedna věc je vidět, jak se loď vypaří, a druhá věc je poznat, kam letí; zdali se pohybuje rychlostí rovnou či blízkou rychlosti světla, nebo rychlostí mnohonásobně vyšší; a hlavně jakým způsobem k tomu došlo. Takže to, co viděli, vlastně nic neznamená.“

„Nemají nic v blízkém okolí Hypermnesty, že ne?“

„Nemohli žádným způsobem zjistit, jaký byl cíl, ledaže by se zhroutil náš bezpečnostní systém a k tomu *očividně* nedošlo. A i kdyby to věděli nebo uhádli, samotný fakt by jim stejně nebyl nic platný. Vcelku vzato, Crile, nadmíru uspokojivé.“

„Určitě obrovský krok vpřed.“

„A další obrovské kroky nás ještě čekají. Byla to první loď schopná nést lidskou posádku a dosáhnout superluminální rychlosti, ale jak sám víš, posádku tvořil – dá-li se to tak říct – jediný robot.“

„A pracoval bez závad?“

„Pracoval dokonale, ale to není tak důležité, snad jen v tom ohledu, že teď víme, že můžeme převážet poměrně velké hmotnosti v jednom kusu – alespoň v jednom kusu co se týče makroměřítka. Potrvá několik týdnů podrobného šetření, než se ujistíme, že nedošlo k žádným nebezpečným poškozením v mikroměřítku.“

A zbývá nám, samozřejmě, ještě postavit větší plavidla, vybavit je bezchybnými život udržujícími systémy a zmnohonásobit bezpečnostní systémy. Robot může snést tlaky, které lidská bytost nevydrží.“

„Dodržíte harmonogram?“

„Prozatím to vypadá, že ano. Prozatím. Ještě jeden rok nebo rok a půl – pokud nedojde k nějakým pohromám nebo nepředvídatelným nehodám – a měli bychom přichystat Rotořanům překvapení, pokud tedy nějaké existují.“

Fisher se zachvěl a Wendelová s výrazem zpráskaného psa řekla: „Promiň. Neustále si slibuju, že takové věci nebudu říkat, ale tu a tam mi to uklouzne.“

„Nic si z toho nedělej. Je už s konečnou platností určeno, že poletím s první posádkou vyslanou k Rotoru?“

„Mluvit s konečnou platností o něčem, co se neuskuteční dřív než za rok nebo déle? Neexistuje způsob, jak se vyvarovat náhlých změn.“

„Ale prozatím?“

„Tanayama patrně někde musel nechat poznámku v tom smyslu, že ti bylo přislíbeno místo na lodi – tolik slušnosti bych od něj ani nečekala. Koropatský mi to milostivě sdělil po dnešním úspěšném letu, když se mi zdálo, že je ta nejpříhodnější doba to nějak naznačit.“

„Výborně! Tanayama mi to kdysi slíbil. Jen tak, mezi řečí. Jsem rád, že to hodil na papír.“

„Můžeš mi říct, proč ti něco takového sliboval? Tanayama na mě vždycky působil dojmem člověka, který by zadarmo nedal nic.“

„Máš pravdu. Slíbil mi to pod podmínkou, že tě dovedu na Zemi, abys tu pracovala na superluminálních rychlostech. Myslím, že by sis mohla pamatovat, jak triumfálně jsem se svého úkolu zhostil.“

Wendelová odfrkla. „Pochybuj, že vaši vládu přesvědčilo jen tohle. Koropatský říkal, že on sám by se normálně necítil vázán Tanayamovými sliby, ale že když jsi žil několik let na Rotoru, můžou se nám tvé specifické poznatky hodit. Já osobně si myslím, že tvé specifické poznatky za ta léta možná poněkud vyprchaly, ale mlčela jsem, protože jsem měla po všem tom utrpení skvělou náladu a rozhodla jsem se, že tě budu chvíli milovat.“

Fisher se usmál. „To mi spadl kámen ze srdce. Doufám, že při prvním letu budeš i ty. *Tohle* sis s ním vyjasnila?“

Wendelová zaklonila hlavu o pár centimetrů, jako by si Fishera chtěla lépe prohlédnout. „To už bylo těžší, milánku. Poslat do nebezpečí tebe se nerozpakovali ani vteřinu, jenže já, tvrdili mi, jsem pro ně nepostradatelná. Prý: 'Kdo by pokračoval v projektu, kdyby se vám něco přihodilo?' Tak jsem jim řekla: 'Kdo? Kterýkoli z mých dvaceti podřízených, kteří toho o superluminální rychlosti vědí tolik, co já, a kteří mají mladší a pohotovější mozky.' Samozřejmě lež, protože druhý takový jako já neexistuje, ale udělalo to na mě dojem.“

„Ale něco na tom, co říkali, přece jenom bude. Podstoupíš to riziko?“

„Ano. Za prvé, toužím po výsadě stát se kapitánem prvního superluminálního plavidla. Za druhé, jsem zvědavá, jak vypadá nějaká jiná hvězda, a mám zlost, že se k ní Rotořané dostali první, tedy pokud –“ Včas se zarazila. „A za třetí to nedůležitější, myslím, že chci konečně vypadnout ze Země,“ pronesla s nefalšovaným zavrčením.

Když potom leželi v posteli, řekla: „Až ta chvíle přijde a my se tam konečně dostaneme, to bude úchvatný pocit!“

Fisher neodpověděl. Přemýšlel o holčičce s nezvykle velkýma očima a o své sestře, a jak se na něj začala snášet dřímota, obě mu v hlavě jakoby splynuly v jednu osobu.

DVACET TŘI

LET

49.

Přesun planetární atmosférou na dlouhou vzdálenost nebylo něco, co by kolonista chápal jako součást života. Pro malé vzdálenosti na koloniích postačily výtahy, nohy, nanejvýš elektrické vozíky. A pro cestování mezi koloniemi to byly zase rakety.

Mnoho kolonistů – přinejmenším ve sluneční soustavě – bylo tolikrát ve vesmíru, že pro ně bylo cestování vesmírem téměř stejně přirozené jako chůze. Ovšem kolonista, který by se vydal na Zemi, jediné místo, kde existovala atmosférická doprava, a použil letadla, byl výjimkou.

Kolonista, pro něhož bylo vakuum jako nejbližší přítel a bratr, pociťoval nezměrnou hrůzu pokaždé, když si představil hvízdání vzduchu okolo vozidla, které by pod sebou nemělo pevnou zem.

Cestování vzduchem však bylo na Erythro někdy nutností. Byl to velký svět, stejně jako Země. a stejně jako Země měl poměrně hustou (a dýchatelnou) atmosféru. Na Rotoru existovaly pilotní příručky, dokonce se tam našlo pár pozemských emigrantů se vzduchoplaveckými zkušenostmi.

A tak měla Kopule dvě malá letadla, možná trochu neohrabaná, trochu zastaralá, bez schopnosti pronikavě zrychlit nebo letět střemhlav – ale funkční.

Ve skutečnosti měla rotorská nevšímavost vůči vzduchoplavecké technice jednu výhodu. Letadla Kopule byla mnohem komputerovanější než kterékoli plavidlo podobného typu na Zemi. Siever Gennarr je vlastně bral jako komplikované roboty, kteří byli náhodou sestrojeni ve tvaru letadel. Erythrejské počasí bylo mnohem vlídnější než kdy mohlo být pozemské, protože nízká intenzita Nemesiina zá-

ření nestačila k nashromáždění energie potřebné pro velké a prudké bouře a tak bylo méně pravděpodobné, že by se jejich automatizovaná letadla někdy ocitla ve stavu ohrožení. Mnohem méně pravděpodobné.

Výsledkem toho bylo, že jednoduchá a nevzhledná letadla Kopule mohl řídit ve skutečnosti každý. Jednoduše jste letadlu řekl, co po něm chcete, a ono váš příkaz vykonalo. Pokud byl povel nejasný, nebo když připadal počítačovému mozku plavidla nebezpečný, požádalo vás o upřesnění.

Genarr sledoval, jak Marlene vystupuje do kabiny letadla a cítil, přitom určité přirozené obavy určitě ne hrůzu jako do rtu se kousající Eugenie, která stála v úctyhodné vzdálenosti od celého výjevu. („Nechod' blíž,“ přikázal jí přísně, „zvláště, když se budeš tvářit, jako by ses dívala na počátek jisté katastrofy. Ještě by kvůli tobě začala panikařit.“)

Insignová si myslela, že k panice existují důvody. Marlene byla moc mladá, aby si pamatovala na svět, kde bylo létání běžné. Na raketu, která je dopravila na Erythro, reagovala klidně, ale jaká bude její reakce na něco tak neznámého, jako je let vzduchem?

Marlene zatím vylezla do kabiny a s naprosto klidným výrazem ve tváři se posadila do křesla.

Že by nechápala situaci? Genarr se zeptal: „Marlene, drahoušku, uvědomuješ si, co se teď chystáme udělat, že?“

„Ano, strýčku Sievere. Jdeš mi ukázat Erythro.“

„Ze vzduchu, na to nezapomínej. Poletíme vzduchem.“

„Ano. To už jsi říkal.“

„Neznejklidňuje tě ta představa?“

„Ne, strýčku Sievere, ale tebe ano a pořádně.“

„Jen kvůli tobě, drahoušku.“

„O mě se vůbec nemusíš starat.“ Když vylezl za ní nahoru a posadil se obrátila k němu klidnou tvář:

„Dokážu pochopit, že je matka tak znepokojená, ale ty jsi znepokojený ještě víc než ona. Sice se to snažíš obdivuhodným způsobem zakrývat, ale kdyby ses viděl, jak si olizuješ rty, asi by ses styděl. Máš pocit, že když se něco stane, bude to tvoje vina a ta představa je pro tebe nesnesitelná. Ale říkám ti znovu, nic se nestane.“

„Jsi si tím jistá, Marlene?“

„Naprosto. Na Erythro mi nic nehrozí.“

„To jsi tvrdila o Nákaze, ale teď mluvíme o něčem jiném.“

„To je jedno, o čem mluvíme. Na Erythro mi nic neublíží.“

Genarr slabě zavrtěl hlavou, nejistě a pochybovačně, a hned si přál, aby to mohl vzít zpátky. Věděl totiž, že Marlene si to přečetla tak snadno, jako kdyby to bylo vytištěno tím největším tiskacím písmem na obrazovce počítače. Ale záleželo na tom? Kdyby byl to gesto potlačil, a choval se, jako by byl ulitý z bronz, stejně by ho dešifrovala.

„Pojedeme do přechodové komory a chvílku tam zůstaneme, abych mohl zkontrolovat reakce řídicího obvodu letadla. Potom pojedeme další propustí a letadlo se vznese do vzduchu. Vzápětí dojde k akceleračnímu efektu, který tě vtlačí do křesla. Pak už poletíme a pod námi nic nebude. Doufám, že si to uvědomuješ?“

„Vůbec se nebojím,“ řekla Marlene tiše.

50.

Letadlo drželo přímý kurz napříč pustou, zvlněnou krajinou.

Genarr věděl, že Erythro byla geologicky živá planeta a věděl také, že vypracované geologické studie ukazovaly, že v historii planety byla období, kdy byla hornatá. Na cis-megasovské polokouli, na jejímž nebi visel téměř nehybný, napuchlý ovál Megas – planety, kolem níž Erythro obíhala – ještě sem tam nějaké hory zůstaly.

Avšak zde, na trans-megasovské straně, byly vévodícím rysem dvou velkých kontinentů pláně a kopečky.

Marlene, která v životě hory neviděla, připadaly i zdejší nízké pahorky úchvatné.

Jistě, i na Rotoru byly potůčky, a z výšky, ze které se dívali na Erythro, vypadaly její řeky stejně.

Genarr si pomyslel: Marlene se bude divit, až je uvidí zblízka.

Marlene si zvědavě prohlížela Nemesis, která už přešla zenit a klesala k západu. „Nehýbe se, že, strýčku Sievere?“ zeptala se.

„Hýbe,“ odpověděl Genarr. „Přinejmenším Erythro se otáčí relativně k Nemesis, ale pouze jedenkrát za den, zatímco Rotor jedenkrát za dvě minuty. Pro srovnání – Nemesis se z pohledu Erythro pohybuje nejméně o 1/700 rychleji než z pohledu Rotoru. Vypadá to, jako kdyby stála na jednom místě, ale není to tak docela pravda.“

Krátce pohlédl k Nemesis: „Ty jsi vlastně nikdy neviděla pozemské Slunce, Slunce sluneční soustavy; a jestli jsi ho viděla, tak si to nepamatuješ, protože jsi tehdy byla ještě dítě. Z místa, kde se ve sluneční soustavě nacházel Rotor, vypadalo Slunce mnohem menší.“

„Menší?“ řekla Marlene udiveně. „Počítač mi řekl, že je to Nemesis, kdo je z těch dvou menší.“

„Ve skutečnosti ano. Ale Rotor je Nemesis mnohem blíže, než byl za starých časů Slunci, proto se Nemesis zdá větší.“

„Od Nemesis jsme vzdáleni čtyři miliony kilometrů, že?“

„Ale od Slunce jsme byli vzdáleni padesát milionů kilometrů. Kdybychom byli takto vzdálení od Nemesis, přijímali bychom méně než jedno procento množství světla a tepla, jaké přijímáme teď. A kdybychom byli tak blízko Slunci jako jsme Nemesis, tak bychom se vypařili. Slunce je mnohem větší, jasnější a teplejší než Nemesis.“

Marlene se na Genarra nedívala, tón jeho hlasu jí zjevně stačil. „Z toho, jak to říkáš, strýčku Sievere, mám dojem, že bys byl nejraději zpátky u Slunce.“

„Narodil jsem se tam a tak není divu, že mě někdy přepadne touha po domově.“

„Ale Slunce je žhavé a zářivé. To musí být nebezpečné.“

„Nedívali jsme se do něj. A stejně tak by ses neměla dívat příliš dlouho na Nemesis. Dívej se jinam, drahoušku.“

Přesto sám vrhl na Nemesis ještě jeden rychlý pohled. Visela na západní obloze, rudá a nesmírná, s viditelným průměrem na čtvrtém stupni oblouku, tedy osmkrát tak velká jako Slunce pozorované ze staré polohy Rotoru. Tiché červené kolečko světla, ale Genarr věděl, že (ač poměrně zřídka) se stávalo, že vzplanulo a na jeho vyrovnané tváři se na několik minut ukázala bílá skvrnka, na niž se nedalo dívat pouhýma očima. Malé, temně rudé sluneční skvrny byly častější, ale hůře postřehnutelné.

Zabručel příkaz letadlu a to se stočilo tak, aby se jim Nemesis dostala ze zorného pole.

Marlene na Nemesis naposledy zamyšleně pohlédla a potom už se věnovala panoramatu Erythro, které se pod ní rozkládalo.

„Na tu všudypřítomnou růžovou barvu si člověk zvykne,“ řekla. „Po nějaké chvilce už mu tak růžová ani nepřipadne.“

Genarr si toho už také všiml. Jeho zrak rozeznával rozdílnosti v odstínech, takže se mu svět pod nimi zdál méně monochromatický.

Řeky a jezírka byly narudlejší a tmavší než souš a obloha vypadala celkově tmavější. V atmosféře byla rozptýlena jen malá část z nachového svitu Nemesis.

Nejbeznadějněji však na Erythro působila její pustota. Rotor, i když v malém měřítku, měl zelená pole, žluté obilí, různobarevné ovoce, hlučná zvířata. Všechny barvy a zvuky patřící k lidskému společenství.

Zde panovalo jen ticho a nehybnost.

Marlene se zamračila. „Na Erythro je život, strýčku Sievere.“

Genarr nepoznal, jestli mu to Marlene oznamuje nebo se ho ptá nebo odpovídá na otázku, kterou jí prozradilo jeho tělo. Tvrdila mu to nebo potřebovala ujištění?

„Jistě,“ řekl. „Je ho tu plno. Je všude. A nejen ve vodě. Prokaryoti žijí i v mikroskopických vrstvičkách vody v částech pudy.“

V tom se před nimi na horizontu začal objevovat oceán, nejprve jako nepatrná tmavá čára, potom, jak se k němu letadlo přibližovalo, jako stále širší a širší proužek.

Genarr starostlivě vrhnul na Marlene postranní pohled, aby viděl, jak to na ni působí. O erythrejských oceánech už jistě četla a musela je vidět v holovizi, ale není nad skutečný zážitek. Genarr, který byl na Zemi jednou (jednou!) jako turista, už pobřeží oceánu viděl. Ovšem nad oceánem a z dohledu pevniny nebyl nikdy a sám nevěděl, jak na to bude reagovat.

Pobřeží se pod nimi převalilo a teď to byla pevnina, z čeho se stala světlejší čára za jejich zády a co nakonec zmizelo docela. Genarr se s podivným pocitem okolo žaludku podíval pod sebe. Vzpomněl si na jednu prastarou metaforu: „vínově rudé moře.“ Oceán pod nimi vskutku připomínal obrovskou, převalující se masu červeného vína, místy pokrytou narůžovělou pěnou.

V té ohromné vodní mase se nedalo orientovat, a nebylo ani kam přistát. Samotná podstata slova „poloha“ ztratila smysl. Přesto věděl, že kdyby se chtěl vrátit, stačilo pouze letadlu nařídit, aby je zavezlo zpět na pevninu. Mozek letadla neustále zaznamenával jejich polohu podle rychlosti a směru a věděl, kde je pevnina – dokonce i kde je Kopule.

Vletěli pod hustou vrstvu mračen. Oceán zčernal. Jedno Genarrovo slovo a letoun proletěl oblaky a vznesl se nad ně. Nemesis opět zazářila, zatímco oceán pod nimi už nebyl vidět. Namísto něho

tam bylo moře růžových vodních kapiček, vzdouvající a přelévající se z místa na místo, takže za oknem občas proletěl cár mlhy.

Potom se mračna začala trhat a mezi jejich okraji znovu prosvítlo vínově temné moře.

Marlene se dívala, ústa pootevřená, dech neznatelný. Vydechla:

„To je všechno voda, že, strýčku Sievere?“

„Tisíce kilometrů všemi směry, Marlene – a místy deset kilometrů hluboká.“

„Kdyby tam člověk spadl, tak by se asi utopil.“

„To tě nemusí trápit. Naše letadlo do oceánu nespadne.“

„Já vím, že ne,“ řekla Marlene s naprostou samozřejmostí.

Za chvíli se jim naskytne další pohled, na který by ji asi měl připravit, napadlo Genarra.

Marlene mu přerušila myšlenky. „Znovu začínáš být neklidný, strýčku Sievere.“

Genarr se musel pousmát nad tím, s jakou samozřejmostí už bral Marleniny odhalovací schopnosti. Řekl: „Nikdy jsi neviděla Megas a já jsem přemítal, jestli ti ji mám ukázat. Totiž, k Megas je přivracena jen jedna strana Erythro a Kopule byla postavena na opačné straně, takže na naší obloze se Megas nikdy neukáže. Ale když poletíme dál tímto směrem, dostaneme se Megas na dohled a uvidíme ji stoupat nad obzor.“

„To bych ráda viděla.“

„Jak si přeješ, ale připrav se na to. Je velká. Doopravdy velká. Skoro dvakrát tak objemná jako Nemesis, a vypadá to, jako by na nás měla každou chvíli spadnout. Někteří lidé ten pohled zkrátka neunesou. Ale nespadne. Zkus na to pamatovat.“

Vystoupali do větší výšky a zrychlili. Pod nimi ležel oceán, stále stejně vrásčitý a místy zakrytý mraky.

Za chvíli Genarr upozornil: „Když se podíváš před sebe, trošku doprava, uvidíš, jak se Megas začíná vynořovat nad horizontem. Natočíme se proti ní.“

Nejdříve to připomínalo tenký pruh světla lemující horizont, ale potom se to začalo pomalu zdvihát jako příboj. Nato se nad horizont vznesla stále se rozšiřující výseč temně rudého kruhu. Byl zřetelně tmavší než Nemesis, která byla stále viditelná na pravém boku vzadu za letadlem, poněkud níže nad obzorem.

Jak se Megas zvětšovala, během chvíle bylo jasné, že před nimi není úplný světelný kruh, ale jen něco víc než polokruh.

Marlene hloubavě pronesla: „Tak tohle je to, čemu se říká 'fáze', že?“

„Přesně tak. Vidíme jen část osvětlenou Nemesis. Jak se Erythro otáčí kolem Megas, vypadá to, jako by se Nemesis přibližovala k Megas, a my viděli stále menší a menší část osvětlené poloviny planety. Potom, když Nemesis proletí těsně nad nebo pod úrovní Megas, vidíme jen tenoučký osvětlený obrys Megas; to je vše, co se dá zahlédnout z její osvětlené poloviny. Někdy Nemesis proletí za Megas. Dojde k zatmění Nemesis a na nebe vyjdou všechny matné noční hvězdy, ne pouze ty, které se ukazují i tehdy, když je Nemesis na obloze. Během zatmění můžeme vidět na nebi velký, temný kruh, v němž nesvítí ani jediná hvězda; podle něho poznáš, kde se Megas nachází. A když se Nemesis objeví na druhé straně, znovu uvidíš ten tenoučký osvětlený obrys.“

„To je nádhera,“ řekla Marlene. „To je jako představení na obloze. A podívej se na Megas – všechny ty pohybující se pruhy.“

Rozprostíraly se přes osvětlenou část planety, široké, červeno-hnědé, promíchané s oranžovými proužky, a pomalu se proplétaly.

„To jsou bouřkové pásy,“ řekl Genarr, „s hroznými větry vanoucími sem a tam. Když se pozorně podíváš, uvidíš, jak se někde utvoří skvrnka, zvětší se, kousek se posune, potom se roztáhne do šířky a zmizí.“

„To je jako holovizní představení,“ vydechla Marlene omámeně. „Jak to, že se na to lidé bez přestání nedívají?“

„Astronomové se dívají. Pozorují to svými přístroji, napojenými na počítač, umístěnými na této polokouli. Sám jsem to sledoval v naší observatoři. Víš, ve sluneční soustavě máme podobnou planetu. Jmenuje se Jupiter a je dokonce větší než Megas.“

Mezitím už nad obzor vystoupala celá planeta. Vypadala jako napuchlý balon, který na levé polovině nějakým zvláštním způsobem částečně uchází.

Marlene byla unesená: „To je krása. Kdyby Kopuli postavili na této straně Erythro, mohli by to vidět všichni.“

„To ne, Marlene. To by asi nešlo. Většina lidí nemá Megas ráda. Říkal jsem ti, že někteří mají pocit, že na ně Megas padá. Děsí je to.“

Marlene netrpělivě poznamenala: „Taková hloupá myšlenka může napadnout jen pár lidí.“

„Ze začátku. Ale hloupé myšlenky mohou být nakažlivé. Strach se šíří a někdo, kdo by se sám normálně nebál, se začne bát proto, protože se bojí jeho soused. Copak ses s něčím takovým ještě nese-tkala?“

„Ano, setkala,“ odvětila Marlene s nádechem hořkosti. „Když si jeden kluk o nějaké káče myslí, že je hezká, myslí si to i ostatní. Začnou se předhánět –“ zarazila se, jakoby zahanbeně.

„Nakažlivost strachu byla jedním z důvodů, proč jsme Kopuli postavili na opačné polokouli. Další je ten, že když je Megas neustále na obloze, byla by na této polokouli astronomická pozorování obtíž-nější. Ale myslím, že je načase, abychom se vrátili. Víš, jaká je mat-ka. Bude strachy bez sebe.“

„Tak jí zavolej a řekni, že jsme v pořádku.“

„To není nutné. Náš letoun vysílá nepřetržité signály. Ví, že jsme v pořádku – fyzicky. Ale ona má strach z něčeho jiného,“ řekl a vý-znamně si poklepal na čelo.

Marlene se prudce opřela do opěradla a ve tváři se jí mihl výraz nespokojenosti. „Ach jo. Já vím, že mi všichni řeknou: 'To je jen proto, že tě má moc ráda,' ale mě už to vážně nebaví. Proč mi nemů-že jednoduše uvěřit, když jí říkám, že se mi nic nestane?“

„Protože tě má moc ráda,“ řekl Genarr a tichým hlasem letadlu nařídil, aby se vrátilo zpět, „stejně jako ty máš ráda Erythro.“

Marlene se okamžitě rozsvítil obličej: „Ach ano, to mám.“

„Já vím. Stačí tě pozorovat, jak na ni reaguješ.“

A Genarra napadlo, jak by asi Eugenie reagovala na *tohle*.

51.

Reagovala vztekle. „Co tím chceš říct, že miluje Erythro? Jak může milovat mrtvý svět? Je možné, že bys ji tak oblbnul? Existuje nějaký důvod, proč bys ty chtěl, aby ji milovala?“

„Eugenie, buď rozumná. Vážně si myslíš, že je možné Marlene oblbnout? Už se ti to někdy podařilo?“

„Tak co se stalo?“

„Vlastně jsem se ji pokusil vystavit situaci, která by se jí nelíbila nebo ze které by měla strach. Takže jestli jsem se o něco pokusil, tak jediné o to, aby se jí Erythro znelíbila. Víím ze zkušenosti, že Rotořané odchovaní malou a těsnou kolonií nekonečnost Erythro nesnášejí; nelíbí se jim červené světlo ani ta ohromná oceánová louže, nechtějí vidět stahující se mraky, nelíbí se jim Nemesis; a ze všeho nejvíc se jim nelíbí Megas. Všechny tyhle věci je většinou deprimují a děsí. A já je Marlene ukázal všechny. Vzal jsem ji nad oceán a potom ještě dál, aby viděla Megas celou nad obzorem.“

„A?“

„A jí to vůbec nevadilo. Řekla, že si už zvykla na červené světlo, a že jí už nepřipadá tak strašlivé. Oceán ji nevylekal ani v nejmenším, a co mi dodalo byl fakt, že Megas jí připadala zajímavá a zábavná.“

„Tomu nevěřím.“

„Budeš muset. Je to pravda.“

Insignová se zamyslela a potom zdráhavě pronesla: „Možná to je příznak toho, že se u ní už projevuje ta – ta –“

„Nákaza? Hned po příletu jsem zařídil další mozkový snímek. Ještě nemáme úplnou analýzu, ale předběžná prohlídka neukázala žádné změny. Mozkové křivky se mění velmi významně už při velmi lehkých případech onemocnění Nákazou. Marlene ji prostě nemá. Nicméně mě napadla zajímavá myšlenka. Víme, že Marlene je vnímavá, že si dokáže povšimnout nejrůznějších drobností. Pocitů, které do ní proudí z jiných lidí. Ale viděla jsi někdy, že by tomu bylo naopak? Že by ona vyzařovala pocity do druhých?“

„Nechápu, kam míříš.“

„Víš, kdy jsem nejistý nebo mírně rozrušený, i kdybych se to snažil ukrýt sebevíc, nebo že jsem klidný a vyrovnaný. Ale existuje způsob, jak by mě mohla přinutit nebo nějak napomoci k pocitu nejistoty a mírné rozrušenosti – nebo klidu a vyrovnanosti? Když přijímá, nemůže i vysílat?“

Insignová na něj vytřeštila oči. „To je šílenost!“ vykřikla a hlas se jí přitom nevěřícně trásl.

„Možná. Ale všimla sis někdy u Marlene něčeho takového? Přemýšlej.“

„Není o čem přemýšlet. Ničeho takového jsem si nikdy nevšimla.“

„Hm,“ zabručel Genarr. „Nejspíš opravdu ne. Určitě by se jí moc líbilo, kdyby tě mohla donutit, aby ses o ni tak nestrachovala – a to se jí bezesporu nedaří. Ovšem je pravda, když se přidržíme čistě jejích zvláštních schopností, že od té doby, co přijela na Erythro, se ještě prohloubily. Souhlasíš?“

„To ano.“

„Ale to není všechno. Je teď silně intuitivní. Ví, že je imunní vůči Nákaze. Je si jistá, že jí na Erythro nic nehrozí. Když se dívala dolů na oceán, věděla naprosto přesně, že do něj s letadlem nemůže spadnout a utopit se. Jak se chovala na Rotoru? Cítila se na něm někdy nejistě a ne příliš bezpečně, stejně jako se cítí kterýkoli její vrstevník?“

„Ano! Určitě.“

„Ale tady je z ní jiný člověk. Naprosto jistý sám sebou. Proč?“

„To nevím.“

„Že by na ni Erythro nějak působila? Ne, ne, nemám na mysli Nákazu. Že by nějaký další vliv? Něco docela jiného? Povím ti, proč se na to ptám. Cítím to sám.“

„Cítíš sám co?“

„Určitý optimismus, co se týče Erythro. Nevadí mi její pustota ani nic jiného. Ne, že by mně to v minulosti vadilo, že by mě Erythro kdovíjak zneklidňovala, ale nikdy jsem tuhle planetu neměl rád. Jenže při výletu s Marlene jsem k Erythro pociťoval více sympatií než za celá léta mého pobytu zde. Napadlo mě, že je třeba Marlenina radost nakažlivá, nebo že mě k ní nějakým způsobem nutí. Nebo že něco jiného, ať je to cokoli, co na ni působí, může působit i na mě – v její přítomnosti.“

„Myslím, že by sis měl dát sám udělat snímek mozku,“ podotkla kousavě Insignová.

Genarr pozdvihl obočí. „Myslíš, že jsem to neudělal? Co jsem tady, tak si ho nechávám dělat pravidelně. Kromě neodlučitelných změn spojených s procesem stárnutí u mě k žádným jiným změnám nedošlo.“

„Ale nechal sis svůj mozek prohlédnout potom, co jste se vrátili z toho letu?“

„Zajisté. To bylo první. Nejsem blázen. Úplná analýza mi ještě nedošla, ale předběžné vyšetření žádné změny nezjistilo.“

„Co tedy hodláš podniknout teď?“

„To je logické. Marlene a já opustíme Kopuli a vyjdeme na povrch Erythro.“

„Ne.“

„Učiníme příslušná opatření. Už jsem venku byl.“

„Ty možná,“ bránila se tvrdošíjně Insignová. „Ale ona ne. Nikdy.“

Genarr si povzdychl. Otočil se v křesle a podíval se na falešné okno visící na stěně jeho kanceláře, jako by se pokoušel přes něj zahlédnout narudlou krajinu venku. Ohlédl se na Insignovou.

„Tam venku je obrovský, zbrusu nový svět,“ řekl, „svět, který nepatří nikomu a ničemu. Můžeme ho mít celý, rozvinout ho, mít přitom na paměti všechna ponaučení nasbíraná trpkými lekcemi v našem dřívějším světě. Tentokrát můžeme postavit dobrý, čistý, slušný svět. Na červenou barvu se dá zvyknout. Můžeme planetu oživit našimi rostlinami a zvířaty. Můžeme zúrodnit její moře a pevniny a zahájit její vlastní evoluci.“

„A Nákaza? Co uděláš s ní?“

„Můžeme ji eliminovat a vytvořit z Erythro ideální planetu.“

„Když eliminujeme teplo a gravitaci a změníme chemické složení, můžeme udělat ideální planetu i z Megas.“

„Ano, Eugenie, ale musíš uznat, že Nákaza nepatří do stejného soudku jako teplota, gravitace a chemické složení.“

„Ale Nákaza je stejně nebezpečná; jen jiným způsobem.“

„Eugenie, myslím, že už jsem ti řekl, že Marlene je nejdůležitější osoba, kterou máme.“

„Pro mě zcela určitě.“

„Pro tebe je důležitá jednoduše proto, že je to tvoje dcera. Pro nás ostatní pro to, co dokáže.“

„Co dokáže? Interpretovat mluvu těla? Čarovat?“

„Je přesvědčená, že je vůči Nákaze imunní. Jestli je to pravda, mohlo by nám to pomoci –“

„Jestli je to pravda. Je to dětské fantazírování a ty to víš. Nesmíš se chytat každého stébla. Tam za dveřmi je celý svět a já ho chci. Nakonec mluvíš jako Pitt. Chceš pro tenhle svět riskovat život mé dcery?“

„V lidské historii se už riskovalo mnohem více pro mnohem méně.“

„Tím větší hanba lidské historii. A vůbec, rozhodnutí záleží na mně. Je to má dcera.“

A Genarr, tichým hlasem, ve kterém zazníval nekonečný smutek, řekl: „Miluji tě, Eugenie, ale kdysi jsem tě ztratil. Cítil jsem prchavou naději, že bych se tu ztrátu snad mohl pokusit odčinit. Ale teď se bojím, že tě musím ztratit znovu a navždy. Protože, abys věděla, musím ti říct, že rozhodnutí nezáleží na tobě. Dokonce nezáleží ani na mně. Záleží jen na Marlene. K čemukoli se rozhodne, toho nějakým způsobem nakonec dosáhne. A protože je dost dobře možné, že dokáže získat pro lidstvo nový svět, tak jí navzdory tobě pomohu ve všem, co se rozhodne udělat. Musíš se s tím smířit, Eugenie. Prosím.“

DVACET ČTYŘI

DETEKTOR

52.

Crile Fisher si zaraženě prohlížel *Superluminal*. Viděl ho poprvé, a při krátkém pohledu na Tessu Wendelovou mu bylo zcela jasné, že její úsměv si může vysvětlit jedině jako majetnickou pýchu.

Seděla v obrovské skalní jeskyni, obklíčená trojitou pavučinou bezpečnostních zátarasů. Byli tam lidé, ale většinu fyzické práce obstarávali pečlivě naprogramovaní nehumanoidní roboti.

Fisher už v životě spatřil hodně kosmických lodí nejrůznějších modelů a pro všechny možné účely, ale něco takového, jako byl *Superluminal* ještě nikdy – nikdy neviděl něco tak na první pohled odpudivého.

Kdyby nevěděl, co to je, možná by ani neuhodl, že se jedná o kosmické plavidlo. Jaká by v tom případě byla jeho reakce? Na jedné straně nechtěl Wendelovou rozčítit, a na druhé straně mu bylo jasné, že se už nemůže dočkat, aby jí řekl, co si myslí, stejně jako se ona nemohla dočkat jeho pochvaly.

A tak ze sebe nesmělým hlasem vysoukal: „Má takový strašidelný půvab – takový vosí.“

Zasmála se slovnímu spojení „strašidelný půvab,“ a Fisher věděl, že zvolil ten správný výraz. Ale potom řekla: „Co znamená –'vosí'?“

„Myslím tím hmyz,“ řekl Crile. „Já vím, že na Adelii toho o hmyzu moc nevíte.“

„Víme o hmyzu, jen ho možná nemáme takový chaotický nadbytek jako Země –“

„Ale vosy nejspíš neznáte. Bodavý hmyz ve tvaru připomínajícím –“ ukázal na *Superluminal*. „Taky mají jednu bouli vpředu, druhou vzadu a úzkou spojovací jednotku mezi nimi.“

„Opravdu?“ S plamínky oživeného zájmu v očích pohlédla na *Superluminal*. „Až si vzpomeneš, tak mi najdi obrázek nějaké vosy. Možná mi 'hmyzí' aspekt umožní lépe pochopit tvarování lodě – nebo opačně, jak se to vezme.“

„Proč tedy takový tvar, když nebyl inspirovaný tvarem vosího těla?“ zeptal se Fisher.

„Potřebovali jsme geometrii, která by maximalizovala možnost pohybu lodi jako jednotky. Hyperpole má totiž tendenci cylindricky se roztahovat do nekonečna a ty mu to musíš do jisté míry dovolit. Na druhé straně mu nesmíš povolit uzdu úplně. Vlastně ani nemůžeš, a tak ho musíš rozdělit mezi ty boule. Pole je pouze uvnitř lodního trupu, udržované a uzavřené do silného střídavého elektromagnetického pole a – tebe ale tohle všechno přece nezajímá, že?“

„Teď už ne, řekl bych,“ přiznal Fisher a pousmál se. „Slyšel jsem o tom dost. Ale když se na to konečně můžu podívat –“

„Teď se neuraz,“ řekla Wendelová a objala ho. „Celé to probíhalo pod přísným utajením. Bylo období, kdy nesnášeli dokonce ani moji přítomnost. Myslím, že stále remcali na podezřelou kolonistku, která do všeho jen strká nos a by byli nejraději, aby hyperpole vyprojektoval někdo jiný a mě mohli vykopnout. Teď se ovšem věci zlepšily do té míry, že jsem mohla zařídit, aby ses sem směl přijít podívat. Stejně budeš nakonec na palubě a já moc chtěla, aby ses jí obdivoval.“ Zaváhala a potom dodala: „A mně taky.“

Pohlédl na ni:

„Ty víš, Tesso, že tě obdivuju, a tohle ani nic podobného není zapotřebí.“ Přitáhl ji k sobě.

„Stárnu, Crile. S tím už se nedá nic dělat. Ale taky je mi s tebou hrozně moc dobře. Jsme spolu už víc jak sedm let, a celou tu dobu jsem nepocítila to známé nutkání dozvědět se, co jsou zač druzí chlapi.“

Fisher řekl: „A je to snad tragédie? Možná je to tím, že jsi tak pohlcena prací na projektu. Teď, když už je loď na světě, se pravděpodobně trochu uvolníš a zase si najdeš čas na 'lov'.“

„Ne. Už mě to neláká. Prostě mě to už neláká. Ale co ty? Víím, že jsem tě občas zanedbávala,“

„To nic. Když mě zanedbáváš kvůli práci, tak je to v pořádku. Toužím po lodi stejně jako ty, miláčku, jediná věc, ze které mám strach, je, že než bude konečně připravena na cestu, příliš zestárneme

a nebudou nás na ni chtít pustit.“ Znovu se usmál, tentokrát se zřetelným pocitem smutku v duši. „Když už hovoříš o svém věku, nesmíš zapomenout, že ani já už nejsem žádný mladík. Ani ne za dva roky mi bude padesát. Ale chci se tě ještě na něco zeptat; sice mám strach z odpovědi, ale i tak tu otázku položím.“

„Do toho.“

„Zařídila jsi, abych uviděl loď, aby mě pustili do této svatyně všech svatyní. Nevím proč, ale mám dojem, že Koropatský by to nedovolil, kdyby projekt nebyl skoro u konce. Co se týče bezpečnostních opatření, je skoro stejný maniak jako byl Tanayama.“

„Ano, co se týče hyperpole, tak je loď hotová.“

„Už letěla?“

„Ještě ne. Ještě se na ní musí něco dodělat, ale to se netýká samotného hyperpole.“

„Předpokládám, že se provedou nějaké zkušební lety.“

„Ano, samozřejmě s lidskou posádkou. Jinak nelze ověřit, že životně důležité systémy budou fungovat. Dokonce ani zvířata nám to nezaručí.“

„Kdo poletí první?“

„Dobrovolníci vybraní z těch pracovníků projektu, kteří se na let kvalifikují.“

„A co ty?“

„Já jediná dobrovolník nebudu. Já letět musím. Nemůžu nikomu důvěřovat, bude-li nutné v případě nebezpečí něco rozhodnout.“

„Takže půjdu i já?“

„Ne, ty ně.“

Fisherův obličej okamžitě potemněl hněvem. „Dohoda zněla –“

„Ne na zkušebních letech, Crile.“

„Kdy tedy skončí?“

„Těžko říct. To závisí na potížích, které se mohou objevit. Jestli půjde všechno hladce, tak by dva nebo tři lety mohly stačit. Záležitost několika měsíců.“

„Kdy dojde k prvnímu zkušebnímu letu?“

„To už nevím, Crile. Ještě stále pracujeme na lodi.“

„Řekla jsi, že už je schopná provozu.“

„Ano, co se týče hyperpole. Ale instalujeme na ní neuronové detektory.“

„To je co? O ničem takovém jsi nikdy nemluvila.“

Wendelová neodpověděla hned. Rozhlédla se kolem, mlčky a zamyšleně, potom pronesla: „Budíme pozornost, Crile, a mám dojem, že je tu pár lidí, kterým není tvoje přítomnost moc příjemná. Pojdme domů.“

Fisher se nepohnul. „Mám to brát, jako že o tom se mnou odmítáš mluvit? Přestože je to pro mě životně důležité?“

„Promluvíme si o tom – ale doma.“

53.

Crile Fisher byl nedočkavý a stále zlostnější. Odmítl se posadit a vztekle se tyčil nad Tessou Wendelovou, která jen pokrčila rameny a posadila se na bílou modulovou lenošku. Hleděla na něj vzhůru a mračila se.

„Proč jsi tak rozčilený, Crile?“

Fisherovi se chvěly rty. Pevně je stiskl a s odpovědí si dal načas, jako by se snažil pouhým svalovým úsilím donutit ke klidu.

Nakonec řekl: „Jakmile se jednou sestaví posádka beze mě, bude to precedent. *Nikdy* už se tam nedostanu. Musím mít od začátku záruku, že budu na palubě vždycky, až dokud nedosáhneme Sousední hvězdy – a Rotoru. Nechci se stát pátým kolem u vozu.“

Wendelová odporovala:

„Proč děláš tak unáhlené závěry? Až nastane rozhodující okamžik, nikdo tě nevynechá. Loď ještě ani není schopná provozu.“

„Tvrdila jsi, že je. Co jsou to ty neuronové detektory, kterými se tak najednou oháníš? Prostředek, jak mě umlčet, jak odvést moji pozornost a potom se s lodí vytrazit dřív, než si stačím uvědomit, že jste se na mě vykašlali. Přesně takhle to totiž je. A ty v tom jedeš s nimi.“

„Crile, ty ses zbláznil. Neuronové detektory byl můj nápad, moje přání, já na nich trvala.“ Vyzývavě, bez jediného mrknutí, mu hleděla do očí.

„Tvůj nápad!“ vybuchl. „Ale...“

Zdvihla ruku, jako by ho chtěla utišit. „Je to něco, na čem jsme pracovali souběžně s lodí. Nespadá to do mého oboru, ale byla jsem to já, kdo neurofyziky, dá se říct, nemilosrdně popoháněl, aby to co nejrychleji dokončili. A důvod? Právě proto, že chci, abys byl na lodi, když se vydá k Sousední hvězdě. Nechápeš?“

Zavrtěl hlavou.

„Mysli, Crile. Kdybys nebyl tak bezhlavě zaslepený vztekem, přišel bys na to sám. Je to přece úplně jednoduché. Je to 'neuronový detektor'. Zaznamenává nervovou aktivitu na dálku. Vyšší nervovou aktivitu. Zkrátka přítomnost inteligentního života.“

Fisher měl oči dokořán. „Myslíš to, co používají doktoři v nemocnici?“

„Ovšem. Běžné lékařské a psychologické zařízení ke zjišťování mentálních poruch v ranném stadiu – ale z metrové vzdálenosti. Já potřebuji *astronomické* vzdálenosti. Není to nic nového. Stará věc, jen s obrovsky rozšířeným dosahem. Crile, jestli je Marlene naživu, tak bude na kolonii, na Rotoru. Rotor bude obíhat někde kolem té hvězdy. Říkala jsem ti, že nebude snadné zjistit jeho polohu. Když ho nenajdeme rychle, myslíš, že si budeme moci být jistí, že tam opravdu není – a ne, že jsme ho jen náhodou nezpozorovali, ostrůvek u oceánu jiných asteroidů? Máme snad po celé měsíce nebo roky pokračovat v pátrání, abychom se ujistili, ne že jsme ho nepostřehli, ale že tam opravdu není?“

„A neuronový detektor –“

„Najde Rotor za nás.“

„Nebude to stejně tak obtížné, zjistit –“

„Ne, nebude. Vesmír je přehlcený světelnými a rádiovými vlnami a všemožnými druhy záření a my musíme rozlišit jeden zdroj od tisíce, od milionu ostatních. Lze to provést, ale není to snadné a může to chvíli trvat. Ovšem elektromagnetické záření, příznačné pro vyšší nervovou činnost, je zcela jedinečné. Je velmi nepravděpodobné, že zachytíme více než jeden zdroj – a pokud ano, bude to proto, že Rotor postavil další kolonii. Tak je to, abys věděl. Chci najít tvou dceru stejně tak, jako ji chceš najít ty sám. A proč bych to dělala, kdybych nechtěla, abys letěl s námi? Poletíš.“

Fisher vypadal ohromeně. „A ty jsi to vnutila celému projektu?“

„Mám nad nimi nemalou moc, Crile. A nejen to – je to ale přísně tajné, proto jsem nemohla mluvit u lodi.“

„Áh? Nenapínej mě.“

Wendelová řekla hlasem, ve kterém se ozývala něha: „Crile, myslím na tebe mnohem častěji, než si dovedeš představit. Ani nevíš, jak hrozně bych tě chtěla ušetřit zklamání. Co když u Sousední hvězdy nic nenajdeme? Co když nám průzkum oblohy s určitostí

řekne, že v blízkosti neexistuje žádná živoucí forma inteligentního života? Vrátime se rovnou domů a ohlásíme, že jsme po Rotoru našli žádnou stopu? Jen se, prosím tě, teď nepoddej jedné z těch tvých nálad. Já netvrdím, že když nenalezneme u Sousední hvězdy známky inteligentního života, že to musí nutně znamenat, že Rotor a jeho obyvatelé jsou mrtví.“

„Co jiného by to mělo znamenat?“

„Mohli být se Sousední hvězdou tak nespokojení, že se rozhodli odejít jinam. Možná se zdrželi jen tak dlouho, aby mohli vydolovat z asteroidů nové suroviny, které budou potřebovat pro stavbu a revitalizaci mikrofúzních motorů, a hned letěli dál.“

„A kdyby to tak bylo, jak bychom se dozvěděli, kde jsou?“

„Jsou pryč skoro čtrnáct let. S hyperposilováním mohou cestovat pouze rychlostí světla. Jestli dosáhli některé hvězdy a usídlili se v její blízkosti, musí to být hvězda, která je od nás vzdálená v okruhu čtrnácti světelných let. A těch není moc. Při superluminální rychlosti je můžeme navštívit všechny. A s neuronovými detektory zase rychle zjistíme, zda se Rotor nachází v blízkosti některé z nich.“

„Taky mohou v této chvíli bloudit v prostoru mezi hvězdami. Jak bychom je lokalizovali potom?“

„Nijak, ale když za šest měsíců prozkoumáme neuronovými detektory tucet hvězd, namísto abychom ten čas strávili marným prohledáváním jediné hvězdy, tak se tím naše šance přinejmenším trochu zvětší. A když neuspějeme – a na takovou možnost se musíme připravit – tak se alespoň vrátíme se spoustou údajů o tuctu různých hvězd – bílém trpaslíkovi, horké, modrobílé hvězdě, hvězdě slunečního typu, dvojhvězdě, a tak dále. Je nanejvýš pravděpodobné, že se víc než na jednu takovou cestu už nikdy v životě nedostaneme, takže když už, tak už. Vejít do historie s pořádným rámusem, co ty na to, Crile?“

Crile zamyšleně odpověděl: „Asi máš pravdu. Pročesat tucet hvězd a nic nenajít bude už tak dost zlé, ale prohledat okolí jediné hvězdy a vrátit se s vědomím, že Rotor může být někde jinde, v dosažitelné vzdálenosti, jenomže jsme už neměli čas se nikam vydat, by bylo mnohem horší.“

„Přesně tak.“

Crile posmutněle slíbil:

„Zkusím si to zapamatovat.“

„Ještě něco,“ řekla Wendelová. „Neuronový detektor může znamenat i inteligenci, která není pozemského původu. To bychom si přece nemohli nechat ujít.“

Fisher vypadal polekaně. „Ale není to příliš pravděpodobné, že?“

„To tedy ne, ale kdyby k tomu došlo, o důvod víc nenechat si to ujít. Zvláště, nachází-li se v okruhu čtrnácti světelných let od Země. V celém vesmíru nemůže být nic tak zajímavého jako jiná forma inteligentního života – nebo taky nebezpečného. Museli bychom se o ní dozvědět víc.“

„Jaké jsou vůbec vyhlídky na zaznamenání inteligence nepozemského původu?“ zeptal se Fisher. „Neuronové detektory jsou konstruovány pouze na lidskou inteligenci. Mně se zdá, že bychom nerozpoznali ani život jako takový, natož inteligentní.“

„Možná se nám nepodaří rozpoznat přítomnost života, ale podle mě v žádném případě nemůžeme nezaznamenat přítomnost inteligence, a to, za čím jdeme, není život jako takový, nýbrž právě inteligence. A ta, ať už je jakákoli, jakkoli nezvyklá, jakkoli nerozpoznatelná, musí mít složitou strukturu, velmi složitou strukturu – přinejmenším tak složitou, jako je lidský mozek. A co víc, musí s sebou nést elektromagnetické interakce. Gravitační přitažlivost je velmi slabá; silné a slabé nukleární interakce mají příliš krátký dosah. A co se týče toho nového hyperpole, se kterým pracujeme při superluminálním pohonu, to, pokud víme, neexistuje nikde v přírodě, ale pouze jako výtvar inteligence.“

Neuronový detektor dokáže zaznamenat nesmírně komplikované elektromagnetické pole, které znamená inteligenci, bez ohledu na její formu či chemické složení. A my budeme připraveni buď se něčemu přiučít, nebo vzít rychle nohy na ramena. A co se týče neinteligentního života, není vůbec pravděpodobné, že by mohl být technologické civilizaci, jako je naše, nebezpečný – přestože zajímavé by pro nás byly všechny formy cizího života, dokonce i na úrovni virů.“

„A proč se to musí všechno držet v tajnosti?“

„Proto, myslím si – vlastně vím, že nás Pozemský kongres bude chtít mít zpátky co nejrychleji, aby měli jistotu, že projekt byl úspěšný a tedy mohli začít s výstavbou lepších modelů luminálních plavidel založených na naší zkušenosti s prototypem. Ovšem já sama, pokud všechno proběhne v pořádku, si ráda prohlédnu vesmír a nechám je čekat. Netvrdím, že to udělám určitě, ale tuhle možnost si chci

nechat v zásobě. Mám podezření, že kdyby věděli, o mých plánech – i když o tom přemýšlím jen teoreticky – pokusili by se utvořit posádku z lidí, kteří by se jejich rozkazům podřizovali ochotněji.“

Fisher se slabě usmál.

„Co je, Crile? Řekněme, že nenajdeme žádnou stopu po Rotoru a jeho obyvatelích. To by ses v tom případě jednoduše zklamaně vrátil domů? Celý vesmír na dosah a vzdát to?“

„Ne. Jenom nevím, jak dlouho to potrvá, než naistalují detektory a všechno, co sis ještě mohla navymýšlet. Za dva roky a něco mi bude padesát. A v padesáti jsou agenti pracující pro Úřad běžně stahováni z terénu. Dostanou nějaké teplé kancelářské křeslo na Zemi a do vesmíru už je nepustí.“

„No a?“

„Za dva roky a něco už neprojdou kvalifikací. Řeknou mi, že už jsem příliš starý, a žádný vesmír na dosah.“

„Hloupost! Mě pusť a je mi padesát už teď.“

„Ty jsi zvláštní případ. Je to tvá loď.“

„Ty jsi také zvláštní případ, protože na tobě budu trvat. Kromě toho pro ně nebude nic snadného sehnat pro *Superluminal* kvalifikované lidi. Všechno, co můžeme udělat, je přesvědčit je, aby se přihlásili dobrovolně. A přihlásit se musí: nemůžeme si dovolit dát loď do rukou nějakým nedobrovolným naverbovancům.“

„Proč by se neměli najít dobrovolníci?“

„Protože jsou to Pozemšťané, můj milý Crile, a vesmír je skoro pro všechny Pozemšťany něco jako postrach. Hyperprostor je pro ně ještě větší hrůza a oni se budou držet pěkně zpátky. Budeme tam ty a já a ještě tři dobrovolníci a můžu ti říct už napřed, že sehnat je bude problém. Už jsem si jich pěknou řádku předběžně obešla, a zatím mi, tak napůl, příslibili účast dva, co za něco stojí: Čao-Li Wu a Henry Jarlow. Třetího ještě stále nemám. A i kdyby se, navzdory vši pravděpodobnosti, přihlásilo tucet dobrovolníků, tebe nevyškrtnou kvůli nikomu, protože když to nepůjde jinak, tak budu trvat na tom, abys šel se mnou jako můj velvyslanec k jednání s Rotořany. A když ti ani to nestačí, tak ti slibuji, že loď vystartuje dřív, než ti bude padesát.“

Teď už bylo ve Fisherově úsměvu znát opravdové ulehčení. „Miluju tě, Tesso. Víš, opravdu tě miluju.“

„Ne, nevím, jestli mě opravdu miluješ, zvláště když to říkáš tímhle tónem, jako by tě to samotného překvapilo. Je to hrozně

zvláštní, Crile, ale za celých těch osm let, co se známe, co spolu žijeme, co spolu spíme, jsi to nikdy neřekl.“

„Ne?“

„Věř mi, dávala jsem pozor. A víš. co ještě je zvláštní? Já ti taky nikdy neřekla, že tě miluju, a přesto – miluju tě. Ale ze začátku tomu tak nebylo. Nevíš, co se stalo?“

Fisher potichu řekl: „Možná jsme se do sebe zamilovali postupně, aniž bychom si toho všimli. To se někdy stává, nemyslíš?“

Plaše se na sebe usmáli, jako by nevěděli, co si s tím mají počít.

DVACET PĚT

POVRCH

54.

Eugenii Insignovou sužovaly obavy. Víc než to.

„Povím ti, Sievere, od té doby, co jsi vzal Marlene na výlet letadlem, jsem se pořádně nevyspala.“ Hlas jí sklouzl do něčeho, co by se u ženy s méně pevným charakterem dalo možná nazvat fňukáním. „Nebyla ta projížďka vzduchem – k oceánu a zpátky, taky jste se vrátili až po soumraku – nebylo to pro ni dost? Proč ji nezastavíš?“

„Proč ji *nezastavím*?“ protáhl Siever, jakoby otázku vychutnával na jazyku. „Proč *ji* nezastavím? Eugenie, už jsme se dostali za hranici, kdy jsme byli schopní Marlene zastavit.“

„To je nesmysl, Sievere. To je skoro až zbabělost. Schováváš se za ni a předstíráš, že je všemocná.“

„A není? Ty jsi její matka. Přikaz jí, ať zůstane v Kopuli.“

Insignová sevřela rty.

„Je jí patnáct. Nechci ji tyranizovat.“

„Právě naopak. Moc ráda bys ji tyranizovala. Ale když se o to pokusíš, podívá se na tebe těma svýma neskutečnýmá očima a řekne něco jako: 'Matko, cítíš se vinná tím, žeš mě připravila o otce, a také máš pocit, že se proti tobě spikl celý svět, aby tě za trest připravil o mě, což je nesmyslná představa'.“

Insignová se zamračila.

„To je největší blbost, jakou jsem kdy slyšela, Sievere. Nic takového nepociťuji a ani bych nemohla.“

„Samozřejmě, že ne. Jenom jsem si něco vymyslel. Ale Marlene si vymýšlet nebude. Ona bude vědět přesně, z toho, jak pohneš palcem nebo lopatkou nebo něčím jiným, co tě sžírá, a taky ti to poví a bude to čistá pravda a to tak zahanbující pravda, že si myslím, že

budeš mít dost starostí s tím, co říct na svou obranu, a raději toho necháš, než aby sis od ní nechala postupně odlupovat jednotlivé slupky své duše.“

„Neříkej mi, že se ti to stalo.“

„Mně ne, protože mě má ráda a já se s ní snažím jednat velmi diplomaticky. Ale mám strach pomyslet, co by ze mě zbylo, kdybych se jí postavil na odpor. Podívej se, pokoušel jsem se ji zdržet. To musíš uznat. Chtěla jít ven okamžitě po návratu z toho vyhlídkového letu. A já ji zdržel až do konce měsíce.“

„Jak se ti to povedlo?“

„Pouhá sofistika, to tě můžu ujistit. Je prosinec. Řekl jsem jí, že za tři týdny začne nový rok, alespoň podle Pozemského kalendáře, a jak lépe oslavit začátek roku 2237, zeptal jsem se jí, než odstartováním nové éry průzkumu a osídlování Erythro? Víš, ona se totiž právě takto dívá na své působení na planetě – jako na začátek nové éry. A tím je to horší.“

„Proč horší?“

„Protože se na to nedívá jako na svůj rozmar, ale jako na něco, co je životně důležité pro Rotor a možná i pro lidstvo. Není nad to, když člověk uspokojuje své potěšení a nazývá to vznešeným příspěvkem ke společnému blahu. Omlouvá to všechno. Dělal jsem to také, jako ty, jako všichni. A z těch, koho znám, nejvíc Pitt. Ten se nejspíš přesvědčil, že dýchá jen proto, aby přispíval oxidem uhličitým rostlinstvu na Rotoru.“

„Takže jsi ji zdržel tím, že jsi zabrnkal na její megalomanskou strunu.“

„Ano, a ještě stále máme týden času zjistit, jestli ji něco může zastavit. To říkám, i když musím přiznat, že ji moje zdůvodnění neoklamalo. Souhlasila, že počká, ale řekla: 'Myslíš si, že když mě pozdrzíš, získáš tím alespoň kousíček náklonnosti mé matky, že, strýčku Sievere? Nevidím na tobě nic, co by poukazovalo na to, že bys příchodu nového roku přikládal sebemenší význam.'“

„Taková neomalenost.“

„Jen neomalená pravda. Možná úplně totéž.“

Insignová odvrátila pohled. „Moji náklonnost? Co mám na to říct –“

Genarr rychle řekl: „Co bys řikala? Řekl jsem ti, že jsem tě miloval a teď vidím, že s přibývajícimi roky se na tom mnoho nezmění-

lo. Ale to je můj problém. Nikdy ses ke mně nechovala nečestně. Nikdy jsi mi nezavdala důvod k nadějším. A jestli jsem takový blázen, že nedokážu pochopit, co znamená ne. proč by tě to mělo zajímat?“

„Zajímá mě, jestli se cítíš nešťastný, ať už z jakéhokoli důvodu.“

„To už je co říct.“ Genarr vydoloval na tváři úsměv. „To je nersrovnatelně lepší než nic.“

Insignová odvrátila zrak a po chvilce váhání se vrátila k tématu Marlene. „Ale Sievere, když Marlene prohlédla tvé pohnutky, proč potom souhlasila s odkladem? „

„Nebude se ti to líbit, ale raději ti povím pravdu. Marlene řekla: 'Počkám do Nového roku, strýčku Sievere, protože to třeba matku *opravdu* potěší, a já jsem na tvé straně.' „

„To řekla?“

„Nesmíš se na ni zlobit. Očividně jí učaroval můj pronikavý důvtip a šarm, myslí si, že mi tím prokáže službu.“

„Normální dohazovačka,“ konstatovala Insignová; viditelně se zmítala mezi hněvem a pobaveností.

„Abych řekl pravdu, *napadlo* mě, že kdyby ses přinutila dát najevo trochu zájmu o mě, mohli bychom toho využít a k ledasčemu ji přesvědčit, když si bude myslet, že to posílí tvoji náklonnost ke mně – jenže ta by musela být opravdová, jinak by to prokoukla. A kdyby byla opravdová, tak by zase Marlene nepovažovala za

nutné se omezovat a napomáhat něčemu, co už existuje. Chápeš?“

„Chápu,“ řekla Insignová, „že kdyby nebylo Marleniny vnímavosti, tak by byl tvůj vztah ke mně rozhodně machiavelistický.“

„Teď jsi mě docela prokoukla, Eugenie.“

„Tak, a což takhle udělat to, co se nakonec samo nabízí? Dát ji pod zámek, strčit do rakety a poslat zpátky na Rotor.“

„Se svázanýma rukama a nohama, předpokládám. Stejně bychom něco takového ani nedokázali, a už chápu, jak se na to dívá Marlene. Začínám uvažovat o kolonizaci Erythro – celého světa, který nám leží u nohou.“

„Dýchat jeho bakterie, mít je v potravě a ve vodě.“ Insignová se ušklíbala.

„A co má být? Dýcháme, pijeme a jíme je – do určité míry – i zde. Nelze se jich zbavit dokonale. Když už o tom mluvíme, na Rotoru jsou také bakterie, které dýcháme, pijeme i jíme.“

„Ano, ale na rotorské životní formy jsme adaptovaní. A toto jsou cizí životní formy.“

„Tím lépe. Když na ně nejsme adaptovaní, nejsou adaptované ani ony na nás. Nemáme důvod si myslet, že by na nás mohly eventuálně parazitovat. Prostě to budou jen neškodné částičky prachu.“

„A Nákaza.“

„To už je horší, jistě, dokonce i v takovém případě, kdy se jedná pouze o to dovolit Marlene, aby se prošla venku. Učiníme, samozřejmě, potřebná bezpečnostní opatření.“

„Jaká opatření?“

„Bude mít na sobě ochranný oblek, to je jedna věc. A druhá věc, půjdu s ní já. Budu fungovat jako její kanárek.“

„Co tím myslíš, 'kanárek'?“

„To byl způsob, který se před několika staletími používal na Zemi. Horníci nosili kanárky – víš, takové malé žluté ptáčky – s sebou do dolů. Když se zhoršil vzduch, zemřel kanárek dřív, než to stačilo zapůsobit na lidi, a ti, když viděli, že něco není v pořádku, vyfárkali. Jinými slovy, když se začnu chovat divně, ihned nás oba dopraví nazpět.“

„Ale co když to na ni zapůsobí dřív než na tebe?“

„Nemyslím. Marlene si připadá imunní. Řekla to už tolikrát, že jsem tomu uvěřil.“

55.

Eugenie Insignová nikdy nesledovala přibližující se začátek nového roku na kalendáři s takovou pozorností. Nebyl k tomu důvod. Kalendář byl vlastně jen přežitek, navíc dvakrát zrušený.

Na Zemi začínal rok označováním období a svátků, které se k nim vztahovaly – letní slunovrat, zimní slunovrat, setba, žně – bůhví jaká další jména všechny měly.

Crile (vzpomněla si Insignová) jí kdysi spletitosti kalendáře vysvětloval. Objasňoval to tím svým zasmušilým a jakoby slavnostním způsobem, se kterým dělal všechno, co mu připomínalo Zemi. Naslouchala mu se směsicí horlivosti a obav; horlivě proto, že s ním chtěla sdílet jeho zájem, což by je mohlo k sobě víc přiblížit; a s oba-

vami proto, že se bála, aby ho jeho láska k Zemi od ní neodehnala, jak se nakonec stalo.

Zvláštní, že při těch vzpomínkách stále pociťovala bolest – nebo už byla slabší? Zdálo se jí, že si vlastně nedokáže vzpomenout na Crilův obličej, že si pamatovala už jen právě tu vzpomínku. Byla to už jen vzpomínka na vzpomínky, co teď stálo mezi ní a Genarrem?

A přesto to byla jen vzpomínka, která na Rotoru zachovávala kalendář.

Rotor nikdy neměl žádná období. Rok, ten samozřejmě ano, protože (a spolu s ním všechny kolonie systému Země-Měsíc, s nepočetnou výjimkou těch, co obíhaly kolem Marsu nebo co byly vystavěny v pásu asteroidů) doprovázel Zemi na její dráze kolem Slunce. Ovšem bez ročních období neměl rok jako takový smysl. Pohromadě ho držely jen měsíce a týdny.

Rotor měl také den, umělý, čtyřiadvacetihodinový, během něho se na poloviční dobu jeho trvání vpouštělo dovnitř sluneční světlo a na druhou polovinu se blokovalo. Mohli stanovit jakýkoli časový úsek, ale rozhodli se pro délku jednoho pozemského dne, rozděleného do dvaceti čtyř hodin po šedesáti minutách, každá z nich čítala šedesát sekund. (Alespoň dny a noci měly jednotný dvanáctihodinový rytmus.)

Čas od času některá kolonie přišla s návrhem, aby se uzákonil systém, který by dny pouze počítal a seskupoval je do desítek a jejich násobků; do dekadnů, hektodnů, kilodnů, a z druhé strany zase do decidnů, centidnů a milidnů; jenže to bylo ve skutečnosti neproveditelné.

Kolonie si nemohly určit každá svůj vlastní systém, protože by tím nastal zmatek v obchodní a komunikační síti. Stejně tak se nemohl ustanovit žádný jednotný systém nezahrnující Zemi, neboť tam stále žilo devadesát devět procent lidské populace, a zbylé jedno procento k ní vázaly tradice. Vzpomínka přiměla Rotor a všechny ostatní kolonie udržovat kalendář, který byl pro ně v podstatě zbytečný.

Ale nyní Rotor opustil sluneční soustavu a stal se z něj izolovaný a osamocený svět. Neexistovaly na něm žádné dny, měsíce ani roky v pozemském slova smyslu. Nebylo to dokonce ani sluneční světlo, co oddělovalo den od noci, protože Rotor zářil umělým osvětlením, jež každých dvanáct hodin přecházelo do temnoty osvětlované jen několika jasnými body. Tuto strohou přesnost nenarušovalo dokonce

ani postupné ztlumování a rozsvěcování, které simulovalo úsvit a soumrak. Nezdálo se, že by to bylo potřeba. A přitom, v celém tomto uspořádání, jednotlivé rodiny podle individuálních potřeb a zvyklostí zachovávaly vlastní režim rozsvěcování a zhasínání. Dny ale počítaly podle koloniálního času – což byl čas pozemský.

Dokonce i zde, na erythrejské Kopuli, kde se přirozeně střídal den s nocí, a tímto rytmem se ti, kteří ji obývali, bezděčně řídili, se v oficiálních výpočtech používala ne zcela odpovídající délka koloniálního dne, a tedy dne pozemského – oně vzpomínky na vzpomínku.

V poslední době sílily názory, že den nemá být jedinou základní časovou jednotkou. Insignová bezpečně věděla, že Pitt byl pro decimalizaci měření času, a přesto se i on zdráhal předložit to oficiálně, v obavě před vlnou divokého odporu.

Ale možná ne navždy. Tradiční, neuspořádané jednotky týdnů a měsíců, jak se zdálo, ztratily na důležitosti a svátky se stále častěji opomíjely. Insignová ve svých astronomických pracích používala jako jediné signifikantní časové jednotky dny. Jednoho dne starý kalendář zanikne a někdy v nedohledné budoucnosti se ustanoví nové dohodnuté metody značení času – třeba Standardní galaktický kalendář.

Avšak nyní shledala, že v duchu odpočítává zbývajícím čas, do, svým způsobem chaotického, začátku nového roku. Na Zemi začínal Nový rok alespoň v době slunovratu – zimního na severní a letního na jižní polokouli. Souviselo to nějak s oběžnou drahou Země kolem Slunce, jak, to si na Rotoru pamatovali už jen astronomové.

Avšak nyní – přestože Insignová astronomem byla – byl pro ni nový rok spojený pouze s Marleniným bláznivým podnikem na povrchu Erythro – termín, který vybral Siever jen proto, že mimo jiné znamenal i přijatelný odklad, a s tím zase Insignová souhlasila jen proto, že navenek předstírala, že je to jen rozmar nedospělé dívky.

Když se probrala z hlubokého zamyšlení, zjistila, že si ji Marlene starostlivě prohlíží. (Kdy vstoupila do pokoje? Nebo byla Insignová tak hluboce zabraná do svých myšlenek, že ani nezaslechla její kroky?)

„Ahoj, Marlene,“ napůl šeptem řekla Insignová.

Marlene chmurně pronesla: „Trápíš se, mami.“

„Na to není potřeba zvláštní vnímavosti, aby to člověk postřehl, Marlene. Jsi stále rozhodnutá vyjít na povrch Erythro?“

„Ano. Naprosto. Absolutně.“

„Proč, Marlene, proč? Můžeš mi to vysvětlit tak, abych to pochopila?“

„Ne, protože ty to nechceš pochopit. Volá mě.“

„Co tě volá?“

„Erythro. Chce mě tam mít.“ Marlenin obvykle rozmrzelý obličej se najednou jakoby rozzářil.

Insignová vyprskla:

„Když mluvíš tímhle tónem, tak mám prostě pocit, jako kdybys už dostala tu – tu –“

„Nákazu? Ne. Strýček Siever právě obdržel poslední mozkový snímek, který mi udělali. Říkala jsem mu, že to není nutné, ale řekl, že než půjdeme ven, musíme nechat udělat záznam. Jsem naprosto normální.“

„Mozkové snímky ti nemůžou říct všechno,“ mračila se Insignová.

„Mateřské obavy taky ne,“ řekla Marlene.

Potom mírněji:

„Mami, prosím tě, já vím, že chceš získat čas, ale já to nedovolím. Strýček Siever mi dal slovo. Jdu ven, i když bude pršet, i když bude špatné počasí. V této roční době nejsou nikdy žádné bouřky ani teplotní extrémy. Vlastně tu nejsou skoro celý rok. Je to *nádherný* svět.“

„Ale pustý – mrtvý. Až na ty *mikroby*,“ řekla Insignová opovržlivě.

„Ale jednoho dne do něj vdechneme život.“ Marlene odvrátila oči zamlžené snivým pohledem. „To vím jistě,“ dodala.

56.

„E-oblek je jednoduchý,“ vysvětloval Siever Genarr. „Nemusí totiž odolávat tlaku. Není to potápěčský oblek ani kosmický skafandr. Má helmu a stlačenou zásobu recyklovaného vzduchu a malou výhřevnou jednotku, která udržuje přiměřenou teplotu. Je, samozřejmě, vzduchotěsný.“

„Padne mi?“ zeptala se Marlene a s odporem pohlédla na hrubý pseudo-textilní materiál.

„Po estetické stránce asi ne,“ usmál se Genarr a zamrkal. „Jeho smyslem není krása, ale užitek.“

Marlene s mírnou podrážděností řekla: „Je mi jedno, jak v tom budu vypadat, strýčku Sievere, ale nechci se potácet jak medvěd. Jestli se mi v tom bude chodit špatně, tak je to k ničemu.“

Do rozhovoru se vložila Eugenie Insignová, která do té chvíle všechno pozorovala, obličej bledý, rty sevřené.

„Oblek je na to, aby tě chránil, Marlene. Jestli ti sedne nebo ne, to mě nezajímá.“

„To ale neznamená, že musí být nepohodlný, ne, matko? Ten, co mi sedne, mě ochrání stejně dobře.“

„Tenhle ti myslím padne docela dobře,“ řekl Genarr. „Lepší už jsme nenašli. Koneckonců, máme je jen v číslech pro dospělé.“ Otočil hlavu k Insignové. „V poslední době už je moc nepoužíváme. Jednu dobu, po tom, co odezněla Nákaza, jsme ještě dělali nějaké průzkumy, ale teď už naše nejbližší okolí známe poměrně dobře a když se občas přece jen dostaneme ven, tak většinou v uzavřených E-vozech.“

„Nejraději bych byla, kdybyste ty uzavřené E-vozy použili i teď.“

„To ne,“ vyděsila se Marlene. „V jednom dopravním prostředku už jsem venku byla. Chci jít pěšky. Chci – cítit zem.“

„Blázen,“ zavrtěla hlavou Insignová.

Marlene vybuchla: „Přestaneš konečně s těmi narážkami –“

„Kam se poděla tvá vnímavost? Neměla jsem na mysli Nákazu. Jen posedlost v běžném slova smyslu. Chci říct – ach, Marlene, já se z tebe zblázním.“

Potom řekla: „Sievere, když jsou ty obleky staré, jak můžeš vědět, že jsou nepropustné?“

„Protože jsme je zkoušeli, Eugenie. Ujišťuji tě, že jsou v pořádku. Nezapomeň, že jdu s ní a budu ho mít taky.“

Insignová zjevně hledala nějakou záminku. „A co když se ti na jednu bude chtít –“ udělala rukou mnohoznačné gesto.

„Močit? To máš na mysli? O to je také postaráno, i když to není zrovna pohodlné. Jenže toho nebude zapotřebí. Vyprázdnili jsme své měchýře a na několik hodin jsme bez problémů – anebo bychom měli být. Taky nejdeme bůhvíjak daleko, takže se v případě potřeby budeme moci vrátit do Kopule. Už bychom měli jít, Eugenie. Venku

jsou příznivé podmínky a toho bychom měli využít. Ukaž, Marlene, pomůžu ti s tím oblekem.“

„Jsi nějak moc horlivý,“ podotkla uštěpačně Insignová.

„Proč ne? Abych se přiznal, sám se rád podívám ven. Kopule ti může po čase snadno začít připadat jako vězení, abys věděla. Možná, že kdybychom chodili ven častěji, tak by naši lidé vydrželi v Kopuli déle. Tady máš, Marlene, teď už zbývá jen helma.“

Marlene zaváhala. „Ještě okamžik, strýčku Sievere.“ Nacpaná v obleku s napřaženou paží přistoupila k Insignové.

Insignová na ni chmurně shlížela.

„Mami,“ obrátila se k ní Marlene. „Znovu ti opakuju, buď klidná, *prosím tě*. Mám tě ráda a jen tak pro nic za nic bych tě strachu nevystavovala. Dělán to jenom proto, že vím, že se mi nic nestane a že k žádnému strachu není důvod. Vsadím se, že by sis sama nejraději nasadila E-oblek, abys mohla jít se mnou ven a neztratit mě z očí, ale neopovaž se to udělat.“

„Proč ne, Marlene? Nikdy bych si neodpustila, že jsem nebyla s tebou, abych ti pomohla, kdyby se ti něco stalo.“

„Ale mně se nic nestane. A i kdyby se stalo, k čemuž nedojde, co bys mohla dělat? Krom toho se Erythro tak bojíš, že tvoje psychika je pravděpodobně bezbranná vůči všem neznámým účinkům. Co kdyby Nákaza napadla tebe a ne mě? Jak bych s tím pak měla žít já?“

„Má pravdu, Eugenie,“ řekl Genarr. „Budu tam s ní já, a nejlepší, co můžeš udělat ty, je zůstat tady a být klidná. Všechny E-obleky jsou vybaveny vysílačkami. Marlene a já se navzájem uslyšíme a taky budeme ve spojení s Kopulí. Slibuji ti, že kdyby se začala chovat nějak divně, kdybych měl jen to nejmenší podezření, že něco není v pořádku, okamžitě ji dopravím do Kopule. A kdybych cítil, že něco není v pořádku se mnou, okamžitě se vrátím a Marlene přivedu s sebou.“

Insignová potřásla hlavou. Nevypadala, že by ji to uklidnilo. Dívala se, jak si nejprve Marlene potom Genarr nasadili helmy.

Byli blízko hlavní přechodové komory a Insignová sledovala, jak se otvírá. Otvírací proceduru znala dokonale – jak taky jinak, když je někdo kolonista.

Komora měla velmi jemnou regulaci tlaku vzduchu nutnou k tomu, aby vzduch z Kopule pronikal ven co nejrovnoměrněji a nikdy

ne naopak – z Erythro do Kopule. Každou chvíli se prováděly automatizované kontroly propustnosti.

Potom se otevřely vnitřní dveře. Genarr vstoupil do přechodové komory a pokynul Marlene, aby ho následovala. Vstoupila dovnitř a dveře se zavřely. Oba jí na okamžik zmizeli z očí.

Insignová ucítila, jak jí vynechalo srdce.

Pozorovala signální světla a přesně věděla, kdy se otevřou a zase zavřou vnější dveře. Holovizní obrazovka se probudila k životu a ona na ní spatřila dvě postavy v oblecích, stojící na pustém povrchu Erythro.

Jeden z techniků podal Insignové malé sluchátko a ona si ho vložila do pravého ucha. Nad hlavu jí kdosi připevnil stejně malý mikrofon.

Hlas v uchu řekl: „Rádiový kontakt,“ a hned nato se ozval známý Marlenin hlas. „Slyšíš mě, mami?“

„Ano, miláčku,“ odpověděla Insignová. Vlastní hlas jí zněl vyschle a nezvykle.

„Jsme venku a je tu nádherně. Krásněji tu už ani být nemohlo.“

„Ano, miláčku,“ opakovala Insignová a cítila v sobě prázdnotu. Přemítala, jestli ještě někdy svou dceru uvidí při zdravém rozumu.

57.

Sieveru Genarrovi bylo skoro do zpěvu, když vstoupil na povrch Erythro. Za jeho zády se zdvihala stěna Kopule, ale on k ní zůstával zády, protože pohled na něco tak ne-erythrejského by zkazil celý dojem.

Dojem? Zvláštní výraz pro něco, co se týkalo Erythro, protože v daném okamžiku neměl žádný smysl. Žil pod ochranou své helmy, dýchal vzduch z Kopule, tedy alespoň vyčištěný a upravený v Kopuli. Pod ochranou svého obleku nemohl cítit ani vůni ani 'chuť' planety.

A přesto pociťoval něco, co mu dodávalo pocit zvláštního štěstí. Boty mu slabě šramotily o zem. Přestože povrch Erythro nebyl skalnatý, byl přece jen oblázkovitý a mezi kamením prosvítalo něco, co se dalo nazvat jedine půdou. Byl tam samozřejmě dostatek vody a vzduchu k tomu, aby narušil prapůvodní skalnatý povrch stejně, jako

to v nespočetných bilionech udělali svou trpělivou prací, čítající miliardy let, kdysi možná i prokaryoti.

Půda vypadala měkká. Den předtím přšelo; mírné a vytrvalé erythrejské mrholení – přinejmenším této části Erythro. Půda byla proto ještě trochu mokrá a Genarr si představil jednotlivé kousíčky půdy, zrnka písku, hlíny a bláta, každý s čerstvě obnoveným mikroskopickým povlakem vody kolem sebe. Povlakem, ve kterém si vesele žily prokaryotní buňky, vyhřívaly se ve světle Nemesis a vytvářející z jednoduchých proteinových struktur struktury složitější, zatímco jiní prokaryoti, indiferentní na solární energii, zužitkovávali energii z pozůstatků bilionů jiných prokaryotů, umírajících každickým okamžikem.

Marlene měl u boku. Dívala se vzhůru a Genarr měkce řekl:

„Nedívej se do Nemesis, Marlene.“

Její hlas zněl přirozeně. Nebyla v něm ani stopa po nějakém napětí nebo strachu. Spíše se v něm ozývala tichá radost. Řekla: „Dívám se na oblaka, strýčku Sievere.“

Genarr vzhlédl k obloze a po chvílce mžourání postřehl slabý zelenožlutý záblesk, oproti kterému se rýsovala načechraná oblaka příznačná pro krásné počasí, zachytávající světlo Nemesis a odrážející ho v nádherném oranžovém provedení.

Na Erythro panovalo nezvyklé ticho. Nebylo tam nic, co by mohlo vydávat zvuk. Nic živého nezpívalo, neřvalo, nevřelo, nebučelo, neštěbetalo, necvrčelo ani nebzučelo. Občas jste za bouře mohli zaslechnout dunění hromu nebo zakvílení větru o náhodný balvan – foukal-li dost silně. Ale ve dnech nehybných a klidných, jako byl tenhle, bylo ticho.

Genarr promluvil jen proto, aby se ujistil, že je opravdu takové *ticho*, a že znenadání neohluchl. (Ve skutečnosti ohluchnout nemohl, protože slyšel slabé šelestění vlastního dechu.)

„Jsi v pořádku, Marlene?“

„Cítím se nádherně. Tam nahoře je potůček.“ Chvatně přešla z chůze do klopýtavého běhu, E-oblek jí bránil v pohybu.

Řekl: „Dávej si pozor, Marlene. Uklouzneš.“

„Dám si pozor.“ Její hlas zvětšující se vzdálenost samozřejmě neztlumila, protože ho k němu neslo rádiové vlnění.

Najednou se v Genarrově uchu ozval hlas Eugenie Insignové. „Proč Marlene utíká, Sievere?“ A hned vzápětí dodala: „Marlene, proč utíkáš?“

Marlene se neobtěžovala s odpovědí, ale Genarr ano: „Jen se chce podívat na nějaký potůček tam nahoře, Eugenie.“

„Je v pořádku?“

„Ovšem, že je. Je tu až podivuhodně krásně. Po nějaké chvíli ti to tu ani nepřipadne pusté – spíše jako nějaký abstraktní obrázek.“

„Není čas na malířské kritiky, Sievere. Dávej pozor, ať se ti ne-
vzdálí.“

„Bud' klidná. Jsem s ní v neustálém kontaktu. V této chvíli slyší, co povídáš, a jestli ti neodpovídá, je to proto, že se nechce takovými bezvýznamnostmi zabývat. Klid, Eugenie. Marlene má radost. Nekaž jí to.“

Genarr byl opravdu přesvědčený, že má Marlene radost. A on, bůhvíproč, také.

Marlene běžela vzhůru po proudu podél okraje bystriny. Genarr neviděl důvod, proč by za ní měl spěchat. Ať si trochu užije, pomyslel si.

Kopule byla postavena na skalnatém výběžku, ale oblast, kde se nacházeli, protkávaly malé, zvolna tekoucí potůčky, které se asi třicet kilometrů odtud spojovaly do poměrně velkého toku, který se potom vléval do moře.

Potůčky byly samozřejmě přínosem. Představovaly pro Kopuli přirozený zdroj vody – jakmile se z ní odstranili prokaryoti („zabili“ byl asi vhodnější výraz). V počátcích Kopule někteří biologové protestovali proti zabíjení prokaryotů, což bylo k smíchu. Drobná stvoření existovala na planetě v neuvěřitelném množství a mohla se rozmnožovat takovým způsobem, že je jakýkoli úbytek, způsobený prostým procesem dezinfekce při zajišťování dodávek vody, nemohl nijak vážněji ohrozit. Potom, jakmile se objevila Nákaza, zdvihla se proti Erythro neurčitá, avšak silná vlna nepřátelství, a nikoho už nezajímalo, co si kdo s prokaryoty dělal.

Jistě, teď, když Nákaza podle všech známek přestala být hrozbou, mohlo znovu dojít k humanitárním (Genarr osobně považoval „biotární“ za příhodnější slovo) náladám. Genarr s nimi sice sympatizoval, ale jak by si potom Kopule zajistila dodávky vody?

Zabraný v myšlenkách, přestal sledovat Marlene. Náhle se mu do uší zabodl ohlušující výkřik.

„Marlene! Marlene! Sievere, *co to dělá?*“

Vzhlédl a už se chystal Eugenii automaticky ujistit, že se nic neděje a že je všechno v pořádku, když jeho pohled spočinul na Marlene. Okamžik nedokázal rozeznat, co dělá. Jen v tom růžovém světle Nemesis napínal zrak.

Potom to spatřil. Odjíst'ovala helmu a odložila ji. Teď si začínala svlékat zbytek E-oděvu.

Musí ji zadržet!

Genarr se pokusil zakřičet, ale v okamžiku hrůzy ze sebe nedokázal vydat jedinou hlásku. Pokoušel se k ní rozběhnout, ale nohy měl jako z olova a prakticky ignorovaly naléhavost jeho myšlenek.

Bylo to, jako by se ocitl v nějakém děsivém snu, kde se odehrávaly samé příšernosti, kterým nedokázal nijak zabránit, či snad se mu pod tlakem událostí nějakým způsobem oddělil mozek od zbytku těla?

Že by mě zasáhla Nákaza? přemítal zděšeně Genarr. Jestli je to pravda, co teď bude s Marlene, když se vystavila napospas záření Nemesis a vzduchu Erythro?

DVACET ŠEST

PLANETA

58.

Crile Fisher viděl Igora Koropatského za tři roky, co převzal funkci, kterou před ním zastával Tanayama, a stal se skutečným – pokud ne titulárním – vedoucím projektu, pouze dvakrát.

Když mu ale fotočidlo promítlo na obrazovku jeho tvář, neměl žádné potíže s identifikací. Koropatský byl stále stejně impozantní a sebejistý. Byl dobře oblečený, kolem krku velkou, načechranou kravatou v nejnovějším stylu.

Co se Fishera týče, ten celé dopoledne relaxoval a zdaleka nebyl upravený, ale člověk nemohl odmítnout někoho, jako byl Koropatský, přestože přicházel neohlášený.

Fisher stiskl tlačítko pro zobrazení piktogramu figurky vítajícího hostitele (či hostitelky, pohlaví bylo totiž tradičně nejasné) s rukou mírně zdviženou v gestu, které bylo obecně chápáno jako „Hned to bude“, bez trapné povinnosti vyjádřit to slovy.

Fisher měl trochu času, aby se učesal a malinko upravil. Mohl by se i oholit, ale tušil, že další otálení by Koropatský považoval za urážku.

Dveře se odsunuly stranou a Koropatský vešel dovnitř. Zdvořile se usmál a řekl:

„Dobrý den, Fishere. Vidím, že vás zdržuji.“

„Vůbec ne, řediteli,“ řekl Fisher a snažil se o upřímný tón: „ale jestli jste přišel za doktorkou Wendelovou, tak vám musím bohužel sdělit, že je u lodi.“

Koropatský zabručel:

„Víte, vlastně jsem to i předpokládal. V tom případě mi nezbývá než si promluvit s vámi. Mohu se posadit?“

„Ovšem, zajisté, řediteli,“ řekl Fisher. V duchu se proklínal, že to Koropatskému nenabídl, než ho sám požádal. „Dáte si něco?“

„Ne.“ Koropatský se poplácal po břiše. „Každé ráno se vážím a už to stačí, aby mě přešla chuť na jídlo – skoro. Fishere, nikdy jsem neměl možnost si s vámi promluvit jako muž s mužem. A chtěl jsem.“

„Bude mi potěšením, řediteli,“ zamumlal Fisher. Cítil vzrůstající nepokoj. Co to má všechno znamenat?

„Naše planeta má vůči vám velký dluh.“

„Když to říkáte, řediteli.“

„Byl jste na Rotoru před jeho odletem.“

„To bylo před čtrnácti lety, řediteli.“

„Vím. Byl jste ženatý a měl jste dítě.“

„Ano, řediteli,“ odvětil tiše Fisher.

„Ale vrátil jste se na Zemi těsně předtím, než Rotor opustil sluneční soustavu.“

„Ano, řediteli.“

„Něco, co vám někdo řekl – a co jste potom tady zopakoval, plus ještě jeden váš podnět, přivedlo Zemi k objevení Sousední hvězdy.“

„Ano, řediteli.“

„A byl jste to vy, kdo z Adelie přivedl na Zemi doktorku Wendelovou.“

„Ano, řediteli.“

„A díky vám tu už přes osm let pracuje a cítí se spokojeně, eh?“

Spokojeně se zachichotal a Fisher měl dojem, že kdyby Koropatský seděl trochu blíže, tak by ho takovým tím 'bodře chlapským' způsobem rýpl loktem do boku.

Fisher opatrně odvětil:

„Dá se říct, že si rozumíme, řediteli.“

„Ale nikdy jste se nevzali.“

„Já už jsem ženatý, řediteli.“

„Čtrnáct let žijete odděleně. Rozvod by se dal snadno zařídit.“

„Také mám dceru.“

„Která jí zůstane, i kdybyste se znovu oženil.“

„Byla by to jen zbytečná formalita, nic víc.“

Koropatský přikývl:

„Možná máte pravdu. Možná je to tak dokonce lepší. Asi víte, že naše superluminální loď je hotová. Doufáme, že bude moci vystartovat začátkem roku 2237.“

„Totéž mi řekla doktorka Wendelová, řediteli.“

„Neuronové detektory jsou už instalovány a fungují dobře.“

„To mi řekla také, řediteli.“

Koropatský, ruce složené v klíně, jedna svírající druhou, těžkopádně pokýval velkou hlavou. Potom krátce vzhlédl k Fisherovi a řekl: „Víte, jak pracují?“

Fisher zavrtěl hlavou. „Ne, pane, O tom, jak vlastně loď funguje, nevím nic.“

Koropatský znovu pokýval hlavou. „Já také ne. Musíme se spolehnout na slovo doktorky Wendelové a našich inženýrů. Ale jedna věc nám ještě stále chybí.“

„Uh?“ (Fisherovi přejel mráz po zádech. Další zdržení?) „Co ještě, řediteli?“

„Spojení. Člověk by myslel, že když existuje zařízení, které umožní lodi pohybovat se rychleji než světlo, mělo by rovněž existovat zařízení, které by nadsvětelnou rychlostí vysílalo vlny, nebo něco podobného, na přenášení zpráv. Vyslat superluminální zprávu mi připadá snadnější, než pohánět superluminální loď.“

„To nemohu posoudit, řediteli.“

„A přesto mě doktorka Wendelová ujišťuje, že opak je pravdou; že, alespoň prozatím, neexistuje žádná metoda, jak docílit výkonného superluminálního spojení. Jednou ho mít budeme, ale ne teď, tvrdí mi, a také se jí nechce na něj čekat, prý by to mohlo trvat dlouho.“

„Já také nechci čekat, řediteli.“

„Ano, sám se nemohu dočkat nějakého pokroku, úspěchu. Čekali jsme na to celé roky a i já bych už nejraději viděl loď odstartovat a vrátit se. Ale to by v praxi znamenalo, že v okamžiku, kdy vystartuje, s ní ztratíme spojení.“

Zamyšleně pokýval hlavou, Fisher zachovával rozvážné mlčení. (Co to má všechno znamenat? K čemu ten starý lišák směřuje?)

Koropatský vzhlédl na Fishera. „Víte, že Sousední hvězda letí naším směrem?“

„Ano, řediteli, slyšel jsem už o tom, ale zdá se, že převažuje všeobecný názor, že nás mine v bezpečné vzdálenosti, aniž by nám nějak ublížila.“

„To je to, co chceme, aby si lidé mysleli. Ovšem pravda je ta, Fishere, že nás Sousední hvězda mine dostatečně blízko na to, aby podstatným způsobem narušila oběžnou dráhu Země.“

Fisher se na chvílku ohromeně odmlčel. „A zničila ji?“

„Ve fyzickém slova smyslu ne. Dojde ovšem k podstatné změně podnebí a Země se stane neobyvatelnou.“

„Je to jisté?“ zeptal se nevěřičně Fisher.

„Nevím, jestli si vědci jsou vůbec někdy něčím jistí. Ale zdá se, že si jsou dostatečně jistí, aby nás nutili začít s přípravami. Máme pět tisíc let a začínáme se superluminálními lety – za předpokladu, že loď bude fungovat.“

„Jestli doktorka Wendelová říká, že bude fungovat, řediteli, potom jsem přesvědčen, že fungovat bude.“

„Doufejme, že naše důvěra je namístě. Nicméně i pět tisíc let se superluminálním pohonem nás staví do nevýhodné pozice. Museli bychom zkonstruovat sto třicet tisíc kolonií jako byl Rotor, abychom evakovali osm miliard pozemského obyvatelstva plus dostatek techniky a zvířectva k založení životaschopného světa. To je dvacet šest Noemových arch ročně, počínaje dneškem. A za předpokladu, že během příštích pěti tisíc let nedojde ke zvýšení počtu obyvatel.“

„Těch dvacet šest za rok bychom měli zvládnout,“ naznačil opatrně Fisher. „Naše znalosti a zkušenosti by se měly každým stoletím prohlubovat a populační politika už desítky let funguje skvěle.“

„Dejme tomu, ale teď mi povězte: když opravdu dostaneme celou pozemskou populaci ve sto třiceti tisících kolonií do kosmu, využijeme na to veškeré pozemské zdroje, plus ty z Měsíce, Marsu a z asteroidů, opustíme sluneční soustavu a vydáme se nazdařbůh směrem k Sousední hvězdě, kam všechny ty kolonie umístíme?“

„To nevím, řediteli.“

„Budeme muset nalézt nějakou planetu, dostatečně 'pozemskou' na to, aby byla schopná naši obrovskou populaci přijmout, protože na nějakou krajinotvorbu nebudou prostředky. Na tohle musíme myslet také a musíme na to myslet teď a ne za pět tisíc let.“

„I kdybychom vhodnou planetu nenašli, můžeme kolonie posadit na oběžné dráhy kolem vhodných hvězd.“ Fisher bez přemýšlení zakroužil prstem.

„Milý pane, to by nešlo.“

„Se vši úctou, řediteli, ale když to jde tady, ve sluneční soustavě...“

„To vám řekl kdo? Ve sluneční soustavě je planeta, která přes všechny kolonie, co tu máme, obsahuje 99 procent lidského rodu. My jsme lidstvo a kolonie, to je jen smetí, co nás obklopuje. Může smetí existovat samo o sobě? Na to nemáme žádný důkaz, já osobně si myslím, že ne.“

„Možná máte pravdu, řediteli,“ připustil Fisher.

„Možná? O tom není pochyb,“ rozhorlil se Koropatský. „Kolonisté si myslí, že námi opovrhují, ale ve skutečnosti jsme jejich dějiny, jejich modelem. Jsme pro ně nevyčerpatelným zdrojem inspirace, ke kterému se stále znovu a znovu vrací. Kdyby zůstali sami, záhy by zdegenerovali.“

„Možná máte pravdu, řediteli, ale nic takového se nikdy nezkoušelo. Nikdy nenastala situace, kdy by se kolonie pokusily existovat bez planety –“

„Ale *nastala*, alespoň v analogii. V dějinách lidstva docházelo k tomu, že někteří lidé osídlili nějaký ostrov a izolovali se od hlavního proudu. Irové osídlili Island; Norové Grónsko; vzbouřenci ostrov Pitcairn; Polynésané Velikonoční ostrov. Výsledek? Kolonisté zdegenerovali a někdy vymřeli docela. Pokaždé došlo ke stagnaci. Civilizace se rozvíjela vždycky jen v kontinentálních oblastech nebo na ostrovech v jejich těsné blízkosti. Lidstvo potřebuje prostor, množství, rozmanitost, obzor, hranice. Chápete?“

„Ano, řediteli.“ (Za určitou hranicí už nemá smysl se hádat.)

„Takže,“ – a Koropatský si pedantsky přiložil pravý ukazováček na dlaň levé ruky – „musíme najít planetu, pro začátek alespoň jednu. Což nás znovu přivádí k Rotoru.“

Fisher udiveně povytáhl obočí. „K Rotoru, řediteli?“

„Ano. Je to čtrnáct let, co odešli. Co se s nimi mezitím stalo?“

„Doktorka Wendelová je toho názoru, že už nemusí být naživu.“ (Při těch slovech ho bodlo u srdce – jako vždycky, když na to pomyslel.)

„Já vím, že je. Už jsem s ní o tom hovořil a bez poznámek jsem si vyslechl její názor. Ale rád bych znal váš.“

„Žádný nemám, řediteli. Mám pouze toužebnou naději, že přežili. Mám na Rotoru dceru.“

„*Třeba* stále ještě máte. Myslete! Co by je mohlo zničit? Nějaká závada? Rotor nebyla loď, ale kolonie, která už padesát let neměla žádnou vážnější poruchu. Cestovala prázdným prostorem mezi námi a Sousední hvězdou, a co může být neškodnějšího než prázdný prostor?“

„Miniaturní černá díra, nepovšimnutý asteroid –“

„A důkazy? Jsou to jen dohady s téměř nulovou pravděpodobností, jak mi tvrdí astronomové. Nebo že by je zničilo něco z inherentních vlastností hyperprostoru? Experimentujeme s ním už celé roky a s ničím tak inherentně nebezpečným jsme se nesetkali. Zkusme tedy předpokládat, že Rotor bezpečně dorazil k Sousední hvězdě – pokud se vydal právě tam; ale všechno naznačuje, že by bylo nelogické myslet si něco jiného.“

„Rád bych tomu věřil.“

„Ale vyvstává jedna otázka: pokud je Rotor u Sousední hvězdy, co tam dělá?“

„Existuje.“ (Bylo to něco mezi prohlášením a otázkou.)

„Ale jak? Tím, že obíhá kolem Sousední hvězdy? Samotná kolonie na nekonečné, osamělé pouti kolem rudého trpaslíka? Nemyslím. Zdegenerovali by, to by si rychle sami uvědomili. A jsem si jistý, že by to netrvalo dlouho.“

„A vymřeli? To chcete říct, řediteli?“

„Ne. Vzdali by to a vrátili se domů. Uznali by svoji porážku a vrátili se do bezpečí. Nicméně to neudělali a víte, co mě napadlo? Napadlo mě, že u Sousední hvězdy našli obyvatelnou planetu.“

„Ale kolem rudého trpaslíka žádná obyvatelná planeta obíhat nemůže, řediteli. Je tam nedostatek energie, ledaže by byla velmi blízko, a tam už je zase příliš velký slapový vliv.“ Odmlčel se a zahanbeně zamumlal: „Vysvětlila mi to doktorka Wendelová.“

„Ano, mně to astronomové také vysvětlili. Ale –“ zavrtěl hlavou, „- zkušenost mě naučila, že bez ohledu na to, jak moc se vědci domnívají, že jsou si něčím jistí, příroda je vždycky dokáže nějak překvapit. V každém případě, vy doufám chápete, proč vás na tu cestu pošleme, že?“

„Ano, řediteli. Váš předchůdce mi to přislíbil za mnou prokázané služby.“

„Já mám lepší důvod než jen to. Můj předchůdce, sice velký a pozoruhodný muž, byl ke konci života nemocným člověkem. Jeho

odpůrci se domnívali, že se z něho stal paranoik. Věřil tomu, že Rotor věděl o nebezpečí, které Zemi hrozí, a odletěl, aniž by nás varoval, protože chtěl, aby Země byla zničena, a za to se chtěl Rotoru pomstít. Nicméně je mrtev a já jsem na jeho místě. A nejsem ani starý, ani nemocný, ani paranoidní. Za předpokladu, že Rotor je v bezpečí u Sousední hvězdy, není naším úmyslem jim ublížit.“

„To jsem rád, ale neměl byste si o tom promluvit spíše s doktor-kou Wendelovou? Ona má být kapitánem lodi.“

„Doktorka Wendelová je kolonistka. Vy jste loajální Po-zemšťan.“

„Doktorka Wendelová svou loajalitu dokázala mnohaletou prací na superluminálním projektu.“

„O tom, že byla loajální projektu, není pochyb. Ale Zemi? Můžeme se na ni spolehnout a svěřit jí poselství, které má Země v úmyslu předat Rotoru?“

„Smím vědět, řediteli, jaké úmysly vlastně Země s Rotorem má? Chápu to tak, že od myšlenky potrestat Rotor za to, že nás nevaroval, se upustilo.“

„Správně. Co chceme teď, je spojení, lidské bratrství, samé neupřímnější záměry. Navázat přátelské styky a co nejrychleji se vrátit s co největším počtem informací o Rotoru a jeho planetě.“

„Když tohle řeknete doktorce Wendelové – když jí to takto vysvětlíte – tak určitě vaše poselství předá.“

Koropatský se ušklíbl. „Jeden by tomu věřil, ale víte, jak to je. Je to žena, která už není právě nejmladší. Krásná žena – to se musí nechat – ale je jí už přes padesát.“

„A co má být?“ (Fisher se cítil dotčen.)

„Určitě si uvědomuje, že když se po úspěšném superluminálním letu a s nesmírně cennými zkušenostmi vrátí zpátky, bude pro nás ještě důležitější než kdy předtím; že ji budeme potřebovat při projektování nových, lepších, modernějších superluminálních plavidel; že bude muset školit mladé lidi na superluminální piloty. Určitě jí je jasné, že už ji do hyperprostoru nikdy znovu nepustíme, bude pro nás jednoduše příliš cenná, než abychom si mohli dovolit o ni přijít. A proto může na zpáteční cestě podlehnout pokušení a pustit se někam dál. Spatřit nové hvězdy, překročit nepoznané obzory, to všechno se pro ni může ukázat příliš silným lákadlem. Ale my jí nemůžeme dovolit riskovat víc než v tom jediném – a to nalézt Rotor, získat in-

formace a vrátit se. Stejně tak si nemůžeme dovolit žádnou ztrátu času. *Chápete?*“ Hlas mu ztvrdl.

Fisher polkl. „Zajisté nemáte jediný důvod se –“

„Mám na to všechny důvody. Doktorka Wendelová zde byla vždycky v choulostivém postavení – jako kolonista. To, doufám, nepopřete. Ze všech lidí, co jich na Zemi je, je to právě ona, na kom jsme nejvíce závislí, a přitom je *kolonista*. Musela být podrobena detailní psychologické analýze. Provedli jsme rozsáhlé psychologické studie, s i bez jejího vědomí, a jsme si docela jistí, že když se jí naskytne příležitost, tak se vydá na další průzkum. A my s ní nebudeme ve spojení. Nebudeme vědět, kde je ani co dělá. Nebudeme dokonce ani vědět, jestli je naživu.“

„A proč mi to všechno říkáte, řediteli?“

„Protože víme, že na ni máte velký vliv. Mohl byste ji usměrňovat – když budete dostatečně rozhodný.“

„Myslím, že můj vliv přeceňujete, řediteli.“

„Jsem si jistý, že ne. Vás jsme také pečlivě sledovali, a přesně víme, jak moc na vás naše drahá paní doktorka lpí – možná víc, než si vy sám uvědomujete. Také víme, že jste věrným synem Země. Mohl jste odejít s Rotorem, zůstat s vaší ženou a dcerou, ale vy jste se, přestože jste je tím ztratil, vrátil na Zemi. A co víc, udělal jste to s vědomím, že můj předchůdce, ředitel Tanayama, vás za vaše selhání, za to, že jste nedokázal získat informace týkající se hyperposilování, odepíše a že si tím možná zničíte kariéru. To vše mi stačí k tomu, abych spoléhal na to, že doktorka Wendelová bude pod vaší pevnou kontrolou a vrátí se nám co nejrychleji a vy sám že nám tentokrát – *tentokrát* – přinesete informace, které potřebujeme.“

„Vynasnažím se, řediteli,“ řekl Fisher.

„Neříkáte to příliš přesvědčivě,“ řekl Koropatský. „Pochopte přece důležitost toho, co po vás žádám. My prostě musíme vědět, co dělají, jak jsou silní a jak ta planeta vypadá. Jakmile toto všechno budeme vědět, pochopíme, co musíme udělat, jak silní musíme být a na jaký typ života musíme být připravení. Protože, Fishere, my tu planetu musíme mít a *musíme ji mít teď*. A nemáme jinou volbu, než použít planetu Rotořanů.“

„Pokud vůbec existuje.“

„To ani neříkejte,“ řekl Koropatský. „Závisí na tom osud Země.“

DVACET SEDM

ŽIVOT

59.

Siever Genarr otevřel pozvolna oči a zamžoural do světla. Zpočátku měl problémy se zaostřením a nemohl rozpoznat předmět, který mu vyplňoval zorné pole.

Obraz se pomalu vyjasňoval a zakrátko Genarr rozeznal Ranay D'Aubissonovou, vedoucí týmu neurofyziků Kopule.

Genarr ze sebe zesláble vydal: „Marlene?“

D'Aubissonová byla zachmuřená. „Zdá se v pořádku. V této chvíli mi ale děláte starosti vy.“

Genarr ucítil, jak mu tělem projelo hrozné poznání a pokusil se ho potlačit svým černým humorem. Řekl: „To na tom musím být hůř, než jsem si myslel, když tu poletuje přízrak Nákazy.“

Potom, když D'Aubissonová neříkala nic, se ostře zeptal: „Je to tak?“

Zdálo se, že se probírala ze zamyšlení. Skláněla se nad ním, dlouhá a kostnatá, jemné vrásky kolem pronikavých modrých očí se prohloubily, když na něj pohlédla.

„Jak se cítíte?“ zeptala se ho a jeho otázku nechala bez odpovědi.

„Unaveně. Hrozně unaveně. Ale jinak dobře. Myslím?“ Stoupaající intonací zopakoval svou dřívější otázku.

„Spal jste pět hodin,“ stále neodpovídala.

Genarr si povzdychl. „Stejně jsem unavený. A musím jít na záchod.“ A začal se namáhavě zvedat do sedu.

Na pokyn D'Aubissonové se rychle přiblížil nějaký mladík. Uchopil Genarra ohleduplně pod loktem, ale ten jeho ruku rozhořčeně setřásl.

D'Aubissonová řekla:

„Nechte si pomoci, prosím vás. Ještě jsme nestanovili diagnózu.“
Když byl za deset minut Genarr zpátky v posteli, sklíčeně pronesl:

„Žádnou diagnózu. Udělali jste mi snímek mozku?“

„Ano, jistě. Okamžitě.“

„A?“

Pokrčila rameny. „Nenašli jsme nic důležitého, ale to jste spal. Uděláme další, až budete vzhůru. A musíme provést i jiná vyšetření.“

„Proč? Copak nestačí snímek mozku?“

Povytáhla šedivé obočí. „Vy si myslíte, že ano?“

„Tohle na mě nezkoušejte. O co jde? Povězte mi to rovnou. Nejsem žádné malé dítě.“

D'Aubissonová si povzdychla. „Mozkové snímky případů Náказы, jež jsme zaznamenali, ukazovaly zajímavé věci, ale nikdy jsme je nemohli srovnat s přednákazovým standardem, protože nikomu z postižených se před jejím vypuknutím snímek mozku nedělal. Než jsme zavedli pravidelné prohlídky a univerzální snímkovací program pro všechny obyvatele Kopule, přestalo k tak zřejmým případům Náказы docházet. Věděl jste to?“

„Nesnažte se mě obelstít,“ řekl Genarr otráveně. „Ovšem, že to vím. Myslíte, že jsem ztratil paměť? Z toho tedy vyvozuju – vyvozovat totiž taky ještě zvládnou, abyste věděla – že přestože máte můj dřívější snímek a můžete si ho srovnat s tím, který jste mi právě udělali, nic významnějšího jste na něm nenašli. Je to tak?“

„K žádným důležitějším změnám zjevně nedošlo, ale možná je tam něco, co se dá považovat za subklinickou situaci.“

„Když jste nic nenašli?“

„Když přímo nevyhledáváte něco určitého, tak se stává, že nepostřehnete nějakou drobnou změnu. Koneckonců jste se zhroutil a to se vám přece běžně nestává, veliteli.“

„Tak mi tedy udělejte další snímek teď, když jsem vzhůru, a jestli tam bude něco tak drobného, že to uniklo vaší pozornosti, nějak to už přežiju. Ale teď mi povězte, co je s Marlene. Jste si jistá, že je v pořádku?“

„Řekla jsem, že se zdá být v pořádku, veliteli. Na rozdíl od vás jsme u ní nezaregistrovali žádné abnormální reakce. Ona se nezhroutila.“

„A je už v bezpečí uvnitř Kopule?“

„Ano, sama vás sem dovedla, chvilku předtím, než jste ztratil vědomí. Nepamatujete si to?“

Genarr zrudl a něco ze sebe vykoktal.

D'Aubissonová nasadila pobavený výraz. „Co kdybyste nám podrobně popsal, co všechno si pamatujete, veliteli. Povězte nám všechno. Každá maličkost může být důležitá.“

Genarovy rozpaky se, tím, jak se snažil rozpomenout, ještě zvýšily. Připadalo mu, jako by se to stalo už velmi dávno, mělo to nejasné obrysy, stejně jako kdyby se snažil vzpomenout si na nějaký sen.

„Marlene si svlékala svůj E-oblek.“ Chabě dodal: „Že?“

„Přesně tak. Nechala ho tam, museli jsme pro něj někoho poslat.“

„No a když jsem si všiml, co dělá, tak jsem se ji samozřejmě pokusil zadržet. Vzpomínám si, že doktorka Insignová vykřikla, a to mě zalarmovalo. Marlene byla o kus dál po proudu potoka. Pokusil jsem se zakřičet, ale nemohl jsem ze sebe dostat ani hlásku. Pokusil jsem se k ní rychle dostat, rychle se – rychle se –“

„Rozběhnout,“ doplnila D'Aubissonová.

„Ano, ale – ale –“

„Ale zjistil jste, že nemůžete. Byl jste téměř paralyzován. Mám pravdu?“

Genarr přikývl. „Ano. Tak nějak. Pokoušel jsem se rozběhnout, ale – neměla jste někdy takovou tu noční múru, kdy vás někdo pronásleduje a vy se nijak nemůžete přinutit ke běhu?“

„Ano. Ty míváme všichni. Obvykle přichází, když se nám nějakým způsobem podaří zamotat ruce nebo nohy do příkrývek.“

„Měl jsem pocit, jako bych byl ve snu. Nakonec se mi podařilo vykřiknout, ale bez E-obleku mě určitě nemohla slyšet.“

„Měl jste pocit, že na vás jdou mdloby?“

„Ani ne. Jen pocit bezmoci a zmatku. Jako by ani nemělo smysl pokoušet se rozběhnout. Potom mě Marlene spatřila a rozběhla se ke mně. Nějak musela poznat, že jsem v maléru.“

„Nevypadalo to, že by měla s běháním nějaké problémy. Je to tak?“

„Ani jsem si neuvědomil, že běžela. Jakoby najednou byla u mě. Potom jsme – Musím se vám přiznat, Ranay. Potom si už nic nepamatuji.“

„Do Kopule jste vešli společně,“ doplnila ho klidně D'Aubissonová. „Pomáhala vám, podpírala vás. Jakmile jste byl v Kopuli, tak jste se zhroutil. A teď – vás mám tady.“

„A myslíte si, že mám Nákazu.“

„Myslím si, že jste zažil něco nenormálního, ale na mozkovém snímku vám nemohu nic najít, a to mě mate. To je všechno.“

„Byl to pro mě šok, vidět jak, je Marlene v nebezpečí. Proč by si svlékala E-oblek, kdyby ne –“ najednou se zarazil.

„Kdyby nepodléhala Nákaze. Tak jste to myslel?“

„Napadlo mě to.“

„Ale vypadá, že je v pořádku. Chcete se ještě trochu prospat?“

„Ne. Udělejte mi další mozkový snímek a dohlédněte na to, aby dopadl dobře, protože teď, když jsem tu historku ze sebe vyklopil, mi je už o poznání líp. Hned potom se musím pustit do práce, vy ukrutnice.“

„I kdyby snímek mozku dopadl napohled dobře, veliteli, tak zůstanete přinejmenším čtyřicet hodin na lůžku. Na pozorování, zajisté chápete.“

Genarr teatrálně zasténal. „To mi nemůžete udělat. Nemůžu tu přece celý den trčet a čučet do stropu.“

„To ani nemusíte. Můžeme vám sem dát stojan, abyste si mohl číst nebo se dívat na holovizi. Dokonce k vám pustíme jednu nebo dvě návštěvy.“

„A ty mě budou také pozorovat, předpokládám.“

„Je dost dobře možné, že jim položíme několik otázek. A teď znovu přichystáme zařízení na snímkování.“ Otočila se, ale potom se k němu s nevýrazným úsměvem znovu obrátila. „Je velmi pravděpodobné, že jste v pořádku, veliteli. Vaše reakce se mi zdají normální. Ale my musíme mít jistotu, chápete?“

Genarr něco zamručel a když se D'Aubissonová znovu obrátila, aby odešla, vyplázl na ni jazyk. To byla také normální reakce, napadlo ho.

60.

Když Genarr opět otevřel oči, spatřil nad sebou smutné Eugeniiny oči.

Překvapeně si začal sedat. „Eugenie!“

Usmála se na něj, ale smutek jí ve tváři zůstal.

„Pustili mě k tobě. Prý jsi v pořádku.“

Genarr ucítil, jak mu spadl kámen ze srdce. Věděl, že je v pořádku, ale bylo příjemné slyšet, že se to potvrdilo.

Hrdinským tónem prohlásil: „Ovšem, že jsem. Snímek mám v pořádku jak ve spánku, tak při bdění. Navždy. Jak se vede Marlene?“

„Její mozkový snímek je také naprosto normální.“ Ale ani to nepozvedlo Eugeniinu náladu.

„Jak vidíš byl jsem Marlenin kanárek, jak jsem slíbil. Zapůsobilo to na mě, ať už to bylo cokoli, dřív než na ni.“ Ale potom změnil tón. Nebyl čas na žertování.

„Eugenie, jak se ti mám omluvit? Nejdřív jsem nedával pozor na Marlene a potom jsem byl zase příliš paralyzovaný strachem, než abych něco udělal. Dokonale jsem tě zklamal a to ještě potom, co jsem ti s takovou jistotou tvrdil, že se o ni postarám. Opravdu je to neomluvitelné.“

Insignová zavrtěla hlavou. „Ne, Sievere. Ani trochu to nebyla tvoje chyba. Jsem hrozně ráda, že tě dovedla zpátky.“

„Nebyla to moje chyba?“ Genarrovi to vyrazilo dech. Ovšem, že to byla jeho chyba.

„Ani v nejmenším. Existuje něco mnohem horšího než jen to, že si Marlene s takovou pošetilostí svlékla ochranný oblek nebo že jsi nebyl schopný včas zareagovat. Mnohem horšího. Tím jsem si jistá.“

Genarr ucítil, jak mu přeběhl mráz po zádech. Co může být mnohem horšího? pomyslel si. „O čem to mluvíš?“

Vyskočil z lůžka a najednou si uvědomil, že má holé nohy a na sobě zcela nevhodný župan. Spěšně přes sebe přehodil lehkou přikrývku.

„Sedni si a mluv,“ přikázal jí. „Je Marlene v pořádku? Víš o ní něco, co mi nechceš říct?“

Insignová se posadila a obdařila Genarra vážným pohledem. „Říkají, že je v pořádku. Mozkový snímek má naprosto normální. Ti, co se zabývají Nákazou, tvrdí, že nevykazuje žádné symptomy.“

„Tak proč tady sedíš a vypadáš, jako by nastal konec světa?“

„Myslím, že nastal, Sievere. Toho našeho ano.“

„Co tím chceš říct?“

„Nedokážu to vysvětlit ani logicky zdůvodnit. Musel bys mluvit s Marlene, abys to pochopil. Ona prosadí svou, Sievere. Vůbec jí nepřipadá, že by provedla něco špatného. Trvá na tom, že v E-obleku nemůže Erythro náležitě prozkoumat – *ucítit* ji, přesně takhle to řekla – a že nemá v úmyslu si ho ještě někdy obléknout.“

„V tom případě nepůjde ven.“

„Jenže Marlene říká, že půjde. Docela sebejistě. Kdy jen bude chtít, tvrdí. A sama. Viní se z toho, že tě nechala, abys šel s ní. Ne, že by jí bylo jedno, co se ti přihodilo, abys mě chápal. Opravdu, když mluvila o tom, co se ti mohlo stát, kdyby tě včas nedovedla do Kopule, objevily se jí v očích slzy.“

„A ani to ji nezvinklalo?“

„Ne, to je na tom to nejdivnější. Teď si je jistá, že jsi byl v nebezpečí, že kdokoli jiný může být v nebezpečí. Ale ne ona. Je si tak jistá, Sievere, že bych –“ Zavrtěla hlavou a zašeptala: „Nevím, co mám dělat.“

„Je si od přírody tak jistá, Eugenie. Sama to víš lépe než já.“

„Ale ne *takhle*. Je to, jako by věděla, že ji nemůžeme zastavit.“

„Třeba můžeme. Promluví si s ní, a jestli se vytrasí s tím svým 'Nemůžeš mě zastavit', tak ji prostě pošlu zpátky na Rotor – a okamžitě. Byl jsem na její straně, ale po tom, co se mi stalo venku, se obávám, že budu muset být přísnější.“

„Jenže ty nebudeš.“

„Proč ne? Kvůli Pittovi?“

„Ne. Prostě nebudeš.“

Genarr na ni zíral, a potom se zaraženě zasmál. „Ale no tak, zas tak moc si mě kolem prstu neomotala. Možná si připadám jako hodný strýček Siever, Eugenie, ale tak hodný, abych jí dovolil riskovat, zase nejsem. Existují určité hranice a uvidíš, že vím, jak je vymezit.“ Odmlčel se a potom posmutněle pokračoval: „Zdá se, že jsme si vyměnili úlohy, ty a já. Do dnešního dne jsi to byla ty, kdo trval na tom, abychom ji zastavili, a já byl ten, kdo říkal, že to nemůžeme udělat. Teď je to naopak.“

„To proto, že tebe vystrašilo to, co se stalo venku, a mě to, co se stalo potom.“

„Co se stalo potom, Eugenie?“

„Já jsem chtěla vymezovat hranice, jakmile se vrátila do Kopule. Řekla jsem jí: 'Tak poslouchej, slečno, neopovažuj se se mnou takto

mluvit, protože jinak neopustíš ani svůj pokoj, natož Kopuli. Zamknu tě, když bude třeba i svážu, a první raketou se vrátíme na Rotor.' Chápeš, byla jsem tak vzteklá, že jsem jí vyhrožovala vším možným.“

„No a co udělala? Vsadil bych se o nevím co, že se nerozbrečela. Řekl bych, že zaskřípala zubama a postavila se ti na odpor. Je to tak?“

„Ne. Ještě jsem nebyla ani v polovině, když mi začaly drkotat zuby a ztratila jsem řeč. Zalila mě vlna nevolnosti.“

Genarr se zamračil:

„Chceš mi snad tvrdit, že si myslíš, že Marlene disponuje nějakou zvláštní hypnotickou silou, která nám může zabránit jí odporovat? To je přece nesmysl. Všimla sis u ní někdy předtím něčeho podobného?“

„Ne, jistěže ne. Dokonce ani teď ne. Ona s tím nemá nic společného. Musela jsem v tu chvíli, kdy jsem jí vyhrožovala, vypadat strašně, a to ji určitě vyděsilo. Byla velmi znepokojená. Je nemyslitelné, aby to způsobila ona a potom tak reagovala. A když jste vy dva byli venku a ona se svlékala, tak se na tebe vůbec nedívala. Byla k tobě zády. Dívala jsem se, takže to vím. A přesto jsi zjistil, že nemůžeš nijak zakročit, a když si ona uvědomila, že máš problémy, vrhla se ti na pomoc. Nemohla by ti to vědomě udělat a vzápětí reagovat takovým způsobem.“

„Ale to –“

„Ještě jsem neskončila. Po tom, co jsem jí pohrozila, nebo spíše po tom, co se mi nepodařilo jí pohrozit, jsem se už neodvážila říct jí něco, co by nebylo dokonale neutrální, ale můžeš si být jistý, že jsem ji nespustila z očí a přitom jsem se snažila, aby to nepoznala. V jednu chvíli se pustila do řeči s jedním ze strážných – máš jich tu všude plno.“

„Teoreticky,“ zabručel Genarr, „je Kopule vojenské stanoviště. Strážé pouze udržují pořádek, pomáhají, když je třeba –“

„To jistě,“ řekla Insignová s nádechem pohrdání. „Anebo se Janus Pitt jistí, aby vás měl všechny pod dohledem a pod kontrolou, ale to je vedlejší. Marlene se strážným chvíli rozmlouvala, vypadalo to, že se dohadují. Když Marlene odešla, tak jsem za ním přišla a zeptala se ho, co po něm Marlene chtěla. Zdráhal se mi to povědět, ale nako-

nec jsem to z něj vytáhla. Řekl, že chtěla, aby jí zařídil nějakou propustku, aby mohla z Kopule volně odcházet a přicházet.“

„Zeptala jsem se, 'Co jste jí na to řekl?'“

Odpověděl: 'Že něco takového musí povolit velitel, ale že se jí pokusí pomoci'.

Byla jsem pobouřená. 'Co tím myslíte, pomoci?' Jak jste jí mohl něco takového slíbit?

A on povídá: 'Něco jsem jí musel odpovědět, madam. Pokaždé, když jsem se pokusil tvrdit, že to nejde, tak se mi udělalo zle.'“

Genarr ohromeně naslouchal. „Chceš mi snad říct, že to Marlene dělá podvědomě – to, že se každému, kdo se jí pokusí odporovat, udělá zle, a ona si to přitom ani neuvědomuje?“

„Ne, ovšem, že ne. Nevím, jak by vůbec něco mohla dělat. Kdyby to byla nějaká podvědomá schopnost, projevilo by se to už na Rotoru, a to se nikdy nestalo. A netýká se to *každého* druhu oponování. Včera večer si chtěla jít při večeři pro přídavek, a já úplně zapomněla, že jí nesmím odporovat, a tak jsem ji okřikla, 'Ne, Marlene.' Tvářila se hrozně vzpurně, ale poslechla a mně se vůbec nic nestalo. Ne, myslím, že k tomu, že se jí nedá odporovat, dochází jen ve spojení s Erythro.“

„A jak si to teda vysvětluješ, Eugenie? Zdá se, že už na to máš nějakou teorii. Kdybych byl Marlene, přečetl bych si tě jako knihu a poznal, co je to za teorii, ale protože nejsem, musíš mi to povědět sama.“

„Nemyslím, že by to byla Marlene, kdo to má všechno na svědomí, ale – sama planeta.“

„Planeta!“

„Ano, Erythro! Planeta. Ovládá Marlene. Proč jinak by si byla tak jistá, že je vůči Nákaze imunní, a že se jí nic nestane? Nás ostatní ovládá také. Když ses jí pokusil zastavit, tak sis to odskákal. Já taky. Strážný jakbysmet. V prvních dnech existence Kopule si to odskákal hodně lidí, protože planeta se cítila být ohrožována a tak stvořila Nákazu. Potom, když to vypadalo, že se všichni spokojíte s pobytem v Kopuli, se přestala bránit a Nákaza ustala. Chápeš, jak to všechno do sebe zapadá?“

„Takže ty si myslíš, že Planeta chce mít Marlene na svém povrchu?“

„Vypadá to tak.“

„Ale proč?“

„Nevím. Nepředstírám, že tomu rozumím. Pouze ti říkám, jak to musí být.“

Genarrův hlas změkl. „Eugenie, přece musíš vědět, že planeta nemůže nic takového provádět. Je to jen hromada kamení a kovu. Dala ses na mysticismus?“

„Ne. Sievere, nebud' hloupý a nenech se zlákat vysvětlením, že jsem bláznivá ženská. Jsem, špičkový vědec a na mém uvažování není nic mystického. Když říkám planeta, nemám tím na mysli kov a kamení, ale to, že na téhle planetě existuje nějaká mocná, všeprostopupná forma života.“

„To by musela být neviditelná. Tohle je pustý svět bez jakýchkoli forem života převyšujících prokaryoty, o inteligenci ani nemluvě.“

„Co víš o tomhle pustém světě, jak ho nazýváš? Byl důkladně prozkoumán? Pročesali jste ho skrz naskrz?“

Genarr pozvolna zavrtěl hlavou. Skoro zaprosil: „Eugenie, začínáš propadat hysterii.“

„Myslíš, Sievere? Promysli si to a pověz mi, jestli jsi přišel na lepší vysvětlení. Já ti říkám, že život na této planetě – ať je to cokoli – nás tu nechce. Jsme ztraceni. A co chce po Marlene“ – hlas se jí zachvěl – „si raději nepředstavuji.“

DVACET OSM

START

61.

Oficiálně to neslo velmi komplikovaný název, ale mezi těmi několika Pozemšťany, kteří měli možnost se s tím setkat, se tomu říkalo Stanice čtyři. Z názvu bylo zřejmé, že jí dříve předcházely tři obdobné objekty – z nichž už žádný nesloužil svému účelu, vlastně byly prakticky demontovány. Existovala také Stanice pět, která nikdy nebyla dokončena a postupně zchátrala.

Je sporné, zda měla většina pozemského obyvatelstva vůbec ponětí o existenci Stanice čtyři, která zvolna obíhala kolem Země po orbitě nacházející se hodný kus za Měsícem.

První stanice bývaly odrazovými můstky Země, kde se zakládaly kolonie a posléze, když se toho ujali sami kolonisté, se ze Stanice čtyři stala pozemská základna pro lety na Mars.

Takový let na Mars se však uskutečnil pouze jediný, jelikož se ukázalo, že kolonisté byli pro dlouhé lety po psychologické stránce daleko lépe vybaveni (žili vlastně ve světě, který byl ve skutečnosti jedna obrovská vesmírná loď) a Země jim to s ulehčením přenechala.

Stanice čtyři v současné době k něčemu sloužila jen zřídka, byla udržována jen jako pozemský opěrný bod ve vesmíru, jako symbol toho, že kolonisté nejsou jedinými vlastníky nezměrného prostoru za hranicemi pozemské atmosféry.

Teď však Stanice čtyři měla svůj účel.

Těžkopádně k ní mířila velká nákladní loď a nesla s sebou pověsti (šířící se mezi koloniemi), že se chystá další – ve dvacátém třetím století první – pokus dostat pozemskou posádku na Mars. Někteří říkali, že jde pouze o výzkumné cíle, jiní, že jde o založení pozemské kolonie na Marsu, aby se obešlo těch pár kolonií, které kolem planety

obíhaly; a další se domnívali, že Země chce vybudovat předsunutou základnu na některém rozměrnějším asteroidu, na který si ještě žádná kolonie nečinila nárok.

Ve skutečnosti se v nákladním prostoru lodi nacházel *Superluminal* s posádkou, jež ho měla dopravit ke hvězdám.

Tessa Wendelová, přestože z ní byl už osm let téměř Pozemšťan, se s vesmírem vyrovnala klidně jako každý rozený kolonista. Vesmírné lodi svou podstatou mnohem víc připomínaly kolonie než planetu Zemi. A to byl důvod, proč se Crile Fisher, přestože absolvoval už tolik vesmírných letů, cítil poněkud nesvůj.

Tentokrát to bylo něco víc než jen nepřirozenost vesmírného prostoru, co se podepisovalo na napětí posádky na palubě nákladní lodi. Fisher si stěžoval: „Nemůžu to čekání vydržet, Tesso. Trvalo nám to celá léta, abychom se dostali, kde jsme, *Superluminal* je hotový, a my stále čekáme.“

Wendelová na něj zamyšleně pohlédla. Takto si jeho roli nikdy nepředstavovala. Co po něm chtěla, byly chvíle odpočinku, které by mozku, unavenému náročností projektu, umožnily nabrat čerstvých sil. To bylo to, co očekávala; ale dopadlo to docela jinak.

Najednou zjistila, jak bezmocně na něm lpí. Jeho problémy se staly jejími. Roky jeho čekání teď bezpochyby přijdou vniveč a ona se obávala jeho zoufalství, které bude následovat po nevyhnutelném zklamání. Prozíravě se snažila krotit jeho sny studenou sprchou, zchladit jeho unáhlené naděje na shledání s dcerou, ale neuspěla. Pokud se za poslední léta vůbec něco změnilo, tak jen to, že jeho optimismus, bez žádného patrného důvodu – alespoň žádného, který by jí vysvětlil – ještě vzrostl.

Tessa se nakonec uspokojila (a uklidnila) faktem, že to nebyla jeho žena, na kterou se Crile těšil, ale pouze dcera. Ovšem, po pravdě, nikdy nepochopila jeho stesk po dceři, kterou viděl naposledy jako nemluvně. Sám jí žádné vysvětlení nenabídl a ona se o něj neprosila. Nač taky? Byla si jistá, že jeho dcera není naživu, že na Rotoru není nic naživu. Jestli se Rotor opravdu nacházel v blízkosti Sousední hvězdy, tak jen jako obrovská hrobka vznášející se v prostoru, navždy bloudící a navždy ztracená (opak by musel být obrovská náhoda). Bude Crila muset nějak uklidnit a udržet při smyslech, až se nevyhnutelná představa stane realitou.

„Zbývají už jen dva měsíce čekání – nanejvýš,“ řekla Tessa ko- nejšivě. „Když jsme mohli čekat roky, tak už nás dva měsíce nezabi- jí.“

„Právě to mnohaleté čekání činí pouhé dva měsíce nesnesitelný- mi,“ zamumlal Fisher.

„Dívej se na to z jiné stránky, Crile,“ řekla Wendelová. „Nauč se sklonit před nutností. Světový kongres nám jednoduše dřív vyrazit nedovolí. Upírají se na nás zraky všech kolonií a neexistuje žádná záruka, že všechny uvěřily prohlášení, že máme namířeno k Marsu. Vzhledem k celkovým výsledkům Země v dobývání vesmíru na tom jistě není nic zarážejícího. Když setrváme dva měsíce v nečinnosti, budou se domnívat, že máme potíže – tomu naopak uvěří nadmíru ochotně, uklidní je to a odvrátí jejich pozornost.“

Fisher zlostně zavrtěl hlavou. „Koho zajímá, jestli se dozví, co děláme? Vystartujeme a zmizíme. Potom celé roky superluminální let nezopakujeme – mezitím budeme disponovat celou flotilou super- luminálních plavidel a rychlými kroky směřovat k dobytí galaxie.“

„Nebud' si tím tak jistý. Je snazší něco okopírovat a vylepšit, než vymyslet. A pozemská vláda, vzhledem ke svým žalostným výsled- kům ve vesmíru, kde kolonie mezitím dosáhly věku dospělosti, z psychologických důvodů zjevně prahne po neoddiskutovatelné prio- ritě.“ Pokrčila rameny. „Kromě toho potřebujeme víc času na pro- zkoušení *Superluminálu* v podmínkách nízké gravitace.“

„Ty vaše testy nikdy neskončí, že?“

„Nebud' netrpělivý. Tohle je tak nová a nevyzkoušená technolo- gie a je tak nepodobná všemu, co kdy lidstvo mělo, že jí žádné testy navíc nemohou uškodit, zvláště když trochu tápeme v tom, jak pře- chod do a z hyperprostoru ovlivňuje intenzitu gravitačního pole. Vážně, Crile, nemůžeš nám mít za zlé, že jsme opatrní. Koneckonců před pouhými deseti lety byl superluminální let považován za teore- ticky nemožný.“

„I opatrnosti může být někdy příliš.“

„Snad. Ale nakonec to budu já, kdo rozhodne, že už jsme udělali, co se po nás chtělo. Potom vystartujeme. Slibuji, že bezdůvodně če- kat nebudeme. Nebude to zbytečná opatrnost.“

„Doufám.“

Wendelová na něj pochybovačně pohlédla. Musela se zeptat. „Víš, Crile, v poslední době jsi nějak nesvůj. Dva měsíce jsi hořel

nedočkavostí, potom jsi nějakou dobu ochladl a teď jsi zase jako na trní. Stalo se snad něco, o čem nevím?“

Fisher se najednou uklidnil. „Nic se nestalo. Co by se mělo stát?“

Wendelové se zdálo, že se uklidnil příliš rychle, že přechod z napětí do pohody byl nanejvýš podezřelý. Řekla: „To se ptám já tebe, co se asi mohlo stát. Pokoušela jsem se tě varovat, Crile, že Rotor jako fungující svět pravděpodobně nenajdeme, pokud ho vůbec najdeme. Nenajdeme – pravděpodobně nenajdeme žádného z jeho obyvatel naživu.“ Vyslechla si jeho umíněné mlčení a potom dodala: „Copak jsem tě na takovou možnost neupozorňovala?“

„Častokrát,“ odvětil Fisher.

„A ty se zatím chováš, jako by ses už nemohl dočkat něčeho, z čeho se jisto jistě vyklube šťastné shledání. Je nebezpečné spoléhat na klamné naděje, stavět na nich všechno. Co je příčinou tak náhlé změny tvého postoje? Mluvil jsi s nějakým neospravedlnitelným optimistou?“

Fisher zrudl.

„Proč bych musel s někým mluvit? Proč bych sám nemohl dojít v této nebo kterékoli jiné věci k nějakému závěru? To, že nerozumím teoretické fyzice a ty ano, ještě neznamená, že jsem natvrdlý nebo úplně tupý.“

„Ne, Crile. Nic takového jsem si o tobě nikdy nemyslela, a ani jsem to nechtěla naznačit. Pověz mi, co si ty myslíš o Rotoru?“

„Nic světoborného ani duchaplného. Jenom bych řekl, že v prázdném prostoru se s velkou pravděpodobností nenajde nic, co by mohlo Rotor zničit. Je snadné říkat, že jestli Rotor vůbec dorazil k Sousední hvězdě, může už z něj být vrak, ale co je mohlo jak cestou, tak potom, co dorazili, zničit? Prosím tě, popiš mi nějaký konkrétní katastrofický scénář – kolize – jiné civilizace – cokoli.“

Wendelová naléhavým tónem odmítla: „Nemohu, Crile. Nemám žádné mystické vize toho, co se jim přihodilo. Jde jen o samotné hyperposilování. Je to nevypočitatelná technologie, to mi věř. Nepoužívá rovnoměrným způsobem prostor ani hyperprostor, ale klouže po jejich rozhraní, kolísá v krátkých periodách jak na jednu, tak na druhou stranu a přechází z prostoru do hyperprostoru a potom z hyperprostoru zpátky do prostoru a to i několikrát za minutu. Takže k takovému přechodu dojde během jejich cesty odtud k Sousední hvězdě miliónkrát i víc.“

„A co?“

„To, že přechod je mnohem nebezpečnější než úroňový let v prostoru či hyperprostoru. Nevím, jak dalece Rotořané zvládli hyperprostorovou teorii, ale je pravděpodobné, že ji zvládli jen v základní formě, jinak by jistě vyvinuli opravdový superluminální let. Při našem projektu, který hyperprostorovou teorii rozpracoval do nejmenších podrobností, se nám podařilo stanovit, jaké vlivy má na hmotné objekty přecházení z prostoru do hyperprostoru a vice versa.

Pokud je objektem bod, nepůsobí na něj během přechodu žádné napětí. Pokud to však bod není – pokud je to trochu rozměrnější část hmoty, jako by byla naše loď – pak vždycky existuje omezený časový úsek, během kterého je jedna jeho část v prostoru a druhá v hyperprostoru. To vytváří napětí – jeho velikost závisí na velikosti objektu, fyzikálním složení, rychlosti přechodu a tak dále. Nebezpečí, které z jediného – či z tuctu přechodů – vyplývá, je dokonce i pro objekt velikosti Rotoru víceméně zanedbatelné.

Až se *Superluminal* vydá – superluminálně – na cestu k Sousední hvězdě, můžeme takových přechodů udělat celý tucet anebo taky jen dva. Bude to bezpečný let. Naproti tomu, během letu s hyperposilováním dojde k milionu takových přechodů, abys věděl, tedy vzroste pravděpodobnost výskytu osudného napětí.“

Fisher vypadal zděšeně. „Je to jisté?“

„Ne, nic není jisté. Je to statistická záležitost. Loď může projít miliony – nebo miliardami přechodů – bez toho, aniž by se něco přihodilo. Na druhou stranu může být zničena už při prvním přechodu. Ovšem pravděpodobnost něčeho takového každým přechodem rychle narůstá.

To tedy znamená, že Rotor se vydal na cestu jen s minimálními znalostmi o riziku, které s sebou přechody nesou. Kdyby věděli víc, tak by nikdy neodletěli. Je tedy velká pravděpodobnost, že nějakým napětím prošli, napětím, které mohlo být dostatečně slabé, aby jim umožnilo 'dopotáčet' se k Sousední hvězdě, nebo takové, které bylo dostatečně silné, aby je zcela vymazalo ze světa. Proto tam můžeme najít vrak nebo taky vůbec nic.“

„Nebo kolonii, která přežila,“ odsekl rebelantsky Fisher.

„Nebo,“ připustila Wendelová. „Nebo se proti vši pravděpodobnosti můžeme sami dostat do osudného napětí a z toho důvodu nic nenajít. Chci po tobě, abys byl připravený, ne na určitosti, ale na

možnosti. A pamatuj, že ti kdo na to pohlíží bez podrobných vědomostí hyperprostorové teorie, mohou jen velmi těžko dojít k nějakým rozumným závěrům.“

Fisher upadl do hlubokého a zjevně sklíčeného ticha, zatímco Wendelová ho znepokojeným pohledem sledovala.

62.

Pro Tessu Wendelovou byla Stanice čtyři podivným prostředím. Bylo to, jako kdyby někdo zamýšlel vybudovat malou kolonii, ale přitom ji vybavil jen jako kombinaci laboratoře s observatoří a startovací plošinou. Nebyly tam žádné farmy, žádné příbytky, nic z toho, co tvořilo příslušenství kolonie, byť už jakkoli malé. Dokonce jí chyběla i rotace, která by ji udělila příslušné pseudogravitační pole.

Ve skutečnosti nebyla stanice nic víc než vesmírná loď s nadbytkem prostoru. Přestože mohla být permanentně obydlená – za předpokladu, že by se zajistil nepřetržitý přísun potravin, vzduchu a vody (nějaká recyklace tam existovala, ale nebyla ekonomická) – bylo zřejmé, že by tam jednotlivec dlouho nevydržel.

Crile Fisher jízlivě poznamenal, že Stanice čtyři připomíná jednu ze starodávných kosmických stanic z počátků Kosmického věku, která nějakým nedopatřením přežila do dvacátého třetího století.

Ovšem v určitém ohledu byla přece jen jedinečná. Nabízela panoramatický pohled na systém Země-Měsíc. Z kolonií, které Zemi obíhaly, šlo obě tělesa jen zřídka spatřit v jejich skutečné vzájemné poloze. Avšak ze Stanice čtyři nebyly Země a Měsíc vidět nikdy víc než patnáct stupňů od sebe, a jak se Stanice čtyři otáčela kolem gravitačního centra systému (tedy zhruba kolem Země), skýtal pohled na proměnlivé postavení obou těles, jak z hlediska polohy, tak i fáze a měnící se velikosti Měsíce (podle toho, zda pozorovatel stál na téže straně stanice, které odpovídala strana Země, nebo na opačné), nekonečnou, dech vyrážející podívanou.

Slunce bylo automaticky blokováno 'umzatem' (Wendelová se musela někoho zeptat, aby zjistila, že to znamená zkratku pro „Umělé zatmění“) a výhled na oblohu stanice se zhoršil pouze tehdy, když Slunce prošlo příliš blízko Měsíce nebo Země.

Nyní se projevil Tessin kolonistický původ, protože toto představení Země a Měsíce ráda sledovala, hlavně proto (vysvětlovala), že tak měla jistotu, že už není na Zemi.

Alespoň tak to řekla Fisherovi. Ten se jen kysele usmál. Neušlo mu její rychlé rozhlédnutí, než to vyslovila.

Pravil: „Vidím, že mi to *nechceš* říci, hlavně proto, že jsem Pozemšťan a mohlo by se mě to dotknout. Ale žádné strachy, jsem nad věcí.“

„Nevěřím ti ani slovo, Crile.“

Šťastně se na něj usmála. Hodně se změnil od té nemilé rozmluvy, tehdy, kdy se poprvé dostali na Stanici čtyři. Byl našťvaný, ano, ale spíš tím horečným očekáváním „něčeho“, než čímkoli jiným.

Zeptal se:

„Vážně si myslíš, že tvému kolonistickému původu ještě i v této fázi hry nedůvěřuji?“

„Jistě. Oni nikdy nezapomínají. Jsou stejně konzervativní jako já a já nikdy nezapomínám, že jsou to Pozemšťané.“

„Asi zapomínáš, že i já jsem Pozemšťan.“

„To proto, že ty jsi Crile a do žádné jiné škatulky nezapadáš. A já jsem Tessa. A tím to hasne.“

Fisher zamyšleně pronesl:

„Nešťve tě někdy, že jsi superluminální pohon vypracovala pro Zemi a ne pro svou rodnou Adelii?“

„Ale já jsem to neudělala pro Zemi a za jiných okolností bych to neudělala ani pro Adelii. V každém případě to dělám pro sebe. Dostala jsem k vyřešení určitý problém a úspěšně jsem jej zvládla. Teď vejdu do historie jako vynálezce superluminálního pohonu a to jsem udělala pro sebe. Možná to zazní nabubřele, ale dělám to také pro lidstvo. Nezáleží na tom, na kterém světě k objevu dojde. Někdo na Rotoru vynalezl hyperposilování, ale teď ho máme i my, a stejně tak ostatní kolonie. Superluminální pohon budou mít všechny kolonie nakonec také. Vývoj se může odehrát kdekoli, nakonec to stejně pomůže celému lidstvu.“

„Ale Země ho potřebuje víc než ostatní kolonie.“

„Myslíš kvůli Sousední hvězdě, které se kolonie mohou snadno vyhnout tím, že v případě nutnosti odletí pryč, což Země nemůže. Nu, ano, ale tento problém přenechám pozemským vůdcům. Já jim

dodala nástroj a oni už musí vypracovat metodu, jak ho co nejlépe využít.“

„Jestli to dobře chápu, tak zítra odlétáme,“ podotkl Crile.

„Ano, konečně. Udělají z toho holografický záznam a my v něm budeme hrát hlavní role. Ale kdoví, jestli to budou někdy moci pustit široké veřejnosti a koloniím.“

„Ne dřív než se vrátíme,“ souhlasil Fisher. „Nemá smysl dávat to do holovize, když si nemohou být jistí, jestli se vůbec někdy vrátíme. Už jen to čekání pro ně bude hrozné, když s námi nebudou mít žádný kontakt. Když přistáli na Měsíci první kosmonaute, byli po celou dobu v kontaktu se Zemí.“

„Pravda,“ připustila Wendelová, „ale když Kolumbus vyplul na Atlantik, neslyšeli o něm španělští vladaři dřív, než když se po sedmi měsících vrátil zpátky.“

„Země má nyní v sázce mnohem víc, než mělo Španělsko před sedmi stoletími. Je to opravdu velká škoda, že nemáme superluminální komunikaci, když máme superluminální let.“

„Já si to myslím také. Stejně jako Koropatský, který na mě silně naléhal, abych telekomunikaci vypracovala. Ale, jak jsem mu i řekla, já nejsem žádná zázračná nadpřirozená síla, která ze sebe chrlí na počkání, co si kdo zamane. Jedna věc je poslat hyperprostorem kus hmoty, a něco docela jiného dostat hyperprostorem jakési zařízení. Řídí se jinými zákonitostmi dokonce i v obyčejném prostoru, takže Maxwell své elektromagnetické rovnice nevypracoval dřív, než za celá dvě století potom, co Newton vypracoval gravitační rovnice. V hyperprostoru se hmota a záření také řídí různými zákonitostmi, no a to druhé nám stále vzdoruje. Jednou superluminální komunikaci budeme mít, ale zatím ji nemáme.“

„To je zlé,“ řekl zamyšleně Fisher. „Může se stát, že bez superluminální komunikace se superluminální let stane nepraktickým.“

„Pročpak?“

„Protože absence superluminální komunikace odřízne pupeční šňůru. Mohou kolonie existovat daleko od Země – daleko od zbytku lidstva – a přežít?“

Wendelová se zamračila.

„Co je to za novou filozofickou linií, po které ses tak najednou pustil?“

„To mě jen tak napadlo. Ty, jako kolonista, jsi na to zvyklá a možná ti nepřipadá, že by život na kolonii byl ve skutečnosti lidským tvorům nepřírozený.“

„Opravdu? Mně se nikdy nepřírozený nezdál.“

„Protože ve skutečnosti jsi na takové kolonii nežila. Žila jsi v celém systému kolonií, z něhož jedna byla velká planeta s miliardami obyvatel. Co když Rotořané, když dorazili k Sousední hvězdě, zjistili, že život na izolované kolonii není to ono? V tom případě by se jistě vrátili k Zemi, ale to se nestalo. Co když je to proto, že tam našli obyvatelnou planetu?“

„Obyvatelnou planetu obíhající kolem rudého trpaslíka? Nanejvýš nepravděpodobné.“

„Příroda nás ráda občas doběhne a vyvrátí to, co se s takovou jistotou předpokládalo. Řekněme, že tam je obyvatelná planeta. Neměla by se pečlivě prostudovat?“

„Ach tak, začínám chápat, kam míříš. Chceš říct, že naše loď může dorazit k Sousední hvězdě a zjistit, že tam je nějaká planeta. Museli bychom si jí potom všimnout, z dálky poznat, zda není obývaná, a dát se do jejího podrobnějšího průzkumu. Chtěl bys, abychom na ní přistáli a provedli co možná nejrozsáhlejší pozorování, a abychom se zároveň pokusili najít tvou dceru. Ale co když neuronový detektor nezachytí v žádné z planetárních soustav, které může Sousední hvězda mít, ani stopu inteligence? Musíme i přesto jednotlivé planety prozkoumat?“

Fisher zaváhal: „Ano. Kdybychom zjistili jen náznak, že by mohla být některá obyvatelná, myslím, že je budeme muset prozkoumat. O každé takové planetě se musíme dozvědět co nejvíce. Evakuace Země může začít co nevidět a my musíme vědět, kam máme naše lidi odvést. Pro tebe je lehké tohle všechno ignorovat, když se kterákoli kolonie může kdykoli sebrat, aniž by musela evaku-“

„Crile! Přestaň se ke mně chovat jako k nepříteli! Najednou mě bereš jako kolonistu! Já jsem Tessa. Jestli tam nějaká planeta je, tak ji prozkoumáme, jak jen budeme moci, to ti slibuji. Ale jestli tam opravdu bude a jestli na ní budou Rotořané, tak – Co ti budu povídat, strávil jsi na Rotoru pár let, sám musíš vědět, jaký je Janus Pitt.“

„To vím. Sice jsem se s ním nikdy nesetkal osobně, ale moje že – moje bývalá žena s ním pracovala. Podle ní to byl velmi schopný, inteligentní, autoritativní člověk.“

„Velmi autoritativní. Na ostatních koloniích o něm také věděli. A většinou ho neměli moc v lásce. Byl to jeho nápad – najít pro Rotor místo skryté ostatnímu lidstvu; a nemohl udělat nic lepšího, než se vydat k Sousední hvězdě, protože byla blízko a protože o její existenci toho času nikdo, kdo nebyl z Rotoru, nevěděl. A jestli chtěl člověk jako Janus Pitt mít celou soustavu pro sebe, ať už z jakéhokoli důvodu, tak by se mu asi nelíbilo, kdyby ho někdo následoval a ohrozil jeho monopol. Jestli se mu náhodou podařilo najít planetu, která by Rotoru vyhovovala, tak by se mu nezvaní návštěvníci líbili tím méně.“

„Na co narážíš?“ zeptal se Fisher. Zdálo se, že není vyvedený z rovnováhy, jako by ve skutečnosti znal odpověď na svou otázku.

„Jak to na co? Zítra odlétáme a za poměrně krátký čas budeme u Sousední hvězdy. A jestli má opravdu planetu, což se zřejmě domníváš, a jestli zjistíme, že ji obsadili Rotořané, tak si nemysli, že postačí jen sestoupit na její povrch a říct: 'Jak se máte? To je ale překvapení!' Obávám se, že nám při prvním spatření uchystá svoji vlastní verzi pozdravu a pošle nás na věčnost.“

DVACET DEVĚT

NEPŘÍTEL

63.

Ranay D'Aubissonová, stejně jako všichni obyvatelé erythrejské Kopule, pravidelně navštěvovala Rotor. Byla to nezbytnost – pocit domova, návrat ke kořenům, znovunabytí sil.

Tentokrát však D'Aubissonová „vyjela nahoru“ (obvyklá fráze vyjadřující přesun z Erythro na Rotor) o něco dřív než stanovil její pracovní rozvrh.

Seděla v Pittově kanceláři a zkušenýma očima si všímala nepatrných známek stárnutí, které se u něj nahromadily od doby, kdy ho před několika lety naposledy spatřila. Během své běžné praxe neměla mnoho příležitostí se s ním setkat, na tom nebylo nic zvláštního.

Hlas měl nicméně stejně silný jako dřív, oči stejně pronikavé, a nepovšimla si ani úbytku jeho mentální aktivity.

„Obdržel jsem vaši zprávu o nehodě za branami Kopule a oceňuji obezřetnost, s jakou jste postupovala ve zhodnocení celé situace. Nyní však, zcela soukromě a neoficiálně – co přesně se Genarrovi přihodilo? Tato místnost je cloněna, můžete mluvit otevřeně.“

D'Aubissonová upjatě prohlásila: „Obávám se, že má zpráva, třebaže obezřetná, byla také pravdivá a úplná. Co se veliteli Genarrovi stalo, vlastně nevíme. Mozkový snímek ukázal sice nějaké změny, ale ty byly nesmírně drobné a neodpovídaly ničemu, s čím jsme se v minulosti setkali. A nebyly trvalé, jelikož se rychle vrátily do normálu.“

„Ale něco se mu přihodilo?“

„To ano, ale o to právě jde. Nedokážeme říct víc, než že to bylo 'něco'.“

„Třeba nějaké forma Nákazy?“

„Příznaky, jež jsme odhalili v minulosti, jsme v tomto případě nezjistili.“

„Jenže v počátcích výskytu Nákazy bylo snímkování mozku poměrně primitivní. Příznaky, které jste odhalili v současnosti, byste v minulosti neodhalili, tedy to může být slabší forma Nákazy, nebo ne?“

„Dalo by se to tak říct, ale na to nejsou pádné důkazy, navíc Genarr je teď normální.“

„Vypadá normálně, chcete říct, ale ve skutečnosti nevíme, jestli nemůže dojít k recidivě.“

„Něco takového také nemáme důvod předpokládat.“

Po komisařově tváři se mihl letmý náznak netrpělivosti. „Tak už dost, D'Aubissonová. Moc dobře víte, že Genarrovo postavení je značně důležité. Situace v Kopuli je stále choulostivá, protože nikdy nevíme, zda a kdy Nákaza udeří znova. Genarrův přínos spočíval v tom, že se zdál vůči ní imunní, ovšem nyní ho můžeme za takového jen těžko považovat. Něco se stalo a my musíme být připraveni ho vyměnit.“

„To závisí na vašem rozhodnutí, komisaři. Ze zdravotního hlediska to ovšem není nezbytné.“

„Přesto ho, doufám, budete bedlivě sledovat a nepustíte ze zřetel, že taková nezbytnost může nastat.“

„To považuji za součást své lékařské povinnosti.“

„Výborně. Zvláště si uvědomte, že pokud by mělo k nějaké výměně dojít, uvažoval jsem o vás.“

„O mně?“ Dříve než se ovládla, problesklo jí tváří vzrušení.

„Ano, proč ne? Je všeobecně známo, že jsem nikdy nebyl nadšený projektem kolonizace Erythro. Vždycky jsem se domníval, že je pro lidstvo nutné zachovat si mobilitu a nenechat se znovu polapit do otroctví velké planety. Nicméně, možná by bylo prozíravé, kdybychom mohli planetu kolonizovat – ne jako místo pro životní prostor, nýbrž jako ohromný zdroj – takový, za jaký jsme považovali ve sluneční soustavě Měsíc. To ovšem nemůžeme uskutečnit, bude-li nám na hlavou viset neustálá hrozba Nákazy, že?“

„Ne, to nemůžeme, komisaři.“

„Takže našim skutečným úkolem je vyřešit především tento problém. To jsme nikdy neudělali. Nákaza prostě ustala a my jsme se s tím spokojili – ovšem poslední incident ukazuje, že nebezpečí ještě

není zažehnáno. Ať už v tom, co se Genarrovi přihodilo, měla nebo neměla prsty Nákaza, dozajista se mu něco stalo a já této záležitosti hodlám udělit nejvyšší prioritu. Vy se nabízíte jako přirozený vedoucí takového projektu.“

„Ujala bych se toho velmi ráda. Děkala bych vlastně totéž, co se pokouším dělat stále, jen s větší pravomocí. Nejsem si jistá, ale domnívám se, že pro tento úkol bych měla být velitelem erythrejské Kopule.“

„Jak už jste řekla, to záleží na mém rozhodnutí. Mám to tedy chápat tak, že byste případnou nabídku na tuto funkci neodmítla?“

„Ne, komisaři. Byla by to pro mě velká čest.“

„Ano, jistě,“ poznamenal Pitt suše. „A co se stalo tomu děvčeti?“

Na okamžik se D'Aubissonová zdála tou náhlou změnou tématu zaskočená. Ale rychle se vzpamatovala. Opakovala: „Tomu děvčeti?“

„Ano, tomu děvčeti, co bylo mimo Kopuli s Genarrem, tomu, co si svléklo ochranný oděv.“

„Marlene Fisherové?“

„Ano, tak se jmenuje. Co se jí stalo?“

D'Aubissonová zaváhala: „Té nic, komisaři.“

„To říká i vaše zpráva. Ale já se vás teď znovu ptám. Nic?“

„Nic, co se dá zjistit snímkováním nebo jakoukoli jinou metodou.“

„Chcete říct, že zatímco Genarr, který měl na sobě E-oblek, šel k zemi, tomu děvčeti, Marlene Fisherové, bez E-obleku, se nestalo nic?“

D'Aubissonová pokrčila rameny. „Pokud to dokážeme posoudit, tak vůbec nic.“

„Nezdá se vám to zvláštní?“

„Ona sama je zvláštní mladá dáma. Její mozkové snímky –“

„Její mozkové snímky znám. Také vím, že má podivné schopnosti. Všimla jste si toho?“

„Ano. To tedy ano.“

„A jaké vám připadají? Jako čtení myšlenek, co říkáte?“

„Ne, komisaři. To je nemožné. Představa telepatie je čirá fantazie. Vlastně bych si přála, aby to bylo čtení myšlenek, protože by nebylo tak nebezpečné. Myšlenky se dají ovládat.“

„Co je tedy ještě nebezpečnějšího?“

„Jak to vypadá, dokáže interpretovat jazyk těla a ten se ovládat nedá. Každý pohyb něco prozrazuje.“ Řekla to s nádechem trpkosti, kterého si Pitt nemohl nepovšimnout.

„Měla jste s ní snad nějakou osobní zkušenost?“

„Ovšem.“ D'Aubissonová se zachmuřila. „Je nemožné ocitnout se v blízkosti této mladé dámy a nepocítit na sobě nějakým způsobem nepříjemnosti, které s sebou její pozorovací schopnosti přinášejí.“

„Ano, ale co se stalo?“

„Nic tak hrozného, ale bylo to nepříjemné.“ D'Aubissonová zrudla a na okamžik sevřela rty, jakoby chtěla svému vyšetřovateli vzdorovat. Pak téměř šeptem řekla: „Potom, co jsem vyšetřila velitele Genarra, se mě Marlene zeptala, jak mu je. Pověděla jsem jí, že není vážněji zraněn, a že máme všechny důvody se domnívat, že se zotaví docela.“

Zeptala se mě: 'Proč vás to mrzí?'

To mě překvapilo. Odpověděla jsem jí: 'Nemrzí mě to. Mám z toho radost.'

Tvrdila: 'Ne, vás to mrzí. Je to jasně poznat. Jste zklamaná.'

Bylo to poprvé, co jsem se s něčím takovým sama setkala, i když jsem o tom už slyšela od jiných. Nenapadlo mě nic jiného, než jí odporovat. 'Proč bych měla být zklamaná? Kvůli čemu?'

Beze slova na mě upřela ty svoje velikánské, temné a znepokojivé oči a prohlásila: 'Zdá se mi, že to má něco společného se strýčkem Sieverem –“

Pitt ji přerušil.

„Strýčkem Sieverem? Je mezi nimi nějaký vztah?“

„Ne. Mám dojem, že jen vzájemná sympatie. Řekla: 'Zdá se mi, že to má něco společného se strýčkem Sieverem, nepřekvapilo by mě, kdybyste ho chtěla jako velitele Kopule nahradit.'

Nato jsem se prostě otočila a odešla.“

Pitt se zeptal: „Co jste cítila, když vám to řekla?“

„Byla jsem vzteklá. Přirozeně.“

„Protože vám křivdila? Nebo protože měla pravdu?“

„No, svým způsobem –“

„Ne, ne. Žádné kličkování, doktorko. Měla pravdu nebo ne? Byla jste Genarrovým uzdravením tak zklamaná, aby si toho děvče všimlo, nebo to bylo všechno jen výplod její bujné fantazie?“

Slova šla doktorce přes rty těžce „Vycítila něco, co ve mně opravdu bylo.“ Upřela na Pitta vzdorný pohled. „Jsem také jenom člověk a mám své pohnutky. Sám jste před chvílí naznačil, že by mi jeho místo mohlo být nabídnuto, což by, pokud to správně chápu, znamenalo, že mě považujete za kvalifikovanou osobu.“

„Jsem si jistý, že temné myšlenky vám nejsou cizí – možná je to dokonce i charakterem,“ řekl Pitt bez jakéhokoli náznaku humoru. „Ale teď zvažte – Máte pod dohledem tuto mladou ženu, která je zvláštní, velmi zvláštní, jak ukazuje její mozkový snímek, stejně jako je zvláštní její chování – a navíc se zdá, že na ni Nákaza nepůsobí. Zkrátka, může existovat spojitost mezi její neuronovou strukturou a odolností vůči Nákaze. Nemohl by z ní být užitečný nástroj ke studování povahy Nákazy?“

„To nemohu posoudit. Možné to je.“

„Nemělo by se to vyzkoušet?“

„Snad, ale jak?“

Pitt tiše řekl: „Vystavit ji působení Erythro, jak jen to bude možné.“

D'Aubissonová zamyšleně podotkla: „To také sama chce, jak to vypadá, a velitel Genarr, jak se zdá, jí to hodlá dovolit.“

„Výborně. Vy tedy zajistíte lékařský dohled.“

„Rozumím. A když dívka dostane Nákazu?“

„Musíme si uvědomit, že vyřešení tohoto problému je důležitější než prospěch jednotlivce. Můžeme získat celý svět – a možná bude třeba zaplatit nezbytnou daň.“

„A když ztratíme Marlene a nepomůže nám to pochopit povahu Nákazy?“

„Takové riziko musíme podstoupit. Koneckonců, může se také stát, že se jí nestane nic, a právě její imunita, při pečlivém prostudování, může způsobit průlom v pochopení povahy Nákazy. V tom případě zvítězíme beze ztrát.“

Teprve když D'Aubissonová odešla do svého rotorského apartmá, dovolilo Pittovi jeho neochvějné odhodlání pohlížet na sebe jako na úhlavního nepřítele Marlene Fisherové. Opravdovým vítězstvím by bylo, kdyby byla Marlene zničena a Nákaza zůstala nevyřešená. Jednou ranou by se zbavil nepohodlné holky, která by jinak mohla jednoho dne přivést na svět dalšího sobě podobného jedince, a zároveň nepohodlného světa, který by jinak mohl jednoho dne vyprodu-

kovat populaci stejně nežádoucí, stejně závislou a stejně nemobilní, jako byla populace Země.

64.

Všichni tři seděli uvnitř erythrejské Kopule – Siever Genarr ve střehu, Eugenie Insignová hluboce znepokojená a Marlene Fisherová zjevně netrpělivá.

Insignová kázala: „Hlavně si, Marlene, pamatuj, že se nemáš dívat do Nemesis. Víím, že o jejím infračerveném záření víš, ale je tu fakt, že Nemesis je mírně eruptivní hvězda. Jednou za čas dochází na jejím povrchu k výboji bílého světla. Trvá sice jen minutu nebo dvě, ale to už stačí, aby ti to poškodilo sítnici, a sama nepoznáš, kdy se to stane.“

Genarr se k ní obrátil: „A astronomové poznají, kdy se to stane?“

„Prozatím ne. Je to jedna z nevypočitatelných vlastností přírody. Prozatím jsme neodhalili zákonitosti hvězdné turbulence a jsou mezi námi i takoví, kteří tvrdí, že je neodhalíme nikdy. Jsou jednoduše příliš komplikované.“

„Zajímavé,“ poznamenal Genarr.

„Ne, že bychom proti těm výbojům něco měli. Tri procenta energie, které se z Nemesis dostanou na Erythro, pochází právě z nich.“

„To se mi nezdá nijak moc.“

„Ale je. Bez těchhle erupcí by Erythro byla ledovým světem, mnohem méně obyvatelným. Zato pro Rotor jsou problémem. Při každém výboji se musí upravit propustnost slunečního světla a posílit pole pro pohlcování jeho částic.“

Během hovoru se Marlene dívala z jednoho na druhého a nakonec je poněkud podrážděně přerušila: „Jak dlouho v tom ještě miníte pokračovat? Schválně mě zdržujete. To je mi úplně jasné.“

Insignová se chvatně zeptala: „Kam půjdeš, až budeš venku?“

„Jenom tak. K té říčce nebo potůčku nebo co to vlastně je.“

„Proč?“

„Protože je zajímavý. Volně tekoucí voda, nikde nevidíš její začátek ani konec a přitom víš, že ji nikdo nepumpuje zpátky do oběhu.“

„Ale ano,“ pokusila se o vysvětlení Insignová, „teplo Nemesis.“

„To se nepočítá. Chci říct, že to nedělají žádní lidé. A vůbec, chci tam prostě stát a dívat se na něj.“

„Ne aby ses z něho napila,“ nařídila jí Insignová přísně.

„To ani nechci. Hodinu bez pití vydržím. Kdybych dostala hlad nebo žízeň – nebo cokoli jiného – tak se vrátím. Ty toho naděláš, kvůli takovým hloupostem.“

Genarr se usmál. „Ty bys asi byla nejraději, kdybychom v Kopuli recyklovali úplně všechno.“

„Jistě, jak jinak. Kdo by nechtěl?“

Genarrův úsměv se ještě rozšířil: „Víš, Eugenie, jsem si celkem jistý, že život na koloniích lidstvo trvale poznamenal. Je v nás zakotvený nějaký cyklický princip. Na Zemi něco nepotřebného prostě odhodíš, v domnění, že se to recykluje samo, a ono to tak, samozřejmě, vždycky není.“

„Genarre,“ prohlásila Insignová, „ty jsi fantasta. Člověk se pod tlakem okolností možná odnaučí špatným mravům, ale jakmile tlak povolí, máš je hned zpátky. Z kopce to jde snadněji než do kopce. Říká se tomu druhý termodynamický zákon a kdybychom někdy Erythro přece jen kolonizovali, tak ji podle mě zaneřádíme dřív, než bys řekl švec.“

„Nezaneřádíme,“ odporovala Marlene.

Genarr se jí zdvořilým tónem zeptal: „Pročpak ne, drahoušku?“

Marlene netrpělivě vyhrkla: „Prostě ne. Můžu už jít ven?“

Genarr se podíval na Insignovou a řekl: „Necháme ji jít, Eugenie. Nemůžeme ji zadržovat věčně. Kromě toho, jestli tě to uklidní, Rannay D'Aubissonová, která se právě vrátila z Rotoru, si prošla od začátku všechny údaje a včera mi oznámila, že Marlenin mozek vypadá tak stabilně, že je přesvědčená, že se Marlene na Erythro nic nestane.“

Marlene, která se už otočila ke dveřím, připravená vydat se do přetlakové komory, se obrátila. „Málem jsem zapomněla, strýčku Sievere. Na doktorku D'Aubissonovou si musíš dávat pozor.“

„Proč? Je to skvělý neurofyzik.“

„Tak to nemyslím. Když se ti to tehdy venku stalo, tak z toho měla radost, a když ses uzdravil, byla dost zklamaná.“

Insignová vypadala překvapeně a automaticky se zeptala: „Jak jsi na to přišla?“

„Prostě to vím.“

„To nechápu. Sievere, ty s D'Aubissonovou nevycházíš dobře?“

„Jistěže ano. Vycházím. Nikdy mezi námi nedošlo k nedorozumění. Ale když Marlene říká –“

„A nemůže se Marlene mýlit?“

Marlene ihned odpověděla: „Jenže se nemýlím.“

„Já vím, že ne, Marlene,“ ujistil ji Genarr. Nato se otočil k Insignové: „D'Aubissonová je ctižádostivá žena. Kdyby se mi něco stalo, přichází jako můj nástupce logicky v úvahu ona. Je tu dole už dost dlouho a zcela jistě to je nejkompetentnější osoba pro případ, že by Nákaza znovu vystrčila růžky. Co víc, je starší než já a možná se domnívá, že nemá moc času. Nemohu jí mít za zlé, že by chtěla na mé místo, a že jí, když jsem nebyl v pořádku, radostí trochu poskočilo srdíčko. Třeba si své pocity ani neuvědomuje.“

„Ale ano, uvědomuje,“ tvrdila Marlene zlověstně. „Víš o tobě všechno. Dávej si pozor, strýčku Sievere.“

„Dobrá, budu. Tak co, připravená?“

„Ovšem, připravená.“

„Tak půjdeme do přechodové komory. Pojď s námi, Eugenie, a netvař se tak nešťastně.“

A tak tedy Marlene vstoupila na povrch Erythro poprvé sama a bez ochrany. Stalo se to, podle standardního pozemského času, patnáctého ledna roku 2237 v 21:20. Podle erythrejského času bylo dopoledne.

TŘICET

PŘECHOD

65.

Crile Fisher se snažil zakrýt rozrušení a zachovat si stejný klidný výraz, jaký měli na tváři ostatní.

Nevěděl, kde se v daném okamžiku nachází Tessa. Nemohla být daleko, protože *Superluminal* byl poměrně malý – ačkoli byl přeštípnutý vedví, takže někdo v jednom oddílu mohl být skrytý před zraky člověka v druhém oddílu.

Ostatní tři členové posádky byli pro Fisher a pouze jako tři páry rukou. Všichni měli své úkoly, které právě prováděli. Jediný Fisher neměl žádný, snad kromě toho, aby se ostatním nepletl pod nohy.

Téměř pokradmu se na ty tři (dva muži a jedna žena) podíval. Věděl, kdo jsou a už častokrát s nimi hovořil. Byli mladí. Nejstarší z nich byl Čao-Li Wu, třicet osm let, hyperspecialista. Potom Henry Jarlow, tomu bylo třicet pět a nakonec Merry Blankowitzová, nejmladší člen posádky, sedmadvacetiletá s ještě vlhkým razítkem na doktorském diplomu.

Wendelová, pětapadesátiletá, byla proti nim stařena, zato však byla vynálezcem, projektantem a polobohyní celého projektu.

To Fisher byl navíc. Příští narozeniny, které se blížily, mu mělo být padesát, a neměl žádnou profesionální průpravu. Z hlediska mládeže či vědomostí neměl vlastně žádné právo být na palubě lodi.

Jenže kdysi pobýval na Rotoru. To mělo váhu. A Wendelová ho chtěla s sebou a to zapůsobilo ještě více. A totéž chtěl i Tanayama a Koropatský, a to bylo rozhodující.

Lod' si beze spěchu razila cestu napříč vesmírem. Fisher to cítil, přestože tomu navenek nic nenasvědčovalo. Cítil to někde ve střevech, nějakými čidly – pokud tam nějaké měl. Zlostně si pomyslel:

Já byl v kosmu déle než vy všichni dohromady, mnohem víckrát a na mnohem více lodích. Hned poznám, že téhle lodi chybí jakákoli 'plavnost', cítím to, jakmile se jí dotknu. Vy ne.

Superluminal musel postrádat 'plavnost'. Běžný pohon, který udržoval normální kosmická plavidla v pohybu napříč vakuem, byl na *Superluminalu* minimalizovaný. Musel být, protože většinu lodí zabíraly hyperprostorové motory.

Byl jako mořský pták nemotorně se kolébající po souši, která mu nebyla souzena.

Náhle se objevila Wendelová. Vlasy měla trochu rozcuchané a mírně se potila.

„Je všechno v pořádku, Tesso?“

„Ano, v naprostém.“ Opřela se o jeden z výklenků ve stěně (velmi užitečných, uváží-li se nevelká pseudogravitace, která se na lodi udržovala). „Žádné potíže.“

„Kdy přejdeme do hyperprostoru?“

„Za pár hodin. Musíme se nejdříve dostat na správné souřadnice, aby všechny okolní gravitační zdroje působily podle propočtů.“

„Abychom se přesně střetli?“

„Přesně tak.“

Fisher řekl: „To tedy znamená, že hyperprostorový let není zrovna praktický. Co když nevíš přesně, kde všechno je? Co když máš naspěch a nemáš čas zakalkulovat každé gravitační zakolísání?“

Wendelová s náhlým úsměvem vzhledla k Fisherovi. „Nikdy ses na něco takového neptal. Proč teď?“

„Nikdy předtím jsem nebyl na skutečném hyperprostorovém letu. V nových podmínkách se tato otázka nabízí s větší naléhavostí, abys věděla.“

„Tato a další otázky se mi nabízely celé roky s tou nejvyšší možnou naléhavostí. Vítej v klubu.“

„Fajn, ale odpověz.“

„S radostí. Za prvé, existují zařízení, která měří celkovou gravitační intenzitu z jak skalárního, tak tenzorického hlediska v každém bodě prostoru, ať už je ti jeho okolí známe či nikoli. Výsledek sice není tak přesný, jako kdybys pečlivě změřil každičkový gravitační zdroj a složil je dohromady, ale je postačující – když je čas vzácný. A jestli máš ještě víc naspěch a musíš stisknout hyperprostorové tlačítko, mám-li to tak říct, a vložit svůj osud do rukou štěstěny v naději, že

gravitace nebude tak důležitá a nějaká ta chybička se ztratí, potom bude přechod doprovázený něčím, co se dá zhruba přirovnat k zakopnutí – jako když vejdeš do dveří a podrážkou zachytíš o práh. Můžeme-li se tomu vyhnout, fajn, ale pokud ne, neznamená to nutně konec. Přirozeně bychom byli rádi, aby první přechod proběhl co nejlépe, už jen pro náš duševní klid – když pro nic jiného.“

„A co když máš naspěch, myslíš si, že gravitace je zanedbatelná, a ona není?“

„Musíš doufat, že k něčemu takovému nedojde.“

„Hovořila jsi kdysi o napětí během přechodu z hyperprostoru. To znamená, že by se hned náš první přechod mohl ukázat osudným, přestože gravitace bude v normě.“

„Mohl by, ale pravděpodobnost osudné nehody během jednotlivého přechodu je nesmírně malá.“

„I když nebude osudná, může být nepříjemná, že?“

„Na to je těžká odpověď, protože to bude jen subjektivní názor. Pochop, že tu nedochází ke zrychlení. U hyperposilování se musí loď za pomoci nízkoenergetického hyperprostorového pole dopracovat k rychlosti světla a chvílemi ji i překročit. Účinnost je nízká, rychlosti a riziko vysoké a otevřeně ti řeknu, že nevím, k jakým nepříjemnostem může nebo nemůže dojít.“

Při našem typu superluminálního přesunu, při použití vysokoenergetického hyperprostorového pole, probíhají přechody při normálních rychlostech. V jednom okamžiku můžeme letět rychlostí tisíc kilometrů za sekundu, a v dalším rychlostí tisíc milionů kilometrů za sekundu bez zrychlení. A protože k žádnému zrychlení nedochází, tak ho ani necítíme.“

„Jak nemůže k žádnému zrychlení docházet, když se během jediného okamžiku rychlost zvýší miliónkrát?“

„Protože přechod je matematickým ekvivalentem zrychlení. Ovšem na zrychlení tvé tělo reaguje a na přechod nikoli.“

„Ale jak to můžeš vědět?“

„Tak, že se z jednoho bodu hyperprostoru do druhého pošlou zvířata. Jsou v hyperprostoru jen zlomek mikrosekundy. Nás však zajímá pouze přechod mezi prostorem a hyperprostorem a k tomu, buď v jednom či druhém směru, dojde i při tom nejkratším možném přesunu hyperprostorem.“

„A vy jste vyslali zvířata?“

„Ovšem. Jakmile dosáhla bodu určení, sice nám zrovna nevykládala, jaké to tam bylo, ale byla tam a vypadala klidná a bez jediného škrábnutí. Bylo jasné, že je nepotkalo nic nepříjemného. Vyzkoušeli jsme to na celém tuctu nejružnějších zvířat. Dokonce jsme to zkusili i na opicích, a všechny se vrátily v naprostém pořádku – kromě jednoho případu.“

„Á-ha. Té se stalo co?“

„Zvíře bylo mrtvé, zohavené k nepoznání, ale příčinou byla chyba v naprogramování. Nemělo to s přechodem nic společného. Něco podobného se může přihodit i nám. Pravděpodobné to není, ale může se to stát. Bylo by to totéž jako to zakopnutí o práh, kdy o něj zavadíš podpatkem, zakopneš, upadneš a zlomíš si přitom vaz. Takové věci se opravdu staly, ale aby se staly pokaždé, kdy překračujeme práh, to ne. Stačí?“

„Co mi zbývá,“ zamumlal chmurně Fisher. „Stačí.“

O dvě hodiny a dvacet sedm minut později přešla loď bezpečně do hyperprostoru, aniž by to kdokoli z posádky nějak pocítil, a tím se uskutečnil první superluminální let daleko přesahující rychlost světla.

K přechodu došlo, podle standardního pozemského času, patnáctého ledna roku 2237 v 21:20.

TŘICET JEDNA

JMÉNO

66.

Ticho!

Marlene se ho nemohla nabažit – tím spíš, že ho mohla kdykoli přerušit. Sehnula se pro kamínek a hodila ho na skálu. Dopadl na zem, vydal tlumený zvuk, a zůstal ležet.

Z Kopule vyšla, na sobě jen tolik oblečení, kolik by si vzala na Rotoru, a tak se cítila naprosto uvolněně.

Vydala se rovnou k potůčku, aniž by cestou sledovala nějaké orientační body.

Poslední matčina slova zněla spíš jen jako chabá prosba. „Marlene, prosím tě, nezapomeň, že jsi slíbila, že zůstaneš na dohled Kopule.“

Krátce se usmála, ale nevěnovala tomu zvláštní pozornost. Možná zůstane na dohled a možná ne. Neměla v úmyslu nechat se nějakým způsobem omezovat, ať už musela pro udržení matčina klidu slíbit cokoli. Koneckonců měla s sebou vysílačku. Mohli ji kdykoli lokalizovat. Ona sama ji mohla použít k určení polohy vysílače v Kopuli.

Kdyby se jí něco stalo – kdyby upadla nebo si nějak ublížila – mohli by si pro ni přijít.

Kdyby ji zasáhl meteor – tak by ji zabil, co jiného. S tím by nemohl nikdo nic dělat, i kdyby byla na dohled Kopule. I přes znepokojivé pomyšlení na meteory se na Erythro cítila nádherně a nerušeně. Na Rotoru byl neustále hluk. Kamkoli jste se pohnuli, vzduch se všude rozechvíval a otřásal a bombardoval zvukovými vlnami vaše utrápené uši. Na Zemi, s jejími osmi miliardami obyvatel, biliony živočichů, hromovými bouřemi a divokými přívaly vody z moře a

oblohy, to muselo být ještě horší. Jednou se pokoušela poslouchat nahrávku nazvanou „Zvuky Země“, rvalo jí to uši a rychle toho nechala.

Zato zde, na Erythro, bylo tak nádherné ticho.

Marlene přišla k potůčku. Voda jí s tichým bubláním tekla u nohou. Zdvihla drsný kamínek a hodila jej do vody. Trochu to šplouchlo. Zvuky nebyly na Erythro zakázané, jenom se jimi šetřilo; byly to občasné ozdůbky, které měly za úkol ještě víc zkrášlovat všeobklopující ticho.

Dupla nohou do měkkého jílu na okraji potůčku. Uslyšela tlumené žuchnutí, noha zanechala nejasný obrys stopy. Sehnula se, nabrala do dlaní trochu vody a pokropila jí půdu pod sebou. Ta zvlhla a místy ztmavla – rudá na růžovém podkladě. Přidala ještě trochu vody a nakonec položila pravou botu na tmavé místo a přitlačila. Když nohu zdvihla, otisk byl hlubší.

Z koryta potůčku vyčnívalo několik kamenů. Přešla po nich na druhou stranu.

Šla dál, svižně si vykračovala, pohupovala přitom rukama a zhluboka se nadechovala. Moc dobře věděla, že procento kyslíku je tu poněkud menší než na Rotoru. Kdyby se rozběhla, rychle by se unavila a ani neměla chuť. Kdyby běžela, 'spotřebovala' by svůj svět rychleji.

Chtěla vidět všechno!

Ohlédla se.

Hrouda Kopule byla ještě stále vidět, zvláště bublina zastřešující astronomickou laboratoř. Rozezlilo ji to. Chtěla být tak daleko, aby se mohla otočit kolem dokola a spatřit jen obzor jako dokonalý – třeba nepravidelný – kruh, bez jakýchkoli známek lidské přítomnosti (kromě sebe).

(Neměla by zavolat Kopuli? Neměla by říct matce, že bude na chvilku z dohledu? Ne, jenom by se pohádaly. Mohli přijímat její signál. Podle něj poznají, jestli je naživu, tedy, jestli se pohybuje. Kdyby ji volali, tak je bude ignorovat, rozhodla se. Vážně! Musí ji nechat na pokoji.) Oči se pomalu přizpůsobovaly růžovému nádechu Nemesis a celého okolí. Nebyla to už jen růžová; byly to všechny její odstíny, dokonce i odstíny fialové a oranžové, v některých místech až žluté. Po čase se jejím zbystřeným smyslům začaly jevit jako do-

cela nová paleta barev, stejně rozmanitá jako na Rotoru, ale více uklidňující.

Co by se stalo, kdyby se lidé na Erythro usídlili, zaplnili ji životem a postavili tu města? Zničili by ji? Anebo by se poučili ze Země a spravovali by tento panenský svět jinak, přetvořili ho v něco blízkého jejich nejtajnějším představám?

Jejich nejtajnějším představám?

To byl ten problém. Různí lidé mají různé představy a navzájem by se donekonečna přesvědčovali o své pravdě. Nebylo by lepší nechat Erythro prázdnou?

Bylo by to správné, když by ji lidé mohli používat? Marlene věděla, že ona Erythro opustit nechtěla. Těšilo ji být tu. Vlastně ani nevěděla proč, ale připadala si tu víc doma než kdy na Rotoru.

Byla to nějaká atavistická vzpomínka na Zemi? Měla snad v genech lásku k obrovskému, nezměrnému světu; takovému, které malé, umělé, otáčející se vesmírné městečko nemohlo nahradit? Bylo to vůbec možné? Země se od Erythro přece lišila snad vším, kromě velikosti. A jestli se Země udržela v jejích genech, proč by potom nebyla v genech každé lidské bytosti?

Musí na to existovat *nějaké* vysvětlení. Marlene potřásla hlavou, jako kdyby si ji chtěla pročistit, a začala se točit kolem dokola, jako by byla uprostřed samého nekonečna. Zvláštní, že jí Erythro nepřipadala pustá. Na Rotoru člověk viděl celé akry obilí a ovocných sadů, zelené a jantarové mlžné závoje, všechny ty pravidelně nepravidelné lidské obrazce. Avšak zde, na Erythro, člověk zahlédl pouze zvlněnou krajinu, promíchané kusy kamení všech velikostí, jakoby rozesté ledabylou rukou obra – podivuhodné, zadumané, mlčenlivé vzory, sem tam protkané vodními stužkami, protékajícími kolem a mezi nimi. A vůbec žádný život, nepočítáte-li myriády drobných, bakterií připomínajících buněk, které díky energii z červeného světla Nemesis udržovaly v atmosféře kyslík.

Nemesis, jako každý rudý trpaslík, bude Erythro dál zásobovat energií dalších pár set miliard let, shromažďovat ji a dohlížet, aby Erythro a jejím mrňavým prokaryotům bylo po celou dobu teplo a příjemně. Dlouho potom, co vyhasne pozemské Slunce a další jasné hvězdy, které se narodily ještě později, vyhasnou také, bude Nemesis zářit stále stejně a Erythro se bude nezměnná otáčet kolem Megas a prokaryoti si budou žít a umírat také v podstatě beze změn.

Lidé neměli dozajista žádné právo do tohoto neměnícího se světa vtrhnout a změnit ho. Jenže kdyby na Erythro byla sama, co potrava – a společnost?

Mohla by se občas vracet do Kopule pro zásoby nebo aby si oživila potřebu vídat se s druhými lidmi, ale i tak by většinu svého času trávila sama s Erythro. Ale nenásledovali by ji další? Jak by jim v tom mohla zabránit? A s dalšími, ať už jakkoli nepočetnými, nepropadl by Ráj neodvratné zkáze? Nepropadá Ráj zkáze už tím, že do něj vstoupila ona sama – pouze ona?

„Ne!“ vykřikla. Vykřikla to hlasitě, v náhlém dychtivém popudu zjistit, zda dokáže neznámou atmosféru přinutit, aby jí její vlastní slova donesla k uším.

Uslyšela se, ale rovný terén neodrážel žádnou ozvěnu. Výkřik jen zazněl a okamžitě odezněl.

Znovu se otočila. Z Kopule už byl jen tenký stín na horizontu. Skoro nepostřehnutelný. Skoro. Přála si, aby nebyl vidět vůbec. Přála si nevidět nic než sebe a Erythro.

Zaslechla tichý povzdech větru a poznala, že nabírá rychlost. Nebyl dost silný, aby ho cítila, ani se neochladilo, ale ani to nebylo nepříjemné.

Bylo to jen tiché „Á-á-á-á-á“

Radostně ho napodobila: „Á-á-á-á-á.“

Marlene zvědavě zdvihla, zrak k obloze. Meteorologové předpověděli na ten den jasno. Bylo možné, aby na Erythro začala nějaké nepředvídaná a nenadálá bouře? Že by se zdvihl vítr a začal nepříjemně foukat? Že by po obloze táhla mračna a rozpršelo se dřív, než by se stačila vrátit do Kopule?

Hloupost, stejná hloupost jako to s těmi meteory. Samozřejmě, že na Erythro přšelo, ale teď měla nad hlavou jen pár růžových chomáčeků, které se líně vlekly po temném a čistém nebi. Nevypadalo to, že se schyluje k bouře.

„Á-á-á-á-á,“ zašeptal vítr. „Á-á-á-á-á eí-í-í-í.“

Dvojitý zvuk, Marlene se zamračila. Co to mohlo způsobit? Určitě ne jen vítr. To by musel vát přes nějakou překážku, aby tak kvílel. A žádná překážka v dohledu nebyla.

„Á-á-á-á-á eí-í-í-í áh-h-h-h.“

Tentokrát to byl trojitý zvuk, s důrazem na druhém zakvílení.

Marlene se nechápavě rozhlédla kolem dokola. Nedalo se určit, odkud to přicházelo. Aby něco mohlo takový zvuk vydávat, muselo to vibrovat, ale ona nic neviděla, necítila.

Erythro *vypadala* prázdná a mlčenlivá. Ta žádné zvuky vydávat nemohla.

„Á-á-á-á-á eí-í-í-í áh-h-h-h.“

Zase. Jasněji než předtím. Jako by se jí to ozvalo v hlavě a při té myšlence se jí málem zastavilo srdce a zachvěla se. Cítila, jak jí na rukou naskakuje husí kůže; nemusela si to ověřovat.

S hlavou nemůže být nic v nepořádku! Nic!

Čekala, až se to znovu ozve. A ozvalo se. Hlasitěji. Ještě jasněji. Najednou se v tom ozval důraznější tón, jako kdyby si to někdo nacvičoval a postupně se zlepšoval.

Nacvičoval? Nacvičoval co?

Proti své vůli, docela proti své vůli, ji napadlo: jako kdyby se někdo, kdo neumí artikulovat souhlásky, pokoušel vyslovit její jméno.

A jako by to byl signál, nebo jako by její myšlenky uvolnily další bariéru, nebo jí snad zostřily představivost, uslyšela –

„Má-á-á leí-í-í n-á-á.“

Automaticky, aniž by si to uvědomovala, zdvihla ruce a zakryla si uši.

Marlene, pomyslela si – v duchu.

Nato se ozvalo napodobující: „Máár-leí-ná.“

A potom znova, už jakoby lehce, jakoby přirozeně. „Marlene.“

Zachvěla se. Poznala ten hlas. Byl to Aurinel, Aurinel z Rotoru, kterého neviděla od toho dne, kdy mu na Rotoru řekla, že Zemi čeká zkáza. Od té doby si na něj málem nevzpomněla – a pokud ano, tak vždycky s bolestí.

Proč slyšela jeho hlas tam, kde nebyl – či vlastně jakýkoli hlas tam, kde neměl být žádný?

„Marlene.“

Kapitulovala. Byla to erythrejská Nákaza, o které si byla tak jistá, že se jí netýká.

Jako smyslů zbavená se rozběhla směrem ke Kopuli, aniž rozvážila, kterým směrem leží.

Že přitom křičela, nevěděla.

67.

Dovnitř ji dovedli. Zaregistrovali její náhlý, uspěchaný návrat. Dva strážci v E-oblecích jí okamžitě vyrazili naproti a uslyšeli její křik.

Ten však ustal dřív, než se k ní dostali. Zpomalila a nakonec se i zastavila; ještě než si jich stačila všimnout.

Když stáli u ní, klidně se na ně podívala a ohromila je otázkou: „Co se děje?“

Ani jeden jí neodpověděl. Nějaká ruka se natáhla po jejím lokti a ona podrážděně ucukla.

„Nedotýkejte se mě,“ řekla. „Půjdu s vámi do Kopule, jestli vám jde o tohle, ale chodit umím sama.“

A bez řečí se vrátila s nimi. Naprosto se ovládala.

68.

Eugenie Insignová, ústa vyschlá a rty bledé, se snažila zakrýt zděšení. „Co se stalo, Marlene?“

Marlene odvětila, temné oči rozšířené a nevyzpytatelné: „Nic. Vůbec nic.“

„Tohle mi neříkej. Utíkala jsi a křičela.“

„Chvilku možná, ale jenom chvilku. Víš, bylo tam ticho. Takové ticho, že jsem měla po nějaké době pocit, že jsem ohluchla. Nic než ticho, chápeš? Tak jsem začala dupat nohama a potom utíkat, jen abych uslyšela nějaký hluk, a taky křičet –“

„Jenom proto, aby ses slyšela?“ zamračila se Insignová.

„Ano, mamí.“

„Jestli si myslíš, že ti tohle uvěřím, tak se pleteš. Výkřiky, které jsme zachytili, nebylo žádné křičení naschvál kvůli rámusu. Byly to výkřiky hrůzy. Něco tě vyděsilo.“

„Vždyť ti to říkám. Ticho. Strach z hluchoty.“

Insignová se obrátila k D'Aubissonové. „Doktorko, je možné, že když nic, ale vůbec nic neslyšíte, a přitom jste zvyklá neustále něco slyšet, tak si vaše uši mohou vsugerovat, že něco slyší, aby se mohly cítit užitečné?“

D'Aubissonová se přinutila k mdlému úsměvu. „To je barvitý způsob, jak to podat, ovšem je pravdou, že absence počitků může vyústit v halucinace.“

„Právě to mě asi tak rozrušilo. Ale potom, co jsem uslyšela vlastní hlas a vlastní kroky, jsem se uklidnila. Zeptejte se těch dvou strážců, kteří pro mě přišli. Byla jsem naprosto klidná, když ke mně přišli, a bez řečí jsem je následovala do Kopule. Zeptej se jich, strýčku Sievere.“

Genarr přikývl. „Už mi to řekli. A navíc jsme to sami viděli. Takže – to by bylo všechno.“

„Tak to tedy ne,“ ohradila se Insignová, tvář bílou – strachem a zlostí. „Vícekrát už ven nejde. Experiment skončil.“

„Ne, mami,“ protestovala rozhořčeně Marlene.

D'Aubissonová zvýšila hlas, jako by chtěla předejít zlostné výměně názorů mezi matkou a dcerou. „Experiment *neskončil*, doktor-ko Insignová. Jestli ještě půjde ven nebo ne, je vedlejší. Nejprve se musíme vypořádat s důsledky toho, co se stalo.“

„Co tím myslíte?“

„To, že je sice pěkné povídat si tu o neexistujících hlasech, protože ucho není zvyklé na ticho, ale zajisté další příčinou vysvětlující neexistující hlasy je počátek určité mentální nestability.“

Insignová vypadala zděšeně.

Marlene se nahlas zeptala: „Myslíte tím erythrejskou Nákazu?“

„Přímo ne, Marlene,“ odpověděla D'Aubissonová. „Na to nemáme žádné důkazy, pouze dohady. Takže potřebujeme další mozkový snímek. Je to pro tvé vlastní dobro.“

„Ne,“ odmítla Marlene.

„Neříkej ne,“ přesvědčovala ji D'Aubissonová. „Je to nutnost. Nemáme na vybranou. Je to něco, co prostě musíme udělat.“

Marlene se zpod svých temných a přemýšlivých očí na D'Aubissonovou zadívala: „Vy *doufáte*, že mám Nákazu. Vy *chcete*, abych měla Nákazu.“

D'Aubissonová ztuhla a zareagovala nakráplým hlasem: „To je směšné. Jak se opovažuješ něco takového vůbec říct?“

Ale teď už to byl Genarr, kdo se D'Aubissonové vpíjel do očí. „Ranay, tuhle Marleninu vlastnost jsme už spolu probírali a jestli říká, že chceš, aby měla Nákazu, tak ses musela nějak prozradit. Te-

dy, pokud to Marlene myslí vážně a neříká to ze strachu nebo ze vzteku.“

„Myslím to vážně,“ ujistila ho Marlene. „Div že se tím nadějným očekáváním nezalkla.“

„Ranay?“ opáčil Genarr o poznání chladněji. „Je to tak?“

„Chápu, co má to děvče na mysli:“ řekla D'Aubissonová se zamračeným pohledem. „Už léta jsem nestudovala čerstvý případ pokročilé Nákazy. V době, kdy to bylo možné, kdy byla Kopule právě založená, ještě nevybavená, jsem v podstatě neměla vhodné prostředky na její studium. Z profesionální stránky bych velmi ráda uvítala možnost podrobného studia Nákazy moderní přístrojovou technikou, abych mohla, možná, odhalit její přesný původ, způsob léčby a prevenci. To je příčina vzrušení, to ano. Profesionální vzrušení – to je to, co si tato mladá dáma, která nedokáže číst myšlenky, vykládá jako radostné vzrušení. Není to tak jednoduché.“

„Jednoduché to možná není,“ řekla Marlene, „ale zlovolné ano. V tom se nemýlím.“

„V tom se mýlíš. Snímek se musí udělat a také se udělá.“

„Neudělá,“ skoro ječela Marlene. „Musela byste to udělat násilím anebo mě nadopovat a to by snímek znehodnotilo.“

Insignová třesoucím se hlasem pronesla: „Proti její vůli se jí nebude nic dělat.“

„Tohle je něco, co jde zcela mimo její vůli nebo nevůli –“ začala D'Aubissonová, načež zavrávala a popadla se za břicho.

Genarr bez rozmyšlení řekl: „Co se děje?“

Potom, aniž by vyčkal na odpověď, nechal Insignovou, aby D'Aubissonovou dovedla k nejbližší pohovce a přiměla ji si lehnout, otočil se k Marlene a chvatně pronesl: „Marlene, dej si udělat ten test.“

„Nechci. Řekne, že mám Nákazu.“

„Neřekne, to ti zaručuji. Pokud ji opravdu nemáš, tak ne.“

„Nemám.“

„Já vím, že ne, a mozkový snímek to potvrdí. Důvěřuj mi, Marlene. Prosím.“

Marlene se podívala z Genarra na D'Aubissonovou a zase zpátky. „A budu moci jít zase ven?“

„Samozřejmě. Kdy jen budeš chtít. Pokud jsi v pořádku – a ty jsi si jistá, že v pořádku jsi, ne?“

„Naprosto.“
 „Potom to mozkový snímek jenom potvrdí.“
 „Ano, ale ona mi zakáže jít znova ven.“
 „Kdo? Tvá matka?“
 „A doktorka.“
 „Ne, neodvází se tě zastavit. Ted' mi jen řekni, že si necháš udělat mozkový snímek.“
 „Tak dobře. Ať je po jejím.“
 Ranay D'Aubissonová se s námahou postavila.

69.

D'Aubissonová si prohlížela počítačovou analýzu Marlenina mozkového snímku, zatímco ji Siever Genarr pozoroval. „Pozoruhodné,“ zabručela.

„To už víme,“ řekl Genarr. „Je to pozoruhodná mladá žena. Jde o to, jestli došlo ke změnám?“

„K žádným,“ odpověděla D'Aubissonová.

„Zní to, jako byste byla zklamaná.“

„Nezačínejte s tím znovu, veliteli. Jisté profesionální zklamání tu je. Ráda bych studovala podmínky.“

„Jak se cítíte?“

„Vždyť jsem vám řekla –“

„Myslím fyzicky. To vaše včerejší zhroucení bylo trochu zvláštní.“

„To nebylo zhroucení. To bylo z nervového vypětí. Nestává se mi často, aby mě někdo obviňoval, že si *přeji* něčí vážné nemocnění – a aby tomu ostatní skutečně *věřili*.“

„Co to bylo? Záchvat nechutenství?“

„Možná. V každém případě bolesti v krajině břišní. A mdloby.“

„Stává se vám to často, Ranay?“

„Ne, nestává,“ odsekla. „Ani z neprofesionálního chování mě často neobviňují.“

„Prostě je to vznětlivé děvče. Proč si to tak berete?“

„Nemohli bychom změnit téma? Nejsou tu žádné změny mozkové struktury. Pokud byla normální předtím, je normální i teď.“

„V tom případě nebudete z profesionální stránky nic namítat proti tomu, aby mohla pokračovat v průzkumu Erythro, že?“

„Jelikož se jí zjevně nic nestalo, nemám důvod jí v tom bránit.“

„Jste ochotná jít v té věci dál a poslat ji ven sama?“

Postoj D'Aubissonové nabyl na nevraživosti. „Víte, že jsem byla navštívit komisaře Pitta.“ Neznělo to jako otázka.

„Ano, vím,“ odvětil Genarr tiše.

„Požádal mě, abych se ujala vedení nového projektu zaměřeného na studium erythrejské Nákazy. Na toto studium budou uvolněny značné prostředky.“

„Myslím, že je to dobrý nápad a že vy jste bezpochyby vhodný člověk k vedení takového projektu.“

„Děkuji vám. Nicméně mě nejmenoval velitelem místo vás, takže to je, veliteli, na vás, jestli dovolíte, aby Marlene Fisherová mohla chodit ven na povrch Erythro. Já osobně se omezím na provedení jejího mozkového snímku, objeví-li se u ní nějaké známky nenormálnosti.“

„Hodlám Marlene udělit neomezené povolení k průzkumu Erythro, kdy si to jen bude přát. Mohu v tomto bodě počítat s vaší spoluprací?“

„Protože máte moji lékařskou zprávu, že nemá Nákazu, nebudu vám v tom v nejmenším bránit, ovšem příslušný příkaz budete muset vydat vy sám. Má-li být něco řečeno písemně, budete to muset podepsat sám.“

„Ale nepokusíte se mě zastavit.“

„Nemám k tomu důvod.“

70.

Bylo po obědě a někde hrála pomalá hudba. Siever Genarr, když znepokojené Eugenii Insignové všechno podrobně vylíčil, nakonec řekl:

„Slova jsou z úst Ranay D'Aubissonové, ale význam, to, co se za nimi skrývá, pochází od Januse Pitta.“

Insignin znepokojený výraz se ještě více prohloubil: „Opravdu si to myslíš?“

„Ano, myslím – a ty bys měla také. Myslím, že znáš Januse líp než já. Je to vážné. Ranay je kompetentní lékařka, velmi inteligentní a je i dobrý člověk, jenže je ambiciózní – stejně jako jsme tím či oním způsobem my všichni – a tak se dá zneužít. Ve skutečnosti chce vejít do historie jako někdo, kdo zvítězil nad erythrejskou Nákazou.“

„A proto by byla ochotná riskovat život Marlene?“

„Ochotná ve smyslu, že by to chtěla nebo že by po tom toužila, to ne, ale ochotná ve smyslu – prostě když to jinak nepůjde.“

„Ale musí přece existovat nějaký jiný způsob. Poslat Marlene do nebezpečí jako nějakého pokusného králíka, to je zrudnost.“

„Ne z jejího pohledu a zcela jistě ne z Pittova pohledu. Ztráta jedné duše stojí za záchranu světa, když by ho učinila pro miliony lidí obyvatelným. Je to tvrdý způsob, jak na to pohlížet, ale budoucí generace mohou z Ranay udělat hrdinku právě za tu tvrdost a souhlasit s ní v tom, že jedna duše stála za záchranu tisíců.“

„Ano, pokud to nejsou jejich duše.“

„Samozřejmě. Po celou historii byli lidé odhodláni přinášet oběti na úkor jiných. Jak by to jistě udělal i Pitt. Nebo se mnou nesouhlasíš?“

„Co se týče Pitta, ano,“ přitakala rezolutně Insignová. „Když si pomyslím, že jsem s ním celá ta léta pracovala.“

„Takže dobře víš, že by na to pohlížel ve velmi moralistických souvislostech. 'Co nejvíce dobra pro co nejvíce lidí,' řekl by. Ranay přiznává, že s ním během své poslední návštěvy Rotoru mluvila a já dám krk na to, že právě tohle jí, ať už těmi nebo jinými slovy, řekl.“

„Co by asi řekl,“ pronesla hořce Insignová, „kdyby Marlene vlivu Nákazy podlehla – zatímco problém Nákazy by zůstal nevyřešený? Co by řekl, kdyby se život mé dcery zbytečně zredukoval na bezduché živoření? A co by řekla doktorka D'Aubissonová?“

„Ta by z toho byla nešťastná. Tím jsem si jistý.“

„Protože by se jí nedostalo ocenění za objevení protiléku?“

„Ovšem, ale také kvůli Marlene – dokonce se odvážím tvrdit, že by se cítila vinna. Ona není netvor. A co se týče Pitta –“

„Ten je netvor.“

„Ani to bych netvrdil, ale má omezené vidění. Vidí jen své plány o budoucnosti Rotoru. Kdyby se stalo něco neblahého, tedy z našeho pohledu, nepochybně by si to zdůvodnil tak, že Marlene by tak či tak

představovala překážku těmto plánům, a že se to všechno vlastně stalo pro dobro Rotoru. Nezatížilo by mu to příliš svědomí.“

Insignová slabě zavrtěla hlavou. „Přála bych si, abychom se mylili a podezřivali Pitta a D'Aubissonovou zbytečně.“

„Já bych si to přál také, ale raději se spolehnu na Marlene a její interpretaci mluvy těla. Tvrdí, že Ranay byla šťastná při představě, že by měla možnost studovat Nákazu a já dávám přednost jejímu názoru.“

„D'Aubissonová říkala, že byla šťastná z profesionálních důvodů,“ upřesnila Insignová. „To, svým způsobem, dokážu pochopit, jsem koneckonců také vědec.“

„Jistěže jsi,“ řekl Genarr a usmál se. „Odhodlala ses opustit sluneční soustavu a vydat se neznámou cestou napříč světelnými roky. abys získala nové astronomické poznatky, přestože jsi věděla, že to může znamenat zánik všech obyvatel Rotoru.“

„To mi připadalo velice nepravděpodobné.“

„Dostatečně nepravděpodobné, abys riskovala život ročního dítěte? Mohlas ho nechat u manžela a zajistit mu tím bezpečí, přestože by to znamenalo, že už ho více nespátíš. Namísto toho jsi dala jeho život v sázku, ani ne tak pro dobro Rotoru, jako pro svoje vlastní.“

„Přestaň, Sievere. Jsi bezcitný.“

„Pouze se snažím ukázat ti, že při troše důvtipu se dá téměř na všechno pohlížet ze dvou naprosto rozdílných hledisek. Ano, D'Aubissonová to nazývá profesionální radostí z možnosti studovat jistou nemoc, ale Marlene to nazývá doktorčinou zlovolností a já znovu dávám přednost Marlenině výkladu.“

„To ovšem znamená,“ svěřila Insignová koutky úst, „že chce Marlene dostat znovu na povrch Erythro.“

„Řekl bych, že ano, ale je dostatečně opatrná, aby trvala na tom, abych příkaz vydal já, a dokonce doporučuje, abych to udělal písemně. Chce se ujistit, že to budu já, a ne ona, kdo ponese zodpovědnost, když to nevyjde. Začíná uvažovat jako Pitt. Náš přítel Janus je nakažlivý.“

„V tom případě ji nesmíš poslat ven, Sievere. Proč bychom měli hrát Pittovi do karet?“

„Právě naopak, Eugenie. Vůbec to není tak jednoduché. My ji musíme poslat ven.“

„Cože?“

„Nemáme na výběr, Eugenie. Bez ohledu na nebezpečí. Teď už totiž vím, že jsi měla pravdu, když jsi mi tvrdila, že na planetě existuje nějaká všepřístupná forma života, která na nás může určitým způsobem působit. Poukázala jsi na to, že právě to se stalo se mnou, s tebou, se strážcem, a to pokaždé, když Marlene někdo nějak opo-
noval. A teď jsem to viděl na vlastní oči u Ranay. Když se Ranay pokoušela na Marlene vynutit mozkový snímek, zhroutila se. Když jsem Marlene přesvědčil, aby s mozkovým snímkem souhlasila, Ranay se okamžitě ulevilo.“

„Tak vidíš sám, Sievere. Jestli je na planetě nějaká zlovolná životní forma –“

„Tak počkat, Eugenie. Neřekl jsem zlovolná. I kdyby tato životní forma, ať už to je cokoli, způsobila Nákazu, jak tvrdíš, tak ta přece ustala. Ty jsi říkala, že to bylo proto, že jsme se napohled spokojili s životem v Kopuli, jenže kdyby ta životní forma byla opravdu zlovolná, tak by nás vyhladila docela a nespokojila se s něčím, co mi připadá jako civilizovaný kompromis.“

„Nepovažuji za rozumné pokoušet se pochopit jednání zcela neznámé životní formy a odvozovat z něj její emoce nebo úmysly. To, co si myslí, může snadno zcela překračovat naše chápání.“

„Souhlasím, Eugenie, ale Marlene neubližuje. Všechno, co dosud udělala, mělo za cíl Marlene *ochránit*, zabránit rušivým vlivům.“

„Když je to tak,“ namítla Insignová, „proč se potom vyděla, proč se s křikem rozběhla ke Kopuli? Té její povídačce o tom, že ji vystrašilo ticho a že se jen pokoušela způsobit nějaký hluk, aby ho přerušila, neuvěřím ani za tisíc let.“

„Tomu se dá opravdu jen těžko uvěřit. Jenže jde o to, jak rychle její panika pominula. Než se k ní její 'rádobyzachránci' dostali, působila naprosto normálním dojmem. Já bych hádal, že ta životní forma udělala něco, co Marlene poděsilo – řekl bych, že stejně jako my nedokážeme pochopit její emoce, nedokáže ona pochopit naše – ale když viděla, co způsobila, bez meškání ji uklidnila. To by vysvětlovalo, co se stalo a znovu demonstrovalo povahu oné životní formy.“

Insignová se mračila. „S tebou je ten problém, Sievere, že máš nutkání vidět v každém – a ve všem – něco dobrého. Na tvůj úsudek se nedá spoléhat.“

„Dá nebo nedá, sama zjistíš, že se Marlene nemůžeme nijak postavit. Cokoli se rozhodne udělat, to taky uskuteční, a ti, co se jí postaví, skončí hekající bolestí nebo rovnou v bezvědomí.“

„Ale co je to za životní formu?“

„Nevím, Eugenie.“

„Nejvíc ze všeho mi teď nahání hrůzu otázka: Co zamýšlí s Marlene?“

Genarr zavrtěl hlavou. „Nevím, Eugenie.“ Bezmocně si hleděli do očí.

TŘICET DVA

ZTRACENÍ

71.

Crile Fisher jasnou hvězdu zamyšleně pozoroval.

Zpočátku byla příliš jasná, aby ji člověk mohl pozorovat v běžném slova smyslu. Každou chvilku na ni pohlédl a spatřil jen jasný obrys, který se mu po oslnění udržel na okamžik na sítnici. Tessa Wendelová, kterou události přivedly do stadia zoufalství, ho napomenutím upozornila, že si může zničit sítnici a tak zatemnil průhled a snížil tím jasnost hvězdy na snesitelnou úroveň. To ztlumilo ostatní hvězdy na nevýrazný, matný třpyt.

Ta jasná hvězda byla samozřejmě Slunce.

Bylo dál, než ho kdy kterákoli lidská bytost spatřila (s výjimkou obyvatel Rotoru na jejich cestě ze sluneční soustavy). Bylo dvakrát tak daleko, než ho člověk viděl z Pluta v jeho nejvzdálenějším bodě oběhu, takže ho neobklopoval zářivý kruh, a svým světlem se řadilo mezi ostatní hvězdy. Přesto svítilo stále stokrát jasněji než Měsíc v úplňku viděný ze Země a ta stonásobná svítivost byla zhuštěna a vměstnána do jediného oslepujícího bodu.

Není divu, že se na něj člověk nemohl přes neztemněný průhled podívat přímo a bez mrkání.

Tím se věci měnily. Na Slunci nebylo za normálních okolností nic k obdivování. Bylo příliš jasné, abyste se na něj mohli dívat, příliš jedinečné. Menší část jeho světla, rozptýleného v blankytu atmosféry, stačila vymazat z oblohy všechny ostatní hvězdy, a i v případě, že je nevymazala docela (jako například Měsíc), byly tak beznadějně zatlačeny Sluncem do pozadí, že o nějakém srovnání nemohlo být řeči.

Zde, daleko ve vesmíru, byl svit Slunce zeslaben přinejmenším do té míry, že se už o nějakém srovnání dalo uvažovat. Wendelová řekla, že z jejich postavení bylo Slunce stošedesátkrát jasnější než Sirius, což byl druhý nejjasnější objekt na obloze. Bylo možná dvacetmiliónkrát jasnější než nejmatnější hvězda viditelná okem. To srovnání činilo Slunce ještě velkolepějším, než když zářilo, zcela bezkonkurenčně, na pozemské obloze.

Kromě pozorování oblohy vlastně neměl nic jiného na práci, protože *Superluminal* jen bezcílně bloumal prostorem. Dělal to už dva dny – už dva dny bezcílně plul vesmírem a to pouhými raketovými rychlostmi.

Takovou rychlostí by jim trvalo třicet pět tisíc let, než by dosáhli Sousední hvězdy – *pokud* by letěli správným směrem. Což neletěli.

Právě tento fakt proměnil před dvěma dny Wendelovou v živý obrázek bezbřehého zoufalství.

Až do té doby všechno klapalo. Když měli vstoupit do hyperprostoru, Fisher celý ztuhl – v očekávání případné bolesti, bodavého sevření agónie či náhlé vlny věčné temnoty.

Nic z toho se nestalo. Všechno proběhlo příliš rychle, než aby si to člověk stačil uvědomit. V jediném okamžiku vstoupili a zase vystoupili z hyperprostoru. Jen hvězdy blikly a poskládaly se jinak, aniž by mu daly čas tu změnu postřehnout smysly.

Byla to úleva, hned ze dvojího důvodu. Nejenže zůstal naživu, ale také si uvědomil, že kdyby k něčemu došlo a on by zemřel, přišla by smrt tak nepředstavitelně náhle, že by si ji v žádném případě nestačil uvědomit. Prostě by byl najednou mrtev.

Jeho úleva byla tak intenzivní, že skoro nezaregistroval, že Tessa rozrušeně zasténala, vykřikla a rozběhla se do motorové části.

Vrátila se celá pocuchaná – účes sice nezměněný, ale působila vnitřně pocuchaným dojmem. Pohledem těkala z místa na místo. Dívala se na Fishera, jako by ho nepoznávala.

„Hvězdy se neměly změnit,“ hlesla.

„Neměly?“

„Nepřesunuli jsme se daleko. Tedy neměli jsme se přesunout. Pouze o jednu a jednu třetinu tisíciny světelného roku. To je příliš málo, aby se dala pouhým okem postřehnout změna v postavení hvězd. Nicméně,“ – zhluboka, roztřeseně se nadechla – „není to tak

zlé, jak by se mohlo zdát. Bála jsem se, že jsme se přesunuli o tisíce světelných let.“

„To by se mohlo vážně stát, Tesso?“

„Jistě, že by se to mohlo stát. Kdyby náš průchod hyperprostorem nebyl úzkostlivě vymezený, bylo by tisíc světelných let totéž jako jeden jediný.“

„V tom případě není nic jednoduššího než –“

Wendelová uhádla jeho myšlenkový pochod. „Ne, nemůžeme se jednoduše vrátit zpět. Pokud je naše navigace v takovémto stavu, byl by každý přechod, který bychom provedli, nekontrolovatelnou cestou končící v náhodném bodě a už bychom nikdy nenašli cestu zpět.“

Fisher se zachmuřil. Jeho euforie z faktu, že prošel hyperprostorem – a zůstal naživu – se začínala pozvolna vytrácet. „Ale při testech se objekty, které jste vyslali, vrátily bezpečně nazpátek.“

„Ty měly mnohem menší hmotnost a byly vyslány na mnohem menší vzdálenosti. Ale, jak říkám, není to tak hrozné. Ukázalo se, že jsme urazili správnou vzdálenost. Hvězdy jsou na svém místě.“

„Ale změnily se. Viděl jsem to.“

„Protože jsme jinak orientováni. Podélná osa lodi se stočila o dobrých dvacet osm stupňů. Zkrátka jsme z nějakého neznámého důvodu sledovali místo přímé dráhy dráhu zakřivenou.“

Hvězdy za průhledem se teď pozvolna, vytrvale pohybovaly.

Wendelová řekla: „Natočíme se zpátky čelem k Nemesis, když pro nic jiného, tak aspoň z psychologických důvodů, abychom mířili správným směrem, ale potom musíme zjistit, proč jsme se při průchodu stočili.“

Jasná, nápadná, zářivě oslňující hvězda vstoupila do průhledu a přešla na druhou stranu. Fisher zamrkal.

„To je Slunce,“ ukázala Wendelová, reagujíc na Fisherův užaslý pohled.

Crile se zeptal: „Existuje nějaké rozumné vysvětlení, proč se loď při průchodu stočila stranou? Jestli se Rotor také stácel, kdoví kde skončil.“

„Nebo kde skončíme my. Protože já žádné rozumné vysvětlení nemám. Alespoň ne teď.“ Vystrašeně na něj pohlédla. „Pokud byly naše předpoklady správné, tak jsme měli změnit polohu, ale ne směr. Měli jsme se pohybovat po přímce, eukleidovsky přímé přímce, a to navzdory relativistickému zakřivení časoprostoru, protože, abys chá-

pal, my jsme se v časoprostoru nenacházeli. Možná bude chyba v programování počítače – nebo chyba v našich předpokladech. Já doufám, že to první. To se dá snadno napravit.“

Minulo pět hodin. Wendelová vstoupila, rukou si mnula oči. Fisher na ni s neblahým tušením pohlédl. Díval se na nějaký film, ale přestal ho bavit. Pak sledoval hvězdy, nechával se jimi hypnotizovat jako anestetikem.

„Tak jak, Tesso?“

„S programováním je všechno v pořádku, Crile.“

„Takže jsou chybné naše předpoklady?“

„Ano, ale v čem? Takových předpokladů si můžeme stanovit nekonečně mnoho. Které z nich jsou správné? Nemůžeme se zabývat jedním po druhém. Nikdy bychom s tím neskončili a beznadějně se do toho zamotali.“

Na okamžik se rozhostilo ticho a potom Wendelová řekla: „Pokud by to bylo v programování, byla by to jen nějaká triviální chyba. Napravili bychom ji, aniž bychom se něčemu přiučili, ale zato bychom byli v bezpečí. Ovšem takto se musíme vrátit k samotným základům, máme šanci přijít na něco opravdu významného, ale jestli neuspějeme, tak už nikdy nemusíme najít zpáteční cestu.“

Popadla Fishera za ruku. „Chápeš, Crile? Něco tu neklape, a jestli nepřijdeme na to, co, tak neexistuje způsob – kromě naprosto neuvěřitelné náhody – který by nám umožnil najít cestu domů. Můžeme to zkoušet sebezpozorněji a přesto se budeme vynořovat na nesprávných místech tak dlouho, až zabloudíme docela. A to bude, v konečném součtu, znamenat smrt – až nám nevyjde jeden přechod nebo dojde zásoba energie nebo z nás zoufalství vycucá vůli po životě. A tvoje tragédie bude jen a jen moje chyba. Ale opravdovou tragédií bude konec jednoho snu. Když se nevrátíme, tak se lidé nikdy nedozví, že let byl úspěšný. Můžou z toho vyvodit, že jsme nepřežili přechod a už se o nic podobného nikdy nepokusit.“

„Ale to musí, jestli chtějí uniknout ze Země.“

„Mohou rezignovat; mohou zalézt do kouta a čekat až k nim Nemesis doletí, proletí kolem a oni pozvolna zahynou.“ Prudce zdvihla hlavu, ve tváři se jí zračila strašlivá únava. „A bude to konec i tvého snu, Crile.“

Crile sevřel rty, ale neřekl nic.

Téměř bojácně se Wendelová otázala: „Ale celé ty roky jsem byla s tebou já, Crile. Kdyby ses musel rozloučit se svou dcerou – svým snem – stačila jsem ti já?“

„Mohl bych se zeptat: kdyby ses musela rozloučit se superluminálním přesunem, stačil jsem ti já?“

Zdálo se, že nikdo z nich nenachází slova, ale potom se ozvala Wendelová:

„Jsi hned na druhém místě, Crile, ale bylo to krásné druhé místo. Děkuji.“

Fisher se pohnutě zachvěl. „Mluvíš mi z duše, Tesso, něco, čemu bych na začátku nikdy neuvěřil. Kdybych neměl dceru, existovala bys pro mě jen ty. Skoro si přeji –“

„Ne, nepřej. Být druhá mi stačí.“

Vzali se za ruce. Mlčky. Dívali se na hvězdy.

Dokud Merry Blankowitzová nestrčila hlavu do dveří. „Kapitánko Wendelová, Wua něco napadlo. Říká, že to věděl od samého začátku, ale zdráhal se o tom zmínit.“

Wendelová vstala. „Proč?“

„Říká, že se vám o té možnosti kdysi zmínil a vy jste mu prý řekla, aby neblbnul.“

„Vážně? A co mě utvrdilo v přesvědčení, že jsem neomylná? Poslechnu si to teď znovu a jestli je to rozumná myšlenka, tak mu zakroutím krkem za to, že mi ji tehdy nevnutil.“

A odchvátala.

72.

Fisher vydržel čekat pouze ten den a polovinu následujícího. Jako vždycky jedli všichni spolu, ale mlčky. Fisher nevěděl, jestli z nich někdo spal. On sám spal jen v krátkých úsecích a probouzel se do neutuchajícího zoufalství.

Jak dlouho to můžeme vydržet? pomyslel si druhého dne, když se podíval na krásu té nedostižné zářivé tečky na obloze, která ho ještě před nedávném na Zemi zahřívala a svítila mu na cestu.

Dříve či později zemřou. Moderní kosmická technologie jim sice může prodloužit život; recyklace byla také na slušné úrovni a dokonce i potrava by jim vydržela dlouho, kdyby se smířili s rasovými

keksy bez chuti, které by jim nakonec zbyly. Mikrofúzní motory by také dlouho a pomaličku polykaly svou zásobu energie. Ale nikdo z nich by určitě nechtěl být udržován při životě tak dlouho, jak to možnosti lodi umožňovaly.

S vidinou vleklé, táhnoucí se, beznadějně, osamělé a neodvratné smrti před sebou by bylo nejrozumnější vzít si příslušnou dávku demetabolizéru.

Byla to oblíbená smrt sebevrahů na Zemi; proč by jí nemohla být i na palubě kosmického plavidla? Mohl jste – pokud jste chtěl – vzít dávku odpovídající jednomu dni běžného života a prožít ho, jak nejradostněji to jen šlo – s vědomím, že je tím posledním. Na jeho konci byste se cítil samozřejmě ospalý. Zívl byste a nechal se přenést z krajiny bdění do krajiny klidného spánku plného krásných snů. Spánek by se pomalu prohluboval, sny pomalu vytrácely a vy byste se neprobudil. Vlídnejší smrt nikdo nevymyslel.

A potom, těsně před pátou večer lodního času, druhého dne po přechodu, který se stočil, místo aby proběhl po přímce, vtrhla Tessa dovnitř. Oči jí planuly a divoce oddechovala. Tmavé vlasy, v posledních letech hojně prokvetlé šedinami, měla rozčuchané.

Fisher vyděšeně vyskočil: „Je to zlé?“

„Ne, skvělé!“ vykřikla a spíše skočila, než si sedla do křesla.

Fisher si nebyl jistý, jestli se nepřeslechl, jestli to od ní nebyla jen ironie. Hleděl na ni a pozoroval, jak se pomalu začínala vzpamatoávat.

„Skvělé,“ zopakovala. „Skvělé! Úžasné! Crile, díváš se na idiota. Pochybují, že se z toho kdy vzpamatuju.“

„Tak co se stalo?“

„Čao-Li Wu znal odpověď. Celou dobu ji znal. Řekl mi to kdysi. Pamatuju se, jak mi to říkal. Před několika měsíci. Možná před rokem. Pustila jsem to z hlavy. Vlastně jsem ho ani pořádně neposlouchala.“

Musela se nadechnout. Vzrušení zcela narušilo přirozený rytmus její řeči.

Pokračovala: „Potíž byla v tom, že jsem se považovala za světovou autoritu na superluminální přesun a byla přesvědčená, že mi nikdo nemůže říct něco, co už jsem nevěděla nebo co mě už předtím nenapadlo. A když už mi někdo předložil něco nezvyklého, tak to

muselo být prostě špatně a pravděpodobně i nesmysl. Chápeš, jak to myslím?“

Fisher temným hlasem pronesl: „Narazil jsem na takové lidi.“

„Každý je občas takový, za určitých okolností. Zvláště stárnoucí vědci, řekla bych. Proto se také z odvážných mladých revolucionářů vědy stávají po pár desetiletích staré fosílie. Představitost jim začíná obrůstat sebeláskou a to je konec. A to je teď můj konec... Ale dost. Trvalo nám to víc jak celý den, než jsme to pořádně rozpracovali, upravili rovnice, naprogramovali počítač a připravili nezbytné simulace k vyloučení slepých uliček. Normálně by to trvalo týden, ale popoháněli jsme se navzájem jako šilenci.“

Wendelová se v tom místě odmlčela, jako by chtěla nabrat dech. Fisher čekal, až bude pokračovat, povzbudivě přikývl a uchopil ji za ruku.

„Tohle už je složitější,“ pokračovala. „Pokusím se ti to vysvětlit. Podívej se – potřebujeme se dostat z jednoho bodu prostoru přes hyperprostor do druhého bodu prostoru a to v nulovém čase. Ubíráme se přitom určitou drahou, která je pokaždé jiná, v závislosti na výchozím a konečném bodě. Nevidíme ji, neuvědomujeme si ji, vlastně ji z časoprostorového hlediska ve skutečnosti ani nesledujeme. Její existence je víceméně nepochopitelná. Nazýváme ji 'domnělou dráhou'. Sama jsem ten koncept vypracovala.“

„Když ji nevidíš, ani si ji neuvědomuješ, jak můžeš vědět, že existuje?“

„Protože se dá vypočítat pomocí rovnic, které používáme k definování pohybu hyperprostorem. Rovnice nám určují onu dráhu.“

„Jak vůbec můžeš vědět, že rovnice popisují něco, co skutečně existuje? Když to může být pouhá – matematika.“

„Může. Já si to aspoň myslela. A nevěnovala tomu pozornost. To Wu mě upozornil, že to může být důležité – asi tak před rokem – a já, jako naprostý idiot, jsem to zavrhla. Domnělá dráha, řekla jsem mu, má zrovna tak domnělou existenci. Když se nedá změřit, tak leží mimo hranice říše vědy. Byla jsem tak slepá. Je mi ze sebe nanic, jen co na to pomyslit.“

„Dobrá. Řekněme tedy, že domnělá dráha nějakým způsobem přece jen existuje. Co potom?“

„V tom případě, prochází-li domnělá dráha okolím nějakého rozměrnějšího tělesa, působí na loď jeho gravitační vliv. To je ta

ohromující novina, představující užitečný a zcela nový koncept – že gravitace může působit i podél domnělé dráhy.“ Wendelová zlostně zaťala pěsti. „Věděla jsem to, ale byla jsem přesvědčená, že pokud se loď bude pohybovat rychlostí mnohonásobně převyšující rychlost světla, nebude mít gravitace dostatek času, aby se dala na nějaké měřitelné úrovni pocítit. Dráha by tak, jak jsem se domnívala, představovala eukleidovsky rovnou přímku.“

„Což nebyla pravda.“

„Jak je vidět. A Wu to zdůvodnil. Představ si, že rychlost světla je nulový bod. Všechny nižší rychlosti budou mít zápornou velikost a všechny vyšší rychlosti velikost kladnou. V normálním vesmíru, ve kterém žijeme, tak budou všechny rychlosti, jak říká matematická konvence, záporné, protože takové vlastně musí být.

Dále – vesmír je založen na principu symetrie. Pokud je něco tak fundamentálního, jako je rychlost pohybu, vždycky záporná, potom by mělo něco, stejně tak fundamentálního, být vždycky kladné a Wu tvrdil, že to něco je gravitace. V normálním vesmíru je to vždycky přitažlivost. Každý hmotný objekt přitahuje jiný hmotný objekt.

Ovšem, letí-li něco superluminální rychlostí – tedy rychleji než světlo – potom je rychlost oné věci kladná a to druhé něco, které bylo kladné, se stává záporným. Jinými slovy, při superluminálních rychlostech je gravitace odpudivou silou. Každý hmotný objekt odpuzuje jiný hmotný objekt. Wu mě na to upozornil už kdysi dávno a já jsem ho neposlouchala. Prostě mi to šlo jedním uchem tam a druhým ven.“

Crile řekl: „Ale v čem je pak rozdíl, Tesso? Jestliže se pohybujeme obrovskou, superluminální rychlostí a gravitace nemá čas ovlivnit náš pohyb, stejně tak ho nemá čas ovlivnit ani gravitační odpudivost.“

„Ne, ne, tak to není, Crile. V tom je právě ta nádhra. Že se mění i tohle. V normálním vesmíru záporných rychlostí platí, že čím rychleji se objekt pohybuje vůči přitažlivému tělesu, tím méně gravitace onoho tělesa ovlivňuje směr jeho pohybu. Ve vesmíru kladných rychlostí, v hyperprostoru zase platí, že čím rychleji se pohybujeme vůči odpudivému tělesu, tím více jeho odpudivost ovlivňuje směr našeho pohybu. Nám to sice nedává smysl, protože jsme zvyklí na situaci, která existuje v normálním vesmíru, ale jakmile jsi donucen vyměnit znaménko plus za minus a naopak, zjistíš, jak všechno do sebe najednou zapadá.“

„Matematically. Ale dá se spoléhat na rovnice?“

„Srovnáš své výpočty s fakty. Gravitační přitažlivost je nejslabší ze všech sil, a stejně tak i odpudivost podél domnělé dráhy. Každá částice lodi, každá částice našeho těla při průchodu hyperprostorem odpuzuje ostatní částičky, ovšem tato odpudivost nic nesvede proti jiným silám, které je zase drží pohromadě, a které znaménka nezměnily. Buď jak buď, naše domnělá dráha ze Stanice čtyři nás sem vedla těsně kolem Jupitera. Jeho odpudivost podél naší domnělé hyperprostorové dráhy byla stejně intenzivní, jako by byla jeho přitažlivost podél naší nedomnělé prostorové dráhy.

Spočítali jsme, jak by Jupiterova odpudivá síla ovlivnila naši dráhu hyperprostorem, a dostali jsme výslednou polohu totožnou s polohou, ve které jsme se ocitli. Jinými slovy, Wuova modifikace mých rovnic je nejenže zjednodušuje, ale hlavně je uvádí v život.“

„A zakroutilas mu krkem, jak jsi slibovala?“ pousmál se Fisher.

Wendelová se rozesmála: „Ne, nezakroutila, vlastně jsem mu dala pusu.“

„Řekněme, že ti to nemám za zlé.“

„Proč taky, teď je víc než kdy předtím důležité, abychom se bezpečně vrátili nazpět, Crile. O tomto významném postupu v superluminálním přesunu musíme podat zprávu a Wuovi se musí dostat náležitého uznání. Stavěl na mé práci, připouštím, ale přišel na něco, co by mě možná nikdy nenapadlo. A když uvážíme možné následky ...“

„Ty mi jsou jasné,“ ujistil ji Fisher.

„Ne, nejsou,“ řekla důrazně Wendelová. „Teď mě dobře poslouchej. Rotor neměl s gravitací žádné problémy, protože oni se o rychlost světla pouze 'otřeli' – jednou něco málo pod ní, podruhé něco málo nad ní – takže na ně měla gravitace, ať už kladná nebo záporná, přitažlivá nebo odpudivá, naprosto zanedbatelný vliv. To jen pro náš opravdový superluminální let při rychlostech mnohonásobně vyšších než rychlost světla, je naprosto nezbytné vzít v úvahu gravitační odpuzování. Mé vlastní rovnice jsou zbytečné. Sice nás přenesou hyperprostorem, ale ne ve správném směru. A to není všechno.

Vždycky jsem si myslela, že při vynoření z hyperprostoru – tedy druhá polovina přechodu – s sebou pokaždé přináší kousek nevyhnutelného rizika. Co když se vynoříš do již existujícího tělesa? Dojde k nepředstavitelné explozi, která v bilióntině bilióntiny sekundy zničí loď i všechno, co je v ní.

Přirozeně se nám nestane, že bychom skončili v nějaké hvězdě, protože polohy hvězd známe a dokážeme se jim vyhnout. Časem se možná naučíme vypočítat polohy planet a vyhneme se jim také. Jenže v sousedství každé hvězdy jsou ještě desítky tisíc asteroidů a desítky miliard komet. A jestli se do některé z nich trefíme, tak je to stejně náš konec.

Jediná věc, která by nás mohla zachránit, za situace, kterou jsem před dnešním dnem považovala za danou, je zákon pravděpodobnosti. Vesmír je tak obrovský, že pravděpodobnost srážky s objektem větším než je atom, nebo nanejvýš zrnko prachu, je nesmírně malá. Přesto je při dostatečném počtu výletů hyperprostorem otázka kolize hmoty s katastrofickými následky jen otázka času.

Ovšem za nově vzniklé situace je tato pravděpodobnost nulová. Naše loď a vůbec každý rozměrnější objekt bude všechny ostatní objekty odpuzovat a tedy se od nich vzdalovat. Je nepravděpodobné, že bychom se srazili s něčím, co by nám mohlo ublížit. Samo by nám to automaticky uhnulo z cesty.“

Fisher se poškrábal na čele. „My bychom tím přece také vybočili z naší dráhy. Nemůže nám to neočekávaně narušit kurz?“

„Ano, ale malé objekty, a právě jen na ty můžeme narazit, nemohou náš kurz narušit významněji, a takové výchylinky snadno vyrovnáme – malá cena za bezpečnost.“

Wendelová se zhluboka nadechla a rozkošnický se protáhla. „Cítím se skvěle. Až se vrátíme, tak to na Zemi způsobí hotovou senzací.“

Fisher zafrkal: „Víš, Tesso, než jsi vstoupila, tak se mi v hlavě skládal morbidní obrázek našeho neodvratného konce; naše loď navěky bloudící vesmírem s pěti mrtvolami na palubě; jak je jednoho dne najdou nějakí inteligentní tvorové a budou truchlit nad obětmi smutné vesmírné tragédie –“

„K čemuž nedojde, na to můžeš vzít jed, můj drahý,“ přerušila ho s úsměvem Wendelová a vklouzla mu do náruče.

TŘICET TŘI

VĚDOMÍ

73.

Eugenie Insignová vypadala žalostně. „Opravdu ses rozhodla jít znovu ven, Marlene?“

„Matko,“ řekla Marlene s přemáhanou netrpělivostí, „mluvíš, jako kdybych se k tomu rozhodla před pěti minutami. Už velmi dlouho jsem si jistá, že místo, kam patřím, je tam venku, na Erythro. Na tom se nic nezměnilo a nezmění.“

„Já vím, že jsi přesvědčená, že jsi v bezpečí a připouštím, že se ti až doposud nic nestalo, ale –“

„Na Erythro jsem v bezpečí. *Přitahuje* mě. Strýček Siever to chápe.“

Eugenie se na dceru podívala, jako by chtěla znovu něco namítnout, ale namísto toho zavrtěla hlavou. Marlene byla rozhodnutá a nic ji nemohlo zastavit.

74.

Tentokrát je venku tepleji, napadlo Marlene, tak akorát, že by člověk uvítal trochu vánku. Šedivé mraky se hnaly po obloze o něco rychleji a vypadaly hustější.

Na zítřek předpovídali déšť a Marlene napadlo, že by to mohlo být příjemné – stát v dešti a pozorovat, co se bude dít. Mělo by to rozčeřit potůček, smáčet kamení a rozbahnit, proměnit na kaši všechnu půdu.

Došla k plochému kameni poblíž potůčku. Oprášila ho rukou, opatrně se na něj posadila a hleděla na proudící vodu obtékající ka-

meny rozeseté v řečišti, přičemž ji napadlo, že v dešti by to bylo jako ve sprše.

Jako sprcha valící se z celé oblohy, takže by se z ní nedalo vystoupit. Napadlo ji: neměla by potíže s dýcháním?

Ne, jistě ne. Na Zemi pršelo neustále – přinejmenším často – a nikdy neslyšela, že by se tak někdo utopil. Ne, bylo by to jako sprcha. A ve sprše se dá dýchat.

Jenže déšť by asi nebyl příliš teplý a ona se ráda sprchovala v teplé vodě, přemítala rozkošnický. Panovalo tu ticho a velký klid a mohla odpočívat a nikdo ji přitom neviděl a nikoho nemusela 'číst'. Byla to nádhera – nemuset nikoho 'číst'.

Jaká by tu asi byla teplota? Rozumí se deště. Proč by to nemohla být stejně příjemná teplota, jakou měla samotná Nemesis? Jistě, zmokla by, a člověku je přece vždycky zima, když vyjde celý mokrý ze sprchy. A déšť by jí promočil také šaty.

Ale to by byla hloupost, nosit v dešti šaty. V dešti se šaty přece nenosí. Kdyby pršelo, tak by si je přece svlékla. To by bylo jediné rozumné.

Jenže – kam s nimi? Když se sprchuješ, vložíš je do čističe. Tady na Erythro by je možná mohla položit pod kámen, nebo si na to postavit malý domeček, ve kterém by si nechávala šaty za deštivého počasí. Koneckonců, nač vlastně vůbec nosit šaty, když prší:

Nebo když je pěkně?

Jistě, když je zima, tak ano.

Ale když je pěkně – Jenže, proč potom všichni nosili šaty na Rotoru, kde bylo stále teplo a čisto? V bazénech je neměli – což Marlene připomenulo, že první, kdo se vždycky svlékal, byli mladí lidé se štíhlými a krásnými postavami – a ti taky byli poslední, kdo se oblékali.

Zatímco lidé jako Marlene se na veřejnosti prostě nesvlékali. Možná, že proto lidé nosili šaty. Aby skryli svá těla,

Proč neměly lidské duše tvary, které by se daly vystavit na odiv? Až na to, že měly, a že se to lidem nelíbilo. Lidé se rádi dívali na půvabná těla a nad půvabnými dušemi ohrnovali nos. Proč?

Ale na Erythro, kde žádní lidé nebyli, by si mohla, když by bylo hezky, šaty svléci a zbavit se jich. Nikdo by na ni neukazoval prstem ani se jí nesmál.

Vlastně by si mohla dělat, co by se jí zachtělo, protože by měla k dispozici celý přátelský, prázdný a zcela neobydlený svět, který by ji obklopoval a přikrýval jako obrovská, měkká peřina. A navíc – ticho.

Až cítila, jak ji opíjí. Nic, jen ticho, šeptala si v duchu, jako kdyby ho to mohlo narušit.

Ticho.

Vtom se narovнала. Ticho?

Vyšla ven přece proto, aby znovu zaslechla ten hlas. A aby tentokrát nekřičela. Nebála se. Kde je?

Jako by ji uslyšel, jako by ho přivolala –

„Marlene!“

Srdce jí maličko poskočilo.

Snažila se ovládnout. Nesmí dát najevo žádnou známku strachu nebo neklidu. Jen se rozhlédla a potom řekla, velmi klidně: „Kde jsi?“

„Není – tříř – třeba – ro – rozechvívat vzduch – mluvit.“

Hlas to byl Aurinelův, ale mluvil docela jinak než Aurinel. Jako by mu řeč dělala potíže, ale přitom se postupně zlepšoval.

„Zlepší se to,“ ozval se hlas.

Marlene mlčela. Tentokrát nepromluvila. Jenom v duchu přemýšlela – „Nemusím mluvit. Stačí jen přemýšlet.“

„Stačí, abys upravila strukturu. Jak to právě děláš.“

„Ale já tě slyším mluvit.“

„To jenom upravuji tvou strukturu. Je to, jako když mě slyšíš.“

Marlene si opatrně olízla rty. Teď se nesmí bát, nesmí nic, jen být klidná.

„Není tu nic – nikdo – koho bys měla bát,“ řekl hlas a už nebyl tak docela Aurinelův hlas.

Pomyslela si: „Ty slyšíš všechno, že?“

„Znepokojuje tě to?“

„Ano.“

„Proč?“

„Nechci, abys věděl všechno. Některé myšlenky si chci nechat pro sebe.“ (Pokusila se nemyslet na to, že právě takto mohou ostatní lidé reagovat na ni a snažit se ukrýt své pocity, jenže její myšlenka byla prozrazena hned v okamžiku, kdy se ji pokusila potlačit.)

„Ale tvá struktura je jiná než u ostatních.“

„Struktura?“

„Struktura tvé mysli. Ostatní jsou – spletené – pomotané. Tvá je – krásná.“

Marlene si znovu olízla rty a usmála se. Takže kdyby šly duše 'vidět', její by byla krásná. Měla triumfální pocit a s pohrdáním si vzpomněla na dívky, které měly jen – zevnějšky.

Hlas v její hlavě řekl: „Je tohle soukromá myšlenka?“

Marlene skoro nahlas odpověděla:

„Ano, je.“

„Cítím ten rozdíl. Nebudu na tvé soukromé myšlenky reagovat.“

Marlene pocítila náhlou touhu po chvále. „Viděl jsi hodně struktury?“

„Nahmatal jsem jich mnoho, co jste se tu vy, *lidští tvorové*, objevili.“

Vědomí si nebylo tím pojmenováním jisté, napadlo Marlene. Ne-reagovalo a Marlene to překvapilo. Překvapení tedy je soukromý pocit, když o tom teď tak přemýšlela, ale sama si ho tak neoznačila. Možná, že soukromé pocity jsou soukromé pocity bez ohledu na to, jestli je ona za takové považuje. Hlas řekl, že v tom dokáže rozpoznat rozdíl a zjevně mluvil pravdu. Asi se to projevovalo na struktuře.

Ani na to hlas nereagoval. Bude se ho muset zeptat přímo, aby mu dala najevo, že to není soukromá myšlenka.

„Projevuje se to na struktuře?“ Nemusela říkat nic bližšího. Hlas bude vědět, o čem mluví.

„Projevuje se to na struktuře. Všechno se na tvé struktuře projevuje, protože je tak výtečně vystavěná.“

Marlene doslova zavrňela blahem. Dočkala se své pochvaly. Bude jen správné, když 'mu' poklonu vrátí. „Ale tvoje musí být také výtečně vystavěná.“

„To je něco jiného. Moje struktura se rozpíná. Je jednoduchá v jednotlivých bodech a složitá, jen když jsou spolu. Tvoje je jednak složitá, žádná jednoduchost v ní není, a jednak jiná než ostatní tvého druhu. Ostatní jsou – zamotané. Nejde se k nim 'proklestit' – komunikovat. A úprava je ničím, protože struktura je křehká. To jsem nevěděl. Moje struktura není křehká.“

„A moje struktura je křehká?“

„Ne. Sama se upravuje.“

„Ty jsi zkoušel komunikovat s ostatními, že?“

„Ano.“

Erythrejská Nákaza. (Žádná reakce. Byla to soukromá myšlenka.)

Zavřela oči a vědomím se snažila zachytit a lokalizovat zdroj myšlenek, které k ní přicházely. Dělal to způsobem, kterému sama nerozuměla, možná úplně špatně, možná to nedělala vůbec. Tomu druhému vědomí mohla být její neobratnost k smíchu – jestli znalo něco, jako byl smích.

Žádná reakce.

Marlene si pomyslela: „Mysli na něco.“

V hlavě se jí ozvalo nevyhnutelné: „Na co mám myslet?“

Nepřicházelo to odnikud. Nepřicházelo to odtud, ani odtamtud, ani z žádného jiného místa. Přicházelo to z jejího vědomí.

Pomyslela (rozmrzelá nad svou neschopností): „Kdy jsi objevil moji strukturu?“

„Na novém přepravníku lidských tvorů.“

„Na Rotoru?“

„Na Rotoru.“

Najednou jí to došlo. „Tys mě chtěl. Volal jsi mě.“

„Ano.“

Ovšem. Proč jinak by chtěla jít na Erythro? Proč jinak by k Erythro toho dne, co za ní přišel Aurinel, aby jí řekl, že ji matka hledá, tak toužebně vzhlížela?

Stiskla zuby. Musí pokračovat v otázkách: „Kde jsi?“

„Všude.“

„Jsi planeta sama?“

„Ne.“

„Ukaž se mi.“

„Tady.“ Najednou měl hlas směr.

Hleděla do potůčku a najednou si uvědomila, že to byla jediná věc, kterou během myšlenkové komunikace s hlasem vnímala. Nic jiného kolem pro ni neexistovalo. Jako by se její vědomí samo uzavřelo, aby mohlo lépe vnímat to jediné, co ho zaměstnávalo.

Ted' se rouška odestřela. Voda proudila podél kamenů, zurčela po nich, tvořila malé vírky v místech, kde se dělaly bublinky. Staré bublinky praskaly, na jejich místě se objevovaly nové, vytvářely vzory, které se v podstatě nikdy neměnily a v detailech nikdy neopakovaly.

Potom, jedna po druhé, bublinky neslyšně popraskaly a voda byla najednou hladká a beztvářá, přestože se stále vyměňovala. Jak to, že viděla, že se vyměňuje, když byla beztvářá?

Protože se v růžovém světle Nemesis neznatelně třpytila. Vyměňovala se a ona to viděla, protože odlesky světla tvořily v čeřící se vodě spirálovité obloučky. Nemohla od toho odtrhnout oči. Spatřila, jak se kruhy pozvolna složily do karikatury obličeje, dva temné kruhy jako oči, brázda jako ústa.

Její obrysy nabývaly, s rostoucím Marleniným úžasem, na ostrosti.

Nakonec viděla dokončenou tvář, hledící na ni pohledem prázdných očí. Přesto byla snadno k poznání.

Byla to tvář Aurinela Pampase.

75.

Siever Genarr, rozvážně a zvolna, ve snaze brát celou záležitost s klidem, řekl: „A v tu chvíli jsi tedy utekla.“

Marlene přikývla. „Předtím jsem utekla, když jsem zaslechla Aurinelův hlas. Tentokrát, když jsem spatřila Aurinelův obličej.“

„To se dá pochopit –“

„Ty si mě dobíráš, strýčku Sievere.“

„Co mám dělat? Kopnout do tebe? Tak mě nech, abych si tě dobíral – když mi to dělá radost. Vědomí, jak ho nazýváš, si vypůjčilo Aurinelův hlas a obličej z tvé paměti, to je jasné. Musely v ní být velmi zřetelně uloženy. Jak blízká sis byla s Aurinelem?“

Podezřívavě na něj pohlédla. „Co tím myslíš? Jak blízká?“

„Nic tak hrozného. Byli jste přátelé?“

„Ano. Ovšem.“

„Byla jsi do něj zamilovaná?“

Marlene se odmlčela a stiskla rty. Potom odpověděla: „Řekla bych, že ano.“

„Mluvíš v minulém čase. Už nejsi?“

„A k čemu? On mě má za – malou holku. Mladší sestru, nanejvýš.“

„To není, vzhledem k okolnostem, zase tak nepochopitelné. Ale ty na něj stále myslíš – proto jsi přičarovala jeho hlas a potom i obličej.“

„Jak to myslíš 'přičarovala'? To byl opravdový hlas a opravdový obličej.“

„Jsi si jistá?“

„Ovšem, že jsem.“

„Řekla jsi o tom matce?“

„Ne. Ani slovo.“

„Proč ne?“

„Ach, strýčku Sievere. Vždyť ji znáš. Nemůžu vystát všechnu tu její – nervozitu. Já vím. Teď mi řekneš, že je to z lásky, ale co mi to pomůže.“

„Mně jsi to řekla, Marlene, a já tě mám taky hrozně rád.“

„Já vím, strýčku Sievere, ale ty nejsi tak emocionální jako ona. Ty se na věci díváš logicky.“

„Mám to brát jako poklonu?“

„Myslím to upřímně.“

„V tom případě si proberme po pořádku, logicky, co jsi zjistila.“

„Dobře, strýčku.“

„Výborně. Předně, na planetě je cosi živého.“

„Ano.“

„A není to planeta sama.“

„Ne, určitě ne. To popřel.“

„Ale je to jediná živoucí bytost.“

„Mám dojem, že je to jediná živoucí bytost. Problém je v tom, strýčku Sievere, že nejde o telepatii, jak se na ni obvykle pohlíží. Prosté čtení myšlenek, rozhovor. Jsou to také dojmy, které tě znenadání zaplaví, jako by ses díval na celý obrázek a ne na jednotlivé kousíčky světla a stínu, které ho tvoří.“

„A ten dojem je dojem jediné živoucí bytosti.“

„Ano.“

„Inteligentní.“

„Velmi inteligentní.“

„Ale ne technického typu. Nic technologického jsme na planetě nikdy nenašli. Ta živá věc je neviditelná, nepostřehnutelná, pouze bloumá po planetě – přemýšlí – dedukuje – ale nic nedělá. Je to tak?“

Marlene zaváhala. „To nemůžu potvrdit, ale možná máš pravdu.“

„A pak se objevíme my. Kdy si myslíš, že to zaregistrovalo náš příchod?“

Marlene pokrčila rameny.

„To nevím.“

„Když to vědělo o tobě, když jsi byla ještě na Rotoru, muselo to vědět i o příchodu cizí inteligence do nemesiánské soustavy, ještě když jsme byli poměrně daleko. Neměla jsi podobný dojem?“

„Neřekla bych, strýčku Sievere. Já myslím, že se to o nás dozvědělo, až když jsme přistáli na Erythro. To přivábilo jeho pozornost, začalo se rozhlížet kolem a našlo Rotor.“

„Možná máš pravdu. A potom to experimentovalo s novými 'vědomími', které zaregistrovalo na Erythro. Třeba to byl vůbec první druh inteligence, se kterou se to kdy střetlo. Jak to může být staré, Marlene? Máš nějakou představu?“

„Spíš ne, strýčku Sievere, ale dojem, který jsem měla, by ten, že to žije už hodně dlouho, možná stejně dlouho jako sama planeta.“

„Možná. V každém případě, ať už je to staré jak chce, tohle bylo poprvé, co se to ocitlo mezi tolika jinými vědomími, zcela odlišnými od toho jeho. Co myslíš, dalo by se s tím souhlasit?“

„Ano.“

„A tak to začalo s novými vědomími experimentovat a protože o nich moc nevědělo, tak jim ublížilo. To byla erythrejská Nákaza.“

„Ano,“ vyhrkla Marlene s oživeným zájmem. „Neřeklo to o nákaze přímo, ale ten dojem byl silný. Bylo to kvůli těm prvním pokusům.“

„A když si uvědomilo, že jim ubližuje, tak přestalo.“

„Ano, proto už teď Nákaza neexistuje.“

„Z toho by se dalo usuzovat, že vědomí je dobré, že jeho etika je chvályhodná a že nechce jiným vědomím ubližovat.“

„Ano!“ přitakala radostně Marlene. „Tím jsem si jistá.“

„Ale jaká životní forma to může být? Duch? Něco nehmotného? Něco vymykajícího se našemu chápání?“

„To nevím, strýčku Sievere,“ povzddechla Marlene.

Genarr řekl: „Tak si zopakujeme, co ti to řeklo. Zastav mě, kdybich se pletl. Řeklo ti, že jeho struktura se 'rozpíná'; že je 'jednoduchá v jednotlivých bodech a složitá jen, když jsou spolu'; že 'není křehká'. Říkám to správně?“

„Ano.“

„Jediný život, který jsme na Erythro kdy našli, jsou prokaryoti, drobné buňky bakteriálního typu. Pokud zamítneme představu něčeho duchovního a nehmotného, zůstanou nám jen prokaryoti. Je možné, že by ty malé buňky, které vypadají jako samostatné, byly ve skutečnosti součástí jednoho organismu obepínajícího svět? Struktura vědomí by se rozpínala. Byla by jednoduchá v jednotlivých bodech a složitá, jen když jsou spolu. A nebyla by křehká, protože i kdyby došlo k úhynu velkého množství buněk, na světovém organismu jako celku by to stěží zanechalo nějakou stopu.“

Marlene na Genarra nevěřicně zírala. „Chceš říct, že jsem rozmlouvala s mikroby?“

„Nemohu to říct jistě, Marlene. Je to jen hypotéza, ale všechno v ní krásně do sebe zapadá a nic jiného, co by to stejně dobře vysvětlovalo, mě nenapadá. Krom toho, Marlene, když se podíváš na těch sto miliard buněk, které tvoří tvůj mozek, jako na samostatné buňky, tak to není zas tak moc. Ty jsi organismus, ve kterém jsou všechny mozkové buňky pohromadě. Když budeš mluvit s jiným organismem, ve kterém jsou všechny mozkové buňky samostatné a přitom propojené, řekněme, pomocí drobných rádiových vln, zdá se ti to tak velký rozdíl?“

„Nevím,“ odpověděla Marlene, očividně znepokojená.

„Ale položme si další otázku, a to velmi důležitou. Co ta životní forma – ať už je to cokoli – po tobě chce?“

Marlene vypadala překvapeně. „Může se mnou mluvit, strýčku Sievere. Může mi předávat myšlenky.“

„Takže tím naznačuješ, že to jen potřebuje někoho, s kým by si mohlo popovídat? Myslíš si, že když jsme se tu my, lidé, objevili, že si to poprvé uvědomilo, že je samo?“

„Já nevím.“

„Žádné podobné dojmy?“

„Ne.“

„Může nás všechny zničit,“ teď Genarr mluvil sám k sobě. „Může nás zničit bez nejmenší námahy, až ho přestaneš zajímat nebo až tě bude mít dost.“

„Ne, strýčku Sievere.“

Genarr řekl: „Mně tedy rozhodně ublížilo, když jsem se chtěl postavit mezi tebe a něj. Ublížilo doktorce Aubissonové, tvé matce a také strážci.“

„Ano, ublížilo, ale jen natolik, aby vám znemožnilo mě omezovat. A u toho to skončilo.“

„Neskončilo, zašlo to tak daleko, že tě chce mít venku na povrchu jen proto, aby si s tebou mohlo popovídat, mít společnost. A to mi jako dostatečný důvod nepřipadá.“

Marlene se zamyslela: „Možná je pravým důvodem něco, co bychom ani nepochopili. Možná je jeho myšlení tak odlišné, že ten důvod nedokáže vysvětlit, anebo, i kdyby mohlo, nám by to nedávalo smysl.“

„Ale jeho myšlení není zase natolik odlišné, aby s tebou nemohlo komunikovat. Přijímá přece tvoje myšlenky a stejně tak svoje myšlenky může předávat tobě, nebo snad ne? Vy dva spolu přece komunikujete.“

„Ano.“

„A chápe tě dostatečně dobře, aby se pokusilo se ti zalíbit tím, že si vypůjčí Aurinelův hlas a obličej.“

Marlene sklonila hlavu a dívala se do země.

Genarr měkce řekl: „Takže když to chápe nás, my to možná můžeme chápat také a pokud je to tak, musíme zjistit, proč tě chce. Může to být velmi důležité, protože kdo ví, co zamýšlí? A nemáme jinou možnost, jak to zjistit, než skrze tebe, Marlene.“

Marlene se chvěla. „Já nevím, jak to mám udělat, strýčku Sievere.“

„Stejně jako doposud. To vědomí je k tobě, jak se zdá, přátelské. Třeba ti to vysvětlí.“

Marlene zdvihla oči a chvíli si ho prohlížela. „Ty máš strach, strýčku Sievere.“

„Ovšem. Máme co činit s vědomím, které je mnohem mocnější než naše. Může nás, jestli se rozhodne, že nás tu nechce, vmžiku všechny zlikvidovat.“

„Tak jsem to nemyslela, strýčku Sievere. Ty máš strach o mě.“

Genarr zaváhal. „Jsi si stále jistá, Marlene, že jsi na Erythro v bezpečí? Cítíš se v bezpečí, když s tím mluvíš?“

Marlene se napřímila a skoro povýšeně řekla: „Ovšem, že jsem. Žádné nebezpečí mi nehrozí. Mně neublíží.“

Znělo to nanejvýš sebejistě, ale Genarra úzkost neopouštěla. Co si myslela ona, bylo stěží rozhodující, protože její vědomí bylo upra-

veno vědomím Erythro. Může jí v současné situaci důvěřovat? ptal se sám sebe.

Konečně, proč by nemohlo mít tohle vědomí, skládající se z bilionů bilionů prokaryotů, své vlastní záměry, stejně jako je měl například Pitt? A proč by se ve své lačnosti nemohlo i stejně zvráceně chovat?

Zkrátka, co když vědomí mělo své vlastní důvody, aby Marlene lhalo?

Dělal dobře, že za ním Marlene za takových podmínek posílal?

Ale záleželo vůbec na tom, má-li pravdu nebo ne? Měl snad na vybranou?

TŘICET ČTYŘI

BLÍZKO

76.

„Dokonalé,“ prohlásila Tessa Wendelová. „Dokonalé, dokonalé, dokonalé.“ Udělala pohyb, jako kdyby něco zatloukala do zdi, rázně a silně. „Dokonalé.“

Crile Fisher věděl, o čem je řeč. Dvakrát, pokaždé jiným směrem, se přenesli hyperprostorem. Dvakrát Fisher uviděl, jak se hvězdy malinko pootočily. Dvakrát vyhledal Slunce, poprvé ho našel o něco matnější, podruhé o něco jasnější. Začínal si připadat jako hyperprostorový veterán.

„Mám to chápat tak, že Slunce nám už nedělá starosti?“

„Trochu, ale v dokonale předvídatelné formě, kdy všechny fyzické nesrovnalosti představují psychologické potěšení – jestli chápeš, co tím myslím.“

Fisher, v roli ďáblová advokáta, řekl: „Slunce je pěkně daleko. Gravitační efekt musí být skoro nulový.“

„To jistě,“ přitakala Wendelová, „jenže skoro nula není nula a jeho gravitační efekt se dá změřit. Dvakrát jsme proletěli hyperprostorem, poprvé po domnělé dráze šikmo směřující ke Slunci, podruhé po dráze vzdalující se od něj pod odlišným úhlem. Wu provedl předem výpočty a dráha, kterou jsme vykonali, se s jeho výpočty shoduje do posledního možného desetinného místa. Ten chlap je génius. Vplétá ty svoje zjednodušující finty do počítače takovým způsobem, že z toho člověku přechází zrak.“

„To věřím,“ zamumlal Fisher.

„Ted' už je to bez jakýchkoli pochybností, Crile. Zítra můžeme být u Sousední hvězdy. I dnes – kdybychom měli hodně naspěch. Ne úplně vedle ní, samozřejmě. Po vynoření z hyperprostoru k ní z bez-

pečnostních důvodů možná budeme muset letět ještě relativně dlouho. Kromě toho neznáme s dostatečnou přesností hmotnost Sousední hvězdy, takže si nemůžeme dovolit příliš riskovat a vynořit se opravdu blízko. Nechceme, aby nás od sebe neočekávaně odmrštila a my se museli plahočit nazpátek.“ Obdivně pokývala hlavou: „Ten Wu. Mám z něho takovou radost, že to nejde ani popsat.“

Fisher opatrně nadhodil: „Jsi si jistá, že nemáš tak trochu vztek?“

„Vztek? Proč?“ Udiveně na Fishera pohlédla a potom řekla: „Máš dojem, že bych na něj měla žárlit?“

„No, já nevím. Nemůže dojít k tomu, že zásluha za vyřešení superluminálního letu bude připsána Čao-Li Wuovi – chci říct, vyřešení skutečného, reálného přesunu – a ty upadneš v zapomenutí? A zůstaneš v podvědomí pouze jako předskokan?“

„Ani náhodou, Crile. Je od tebe hezké, že si kvůli mně děláš starosti, ale nemusíš mít nejmenší strach. Má práce je podrobně zaznamenaná. Matematické základy superluminálního přesunu jsou mé. K technickým detailům jsem sice také přispěla, ale hlavní kredit za projekci lodi dostanou jiní, a právem. To, co udělal Wu, bylo, že do základních rovnic vložil korekční faktor. Nesmírně důležitý, samozřejmě, teď už je jasné, že by bez něj nebyl superluminální let prakticky možný, ale i tak je to jen poleva na dortu. A dort je můj.“

„Fajn. Jestli jsi si tím jistá, tak jsem rád.“

„Vlastně doufám, Crile, že Wu teď převezme otěže ve vývoji superluminálního přesunu. Faktem je, že nejlepší léta – myslím vědecká léta – mám za sebou. Jenom vědecká, Crile.“

Fisher se zazubil. „Já vím.“

„Ale jako vědec jsem už překročila svůj zenit. Má práce byla vlastně rozpracováním konceptů, které jsem měla v hlavě jako čerstvá absolventka Institutu. Šlo vlastně jen o dvacetileté vyvozování závěrů a víc, než jsem udělala, už asi ani udělat nelze. Teď je zapotřebí zcela nové koncepce, naprosto originálních nápadů ležících v odlišném, nezmapovaném teritoriu. A to já už nedokážu.“

„Ale jdi, nepodceňuj se tak.“

„Tenhle zlozvyk jsem ani nikdy neměla, Crile. Nové myšlenky jsou důvodem, proč je zapotřebí mládí. Nejen kvůli mladým mozům, ale *novým* mozům. Wu má takové možnosti, jaké ještě nikdo nikdy neměl. Jeho zkušenosti jsou při tom rozhodující – jsou jen jeho, nikoho jiného. A tak může mít nové nápady. Jistě, staví je na

tom, co jsem před ním vyřešila já a mnohému vděčí mé škole. On je mým žákem, Crile, dítětem mého myšlení. Všechno, co vymyslí, mě jen 'zdobí'. Žárlit na něj? On je má pýcha. Copak je, Crile, nevypadáš moc šťastně.“

„Jestli jsi šťastná, Tesso, potom jsem i já, bez ohledu na to, jak vypadám. Jenom mám pocit, že to, co se tu do mě snažíš nahustit, je *teorie* vědeckého pokroku. Nebylo snad v historii vědy, jako i ve všem ostatním, dost případů žárlivosti, kdy učitelé nenáviděli své žáky za to, že byli lepší než oni?“

„Jistěže ano. Mohla bych ti z hlavy vyjmenovat přinejmenším půl tuctu takových případů, ale to jsou temné výjimky a faktem zůstává, že já teď nic takového necítím. Neříkám, že časem nemůžu ztratit trpělivost s Wuem i s celým vesmírem, ale právě teď nic takového nehrozí a já mám v úmyslu si tento okamžik vychutnat, jak – Co je zas?“

Stiskla, tlačítko „Příjem“ a v okénku vysílačky se objevila trojrozměrná tvář Merry Blankowitzové.

„Kapitánko,“ řekla váhavě. „Máme tu takovou menší debatu. Mohli bychom se s vámi poradit?“

„Snad ne nějaké letové potíže?“

„Ne. Jde jen o další strategii.“

„Aha. Nebudeme to řešit tady. Přejdu do motorového oddílu.“

Wendelová vypnula obrazovku.

Fisher zabručel: „Takhle vážným tónem Blankowitzová obvykle nemluví. Nevíš, co jim může dělat starosti?“

„Nebudu spekulovat. Půjdu tam a zjistím to.“ A pokynula Fisherovi, aby ji následoval.

77.

Všichni tři seděli v motorové části, křesla pečlivě na podlaze, a to přesto že se právě nacházeli pod nulovou gravitací. Stejně tak mohli sedět každý na jedné stěně, ale to by ubíralo na vážnosti situace a navíc by to byla i neúcta k úřadu kapitána lodi. Pro nulovou gravitaci existoval starý a komplikovaný systém etikety.

Wendelová neměla nulovou gravitaci ráda a kdyby chtěla prosadit svá kapitánská privilegia, mohla trvat na tom, aby loď neustále

rotovala a tím by vznikl odstředivý efekt vytvářející aspoň nějaký pocit tíhy. Moc dobře však věděla, že výpočet letové dráhy byl mnohem snazší, když byla loď, vzhledem k vesmíru jako celku, v klidu, a to jak v posuvném, tak v rotačním momentu, přestože by se výpočet při konstantní rotační rychlosti zase tak příliš markantně neztížil.

Nicméně trvat na rotaci by byla neúcta k člověku za počítačem. Znovu etiketa.

Tessa Wendelová se posadila a Crile Fisher si povšiml (s utajeným, potutelným pousmáním), že se přitom malinko zakymácela. Přes všechn její kolonistický původ si nikdy na beztížný stav úplně nezvykla. On sám (další utajený úsměv – tentokrát spokojený), přes všechn svůj pozemský původ, se mohl v nulové gravitaci pohybovat, jako kdyby se v ní narodil.

Čao-Li Wu se zhluboka nadechl. Měl široký obličej – takový, pod kterým byste si představili malou postavu, jenže Wu byl, když se vztyčil, nadprůměrně vysoký. Vlasy tmavé a dokonale rovné, oči výrazně úzké.

„Kapitánko,“ řekl tiše.

„Co se děje, Čao-Li? Jestli mi chcete říct, že se objevily nějaká potíže v programování, tak vás asi uškrtním.“

„Žádné potíže, kapitánko. Vůbec žádné. Vlastně mě při takové absenci jakýchkoli potíží až zaráží, že jsme ještě naživu. Měli bychom se vrátit na Zemi. Právě to bych chtěl navrhnout.“

„Na Zemi?“ Wendelové chvíli trvalo, než to zopakovala, aby dala najevo svůj úžas. „Proč? Ještě jsme nesplnili náš úkol.“

„Já myslím, že ano, kapitánko,“ řekl Wu, tvář ještě bezvýraznější než předtím. „Jenom jsme prostě nevěděli, co to vlastně bylo za úkol. Vyřešili jsme praktický systém superluminálního letu a ten jsme, když jsme opouštěli Zemi, neměli.“

„To vím, a co má být?“

„A nemáme možnost se spojit se Zemí. Jestli budeme pokračovat dál k Sousední hvězdě a něco se nám stane, jestli se něco nepovede, Země zůstane bez praktického superluminálního přesunu a kdo ví, na jak dlouho. Může to mít vážné následky pro evakuaci Země, až se k ní přiblíží Sousední hvězda. Myslím, že je důležité, abychom se vrátili a sdělili jim, co jsme zjistili.“

Wendelová mu beze slova naslouchala. „Chápu. A co vy, Jarlowe, co vy si o tom myslíte?“

Henry Jarlow byl vysoký, plavovlasý a zarputilý člověk. Na tváři měl výraz neustálé melancholie, který podával naprosto nesprávnou představu o jeho povaze. Z dlouhých prstů (na kterých nebylo napohled nic jemného) se staly kouzelnické nástroje, jakmile se dotkly vnitřností počítačů či jakýchkoli jiných přístrojů na palubě.

„Myslím, že Wu má pravdu. Kdybychom měli superluminální komunikaci, tak bychom jim tu informaci poslali a pokračovali dál. Co by s námi bylo potom, na tom by už, až na nás, nikomu nezáleželo. Ale v této situaci si gravitační korekci nemůžeme nechat pro sebe.“

„A ty, Blankowitzová?“ zeptala se tiše Wendelová.

Merry Blankowitzová se nervózně zavrtěla. Byla to drobná mladá žena a dlouhé vlasy měla těsně nad obočím rovně zastřižené. Tohle, spolu s křehkostí její tělesné schránky a rychlými, nervózními pohyby z ní dělalo takovou malou Kleopatru.

Řekla: „Já opravdu nevím. Nemám v tom moc jasno, ale zdá se, že se mužům podařilo mě přesvědčit. Nemyslíte, že je důležité, aby se ta informace dostala na Zemi? Přišli jsme na této cestě na životně důležité poznatky a teď budeme potřebovat lepší loď, vybavené počítači, které budou počítat s gravitační korekcí. Tak budeme moci uskutečnit přesun mezi Sluncem a Sousední hvězdou jediným skokem a udělat to pod silnějšími gravitačními vlivy, takže budeme moci začít blíž Slunci a vynořit se blíž Sousední hvězdy a v obou případech neztratíme týdny dolétáváním. Já myslím, že Země se o tom musí dozvědět.“

Wendelová řekla:

„Rozumím. Jde vám vlastně o to, zda by nebylo rozumnější předat Zemi informaci o gravitační korekci okamžitě. Wu, je to pro vás opravdu tak důležité, jak se snažíte, aby to vypadalo? Ta věc s korekcí vás přece nenapadla až tady na lodi. Zdá se mi, že jste se o tom se mnou bavil už před několika měsíci.“ Chvilku se zamyslela. „Sko-ro před rokem.“

„Ano, opravdu jsme se o tom už spolu bavili, kapitánko. Ale vy jste byla netrpělivá a ve skutečnosti jste mě vůbec neposlouchala.“

„Ano, už jsem přiznala, že jsem udělala chybu. Ale vy jste to přece dal na papír. Řekla jsem vám, abyste sepsal formální zprávu, že si ji přečtu, až budu mít čas.“ Zdvihla ruku. „Vím, že jsem se k tomu nikdy nedostala, a dokonce si ani nevzpomínám, jestli jsem tu

zprávu vůbec dostala, ale řekla bych, Wu, že vy – při vaší povaze – jste tu zprávu, dostatečně podrobnou a s patřičným zdůvodněním a výpočty, připravil. Není to snad tak, Wu, není snad ta zpráva v záznamech?“

Zdálo se, že Wu sevřel rty, ale tón jeho hlasu se ani v nejmenším nezměnil. „Ano, připravil jsem ji, ale byla to tehdy pouhá spekulace a nemyslím, že se jí bude někdo zabývat – stejně jako jste to neudělala vy, kapitánko.“

„Proč ne? Ne každý je takový hlupák jako já, Wu.“

„I kdyby se tím zabývali, stejně by to nebylo nic víc než jen spekulace. Když se vrátíme, přineseme důkaz.“

„Když je jednou nějaká spekulace na světě, *někdo* už se o důkaz postará. Přece víte, jak věda funguje.“

„*Někdo*,“ významně protáhl Wu.

„A jsme doma, Wu. Vy nemáte strach, že Země nebude mít praktickou metodu superluminálního letu. Vy máte naopak strach z toho, že ji mít bude, ale že uznání za to nepřipadne vám. Je to tak?“

„Co je na tom špatného, kapitánko? Každý vědec má právo mít strach, když jde o otázku autorství nebo prvenství.“

Wendelová byla v ráži: „A nezapomněl jste náhodou, že na této lodi jsem kapitánem já a že rozhodnutí závisí na mně?“

„Nezapomněl,“ odvětil Wu, „ale tohle není žádná veslice z osmnáctého století. Jsme tu všichni vědci, především, a rozhodnutí musíme přijmout demokratickou formou. A pokud si většina přeje návrat –“

„Počkat,“ vmísil se ostře Fisher, „než si to dopovíte, nebude vám vadit, když vám něco řeknu? Já jediný jsem ještě nedostal slovo a jestli máme být demokratičtí, tak bych se k němu rád dostal. Mohu, kapitánko?“

„Prosím,“ řekla Wendelová. Křečovitě svírala ruku do pěsti, jako kdyby se nemohla dočkat, až někoho popadne pod krkem.

Fisher pokračoval: „Asi tak před sedmi a půl stoletími vyplul ze Španělska na západ Kryštof Kolumbus a nakonec objevil Ameriku, přestože to ani sám nevěděl. Cestou zjistil, že odchylka magnetického kompasu od skutečného severu, takzvaná 'magnetická deklinace', se mění se zeměpisnou délkou. Byl to důležitý objev čistě vědeckého druhu, který během cesty učinil.

A teď mi povězte, kdo si myslíte, že ví, že Kolumbus objevil odchylku magnetické deklinace? Prakticky nikdo. A kdo, si myslíte, že ví, že Kolumbus objevil Ameriku? Prakticky každý. Dejme tomu, že by se Kolumbus po objevení odchylky uprostřed cesty rozhodl, že se vrátí domů, aby králi Ferdinandovi a královně Izabele tu radostnou novinu sdělil, a pojistil si tak prioritu objevení tohoto fenoménu? Je možné, že by jeho objev uvítali se zájmem a monarcha by možná nakonec vyslal další expedici, vedenou, řekněme, Amerigem Vespuccim, který by tedy objevil Ameriku. Kdo, myslíte, že by si v tom případě pamatoval, že Kolumbus přišel na 'něco s kompasem'? Prakticky nikdo. A kdo, si myslíte, že by si pamatoval, že Vespucci objevil Ameriku? Prakticky každý.

Opravdu se tedy chcete vrátit? Objev gravitační korekce zůstane v povědomí několika lidí, to vás ujišťuji, jako jeden z průvodních jevů superluminálního cestování. Zato z posádky expedice po nás, která by k Sousední hvězdě opravdu dorazila, se stanou první lidé, kteří dosáhli superluminálním letem jiné hvězdy. Vy tři, dokonce ani vy, Wu, nebudete stát historikům vůbec za zmínku.

Možná si myslíte, že jako odměnu za Wuův významný objev budete na další expedici vyslání znovu vy, ale obávám se, že se mýlíte. Víte, Igor Koropatský, který je ředitelem pozemského Úřadu pro výzkum a informace, a který nás na Zemi očekává, má eminentní zájem na informacích týkajících se Sousední hvězdy a jejího planetárního systému. Když se dozví, že jsme jí byli na dosah a vrátili se, tak vybuchne jako Krakatoa. Kapitánka Wendelová mu bude muset, samozřejmě, vysvětlit, že jste se vy tři, řekněme si to rovnou, vzbouřili, a vzpoura, to vás ujišťuji, je nesmírně závažný přestupek, přestože nejsme na žádné středověké veslici. Víckrát nespátríte vnitřek laboratoře, vůbec nemluvě o nějaké další expedici. S tím počítejte. Zato můžete spatřit, a to navzdory vašemu vědeckému věhlasu, vnitřek vězeňské cely. Být vámi, nepodceňoval bych Koropatského hněv ani na chvíli.

Takže si to rozmyslete, vy tři. K Sousední hvězdě? Nebo zpátky?“

Ticho. Chvilku nikdo z nich nepromluvil.

„Tak,“ ozvala se stroze Wendelová, „myslím, že Fisher vysvětlil situaci dostatečně jasně. Nemá mi nikdo z vás co říct?“

Blankowitzová zapíjala: „Abych řekla pravdu, vlastně jsem nikdy neměla čas pořádně si to promyslet. Myslím, že bychom měli letět dál.“

Jarlow zabručel: „Já taky.“

Wendelová řekla: „A co vy, Čao-Li Wu?“

Wu pokrčil rameny. „Já se podřídím většině.“

„To ráda slyším. Co se týká pozemských úřadů, tak na tento incident zapomeneme, ale lépe, ať se to už neopakuje, ani nic podobného, co by se dalo považovat za vzpouru.“

78.

Když byli ve své kajutě, Fisher řekl: „Doufám, že ti nevadilo, že jsem se do toho vložil. Báł jsem se, že zbytečně vybuchneš.“

„Ne, bylo to dobré. Ta analogie s Kolumbem by mě nenapadla a byla perfektní. Díky, Crile.“ Vzala ho za ruku a stiskla ji.

Krátce se usmál: „Musel jsem nějak dokázat, že si zasloužím místo na lodi.“

„Dokázal jsi to víc než přesvědčivě. Nemáš nejmenší ponětí, jak jsem byla Wuovým chováním znechucená, právě když jsem ti vyprávěla, jakou mám z jeho objevů radost, a z toho, že se mu za ně dostane patřičného ocenění. Měla jsem takový ušlechtilý pocit z toho, že jsem ochotná se o uznání s někým podělit, z toho, jak etika vědeckého bádání poskytuje každému to, co mu právem patří, a on zatím klade osobní pýchu nad celý projekt.“

„Všichni jsme jen lidé, Tesso.“

„Já vím. Jenomže teď vidím, že ten člověk má v duši temná místa, i když to nic nemění na faktu, že jeho vědecký důvtip je až děsivě pronikavý.“

„Bojím se, že budu muset přiznat, že mé vlastní argumenty se zakládaly spíše na osobních pohnutkách než na veřejném blahu, abych tak řekl. Já chci k Sousední hvězdě letět z důvodů, které nemájí s projektem nic společného.“

„To chápu. Ale i tak jsem ti vděčná.“ Fishera zahanbilo, že se jí v očích objevily slzy, a že se jich musela mrknutím zbavit.

Políbil ji.

Byla to jen hvězda, ještě příliš slabá na to, aby na sebe nějak upozornila. Grilu Fisherovi by se snadno ztratila, nebýt faktu, že ji viděl přes zaměřovačí síť skládající se ze soustředných kruhů a pa-prsků.

„Vypadá jako normální hvězda, že?“ nadhodil Fisher a jeho tvář se zatáhla zasmušilostí, která se zdála být jejím obvyklým výrazem.

Merry Blankowitzová, která byla kromě něj jediným člověkem u pozorovací sekce palubní desky, řekla: „Nic víc také není, Crile. Pouhá hvězda.“

„Chci říct, že *vypadá* jako slabá a vzdálená hvězda – a přitom jsme tak blízko.“

„Jak se to vezme. Ještě stále jsme od ní desetinu světelného roku a to bych *blízko* nenazývala. Kapitánka je jednoduše opatrná, to je vše. Já bych *Superluminal* nechala vynořit o hodný kus blíž. Kéž bychom tam už byli. Nemůžu se dočkat.“

„Ještě před tímto posledním skokem jste se chystala domů, Mer-ry.“

„Ani ne. Prostě mě přemluvili. Jakmile jste pronesl to vaše malé kázání, cítila jsem se najednou jako naprostý hlupák. Brala jsem jako samozřejmost, že pokud se vrátíme, tak všichni poletíme podruhé, jenže, jak jinak, vy jste situaci dokonale vyjasnil. Ach, když já si chci tak hrozně vyzkoušet endéčko.“

Fisher věděl, co znamenala zkratka ND. Neuronový detektor. Samotného ho to vzrušovalo. Zaregistrovat inteligenci by znamenalo, že narazili na něco, co bylo nekonečně důležitější než všechna ruda, kamení, ledovce a plyny, které by mohli jinak objevit.

Váhavě řekl:

„Dá se ho použít na tuhle vzdálenost?“

Zavrtěla hlavou. „Ne. Museli bychom být o hodně blíž. A v této vzdálenosti nemůžeme začít s klasickým doletem. Trval by nám rok. Jakmile bude kapitánka spokojená s tím, co se dá o Sousední hvězdě zjistit odtud, provedeme další skok. Podle mě bychom mohli být tak nanejvýš za dva dny v dosahu několika astronomických jednotek od Sousední hvězdy. Potom budu moci začít dělat nějaká pozorování a být užitečná. Je to k nevydržení, cítit se jako přítěž.“

„Ano,“ nadechl se Fisher. „To je.“

Ve tváři Blankowitzové se mihl stín znepokojení. „Promiňte, Crile. Nemyslela jsem to na vás.“

„Ale klidně jste mohla. Já vám nemusím být užitečný vůbec, ať už budeme v jakékoli vzdálenosti od Sousední hvězdy.“

„Budete nám užitečný, až zaregistrujeme inteligenci. Dohodnete se s nimi. Jste Rotořan a to budeme potřebovat.“

Fisher se zasmušile usmál. „Rotořanem jsem byl jen pár let.“

„To stačí, ne?“

„Uvidíme.“ Úmyslně změnil téma. „Jste si jistá, že neuronový detektor bude fungovat?“

„Naprosto. Vypátráme každou kolonii na orbitě jen podle jejího vyzařování plexonů.“

„Co to jsou plexony, Merry?“

„Název, který jsem vymyslela pro komplexní fotonovou charakteristiku savčího mozku. Mohli bychom zaregistrovat i koně, nebudeme-li příliš daleko, ale lidské mozky ve velkém počtu, ty zaregistrujeme na astronomické vzdálenosti.“

„Proč právě plexony?“

„Od 'komplexnosti'. Jednoho dne – uvidíte – jednoho dne se bude pomocí plexonů nejen pátrat po známkách života, ale studovat vlastní činnost mozku. Na to jsem také vymyslela název – 'plexofyziologie'. Nebo možná 'plexoneuronika'.“

„Myslíte, že jména jsou důležitá?“ zeptal se Fisher.

„Ano, jistě. Dá se jimi stručně vyjadřovat. Nemusíte říkat: 'vědní obor, který zkoumá vztah mezi tím a tím.' Řeknete jen 'plexoneuronika' – ano, to zní lépe. Zkrácení. Šetří to čas potřebný k promýšlení důležitějších věcí. Kromě toho –“ zaváhala.

„Ano? Kromě čeho?“

„Když vymyslím jméno, které bude sedět, tak mi to zaručí poznámku v historii vědy,“ vyhrkla rychle. „Takto: 'Slovo 'plexon' první použila Merrilee Augina Blankowitzová v roce 2237 při příležitosti průkopnického nadsvětelného letu slavného *Superluminalu*'. Jinde se o mně stěží najde zmínka a mně to stačí.“

„A co když zachytíte plexony, Merry, a žádní lidé tam nebudou?“ chtěl vědět Fisher.

„Myslíte jako mimozemský život? To by bylo ještě víc vzrušující. Jenže pravděpodobnost něčeho takového je opravdu nepatrná. Už

tolikrát jsme se zklamali. Mysleli jsme si, že na Měsíci, Marsu, na Kallistó nebo na Titanu budou existovat alespoň primitivní formy života, ale nikdy z toho nic nebylo. Lidé spřádali dohady o nejroztočivějších druzích – živé galaxie, živá prachová mračna, život na povrchu neutronových hvězd, všelico. A po ničem takovém ani stopy. Ne, jestli něco zachytím, budou to lidé. O tom jsem přesvědčená.“

„A nebudou to plexony emitované pěti lidmi na palubě? Nepřehlušíme sami všechno, co bychom mohli na miliony kilometrů zachytit?“

„To je vskutku problém, Crile. Musíme enděčko vyvážit tak, abychom se sami neutralizovali, a musí se to udělat velmi pečlivě. I ten nejmenší únik by zahlušil všechno ostatní. Jednoho dne, Crile, se hyperprostorem vyšlou do celého vesmíru automatizovaná enděčka, aby vyhledávala plexony. V jejich blízkosti nebudou žádné lidské bytosti a už jen to je učiní několikanásobně citlivějšími, protože naše blízkost je neustále mate a s tím se nedá nic dělat. Budeme znát místa, kde se nachází inteligence dřív, než k nim vyrazíme.“

Objevil se Čao-Li Wu. Se skrývaným odporem pohlédl na Fishera a lhostejně pronesl: „Jak vypadá Sousední hvězda?“

„Na tuhle vzdálenost nic moc,“ odpověděla Blankowitzová.

„Hm, zítra nebo pozítří provedeme pravděpodobně další skok a potom uvidíme.“

„To bude vzrušující, že?“

„To bude – jestli najdeme Rotořany,“ řekl Wu. Podíval se na Fishera. „Ale najdeme je?“

Jestli ta otázka mířila na Fishera, tak na ni nereagoval. Jen Wua bezvýrazně pozoroval.

Najdeme je? pomyslel si v duchu Fisher.

Dlouhé čekání mělo už brzy skončit.

TŘICET PĚT

SBÍHÁNÍ

80.

Jak už bylo řečeno, Pitt si luxus sebelítosti nedopřával příliš často. U jiného člověka by něco takového považoval za opovrženímhodnou známku slabosti a změkčilosti. Čas od času si nicméně lítostivě posteskl nad faktem, že obyvatelstvo Rotoru až příliš rádo nechávalo všechna nepříjemná rozhodnutí na něm.

Byla tu sice Rada, to ano, řádně zvolená a úzkostlivě se podílející na schvalování zákonů a přijímání rozhodnutí – všech, jen ne těch důležitých, těch, které měly co dělat s budoucností Rotoru.

Ty ponechávali jemu.

Dokonce mu je ponechávali jakoby 'mimochodem'. Důležité záležitosti se prostě ignorovaly, jednoduše byly jakousi vzájemnou, nepsanou dohodou považovány za neexistující.

Byli zde, uprostřed neobydlené hvězdné soustavy, beze spěchu budovali nové kolonie, bláhově se domnívali, že mají před sebou nekonečnou spoustu času. Všude panovala spokojená představa o tom, že než vyplní tento pás asteroidů (což potrvá celé generace – věc, které nikdo ze současníků nepřikládal žádnou důležitost), bude hyperposilování na takové úrovni, že nalézání a kolonizace nových planet bude poměrně jednoduchá záležitost.

Času byla spousta. Celá věčnost.

Jedinému Pittovi se zdálo, že času se nedostává, a že mohl každým okamžikem, bez varování, vypršet.

Kdy mohou ve sluneční soustavě objevit Nemesis? Kdy se ostatní kolonie rozhodnou následovat příklad Rotoru?

Jednoho dne k tomu musí dojít. S Nemesis, neúprosně se přibližující směrem ke Slunci, která nakonec dosáhne bodu – jistě, stále

velmi vzdáleného, ale přitom dostatečně blízkého – ve kterém by lidé ve sluneční soustavě museli být slepí, aby si jí nevšimli.

Pittův počítač, (za pomoci jednoho programátora, který byl přesvědčený, že pracuje nad problémem čistě akademického zájmu), předběžně spočítal, že za necelých tisíc let bude její odhalení nevyhnutelné a kolonie se začnou jedna po druhé vytrácet.

Nato Pitt zadal otázku: Přejíší by kolonie k Nemesis?

Odpověď zněla ne. Hyperposilování by tou dobou bylo daleko efektivnější, daleko lacinější. Kolonie budou vědět víc o nejbližších hvězdách – které z nich mají planety a jaké. Nebudou se zdržovat rudým trpaslíkem, ale namíří si to k hvězdám, jako je Slunce.

Země zůstane beznadějně sama. Vyděšená vesmírem, zdegenerovaná a propadající se stále hlouběji do bahna a bídy. Uběhne na ní tisíc let a zlověstné poslání Nemesis vyjde na světlo. Co podniknou? Dlouhé cesty podnikat nemohou. Jsou to Pozemšťané – k pevnině přikovaní tvorové. Budou muset počkat, dokud se Nemesis dostatečně nepřiblíží. Nebudou mít kam odejít.

Pitt před sebou spatřil obrázek vratkého světa, který se snaží se zajistit si bezpečnost v mnohem stabilnější nemesijské soustavě, doufá najít útočiště u hvězdy, jejíž soustava byla vystavěna dostatečně pevně, aby se nerozpadla, když sama zničí soustavu, kterou bude míjet.

Byl to děsivý scénář a přesto neodvratný.

Proč se nemohla Nemesis od Slunce vzdalovat? Všechno by bylo docela jiné. Nalezení Nemesis by bylo postupem času stále nepravděpodobnější a kdyby k němu přece jen došlo, byla by Nemesis jako útočiště tím nevhodnější a hůře dosažitelná.

Jenže tak tomu nebylo. Pozemšťané přiletí; nahrne se sem zdegenerovaná pozemská sebranka všemožných splácaných umělých kultur. Co Rotořanům zbude jiného, než je zničit ještě v otevřeném vesmíru? Ale budou mít nějakého jiného Januse Pitta, aby je přesvědčil, že jiné řešení neexistuje? Budou mít do té doby nějakého jiného Januse Pitta, který dohlédne na to, aby měl Rotor zbraně a odhodlání to *učinit*, až nadejde čas?

Počítačová analýza byla navíc zrádně optimistická. K objevu Nemesis ve sluneční soustavě musí dojít během následujícího, přibližně, tisíce let, říkal počítač. Jenže kdy? Co když k němu dojde zítra? Co když k němu došlo před třemi lety? Nemohou nějaké kolo-

nie, které se snaží dosáhnout nejbližší hvězdy a nevědí nic užitečného o těch vzdálenějších, už teď být Rotoru na stopě?

Pitt se každého dne probouzel s otázkou: Dnes?

Proč bylo tohle utrpení rezervováno zrovna pro něj? Proč všichni ostatní sladce spali na klíně věčnosti, zatímco on jediný se musel každého dne utkávat s představou rovnající se konci světa?

Jistá opatření již samozřejmě učinil. Zřídil Pátrací službu rozestou po celém prstenci, orgán, jehož úlohou bylo dohlížet na automatické receptory neustále pročesávající oblohu a na velkou vzdálenost zjišťovat případný hojný energetický odpad přibližující se kolonie.

Nějaký čas trvalo, než se všechno náležitě zaběhlo, ale už to bylo dvanáct let, co jim neunikla jediná, i ta nejpochybnější informace, a čas od času se objevilo něco, co se zdálo dostatečně sporné, aby se to dostalo až k Pittovi. A pokaždé, když k tomu došlo, spustilo to poplašný signál v Pittově mozku.

Zatím se pokaždé ukázalo, že to byla nějaká hloupost, a jeho počáteční úlevu vždy vystřídal určitý druh vzteku namířeného proti Pátračům. Pokud bylo něco nejistého, tak od toho dali ruce pryč, nechali to plavat a přenechali to Pittovi. Ať se s tím vypořádá on, ať trpí on, ať dělá on všechna složitá rozhodnutí.

Právě v takových okamžicích se projevovala Pittova bolestínská sebelítost a on se začal znepokojeně ošívat nad myšlenkou, že by to mohla být známka slabosti.

Jako třeba tohle. Pitt prstem píchl do zprávy, kterou mu před chvílí počítač odkódoval a která měla na svědomí jeho sebelítostivé přemítání nad ustavičnou, nesnesitelnou a nevděčnou službou rotor-skému lidu.

Tohle byla po čtyřech měsících první zpráva, která se k němu dostala, a její důležitost mu připadala minimální. Přibližoval se podezřelý zdroj energie, ale vzhledem k jeho pravděpodobné vzdálenosti to byl zdroj neobyčejně malý – asi o čtyři třídy menší než ten, který by mohl pocházet z kolonie. Byl to zdroj tak malý, že nemělo smysl se tím zabývat.

Toho ho mohli ušetřit. Poznámka, že vlnová struktura zdroje se zdá být lidského původu, byla naprosto nesmyslná. Jak mohli říct o zdroji tak slabém něco víc, než že to není kolonie, a tedy nemůže být lidského původu, ať má jakou chce vlnovou strukturu?

Ti natvrdlí Pátrači mě už nebudou dlouho rozčilovat, rozhodl se Pitt.

Rozmrzele zprávu odsunul a zdvihl poslední zprávu od Ranay D'Aubissonové. Ta holka ještě stále nedostala Nákazu. Jako nějaký šílenec, nepřestávala trvat na tom, aby se mohla čím dál komplikovanějším způsobem vystavovat nebezpečí – a přesto zůstávala nedotčená.

Pitt si povzdechl. Třeba je to jedno. Zdálo se, že děvče chce zůstat na Erythro. Kdyby tam zůstala, může to být stejný úspěch, jako kdyby dostala Nákazu. Vlastně by to donutilo Eugenii Insignovou zůstat na Erythro s ní a on by se jich zbavil obou. Ale cítil by se bezpečnější, kdyby byla Kopule pod velením Ranay D'Aubissonové, která by mohla dohlížet jak na matku, tak na dceru, než pod Genarovým. Bude to muset v budoucnosti zařídit, ale tak, aby z Genarra neudělal mučedníka.

Že by z něj udělal komisaře Nového Rotoru? Na to by se bezesporu pohlíželo jako na povýšení a on by to mohl jen stěží odmítnout, zvláště když by ho to teoreticky stavělo na stejnou úroveň s Pittem. Anebo by to Genarovi poskytlo příliš reálné moci, ne jenom její zdání? Existovalo jiné řešení?

Bude si to muset promyslet.

Nesmysl! O kolik snazší by bylo, kdyby ta holka dostala Nákazu.

V návalu vzteku nad tím, že to Marlene odmítala učinit, znovu uchopil zprávu o přibližujícím se energetickém zdroji.

Jen se podívejme! Malý obláček energie a oni se ho tím dovolí obtěžovat. Tohle jim trpět nebude. Vyvolal na počítači rutinu k okamžitému vysílání. Nikdo ho nebude otravovat malichernostmi. Dávejte pozor na kolonie!

81.

Na palubě *Superluminalu* zatím přicházely zvěsti jedna za druhou jako rány kladivem.

Ještě byli od Sousední hvězdy poměrně daleko, když začalo být jasné, že hvězda má planetu.

„Planeta!“ oznámil Fisher, v hlase triumfální napětí. „Já věděl–“

„Ne,“ přerušila ho urychleně Tessa, „není to tak, jak si myslíš. Musíš se smířit s tím, Crile, že jsou planety a planety. Ve skutečnosti má vlastně každá hvězda nějakou planetární soustavu. Konec konců, více než polovinu všech hvězd v Galaxii tvoří vícehvězdné systémy a planety jsou jen hvězdy, které jsou příliš malé na to, aby byly hvězdami. Planeta, kterou vidíme, není obyvatelná. Kdyby byla obyvatelná, tak bychom ji z této vzdálenosti neviděli, zvláště v tak slabém světle Sousední hvězdy.“

„Chceš říct, že je to plynný obr.“

„Samozřejmě. Víc bych byla překvapená, kdyby se zjistilo, že je sama.“

„Ale jestli tu je velká planeta, mohou tu být i malé.“

„Snad,“ připustila Wendelová, „ale stěží obyvatelné. Pro život budou buď příliš chladné nebo budou mít zablokovanou rotaci a budou jednou stranou neustále přivráceny ke hvězdě, čímž bude jedna jejich polovina příliš horká a druhá příliš chladná. Všechno, co Rotor mohl udělat – pokud sem dorazil – bylo zůstat na oběžné dráze okolo hvězdy, případně kolem jejího plynného obra.“

„To je přesně to, co mohli udělat.“

„Celé ty roky?“ Wendelová pokrčila rameny. „Možné to je, ale na to nemůžeš spoléhat, Crile.“

82.

Další 'rány' byly ještě překvapivější.

„Měsíc?“ divila se Tessa. „Vlastně, pročpak ne? Jupiter má čtyři velké měsíce. Proč by nemohl mít jeden i plynný obr?“

„Jenže tento měsíc není podobný těm, jaké existují ve sluneční soustavě, kapitánko,“ řekl Henry Jarlow. „Je přibližně tak velký jako Země – alespoň podle výpočtů, které jsem mohl doposud provést.“

„Dobrá,“ Wendelová zachovávala nezúčastněný tón, „co z toho plyne?“

„Možná nic,“ odpověděl Jarlow, „ovšem tenhle měsíc vykazuje zcela zvláštní rysy. Škoda, že nejsem astronom.“

„V tuhle chvíli,“ řekla Wendelová, „bych si také přála, aby jím někdo z nás byl, ale pokračuj. Tak docela neznalý astronomie zase nejsi.“

„Jde o to, že se otáčí kolem plynného obra a má tedy k němu jednu stranu neustále přivrácenou, což ale znamená, že během oběhu kolem něj dopadá světlo Sousední hvězdy postupně na celý jeho povrch. A důsledkem takového oběhu je to, pokud to mohu odhadnout, že teplota planety je v rozmezí teploty vody v tekutém stavu. Navíc má atmosféru. Do všech podrobností nevidím, jak už jsem řekl, nejsem astronom, přesto bych se odvážil tvrdit, že pravděpodobnost toho, že měsíc je obyvatelný, je značná.“

Crile Fisher zprávu přijal s širokým úsměvem. Podotkl: „Ani mě to moc neudivuje. Igor Koropatský existenci obyvatelné planety sám předpověděl. A to bez jakýchkoli potřebných dat. Byla to jen otázka dedukce.“

„Koropatský že to předpověděl? To mi pověz, kdy s tebou o tom mluvil?“ ozvala se Wendelová.

„Někdy před naším odletem. Zdůvodnil to tím, že je nepravděpodobné, aby se Rotoru něco cestou přihodilo, a jelikož se nevrátili, museli najít vhodnou planetu. A tady ji máme.“

„A proč ti to vůbec říkal, Crile?“

Crile se odmlčel a chvíli váhal. Potom řekl:

„Chtěl mít jistotu, že planeta bude prozkoumána pro případné budoucí využití, až nadejde čas evakuovat naši starou planetu.“

„A můžeš mi říct, proč to neřekl mně? Máš na to nějaké vysvětlení?“

„Řekl bych,“ začal Crile opatrně, „že si myslel, že z nás dvou budu já ten vhodnější – horlivější planetu prozkoumat –“

„Kvůli tvé dceři.“

„Znal situaci, Tesso.“

„A proč jsi mi to *neřekl*?“

„Nebyl jsem si jistý, jestli je co. Zdálo se mi, že bude lepší počkat a přesvědčit se, jestli měl Koropatský pravdu. A protože měl, tak ti to teď říkám. Podle něj musí být planeta obyvatelná.“

„Měsíc,“ opravila ho Wendelová, zjevně vyvedená míry.

„Rozdíl, který nehraje roli.“

„Tak podívej, Crile. Jak to vypadá, se mnou v tomhle všem nikdo nepočítal. Koropatský do tebe nejdřív natlačí plno nesmyslů, aby se pojistil, že soustavu prozkoumáme a potom se, jak se od nás očekává, vrátíme s novinkami na Zemi. Wu se nemohl dočkat, abychom se s nimi vrátili dokonce ještě dřív, než jsme téhle soustavy dosáhli.“

Ty se zase nemůžeš dočkat shledání se svou rodinkou, nic víc tě nezajímá. Zdá se, že faktem, že já jsem tu kapitánem, a že rozhodnutí závisí na mně, se nikdo nezabýval.“

„Bud' rozumná, Tesso,“ uklidňoval ji Fisher. „Jaké rozhodnutí chceš dělat? Z čeho chceš vybírat? Říkáš, že do mě Koropatský nahustil nesmysly, ale mylíš se. Planeta existuje. Nebo měsíc – když myslíš. A prozkoumat se *musí*. Její existence může znamenat pro Zemi záchranu. Může to být příští domov lidstva. Vlastně je možné, že nějaké lidstvo už na ní je.“

„Ty bud' rozumný. Nějaký svět může mít správnou velikost i teplotu a i tak být z nepřeborného množství důvodů neobyvatelný. Řekněme jedovatá atmosféra nebo ohromná vulkanická činnost nebo vysoká úroveň radioaktivity. Zahřívá a osvětluje ji jen rudý trpaslík a v bezprostřední blízkosti se nachází plynný obr. To není normální prostředí pro svět pozemského typu a my nevíme, jakým způsobem ho takové prostředí ovlivňuje.“

„I tak se musí prozkoumat, už jen proto, abychom mohli s jistotou tvrdit, že je neobyvatelný.“

„Kvůli tomu možná nebude nutné na něm přistávat,“ zarytě oponovala Wendelová. „Přiblížíme se a uvidíme. Crile, snaž se, prosím tě, nepředbíhat události. Tvoje zklamání bych neunesla.“

Fisher přikývl. „Budou – Ale stejně, Koropatský předpověděl existenci obyvatelné planety, když mi všichni ostatní tvrdili, že je to naprosto nemožné. Ty taky, Tesso. Pořád dokolečka. A hle, tady je a obyvatelná může být také. Tak mě nech, prosím tě, doufat, dokud to ještě jde. Třeba jsou tam právě teď Rotořané a třeba je mezi nimi i moje dcera.“

83.

Čao-Li Wu víceméně neurčitým tónem poznamenal: „Kapitánka je pořádně navztekáná. Poslední věc, kterou si zde přála najít, byla planeta – tedy svět, když nechce, abychom mu tak říkali – který může být obyvatelný. Znamená to, že se bude muset prozkoumat. Tím pádem se budeme muset jednoduše vrátit a podat o tom zprávu. Tak si to určitě nepředstavovala. Toto je její jediná a poslední šance dostat se do hlubokého vesmíru. Jakmile tato výprava skončí, tak tím

pro ni všechno hasne. Jiní budou pracovat na superluminální technologii, jiní budou dobývat vesmír. Půjde do výslužby a bude dělat nějakého poradce. Práci, kterou bude nenávidět.“

„A co ty, Čao-Li? Ty by ses vydal znovu do vesmíru, kdybys mohl?“ zeptala se Blankowitzová.

Wu, nezaváhal. „Nejsem si jistý, že by mě lákalo potulovat se vesmírem. Nemám na to povahu. Ale, víš – včera v noci mě napadla zvláštní věc – že bych se tu mohl usadit – jestli je ten svět obyvatelný. A co ty?“

„Usadit se tu? Ani nápad. Neříkám, že chci na Zemi trčet věčně, ale když odněkud odjedu, stejně vždycky se ráda na nějaký čas vrátím.“

„Přemýšlel jsem o tom. Tenhle měsíc je jeden z – kolika? – deseti tisíc? Koho by napadlo, že v soustavě rudého trpaslíka může existovat obyvatelný svět? A prozkoumat by se měl. Dokonce bych tu rád strávil nějaký čas. Ať se o mou prioritu ohledně gravitačního efektu postará někdo jiný. Co ty, Merry, ochránila bys mé zájmy na Zemi?“

„Ale jistě, Čao-Li. A kapitánka Wendelová určitě taky. Má všechna potřebná data, podepsaná a stvrzená svědky.“

„Tak to by bylo. A co se týče kapitánky, myslím si, že s tím dalším 'poznáváním' vesmíru se plete. Může navštívit stovky hvězd a nespátřit jediný svět stejně výjimečný jako je tento. K čemu se namáhat s kvantitou, když máš opravdovou kvalitu na dosah ruky?“

„Osobně,“ prohlásila Blankowitzová, „si myslím, že co ji skutečně znepokojuje, je ta Fisherova dcera. Co když ji najde?“

„Tak co? Ať si ji klidně vezme na Zemi. Proč by to mělo kapitánce vadit?“

„Nezapomeň, že tam má taky ženu.“

„Slyšela jsi ho někdy se o ní zmínit?“

„To nemusí znamenat, že –“

Náhle zmlkla. Zvenčí zaslechla zvuk kroků, vstoupil Crile Fisher a kývl jim na pozdrav.

Blankowitzová se ho rychle zeptala, jako kdyby chtěla smazat předchozí téma rozhovoru:

„Je už Henry hotový se spektroskopií?“

Fisher zavrtěl hlavou. „To nevím. Je chudák celý nervózní. Řekl bych, že má strach, aby něco neinterpretoval chybně.“

„To snad ne,“ ozval se Wu. „Interpretaci má přece na starosti počítač. Může se za něj schovat.“

„To tedy nemůže!“ vzplanula Blankowitzová. „To mám moc ráda, když si vy, teoretikové, myslíte, že my, pozorovatelé, jenom dohlížíme na počítač, jednou dvakrát ho pohladíme, řekneme: 'Hodný pejsek', a potom si jen přečteme výsledky. Jenže tak to není. Co ti počítač řekne, záleží na tom, co do něho vložíš, a ještě nikdy jsem neviděla, že by se nějaký teoretik, když se mu výsledek daného pozorování nelíbí, nesnažil svalit vinu na pozorovatele. Ani jednou jsem neslyšela, že by řekl: 'To musí být nějaká chyba v počí –'“

„Zadrž,“ přerušil ji Wu. „Přece se tu nezačneme navzájem obviňovat. Slyšela jsi někdy mě, že bych svaloval vinu na nějakého pozorovatele?“

„Kdyby se ti nezdála Henryho analýza –“

„Tak bych ji stejně přijal. O tomto světě totiž žádné teorie nemám.“

„Takže jen proto bys přijal bez rozdílu všechno, co by ti předložil.“

V té chvíli Henry Jarlow, s Tessou Wendelovou v těsném závěsu, vešel dovnitř. Vypadal jako bouřkový mrak, který se nemůže rozhodnout, zda už má začít pršet.

Wendelová řekla: „Tak dobrá, Jarlowe, jsme tu všichni. Tak nám tedy řekněte, jak to vypadá.“

„Potíž je v tom,“ spustil Jarlow, „že ve světle téhle neduživé hvězdy není dost ultrafialového záření, neopálil by se v něm ani albín. Musel jsem pracovat s mikrovlnami a ty mi pohotově sdělily, že v atmosféře tohoto světa jsou vodní páry.“

Wendelová netrpělivě pohodila rameny. „Tohle od vás slyšet nepotřebujeme. Na světě velikosti Země a s teplotou v rozmezí teploty tekuté vody určitě nějaká voda bude, a tedy i vodní páry. Tím se jen posunuje o jeden stupínek na stupnici obyvatelnosti, ale pouze o jediný a všeobecně očekávaný stupínek.“

„To ne,“ řekl Jarlow. „Obyvatelný je. O tom nepochybuji.“

„Kvůli vodní páře?“

„Ne. Mám něco lepšího.“

„Co?“

Jarlow se téměř zlověstně rozhlédl po ostatních čtyřech členech posádky a řekl: „Řekli byste, že je nějaký svět obyvatelný, kdyby už byl obývaný?“

„Ano, myslím, že bych to nejspíš musel připustit,“ přikývl klidně Wu.“

„Chcete mi snad naznačit, že z této vzdálenosti rozeznáte, jestli je tento svět obývaný?“ zeptala se ostře Wendelová.

„Ano, přesně to jsem měl na mysli, kapitánko. V jeho atmosféře je volný kyslík – a ve větším množství. Mohla byste mi vysvětlit, jak by to bylo bez fotosyntézy možné? A mohla byste mi tím pádem vysvětlit, jak by mohla být bez existence života možná fotosyntéza? A mohla byste mi dalším pádem vysvětlit, jak by mohla být nějaká planeta neobývaná, kdyby na ní neexistoval život vytvářející kyslík?“

Chvilí panovalo hrobové ticho, potom Wendelová řekla: „To je všechno tak hrozně nepravděpodobné, Jarlowe. Jste si jistý, že jste nezbabral program?“

Načež se Blankowitzová podívala na Wua a s rezignovaně zdviženým obočím k němu vyslala němý výkřik: „Vi-dí-í-í-í-š!“

Jarlow stroze odvětil: „V životě jsem nezbabral, jak to nazýváte, žádný program, ale samozřejmě se nechám rád poučit někým, kdo si myslí, že má o infračervené analýze atmosféry větší znalosti než já. Není to sice můj přímý obor ale pečlivě jsem se při ní držel Blancovy a Nkrumahovy metody.“

Crile Fisher, kterému od incidentu s Wuovým požadavkem vrátit se domů vzrostlo sebevědomí, se bez zaváhání zapojil do debaty.

„Podívejte se,“ řekl, „to se potvrdí nebo nepotvrdí, až se dostaneme blíž k planetě, ale proč bychom pro tuto chvíli nemohli předpokládat, že analýza doktora Jarlowa je správná, a uvažovat, kam se tím dostáváme? Pokud je v atmosféře tohoto světa kyslík, nemohli bychom rovněž předpokládat, že byl terraformován?“

Všechny oči se k němu obrátily.

„Terraformován?“ nechápavě opakoval Jarlow.

„Ano, terraformován. Proč ne? Máte svět, vhodný pro život, až na to, že má atmosféru z oxidu uhličitého a dusíku, jakou mají neživé světy – například Mars a Venuše. A tak do moře naházíte nějaké řasy a zakrátko je to 'Sbohem, oxide uhličitý', a 'Vítej, kyslíku.' Nebo se s tím dá možná dělat něco jiného. Nejsem odborník.“

Nepřestávali na něj zírat.

Fisher pokračoval: „Důvod, proč o tom mluvím, je ten, že si vzpomínám, jak se o terraformování mluvilo na rotorských farmách. Pracoval jsem tam totiž. Dokonce jsem se zúčastnil i několika seminářů o terraformování, protože jsem si myslel, že by to mohlo mít něco společného s hyperposilovacím programem. Nemělo, ale aspoň jsem se něco dozvěděl o terraformování.“

Jarlowovi se konečně vrátil hlas: „Fishere, a při všem, co jste o terraformování zaslechl, nepamatujete se náhodou, že by se někdo zmínil, jak dlouho by to asi trvalo?“

Fisher rozhodil rukama. „Povězte mi to vy, doktore Jarlowe. Jsem si jistý, že nám to ušetří čas.“

„Dobrá. Rotoru trvalo dva roky, než sem dorazil – *pokud* sem dorazil. To znamená, že je tu třináct let. Kdyby celý Rotor netvořilo nic jiného než řasy a ty by se rozházely do oceánů, kde by žily, rostly a produkovaly kyslík tak, aby obsah kyslíku dosáhl současného stavu, který odhaduji na osmnáct procent, a aby se oxid uhličitý vyskytoval jen stopově, tak by to trvalo, řekneme, pár tisíciletí. Možná stovky let – za nepředstavitelně příznivých podmínek. Ovšem zcela *jistě* více než třináct let. A otevřeně řečeno, pozemské řasy jsou adaptovány na zcela pozemské podmínky. Jinými slovy, vůbec by nemusely růst nebo by mohly růst velmi pomalu, než by se adaptovaly. Třináct let by na tom zhoula nic nezměnilo.“

Fishera to nevyvedlo z rovnováhy. „Ale kyslíku je tam spousta a oxid uhličitý žádný, takže když to není důsledkem počínání Rotořanů, tak koho? Nemyslíte, že bychom potom museli předpokládat, že na tom světě existuje nějaký nepozemský život?“

„A co jiného si myslíte, že *předpokládám*?“

„To musíme hned od počátku předpokládat všichni,“ řekla Wendelová. „Fotosyntézu provádí místní vegetace. Ani v nejmenším to nemusí znamenat, že tam jsou Rotořané, nebo že vůbec dorazili do této soustavy.“

Fisher vypadal pobouřeně. „Kapitánko,“ oslovil ji s ostentativní formálností, „musím vás upozornit, že stejně tak to neznámá, že tam Rotořané nejsou nebo že by do této soustavy nedorazili. Jestli má planeta vlastní vegetaci, tak to znamená, že žádného terraformování nebylo zapotřebí a Rotořané se na ni mohli nastěhovat rovnou, nic víc.“

„Já nevím,“ řekla Blankowitzová. „Měla bych si asi myslet, že je naprosto nemožné, aby vegetace vyvíjející se na jiné planetě mohla sloužit lidem za zdroj potravy. Pochybují, že by ji lidé mohli ztrávit, nebo si na ni zvyknout, když by ji přece jen ztráвили. Pravděpodobnost, že by byla pro ně jedovatá, je jistě velmi vysoká. A pokud tam existuje rostlinstvo, musí tam existovat i živočišstvo, a důsledky tohoto faktu si už vůbec nedokážeme představit.“

„Přesto,“ nedal se Fisher, „je stále možné, že Rotořané ohradili kus půdy, odstranili z něj domorodý život a zasadili semena vlastních rostlin. Mám za to, že takto implantované rostlinstvo by se léty postupně rozšířilo.“

„Jeden dohad vedle druhého,“ zabručela Wendelová.

„V každém případě,“ zakončil Fisher, „je zcela zbytečné sedět a vymýšlet si nejrůznější scénáře, když nejlogičtější věc, která se nám nabízí, je planetu co nejpodrobněji prozkoumat – a to z co nejmenší možné vzdálenosti. Třeba i z jejího povrchu – jestli je to proveditelné.“

Wu s překvapivým důrazem přikývl: „Naprosto s vámi souhlasím.“

Blankowitzová řekla:

„Já jsem biofyzik, a jestli je na této planetě nějaký život, potom bez ohledu na to, co dalšího na ní můžeme najít, ji musíme prozkoumat.“

Wendelová se podívala z jednoho na druhého a se slabým ruměncem ve tváři řekla:

„Asi nám nic jiného nezbyvá.“

84.

„Čím víc se přibližujeme,“ řekla Tessa Wendelová, „a čím víc informací shromažďujeme, tím je to všechno stále víc a víc zmatečnější. Může snad někdo pochybovat o tom, že se jedná o mrtvý svět? Na noční straně žádná světla; žádné známky po vegetaci ani žádné jiné formě života.“

„Žádné zjevné známky,“ opravil ji nevzrušeně Wu. „Ale něco kyslík ve vzduchu udržovat musí. Nejsem chemik a tak mě nenapadá žádný chemický proces, kterým by se to dalo vysvětlit. Vás ano?“

Nečekal na odpověď. „Abych řekl pravdu,“ pokračoval, „vážně pochybuji, že by chemik dokázal přijít s nějakým chemickým vysvětlením. Když je tam kyslík, musí to být biologický proces, který ho produkuje. Nic jiného prostě neznáme.“

Wendelová řekla: „Takto ale usuzujeme na základě naší zkušenosti s jedinou, kyslík obsahující atmosférou, kterou známe – pozemskou. Jednoho dne se nám možná vysmějí. Může se ukázat, že galaxie se přímo hemží kyslíkovými atmosférami, které nemají s přítomností života nic společného, a my budeme na seznamu figurovat jako ti, co se vyvinuli, navzdory zákonitostem vesmíru, na planetě, která se jaksi vymkla přírodě a má biologický zdroj kyslíku.“

„Ne,“ ozval se nasupeně Jarlow. „Tak snadno se z toho nevyzujete, kapitánko. Můžete si malovat scénáře jaké chcete, ale nemůžete čekat, že se kvůli vám najednou změní zákony přírody. Jestli chcete atmosféru s nebiologickým zdrojem kyslíku, musíte nejdříve předložit mechanismus tohoto zdroje.“

„Ale vždyť ve světle odraženém od planety není ani stopy po chlorofylu.“

„A proč by mělo být?“ namítl Jarlow. „Je přece pravděpodobné, že pod selektivním světlem rudého trpaslíka se na planetě vyvinuly poněkud odlišné molekuly. Chcete slyšet, jaká je moje hypotéza?“

„Prosím,“ sykla Wendelová. „Připadá mi, že nic jiného nemáte.“

„Tak poslouvejte. Co doopravdy víme je, že pevniny planety se zdají být zcela zbaveny života. To ale nic neznamená. Do doby před čtyřmi miliony let byly pozemské pevniny podobně sterilní a planeta měla přesto kyslíkovou atmosféru a překypovala životem.“

„Mořským životem.“

„Ano, kapitánko. Na mořském životě není nic špatného. A ten by zahrnoval řasy nebo jejich ekvivalenty – jiné mikroskopické rostliny, které by dokonale převzaly funkci továren na kyslík. Mořské řasy na Zemi produkují osmdesát procent kyslíku, který se každoročně dostane do atmosféry. Nevysvětluje se tím vše? Vysvětluje to kyslíkovou atmosféru a také zdánlivou neživost pevnin. Rovněž to znamená, že když přistaneme na sterilní souši planety, budeme ji moci bezpečně prozkoumat a pomocí techniky, kterou disponujeme, probádat moře. Podrobnější průzkum ponecháme pozdější expedici, která bude lépe vybavena.“

„To ano, jenže lidé jsou suchozemští živočichové. Pokud Rotor této soustavy dosáhl, tak se jistě pokusili souš kolonizovat a po takové kolonizaci není nikde ani náznak. Je opravdu nutné, abychom tento svět dále zkoumali?“ zeptala se Wendelová.

„Jistěže,“ odpověděl rychle Wu. „Nemůžeme se vrátit s pouhými dedukcemi. Potřebujeme fakta, důkazy. Můžeme navíc narazit na nějaké překvapení.“

„Vy snad nějaké očekáváte?“ zeptala se ho zlostně Wendelová.

„Na tom nezáleží, jestli nějaké očekávám či nikoli. Můžeme se snad vrátit na Zemi a říct jim – aniž bychom se o tom přesvědčili – že víme určitě, že nás tam žádná překvapení neočekávají? To by nebylo moc chytré.“

„Řekla bych,“ podotkla Wendelová, „že jste skoro až obdivuhodným způsobem změnil svůj názor. Nebyl jste to snad vy, kdo se chtěl vrátit, aniž bychom se k Sousední hvězdě vůbec přiblížili?“

„Pokud si vzpomínám,“ odsekl Wu, „změnil jsem názor za sebe. V každém případě, vzhledem k okolnostem, je průzkum nevyhnutelný. Já chápu, kapitánko, že ve hře je i jisté pokušení chopit se příležitosti navštívit pár dalších hvězdných systémů. Ovšem teď, když máme před sebou obyvatelný svět, se musíme vrátit na Zemi s maximálním množstvím informací, které mohou být pro naši planetu, v tom nejpraktičtějším slova smyslu, nesrovnatelně důležitější než jakékoli množství informací katalogového typu o nejbližších hvězdách. Kromě toho“ – s téměř překvapeným výrazem ve tváři ukázal na průhled – „já *osobně* si ten svět chci prohlédnout zblízka. Mám takové tušení, že to bude naprosto bezpečné.“

„Tak tušení?“ opáčila Wendelová uštěpačně.

„Je snad zakázané mít tušení, kapitánko?“

Merry Blankowitzová promluvila zastřeným hlasem: „Já mám také jedno tušení, které mi dělá starosti, kapitánko.“

Wendelová na mladou ženu překvapeně pohlédla. „To si stěžujete, Blankowitzová?“

„To ne, kapitánko. Jen jsem velmi znepokojená.“

„Proč?“

„Zkoušela jsem enděčko.“

„Neuronový detektor? Na pustý svět? K čemu?“

Blankowitzová odvětila: „Protože kvůli tomu tu jsem. Protože je to moje práce.“

„A výsledky jsou negativní,“ doplnila ji Wendelová. „Je mi líto, ale když navštívíme jiné hvězdné systémy, naskytne se vám další příležitost.“

„To je právě to, kapitánko. Výsledky *nejsou* negativní. Zachytila jsem přítomnost inteligence a proto jsem znepokojená. Je to nesmysl, jenže já nemám ponětí, co tu nehraje.“

„Třeba to nefunguje,“ nadhodil Jarlow. „Zařízení je nové, nebylo by nic divného, kdyby bylo nespolehlivé.“

„Ale proč by nefungovalo? Že by neuronový detektor zachycoval nás? Nebo jen ukazuje nesprávnou kladnou hodnotu? Všechno jsem zkontrolovala. Clonění je v naprostém pořádku a kdyby to byla nesprávná kladná hodnota, tak bych ji měla zachycovat i odjinud. Jenže, například, od plynného obra jsem žádné kladné odezvy nezachytila, ani od Sousední hvězdy, a stejně tak ani od jiných náhodných bodů ve vesmíru. Zato pokaždé, když ho zaměřím na ten měsíc, tak dostanu kladnou odezvu.“

„Chcete říct,“ zeptala se překvapeně Wendelová, „že na světě, na kterém my nemůžeme zaznamenat známky života, vy zaznamenáváte inteligenci?“

„Je to *velmi* minimální odezva, jen tak tak, že se dá zachytit.“

„A co Jarlowovo vysvětlení, kapitánko?“ ozval se Fisher. „Jestli život existuje v mořích a my ho nemůžeme zaznamenat, protože nám to voda nedovolí, stejně tak tam může existovat i inteligentní život a právě ten možná doktorka Blankowitzová zaznamenává.“

Wu souhlasil: „Fisher má pravdu. Koneckonců je nepravděpodobné, aby podmořský život – jakkoli inteligentní – využíval technologii. Oheň v moři nerozděláte. Netechnická civilizace nebude asi nápadná, ale přesto může být vyspělá. A tvorů bez techniky, jakkoli inteligentních, se není proč bát, zvláště když nemohou opustit moře a když my zůstaneme na souši. Tím zajímavější to bude a tím naléhavější je potřeba průzkumu.“

„Chrlíš to ze sebe tak rychle, že člověk ani nestačí promluvit,“ rozezleně ho přerušila Blankowitzová. „Jsi totiž úplně vedle. Kdyby šlo o inteligentní podmořský život, zaznamenala bych pozitivní odezvu jen z oceánů. A já ji zaznamenávám *odevšad* a to víceméně rovnoměrně. Jak z moří, tak z pevniny. Vůbec tomu nerozumím.“

„Z pevniny také?“ zeptala se s neskrývanou nedůvěrou Wendelová. „Tak to musí být někde chyba.“

„Ale já ji nejsem schopna najít,“ řekla Blankowitzová. „To mě právě tak znepokojuje. Prostě to nechápu.“ Potom, jakoby na omluvu, dodala: „Je velmi slabá, jistě, ale je tam.“

Fisher řekl: „Myslím, že by se to dalo vysvětlit.“

Všechny oči se k němu okamžitě obrátily a on hned zaujal obranný postoj. „Možná nejsem vědec,“ řekl, „ale to neznamená, že nevidím něco, co samo bije do očí. V moři je inteligentní život, ale my ho nevidíme, protože ho skrývá voda. V pořádku, to mi dává smysl. Ale na pevnině je také inteligentní život. No a ten je také skrytý. Pod zemí.“

„Pod zemí?“ vybuchl Jarlow. „Proč by měl být pod zemí? Vzduch, teplota a všechno ostatní, pokud to můžeme posoudit, je v pořádku. Před čím by se měl skrývat?“

„Před světlem, to je jedna věc,“ odsekl Fisher. „Mluvím o Rotořanech. Řekněme, že planetu *opravdu* kolonizovali. Proč by měli chtít zůstat pod červeným světlem Sousední hvězdy, světlem, ve kterém by se rotorskému rostlinstvu nedařilo a ve kterém by se sami cítili sklíčeně? Pod zemí by mohli mít umělé osvětlení a jak oni, tak rostliny by na tom byli lépe. Kromě toho –“

Odmlčel se a Wendelová řekla: „Pokračuj. Co ještě?“

„Museli byste znát Rotořany. Žijí uvnitř svého světa. Jsou na to zvyklí a považují to za normální. Držet se na povrchu by se jim nezdálo přirozené. Zakopali by se, to je jasné.“

Wendelová zauvažovala: „Takže chceš říct, že Blankowitzová neuronovým detektorem zaznamenává přítomnost lidských bytostí pod povrchem planety.“

„Ano. Proč ne? To, že neuronový detektor zaznamenává jen slabou odezvu, je způsobeno tloušťkou zeminy mezi jejich příbytky a povrchem.“

Wendelová řekla: „Ale Blankowitzová zaznamenává víceméně stejnou odezvu jak na pevnině, tak na moři.“

„Po celé planetě. Velmi rovnoměrně,“ přisvědčila Blankowitzová.

„Dobře,“ řekl Fisher. „Tak domácí inteligence v mořích a Rotořané na pevnině. Proč ne?“

„Počkat. Odezvu zaznamenáváš všude, že?“ obrátil se Jarlow na Blankowitzovou.

„Všude. Zaregistrovala jsem sice nějaké výkyvy, ale odezva je tak nepatrná, že to nemohu tvrdit s jistotou. Ano, zdá se, že inteligentní život se nachází po celé planetě.“

Jarlow podotkl:

„V mořích bych to chápal, ale na pevnině? Myslíte si snad, že Rotořané za třináct let, za pouhých třináct let dokázali vybudovat síť tunelů pod povrchem celého světa? Jedna nebo dvě oblasti, ze kterých by přicházela odezva a zabíraly by nepatrnou část povrchu planety, prosím – potom bych možná uvažoval o možnosti, že se tam někde vrtají Rotořané. Ale pod celým povrchem? Prosím vás! To vykládejte někomu jinému.“

Wu se zeptal, „Mám to chápat tak, Henry, že nám naznačuješ, že neznámá cizí inteligence je pod celým povrchem planety?“

„Napadá vás snad jiné vysvětlení, pokud tedy nechceme ten Merryin přístroj považovat za úplný šrot?“

„V tom případě.“ řekla Wendelová, „si nejsem jistá, jestli bude bezpečné tam přistávat a pouštět se do průzkumu. Neznámá inteligence nemusí být nutně přátelská, a *Superluminal* není zařízený k vedení války.“

Wu se nevzdával:

„Já myslím, že to nemůžeme nechat jen tak plavat. Musíme zjistit, jaký druh inteligentního života se zde nachází a jak by mohl zasáhnout – pokud by vůbec mohl zasáhnout – do našich případných plánů evakuace Země a příchodu sem.“

Blankowitzová upřesnila: „Na jednom místě je odezva trošičku silnější než všude jinde. Ne moc. Mám ho zkusit znovu lokalizovat?“

„Do toho,“ povzbudila ji Wendelová. „Zkuste to. Můžeme podrobně prozkoumat jeho okolí a teprve pak se rozhodnout, zda sestoupit či nikoli.“

Wu nasadil shovívavý úsměv. „Jsem si jistý, že nám tam absolutně nic nehrozí.“

Wendelová se tvářila nešťastně.

Zvláštní na Saltadovi Leverettovi bylo to (podle Januse Pitta), že se mu venku v prstenci asteroidů líbilo. Jak se zdálo, existovali lidé, kteří skutečně dávali přednost samotě, kteří milovali soukromí.

„Ne, že bych neměl rád lidi,“ řekl by na to Leverett. „V holovizi si jich můžu užít, kolik se mi zachce – mluvit s nimi, naslouchat jim, smát se s nimi. Můžu s nimi dělat všechno, jen si je nemůžu ohmatat a očichat a to i tak nikdo nedělá. Kromě toho, máme v pásu asteroidů pět rozestavěných kolonií a já můžu kteroukoli z nich kdykoli navštívit a dosyta se lidí nabažít, taky si je i očichat, i když nevím proč.“

A potom, když se na Rotor – do „metropole“, jak ho tvrdošíjně nazýval – opravdu dostal, nepřestával se rozhlížet na všechny strany, jako kdyby čekal, že se ho lidé pokusí ušlapat.

Dokonce i křesla si prohlížel s podezřením a sedal si na nich takovým zvláštním bočním sešoupnutím, jako by doufal, že tím vymaže auru, kterou na něm zanechala předchozí zadnice.

Janus Pitt ho měl vždycky za ideálního úřadujícího komisaře projektu Asteroid. Toto postavení mu ve svém důsledku dalo volnou ruku ve všem, co mělo co činit s vnějším okrajem nemesijské soustavy. Nezahrnovalo to pouze rozestavěné kolonie, ale i samotné Pátrací jednotky.

Doobědvali v soukromí Pittových pokojů, protože Saltade by raději hladověl, než aby jedl v jídelně, do které měla přístup široká veřejnost (i kdyby tam byli jen oni dva a jedna osoba navíc, kterou by neznal). Pitt byl vlastně překvapený už tím, že Leverett svolil, že poobědvá s ním.

Nedbale si ho prohlížel. Leverett byl tak hubený a působil tak nedospělým a přitom pevným dojmem, že se zdálo, jako by ani nikdy nebyl mladý nebo že by někdy v budoucnosti zestárl. Oči měl bledě modré, vlasy bledě žluté.

Pitt řekl: „Kdy jsi byl naposled na Rotoru, Saltade?“

„Skoro před dvěma lety a беру to od tebe jako schválnost, že tím musím zase procházet, Janusi.“

„Jak to, co jsem udělal? Já tě sem přece nevolal, ale když už jsi tady, starý příteli, tak buď vítán.“

„Vyjde to nastejno, jako kdybys mě zavolał sám. Co má znamenat zpráva, kterou jsi nám zaslal a která říkala, že si nepřeješ být obtěžován maličkostmi? Že by ses už dostával do věku, kdy se cítíš tak 'veliký', že tě zajímají jen 'veliké' věci?“

Pittův úsměv se pomalu vytrácel. „Nevím, o čem mluvíš, Saltade.“

„Dostal jsi od chlapců zprávu, že zachytili slabý zdroj radiace přicházející zvenčí. Nahlásili ti to a ty jsi poslal zpátky jednu z tvých skvělých replik o tom, že si nepřeješ být obtěžován.“

„Ach, to!“ (Pitt si vzpomněl. Tehdy ta chvilka sebelítosti a podrážděnosti. Proč by nemohl být někdy podrážděný?) „Tvoji lidé mají přece pátrat po koloniích. Neměli by mě zatěžovat takovými drobnostmi.“

„Jestli k tomu přistupuješ takhle, prosím. Jenže teď hoši zachytili něco, co *není* kolonie, a odmítají ti to nahlásit. Hlásili to mně a chtěli, abych s tím šel za tebou já, navzdory tvému příkazu, že si nepřeješ být obtěžován malichernostmi. Myslí si, že je to má práce, nějak to s tebou vyřídit a mně se to přitom ani trochu nelíbí, Janusi. To už je z tebe, v tvém nebezpečně pokročilém věku, takový mrzutý dědek?“

„Přestaň štkat, Saltade. Cože mi to měli nahlásit?“ řekl Pitt a měl v hlasu víc než jen náznak mrzutosti.

„Zaregistrovali vesmírné plavidlo.“

„Co tím myslíš – plavidlo? Ne kolonii?“

Leverett pozdvihl sukovitý ukazováček. „Ne kolonii. Řekl jsem plavidlo.“

„Nechápu.“

„Co je na tom k nepochopení? Potřebuješ počítač? Jestli ano, máš ho před sebou. Vesmírné plavidlo je dopravní prostředek na cesty vesmírem s posádkou na palubě.“

„Jak velké?“

„Tak pro půltucet lidí, předpokládám.“

„Tak to musí být jedno z našich.“

„Není. O všech našich plavidlech máme záznamy. Tohle prostě není rotorské výroby. Pátrací jednotky se ti to možná zdráhaly nahlásit, ale i tak si o něm samy něco zjistily. S konstrukcí lodí, jaké je toto plavidlo, nemá žádný počítač našeho systému nic společného, jenže podobnou věc nemohl bez počítače nikdo postavit.“

„Takže tvůj závěr zní?“

„Že to není rotorské plavidlo. Pochází odjinud. Mí chlapci byli zticha a podle tvých instrukcí tě neobtěžovali až do té doby, dokud existovala aspoň malá naděje, že by plavidlo mohlo být naší výroby. Když se s konečnou platností ukázalo, že naše není, tak to hodili na mě s tím, že by se ti to mělo říct, ale oni že to neudělají. Víš, Janusi, existuje určitá hranice, kdy se takové zacházení s lidmi obrátí proti tobě.“

„Bud' zticha,“ řekl podrážděně Pitt. „Jak by nemohlo být naše? Odkud by se vzalo?“

„Předpokládám, že ze sluneční soustavy.“

„Nesmysl! Plavidlo velikosti, jakou jsi uvedl, s pultuctem lidí na palubě, by v žádném případě nemohlo uskutečnit cestu ze sluneční soustavy sem. I kdyby objevili hyperposilování. což je dokonce pravděpodobné, pultucet lidí by nemohlo v tak těsných prostorách přežít cestu trvající dva roky. I kdyby to byla nějaká zvláštní, speciálně cvičená posádka, která by na takový úkol měla ty nejlepší předpoklady a která by takovou cestu byla schopná dokončit alespoň v částečně přičetném stavu, tak by to stejně nikdo ve sluneční soustavě neriskoval. Něco takového může úspěšně zvládnout pouze celá kolonie, vyvážený svět obývaný lidmi, kteří jsou na něj od narození zvyklí.“

„Nicméně,“ odporoval Leverett, „máme tady malé kosmické plavidlo nerotorské výroby. To je fakt, a ujišťuji tě, že ti nezbyvá nic jiného, než se ním smířit. Odkud si myslíš ty, že se tu vzalo? Nejbližší hvězda je Slunce, to je rovněž fakt. Jestli nepřiplulo ze sluneční soustavy, tak pochází z jiné soustavy a jeho cesta trvala mnohem déle než dva roky a něco. Jestli jsou dva roky a něco nesmysl, všechno ostatní je také naprostý nesmysl.“

Pitt řekl:

„A co když na něm vůbec nejsou lidé? Co když jde o cizí formu života, s jinou psychikou, schopnou vydržet dlouhé cesty v těsných prostorách.“

„Nebo to jsou lidé, kteří jsou takhle velicí“ – a Leverett udělal centimetrovou mezeru mezi palcem a ukazováčkem – „a tohle plavidlo je pro ně kolonie. Bohužel – nic z toho. Nejsou to mimozemšťané. Nejsou to ani žádní skřítkové. Plavidlo sice není rotorského původu, ale lidského ano. Mimozemská kosmická loď by vypadala docela jinak, byla by postavená pro tvory, kteří by nám nebyli vůbec

podobní. A toto plavidlo je lidského původu, stejně jako sériové označení na jeho boku, které je v pozemské abecedě.“

„To jsi mi neřekl!“

„Nepovažoval jsem to za nutné.“

„Může to být pozemská loď, ale může být automatizovaná. Může mít na palubě roboty.“

„Může,“ řekl Leverett. „Máme ji v tom případě zničit? Jestli na ní nejsou lidské bytosti, nepřináší to s sebou etické problémy. Zničení cizího majetku, koneckonců, to oni vnikli do našeho výsostného území.“

„Uvažuji o tom.“

Leverett se doširoka usmál:

„Tak na to rychle zapomeň! Tohle plavidlo totiž více jak dva roky vesmírem neputovalo.“

„Co tím myslíš?“

„Už jsi zapomněl, jak Rotor vypadal, když jsme sem dorazili? My jsme strávili dva roky cestou sem, z toho polovinu doby v normálním vesmíru při rychlosti o něco menší, než je rychlost světla. Při této rychlosti byl povrch celý obroušený od srážek s atomy, molekulami a prachovými částicemi. Dalo to hodně leštění a opravování, jak si vzpomínám. Copak si to nepamatuješ?“

„A ta loď?“ zeptal se Pitt, aniž by se namáhal odpovědět, jestli si to pamatoval.

„Září, jako kdyby urazila běžnými rychlostmi jen pár milionů kilometrů.“

„To je nemožné. Přestaň si se mnou hrát.“

„To není nemožné. Pár milionů kilometrů při běžných rychlostech je všechno, co uletěli. Zbytek cesty urazili – v hyperprostoru.“

„O čem to mluvíš?“ Pittovi začínala docházet trpělivost.

„O superluminálním letu. Mají ho.“

„Ten je teoreticky nemožný.“

„Opravdu? Pokud tě tedy napadá, jak to vysvětlit, tak do toho.“

Pitt na něj zíral, ústa dokořán. „Ale –“

„Já vím. Fyzikové tvrdí, že je to nemožné, ale oni ho přesto mají. Teď ti něco řeknu. Jestli mají superluminální let, musí mít i superluminální komunikaci. A v tom případě sluneční soustava ví, kde teď jsou a taky ví, jaká je situace. Jestli loď zničíme, sluneční soustava se

to dozví a my tu máme vmžiku celou flotilu podobných plavidel, ale bitevních.“

„Co tedy navrhuješ?“ Pitt zjistil, že v současné chvíli není schopný uvažovat.

„Co jiného než je přátelsky přivítat, zjistit co jsou, kdo jsou, co tu dělají a co chtějí? Já osobně si myslím, že chtějí přistát na Erythro. My tam budeme muset přistát také a promluvit si s nimi.“

„Na Erythro?“

„Když budou na Erythro, Janusi, kde jinde chceš, abychom byli my? Musíme se s nimi sejít tam. Nic jiného nám nezbyvá.“

Pitt ucítil, jak mu mozek znovu začíná fungovat. „Když se ti to tedy zdá nevyhnutelné, neujal by ses toho sám? S lodí a posádkou, samozřejmě.“

„Chceš říct, že ty se toho neujmeš?“

„Jako komisař? Nemohu přece vítat nějaké neznámé plavidlo.“

„Aha, to by bylo pod tvou úroveň, chápu. Takže se mám s těmi mimozemšťany, trpaslíky, roboty nebo bůhví čím ještě setkat já a bez tebe.“

„Budu s tebou v neustálém kontaktu, Saltade. Jak zvukovém tak obrazovém.“

„Na dálku.“

„Ano, ale tvá případná úspěšná mise bude z mé strany náležitě oceněna.“

„Ale podívejme. V tom případě –“ Leverett vrhl na Pitta vyzývavý pohled.

Pitt vyčkal a potom řekl:

„Chceš si určit cenu?“

„Chci *navrhnout* cenu. Jestli chceš, abych se s nimi na Erythro setkal já, potom chci Erythro.“

„Co tím myslíš?“

„Chci Erythro jako svůj domov. Mám už po krk asteroidů. Mám už po krk Pátracích jednotek. Mám už po krk *lidí*. Stačil mi Rotor. Chci prázdný svět. Celý. Chci tam mít nějaký slušný příbytek, zásoby a jiné nezbytnosti z Kopule, vlastní farmu a vlastní zvířata, tedy jestli se mi je podaří udržet při životě.“

„Jak dlouho už po něčem takovém toužíš?“

„Nevím. Narůstalo to ve mně postupně. A když jsem se teď ocitl zde a můžu si Rotor s těmi jeho tlačenicemi a kraválem zase jednou pořádně užít, zdá se mi Erythro lepší než kdy jindy.“

Pitt se zamračil. „To už jste dva. Jsi stejný jako ta potrhlá holka.“

„Jaká potrhlá holka?“

„Dcera Eugenie Insignové. Insignovou, předpokládám, znáš.“

„Tu astronomku? Jistě. Její dceru neznám.“

„Naprostý pomatenec. Chce zůstat na Erythro.“

„To za pomatenost nepovažuji. Naopak to považuji za velmi rozumné. Když o tom tak přemýšlím, pokud říká, že chce zůstat na Erythro, neměl bych nic proti dámské společnosti –“

Pitt vztyčil prst. „Řekl jsem 'holka'.“

„Kolik jí je?“

„Patnáct.“

„Aha. No co, jednou bude starší. Bohužel já taky.“

„Není to žádná neodolatelná krasavice.“

„Kdyby ses na mě dobře podíval, Janusi,“ řekl Leverett, „tak bys zjistil, že já taky ne. Moje podmínky znáš.“

„Chceš, abych to oficiálně vložil do počítače?“

„Aby se neřeklo, co ty na to?“

Pitt se neusmál. „Dobrá. Takže se pokusíme dávat pozor, kde přistanou, a přichystáme tě na cestu na Erythro.“

TŘICET ŠEST

SETKÁNÍ

86.

Eugenie Insignová prohodila tónem, který byl něco mezi rozpaky a nespokojeností: „Marlene si dnes ráno zpívala. Něco jako: 'Domove, domove mezi hvězdami, kde všechny světy svobodně se točí.'“

„Tu písničku znám,“ přikývl Genarr. „Zaspíval bych ti ji, ale nedržím melodii.“

Právě skončili s obědem. Obědvali společně každý den – bylo to něco, na co se Genarr těšil s mlčenlivým zadostiučiněním, přestože předmětem jejich hovoru bývala pravidelně Marlene a přestože Genarr cítil, že Insignová se na něj obrací pouze ze zoufalství, protože s kým jiným by si na toto téma mohla svobodně pohovořit?

Bylo mu to jedno. Rád přivítal každou záminku –

„Nikdy předtím jsem ji neslyšela zpívat,“ řekla Insignová. „Vždycky jsem si myslela, že to neumí. Ve skutečnosti má příjemný kontraalt.“

„To musí být známka toho, že je šťastná – (nebo) vzrušená – (nebo) uspokojená – prostě něčeho dobrého, Eugenie. Můj osobní pocit je ten, že si našla své místo ve vesmíru, našla osobní důvod, pro co žít. Není dáno všem, aby ho našli. Většina z nás, Eugenie, se vleče kupředu, hledá smysl vlastního života a nenachází nic. Končí s něčím mezi do nebe volajícím zoufalstvím a tichou rezignací. Já osobně jsem typ toho tiše rezignovaného.“

Insignová se usmála, a jakoby nuceně. „Což si o mně, předpokládám, nemyslíš.“

„Do nebe volající zoufalec nejsi, Eugenie, ale máš tendenci pokračovat ve ztracených bitvách.“

Sklopila oči. „Tím myslíš Crila?“

Genarr řekl: „Když se domníváš, že tím myslím Crila, tak tedy ano. Ale ve skutečnosti jsem měl na mysli Marlene. Byla venku nejméně desetkrát. Zbožňuje to. Činí ji to šťastnou a ty tu přesto sedíš jako hromádka neštěstí. Co ti na tom pořád tak vadí?“

Insignová zaváhala, vidličkou tápala po talíři. Potom odpověděla: „Pocit ztráty. Její nespravedlnost. Crile se rozhodl a já ho ztratila. Marlene se rozhodla a já ji ztrácím – když ne kvůli Nákaze, tak kvůli Erythro.“

„Já vím.“ Genarr se natáhl pro její ruku a ona mu ji, víceméně bezmyšlenkovitě, vložila do dlaně.

Řekla: „Marlene stále víc a víc touží být venku v té nekonečné pustině a stále méně a méně ji zajímá naše společnost. Nakonec najde způsob, jak tam žít a bude se vracet ve stále se prodlužujících intervalech – a potom nás opustí docela.“

„Možná máš pravdu, ale život je jedna velká symfonie po sobě jdoucích ztrát. Ztrácíš své mládí, rodiče, lásky, přátele, klid, zdraví a nakonec i život. Vzpouzet se ztrátě člověku nepomůže a navíc ztratí vyrovnanost a klid myslí.“

„Nikdy nebyla šťastné dítě, Sievere.“

„Kladeš si to za vinu?“

„Měla jsem ji víc chápat.“

„Na to nikdy není pozdě. Marlene toužila po světě a teď ho má. Svoji zvláštní schopnost, která jí vždycky byla spíš na obtíž, chtěla přeměnit na způsob, jak přímo komunikovat s jiným vědomím, a to se jí teď splnilo. Chceš ji nutit, aby se toho vzdala? Chceš se vyhnout ztrátě její více či méně stálé přítomnosti tím, že jí přivodíš mnohem větší ztrátu, než si ty a já vůbec dokážeme představit – ztrátu opravdového využití jejího neobyčejného mozku?“

Insignové se podařilo slabě se usmát, přestože se jí oči měla plné slz. „Ty bys přemluvil i králíka, aby vylezl z nory.“

„Ale? Moje mluvení nebylo nikdy tak působivé jako Crilovo mlčení.“

„To bylo něco jiného.“ Svrátila obočí. „Ale na tom nezáleží. Teď jsi tu ty, Sievere, a jsi pro mě velkou útěchou.“

Genarr smutně poznamenal: „Nic mě o mém věku nepřesvědčuje tolik jako fakt, že skutečně nalézám útěchu v tom, že jsem pro tebe útěchou. Oheň nešlehá vysoko, když nežádáme to nebo ono, ale pouze útěchu.“

„Na tom určitě není nic špatného.“

„Jistě, vůbec nic. Myslím, že je mnoho dvojic, které prošly peřejemi vášní a obřady extáze, aniž by oba v sobě našli útěchu, a nakonec byli možná ochotni to všechno za ni vyměnit. Nevím. Tichá vítězství bývají tak tichá. Nejdůležitější, ale nepovšimnuta.“

„Jako ty, můj ubohý Sievere?“

„Tak pozor, Eugenie. Celý život jsem strávil snahou, abych se nechtyl do pasti sebelítosti a ty mě do ní nesmíš lákat, jenom sledovat mé utrpení.“

„Ach, Sievere, já se nechci dívat, jak trpíš.“

„Přesně tohle jsem chtěl od tebe slyšet. Vidiš, jak jsem prohnáný? Ale jestli chceš náhradu za Marleninu přítomnost, tak já ti budu stále nablízku, když budeš potřebovat útěchu. Nic na světě by mě od tebe neodlákalo – kdybys chtěla, abych zůstal.“

Stiskla mu dlaň. „Nezasloužím si tě, Sievere.“

„Nepoužívej to jako výmluvu, abys mě neměla, Eugenie. Já jsem ochoten 'nechat se na tobě promarnit' a ty by ses mě neměla před touto 'svrchovanou obětí' pokoušet zastavit.“

„Nenašel jsi nikoho lepšího?“

„Nehledal jsem ho. Taky jsem mezi rotorskými ženami nezaregistroval zvláštní zájem. Kromě toho, co bych dělal s někým lepším? Jak nudné by to bylo – nabídnout se jako zasloužený dar. Mnohem romantičtější je být darem nezaslouženým, darem z nebes.“

„Zářit jako Bůh ve své blahosklonnosti vůči nehodným.“

Genarr živě přikývl. „To by se mi líbilo. Ano. Ano. To je přesně představa, která se mi zamlouvá.“

Insignová se znovu usmála, tentokrát už uvolněněji. „Ty jsi taky blázen. Víš, nějak jsem si toho nikdy nevšimla.“

„Mám v sobě netušené poklady. Až mě lépe poznáš – pozvolna, samozřejmě –“

Přerušilo ho ostré zabzučení přijímače depeší.

Zamračil se. „Tak to vidíš, Eugenie. Když tě do něčeho konečně vmanévruju – už ani nevím, jak se mi to podařilo – když se mi už už chystáš skočit kolem krku, tak nás přeruší. Ale podívejme!“ Hlas se mu najednou docela změnil. „To je od Saltada Leveretta.“

„Kdo je to?“

„Vlastně ho neznám. Jestli vůbec kdo. Je to někdo, kdo má k poustevníkovi nejbliž ze všech lidí, co jsem kdy potkal. Pracuje v

pásu asteroidů, protože se mu tam líbí. Už roky jsem toho starého podivína neviděl. Vlastně ani nevím, proč říkám 'starého', je mu tolik, co mně.

Navíc je to zakódované. Zakódované na mé otisky prstů, jak se tak dívám. Tedy dostatečně tajné, abych tě, dřív než to otevřu, požádal, abys odešla.“

Insignová se okamžitě zdvihla, ale Genarr ji kývnutím usadil zpátky do křesla. „Co blázníš, Eugenie? Tajnůstkářství není nic víc než jen byrokratický nesmysl. Kašlu na něj.“

Přitiskl na depeši palec a na jejím povrchu se začala objevovat jednotlivá písmena. Genarr to komentoval: „Vždycky jsem si říkal, že kdyby někdo neměl palce –“ Zmlkl.

Mlčky jí podal depeši.

„Smím to vůbec číst?“

Genarr zavrtěl hlavou. „Ovšem, že ne, ale koho to zajímá. Jen čti.“

Přehlédla depeši téměř jediným pohledem. Zdvihla hlavu. „Cizí loď? Co nevidět přistane tady?“

Genarr přikývl. „Tak to tam aspoň stojí.“

Insignová vyskočila: „Ale co Marlene? Je venku.“

„Erythro ji ochrání.“

„Jak to můžeš vědět? Na té lodi mohou být cizinci. Skuteční cizinci. Ne lidé. Ta věc na Erythro s nimi nemusí nic svést.“

„My jsme na Erythro také cizinci a přesto nás má zcela pod kontrolou.“

„Musím tam jít.“

„Co tím –“

„Musím být s ní. Pojd' se mnou. Pomoz mi. Přivedeme ji zpátky do Kopule.“

„Jestli to jsou nějakí hrůzostrašní a všemocní vetřelci, tak nás žádá Kopule –“

„Ach, Sievere, copak teď je čas na logické uvažování? *Prosím*. Musím být u své dcery!“

Prohlíželi si snímky, které pořídili. Tessa Wendelová zavrtěla hlavou: „Neuvěřitelné. Celý ten svět je absolutně pustý. Kromě toho tady.“

„A intelligence všude,“ řekla Merry Blankowitzová se svařtělým obočím. „O tom už teď, když jsme tak blízko, není pochyb. Pustý nebo ne, intelligence tam je.“

„Ale nejintenzivnější v té kopuli, je to tak?“

„Ano, kapitánko. A také nejsnáze postřehnutelná. A nejpovědomější. Vně kopule existují mírné rozdílnosti a já si nejsem jistá, co znamenají.“

Wu podotkl, „Doposud jsme nikdy netestovali jinou vyšší inteligenci než lidskou, takže to samozřejmě –“

Wendelová se k němu obrátila. „Zastáváte názor, že intelligence vně kopule není lidského původu?“

„Jelikož jsme se shodli na tom, že lidé by se za třináct let nedokázali podkopat pod celou planetou, jaké jiné možné vysvětlení nám zbývá?“

„A kopule? Ta je lidského původu?“

„To je něco docela jiného,“ odvětil Wu, „bez ohledu na Blankowitzové plexony. Jsou na ní vidět astronomické přístroje. Kopule – nebo její část – je astronomická observatoř.“

„A nemohla by mimozemská intelligence mít také svoje astronomy?“ zeptal se Jarlow s nádechem jízlivosti.

„Jistě,“ odpověděl Wu, „Ale ti by měli přístroje zhotovené pro ně. A když se na to dívám, tak vidím něco, co mi připadá jako infračervený počítačový snímač přesně toho typu, jaký bych mohl vidět na Zemi – Dobrá, řeknu to takhle. Zapomeňme na podstatu intelligence. Vidím přístroje, které byly buďto přímo zhotoveny ve sluneční soustavě nebo byly zhotoveny podle výkresů používaných ve sluneční soustavě. O tom není sporu. Nedokážu si představit, že by nějaká cizí intelligence mohla bez kontaktu s lidskými bytostmi zhotovit takové přístroje.“

„Výborně,“ řekla Wendelová. „Souhlasím s vámi, Wu. Ať už je na samotné planetě cokoli, pod kopulí jsou, nebo byli, lidé.“

„Neříkejte jen 'lidé', kapitánko,“ opravil ji důrazně Fisher. „Jsou to Rotořané. Na tomto světě nemohou být mimo nás žádní jiní lidé.“

„O tom také není sporu,“ řekl Wu.

Blankowitzová se podívala pozorněji: „Taková malá kopule. Rotor musel mít desítky tisíc obyvatel.“

Fisher zabručel:

„Šedesát tisíc.“

„Tam se přece nemohli všichni vejít.“

„Předně,“ řekl Fisher, „tu mohou existovat další kopule. I když planetu tisíckrát obletíme a tak si nejrozumnějších objektů nemusíme všimnout.“

„Ale toto je jediné místo, kde typ plexonů vypadá jinak. Kdyby takových kopulí bylo víc, tak bych je byla zaregistrovala, tím jsem si jistá,“ odporovala Blankowitzová.

„Nebo,“ pokračoval Fisher, „další možnost je, že to, co vidíme, je pouze nepatrná část stavby, která může sahát, co my víme, do hloubky několika mil pod povrchem.“

„Rotořané přiletěli na kolonii. Ta může stále existovat. Může jich být i víc. Tato kopule může být pouhá základna,“ řekl Wu.

„Žádnou kolonii jsme neviděli,“ konstatoval Jarlow.

„Protože jsme po žádné *nepátrali*,“ odvětil Wu. „Soustředili jsme se jen na planetu.“

„Jinde než na planetě jsem inteligenci nezaznamenala,“ řekla Blankowitzová.

„Ty jsi po ní také nepátrala,“ řekl Wu. „To bychom museli prozkoumat celou oblohu, abychom zaregistrovali jednu nebo dvě kolonie, jenže jakmile jsi zaznamenala přítomnost plexonů na planetě, už ses jinam nedívala.“

„Udělám to, když to považuješ za nezbytné.“

Wendelová zdvihla ruku. „Jestli tu jsou nějaké kolonie, proč ony nezaregistrovaly nás? Nepřijali jsme žádná opatření, abychom zaclonili naši energetickou emisi. Byli jsme si příliš jistí tím, že soustava je neobydlená.“

Wu řekl: „Oni si mohou být stejně přehnaně jistí, kapitánko. Také se nedívali a tak se nám podařilo proklouznout kolem nich. Nebo, pokud nás přece jen upozorovali, si nejsou jistí, kdo nebo co jsme a stejně jako my váhají, co vlastně mají učinit. Ale i tak tvrdím, že je-

likož víme o místě na povrchu tohoto obrovského měsíce, kde určitě jsou lidé, tak tam musíme podle mě přistát a navázat s nimi kontakt.“

„Myslíš, že to bude bezpečné?“ zeptala se Blankowitzová.

„Já myslím, že ano,“ řekl rozhodně Wu. „Nemůžou nás jen tak odstřelit. Přinejmenším, předtím než tak učiní, se budou chtít o nás něco dozvědět. A kromě toho, jestli tu teď zůstaneme stát v nejistotě, tak tím absolutně nic nezískáme. To bychom se měli raději vrátit zpátky a sdělit lidem na Zemi, co jsme objevili. Země sem vyšle celou flotilu superluminálních plavidel, ale za to, že jsme se vrátili s tak minimálními informacemi, nám jistě vděčná nebude. Vejdeme do historie jako expedice, která ucouvla.“ Slabě se pousmál: „Vidíte, kapitánko, něco jsem se od Fishera přece jen přiučil.“

Wendelová řekla: „Takže si myslíte, že bychom měli přistát a navázat s nimi kontakt.“

„Rozhodně,“ souhlasil Wu. „A vy, Blankowitzová?“

„Já jsem hlavně zvědavá. Ani ne tak na kopuli jako na možnost studovat neznámé formy života. Chtěla bych se o nich něco dozvědět.“

„Jarlowe?“

„Škoda, že nemáme adekvátní zbraně nebo hyperkomunikaci. Jestli nás vymažou z oblohy, tak tahle cesta Zemi nic – absolutně nic nepřinese. Potom se může stát, že sem po nás přijde někdo stejně nepřipravený a stejně nejistý jako my. Ovšem, pokud kontakt přežijeme, tak přivezeme domů důležité informace. Myslím, že bychom to měli risknout.“

Fisher se tiše zeptal: „Mě se také chcete zeptat na můj názor, kapitánko?“

„Předpokládám, že vy chcete přistát a setkat se s Rotořany.“

„Přesně tak, takže jestli mohu něco navrhnout – Přistaňme tak tiše a nenápadně, jak jen to bude možné, a já půjdu napřed jako průzkumník. Kdyby k něčemu došlo, odstartujete a vrátíte se na Zemi, mě ponecháte osudu. Jsem postradatelný, ale loď se musí vrátit.“

Wendelová se ho bez meškání, tvář strnulou, zeptala: „Proč právě vy?“

„Protože znám Rotořany, to za prvé, a protože chci, to za druhé,“ odpověděl Fisher.

„Já také,“ pospíšil si Wu. „Chci jít s vámi.“

„Proč riskovat dva životy?“ řekl Fisher.

„Protože ve dvou budeme bezpečnější. Protože, kdyby k něčemu došlo, jeden bude možná moci uprchnout, zatímco druhý 'hrozbu' zadrží. Ale hlavně proto, že, jak říkáte, znáte Rotořany. Váš úsudek nemusí být objektivní.“

Wendelová rozhodla: „Tak tedy přistaneme. Fisher a Wu opustí loď. Pokud by se vaše názory na postup rozcházely, prioritu v rozhodování přisuzuji Wuovi.“

„Z jakého důvodu?“ dožadoval se rozhořčeně Fisher.

„Wu říká, že znáte Rotořany a vaše rozhodnutí nemusí být tedy objektivní,“ řekla Wendelová a upřela na Fishera odhodlaný pohled, „a já s ním souhlasím.“

88.

Marlene byla šťastná. Měla pocit, jako by byla schoulená v něžném, ochranu skýtajícím náručí. Viděla načervenalé světlo Nemesis a na tváři cítila vítr. Pozorovala, jak po části nebo po celé kouli Nemesis pochodovaly mraky a její světlo na čas sláblo a dostávalo šedivý nádech.

Ona ale viděla stejně dobře jak v šedivém, tak v červeném světle a to ve všech jeho odstínech, které vytvářely fascinující obrazce. A přestože se vítr pokaždé, když mraky zastínily světlo Nemesis, ochladil, nikdy ji nestudil. Bylo to, jako by Erythro nějakým způsobem zvýrazňovala její vidění, bylo-li to třeba, ohřívala vzduch kolem jejího těla, nějakým způsobem o ni po všech stránkách pečovala.

Také mohla s Erythro rozmlouvat.

Rozhodla se, že bude o buňkách, které tvořily na Erythro život, uvažovat jako o *Erythro*. Jako o planetě. Proč ne? Jak také jinak? Samostatně byla každá buňka pouze buňkou, primitivnější – vlastně mnohem primitivnější – než jednotlivé buňky tvořící její vlastní tělo. Jen veškeré prokaryotní buňky dohromady spolu vytvářely organismus, jež obklopoval celou planetu v miliardách bilionů drobnounkých spolu propojených částíček, které planetu zaplňovaly, prostupovaly, *uchopovaly*. Šlo na ně tedy pohlížet *jako* na planetu samotnou.

Jak podivuhodné, pomyslela si Marlene. Tato titánská životní forma před příchodem Rotoru nikdy ani netušila, že může kromě ní existovat jiný život.

Její hloubání a pocity nemusely existovat pouze v jejím vědomí. Erythro se jí občas „zjevila“ v podobě jemného obláčku prachu formujícího se do podoby přízračné lidské postavy s nejasnými obrysy. Ta „bytosť“ měla pokaždé takovou 'přelévající se' strukturu. Nemohla ji sice postřehnout okem, zachytit, ale s naprostou určitostí cítila, jak miliony neviditelných buněk mizí a jsou v okamžiku nahrazovány dalšími. Žádná prokaryotní buňka nemohla žít dlouho mimo svůj vodní povlak a tak byla každá jen prchavou součástí postavy, ale postava samotná byla tak stálá, jak jen si Marlene přála a nikdy neztrácela svou identitu.

Erythro už na sebe podruhé Aurinelovu podobu nevzala. Pochočila, aniž by se jí to řeklo, že to nebylo správné. Její podoba byla nyní neutrální a nepatrně se proměňovala, ovlivňována fantazií Marleniných myšlenek. Erythro mohla sledovat jemné proměny její myšlenkové struktury daleko lépe, uvědomovala si Marlene než ona sama. Bytosť Erythro se jim přizpůsobovala, jednou připomínala postavu někoho z její paměti, podruhé, když se ji pokusila zaostřit a identifikovat, se zlehka změnila v něco jiného. Tu a tam stačila zahlédnout známé rysy: křivku matčiny tváře, silný nos strýčka Sievera, torza dívek a chlapců, které znala ze školy.

Byla to vzájemně se ovlivňující symfonie. Ani ne tak rozhovor jako mentální balet, který neuměla popsat, něco nekonečně konejšivého, nekonečně různorodého – částečně to měnilo podobu – částečně hlas – částečně myšlenku.

Byl to rozhovor v tolika rozměrech, že při představě možnosti návratu ke komunikaci pozůstávající pouze z řeči pocítila marnost a prázdnotu. Její dar vnímání mluvy těla rozkvetl v něco, v co se sama nikdy předtím neodvážila doufat. Mohla si vyměňovat myšlenky mnohem rychleji – a hlouběji – než syrovou neohrabaností řeči.

Erythro jí vysvětlila – či spíše ji naplnila vysvětlením – svůj duševní otřes z existence jiných *vědomí*. Množné číslo. Jedno navíc se snad dalo pochopit. Jiný svět. Jiné vědomí. Ale setkat se s *mnoha* vědomími, natěsnanými na sobě, každé jiné, překrývající se v malých prostorech. Nemyslitelné.

Myšlenky, které prostupovaly Marlenino vědomí – řeč Erythro – by se daly slovy vyjádřit jen vzdáleně a neuspokojivě. Za tonoucími a nadbytečnými slovy se skrývaly emoce, pocity, neuronové vibrace, které Erythro roztříštily na přeskupující se pojmy.

Planeta s nimi experimentovala – ohmatávala je. Ne tak, jak lidé chápou význam slova 'ohmatávat', ale docela jinak, lidskými slovy a pojmy jen vzdáleně pochopitelnými. A některé z nich se zhroutily, rozpadly, zkazily se. Erythro přestala s náhodným ohmatáváním lidských myslí, a pustila se do hledání takové, která by kontakt přežila.

Marlene se zeptala.

„A našla jsi mě?“

„A našla jsem tebe.“

„Ale proč? Proč jsi mě hledala?“ otázala se dychtivě Marlene.

Postava se rozkolísala a o něco zprůhledněla. „Proto, abych tě našla.“

To nebyla žádná odpověď. „Proč chceš, abych byla s tebou?“

Postava začala mizet a i myšlenka byla spíše neurčitá. „Proto, abys byla se mnou.“

A byla pryč.

Pouze její podoba byla pryč. Marlene nepřestávala vnímat její ochranu, náruč tepla. Proč ale zmizela? Že by se jí svou otázkou znelíbila?

Zaslechla zvuk.

Na pusté planetě je snadné naučit se v rychlosti určovat si jednotlivé zvuky, protože jich není mnoho. Zvuk tekoucí vody nebo křehký zvuk vanoucího větru. Existují předpokládané zvuky, které způsobujete sami – klopýtnutí, zašelestění šatů, dýchání.

Marlene zaslechla něco, co nebylo ani jedním z nich a otočila se tím směrem. Zpoza skalnatého výklenku po její levici vyklouzla hlava muže.

Nejprve ji, samozřejmě, napadlo, že si pro ni přišel někdo z Kopule a pocítila nával zlosti. Proč ji neustále sledují? Odedneška odmítne nosit vysílačku a potom ji nebudou moci lokalizovat jinak než naslepo.

Ale tuto tvář neznala a v Kopuli už bezpochyby znala každého. Možná neznala jednotlivá jména ani nic o jejich nositelích, ale kdyby spatřila někoho z Kopule, jistě by si jeho tvář dokázala zařadit.

Tuto novou tvář nikde v Kopuli nezahlédla.

Oči se na ni upíraly. Ústa měl ten člověk malinko pootevřená, jako kdyby těžce dýchal. A potom ten někdo, kdokoli už to byl, přešel pahorek a rozběhl se k ní.

Otočila se k němu čelem. Ochrana, kterou kolem sebe cítila, byla silná. Nebála se.

Zastavil se deset stop od ní, oči vytřeštěné, nakláněl se dopředu, jako kdyby narazil na nějakou nepřekročitelnou bariéru, která ho zbavila schopnosti pohybu.

Nakonec příškrčeným hlasem zvolal: „Roseanne!“

89.

Marlene si ho pečlivě prohlížela. Jeho mikropohyby byly nedočkavé a vyzařoval z nich pocit vlastnictví: blízkost, moje, moje, moje.

O krok ustoupila. Jak je to možné? Proč by si měl –

Zamžená vzpomínka na holosnímek, který viděla, když byla ještě malá holčička –

Potom už nešlo dále zapírat. Jakkoli šíleně to znělo, jakkoli nepředstavitelně –

Jako by se schoulila uvnitř svého ochranného přehozu, když řekla: „Otče?“

Vyřít se k ní, jako by se ji chystal sevřít do náruče, a ona znovu ustoupila. Zarazil se a položil si ruku na čelo, jako kdyby zápasil s mdlobami.

Řekl: „Marlene. Chtěl jsem říct Marlene.“

Vyslovil to špatně, zaznamenala Marlene. Dvojslabičně. Ale to se dalo pochopit. Odkud by to mohl vědět?

Objevil se druhý muž a postavil se vedle něj. Měl rovné černé vlasy, široký obličej, úzké oči a nažloutlou pokožku. Marlene v životě neviděla nikoho, kdo by vypadal jako on. Civěla na něj a musela se ovládat, aby neotevřela pusu.

Druhý muž se tichým, nedůvěřivým hlasem zeptal toho prvního: „Tohle je vaše dcera, Fishere?“

Marlene se rozšířily oči. Fisher! Tak je přece její otec!

Otec se na druhého muže nedíval. Pouze na ni. „Ano.“

Ten druhý řekl, ještě tišeji: „Na první rozdání, Fishere? Přijdete si sem a první, koho potkáte, je vaše dcera?“

Fisher se pokusil odtrhnout oči od dcery, ale nepodařilo se mu to. „Už to tak bude, Wu. Marlene, tvé příjmení je Fisherová, že? A tvá

matka se jmenuje Eugenie Insignová. Je to tak? Já jsem Crile Fisher, tvůj otec.“

Natáhl k ní ruce.

Marlene si byla dobře vědoma, že toužebný pohled na otcově tváři byl naprosto upřímný, ale znovu ustoupila o krok a chladně se zeptala: „Jak to, že jsi tady?“

„Přišel jsem ze Země, abych tě našel. Abych tě našel. Po všech těch letech.“

„Proč jsi mě chtěl najít? Opustil jsi mě, když jsem byla dítě.“

„Musel jsem, ale udělal jsem to s přesvědčením, že se pro tebe vrátím.“

Další hlas – mrazivý, ocelový – je přerušil: „Takže ses vrátil pro Marlene? Pro nic jiného?“

Stála tam Eugenie Insignová, tvář bledou, rty téměř bezbarvé, ruce roztrásené. Za ní stál Siever Genarr, vypadal ohromeně, ale držel se v pozadí. Nikdo z nich neměl ochranný oblek.

Insignová, napůl hysterická, vyhrkla: „Myslela jsem si, že to budou kolonisté ze sluneční soustavy. Myslela jsem si, že to mohou být nějaké mimozemské bytosti. Počítala jsem se všemi možnostmi, které jsem si jen dokázala představit, se vším, co mě jen mohlo napadnout, když jsem se dozvěděla, že tu přistane nějaká neznámá loď. V životě by mě nenapadlo, že to může být Crile Fisher. Vracející se pro Marlene!“

„Přišel jsem s ostatními s důležitým posláním. Tohle je můj kolega Čao-Li Wu. A – a –“

„A najednou potkáš mě. Napadlo tě vůbec někdy, že by k tomu mohlo dojít? Nebo se tvé myšlenky soustřeďovaly výhradně na Marlene? Jaké je to vaše důležité poslání? Najít Marlene?“

„Ne, to není naše poslání. Jen mé nejvroucnější přání.“

„A já?“

Fisher sklopil zrak. „Přišel jsem pro Marlene.“

„Tak pro ni sis přišel? Abys ji odvezl s sebou?“

„Myslel jsem –“ začal Fisher, ale ztratil řeč.

Wu všechno udiveně sledoval. Genarr se zlostně mračí.

Insignová se prudce otočila k dceři. „Marlene, šla bys někdy s tímto mužem?“

„Nehodlám jít nikam a s nikým,“ hlesla Marlene.

Insignová vyhrkla: „Tady máš svou odpověď, Crile. Není to jen tak opustit mě a nechat s ročním dítětem a za patnáct let se vrátit se slovy: 'Mimochodem, tentokrát si ji беру já'. A o mně ani zmínka. Biologicky je to tvá dcera, ale nic víc. Patří mi právem patnáctileté lásky a péče.“

Marlene řekla: „Kvůli mně se nemá smysl hádat, mami.“

Čao-Li Wu udělal krok vpřed. „Omlouvám se, byl jsem vám sice představen, ale mně nebyl představený prozatím nikdo. Vy, madam, jste?“

„Eugenie Insignová Fisherová,“ ukázala na Fishera. „Jeho žena – kdysi.“

„A ta dívka je vaše dcera, madam?“

„Ano. To je Marlene Fisherová.“

Wu se mírně uklonil. „A tento gentleman?“

Genarr se přestavil: „Já jsem Siever Genarr, velitel kopule, kterou vidíte za mnou na horizontu.“

„Ach, skvělé. Veliteli, rád bych si s vámi promluvil. Je mi líto této rodinné scény, ale s naším posláním to nemá nic společného.“

„A v čem tedy vaše poslání spočívá?“ zavrčel další nový hlas. Přicházela k nim bělovlasá postava se svěšenými koutky úst a v rukou s něčím, co musela být zbraň.

„Nazdar, Sievere,“ řekla, když procházela kolem Genarra.

Genarr vypadal překvapeně. „Saltade? Co tu děláš?“

„Reprezentuji komisaře Januse Pitta z Rotoru. Opakuji svoji otázku, pane. Jaké je vaše poslání? A jaké je vaše jméno?“

„Mé jméno vám sdělím snadno,“ řekl Wu, „jméno ano. Doktor Čao-Li-Wu. A vy, pane?“

„Saltade Leverett.“

„Těší mě. Přicházíme v míru,“ řekl Wu s pohledem upřeným na zbraň.

„To doufám,“ temně pronesl Leverett. „Mám s sebou šest lodí, které mají tu vaši na mušce.“

„Opravdu?“ podivil se Wu. „Taková malá kopule a tak velká flotila?“

„Tato malá kopule je pouze základna,“ odpověděl Leverett. „Flotilu mám. Být vámi, nespolehal bych se na to, že blafuju.“

„Dobrá, dám na vaše slova,“ řekl Wu, „ale naše maličká a samotinká loď přichází ze Země. Dorazila sem, protože je schopná super-

luminálního přesunu. Víte, co to znamená? Let nadsvětelnou rychlostí.“

„Vím moc dobře, co to znamená.“

Genarr se najednou otázel: „Marlene, mluví doktor Wu pravdu?“

„Ano, strýčku.“

„Zajímavé,“ zamumlal Genarr.

Wu klidným hlasem poznamenal:

„Nesmírně mě těší, že tato mladá dáma potvrdila moje slova. Mám to chápat tak, že je rotorskou kapacitou na superluminální přesun?“

„Chápejte si to, jak chcete,“ řekl netrpělivě Leverett. „Proč jste tady? Nikdo vás sem nezval.“

„To je pravda. Nevěděli jsme, že tu najdeme někoho, koho budeme muset žádat o souhlas. Ale nyní vás snažně žádám, abyste nepodléhali zbytečným nepřátelským emocím. Při sebemenším náznaku nepřátelství z vaší strany naše loď prostě zmizí v hyperprostoru.“

Marlene rychle řekla: „Není si tím jistý.“

Wu se zamračil: „Jsem si dostatečně jistý. A i kdyby se vám loď podařilo zničit, naše domovská základna na Zemi ví, kde se nacházíme, jsme s ní v neustálém spojení. Pokud se nám něco stane, další expedici bude tvořit jeden z padesáti superluminálních bojových křižníků. Neriskujte to, pane.“

Marlene řekla: „To není pravda.“

Genarr se zeptal: „Co není pravda, Marlene?“

„Když řekl, že domovská základna na Zemi ví, kde jsou, nemluvil pravdu, a on věděl, že nemluví pravdu.“

Genarr řekl: „To mi stačí. Saltade, tito lidé nemají hyperkomunikaci.“

Wuův výraz se nezměnil. „Chcete se spoléhat na spekulace nějakého dítěte?“

„To nejsou spekulace. To je jistota. Saltade, vysvětlím ti to později. Musíš mi důvěřovat.“

Marlene náhle řekla: „Zeptejte se mého otce. On vám to potvrdí.“ Nechápala přesně, jak mohl otec o jejím daru vědět – určitě ho neměla, nebo se alespoň nijak neprojevoval, když jí byl jeden rok, ale jeho 'zasvěcení' bylo zřejmé. Bilo do očí, přestože ostatní si ničeho nevšimli.

Fisher řekl: „Nemá to smysl, Wu. Marlene nám vidí až do žaludku.“

Zdálo se, že Wua poprvé opustila jeho chladnokrevnost. Se zamračenou tváří kysele poznamenal: „Jak můžete o této dívce vůbec něco vědět? Je to sice vaše dcera, ale naposledy jste ji viděl jako nemluvně.“

„Měl jsem kdysi mladší sestru,“ odpověděl slabým hlasem Fisher.

Genarr najednou pookřál: „Takže to koluje v rodině. Zajímavé. Doktore Wu, jak vidíte, máme tu nástroj, který znemožňuje veškeré blufování. Buďme tedy k sobě upřímní. Proč jste sem přišli?“

„Abychom zachránili sluneční soustavu. Zeptejte se této mladé dámy – když je vaší nejvyšší autoritou – jestli *tentokrát* mluvím pravdu.“

Marlene řekla: „Samozřejmě, že mluvíte pravdu, doktore Wu. My o tom nebezpečí víme. Objevila ho má matka.“

Wu řekl: „My jsme ho objevili také, vážená slečno, a bez jakékoli pomoci vaší matky.“

Saltade Leverett přejížděl očima z jednoho na druhého, načež řekl: „Smím vědět, o čem je řeč?“

Genarr řekl: „Věř mi, Saltade, Janus Pitt o všem ví. Je mi líto, že ti nic neřekl, ale jestli se s ním teď spojíš, určitě ti to řekne. Vzkaž mu, že jednáme s lidmi, kteří umí cestovat rychleji než světlo a že existuje šance se s nimi dohodnout.“

90.

Všichni čtyři seděli v Genarových soukromých prostorách uvnitř Kopule a Genarr se snažil, aby ho nepřemohl pocit 'historičnosti'. Šlo o první mezihvězdné jednání v lidských dějinách. Kdyby se nikdo z nich čtyř už ničím neproslavil, budou jejich jména už jen pro to zdobit prospekt galaktických dějin.

Dva a dva.

Za sluneční soustavu (vlastně za Zemi; kdo by si pomyslel, že upadající Země bude někdy reprezentovat sluneční soustavu, že právě Země vyvine superluminální přesun a ne jedna z pokrokových, energií nabitých kolonií) Čao-Li Wu a Crile Fisher.

Wu byl hovorný a podnětný; matematik, ale takový, kterému na první pohled nechyběl praktický postřeh. Fisher naproti tomu (Genarr stále nemohl přivyknout myšlence, že ho znovu vidí) byl zamlklý, utopený ve vlastních myšlenkách a zapojoval se do hovoru jen zřídka.

Vedle něj Saltade Leverett, podezřívavý a ne právě ve své kůži, neboť se náraz ocitl v tak těsném kontaktu se třemi dalšími lidmi; možná postrádal Wuovu výřečnost – nicméně rozhodný a s jasným vyjadřováním.

Co se týče Genarra, ten byl stejně zamlklý jako Fisher, ale to proto, že čekal, až se ostatní dohodnou – věděl totiž něco, co ostatní nevěděli.

Nastala noc a hodiny ubíhaly. Nejprve snědli oběd, potom večeři. Aby se trochu odreagovali, udělali si několik přestávek a během jedné z nich zašel Genarr za Eugeníí Insignovou a Marlene.

„Jde to celkem dobře,“ řekl jim. „Obě strany mohou hodně získat.“

„A co Crile?“ zeptala se nervózně Insignová. „Nadhodil téma Marlene?“

„Abych byl upřímný, Eugenie, ona není předmětem jednání a on se o ní ani nezmínil. Ale myslím si, že je z toho hodně nešťastný.“

„Taky má být proč,“ řekla trpce Insignová.

Genarr zaváhal. „Co si o tom myslíš ty, Marlene?“

Marlene na něj pohlédla tmavýma bezednýma očima. „Já už na to nemyslím, strýčku Sievere.“

„Trochu kruté,“ zabručel Genarr.

Ale Insignová na něj vyjela. „A proč by neměla být? Opuštěná jako dítě?“

„Nejsem krutá,“ řekla Marlene zamyšleně. „Když mu to budu moci nějak ulehčit, tak to udělám. Ale pochop, já mu nepatřím. Ani tobě, matko. Je mi líto, ale já patřím Erythro. Strýčku Sievere, řekneš mi, na čem jste se dohodli, že?“

„Slíbil jsem ti to.“

„Je to důležité.“

„Já vím.“

„Měla bych tam být a zastupovat Erythro.“

„Řekl bych, že Erythro tam je i tak, ale než to skončí, tak se toho zúčastníš. I kdybych tě o tom neujistil já, Marlene, což tě ujišťuji, myslím, že Erythro na to dohlédne.“

Potom se vrátil, aby pokračoval v jednání.

Cao-Li Wu se opíral o křeslo, jeho bystrá tvář nevykazovala žádné stopy únavy.

„Rád bych to tedy shrnul,“ řekl. „Při neexistenci superluminálního letu je Sousední hvězda – budu ji nazývat Nemesis jako vy – nejbližší hvězda od sluneční soustavy, takže by to byla nutně první zastávka všech lodí mířících ke hvězdám. Nicméně, jakmile bude mít celé lidstvo k dispozici superluminální přesun, vzdálenost přestane být rozhodujícím faktorem a lidé nebudou hledat *nejbližší* hvězdu, nýbrž *nejvhodnější* hvězdu. Jejich cílem budou hvězdy slunečního typu, a z nich ty, kolem kterých bude obíhat alespoň jedna planeta pozemského typu. Nemesis půjde stranou.

Žádného utajování, ve kterém si Rotor až doposud, jak je vidno, liboval, aby držel ostatní pěkně v povzdálí a měl tento hvězdný systém celý pro sebe, už není zapotřebí. Nejenže o tuto soustavu nebudou mít zájem ostatní kolonie, ale možná se jí vzdá i samotný Rotor. Třeba si bude pro sebe chtít najít nějakou jinou hvězdu slunečního typu. Ve spirálních ramenech galaxie jich jsou miliardy.

Možná vás napadne, že k tomu, aby Rotor získal superluminální let, stačí namířit na mě zbraň a donutit mě říct všechno, co vím. Jsem matematik, a to vysoce teoretický matematik, a mé vědomosti jsou omezené. I kdybyste zajali celou naši loď, dozvěděli byste se velmi málo. Co budete muset učinit, je vyslat na Zemi delegaci vědců a inženýrů, aby se tam mohli náležitě vyškolit.

Na oplátku chceme tento svět, kterému říkáte Erythro. Chápu to tak, že s výjimkou této kopule, kterou používáte pro astronomický a jiný výzkum, ji v žádném ohledu jinak nevyužíváte. Žijete na koloniích.

Kolonie sluneční soustavy se budou moci vydat hledat hvězdy slunečního typu, ale obyvatelé Země nikoli. Je nás osm miliard a musíme se evakuovat během několika tisíc let. Zatímco Nemesis se bude stále víc a víc blížit ke sluneční soustavě, Erythro bude stále lépe a lépe sloužit jako přestupní stanice, na kterou Pozemšťany umístíme do doby, než jim najdeme vhodné světy a přesuneme je na ně.

Odletíme na Zemi s jedním Rotořanem, kterého nám vyberete jako důkaz, že jsme tu opravdu byli. Postavíme další lodě a vrátíme se – tím si můžete být jistí, protože my Erythro mít musíme. Potom s sebou vezmeme vaše vědce, kteří se u nás naučí technologii superluminálního letu, kterou poskytneme i ostatním koloniím. Shrnul jsem v dostatečné míře vše, na čem jsme se dohodli?“

Leverett oponoval: „Tak snadné to zase nebude. Erythro bude třeba terraformovat, má-li na ni přebývat větší počet Pozemšťanů.“

„Ano, detaily jsem vynechal,“ řekl Wu. „Ty se také budou muset projednat, ale už ne námi.“

„Pravda, komisař Pitt a Rada musí vydat oficiální rotorské prohlášení.“

„A Celosvětový kongres také, ale v sázce je tolik, že nemám strach, že by se nedohodli.“

„Budou se muset vytvořit určité záruky. Jak dalece můžeme Zemi věřit?“

„Asi tak dalece, jak může Země věřit Rotoru, řekl bych. Jejich vypracování může trvat tak rok. Nebo i pět. Nebo i deset. V každém případě potrvá roky, než postavíme přiměřený počet lodí, které zahájí evakuaci, ale náš program má trvat několik tisíc let a bude ukončen až úplným vyklizením Země a počátkem kolonizace galaxie.“

„Za předpokladu, že se nám do toho nebudou plést žádné konkurenční civilizace,“ zamručel Leverett.

„Předpoklad, který můžeme brát jako daný, až do doby, kdy ho budoucnost vyvrátí. Seznámíte nyní tedy s naším rozhodnutím komisaře Pitta, vyberete jednoho Rotořana, který půjde s námi, abychom se mohli co nejdříve vydat zpátky na Zemi?“

V tu chvíli se Fisher předklonil: „Mohl bych navrhnout, aby tím Rotořanem byla má dcera Marlene –“

Ale Genarr ho nenechal domluvit:

„Lituji, Crile. Už jsem s ní o tom hovořil. Ona tento svět neopustí.“

„Když s ní půjde její matka, tak –“

„Ne, Crile. Její matka s tím nemá nic společného. I kdybyste chtěl, aby se k vám Eugenie vrátila a Eugenie by se rozhodla s vámi odejít, Marlene by i tak zůstala na Erythro. A kdybyste se rozhodl tu zůstat s ní, tak byste si stejně nepomohl. Je ztracená jak pro vás, tak i pro svoji matku.“

Fisher reagoval zlostně: „Je to ještě dítě. Nemůže sama dělat taková rozhodnutí.“

„Naštěstí pro vás, pro Eugenii, pro nás všechny, jak jsme zde a možná i pro celé lidstvo, ona takové rozhodnutí dělat může. Abych řekl pravdu, slíbil jsem jí, že až skončíme, a to jsme myslím právě udělali, tak ji s naším rozhodnutím seznámíme.“

Wu zapochyboval: „To snad nebude třeba.“

Leverett se usmál: „Co blázníš, Sievere, přece se nemusíme ptát o dovolení nějaké holky.“

Genarr řekl:

„Vyslechněte mě, prosím. Je to zapotřebí a musíme se jí ptát o dovolení. Dovolte mi malý experiment. Já navrhuji, abychom zavola-li Marlene a sdělili jí, na čem jsme se dohodli. Pokud si někdo z vás myslí, že to je zbytečné, ať odejde. Ať vstane a odejde.“

Leverett řekl:

„Myslím, že jsi ztratil rozum, Sievere. Já si nehodlám hrát na školu s nějakou dospívající holkou. Promluví si s Pittem. Kde máte vysílačku?“

Vstal, hned nato se však zapotácel a svezl se k zemi.

Wu se začal polekaně zdvihát: „Pane Leverette –“

Leverett se překulil a opřel o ruce. „Pomozte mi někdo.“

Genarr mu pomohl na nohy a potom zpátky do křesla. „Co se ti stalo?“ zeptal se ho.

„Nejsem si jistý,“ váhal Leverett. „Strašlivým způsobem mě na vteřinu rozbolela hlava.“

„Takže jsi nebyl schopen opustit tuto místnost.“ Genarr se obrátil k Wuovi. „Když si myslíte, že není zapotřebí uvědomit Marlene, ráčil byste opustit tuto místnost?“

S nesmírnou opatrností, oči upřené na Genarra, se Wu pomalu zdvihl z křesla, trhl sebou a znovu se posadil.

Zdvořile pronesl: „Možná bychom měli tu mladou dámu přece jen zavolat.“

Genarr řekl: „Taky že musíme. Na tomto světě je totiž každé přání této mladé dámy zákonem.“

„Ne!“ vyrazila ze sebe Marlene s takovou silou, že se to rovnalo skoro výkřiku.

„To nemůžete udělat!“

„Co nemůžeme udělat?“ zeptal se Leverett a jeho bílé obočí se spojilo do zachmuřené čáry.

„Použít Erythro jako přestupní stanici – nebo něco podobného.“

Leverett na ni upíral hněvivý pohled a už už se chystal něco říct, když ho Wu předešel. „Proč ne, mladá dámo? Je to pustý, nevyužitý svět.“

„Není pustý a není nevyužitý. Strýčku Sievere, řekni jim to.“

Genarr řekl: „Marlene se vám snaží sdělit, že Erythro obývá nespočetné množství prokaryotních buněk schopných fotosyntézy. Proto je v atmosféře Erythro kyslík.“

„Výborně,“ řekl Wu. „A co má být?“

Genarr si odkašlal. „Jednotlivě jsou tyto buňky tak primitivní, jak jen může být život nad virovou úrovní, ale jak je patrné, jednotlivě se na ně pohlížet nedá. Dohromady tvoří totiž jeden nesmírně složitý organismus. Organismus obepínající celý svět.“

„Organismus?“ Wu zachovával zdvořilý tón.

„Jeden organismus. Marlene ho nazývá jménem planety, jelikož jej lze těžko rozlišit.“

Wu řekl:

„Mluvíte vážně? Jak víte o tom organismu?“

„Převážně díky Marlene.“

„Díky této mladé dámě,“ řekl Wu, „která může být hysterická?“

Genarr zdvihl prst. „Nepokoušejte se na ni žádným způsobem útočit, ani slovně ne. Nejsem si jistý, zda má Erythro – onen organismus – smysl pro humor. Víme o něm převážně díky Marlene – ne však pouze díky ní. Když Saltade Leverett vstal, aby odešel, byl sražen k zemi. Když jste před malou chvílí napůl povstal vy, možná abyste také odešel, udělalo se vám špatně. To jsou reakce Erythro. Chrání Marlene tím, že přímo působí na náš mozek. V počátcích naší existence na tomto světě organismus nechtěně zapříčinil menší epidemii mentální poruchy, kterou jsme nazvali erythrejskou Nákazou. Obávám se, že kdyby si to organismus přál, mohl by nám přivodit

nevratné mentální změny; nebo, pokud by si to opravdu přál, i smrt. *Prosím, nechtějte to zkoušet.*“

Fisher řekl: „Chceš říct, že to není Marlene, kdo –“

„Ne, Crile. Marlene má určité schopnosti, ale ty nejsou rozvinuté do té míry, aby mohly někomu ublížit. To Erythro představuje nebezpečí.“

„Jak tomu nebezpečí můžeme zabránit?“ zeptal se Fisher.

„Předně tím, že budete Marlene pozorně naslouchat. Potom také tím, že necháte mě, abych s ní hovořil. Mě Erythro zná, když nic víc. A věřte mi, když vám říkám, že chci Zemi zachránit. Nemám nejmenší chuť zavinit smrt několika miliard lidí.“

Obrátil se k Marlene. „Marlene, chápeš, v jakém nebezpečí se Země nachází, že? Tvá matka dokázala, že přiblížení Nemesis může Zemi zničit.“

„Já vím, strýčku Sievere,“ řekla Marlene zmučeným hlasem, „ale Erythro patří sobě.“

„Třeba by se o sebe podělila, Marlene. Dovolí, aby na planetě byla Kopule. Nezdá se, že bychom ji rušili.“

„Ale v Kopuli není ani tisíc lidí a navíc v ní *zůstávají*. Erythro Kopule nevádí, protože tím může studovat lidská vědomí.“

„Tím více je bude moci studovat, až sem dorazí Pozemšťané.“

„Osm miliard?“

„Ne, ne všech osm miliard. Přijdou se sem usadit pouze dočasně a potom zase někam odletí. Vždycky tu bude jen zlomek populace.“

„I tak to budou miliony, tím jsem si jistá. Nemůžeš je všechny namačkat do Kopule a zásobit je potravinami, vodou a vším, co budou potřebovat. Budeš je muset pustit na Erythro a terraformovat ji. Erythro by to nepřežila. Musela by se bránit.“

„Jsi si tím jistá?“

„Musela. Ty by ses nebránil?“

„Znamenalo by to smrt miliard lidí.“

„S tím nemůžu nic dělat.“ Stiskla rty a potom řekla: „Existuje jiný způsob.“

Leverett rozmrzele zabručel: „O čem to děvče mluví? Jaký jiný způsob?“

Marlene vrhla krátký pohled na Leveretta, potom se otočila ke Genarrovi. „Já nevím. Ale Erythro ano. Alespoň – alespoň říká, že ta vědomost se nachází zde, ale ona ji neumí vysvětlit.“

Genarr zdvihl obě ruce, aby zastavil příval otázek. „Nechtě mluvit mě!“

Potom se Marlene, velmi rozvázně, otázal: „Marlene, uklidni se. Jestli se bojíš o Erythro, tak je to zbytečné. Víš přece, že se dokáže ubránit sama proti čemukoli. Pověz mi, jak jsi to myslela, když jsi řekla, že to Erythro neumí vysvětlit.“

Marlene se nedostávalo dechu, mluvila pomalu. „Erythro ví, že ta vědomost je zde, ale schází jí lidská zkušenost, lidská věda, lidský způsob myšlení. Nerozumí tomu.“

„Je ta vědomost v myslích zde přítomných?“

„Ano, strýčku Sievere.“

„Nemůže si je prohlédnout?“

„Zranila by je. Moji si může prohlédnout, aniž by ji zranila.“

„Myslel jsem si to,“ řekl Genarr, „ale je ta vědomost ve tvé mysli?“

„Ne, ovšemže ne. Ale moji mysl může použít k tomu, aby si prohlédla ostatní. Tvoji. Otcovu. Všech.“

„Je to bezpečné?“

„Erythro si myslí, že ano, ale – ach, strýčku Sievere, já se bojím.“

„Já jsem musel zešílet,“ zašeptal Wu a Genarr si rychle přiložil k ústům ukazováček.

Fisher se zdvihl. „Marlene, nesmíš –“

Genarr ho zuřivým mávnutím umlčel. „Nic s tím nenaděláte, Criele. V sázce jsou miliardy lidských životů – hovoříme o tom stále znovu a znovu – nezbyvá nám než organismu dovolit, aby se pokusil o to, co je v jeho silách. Marlene.“

Marlene obrátila oči v sloup. Zdálo se, že je v tranzu. „Strýčku Sievere,“ hlesla, „drž mě.“

Napůl klopýtající, napůl padající se vydala směrem ke Genarrově, který ji zachytil a pevně stiskl. „Marlene – uvolni se – všechno dobře dopadne –“ Nepřestával přidržovat Marlenino strnulé tělo a opatrně se posadil do křesla.

92.

Připomínalo to bezhlesý výbuch světla, který vyhladil svět. Nic nepřesahovalo vlastní hranice.

Genarr si ani neuvědomoval, že je Genarr. Vlastní já přestalo existovat. Existovala jen pableskující, vše propojující a velmi spleťitá mlha, která vybíhala a rozdělovala se do vláken, která čím více se rozdělovala, tím byla spleťitější.

Víření, vzdalování se a rozpínání s každým mlžným přiblížením. Znovu a znovu, hypnoticky, jako něco, co tu vždycky bylo a vždycky bude, až do konce věků.

Nekonečný pád do přibližujícího se ústí víru, které se věčně rozšiřovalo a nikdy nerozšířilo. Neustálá proměna beze změn. Obláčky formující se do nové spleťitosti.

Znovu a znovu, bez konce. Žádný zvuk. Žádný vjem. Dokonce žádné vidění. Uvědomování si něčeho, co mělo vlastnosti světla, aniž by to bylo světlo. Bylo to vědomí, které si začínalo uvědomovat samo sebe.

A potom, bolestně – pokud ve vesmíru existovalo něco jako bolest – a se sténáním – pokud ve vesmíru existovalo něco jako zvuk – začalo všechno šednout a vířit, stále rychleji a rychleji, až dosáhlo jediného bodu světla, zazářilo a zhaslo.

93.

Reálný vesmír působil těžkopádně.

Wu se protáhl a řekl:

„Cítil to ještě někdo?“

Fisher přikývl.

Leverett řekl: „Ted’ už věřím. Jestli tohle je šílenství, tak jsme blázni všichni.“

Genarr však stále držel Marlene a skláněl se nad ní s bolestnou starostlivostí. Dýchala přerývaně.

„Marlene. Marlene.“

Fisher se namáhavě postavil. „Je v pořádku?“

„Nevím,“ zamumlal Genarr. „Žije, ale to nestačí.“

Otevřela oči. Hleděla na Genarra, oči prázdné, zrak zastřený.

„Marlene,“ zoufale šeptal Genarr.

„Strýčku Sievere,“ zašeptala na oplátku Marlene.

Genarr se odvážil nadechnout. Aspoň že ho poznala.

„Nehýbej se,“ přikázal jí. „Počkej, až to přejde.“

„Už to *přešlo*. Já jsem tak *šťastná*, že to přešlo.“

„Ale jsi v pořádku?“

Odmlčela se a potom vydechla: „Ano, cítím se dobře. Erythro říká, že jsem v pořádku.“

Wu se zeptal: „Našla jsi tu skrytou vědomost, kterou jsme měli údajně mít?“

„Ano, doktore Wu. Našla.“ Přejela si rukou mokré obočí. „Byl jste to vy, kdo ji měl.“

„Já?“ zářil Wu. „Co to bylo?“

„Já tomu moc nerozumím,“ odpověděla Marlene. „Třeba budete vy, když vám to popíšu.“

„Když mi popíšeš co?“

„Něco, co gravitace od sebe odtahuje, místo aby to přitahovala.“

„Gravitační odpudivost, ano,“ řekl Wu. „Tvoří součást superluminálního letu.“ Zhluboka se nadechl a napřímil se. „Můj objev.“

„No, a když superluminálním přesunem proletíte blízko Nemesis,“ pokračovala Marlene, „způsobí to gravitační odpudivost. Čím rychleji poletíte, tím bude té odpudivosti víc.“

„Ano, odpudí loď od sebe.“

„A neodpudí se Nemesis v opačném směru?“

„Ano, v obráceném poměru hmotnosti, ale pohyb Nemesis bude nezměřitelně malý.“

„Ale co když se to bude opakovat stovky a stovky let?“

„Pohyb Nemesis bude i tak velmi malý.“

„Ale její dráha se mírně pozmění a během světelných let odchylka naroste do takové vzdálenosti, že Nemesis Zemi možná mine dostatečně daleko, aby ji ušetřila.“

„Hm –“ protáhl Wu.

Leverett vyhrkl: „Dalo by se něco takového propočítat?“

„Můžeme to zkusit. Kolem letící asteroid, vnořený na biliontinu sekundy z běžné rychlosti do hyperprostoru, z kterého by se vynořil o pár milionů mil dál. Asteroidy na orbitě Nemesis vnořované vždy na téže straně do hyperprostoru,“ Wu se pohroužil na chvíli do vlast-

ních myšlenek. Potom omluvně dodal: „Časem bych na to určitě přišel sám.“

Genarr se pousmál: „Zásluha může být i tak vaše. Marlene to, koneckonců, našla ve vašem mozku.“

Rozhlédl se po ostatních třech a prohlásil: „Tak, pánové, pokud se nestane nic mimořádného, zapomeneme na využití Erythro coby přestupní stanice, neboť ona by to stejně nedovolila. Jestli se dokážeme naučit plně využívat mechanismus gravitační odpudivosti, nemusíme si s evakuací Země zatěžovat hlavu. Myslím, že tím, že jsme přizvali Marlene, se situace značně vylepšila.“

„Strýčku Sievere,“ řekla Marlene.

„Ano, drahoušku.“

„Mně se chce hrozně spát.“

94.

Tessa Wendelová upírala na Crila Fishera vážný pohled. „Stále si říkám: 'Vrátil se.' Nějak jsem byla přesvědčená, že se už nevrátíš, jakmile bylo jasné, že jsi našel Rotořany.“

„Marlene byla první – úplně první osoba, kterou jsem potkal.“

Díval se před sebe. Wendelová ho nerušila. Bude se s tím muset vyrovnat sám. Měli teď dost jiných námětů k přemýšlení.

Vraceli se s jedním Rotořanem: neurofyzičkou Ranay D'Aubisonovou. Před dvaceti lety pracovala v jedné nemocnici na Zemi. Určitě se najde někdo, kdo si ji bude pamatovat. Najdou se záznamy, které poslouží k její identifikaci. Stane se z ní živoucí důkaz toho, co dokázali.

Z Wua se stal také jiný člověk. Plný plánů o využití gravitační odpudivosti k ovlivnění pohybu Sousední hvězdy. (Teď už jí říkal Nemesis, ale kdyby někdy tušil, že dokáže formulovat plán, který by ji tak snadno odstranil z cesty, nemusela být pozemskou Nemesis vůbec.)

Také se z něj stal skromný člověk. Nechtěl, aby zásluha za objev byla připsána jemu, což se Wendelové zdálo naprosto neuvěřitelné. Řekl, že projekt vzešel z jednání, a že o tom nechce víc mluvit.

A co víc, byl pevně rozhodnutý se do nemesijské soustavy vrátit – a nejen proto, aby projekt řídil. Chtěl tam prostě být. „I kdybych měl jít pěšky,“ prohlásil.

Wendelová si uvědomila, že ji Fisher sleduje a mírně se přitom mračí. „Proč sis myslela, že se nevrátím, Tesso?“

Rozhodla se pro upřímnost. „Tvá žena je mladší než já a dcery by se nevzdala, tím jsem si byla jistá. A ty jsi tak zoufale chtěl zpátky svou dceru, že jsem si myslela –“

„Že zůstanu s Eugenií, protože to byl jediný způsob?“

„Tak nějak.“

Fisher zavrtěl hlavou. „Stejně by to nefungovalo. Nejdřív jsem si myslel, že je to Roseanne – moje malá sestřička. Hlavně očima, ale připomínala mi ji i jinak. Jenže ona byla něco mnohem víc než Roseanne, Tesso. Ona už nebyla člověkem, není člověkem. Vysvětlím ti to později. Já –“ zavrtěl hlavou.

„To nevadí, Crile,“ řekla Wendelová. „Vysvětlíš mi to, až budeš chtít.“

„Nebyla to zase naprostá prohra. Viděl jsem ji. Je naživu. Má se dobře. Nakonec myslím, že jsem ani víc nechtěl. Marlene je pro mě po tom všem – prostě Marlene. Zbytek svého života, Tesso, chci už jen *tebe*.“

„Budu ti jako útěcha stačit, Crile?“

„Budeš pro mě daleko víc než jen útěcha, Tesso. Formálně se rozvedu a tím pádem se my dva vezmeme. Rotor a Nemesis ponecháme Wuovi a my dva zůstaneme na Zemi nebo na kolonii, kterou si vybereš. Budeme oba pobírat slušnou penzi a galaxii a její problémy přenecháme jiným. Už jsme udělali dost. Tedy, pokud s tím budeš souhlasit.“

„Už aby to bylo.“

O hodinu později se ještě stále objímali.

95.

Eugenie Insignová řekla: „Jsem tak ráda, že jsem u toho nebyla. Musím na to neustále myslet. Chudinka Marlene. Musela mít hrozný strach.“

„Ano, to měla. Ale dokázala to a díky ní bude Země zachráněna. Dokonce ani Pitt s tím nic nezmůže. V podstatě se zhroutil smysl jeho celoživotního snažení. Nejenže už nemá smysl držet se jeho projektu o utajeném budování nové civilizace, ale dokonce musí sám pomáhat dohlížet nad projektem záchrany Země. Musí. Rotor už není tajemstvím. Je dosažitelný v kterémkoli okamžiku. Kdybychom nespolupracovali, odvrátilo by se od nás všechno pozemské i mimozemské lidstvo. A to všechno by se bez Marlene nemohlo uskutečnit.“

Insignová o tak dalekosáhlých důsledcích nepřemýšlela. „Ale když měla strach, myslím opravdový strach, obrátila se na tebe, ne na Crila.“

„Ano.“

„To ty jsi ji držel, ne Crile.“

„Ano, ale nedělej z toho žádnou vědu, Eugenie. Mě znala, jeho ne.“

„Ty musíš vždycky všechno tak logicky vysvětlit. To jsi celý ty. Ale jsem ráda, že se obrátila na tebe. On si ji nezasloužil.“

„To máš pravdu. On si ji nezasloužil. Teď ale, Eugenie, prosím – pojďme dál. Crile odchází. Už se nikdy nevrátí. Viděl svou dceru. Byl u toho, jak se zasloužila o záchranu Země. Přeji mu to a ty bys mu to měla přát také. Takže, jestli se nebudeš zlobit, změním téma. Víš o tom, že Ranay D'Aubissonová odlétá s nimi?“

Ano. Mluví se o tom všude. Mně ale nijak scházet nebude. Nikdy se mi nezdálo, že by ji Marlene měla moc v lásce.“

„Ty občas taky ne, Eugenie. Pro Ranay je to velká věc. Jakmile si uvědomila, že takzvaná erythrejská Nákaza vůbec nespadá do jejího oboru, přišla tím vlastně vniveč celá její zdejší práce, ale na Zemi bude moci zavést moderní mozkové snímkování a mít skvělou profesionální kariéru.“

„Výborně, dobře jí tak.“

„Ale Wu se vrátí. Velice inteligentní člověk. To jeho mozek poskytl správné řešení. Víš, jsem si jistý, že se sice vrátí, aby pracoval na efektu odpudivosti, ale ve skutečnosti mu půjde o to, aby zůstal na Erythro. Organismus Erythro si ho vybral, stejně jako si vybral Marlene. A co je ještě legračnější, myslím, že si vybral i Leveretta.“

„Podle čeho, myslíš, si je vybírá, Sievere?“

„Myslíš, proč si vybral Wua a ne Crila? Proč si vybral Leveretta a ne mě?“

„Wu musí být mnohem inteligentnější než je Crile, to je mi jasné, ale ty jsi zase daleko lepší než Leverett. Ne, že bych o tebe chtěla přijít.“

„Díky. Předpokládám, že organismus Erythro má svá vlastní kritéria. Dokonce si myslím, že mám mlhavou představu o tom, jaká by mohla být.“

„Opravdu?“

„Ano. Když byla naše vědomí sondována, vstupoval tím do nás skrze Marlene samotný organismus Erythro. Mám dojem, že jsem zachytil část jeho myšlenek. Samozřejmě ne vědomě, ale když bylo všem, jako bych věděl něco, co jsem předtím nevěděl. Marlene má zvláštní dar, který jí umožňuje s organismem komunikovat a také mu posloužit vlastním mozkem jako sondou do ostatních mozků. Já si ale myslím, že to je pouze praktická výhoda. Vybralo si jí to kvůli něčemu mnohem neobyčejnějšímu.“

„A co by to jako mělo být?“

„Představ si, Eugenie, že jsi nit. Jak by ses cítila, kdybys zjistila, že existuje něco jako krajka? Představ si, že jsi kruh. Jak by ses cítila, kdybys narazila na kouli? Erythro znala jen jeden druh vědomí – své vlastní. To je sice nepředstavitelně rozsáhlé, ale tak nějak fádní. Je tím, čím je, pouze proto, že se skládá z bilionů bilionů buněčných jednotek, které jsou všechny mezi sebou propojeny jen velmi volně.

A najednou narazí na lidský mozek, ve kterém je buněčných jednotek relativně málo, ale existuje mezi nimi nepředstavitelný počet vzájemných propojení – nepřestavitelná složitost. Krajka místo nitě. Už jen samotná jeho krása musela Erythro učarovat. A Marlenin mozek se jí musel zdát nejkrásnější ze všech. Proto se na ni tak upjala. Ty bys nechtěla získat pravého Rembrandta nebo Van Gogha? Proto ji tak úzkostlivě ochraňovala. Ty bys neochraňovala mistrovské umělecké dílo? A přesto se Erythro odvážíla riskovat Marleninu duši kvůli lidstvu. Bylo to vůči Marlene drsné, ale od Erythro ušlechtilé.

Buď jak buď, dostávám se k tomu, co si myslím, že Erythro je. Totiž umělecký znalec, sběratel těch nejkrásnějších mozkových struktur.“

Insignová se rozesmála. „To potom musí mít Wu a Leverett opravdu rozkošné dušičky.“

„Pro Erythro asi ano. A bude ve své sbírce pokračovat, až sem dorazí vědci ze Země. Myslím, že nakonec skončí sbírkou skupiny lidí, kteří se nějak liší od těch ostatních. Erythrejskou skupinu. Možná jim Erythro pomůže najít pro nás ve vesmíru nové domovy a galaxie se možná bude nakonec skládat ze dvou světů – světa Pozemšťanů a světa neohrožených průkopníků, opravdových vesmířanů. Jsem zvědavý, co by z toho vzešlo. Jistě by to znamenalo, že právě oni budou tvůrci naší budoucnosti. Trochu mě to mrzí.“

„Nemysli na to,“ řekla vemlouvavě Insignová. „Ať se s budoucností vypořádají lidé budoucnosti. V daném okamžiku jsme ty a já lidé smýšlející o sobě jako dva obyčejní lidé.“

Genarr se radostně usmál, jeho dobrácký obličej se celý rozzářil. „To jsem strašně rád, protože mně tvoje duše připadá krásná a možná moje připadá stejně krásná i tobě.“

„Ach, Sievere, vždycky mi tak připadala. Vždycky.“

Genarrův úsměv poněkud znejistěl. „Ale na světě jsou i jiné druhy krásy, já vím.“

„Pro mě už ne. Ty máš všechny druhy krásy. Sievere, ztratili jsme ráno, ty a já. Ale den ještě neskončil.“

„V tom případě – co víc si ještě můžu vůbec přát, Eugenie? Stálo za to ztratit ráno – pokud můžeme být zbytek dne spolu.“

Jejich ruce se setkaly.

EPILOG

Znovu Janus Pitt seděl sám obklíčený.

Rudý trpaslík už nebyl nástrojem zkázy. Byl to jen rudý trpaslík, který měl být lidstvem, stále arogantnějším a přesto stále mocnějším, odsunut stranou.

Avšak Nemesis tu byla stále, přestože už ne jako hvězda.

Celé miliardy let se život na Zemi vyvíjel izolovaně, prováděl své jedinečné experimenty, stoupal a klesal, vzkvétal a úpěl pod hrozbou zániku. Možná existovaly i jiné světy, na kterých se po celé miliardy let rozvíjel život izolovaně.

A všechny experimenty – všechny, nebo téměř všechny – skončily v dlouhodobém měřítku nezdarem. Jeden či dva se zdařily a vyvážily všechny ostatní.

Ale to se mohlo stát pouze v případě, že se ve vesmíru našlo dostatek místa pro izolování všech těchto experimentů. Kdyby byl Rotor – jejich Archa – stejně izolovaný jako byla Země a sluneční soustava, možná by se to podařilo právě jemu.

Ale teď –

Sevřel pěsti vztekem – a zoufalstvím. Věděl totiž, že lidstvo bude přebíhat z jedné hvězdy na druhou stejně snadno, jako kdysi z jednoho světadílu na druhý a ještě předtím z jedné oblasti do druhé. Žádná izolace, žádné samostatné experimenty. Jeho velký experiment byl prozrazen a zardoušen.

Znovu zvítězí tatáž anarchie, tatáž degenerace, tatáž bezohledná krátkozrakost, tytéž kulturní a sociální disproporce – ale v galaktickém měřítku.

Co bude následovat? Galaktické impérium? Všechny hříchy a přehmaty přenesené z jednoho světa na miliony dalších? Všechny bolesti a nesnáze hrůzně znásobené?

Kdo bude schopen pochopit smysl galaktického bytí, když nikdo nepochopil smysl bytí jediného světa? Kdo se naučí rozumět trendům a předpovídat budoucnost v galaxii hemžící se lidmi?

Nemesis přece jen měla přijít.

Isaac Asimov

Nemesis

Obálka Tim White

Překlad Vladimír Lackovič

Odpovědný redaktor Tomáš Jirkovský

Jazykový redaktor Helena Šebestová, Magda Novotná

Sazba provedena v LaTeXu na počítačích firmy PragComputer

Tisk a knihařské zpracování: Knihtiskárna Strojil, Přerov

Vydalo Nakladatelství laser

jako svou 94. publikaci.

Edice SF svazek 45.

Plzeň 1994, vydání 1.